DİJİTAL KÜTÜPHANE KANALI

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

https://rantey.org

Yedek ve Duyuru Kanallarımız
Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

• Telegram: https://t.me/birkitapbir

• WhatsApp Kanalımız : https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4IvMoc0Y

PEGEM AKADEMİ

YEDİİKLİM

İNDEKS AKADEMİ

BENİM HOCAM YAYINCILIK

BA Yayınları

2

TARİH KARMA

2026

GÜNCEL PDF 2026 PDF

OK-YAY

OK-YAY

Ücretsiz PDF Kitap A...

1. Osmanlı Devleti, Osman Bey Dönemi'nde kurulmasına rağmen bazı tarihçiler kuruluşun Orhan Bey Dönemi olduğunu belirtirler.

Aşağıdakilerden hangisi bu düşünceyi doğrular niteliktedir?

A) Bursa'nın Fethi
B) Orhan Bey Dönemi'nde Türklerin ilk defa Rumeli'ye geçmesi
C) Devlet teşkilatlanma çalışmalarının yapılması
D) İlk Türk Beyliği Karesioğulları'nın alınması
E) İlk donanmaya sahip olunması

2. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin kuruluş dönemindeki gelişmelerinden biri değildir?**

A) Yeniçeri Ocağı'nın kurulması
B) Anadolu Beylerbeyliği'nin kurulması
C) Rumeli'ye geçilmesi
D) Fetret Devri'nin yaşanması
E) Divan'a sadrazamın başkanlık etmesi

3. **Osmanlı Devleti'nde** "Hayır Babası" **olarak bilinen hükümdar aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Orhan Bey B) I. Murat
C) I. Beyazıt D) Çelebi Mehmet
E) II. Murat

4. **Osmanlı Devleti'nde Bafeon Savaşı olarak da bilinen Bizans'a karşı kazanılan ilk zafer aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Koyunhisar Savaşı
B) Maltepe Savaşı
C) I. Kosava Savaşı
D) Sırpsındığı Savaşı
E) Varna Savaşı

5. 1402 Ankara Savaşı'ndan sonra Anadolu'daki Türk beylikleri yeniden bağımsız olmuş ve Türk siyasi birliği bozulmuştur.

Ankara Savaşı'ndan sonra Osmanlı egemenliğinde kalan tek Türk Beyliği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Menteşeoğulları B) Saruhanoğulları
C) Karesioğulları D) Aydınoğulları
E) Candaroğulları

6. **Osmanlı Devleti'ne ait aşağıdaki gelişmelerden hangisi Anadolu'da Türk siyasi birliğini sağlama çalışmalarından değildir?**

A) Germiyanoğulları'ndan çeyiz yoluyla toprak alınması
B) Karesioğulları'na son verilmesi
C) Çimpe Kalesi'nin alınması
D) Hamitoğullarından Isparta, Yalvaç civarlarının satın alınması
E) Saruhanoğulları'nın egemenlik altına alınması

7. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin kuruluş döneminde devlet merkezî olarak kullanılan şehirlerden biri değildir?**

A) Bursa B) İznik C) İstanbul
D) Edirne E) Bilecik

8. **Aşağıdakilerden hangisinin Orhan Bey Dönemi'nde sosyal devlet anlayışı ile yapılan bir teşkilatlanma çalışması olduğu söylenebilir?**

A) İlk düzenli ordunun kurulması
B) Karesi Beyliği'nin alınması
C) İlk imarethanenin açılması
D) Gümüş paranın bastırılması
E) Divan Teşkilatının kurulması

PEGEM AKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

9. **Halil İnalcık'a göre Osmanlı Devleti aşağıdaki savaşlardan hangisiyle kurulmuştur?**

A) Maltepe Savaşı B) Kösedağ Savaşı
C) Malazgirt Savaşı D) Koyunhisar Savaşı
E) Sırpsındığı Savaşı

10. **I. Murat Dönemi'nde;**

I. Edirne Sarayı'nda Enderun Mektebi'nin açılması
II. Acemioğlanlar Ocağı'nın kurulması
III. Arapça ve Farsça eserlerin Türkçeye tercüme edilmesi

gelişmelerinden hangileri kültürel gelişmeye önem verildiğini göstermektedir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

11. Osmanlı Devleti'nin kısa sürede büyümesinin nedenlerinden biri de Anadolu'daki bazı grupların desteğini almasıdır.

Aşağıdakilerden hangisi Anadolu'daki bu gruplardan biri değildir?

A) Ahiler B) Gaziyan-ı Rum
C) Şeyhler D) Baciyan-ı Rum
E) Tekfurlar

12. **Osmanlı Devleti'nin aşağıdaki politikalardan hangisini kuruluş yıllarında uyguladığı söylenemez?**

A) Batı yönünde ilerlemek
B) Devlet kurumsallaşmasını gerçekleştirmek
C) İslam dünyasının liderliğini ele geçirmek
D) Anadolu'daki Türk siyasi birliğini kurmaya çalışmak
E) Sınırlarını genişletmek

13. **I. Murat Dönemi'nde Rumeli Beylerbeyliği'nin kurulması ve Timar sisteminin uygulanmaya başlaması öncelikle aşağıdaki hangi alanla ilgili gelişmeye önem verildiğini göstermektedir?**

A) Askerî B) Yönetim C) Adalet
D) Kültürel E) Eğitim

14. **Aşağıdakilerden hangisi Orhan Bey Dönemi teşkilatlanma çalışmalarından biri değildir?**

A) İlk geçici divanın kurulması
B) İlk düzenli ordunun oluşturulması
C) Timar sisteminin kurulması
D) İlk Osmanlı medresesinin açılması
E) Kadı ve Subaşı tayinlerinin yapılması

15. **Aşağıdakilerden hangisinin iskan siyaseti sonucunda ortaya çıkan bir gelişme olduğu söylenebilir?**

A) Balkanlarda Türk nüfusunun artması
B) Egemenlik anlayışının değişmesi
C) Türk siyasi birliğinin sağlanması
D) Sömürgecilik faaliyetlerinin başlaması
E) Islahat Hareketlerinin başlaması

16. **Sancak sistemiyle yetiştirilen ilk Osmanlı hükümdarı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Orhan Bey B) I. Murat
C) Yıldırım Beyazıt D) Çelebi Mehmet
E) II. Murat

17. **Rumeli Beylerbeyliği'nin kurulmasında;**

I. Taşra teşkilatlanmasını oluşturma
II. Ülke yönetimini kolaylaştırma
III. Devlet otoritesini güçlendirme

durumlarından hangilerinin amaçlandığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

PEGEM AKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

ÇÖZÜMLER

1. Orhan Bey Dönemi'nde ilk devlet teşkilatlanma çalışmalarının yapılması Osmanoğullarının devletleştiğinin göstergesi olmuştur.

Cevap C

2. Divan'a sadrazamın başkanlık yapmaya başlaması Fatih Sultan Mehmet Dönemi'ndedir. Fatih Sultan Mehmet de Osmanlı Devleti'nin yükselme dönemi hükümdarıdır.

Cevap E

3. Osmanlı Devleti'nde yaptığı hayırlarla tarihe geçen ve "Hayır Babası" lakabı ile bilinen hükümdar II. Murat'dır.

Cevap E

4. İlk Osmanlı – Bizans savaşı 1302 Koyunhisar Savaşı'dır. Bafeon Savaşı olarak da bilinen bu savaş Osmanlı'nın zaferi ile sonuçlanmıştır.

Cevap A

5. Ankara Savaşı'ndan sonra Osmanlı egemenliğindeki pek çok Türk beyliği bağımsızlığını kazanırken Osmanlı egemenliğinde kalıp bağımsız olmayan tek beylik Karesioğulları olmuştur.

Cevap C

6. Türk beyliklerinin topraklarının alınması Türk siyasi birliğini sağlama çalışmasıdır. Çimpe Kalesi ise Rumelide'dir Anadolu'da Türk siyasi birliğini sağlama çalışmaları arasında değildir. Bizans'tan alınmıştır.

Cevap C

7. İstanbul Osmanlı Devleti'ne Yükselme Dönemi'nden itibaren merkezlik yapmaya başlamıştır. İstanbul'dan sonra da merkez değişikliği olmamıştır.

Cevap C

8. İmarethane aşevidir, Orhan Bey döneminde ilk imarethanenin açılması sosyal devlet anlayışı ile yapılan bir çalışmadır.

Cevap C

9. Halil İnancık'a göre Osmanlı Devleti Bizans ile yapılan ilk savaş olan 1302 Koyunhisar Savaşı ile kurulmuştur.

Cevap D

10. Acemioğlanlar Ocağı'nın kurulması askerî bir gelişme iken diğer öncüller kültürel gelişmelerdir.

Cevap C

11. Tekfur, Bizans valilerine verilen islmdir. Osmanlı Devleti'nin kurulduğu sırada Bizans tekfurlarının desteği alınmamıştır.

Cevap E

12. Osmanlı Devleti'nin Kuruluş Dönemi'nde islam dünyasının liderliği alınmaya çalışılmamıştır. Batı yönünde ilerleyerek sınırlarını genişletmek, Türk beylikleri alınarak Anadolu'da Türk siyasi birliği kurulmaya çalışılmıştır.

Cevap C

13. İdarî bir birim olan Rumeli Beylerbeyliği'nin kurulması ve Timar sisteminin uygulanması ile toprakların elde tutulmaya çalışılması, idarenin sağlanması, yönetim alanına öncelik verildiğini gösterir.

Cevap B

14. Devlet memurlarına maaş olarak verilen topraklar olan Timar sisteminin kurulması Orhan Bey Dönemi değil I. Murat Dönemi gelişmelerindendir.

Cevap C

15. İskan siyaseti fethedilen bölgelere Türk ailelerin yerleştirilmesidir. Uygulanan iskan siyaseti ile Balkanlar'da Türk nüfusu çoğalmıştır.

Cevap A

16. Sancağa çıkarak tahta geçen ilk Osmanlı hükümdarı I. Murat'dır.

Cevap B

17. Rumeli fetihlerinin ardından Rumeli Beylerbeyliği kurularak devlet otoritesi sağlanmaya çalışılmış, taşra teşkilatı oluşturulmuş ve ülke yönetimi kolaylaştırılmıştır.

Cevap E

PEGEM AKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

1. **Osmanlı Devleti'nin kısa sürede büyümesinde etkili olan aşağıdaki gelişmelerden hangisi coğrafi konumunun bir sonucudur?**

A) Merkeziyetçi yapısı
B) Zayıf Bizans'a komşu olması
C) İstimalet politikası
D) Orduya önem vermesi
E) İskan siyaseti

2. **Osmanlı Devleti'nin kuruluş yıllarında yapılan aşağıdaki savaşlardan hangisi nitelik olarak diğerlerinden farklıdır?**

A) Sırpsındığı Savaşı B) Varna Savaşı
C) Ankara Savaşı D) Niğbolu Savaşı
E) I. Kosova Savaşı

3. **Aşağıdaki şehirlerden hangisi hem Türkiye Selçuklularına hem de Osmanlı Devleti'ne bir süre için merkezlik yapmış yerlerden biridir?**

A) Bilecik B) Karacahisar
C) Bursa D) İznik
E) Edirne

4. **Osmanlı Devleti'nin Anadolu'da Türk siyasi birliğini sağlamaya yönelik ilk adımı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Germiyanoğulları Beyliği'nden çeyiz yoluyla toprak alınması
B) Çimpe Kalesi'nin ele geçirilmesi
C) Hamitoğulları topraklarının satın alınması
D) Aydınoğulları'na son verilmesi
E) Karesioğulları'nın Osmanlı'ya bağlanması

5. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin Kuruluş Dönemi'nde karşılaşılan sorunlardan biri değildir?**

A) Taht kavgaları
B) Dini nitelikli ayaklanma
C) Timur tehlikesi
D) Haçlı saldırıları
E) Panslavizm politikası

6. **Osmanlı Devleti aşağıdaki gelişmelerden hangisi ile ilk kez donanmaya sahip olmuştur?**

A) Çimpe Kalesi'nin alınması
B) Koyunhisar Savaşı'nın kazanılması
C) Karesioğulları'nın alınması
D) Yeniçeri Ocağı'nın kurulması
E) Aydınoğulları'na son verilmesi

7. **II. Beyazıt'ın Dönemi'nde yaşanan;**

I. Adına para bastırılması
II. Adına hutbe okutulması
III. Memlüklerin desteğinin alınması

gelişmelerinden hangileri Cem Sultan'ın bağımsızlığını ilan ettiğine kanıt olarak gösterilebilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

8. **Osmanlı Devleti egemenliğine giren Menteşoğulları, aşağıdaki savaşlardan hangisinden sonra bağımsızlığını yeniden kazanmıştır?**

A) Sırpsındığı Savaşı B) Sazlıdere Savaşı
C) Varna Savaşı D) Ankara Savaşı
E) Niğbolu Savaşı

PEGEM AKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

9. **Osmanlı Devleti'nin kuruluş döneminde aşağıdaki çalışmalardan hangisinin sınırların genişlemesine bağlı olarak ortaya çıktığı söylenemez?**

A) Yeniçeri Ocağı'nın kurulması
B) Rumeli Beylerbeyliği'nin oluşturulması
C) Veraset sisteminde düzenleme yapılması
D) Divan Teşkilatının kurulması
E) Ülkenin idari birimlere ayrılması

10. **Osmanlı Devleti'nde uygulanan iskan politikası ile;**

I. Göçebe Türkmenleri yerleşik hayata geçirmek
II. Fetihleri kalıcı kılmak
III. Türk siyasi birliğini sağlamak

amaçlarından hangilerinin gerçekleştirilmek istendiği söylenebilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

11. **Osmanlı Devleti'nde I. Murat zamanında başkentin Edirne'ye taşınmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Sınırların güvenliğini sağlamak
B) Batı yönündeki fetihleri kolaylaştırmak
C) Edirne'nin verimli toprakları ile üretimi arttırmak
D) Ticaret yollarının denetimini sağlamak
E) Bizans ile yakın ilişkiler kurmak

12. Ankara Savaşı'nın temelinde Beyazıt ve Timur arasında yaşanan çekişmeler yer almaktadır.

Aşağıdaki Ankara Savaşı'nın nedenlerinden hangisi bu durumu destekler niteliktedir?

A) Timur'un Çin seferine gitmek istemesi
B) Timur'un doğudaki Tatarları kışkırtması
C) Timur'dan kaçan Türk beylerinin Beyazıt'a sığınması
D) Timur'da ve Beyazıt'da da Cihan İmparatorluğu kurma düşüncesinin bulunması
E) Timur'un Anadolu Türk Beylikleri'ni yeniden kurmak istemesi

13. **Osmanlı Devleti'nin fethettiği bölgelerdeki halka adaletli ve hoşgörülü davrandığı yönetim anlayışı aşağıdaki kavramlardan hangisi ile isimlendirilmiştir?**

A) Müsadere B) Gaza
C) İstimalet D) Dirlik
E) İltizam

14. **İstanbul'u kuşatan ilk Osmanlı hükümdarı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Orhan Bey B) I. Murat
C) Yıldırım Beyazıt D) I. Mehmet
E) II. Murat

15. **Osmanlı Devleti'nin Bizans ile yaptığı ilk savaş aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Koyunhisar Savaşı B) Maltepe Savaşı
C) Sazlıdere Savaşı D) Niğbolu Savaşı
E) Çirmen Savaşı

16. **Niğbolu Savaşı sonucunda "Sultan-ı İklim-i Rum" ünvanını alan hükümdar aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Orhan Bey B) I. Murat
C) Yıldırım Beyazıt D) Çelebi Mehmet
E) II. Murat

17. **Ankara Savaşı'ndan sonra yaşanan;**

I. Çalıbey Savaşı
II. Anadolu Türk beyliklerinin yeniden kurulması
III. Fetret Fetret Devri'nin yaşanması

gelişmelerinden hangilerinin Osmanlı Devleti'nin otorite boşluğuna düşmesinden kaynaklı olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

ÇÖZÜMLER

1. Osmanlı Devleti'nin kısa sürede büyümesinde coğrafi konumu çok etkili olmuştur. Zayıf Bizans'a komşu olması ve Moğol tehlikesinden uzakta olması, coğrafi konumu ile ilgilidir.

Cevap B

2. Sırpsındığı, Varna, Niğbolu, I. Kosova savaşları Haçlılarla yapılan savaşlardır. Ankara Savaşı bir Türk Devleti olan Timur Devleti ile yapılan bir savaştır.

Cevap C

3. Hem Türkiye Selçuklularına hem Osmanlı Devleti'ne merkezlik yapmış olan yer İznik'tir.

Cevap D

4. Orhan Bey zamanında Karesioğulları'nın alınması, Anadolu'da Türk siyasi birliğini sağlamak için atılan ilk adımdır.

Cevap E

5. Panslavizm politikası Rusya'nın 19. yy'da Osmanlı Devleti'ni parçalamak için oluşturduğu Slav birliği politikasıdır. Kuruluş yıllarında yaşanan bir sorun değildir.

Cevap E

6. Osmanlı Devleti'nde denizci bir Türk Beyliği olan Karesioğulları'nın alınması ile denizcilik faaliyetleri başlamış ve Karesi donanması Osmanlı Devleti'nin eline geçmiştir.

Cevap C

7. Osmanlı hükümdarlık alemetleri para bastırmak ve hutbe okutmaktır. Cem Sultan'ın adına para bastırması ve hutbe okutması kendisini hükümdar ilan ettiğinin göstergesidir.

Cevap B

8. Yıldırım Beyazıt zamanında 1402'de yapılan Ankara Savaşı'nda Osmanlı Devleti Timur'a yenilmiş ve Osmanlı egemenliğine giren Türk beylikleri yeniden bağımsız olmuştur.

Cevap D

9. Veraset sisteminde düzenleme yapılması, sınırların genişlemesi ile ilgili değil, merkezî otoriteyi arttırmak için yapılan bir çalışmadır.

Cevap C

10. İskan siyaseti ele geçirilen bölgelere Türk ailelerini yerleştirmektir. Amaç fetihleri kalıcı kılmak ve göçebe Türkmenleri yerleşik hayata geçirmektir. Rumeli bölgesinde uygulanan bu politika ile Türk siyasi birliği kurmak amaçlanmamıştır.

Cevap B

11. I. Murat Dönemi'nde başkentin Edirne'ye taşınmasının nedeni batı yönündeki fetih hareketlerini kolaylaştırmaktır.

Cevap B

12. İki Türk hükümdarında da Cihan İmparatorluğu kurma düşüncesinin bulunması Yıldırım Beyazıt ve Timur arasında yaşanan çekişmeye kanıt oluşturur niteliktedir.

Cevap D

13. Osmanlı Devleti'nin fethettiği bölgelerde halka uyguladığı hoşgörülü politika İstimalet olarak adlandırılmıştır.

Cevap C

14. İstanbul, Osmanlı hükümdarlarından ilk defa Yıldırım Beyazıt tarafından kuşatılmıştır.

Cevap C

15. 1302 yılında Osmanlı Devleti'nin Bizans ile yaptığı ilk savaş Koyunhisar savaşıdır.

Cevap A

16. Haçlı ordusu ile yapılan Niğbolu Savaşı'nda kazanılan zaferin ardından, Abbasi halifesi tarafından Yıldırım Beyazıt'a Sultan-ı İklim-i Rum ünvanı verilmiştir.

Cevap C

17. Ankara Savaşı sonucunda Yıldırım Beyazıt'ın Timur'a esir düşmesi ile yaşanan otorite boşluğunda taht kavgaları yani Fetret Devri yaşanmış ve Anadolu'da Türk beylikleri bağımsız olmuştur.

Cevap D

PEGEM AKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

1. **Osmanlı Devleti'nin Ankara Savaşı'nın sonucunda yaşadığı otorite boşluğunda Balkanlarda toprak kaybı yaşamamasında;**

I. İskan Siyaseti
II. İstimalet Politikası
III. Tımar Sistemi

politikalarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

2. **Anadolu'da ilk Türk Beylikleri Dönemi'nde Danişmentliler ile Türkiye Selçukluları arasında yaşanan Türk siyasi birliğini sağlama mücadelesinin bir benzeri Osmanoğulları ile aşağıdaki hangi Türk beyliği arasında yaşanmıştır?**

A) Karamanoğulları B) Candaroğulları
C) Germiyanoğulları D) Menteşeoğulları
E) Karesioğulları

3. **Aşağıdakilerden hangisi I. Beyazıt Dönemi'nde yaşanan gelişmeler arasında değildir?**

A) Anadolu'da Türk siyasi birliğinin büyük ölçüde sağlanması
B) Timur ile Ankara Savaşı'nın yapılması
C) Haçlıların Niğbolu Savaşı'nda yenilgiye uğratılması
D) Türklerin Balkanlara kesin olarak yerleşmesi
E) İstanbul'un kuşatılması

4. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde gaza ve cihat politikası doğrultusunda yapılan çalışmalar arasında yer almaz?**

A) İstanbul'un kuşatılması
B) Bursa'nın alınması
C) Ankara Savaşı
D) Palekanon Savaşı
E) Edirne'nin fethi

5. I. Murat Dönemi'nde; Veraset sisteminde düzenleme yapılarak "Ülke padişah ve oğullarının ortak malıdır." anlayışı getirilmiştir.

Veraset sisteminde yapılan bu değişikliğin temel sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Merkezî otoriteyi güçlendirme
B) Sosyal devlet anlayışını benimseme
C) Üretimde sürekliliği sağlama
D) Türk siyasi birliğini sağlama
E) Türk beyliklerinin desteğini alma

6. **Aşağıdakilerden hangisi Ankara Savaşı'nın sonuçları arasında gösterilemez?**

A) Bizans'ın ömrü uzamıştır.
B) Türk siyasi birliği bozulmuştur.
C) Fetret Devri başlamıştır.
D) Rumeli'de büyük toprak kayıpları yaşanmıştır.
E) Yıldırım Beyazıt esir düşmüştür.

7. **II. Murat aşağıdaki olaylardan hangisinden sonra tahtı oğlu II. Mehmet'e bırakarak hükümdarlıktan çekilmiştir?**

A) Karamanoğulları'nın Anadolu'daki isyanı
B) Macarlarla Edirne – Segedin Antlaşması'nın imzalanması
C) Varna Savaşı'nda Haçlıların mağlup edilmesi
D) II. Kosova Savaşı'nın kazanılması
E) Edirne Sarayı'nda Enderun Mektebi'nin açılması

8. **Osmanlı Devleti'nde oluşturulan ilk düzenli askerî birlik aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Azaplar B) Alperenler
C) Gaziyan-ı Rum D) Yaya ve Müsellemler
E) Ahiyan-ı Rum

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

9. **I. Murat Dönemi'nde oluşturulan Pençik sistemi ile;**

I. Asker ihtiyacını karşılama
II. Tarımsal üretimi arttırma
III. Balkan milletlerini asimile etme

amaçlarından hangileri gerçekleştirilmek istenmiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) Yalnız III E) II ve III

10. **Türk tarihi açısından önem taşıyan 1176 Miryakefalon Savaşı ile ortak özellik taşıyan savaş aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Koyunhisar Savaşı B) Maltepe Savaşı
C) Sırpsındığı Savaşı D) Niğbolu Savaşı
E) II. Kosova Savaşı

11. **Türkiye Selçuklu tarihinde çıkan Babailer ayaklanmasına benzer nitelikte çıkan Osmanlı Dönemi'ndeki ayaklanma aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Şeyh Bedrettin İsyanı
B) Düzmece Mustafa İsyanı
C) Kalender Çelebi İsyanı
D) Baba Zünnun İsyanı
E) Canberdi Gazali İsyanı

12. **Kuruluş yıllarında ilk Osmanlı kadısı olarak tayin edilen kişi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Dursun Fakih B) Davud-u Kayseri
C) Lala Şahin Paşa D) Gündüz Bey
E) Ebusuud Efendi

13. **Osmanlı Devleti'nde Fetret Devri ile yaşanan otorite boşluğuna son vererek tahta çıkan ve Osmanlı'nın ikinci kurucusu olarak kabul edilen hükümdar aşağıdakilerden hangisidir?**

A) I. Murat B) Yıldırım Beyazıt
C) Çelebi Mehmet D) II. Murat
E) II. Mehmet

14. **Osmanlı ordusunda ilk kez topun kullanıldığı savaş aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Palekanon Savaşı B) Sazlıdere Savaşı
C) Çirmen Savaşı D) I. Kosova Savaşı
E) II. Kosova Savaşı

15. **Osmanlı Devleti'nin Balkanlardaki hâkimiyetini kesinleştiren savaş aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Sırpsındığı Savaşı B) I. Kosova Savaşı
C) Niğbolu Savaşı D) Varna Savaşı
E) II. Kosova Savaşı

16. **Osmanlı Devleti'ne karşı kuruluş yıllarında oluşturulan Haçlı ittifaklarının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Doğu Roma İmparatorluğu'nun Haçlılardan yardım istemesi
B) Türkleri Rumeli'den atma düşüncesi
C) Haçlı birliklerinin İstanbul'u almak istemesi
D) Papanın Hristiyan mezhepleri birleştirme düşüncesi
E) Kudüs'ün Müslümanlardan geri alınmak istenmesi

17. **Orhan Bey Dönemi'nde Karesioğulları Beyliği'nin alınması ile;**

I. Osmanlı Devleti'nin donanma gücüne sahip olması
II. Anadolu'da isyanların baş göstermesi
III. Rumeliye geçişin kolaylaşması

sonuçlarından hangilerinin ortaya çıktığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

PEGEM AKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

ÇÖZÜMLER

1. Osmanlı Devleti'nin Balkanlarda uyguladığı iskan siyaseti ile Türk ailelerini Balkanlara yerleştirmesi, hoşgörü politikası olan İstimalet ve devlet memurlarına toprak verilmesi yani Tımar sistemi Balkan fetihlerinin kalıcı olmasında etkili olmuştur.

Cevap E

2. Osmanlı Devleti'ni en çok uğraştıran Türk beyliği Karamanoğulları olmuştur.

Cevap A

3. Türklerin Balkanlara kesin olarak yerleşmesi II. Kosova Savaşı ile olmuştur. II. Kosova Savaşı da II. Murat Dönemi'ndeki olaylardandır.

Cevap D

4. Ankara Savaşı iki Türk Devleti arasında yapıldığı için gaza ve cihat politikası doğrultusunda yapılan gelişmeler arasında gösterilemez.

Cevap C

5. I. Murat Dönemi'nde yapılan veraset sistemindeki değişiklikte amaç, taht kavgalarını azaltarak merkezî otoriteyi güçlendirmektir.

Cevap A

6. Osmanlı Devleti Ankara Savaşı'nı kaybederek yıkılma tehlikesi ile karşı karşıya kalmıştır. Ancak Rumeli'de büyük toprak kayıpları yaşanmamıştır.

Cevap D

7. Macarlar ile yapılan 1444 Edirne – Segedin Antlaşması'ndan sonra II. Murat tahtı oğlu II. Mehmet'e bırakmıştır.

Cevap B

8. Osmanlı Devleti'nde oluşturulan ilk düzenli ordu Yaya ve Müsellemlerdir. Orhan Bey zamanında kurulmuştur.

Cevap D

9. Pençik sistemi; savaşlardan elde edilen esirlerin beşte birinin askere alınmasıdır. Amaç asker ihtiyacını karşılamaktır.

Cevap A

10. Türkler Miryokefalon Savaşı ile Anadolu'ya kesin olarak yerleşmişlerdir. Türkleri Balkanlar'a kesin olarak yerleştiren savaş ise II. Kosova Savaşı'dır.

Cevap E

11. Babailer Ayaklanması dini nitelikli bir ayaklanmadır. Osmanlı tarihinde çıkan dini nitelikli ilk ayaklanma ise Şeyh Bedrettin İsyanı'dır.

Cevap A

12. Osmanlı Devleti'nde ilk Kadı Dursun Fakih'dir.

Cevap A

13. Ankara Savaşı'ndan sonra Yıldırım Beyazıt'ın oğulları arasında yaşanan taht kavgası olan Fetret Devri'ne son vererek tahta çıkan ve Osmanlı Devleti'nin ikinci kurucusu olarak kabul edilen hükümdar Çelebi Mehmet'tir.

Cevap C

14. I. Murat Dönemi'nde Haçlılarla yapılan I. Kosova Savaşı'nda Osmanlı ordusunda ilk kez top kullanılmıştır.

Cevap D

15. Osmanlı Devleti'nl Balkanlar'a kesin olarak yerleştiren savaş II. Murat Dönemi'nde Haçlılarla yapılan II. Kosova Savaşı'dır

Cevap E

16. Batı yönünde genişleme siyaseti izleyen Osmanlı Devleti'nin Rumeli'den atılmak istenmesi nedeniyle Haçlı ittifakları oluşturulmuştur.

Cevap B

17. Denizci bir beylik olan Karesioğulları'nın alınması ile Osmanlı donanma gücüne sahip olmuş ve Rumeli fetihleri kolaylaşmıştır.

Cevap C

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

1. Bizans İmparatoru Kantakuzen hanedan mücadeleleri ile Sırp ve Bulgar baskıları karşısında Orhan Bey'den yardım istemiş, Orhan Bey'in yardımları karşılığında Çimpe Kalesi'ni Türklere vermiştir. Böylece Osmanlı Devleti Rumeli'ye adım atmıştır.

Buna göre Bizans için;

I. Merkezi otoritesi zayıftır.
II. Taht kavgaları yaşanmıştır.
III. Osmanlı Devleti'ni güçlendirmeyi amaçlamıştır.

yargılarından hangilerini söylemek doğru olmaz?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

2. **Osmanlı Devleti'nin Rumeli'de fethettiği bölgelerde;**

I. Vakıflar kurularak bayındırlık faaliyetlerinin başlatılması.
II. İskan politikasının yürütülmesi.
III. Yerleşimden uzak bölgelere, ekonomik yardımlarda bulunması.

çalışmaları ile aşağıdaki hedeflerden hangisine ulaşmak istediği söylenemez?

A) Toprakları yerleşime açık hâle getirmek
B) Rumeli fetihlerini kalıcı kılmak
C) Kapıkulu ordusu oluşturmak
D) Fethedilen yerlerin Türkleşmesini sağlamak
E) İslamiyet'in yayılmasını sağlamak

3. **Osmanlı Devleti'nde;**

I. Bayezid (Yıldırım)
II. II. Murat
III. II. Mehmet (Fatih)

Dönemlerinin ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Padişahların iki kez tahta çıkması
B) Osmanlı tarihinde yükselme döneminin yaşanması
C) İstanbul'un kuşatılması
D) Anadolu isyanlarının yaşanması
E) Haçlı birlikleriyle savaşmaları

4. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti kurulduğu sırada Yakın Doğu ve Avrupa'da bulunan devletlerden biri değildir?**

A) Memlükler B) İlhanlılar C) Altın orda
D) Safeviler E) Venedik

5. **Osmanlı Devleti'nin kuruluş yıllarında aşağıdakilerden hangisi diğerlerinden daha önce gerçekleşmiştir?**

A) Bursa'nın alınması
B) Şeyh Bedrettin İsyanı
C) Varna Savaşı
D) Ankara Savaşı
E) Koyunhisar Savaşı

6. **Osmanlı Devleti'nin Kuruluş Dönemi'nde;**

- Türkmen göçlerinin Anadolu'da yoğunlaşması
- Beyliklerin bir kısmı hakimiyet altına alınmış
- Sınırların genişlemesi

durumları ile aşağıdakilerden hangisi arasında bir ilişki kurulamaz?

A) Anadolu'da demografik yapı değişmiştir.
B) Anadolu siyasi birliğini sağlama çalışmaları başlamıştır.
C) Gelirlerde artış yaşanmıştır.
D) Nüfus yoğunluğu artmıştır.
E) Denge politikası uygulanmıştır.

7. Osmanlı Devleti'nin Balkanlardaki hızlı ilerleyişi karşısında Haçlı ordularıyla yapılan I. Kosova Savaşı'nda Karamanoğulları, Saruhan ve Aydın beyliklerinin gönderdiği kuvvetler Osmanlı Devleti'nin savaşı kazanmasında yardımcı olmuştur.

Buna göre;

I. Anadolu Beylikleri Osmanlı Devleti'ne bağlı hâle gelmiştir.
II. Osmanlı Devleti, gaza ve cihat hareketinin önderi hâline gelmiştir.
III. Anadolu Türk siyasi birliği tamamen sağlanmıştır.

yargılardan hangisine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

PEGEM AKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

8. **Osmanlı Devleti'nin Kuruluş Dönemi'nde Rumeli'de alınan <u>ilk yer</u> aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Makedonya B) Edirne C) Filipe
D) Çirnpe E) Eflak

9. **II. Murat Dönemi'nde; Macar, Eflak, Sırp, Leh, Hırvat, Alman ve Venedik kuvvetlerinden oluşan Haçlı birliklerinin yenilgiye uğratılması ile;**

I. İlk Osmanlı Haçlı savaşının yaşandığı
II. Balkanlarda Osmanlıların etkinliğinin güçlendiği
III. Balkan uluslarına imtiyaz tanındığı

sonuçlarından hangilerine ulaşıldığı <u>söylenemez</u>?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

10. **Osmanlı Devleti'nin Kuruluş Dönemi'nde ilk düzenli ordunun kurulması, topçu ocağının oluşturulması ve tımar sisteminin uygulanması çalışmaları ile;**

I. Askerî yapıyı kuvvetlendirme
II. Üretimi arttırma
III. Askerî alanda ıslahat yapma

amaçlarından hangilerinin gerçekleştirilmek istendiği <u>savunulamaz</u>?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

11. **Bulgaristan'ın Osmanlı hâkimiyetine alındığı savaş aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Palekanon Savaşı B) Çirmen Savaşı
C) Sazlıdere Savaşı D) Niğbolu Savaşı
E) Sırpsındığı Savaşı

12. **Aşağıdaki Osmanlı padişahları ve yaptıkları çalışmalar eşleştirmesinden hangisinin <u>yanlış</u> olduğu söylenebilir?**

A) Orhan Bey → İlk düzenli ordunun kurulması
B) I. Murat → Tımar Sisteminin oluşturulması
C) Yıldırım Beyazıt → Rumeli Beylerbeyliği'nin kurulması
D) Çelebi Mehmet → Şeyh Bedrettin İsyanı'nın bastırılması
E) II. Murat → II. Kosova Zaferi'nin kazanılması

13. **Osmanlı Devleti'nin Venedik ile yaptığı <u>ilk</u> deniz savaşı, aşağıdaki Osmanlı hükümdarlarından hangisinin döneminde yapılmıştır?**

A) I. Murat B) Yıldırım Beyazıt
C) Çelebi Mehmet D) II. Murat
E) II. Mehmet

14. **Yıldırım Beyazıt'ın İstanbul'u kuşatması aşağıdaki gelişmelerden hangisine neden olmuştur?**

A) Yeniçeri Ocağı'nın kurulması
B) Rumeli Beylerbeyliği'nin kurulması
C) Kocaeli Yarımadası'nın alınması
D) Haçlılarla Niğbolu Savaşı'nın yapılması
E) Anadolu Beylerbeyliği'nin kurulması

15. **Aşağıdaki şehzadelerden hangisi Fetret Devri'nde yaşanan taht mücadelesinde <u>yer almamıştır</u>?**

A) Şehzade Musa B) Şehzade İsa
C) Çelebi Mehmet D) Şehzade Süleyman
E) Şehzade Selim

16.

I. İstanbul Kuşatması
II. Fetret Devri
III. Çelebi Mehmet'in tahta geçişi
IV. Ankara Savaşı

yukarıda verilen olayların kronolojik sıralaması aşağıdakilerden hangisidir?

A) I, II, III, IV B) I, IV, II, III
C) II, III, IV, I D) IV, II, III, I
E) III, IV, II, I

17. **Osmanoğulları, Oğuzların aşağıda verilen hangi boyuna mensuptur?**

A) Kınık B) Kayı C) Afşar
D) Yıva E) Kargın

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

ÇÖZÜMLER

1. Kantakuzen'in hanedan mücadelelerine ve Balkan uluslarına karşı yardım istemesi merkezi otoritenin zayıf olduğunu ve taht kavgalarının yaşandığını göstermektedir. Çimpe Kalesi'nin verilmesi ile Osmanlı Devleti'ni güçlendirmek Bizans'ın amaçları arasında olamaz.

Cevap B

2. Verilen öncüller doğrultusunda Kapıkulu ordusunun oluşturulmak istendiği bilgisine ulaşılamaz, amaç o bölgelerde Türk nüfusunu artırarak, İslamiyeti yaymak ve bölgeleri yerleşime açmak olmuştur.

Cevap C

3. Üç padişah döneminin ortak özelliği İstanbul'un kuşatılmasıdır.

Cevap C

4. Osmanlı Devleti kurulduğu sırada Safeviler yoktur. 1502 yılında İran'da kurulan bir devlettir.

Cevap D

5. Soruda verilen olaylardan ilk önce gerçekleşen Osman Bey Dönemi'nde 1302'de Bizans Tekfurları ile yapılan Koyunhisar Savaşı'dır.

Cevap E

6. Osmanlı Devleti kuruluş ve yükselme dönemlerinde fetihçi bir politika izleyerek sürekli sınırlarını genişletmiştir. Dış politikadaki uygulamaları değiştirdiği ve denge politikası güttüğü dönemler gerileme ve dağılma dönemleridir.

Cevap E

7. I. Kosova Savaşı'nda Türk beyliklerinin Osmanlıya yardım göndermesi Gaza ve Cihat politikasında Osmanlının önder olduğunu göstermektedir.

Cevap B

8. Orhan Bey Dönemi'nde Gelibolu'daki Çimpe Kalesi'nin alınması ile Osmanlı Devleti ilk defa Rumeli'ye adım atmıştır.

Cevap D

9. Balkanlarda Osmanlı Devleti'ne karşı Haçlı birlikleri kurulmuş ancak Osmanlı'nın kazandığı zaferler Balkan topraklarında etkinliğini artırmıştır. Balkan uluslarına karşı hoşgörülü bir politika uygulanmış ancak bir imtiyaz tanıma durumu olmamıştır. Osmanlı Devleti'nin Haçlılarla yaptığı ilk savaş ise Sırpsındığı Savaşı'dır.

Cevap D

10. Islahat, bozulan bir kurum üzerinde düzenleme yapmaktır. Bu sebeple askerî alanda ıslahat yapılması amaçlanmamıştır. Askerî ocaklar yeni kurulmaktadır.

Cevap C

11. Yıldırım Beyazıt zamanında Haçlılarla yapılan Niğbolu Savaşı ile Bulgar hakimiyeti kesinleşmiştir.

Cevap D

12. Rumeli Beylerbeyliği Yıldırım Beyazıt zamanında değil, I. Murat zamanında kurulmuştur. Yıldırım Beyazıt Dönemi'nde Anadolu Beylerbeyliği oluşturulmuştur.

Cevap C

13. Osmanlı Devleti'nin Venedik ile yaptığı ilk deniz savaşı olan Çalı Bey Savaşı, Çelebi Mehmet zamanında yapılmıştır.

Cevap C

14. Yıldırım Beyazıt'ın İstanbul'u kuşatması üzerine Bizans Avrupa'dan yardım istemiş ve bu durum Haçlılarla Niğbolu Savaşı'nın yapılmasına neden olmuştur.

Cevap D

15. Fetret Devri, Yıldırım Beyazıt'ın oğulları olan; İsa, Musa, Süleyman ve Mehmet arasında yaşanan taht mücadelesidir. Şehzade Selim bu mücadelede yer almamıştır.

Cevap E

16. Yıldırım Beyazıt, İstanbul kuşatmasını Timur tehlikesinin ortaya çıkması sebebiyle kaldırılmıştır. Timur ile Ankara Savaşı yapılmış, Yıldırım Beyazıt esir düşmüş, oğulları arasında taht mücadelesi başlamış ve Fetret Devri yaşanmıştır. Çelebi Mehmet Fetret Devri'ni sonlandırarak tahta geçmiştir.

Cevap B

17. Osmanoğulları Oğuzların Kayı boyundandır.

Cevap B

PEGEM AKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

1. **I. Murat'ın aşağıdaki uygulamalarından hangisi ile hem asker ihtiyacını karşılamak hem de tarımsal üretimi artırmak amaçlanmıştır?**

A) Acemioğlanlar Ocağı'nın kurulması
B) Rumeli Beylerbeyliği'nin oluşturulması
C) Pençik sisteminin uygulanması
D) Ülkenin idarî birimlere ayrılması
E) Tımar sisteminin oluşturulması

2. **Savaş meydanında şehit olan Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) I. Murat B) I. Beyazıt
C) I. Mehmet D) II. Murat
E) II. Mehmet

3. **Aşağıda verilen, Anadolu'daki etkin gruplardan hangisinin Osmanoğulları'nın Anadolu'da kabulünde katkısının olduğu söylenemez?**

A) Ahiyan – Rum B) Baciyan – Rum
C) Pontus – Rum D) Gaziyan-ı Rum
E) Feteyan – Rum

4.
- Koyunhisar Savaşı
- Palekanon Savaşı
- Sazlıdere Savaşı

Yukarıdaki savaşların ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Haçlılarla yapılan savaşlardır.
B) Balkan fetihleri kesinleşmiştir.
C) Türk siyasi birliği sağlanmıştır.
D) Bizans ile yapılan savaşlardır.
E) Osmanlı ordularının yenilgisi ile sonuçlanmıştır.

5. **Düzmece Mustafa İsyanı;**

I. I. Beyazıt
II. I. Mehmet
III. II. Murat

Dönemlerinden hangilerinde yaşanan bir ayaklanma olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

6. **Osmanlı Devleti'nin kuruluş yıllarında Anadolu ve Rumeli beylerbeyliklerinin kurulmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Sınırların güvenliğini sağlamak
B) Üretimi arttırmak
C) Ülke yönetimini kolaylaştırmak
D) Mezhep birliği oluşturmak
E) Divanın yetkilerini kısıtlamak

7. **Osmanlı Devleti'nin;**

I. Bizans ile savaşlar yapılması
II. Karamanoğulları'nın itaat altına alınması
III. Haçlılarla mücadele edilmesi

faaliyetlerinden hangilerinin İslam dünyasını korumaya yönelik olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

8. **Osmanlı Devleti'nde kuruluş yıllarından itibaren başa geçen hükümdarların başarılı ve deneyimli olmalarını sağlamak için uygulanan politika aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Ailenin en yaşlı üyesinin hükümdar olması
B) Merkeziyetçi devlet yapısının benimsenmesi
C) Şehzadelerin küçük yaşta sancaklara yönetici olarak gönderilmesi
D) Tımar sisteminin uygulanması
E) Düzenli orduların kurulması

9. Yıldırım Beyazıt'ın İstanbul'u kuşatması sonucunda, Bizans'la yapılan antlaşmada, Türkler Bizans'a karşı üstünlük elde etmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu antlaşmanın bir maddesi olamaz?

A) İstanbul'da bir Türk mahallesi kurulacaktır.
B) Türk tüccarları İstanbul'a serbestçe girip çıkabilecektir.
C) Osmanlı Devleti Bizans'a düzenli olarak vergi ödeyecektir.
D) İstanbul'da Türk davalarına bakacak bir kadı bulundurulacaktır.
E) Türk mahallesinde bir cami bulunacaktır.

PEGEM AKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

10. **Osmanlı Devleti'nin Kuruluş yıllarında Anadolu'da;**

- Trabzon Rum İmparatorluğu'nun Kuzeydoğu Anadolu'da egemenliğini sürdürmesi.
- Kuzeybatı Anadolu'da Bizans hâkimiyetinin var olması.
- Batı Anadolu'da Türkmen boylarının bağımsız beylikler hâlinde yaşaması.

durumlarına bakılarak Kuruluş Dönemi'nde Anadolu'yla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisinin söylenmesi doğru olur?

A) Anadolu'da güçlü bir merkezi yapı vardır.
B) Anadolu göç veren topraklardır.
C) Anadolu siyasi birlikten yoksundur.
D) Anadolu yeni bir devletin kuruluşu için uygun durumda değildir.
E) Anadolu'da Rumlar çoğunluktadır.

11. **Türkler fethettikleri bölgelerde Türk – İslam kültürünü yaymak ve fetihleri kolaylaştırmak için aşağıdaki politikalardan hangisini uygulamıştır?**

A) Elde edilen topraklardaki halk asimile edilmiştir.
B) Egemenlik kurulan bölgelerde İslamlıyet dışındaki dinler yasaklanmıştır.
C) Ülkeye yakın her bölgede hazır asker bulundurulmuştur.
D) Ele geçirilen bölgelere Türkmenler yerleştirilmiştir.
E) Komutanların uç beyliği kurmaları sağlanmıştır.

12.

I. Yaya Müsellemlerin oluşturulması
II. Timar sisteminin uygulanması
III. Divan Teşkilatının kurulması

Yukarıdaki gelişmelerin yönetim, iktisadi ve askerî alanlarla ilişkisi aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak eşleştirilmiştir?

	Yönetim	İktisadi	Askerî
A)	I	II	III
B)	I	III	II
C)	II	I	III
D)	III	II	I
E)	III	I	II

13. **Osmanlı Devleti'nin Haçlılar adına Macaristan ile imzaladığı Edirne – Segedin Antlaşması'nın;**

I. İki taraf on yıl süreyle savaş yapmayacaktır.
II. Eflak Beyliği, Osmanlı Devleti'ne vergi vermeye devam edecektir.
III. Osmanlı Devleti Sırbistan'ın bağımsızlığını kabul edecektir.

şartlarından hangilerinin Osmanlı Devleti açısından olumsuz sonuçlar ortaya çıkardığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

14. **Osman Bey Dönemi'nde yaşanan;**

I. İlk Osmanlı parasının bastırılması
II. Bizans tekfurlarına karşı zaferlerin kazanılması
III. Osman Bey'in Ahi lideri Şeyh Edebali'nın kızıyla evlenmesi

gelişmelerinden hangisi Osmanlı Devleti'nin bağımsızlığını kazandığına kanıt olarak gösterilebilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

15. Rumeli'nin fethi ile görevlendirilen Süleyman Paşa Rumeli'de, Bolayır ve Tekirdağ'a kadar olan bölgeleri ele geçirmiş ve Anadolu'dan getirilen bir grup yörük buraya yerleştirilmiştir.

Bu bilgiye göre;

I. Rumeli topraklarında Osmanlı egemenliğinin kalıcılığı sağlanmaya çalışılmıştır.
II. Rumeli'deki Türk nüfusunda artış görülmüştür.
III. Balkanlardan gelebilecek Haçlı tehditleri engellenmiştir.

yargılarından hangisine ulaşılamaz?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

16. **Osmanlı Devleti'nin kurulduğu yıllarda;**

I. Düzenli ve güçlü ordular kurmaları
II. Anadolu ve Balkanlarda siyasi bir birliğin olmaması
III. İngiltere ve Fransa arasında yüzyıl savaşlarının yaşanması

gelişmelerinden hangileri Osmanlıoğulları'nın büyümesinde ve güçlenmesinde etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

ÇÖZÜMLER

1. Tımar Sistemi, devlet memurlarına maaş olarak verilen topraklardır, memurlar bu toprakları işleterek hem maaşlarını karşılar hem de devlete asker yetiştirirlerdi, böylece hem üretim sağlanır hem de asker ihtiyacı karşılanırdı.

Cevap E

2. I. Kosova Savaşı'nda, savaş meydanında bir sırp milliyetçisi tarafından şehit edilen padişah I. Murat'dır.

Cevap A

3. Pontus Rum, Rum birliği için oluşturulan bir gruptur. Osmanoğulları'nın Anadolu'da kabulünde etkili değildir.

Cevap C

4. Koyunhisar, Palekanon ve Sazlıdere savaşları Bizans ile yapılan savaşlardır.

Cevap D

5. Bir taht mücadelesi olan Düzmece Mustafa İsyanı Çelebi Mehmet (I. Mehmet) Dönemi'nde başlamış II. Murat Dönemi'nde devam etmiştir.

Cevap E

6. Osmanlı Devleti'nin kuruluş yıllarında beylerbeyliklerinin kurulmasındaki amaç ülke yönetimini kolaylaştırmaktır.

Cevap C

7. Bizans ve Haçlılarla mücadele edilmesi İslam dünyasını korumaya yönelik hizmetlerdir ancak Türk ve Müslüman olan Karamanoğullarının itaat altına alınması İslam dünyasını korumaya yönelik değildir.

Cevap D

8. Osmanlı Devleti'nde şehzadelerin tecrübe kazanması için uygulanan politika sancaklara yönetici olarak gönderilmeleridir.

Cevap C

9. Osmanlı Devleti'nin Bizans'a vergi vermesi Bizans'a karşı üstünlük kurduğunun göstergesi olamaz.

Cevap C

10. Anadolu'da farklı devletler ve toplulukların bulunması siyasi birliğin olmadığını göstermektedir.

Cevap C

11. Türk – İslam kültürünü yaymak ve ele geçirilen bölgeleri Türkleştirmek için Türkmen aileler yerleştirilmiştir.

Cevap D

12. Yaya ve Müsellemler askerî, Tımar sistemi iktisadi, Divan Teşkilatı ise yönetim alanları ile alakalıdır.

Cevap D

13. Osmanlı Devleti'nin Sırbistan'a bağımsızlık vermesi toprak kaybı yaşandığını gösterir. Bu sebeple Osmanlı için olumsuz bir maddedir.

Cevap C

14. Osmanlı Devleti'nin kendi adına para bastırması bağımsızlığını kazandığının göstergesidir.

Cevap A

15. Rumeli bölgesinde ele geçirilen yerlerde İskan siyasetinin uygulandığından bahsedilmiştir. İskan siyaseti ile fetihlerin kalıcılığını sağlamak ve Türk nüfusunu arttırmak amaçlanmıştır.

Cevap B

16. Osmanlı Devleti'nin kurulduğu yıllarda Anadolu'da ve Balkanlarda siyasi bir birliğin olmaması, İngiltere ve Fransa arasında Yüzyıl savaşlarının yaşanması, Osmanlıoğulları'nın büyüyüp güçlenmesinde düzenli ve güçlü ordular kurmalarında etkili olmuştur.

Cevap E

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

1. **Osmanlı Memlük ilişkilerinin bozulmasında;**

I. Hicaz su yolları meselesi
II. Memlüklerin Cem Sultan'ı desteklemesi
III. Dulkadiroğulları Beyliği'nin alınması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

2. **Aşağıdakilerden hangisi Kanuni Dönemi'nde çıkan bir iç isyan değildir?**

A) Canberdi Gazali İsyanı
B) Ahmet Paşa İsyanı
C) Şah Kulu İsyanı
D) Baba Zünnun Ayaklanması
E) Kalenderoğlu Ayaklanması

3. **İmdad-ı Seferiye adı ile ilk defa avarız vergisi aşağıdaki hükümdarlardan hangisinin döneminde uygulamaya konulmuştur?**

A) II. Murat B) II. Mehmet
C) II. Beyazıt D) I. Süleyman
E) I. Selim

4. **İlk Osmanlı - Safevi Antlaşması aşağıdakilerden hangisidir?**

A) 1555 Amasya Antlaşması
B) 1590 Ferhat Paşa Antlaşması
C) 1533 İstanbul Antlaşması
D) 1444 Edirne – Segedin Antlaşması
E) 1612 Nasuh Paşa Antlaşması

5. **"Avni" mahlası ile bilinen Osmanlı Hükümdarı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Fatih Sultan Mehmet
B) II. Beyazıt
C) Kanuni Sultan Süleyman
D) II. Murat
E) Yavuz Sultan Selim

6. **Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde İmtiyaz-ı Muhsusa olarak da bilinen ayrıcalıklar aşağıdaki devletlerden hangisine verilmiştir?**

A) İngiltere B) Fransa C) Avusturya
D) Venedik E) Rusya

7. **Yavuz Sultan Selim'in Mısır Seferi sonucunda Osmanlı yönetim anlayışında aşağıdakilerden hangisi etkin hâle gelmiştir?**

A) Monarşi B) Teokrasi C) Oligarşi
D) Meşrutiyet E) Aristokrasi

8. **Aşağıdakilerden hangisi Fatih Sultan Mehmet'in İstanbul'u almak için yaptığı hazırlıklar arasında değildir?**

A) Şahi toplarının döktürülmesi
B) Güzelcehisar'ın yaptırılması
C) Balkan devletleri ile barış antlaşmalarının yapılması
D) Silivri ve Vize kalelerinin alınması
E) Tekerlekli kulelerin yaptırılması

9. **Aşağıdakilerden hangisi Fatih Sultan Mehmet'in Karadeniz hâkimiyeti için yaptığı seferler arasında değildir?**

A) Amasra B) Sinop C) Trabzon
D) Kırım E) Eflak

PEGEM AKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

10. II. Mehmet, Arapça, Farsça, Yunanca, Latince, Sırpça, İtalyanca dillerini öğrenmiş; iyi bir eğitim almış, Avni Mahlası ile şiirler yazmıştır. Hükümdarlığı döneminde Osmanlı bir imparatorluğa dönüşmüş, İstanbul'un fethi ile de yeni bir çağ başlatmıştır.

Buna göre aşağıdaki bilgilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Osmanlı Devleti'nin egemenlik alanını genişletmiştir.
B) Şair padişahlardandır.
C) Osmanlı Devleti'nde teokratik yapı zayıflamıştır.
D) Evrensel nitelikli bir olay gerçekleştirmiştir.
E) Osmanlı Devleti en parlak dönemlerinden birini yaşamıştır.

11. **Kanuni Sultan Süleyman'ın son seferi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Belgrat B) Budin C) Viyana D) Zigetvar E) Nice

12. **II. Mehmet Dönemi'nde aşağıdaki fetih hareketlerinden hangisinde donanmadan yararlanıldığı söylenemez?**

A) İstanbul
B) Kırım
C) Mora
D) Karamanoğulları
E) Candaroğulları

13. **İstanbul'un Fethi ile ortaya çıkan aşağıdaki sonuçlardan hangisinin Avrupa tarihi açısından önem taşıdığı söylenebilir?**

A) İstanbul'un Osmanlı'nın başkenti olması
B) Ateşli silahlarla surların yıkılabileceğinin anlaşılması
C) Anadolu ve Rumeli toprak bütünlüğünün sağlanması
D) Osmanlı Devleti'nin İslam dünyasındaki öneminin artması
E) II. Mehmet'e Rum Kayseri ünvanı verilmesi

14. Büyük Divan şairi Fuzuli, Bağdat'ın fethinden sonra Osmanlı hizmetine girmiştir.

Fuzuli'nin *"Bağdat Kasidesini"* sunduğu Osmanlı hükümdarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Fatih Sultan Mehmet
B) II. Beyazıt
C) Kanuni Sultan Süleyman
D) Yavuz Sultan Selim
E) II. Selim

15. **Yavuz Sultan Selim'e** "Hadimül Harameyn-i Şerefeyn" **ünvanının verilmesine neden olan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Çaldıran Savaşı
B) Dulkadiroğullarının alınması
C) Mercidabik Savaşı
D) Türk siyasi birliğinin kesin olarak sağlanması
E) Ridaniye Savaşı

16. **Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde aşağıdaki fetih hareketlerinden hangisinin Türk siyasi birliğini sağlama amacıyla yapıldığı söylenebilir?**

A) Sinop'un alınması
B) Amasra'nın Fethi
C) Trabzon Rum İmparatorluğu'na son verilmesi
D) Kırım Seferi
E) İstanbul'un alınması

17. **Fatih Sultan Mehmet'in Bizans'ı yeniden canlandırma ümitlerini yok etmek amacıyla;**

I. Trabzon Rum İmparatorluğu
II. Mora
III. Kırım

fetihlerinden hangilerini gerçekleştirdiği söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

ÇÖZÜMLER

1. Fatih Dönemi'nde başlayan Hicaz su yolları tamiri meselesi Osmanlı Memlük ilişkilerini bozmuştur. II. Beyazıt Dönemi'nde Memlüklerin Cem Sultan'ı desteklemesi ilişkileri savaşa dönüştürmüş, Yavuz Sultan Selim Dönemi'nde Dulkadiroğulları'nın alınması ile Memlüklerin düşmanca tavırları artmıştır.

Cevap E

2. Canberdi Gazali, Ahmet Paşa, Baba Zünnun, Kalenderoğlu Kanuni Dönemi'nde yaşanan isyanlardır. Şah Kulu İsyanı ise İran'ın etkisiyle meydana gelmiş Şii kökenli bir ayaklanmadır ve II. Bayezid Dönemi'ndedir.

Cevap C

3. II. Beyazıt Dönemi'nde yaşanan deprem nedeni ile olağanüstü vergi olan avarız vergisi ilk defa II. Beyazıt Dönemi'nde uygulamaya konulmuştur.

Cevap C

4. Osmanlı Devleti'nin İran'da hüküm süren Safevîler ile ilk antlaşması Kanuni Dönemi'ndeki 1555 Amasya Antlaşması'dır.

Cevap A

5. Avni mahlası ile bilinen Osmanlı Hükümdarı Fatih Sultan Mehmet'tir.

II. Beyazıt – Adli

Kanuni – Muhibbi

II. Murat – Muradi

Yavuz Sultan Selim → Selimi mahlaslarını kullanmışlardır.

Cevap A

6. Kanuni Sultan Süleyman, Mohaç Seferi'nden sonra Fransa'ya askerî siyasi ve iktisadi alanda yardım etmiş, 1535'de İmtiyaz-ı Mahsusa denilen ayrıcalıklar (Kapitülasyonlar) vermiştir.

Cevap B

7. Yavuz Sultan Selim'in Mısır Seferi ile Halifelik Osmanlı Devleti'ne geçmiştir ve Osmanlı padişahlarının halife ünvanını almaları yönetimde teokrasiyi etkin hâle getirmiştir.

Cevap B

8. Güzelcehisar, Anadolu Hisarı'dır. Fatih Dönemi'nde değil, Yıldırım Beyazıt'ın İstanbul kuşatması için yaptırılmıştır. Fatih Sultan Mehmet, Anadolu Hisarı karşısına Rumeli Hisarı'nı yaptırmıştır, şıklardaki diğer faaliyetler İstanbul'un fethi için yapılan hazırlıklardır.

Cevap B

9. Fatih Dönemi'nde Karadenize kıyısı olan Amasra, Sinop, Trabzon, Kırım alınmıştır. Eflak ise Balkanlarda batı yönünde genişleme siyaseti için alınan bir bölgedir.

Cevap E

10. Fatih Sultan Mehmet iyi yetişmiş şair padişahlardandır. Bu dönemde sınırlar genişlemiş ve İmparatorluk hâline gelmiştir. Osmanlı Devleti en parlak dönemlerinden birini yaşamıştır. İstanbul'un fethi evrensel nitelikli bir olay olduğu için çağ açıp kapatmıştır. Fakat Osmanlı'nın teokratik yapısı zayıflamamış çünkü Yavuz Sultan Selim Dönemi'nde halifeliğin Osmanlı Devleti'ne geçmesi ile teokratik yapı güç kazanacaktır.

Cevap C

11. Avusturya'nın 1533 İstanbul Antlaşması şartlarını bozarak Erdel'e saldırması üzerine Kanuni Zigetvar seferine çıkmıştır. 1566 Zigetvar Seferi Kanuni'nin son seferidir.

Cevap D

12. Karamanoğulları'ndan Konya alınırken donanmadan yararılmamıştır. İstanbul, Kırım, Mora ve Candaroğullarından Sinop alınırken donanma gücüyle alınmıştır.

Cevap D

13. İstanbul gibi sağlam surlara sahip bir şehrin ateşli silahlar ve toplarla surlarının yıkılabileceğinin anlaşılması, Avrupa'da soyluların şatolarının da yıkılıp feodalite sisteminin sonlanmasına neden olmuştur.

Cevap B

14. Fuzuli "Bağdat Kasidesini" Irakeyn Seferini düzenleyen Kanuni Sultan Süleyman'a sunmuştur.

Cevap C

15. Yavuz Sultan Dönemi'nde Ridaniye Savaşı ile Memlüklere son verilmiş, Hicaz Bölgesi Osmanlı egemenliğine girmiştir. Mekke ve Medine'nin hizmetçisi anlamında Yavuz Sultan Selim'e "Hadimül Haramey-i Şerefeyn" ünvanı verilmiştir.

Cevap E

16. Amasra, Trabzon, Kırım ve İstanbul Hristiyanların elinden alınan yerlerdir. Sinop ise Anadolu'daki Türk beyliklerinden olan Candaroğullarından alınmıştır. Türk siyasi birliğini sağlama çalışmasıdır.

Cevap A

17. Fatih Sultan Mehmet İstanbul'u aldıktan sonra, Bizans hanedanlarının bulunduğu bölgeler olan Trabzon Rum İmparatorluğu ve Mora Yarımadası'nı alarak, Bizans'ın yeniden canlanma ümitlerini yok etmek istemiştir.

Cevap C

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

1. **Fatih Sultan Mehmet'in İstanbul'u almasında, aşağıdaki nedenlerden hangisinin, iç güvenliği sağlamaya yönelik olduğu söylenebilir?**

A) Bizans'ın Osmanlı'ya karşı Avrupa devletlerinden yardım istemesi
B) İstanbul'un önemli bir ticaret merkezi olması
C) Anadolu ve Rumeli toprak bütünlüğünün sağlanmak istenmesi
D) Bizans'ın Osmanlı şehzadelerini ve Anadolu Türk beyliklerini kışkırtması
E) İslam dünyasında saygınlığın artırılmak istenmesi

2. Osmanlı Devleti Baharat Yolu'nu ele geçirmesine rağmen Akdeniz ticaretinden yeterince faydalanamamıştır.

Bu durum;

I. Avrupalı devletlerin yeni ticaret yolları bulması
II. Süveyş Kanalı'nın açılması
III. Halifeliğin Osmanlılara geçmesi

gelişmelerinden hangileri ile açıklanabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) Yalnız III E) II ve III

3. **Osmanlı tarihinde meydana gelen;**

I. Turnadağ
II. Mohaç
III. Otlukbeli
IV. Sırpsındığı

savaşlardan hangileri Anadolu Türk birliğini sağlamak amacıyla gerçekleştirilmiştir?

A) I ve II B) II ve IV C) I ve III
D) III ve IV E) I ve IV

4. 1535 yılında Kanuni Sultan Süleyman Fransızlarla ticari ve hukukî ayrıcalıklar içeren kapitülasyon antlaşması imzalamış, daha sonra Fransa'ya destek için askerî kuvvet gönderme kararı almıştır.

Kanuni Sultan Süleyman'ı bu duruma yönelten neden aşağıdakilerden hangisidir?

A) Balkanlar'da egemenliği sağlama
B) Avrupa Hristiyan birliğini bölme
C) Bilimsel gelişmelerin önünü açma
D) Dünya ticaret yollarını ele geçirme
E) Kuzey Afrika'ya egemen olma

5. Osmanlı Devleti Vadüs Seyl Savaşı'nı kazanarak Fas'ı Portekiz'in elinden almıştır. Bu savaştan sonra güç kaybeden Portekiz, Hint Deniz yolu etkinliğini de İngiltere ve Hollanda'ya kaptırmıştır.

Bu duruma göre aşağıdaki yargılardan hangisinin doğru olduğu söylenebilir?

A) Osmanlı sınırlarını Atlas Okyanusu kıyısına ulaştırmıştır.
B) Portekiz'in Akdeniz ticaretindeki etkinliği devam etmiştir.
C) Süveyş Kanalı açılmıştır.
D) Osmanlı Devleti İngilizlere ekonomik ayrıcalık vermiştir.
E) Osmanlı Devleti'ne karşı Haçlı Birliği oluşmuştur.

6. **Osmanlı Devleti ile Avusturya arasında yapılan 1533 İstanbul Antlaşması'nda;**

- Avusturya, Macaristan'ın iç işlerine karışmayacak
- Avusturya Arşidükü protokol bakımından Osmanlı sadrazamına eşit sayılacaktır.

maddeleri yer almıştır.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Avusturya, Macaristan'daki Osmanlı hakimiyetini tanımıştır.
B) Osmanlı Devleti Avusturya üzerinde üstünlük kurmuştur.
C) Antlaşmada devletlerin eşitliği ilkesi esas alınmıştır.
D) Avusturya Osmanlı karşısında güç kaybetmiştir.
E) Macaristan toprakları Osmanlı egemenliğindedir.

PEGEM AKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

7. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti için İstanbul'un Fethi'nin gerekliliğini ortaya koyduğu söylenemez?**

A) İktisadi kazanç elde etmek
B) Mezhep birliğini sağlamak
C) Gaza ve cihat politikasını sürdürmek
D) Siyasi güç sağlamak
E) İslam dünyasında Osmanlı'nın önemini arttırmak

8. **Aşağıda verilen padişahlar ve dönemlerinde alınan yerlerden hangisi yanlış eşleştirilmiştir?**

	Padişahlar	Alınan yerler
A)	II. Beyazıt	Rodos
B)	Kanuni Sultan Süleyman	Cezayir
C)	II. Selim	Kıbrıs
D)	Fatih Sultan Mehmet	Kırım
E)	I. Selim	Mısır

9. **İpek yolunun Osmanlı Devleti'nin eline geçmesi Avrupa tarihinde aşağıdaki olaylardan hangisini gerekli kılmıştır?**

A) Haçlı Seferleri
B) Rönesans Hareketleri
C) Coğrafi Keşifleri
D) Reform Hareketleri
E) Feodalitenin sonlandırılması

10. **Aşağıdakilerden hangisi II. Beyazıt Dönemi'nde İran'ın etkisiyle Osmanlı Devleti'nde çıkan bir ayaklanma niteliği taşımaktadır?**

A) Cem olayı B) Şahkulu İsyanı
C) Şeyh Bedrettin İsyanı D) İstanbul İsyanları
E) Eyalet İsyanları

11. **I. Selim zamanında Doğu Anadolu'nun tamamen Osmanlı hâkimiyetine alınması ve Tebriz - Bursa İpek Yolu'na egemen olunması aşağıdakilerden hangisi ile yaşanan bir gelişmedir?**

A) Kırım'ın Fethi B) Çaldıran Zaferi
C) Turnadağ Zaferi D) Mercidabık Zaferi
E) Ridaniye Zaferi

12. **Osmanlı Devleti'nin Macaristan'ı hâkimiyet altına alması ile aşağıdaki devletlerden hangisi ile uzun yıllar sürecek olan savaşlar başlamıştır?**

A) İran B) Rusya C) Lehistan
D) Fransa E) Avusturya

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

13. Avusturya Arşidüklüğü 1533 İstanbul Antlaşması ile Osmanlı sadrazamına denk olmayı kabul etmiştir.

Bu durum aşağıdaki antlaşmalardan hangisinin imzalanmasına kadar geçerli olacaktır?

A) 1606 Zitvatorok B) 1664 Vasvar
C) 1699 Karlofça D) 1718 Pasarofça
E) 1739 Belgrad

14. Osmanlı donanması, İnebahtı Deniz Savaşı'nda Haçlılar karşısında ağır bir yenilgi almıştır.

Bu yenilgiden sonra;

I. Tunus ve Fas'ın alınması
II. İngiltere'ye kapitülasyonların verilmesi
III. Lehistan'ın himaye altına alınması

gelişmelerinden hangileri Osmanlı Devleti'nin yeniden güçlü bir donanma oluşturduğunu göstermektedir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

15. **Aşağıdaki Yükselme Dönemi'ne ait olay - sonuç eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?**

	Olay	Sonuç
A)	Kıbrıs'ın Fethi	Doğu Akdeniz güvenliğinin sağlanması
B)	Süveyş Kanalı Projesi	Akdeniz ticaretini canlandırma düşüncesi
C)	Mısır Seferi	Halifeliğin Osmanlı Devleti'ne geçmesi
D)	Mohaç Meydan Savaşı	Avusturya'nın himaye altına alınması
E)	Otlukbeli Savaşı	Akkoyunluların yıkılma sürecine girmesi

16. **İstanbul'un Fethi için yapılan;**

I. Boğazın geçişini denetim altına almak için Rumeli Hisarı'nın yaptırılması
II. Mora'ya asker gönderilmesi
III. Avrupalı devletlerle barış antlaşmalarının yapılması

hazırlıklardan hangileri Bizans'ın dışarıdan yardım almasını engellemeye yöneliktir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

17. **II. Beyazıt'ın Hükümdarlığı Dönemi'nde oğulları arasında taht kavgalarının başlamasında;**

I. II. Beyazıt'ın devlet işleriyle ilgilenemeyecek kadar yaşlanması
II. Cem Sultan'ın dışardan yardım alması
III. Safevilere karşı pasif bir politika izlenmesi

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

ÇÖZÜMLER

1. Bizans'ın Osmanlı şehzadelerini ve Anadolu Türk beyliklerini sürekli kışkırtması taht kavgalarına ve isyanlara sebep olduğu için buradaki amaç Bizans'a son vererek iç güvenliğin sağlanmak istenmesidir.

Cevap D

2. Osmanlı Devleti Akdeniz ticaretini ele geçirmesine rağmen Avrupalıların Coğrafi Keşiflerle yeni ticaret yolları bulmaları sebebiyle Akdeniz ticaretinden istediği faydayı sağlayamamıştır.

Cevap A

3. Turnadağ Savaşı ile Dulkadiroğulları alınmış, Otlukbeli Savaşı ile Akkoyunlular yıkılış sürecine girmiş, Doğu Anadolu hâkimiyeti sağlanmıştır. İkisi de Türk devletleriyle yapıldığı için Türk birliğini sağlama amacı taşımaktadır.

Cevap C

4. Kanuni'nin Fransa'ya kapitülasyon vermesi ve askerî destek göndermesinin temel nedeni Fransa'yı kendi yanına çekmek ve Avrupa Hristiyan birliğini bölmektir.

Cevap B

5. Fas, Atlas Okyanusu kıyısında Kuzey Afrika'da bulunduğu için Fas'ın alınması ile Osmanlı sınırları Atlas Okyanusu kıyısına ulaşmıştır.

Cevap A

6. 1533 İstanbul Antlaşması'nda devletlerin eşitliği değil Osmanlı Devleti'nin üstünlüğü kabul edilmiştir.

Cevap C

7. İstanbul jeopolitik açıdan önemli bir bölge ve ticaret merkezi olduğu için iktisadi kazanç sağlanacak, tarih boyunca kuşatılıp alınamayan bir kale olduğu için siyasi güç elde edilecek, Hristiyanların elinden alınarak gaza ve cihat politikası sürdürülecek, Peygamberin İstanbul ile ilgili hadisi gerçekleştirilerek Osmanlı'nın İslam dünyasındaki önemi artırılacak ancak mezhep birliği sağlamak gibi bir gerekliliği yoktur.

Cevap B

8. Rodos, II. Beyazıt Dönemi'nde değil Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde alınmıştır.

Cevap A

9. Önemli ticaret yollarının Osmanlı Devleti'nin eline geçmesi Avrupa tarihinde yeni ticaret yollarının bulunması için Coğrafi Keşiflerin yapılmasını gerekli kılmıştır.

Cevap C

10. II. Beyazıt Dönemi'nde İran'ın etkisi ile çıkan ayaklanma Şahkulu İsyanı'dır.

Cevap B

11. İran'da hüküm süren Safeviler ile yapılan Çaldıran Savaşı ile Safeviler yenilgiye uğratılmış ve Tebriz - Bursa ticaret yolu egemenliği sağlanmıştır.

Cevap B

12. Macar topraklarının alınması neticesinde Avusturya ile komşu olan Osmanlı Devleti'nin uzun yıllar sürecek olan Avusturya ile savaşları başlamıştır.

Cevap E

13. Osmanlı Devleti'nin 1533 İstanbul Antlaşması ile Avusturya üzerinde sağladığı üstünlük 1606 Zitvatorok Antlaşması ile bozulmuştur. Avusturya Kralı Osmanlı Padişahına denk sayılmıştır.

Cevap A

14. Kuzey Afrika kıyılarındaki Tunus ve Fas'ın alınması İnebahtı yenilgisinden sonra güçlü bir donanma oluşturulduğunun kanıtıdır.

Cevap A

15. Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde Macarlarla yapılan Mohaç Meydan Savaşı ile Avusturya değil Macar toprakları alınmıştır.

Cevap D

16. Boğazdan gelecek yardım gemilerini engelleyebilmek için Rumeli Hisarı'nın yaptırılması, Mora'dan destek gelmesini engellemek için asker gönderilmesi ve Avrupalı devletlerle barış antlaşmalarının yapılması Bizans'ın destek almasını engellemeye yönelik yapılan hazırlıklardır.

Cevap E

17. II. Beyazıt'ın devlet işleriyle ilgilenemeyecek kadar yaşlanmış olması ve Safevilere karşı pasif bir politika izlenmesi oğulları arasında taht mücadelesine neden olmuştur. Cem Sultan II. Beyazıt'ın kardeşidir.

Cevap D

PEGEM AKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

1. **Yavuz Sultan Selim'in Doğu politikası ile;**

I. İslam dünyasının liderliğini alma
II. Safevi ve Memlüklerin düşmanca tavrına son verme
III. Macar saldırılarını engelleme

amaçlarından hangilerinin gerçekleştirilmek istendiği söylenebilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) Yalnız III E) II ve III

2. Yavuz Sultan Selim, babası II. Beyazıt'ın tahtı Şehzade Ahmed'e bırakmak istemesi üzerine harekete geçip topladığı kuvvetlerle Trakya'ya gelmiştir. Çorlu yakınlarında Babası ile yaptığı savaşı kaybetmesine rağmen tahta şehzade Ahmed yerine kendisi geçmiştir.

Yavuz Sultan Selim'in tahta geçmesinde belirleyici güç aşağıdakilerden hangisi olmuştur?

A) Ahi Liderleri B) Yeniçeriler
C) Ulema Sınıfı D) Divan Üyeleri
E) Hanedan Üyeleri

3. **Sokullu Mehmet Paşa Dönemi'nde;**

- Orta Asya Türkleri ile irtibat kurmak
- Rusya'nın Karadeniz'e inmesini önlemek
- İran ile yapılan savaşlarda donanmadan faydalanmak

amaçları ile aşağıdaki faaliyetlerden hangisinin gerçekleştirilmek istendiği söylenebilir?

A) Osmanlı tahtını ele geçirmeyi
B) Kıbrıs Adası'nı fethetmeyi
C) Don – Volga Kanal projesini
D) Lehistan'ı himaye altına almayı
E) Süveyş Kanalı projesini

4. **Osmanlı Yükselme Dönemi'nde;**

- Kırım fethi
- Fransızlara kapitülasyonlar verilmesi
- Hint Deniz Seferlerinin düzenlenmesi

faaliyetlerinin ortak amacı aşağıdakilerin hangisidir?

A) Doğu sınırını güvenlik altına alma
B) Doğu – Batı ticaretine hâkim olma
C) Akdeniz'i Türk gölü hâline getirme
D) Anadolu Türk birliğini sağlama
E) Orta Asya Türkleri ile bağlantı kurma

5. **Osmanlı Devleti'nin stratejik öneminin artmasında;**

I. İstanbul
II. Kırım
III. Konya

fetihlerinden hangilerinin etkili olduğu söylenemez?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) Yalnız III E) II ve III

6. **Osmanlı Yükselme Dönemi'nde sınırların genişlemesi ile aşağıdakilerden hangisinde bir değişim yaşandığı söylenemez?**

A) Etnik yapı
B) Hazinenin gelir – gider miktarı
C) Eyalet sayısı
D) İbadet özgürlüğü
E) Beylerbeylik sayısı

7. **Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde;**

I. Viyana
II. Malta
III. Rodos

kuşatmalarından hangilerinde başarı sağlandığı söylenemez?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) Yalnız III E) II ve III

8. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin siyasi gücünü arttıran bir gelişme değildir?**

A) Mısır Seferi B) Otlukbeli Savaşı
C) Mohaç Seferi D) Viyana Kuşatması
E) Turnadağ Savaşı

9. **Aşağıdaki Osmanlı padişahlarından hangisinin döneminde, İspanya'dan çıkarılan Müslüman ve Yahudilere yardım edilmiştir?**

A) II. Mehmet B) II. Murat
C) I. Süleyman D) I. Selim
E) II. Beyazıt

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

10. **Aşağıdaki olaylardan hangisinin Osmanlı Devleti'nde padişah değişikliğine neden olduğu söylenebilir?**

A) Cem Sultan Olayı
B) Fransaya verilen kapitülasyonlar
C) Safevi tehlikesi
D) Kıbrıs'ın alınması
E) Preveze Deniz Savaşı

11. **Aşağıdaki savaşlardan hangisi Osmanlı Devleti ve Akkoyunlular arasında yapılmıştır?**

A) Çaldıran Savaşı B) Turnadağ Savaşı
C) Otlukbeli Savaşı D) Mercidabık Savaşı
E) Ridaniye Savaşı

12. **Aşağıdaki Osmanlı padişahları ve dönemlerindeki olay eşleştirmelerinden hangisi yanlış verilmiştir?**

	Padişah	Olay
A)	II. Mehmet	Otlukbeli Savaşı
B)	II. Beyazıt	İlk Osmanlı – Memlük savaşlarının başlaması
C)	I. Selim	Çaldıran Savaşı
D)	I. Süleyman	Venedik'e kapitülasyonların verilmesi
E)	II. Selim	Kıbrıs'ın Fethi

13. **Aşağıdakilerden hangisi Memlüklerin Anadolu'da etkinlik kurmaya çalıştıklarının göstergesi olamaz?**

A) Cem Sultan'ı desteklemeleri
B) Halifelik kurumuna sahip olmaları
C) Karamanoğullarını himaye etmeleri
D) Akkoyunluları desteklemeleri
E) Dulkadiroğulları topraklarına egemen olmak istemeleri

14. **II. Mehmet Dönemi'nde,**

I. Müsadere sisteminin uygulanması
II. Kardeş katlinin yasallaştırılması
III. Sahn-ı Seman'ın açılması

uygulamalarından hangileri ile merkezî otoritenin güçlendirilmek istendiği söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

15. **Fatih Sultan Mehmet Dönemi'ndeki aşağıdaki gelişmelerden hangisi bilim ve eğitime önem verildiğinin göstergesidir?**

A) Topkapı sarayının inşa edilmesi
B) Divana sadrazamın başkanlık etmesi
C) Sahn-ı Seman'ın yapılması
D) Kardeş katlinin yasallaştırılması
E) Cülus bahşişinin gelenek hâle getirilmesi

16. **Aşağıdaki Osmanlı Dönemi bilginlerinden hangisi İstanbul'un manevi fatihi olarak kabul edilir?**

A) Ali Kuşçu B) Sabucuoğlu Şerafettin
C) Akşemsettin D) Molla Hüsrev
E) Sinan Paşa

17. II. Mehmet tahta çıktıktan sonra ilk seferini Anadolu'daki Karamanoğulları üzerine yapmış ve Karamanoğulları ile bir antlaşmaya varılmıştır. Daha sonra Venedik, Sırp Despotluğu ve Macarlar ile antlaşmalar yapılmıştır.

İstanbul'un fethi öncesi II. Mehmet'in bu faaliyetleri ile;

I. Avrupa'dan gelecek yardımın
II. Anadolu'dan gelebilecek bir saldırının
III. Balkan uluslarında oluşacak bir tepkinin

durumlarından hangilerinin önlenmeye çalışıldığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

ÇÖZÜMLER

1. Yavuz Sultan Selim'in Doğu politikası doğrultusunda Safeviler ve Memlüklerle mücadele edilmiştir. Halifelik kurumu ve Hicaz bölgesi alınarak İslam dünyasının liderliği amaçlanmıştır. Macarlar batıda yer almaktadır. Doğu politikası ile bir alakası yoktur.

Cevap B

2. Yavuz Sultan Selim, babasına karşı girdiği taht mücadelesini kaybetmesine rağmen Yeniçerilerin desteğini almasıyla tahta geçmiştir.

Cevap B

3. Sokullu Mehmet Paşa, Orta Asya Türkleri ile birleşmek Rusya'nın karadenize inmesini engellemek ve İran savaşlarında donanmadan yararlanmak için Don – Volga kanal projesini planlamıştır.

Cevap C

4. Karadeniz ticaretinin önemli merkezlerinden biri olan Kırım'ın alınması, ticareti geliştirmek için Fransa'ya kapitülasyonların verilmesi ve Hint Deniz Seferlerinin düzenlenmesi Akdeniz ticaretine hakim olabilmek amacıyla yapılan çalışmalardır. Bu sebeple ortak neden Doğu – Batı ticaretine hâkim olmaktır.

Cevap B

5. İstanbul ve Kırım ticaret merkezleri olduğu için Osmanlı Devleti'nin stratejik önemini arttıran fetihler olmuştur. Konya ise Anadolu Türk siyasi birliğini sağlama açısından önemli bir fetih hareketidir.

Cevap D

6. Osmanlı Devleti'nin sınırları genişledikçe etnik yapısı, eyalet ve beylerbeyliklerin sayısı, hazine gelirleri artış gösterirken ibadet özgürlüğü Osmanlıda her zaman var olan hoşgörülü bir politikadır. Sınırların genişlemesi ile ortaya çıkan bir değişiklik değildir.

Cevap D

7. Kanuni Sultan Süleyman zamanında Viyana ve Malta kuşatmaları başarısız olmuş ancak Rodos Adası alınmıştır.

Cevap C

8. Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde gerçekleştirilen Viyana Kuşatması'ndan istenilen sonuç elde edilememiştir. Bu sebeple Osmanlı Devleti'nin siyasi gücünü arttırdığı söylenemez.

Cevap D

9. II. Beyazıt zamanında İspanya'dan çıkarılan Müslüman ve Yahudilere yardım edilmiştir.

Cevap E

10. II. Beyazıt Dönemi'nde yaşanan şii propagandaları ile Safevi tehlikesinin oluşması, Yavuz Sultan Selim'in babasına karşı taht mücadelesine girmesine neden olmuştur ve Yeniçerilerin desteğini alan I. Selim tahta geçmiştir.

Cevap C

11. Fatih Sultan Mehmet zamanında Osmanlı Devleti ve Akkoyunlular arasında Otlukbeli Savaşı yapılmıştır.

Cevap C

12. Kanuni Sultan Süleyman zamanında Fransa'ya kapitülasyonlar verilmiştir. Venedik'e verilen ticari ayrıcalıklar II. Mehmet zamanındadır.

Cevap D

13. Memlüklerin halifelik kurumunu ellerinde bulundurmaları Anadolu'da etkinlik kurmaya çalıştıklarını göstermez. Fakat taht kavgalarında Cem Sultan'ı desteklemeleri ve Anadolu'daki beylikler üzerinde etkinlik kurmak istemeleri Anadolu'daki etkinliklerini arttırmaya yönelik faaliyetlerdir.

Cevap B

14. Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde kişinin malına devletin el koyması sistemi olan müsaderenin uygulanması ve kardeş katlinin yasalaştırılması merkezî otoriteyi güçlendirmek amacıyla yapılan çalışmalardır.

Cevap C

15. İstanbul'da Sahn-ı Seman Medreselerinin açılması, bilim ve eğitime önem verildiğinin göstergesidir.

Cevap C

16. Fatih Sultan Mehmet'in hocası olarak bilinen Akşemsettin, gerek II. Mehmet'e gerekse orduya verdiği manevi destekle ve konuşmaları ile İstanbul'un manevi fatihi olarak kabul edilir.

Cevap C

17. Her üç öncül de İstanbul'un fethi öncesinde etraftan gelebilecek saldırı, yardım ve tepkileri önlemeye yönelik çalışmalardır.

Cevap E

PEGEM AKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

1. **II. Mehmet'in İstanbul'u fethetme hazırlıklarına karşı Bizans'ın yaptığı hazırlıklardan hangisi Avrupa'dan destek alma çabası içinde olduğunu göstermektedir?**

A) Surların tamir edilerek sağlamlaştırılması
B) Grejuva ateşinin hazırlanması
C) Katolik Kilisesi'ne birleşme teklifinde bulunulması
D) Haliç'in bir zincirle kapatılması
E) Yiyecek içecek stoğunun yapılması

2. II. Mehmet, hazırladığı Fatih Kanunnamesi ile şehzadeler arasında kardeş katlini serbest bırakmıştır.

Bu kanun ile;

I. Merkezî otoriteyi güçlendirme
II. Şehzadeler arası taht mücadelesini engelleme
III. Anadolu Türk siyasi birliğini sağlama

amaçlarından hangisine ulaşılmak istenmiştir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

3. **Osmanlı Devletin'de;**

- Venedik ve Fransızlara ticari ayrıcalıkların verilmesi
- Katolik Kilisesi'ne karşı protestanların desteklenmesi
- Ortodoks Kilisesi'nin koruyuculuğunun üstlenilmesi

gelişmelerinin ortak nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Osmanlı'ya sığınan mültecilere yardım etme
B) Avrupa Hristiyan birliğini bölme
C) İslamiyetin Avrupa'da yayılmasını sağlama
D) Devletin teokratik yapısını güçlendirme
E) Reform Hareketlerinin Avrupa'da yayılmasını engelleme

4. **Mısır Seferi'nin aşağıdaki sonuçlarından hangisinin, İslam dünyası dışındaki devletleri de etkilediğini göstermektedir?**

A) Hicaz bölgesinin ele geçirilmesi
B) Kutsal emanetlerin İstanbul'a getirilmesi
C) Venedik'in Memlüklere ödediği vergiyi Osmanlı Devleti'ne ödemeye başlaması
D) Memlük Devleti'nin yıkılması
E) Halifelik kurumunun Osmanlı Devleti'ne geçmesi

5. Kanuni Sultan Süleyman'ın, İran üzerine düzenlediği seferler sonucunda İran ile 1555 Amasya Antlaşması imzanlamıştır.

Amasya Antlaşması'nın önemi aşağıdakilerden hangisidir?

A) İran'ın üstünlüğü kabul edilmiştir.
B) İlk Osmanlı – İran antlaşmasıdır.
C) Osmanlı doğuda en geniş sınırlara ulaşmıştır.
D) Osmanlı – İran savaşları sona ermiştir.
E) Osmanlı Devleti İran'a savaş tazminatı ödemiştir.

6. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin Yükselme Dönemi'nde güçlü bir orduya sahip olduğunun göstergesi değildir?**

A) Avusturya'nın vergiye bağlanması
B) Memlüklere son verilmesi
C) Macar topraklarının Osmanlı himayesine girmesi
D) Fransa'ya kapitülasyonlar verilmesi
E) Çaldıran Savaşı ile Anadolu'daki şii tehlikesinin engellenmesi

PEGEM AKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

7. **Kanuni Sultan Süleyman'ın Batı seferlerinde;**

I. Orta Avrupa'da hâkimiyet kurma
II. Devletin sınırlarını genişletme
III. Fransa Kralı ile dostluk ilişkilerini geliştirme

amaçlarından hangilerinin yer aldığı <u>söylenemez</u>?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

8. **Osmanlı Tarihi'nin <u>en kısa</u> süren savaşı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Otlukbeli Savaşı
B) Çaldıran Savaşı
C) Mohaç Meydan Savaşı
D) Haçova Meydan Savaşı
E) Mercidabık Savaşı

9. **Osmanlı Devleti'nin Ortodoks Patrikhanesini kendi koruyuculuğu altına alarak;**

I. Katolik Kilisesi'ne karşı bir güç oluşturmak
II. Balkan ve Anadolu Hristiyanlarını kontrol altında tutmak
III. Azınlıklar ile ticari ilişkileri geliştirmek
IV. Dinin devlet üzerindeki etkinliğini arttırmak

politikalarından hangilerini amaçlamış olduğu söylenemez?

A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) I, II ve IV E) II, III ve IV

10. 1535 yılında Osmanlı Devleti'nin Fransa ile yaptığı ticaret antlaşmasında;

- Fransız tüccarlar diğer tüccarlara göre daha az vergi verecektir.
- Fransız tüccarlar arasındaki davalara Fransız hakimler bakacaktır.

maddeleri yer almıştır.

Bu maddelere göre aşağıdaki yargılardan hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Avrupa'ya yönelik fetih hareketleri yavaşlamıştır.
B) Fransız tüccarların malları güvence altına alınmıştır.
C) Fransa ile Osmanlı Devleti arasındaki ticari faaliyetlerin gelişmesine ortam hazırlanmıştır.
D) Fransız tüccarları Avrupalı diğer tüccarlara göre daha avantajlı konuma gelmiştir.
E) Fransa'ya kapitülasyon verilmiştir.

11. **Osmanlı tarihinde, Akdeniz'i Türk gölü hâline getiren olay aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kırım'ın Fethi B) Preveze Deniz Zaferi
C) Hint Deniz Seferleri D) İnebahtı Deniz Savaşı
E) Cerbe Deniz Savaşı

12. **Avrupa tarihindeki;**

I. Feodalitenin yıkılması
II. Coğrafi Keşifler
III. Rönesans

gelişmelerinden hangilerinin gerçekleşmesinde İstanbul'un fethedilmesinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

PEGEM AKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org
OK-YAY

13. **Baharat Yolu aşağıdaki padişahlardan hangisinin döneminde Osmanlı hâkimiyetine girmiştir?**

A) Fatih Sultan Mehmet
B) II. Beyazıt
C) Yavuz Sultan Selim
D) Kanuni Sultan Süleyman
E) II. Selim

14. **Osmanlı tarihinde** "Fethi Mübin" **olarak adlandırılan fetih hareketi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kırım'ın Fethi B) Mısır'ın Fethi
C) İstanbul'un alınması D) Kıbrıs'ın Fethi
E) Mora'nın alınması

15.

I. Osmanlı Memlük Savaşları'nın başlaması
II. Trabzon Rum İmparatorluğu'na son verilmesi
III. İran ile ilk resmî antlaşmanın imzalanması
IV. Kıbrıs'ın fethi

Osmanlı Yükselme Dönemi'ne ait yukarıdaki olaylarla aşağıdaki padişahlardan hangisi arasında bir ilişki kurulamaz?

A) II. Beyazıt
B) Yavuz Sultan Selim
C) Fatih Sultan Mehmet
D) Kanunî Sultan Süleyman
E) II. Selim

16. **Aşağıdakilerden hangisi Yavuz Sultan Selim zamanında çıkan ilk Celâli Ayaklanması olarak adlandırılır?**

A) Kalender Çelebi İsyanı
B) Baba Zünnun
C) Şeyh Bedrettin
D) Bozoklu Celal
E) Canberdi Gazali Ayaklanması

17. Osmanlı Devleti yaptığı fetihlerle Akdeniz'i Türk Gölü hâline getirmiştir.

Bu duruma;

I. Cezayir'in Osmanlı ülkesine katılması
II. Hint Deniz Seferleri'nin gerçekleştirilmesi
III. Kıbrıs'ın fethedilmesi
IV. Akdeniz ve Kızıldeniz'i birbirine bağlamak için Süveyş Kanalı Projesi'nin hazırlanması

gelişmelerden hangileri kanıt olarak gösterilebilir?

A) I ve IV B) II ve III C) I ve III
D) I, II ve III E) I, III ve IV

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

ÇÖZÜMLER

1. Ortodoks olan Bizans'ın Katolik Kilisesi'ne birleşme teklifinde bulunması, Avrupa'dan destek alma çabasında olduğunu göstermektedir.

Cevap C

2. Kardeş katlinin kanunlaştırılması ile merkezî otorite güçlendirilerek taht kavgalarını azaltmak amaçlanmıştır.

Cevap B

3. Osmanlı Devleti'nin, Avrupa'daki mezhep çatışmalarında protestanları desteklemesi, ortodoksların himaye edilmesi ve bazı devletlere ticarî ayrıcalıkların verilmesinin temel nedeni Avrupa Hristiyan birliğini bölmektir.

Cevap B

4. Bir Hristiyan devlet olan Venedik'in Kıbrıs için Memlüklere ödediği vergiyi Osmanlı'ya ödemeye başlaması Türk – İslam dünyası dışındaki başka bir devleti de etkilediğini gösterir.

Cevap C

5. 1555 yılında, Kanuni'nin İran ile imzaladığı Amasya Antlaşması ilk Osmanlı – İran antlaşmasıdır.

Cevap B

6. Güçlü ordularla Osmanlı Avusturya'yı vergiye bağlamış, Memlüklere son vermiş, Macar topraklarını almış ve Anadolu'daki Şii tehlikesini engellemiştir. Fransa'ya kapitülasyonların verilmesi isteğe bağlı ticareti geliştirmek amacıyla yapılan bir gelişmedir.

Cevap D

7. Kanuni Sultan Süleyman'ın Batı seferlerindeki amaç Orta Avrupa'da egemenlik kurmak ve tabii ki sınırları genişletmektir. Ancak Fransa ile dostluk ilişkilerini geliştirmek gibi bir amaç yer almamıştır.

Cevap C

8. Kanuni Sultan Süleyman döneminde Macarlarla yapılan Mohaç Meydan Savaşı 2 saat sürmüştür. Osmanlı tarihinin en kısa süren savaşı olmuştur.

Cevap C

9. Osmanlı Devleti Ortodoks Kilisesi'ni koruma altına alarak Hristiyan birliğini bölmeyi, Katolik Kilisesi'ne karşı bir güç oluşturmayı ve Hristiyanları kontrol altında tutmayı amaçlamıştır.

Cevap C

10. Fransa'ya ticarî ve hukukî ayrıcalıklar verilerek ticaret geliştirilmeye çalışılmıştır. Verilen bu kapitülasyonlar ile Kanuni Dönemi'nde Avrupa'daki fetihler yavaşlamıştır diyemeyiz.

Cevap A

11. Kanunî Sultan Süleyman zamanında Haçlı donanması ile yapılan Preveze Deniz Zaferi ile Akdeniz Türk gölü hâline gelmiştir.

Cevap B

12. İstanbul'un fethinde top kullanımının öğrenilmesi ile Feodalite sonlandırılmıştır. Önemli ticaret yollarının Osmanlı Devleti'nin eline geçmesi ile Coğrafi Keşifler yapılmış ve yeni ticaret yolları aranmıştır. İstanbul'dan kaçan bilim adamları da İtalya'da Rönesansı başlatmıştır.

Cevap E

13. Mısır'ın fethi ile Baharat yolu Yavuz Sultan Selim zamanında Osmanlı hâkimiyetini girmiştir.

Cevap C

14. İstanbul'un alınması İslam dünyasında heyecanla karşılanmış ve hayırlı fetih anlamında "Fethi Mübin" olarak isimlendirilmiştir.

Cevap C

15. Osmanlı Memlük savaşları II. Beyazıt Dönemi'nde başlamıştır. Trabzon Rum İmparatorluğu'na Fatih son vermiştir. İran ile ilk resmî antlaşma Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde imzalanmıştır. Kıbrıs II. Selim zamanında alınmıştır.

Cevap B

16. Yavuz Sultan Selim zamanında ekonomik sıkıntı sebebiyle başlayan Bozoklu Celal İsyanı ilk Celâli Ayaklanması olarak kabul edilir.

Cevap D

17. Kuzey Afrika kıyısında Cezayir'in alınması ve Akdeniz'deki Kıbrıs'ın ele geçirilmesi Osmanlı'nın Akdeniz hâkimiyeti için önemli fetihleridir. Hint Deniz Seferleri'nden istenilen sonuç elde edilememiş, Süveyş Kanalı Projesi de gerçekleştirilememiştir.

Cevap C

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

1. Yavuz Sultan Selim'in Mısır Seferi ile Mısır, Suriye, Filistin ve Hicaz bölgeleri Osmanlı Devleti'nin egemenliğine girmiştir.

Osmanlı Devleti'nde, Mısır Seferi ile aşağıdaki alanlardan hangisinde bir değişiklik olmamıştır?

A) Ekonomik B) Dini C) Etnik
D) Veraset Anlayışı E) Kültürel

2. **Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nden sonra;**

- Sokullu Mehmet Paşa'nın devlet yönetiminde ön plana çıkması
- Saray kadınlarının yönetime karışması

gelişmelerine bakılarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

A) Anadolu'da Türk siyasi birliğinin bozulduğu
B) Sancak sistemi uygulanmasına son verildiği
C) Padişah otoritesinin sarsılmaya başladığı
D) Osmanlı Devleti'nin dağılma dönemine girdiği
E) Taht kavgalarının yaşandığı

3. **Aşağıdaki Türk beyliklerinden hangisinin en son Osmanlı Devleti'nin egemenliğine girmesi ile Anadolu'da Türk siyasi birliği sağlanmıştır?**

A) Karamanoğulları B) Candaroğulları
C) Aydınoğulları D) Dulkadiroğulları
E) Menteşeoğulları

4. **Yükselme Dönemi'nde;**

I. Preveze Deniz Savaşı
II. Kıbrıs'ın Fethi
III. Çaldıran Savaşı

gelişmelerinden hangileri ile Akdeniz'in güvenliğini sağlamak amaçlanmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

5. **Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde, Fransa ile imzalanan kapitülüsyon antlaşmasında;**

I. Ticari
II. Hukukî
III. Egemenlik

alanlarından hangilerinde Osmanlı Devleti'nin taviz verdiği söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

6. **XVI. yüzyılda Osmanlı Devleti;**

I. Karamanoğullarından Konya ve Karaman'ın alması
II. Trabzon Rum İmparatorluğu'na son vermesi
III. Candaroğullarından Sinop'u alması

çalışmalarından hangileri ile Türk siyasi birliğini kurmayı amaçlamıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

7. **Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde yaşanan;**

I. Topkapı Sarayı'nda Enderun'un açılması
II. Divana sadrazamın başkanlık etmesi
III. Cülus bahşisinin gelenek hâline getirilmesi

gelişmelerinden hangilerinin eğitim ile ilgili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

8. **Osmanlı Yükselme Dönemi'nde sınırların genişlemesi ile;**

I. Eyalet sayısının artması
II. Ülkenin yeniden idari birimlere ayrılması
III. Çok uluslu bir yapıya geçilmesi

sonuçlarından hangilerinin ortaya çıktığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

PEGEM AKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

9. **Osmanlı padişahlarının, bazı seferlerde dönemin şeyhülislamından fetva almalarında aşağıdaki durumlardan hangisinin etkili olduğu söylenebilir?**

A) Padişahların halife sıfatına sahip olmaları
B) Sefer düzenlenen devletin Müslüman olması
C) Ticaret yollarına sahip olmak istemeleri
D) Ortodoks Kilisesi'nin Osmanlı himayesinde olması
E) İdari ve mali örgütlenmeye önem vermeleri

10. **Osmanlı Yükselme Dönemi'nde görülen;**

I. Don - Volga Kanal Projesi'nin planlanması
II. Takiyüddin Mehmet Rasathanesi'nin açılması
III. Mısır Seferi ile Memlük Devleti'ne son verilmesi

gelişmelerinin siyasi, ekonomik ve bilimsel alanlarla doğru eşleştirilmesi aşağıdakilerden hangisidir?

	Siyasi	Ekonomik	Bilimsel
A)	I	II	III
B)	I	III	II
C)	II	I	III
D)	III	I	II
E)	III	II	I

11. **Fatih Sultan Mehmet yayınladığı Kanunname-i Ali Osman ile aşağıdakilerden hangisini amaçlamıştır?**

A) Hristiyan birliğini bölmek
B) Osmanlı Devlet rejimini değiştirmek
C) Topluma dinî hoşgörüyü aşılamak
D) Merkezî otoriteyi güçlendirmek
E) İslam dünyasındaki mezhep çatışmalarını sonlandırmak

12. **Aşağıdakilerden hangisi Sokullu Mehmet Paşa Dönemi olaylarından biri değildir?**

A) Kıbrıs'ın Fethi
B) Lehistan'ın alınması
C) İnebahtı Deniz Savaşı
D) Memlüklere son verilmesi
E) Tunus ve Fas'ın alınması

13. **Yavuz Sultan Selim Dönemi'nde;**

I. Memlükler
II. Safeviler
III. Dulkadiroğulları

devletlerinden hangisiyle savaşılmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) II ve I
D) II ve III E) I, II ve III

14. **Osmanlı Devleti'nin Yükselme Dönemi'nde yaşanan;**

- Karadeniz'in Türk gölü hâline getirilmesi.
- Baharat yolunun ele geçirilmesi.
- Boğazlarda egemenliğin sağlanması.

gelişmelerine bakılarak, aşağıdakilerden hangisinin amaçlandığı söylenebilir?

A) Safevilerin şii politikasına engel olmak
B) Devletin ekonomik gücünü arttırmak
C) Avrupa'daki Hristiyan birliğini parçalamak
D) Anadolu'da Türk siyasi birliğini sağlamak
E) Batı sınırını güvenlik altına almak

15. **Sokullu Mehmet Paşa;**

I. Kanunî Sultan Süleyman
II. II. Selim
III. III. Murat

dönemlerinden hangilerinde sadrazamlık yapmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

16. **Osmanlı Devleti'nin 1571 yılında Kıbrıs'ı almasının ardından, Haçlı donanması ile yapılan savaş aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Preveze B) Cerbe C) İnebahtı
D) Navarin E) Çeşme

17. **Kuzey Afrika'nın fethi aşağıdaki dönemlerden hangisinde tamamlanmıştır?**

A) Fatih Sultan Mehmet
B) II. Beyazıt
C) Yavuz Sultan Selim
D) Kanuni Sultan Süleyman
E) Sokullu Mehmet Paşa

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

ÇÖZÜMLER

1. Osmanlı Devleti'nde Mısır'ın alınması ile baharat yolu ele geçirilmiştir. Halifelik kurumunun Osmanlı Devleti'ne geçmesi ile padişahlar aynı zamanda birer halife olarak Osmanlı'nın teokratik yapısı güçlenmiştir, farklı etnik topluluklar Osmanlı egemenliğine girmiş ve kültürel yapıda da değişiklik olmuştur. Ancak Veraset anlayışında bir değişiklik olmamıştır. "Ülke padişah ve oğullarının ortak malıdır."

Cevap D

2. Kanuni Sultan Süleyman'ın ölümünden sonra Sadrazam Sokullu Mehmet Paşa'nın yönetimde etkin olması ve saray kadınlarının devlet işlerine karışması padişah otoritesinin sarsıldığını göstermektedir.

Cevap C

3. Yavuz Sultan Selim Dönemi'nde 1515 Tunadağ Savaşı'nda Dulkadiroğulları'nın alınması ile Anadolu'da Türk siyasi birliği sağlanmıştır.

Cevap D

4. Preveze Deniz Savaşı ile Akdeniz Türk gölü hâline gelmiş ve Kıbrıs'ın alınması ile de Akdeniz hâkimiyeti pekiştirilmiştir. Ancak Safevilerle yapılan Çaldıran Savaşı'nın Akdeniz egemenliği ile bir ilgisi yoktur.

Cevap C

5. Kapitülasyon, ticari ve hukuki alanlarda verilen ayrıcalıktır. Kanuni Dönemi'nde Fransa'ya ticari ve hukuki alanlarda tavizler verilmiş ancak Osmanlı egemenliğindeki Fransız vatandaşlar için herhangi bir egemenlik hakkı verilmemiştir.

Cevap C

6. Türk siyasi birliğinin kurulması için Türk beyliklerinin hâkimiyet altına alınması gerekir, Karamanoğulları ve Candaroğulları Türk beyliklerinden toprak alınması Türk siyasi birliğini kurma çabasıdır. Ancak Trabzon Rum İmparatorluğu'na son verilmesi bu çalışma kapsamına girmez.

Cevap D

7. Enderun Mektebi, devlet adamı yetiştiren okuldur. Topkapı Sarayı'nda Enderun'un açılması eğitim ile ilgilidir. Divan'a sadrazamın başkanlık etmesi merkezî otorite ile, cülus bahşisi ise Kapıkulu askerleri ile ilgili çalışmalardır.

Cevap A

8. Osmanlı Yükselme Dönemi'nde sınırların genişlemesi ile eyalet sayısı artmış farklı uluslar egemenlik altına alınmıştır. Ancak ülke yeniden idari birimlere ayrılmamıştır. Osmanlı Yükselme Dönemi'ndeki idarî birimler eyalet, sancak, kaza ve köy olarak ayrılmaktadır.

Cevap D

9. Osmanlı padişahları, Müslüman devletler üzerine düzenlenen seferlerde, dönemin şeyhülislamından fetva almışlardır.

Cevap B

10. 10. Don - Volga Kanal Projesi ⟶ Ekonomik

Takiyüddin Mehmet Rasathane'si ⟶ Bilimsel

Memlüklere son verilmesi ⟶ Siyasi

alanlarla ilgilidir.

Cevap D

11. Fatih Sultan Mehmet, yayınladığı Kanunname-i Ali Osman ile merkezi otoriteyi güçlendirmeyi amaçlamıştır. Yönetim, devlet işleyişi, taht kavgaları, Divan ve askeriye ile ilgili önemli kanunlar içermektedir.

Cevap D

12. Memlük Devleti'ne Mısır Seferi ile son verilmiştir. Mısır Seferi de Yavuz Sultan Selim Dönemi'nde gerçekleştirilmiştir.

Cevap D

13. Yavuz Sultan Selim Dönemi'nde İran'da hüküm süren Safeviler, Mısır'da bulunan Memlükler ile ve Maraş civarında kurulan Dulkadiroğulları ile savaşılmıştır.

Cevap E

14. Karadeniz kıyılarının ve boğazların alınması ile Karadeniz ticareti ele geçirilmiştir. Mısır Seferi ile de Baharat yolu ele geçirilerek Akdeniz ticareti Osmanlı egemenliğine girmiştir. Böylece ekonomik güç arttırılmak istenmiştir.

Cevap B

15. Sokullu Mehmet Paşa, üç padişah döneminde sadrazamlık yapmıştır. Kanuni Sultan Süleyman, II. Selim ve III. Murat dönemleridir.

Cevap E

16. 1571 yılında Kıbrıs'ın fethinden sonra Haçlı donanması ile İnebahtı Deniz Savaşı yapılmış ve Osmanlı Devleti denizlerdeki ilk büyük yenilgisini almıştır. İnebahtı'da Osmanlı donanmaları yakılmıştır.

Cevap C

17. Sokullu Mehmet Paşa Dönemi'nde Tunus ve Fas'ın alınması ile Kuzey Afrika kıyıları tamamen Osmanlı egemenliğine girmiş ve Kuzey Afrika'nın fethi tamamlanmıştır.

Cevap E

PEGEM AKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

1. **Osmanlı hükümdarları tahta çıktıklarında, Yeniçeri Ocağı'na dağıttıkları bahşiş aşağıdakilerden hangisi ile isimlendirilmiştir?**

A) Biat Töreni B) Cülus
C) Ulufe D) Kılıç Alayı
E) Rika

2. **Osmanlı Eyalet Askerleri içindeki en kalabalık bölüm aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Azaplar B) Akıncılar
C) Tımarlı Sipahiler D) Deliler
E) Beşliler

3. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde medrese eğitimi ile ilgili değildir?**

A) Müderris B) Muid
C) Danişment D) Softa
E) Sekban

4. **Osmanlı Devleti'nde devlet memurlarına, hükümdarlar tarafından verilen yetkilendirme belgesi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Berat B) Ferman
C) Adaletname D) Fetva
E) Amanname

5. **Osmanlı erken dönem mimarisinde yer alan tek kubbeli cami örneği aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Hacı Özbek Cami
B) İznik Yeşil Cami
C) Bursa Yıldırım Cami
D) Edirne Muradiye Cami
E) Bursa Hüdavendigar Cami

6. **"Sultan-ı İklim-i Rum" ünvanı ile bilinen Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) I. Murat B) I. Beyazıt C) I. Selim
D) I. Süleyman E) II. Selim

7. **İmza şeklindeki padişah mührü olan tuğrayı çekmekle görevli Divan üyesi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Sadrazam B) Nişancı
C) Kazasker D) Defterdar
E) Reisü'l küttap

8. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde, devlet memurlarının ücretleri için ayrılan arazilerden biri değildir?**

A) Dirlik B) Has C) Zeamet
D) Tımar E) Vakıf

9. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde ekonominin bozulmasıyla ortaya çıkan gelişmelerden biri değildir?**

A) Kırpılmış akçe uygulamasının başlaması
B) Müsadere sisteminin uygulanması
C) Yeni vergi kaynaklarının oluşturulması
D) Esham usulünün benimsenmesi
E) Muharrem kararnamesinin yayınlanması

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

10. **Osmanlı Devleti'ne ait;**

I. İmarethane
II. Medrese
III. Külliye

kurumlardan hangilerinin sosyal ve kültürel alanlarda hizmet verdiği söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

11. **Osmanlı Devleti'nde I. Ahmet Dönemi'nde getirilen Ekber-i Erşed uygulamasının;**

I. Verasetteki belirsizliğin sona ermesi
II. Hükümdar otoritesinin kuvvetlenmesi
III. Taht kavgalarının engellenmesi

durumlarından hangilerine neden olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

12. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı toplum düzeninin temelini oluşturan hakkaniyet çemberi unsurlarından biri değildir?**

A) Devlet B) Kanun C) Meclis
D) Ordu E) Halk

13. **Osmanlı Devleti'nde İltizam sisteminin uygulanması ile;**

I. Hazinenin acil para ihtiyacının karşılanması
II. Köylüler üzerinde feodal baskıların oluşması
III. Tarımsal üretimde devlet denetiminin zayıflaması

sonuçlarından hangilerinin ortaya çıktığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

14. **Osmanlı Devleti'nde Osman Gazi zamanında oluşturulan kadılık kurumu ile;**

I. Davaların çözülmesi
II. Vakıfların denetimi
III. Kazaların yönetimi

görevlerinden hangilerinin yürütüldüğü söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

15. ***"Mücerrebname"* adlı eserinde panzehirlerden söz eden Osmanlı tıp bilgini aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Akşemsettin B) Altunizade
C) Sabuncuoğlu Şerafettin D) Celalettin Hızır
E) Ahi Çelebi

16. **Osmanlı askerî teşkilatına ait aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?**

A) Cebeci → Silah onarım ve bakım işine bakar.
B) Humbaracı → El bombası yapar.
C) Bostancılar → Hazineyi korur.
D) Lağımcı → Tünel kazıp patlayıcı yerleştirir.
E) Azaplar → Bekâr erkeklerden toplanan askerlerdir.

17. **Osmanlı padişahları ve kurmuş oldukları askerî birlikler eşleştirildiğinde aşağıdakilerden hangisi yanlış olur?**

A) Orhan Bey → Yaya ve Müsellemler
B) I. Abdülhamit → Sekban-ı Cedit
C) I. Murat → Topçu Ocağı
D) III. Selim → Nizam-ı - Cedit
E) II. Mahmut → Asakir-i Mansure-i Muhammediye

PEGEM AKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

ÇÖZÜMLER

1. Osmanlı padişahları tahta çıktıkları zaman Yeniçerilere dağıtılan bahşiş cülus olarak isimlendirilmiştir. Yeniçerilerin aldıkları maaşın adı ise ulufedir.

Cevap B

2. Devlet memurlarına hizmetleri karşılığı verilen topraklardan yetiştirilen Timarlı Sipahiler Osmanlı Eyalet Askerleri bölümünün en kalabalık askerî birliğidir.

Cevap C

3. Müderris → Medrese öğretmeni

Muid → Müderrisin yardımcısı

Softa → Medrese öğrencisi

Danişment → Yüksek öğretim gören öğrenci

Sekban → Beylerbeyi veya sancakbeylerine bağlı askerî sınıf

Medrese eğitimi ile ilgili değildir.

Cevap E

4. Osmanlı padişahlarının kişilere verdiği yetkilendirme yani nişan belgesi Berat'tır.

Cevap A

5. Osmanlı Devleti'nin ilk camisi olarak da bilinen Orhan Gazi Dönemi'nde yaptırılmış tek kubbeli cami Hacı Özbek Camî'dir.

Cevap A

6. 1396'da Haçlılara karşı kazanılan Niğbolu Zaferi'nin ardından Yıldırım Beyazıt'a Sultan-ı İklim-i Rum ünvanı verilmiştir.

Cevap B

7. Padişahın tuğrasını çekmekle görevli, aynı zamanda timarların dağıtımından sorumlu, timar topraklarının kaydını tutan Divan üyesi Nişancı'dır.

Cevap B

8. Vakıf arazilerin gelirleri sosyal kurumlar ve kamu hizmetleri için ayrılmıştır. Devlet memurlarına maaş olarak verilen topraklar dirlik topraklarıdır. Has, zeamet, timar olarak ayrılmıştır.

Cevap E

9. Müsadere sistemi kişinin malına devletin el koymasıdır. Fatih zamanında uygulanmaya başlamış olan bu sistemde amaç merkezî otoriteyi korumaktır. Ekonominin bozulmasıyla ortaya çıkan bir gelişme değildir.

Cevap B

10. İmarethane → Aşevidir.

Medrese → Okul

Külliye → İçinde sosyal ve kültürel yapıların bulunduğu çoklu yapıttır. Hepsi sosyal ve kültürel alanlarda hizmet veren kuruluşlardır.

Cevap E

11. Ekber-i Ersed sistemi en yaşlı olan şehzadenin başa geçmesi sistemidir. Verasetteki belirsizlik bu sistem ile sona ermiş, taht kavgaları bitmiştir. Ancak yeteneksiz ve otoritesiz padişahların başa geçmesine neden olmuştur.

Cevap C

12. Osmanlının toplum düzenini oluşturan hakkaniyet çemberi; devlet, kanun, ordu, egemenlik, halk, servet ve adalet unsurlarından oluşmuştur. Monarşik sistemle yönetilen Osmanlı Devleti'nde meclis hakkaniyet çemberi unsurlarından olamaz.

Cevap C

13. İltizam sistemi; vergili arazilerin vergilerinin toplanmasının nakit para karşılığı belirli bir süre kişiye devredilmesidir. Bu sistem ile devlet nakit para ihtiyacını karşılamış, vergileri toplamaya hak kazanan mültezimler köylü üzerinde baskı yapmış ve devletin tarımsal üretim üzerindeki denetimi zayıflamıştır.

Cevap E

14. Osmanlı Devleti'nde hukukçu olan kadıların temel görevi davaların çözülmesidir. Bunun dışında kadılar vakıfların denetiminden ve kazaların yönetiminden de sorumlu olmuştur.

Cevap E

15. Osmanlı Devleti'nde deneysel Farmakolojinin kurucusu olarak kabul edilen Sabuncuoğlu Şeraffettin "Mücerrebname" adlı eserinde zehirler ve panzehirler üzerine çalışmalarını anlatmıştır.

Cevap C

16. Bostancılar, İstanbul sahillerinin güvenliğinden sorumlu askerlerdir. Hazineyi koruyan askerler sağ ve sol garıplerdir.

Cevap C

17. Sekban-ı Cedit, I. Abdülhamit zamanında değil II. Mahmut Dönemi'nde kurulmuştur.

Cevap B

PEGEM AKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

1. **Osmanlı Devleti'nde sancaktan gelerek hükümdar olan son şehzade aşağıdakilerden hangisidir?**

A) III. Mehmet B) I. Ahmet
C) III. Ahmet D) III. Selim
E) I. Mahmut

2. **Divan-ı Hümayun'da sadrazamın etkin konuma gelmesi aşağıdakilerden hangisi döneminde gerçekleşmiştir?**

A) Kanuni Sultan Süleyman
B) Yavuz Sultan Selim
C) II. Murat
D) Fatih Sultan Mehmet
E) Yıldırım Beyazıt

3. **Osmanlı Devleti'nde, Divan üyeleri olan sadrazam, kazasker, defterdar ve bulundukları yönetici sınıfların aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak eşleştirildiği söylenebilir?**

	Seyfiye	İlmiye	Kalemiye
A)	Defterdar	Sadrazam	Kazasker
B)	Sadrazam	Kazasker	Defterdar
C)	Kazasker	Defterdar	Sadrazam
D)	Sadrazam	Defterdar	Kazasker
E)	Defterdar	Kazasker	Sadrazam

4. **Osmanlı Devleti'nde en büyük idari birim olan eyalette bulunan görevliler aşağıdaki seçeneklerin hangisinde doğru olarak eşleştirilmiştir?**

	Yönetim	Adalet	Asayiş
A)	Sancakbeyi	Kazasker	Subaşı
B)	Sancakbeyi	Kadı	Subaşı
C)	Beylerbeyi	Yeniçeri Ağası	Kadı
D)	Beylerbeyi	Kadı	Subaşı
E)	Kadı	Subaşı	Kadı

5. Şehzadelerin, sancağa gönderilip deneyim kazanmaları sistemi I. Murat Dönemi'nde uygulanmaya başlamıştır.

Bu sistemin zorunlu olması ve merkezi otorite için kardeş katlinin kanun haline gelmesi aşağıdaki hangi yasa ile gerçekleştirilmiştir?

A) Kanun-i Esasi
B) Kanunname-i Ali Osman
C) Şer-i Hukuk
D) Teşkilat-ı Esasi
E) Mecelle

6. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde vergi gelirleri arasında gösterilemez?**

A) Avarız B) Ağnam C) İltizam
D) Gedik E) Cizye

7. **Osmanlı Devleti'nde uygulanan;**

I. Haraç
II. Cizye
III. Öşür

vergi gelirlerinden hangilerinin gayrimüslimlerden alındığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

8. **Osmanlı Devleti'nde dirlik sisteminin bozulması ile aşağıdaki alanların hangisinde sorunlar yaşandığı söylenemez?**

A) Ekonomi
B) Askerî
C) Siyasi
D) Sosyal
E) Egemenlik anlayışı

9. **Osmanlı Devleti'nde dirlik sahiplerinin beslemek zorunda olduğu askerler aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Yeniçeriler B) Cebeciler
C) Humbaracılar D) Cebelüler
E) Akıncılar

PEGEM AKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

10. Osmanlı Devleti'nde örf-i hukuk kuralları, şer-i hukuk kuralları ile çelişemezdi.

Buna göre;

I. İkili hukuk sisteminin olduğu
II. Şer-i hukukun daha önemli olduğu
III. Osmanlı Devleti'nin teokratik nitelikte olduğu

yargılarından hangisine ulaşılamaz?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

11. **Osmanlı Devleti'nde 1840 yılında idari birimlerin yeniden düzenlenmesi için yayımlanan belge aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Muharrem Kararnamesi
B) Vilayet Nizamnamesi
C) Hatt-ı Hümayun
D) Sened-i İttifak
E) Tanzimat Fermanı

12. **Osmanlı Devleti'nde;**

I. Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılması
II. Ekber-i Erşed sisteminin getirilmesi
III. Müsadere sisteminin uygulanması

uygulamalarından hangilerinin devletin siyasi yapısını güçlendirmek amacıyla yapıldığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

13. Osmanlı Devleti'nde ilk medrese Orhan Bey Dönemi'nde İznik'te açılmıştır.

Bu medreseye atanan ilk müderris aşağıdakilerden hangisidir?

A) Davud-i Kayser B) Dursun Fakıh
C) Ebusuud Efendi D) Molla Efendi
E) Alaaddin Paşa

14. **Osmanlı Devleti'nde;**

I. Yeniçeri Ocağı'nın kurulması
II. Divan Teşkilatının oluşturulması
III. Ülkenin idarî birimlere ayrılması

gelişmelerinden hangilerinin doğrudan yönetim ile ilgili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

15. **Osmanlı eyalet sistemi içinde vergi ve asker göndermekten muaf tutulan eyalet aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Mısır B) Hicaz
C) Trablusgarp D) Kırım
E) Tunus

16. **Osmanlı Devleti'nde;**

I. Çiftbozan vergisinin alınması
II. Göçebe halkın yerleşik hayata geçirilmesi
III. İltizam sisteminin uygulanması

uygulamalarından hangileri ile tarımsal üretimi arttırmak ve sürekliliği sağlamak amaçlanmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

17. **Osmanlı Devleti'nde**

I. Beşik ulemalığı sisteminin uygulanması
II. Medrese programlarından pozitif bilimlerin çıkarılması
III. Kafes usulü sisteminin getirilmesi

gelişmelerinden hangileri ile medreselerin önemi azalmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

ÇÖZÜMLER

1. Şehzadelerin sancaklara gönderilmesine son veren kişi III. Mehmet'tir. Bu sebeple sancağa çıkarak hükümdar olan son şehzade III. Mehmet olmuştur. I. Ahmet ise şehzadelerin sarayda şimşirlik denilen bölümde eğitilmesi sistemi olan Kafes usulünü getirmiştir.

Cevap A

2. Divan-ı Hümayun Padişah başkanlığında toplanan ve devlet işlerinin görüşüldüğü kuruldur. Fatih'ten itibaren Divana sadrazamlar başkanlık etmeye başlamıştır.

Cevap D

3. Sadrazam ⇒ Seyfiye

Kazasker ⇒ İlmiye

Defterdar ⇒ Kalemiye sınıfındandır.

Cevap B

4. Eyaletin Yöneticisi → Beylerbeyi

Adalet → Kadı

Asayiş → Şubaşı

Cevap D

5. Fatih Sultan Mehmet'in kanunnamesi olan Kanunname-i Ali Osman ile kardeş katli yasa hâline getirilerek taht kavgaları sonlandırılıp merkezî otorite güçlendirilmek istenmiştir.

Cevap B

6. Avarız → Olağanüstü hâl vergisi

Ağnam → Hayvan sayısına göre alınan vergi

İltizam → Mukata arazilerinin vergilerinin peşin alınması

Cizye → Gayrimüslim erkeklerden alınan askerlik vergisi

Gedik → Lonca teşkilatında dükkân açmak için verilen izin belgesi

Cevap D

7. Haraç → Gayrimüslimlerden alınan 10/2 oranında ürün vergisi

Öşür → Müslümanlardan alınan 10/1 oranında ürün vergisi

Cizye → Gayrimüslim erkeklerden alınan askerlik vergisidir.

Cevap C

8. Dirlik Sistemi; devlet memuruna maaş olarak verilen topraklardır. Bu topraklardan memurlar maaşlarını alırken güvenliği de sağlarlar, devlete asker yetiştirirler ve köylüleri topraklarda çalıştırarak iş istihdamı da sağlarlardı. Dirlik sisteminin bozulması ekonomi, askerî, siyasi, sosyal yapıyı etkilerken egemenlik anlayışında bir değişiklik olmamıştır.

Cevap E

9. Dirlik sahipleri işledikleri topraklardan maaşlarını alırlar, aynı zamanda devlete asker beslerlerdi. Beslenen askerler Timarlı Sipahi, diğer adıyla Cebelülerdir.

Cevap D

10. Osmanlı Devleti'nde hem şer-i kurallar hem örf-i kurallar uygulandığı için ikili hukuk sistemi vardır. Örf-i kuralların şer-i ile ters düşmemesi, şer-i kuralların daha önemli olduğunu göstermez ve şer-i hükümler uygulanıyorsa devletin teokratik yapıda olduğu anlaşılır.

Cevap B

11. 1840 yılında yayımlanan Vilayet Nizamnamesi ile ülke yeniden idarî birimlere ayrılmıştır.

Cevap B

12. Yeniçerilerin devlet işlerine karışması ve artık askerlik görevlerini yapmamaları nedeni ile kaldırılması siyasi yapıyı güçlendirir. Müsadere sistemi ile hanedana rakip güçlü bir ailenin oluşması engellendiği için siyasi yapıyı güçlendirir. Ekber-i Erşed sistemi ile de taht kavgaları önlenmiş ve yine siyasi yapı güçlendirilmek istenmiştir.

Cevap E

13. Osmanlı Devleti'nde ilk medrese Orhan Bey Dönemi'nde İznik'te açılmış ve Davud-i Kayser ilk müderris olarak tayin edilmiştir.

Cevap A

14. Yeniçeri Ocağı askeriye ile ilgilidir. Divan Teşkilatının oluşturulması, ülkenin idari birimlere ayrılması yönetimi kolaylaştırmak için yapılmış, doğrudan yönetim ile ilgili gelişmelerdir.

Cevap D

15. Osmanlı Devleti, kutsal topraklar olan Hicaz bölgesini ayrıcalıklı tutmuş, vergi ve asker almamıştır.

Cevap B

16. Osmanlı Devleti'nin toprağını sebepsiz yere boş bırakan köylüden çiftbozan vergisi alması üretimde sürekliliği sağlamak için, göçebe halkın yerleşik hayata geçirilmesi tarımsal üretimi arttırmak için yapılan uygulamalardır. İltizam sistemi ise vergili arazilerin vergilerinin toplanmasını nakit para karşılığı belirli bir süreliğine kişiye devretmesidir. Tarımsal üretimin artırılması ile alakalı değildir.

Cevap C

17. Beşik ulemalığı yani müderrisin oğlu da müderris olacak uygulaması, yeteneksiz müderrislerin görev almasına neden olmuştur. Pozitif bilimler programdan kaldırılmış ve medrese eğitimi bozulmuştur. Kafes usulü sistemi şehzade eğitimi ile ilgilidir.

Cevap C

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

1. **"Hüdavendigar" ünvanını kullanan Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) I. Beyazıt B) Orhan Bey
C) I. Murat D) II. Murat
E) I. Mehmet

2. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin kullandığı hükümdarlık sembollerinden biri değildir?**

A) Hilat B) Cülus C) Tuğra
D) Sikke E) Fetva

3. **Osmanlı Devleti'nde şehzadelerin tahta çıkış törenlerine verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kılıç Alayı B) Kapıya Çıkma
C) Amin Alayı D) Biat Töreni
E) Bayram Alayı

4. **Osmanlı Devleti'nde ilk mali teşkilatın I. Murat zamanında kurulması ile aşağıdaki makamlardan hangisi oluşturulmuştur?**

A) Kazaskerlik B) Sadrazamlık
C) Defterdarlık D) Seyhülislamlık
E) Reisülküttaplık

5. **Osmanlı Devleti'nde XIX. yüzyıldan itibaren önem kazanan resim sanatı ile ilgili çalışmalar yapan ve Osmanlı'da ilk resim sergisinin açılması konusunda büyük öneme sahip olan ressam aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Amasyalı Hamdullah
B) Ahmet Cevdet Paşa
C) Şeker Ahmet Paşa
D) Sinan Bey
E) Osman Hamdi Bey

6. **III. Murat Dönemi'nde, Osmanlı Devleti'nin ilk rasathanesini inşa eden, astronomi, matematik ve tıp alanlarında çalışma yapan bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kadızade Rumî
B) Takiyüddin Mehmet
C) İbrahim Hakkı
D) Ali Kuşçu
E) Celaleddin Hızır

7. **Osmanlı Devleti'nde toprağını ekmeyip boş bırakan köylüden alınan vergi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Avarız B) Ağnam C) Öşür
D) Çift bozan E) Çift resmi

8. **Divan-ı Hümayun'da görev alan memurlar ve aldıkları görev eşleştirmelerinden hangisi yanlış verilmiştir?**

A) Kazasker → Kadı tayini yapar.
B) Nişancı → Tımarları dağıtır padişah tuğrası çeker.
C) Relsü'l küttap → Donanma komutanı
D) Şeyhülislam → Dini konularda fetva verir.
E) Defterdar → Mali işlere bakar.

9. **Anadolu Selçuklu Devleti zamanında çiniciliğin merkezî İznik iken Osmanlı Devleti zamanında çiniciliğin merkezî aşağıdaki şehirlerden hangisi olmuştur?**

A) Konya B) Bursa C) İstanbul
D) Kütahya E) Edirne

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

10. **Osmanlı Klasik Dönemde Yeniçeri askerleri ile ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?**

A) Ulufe adında maaş alırlar.
B) Evlenmeleri yasaktır.
C) Devşirmeler arasından seçilirler.
D) Timarlarda güvenliği sağlarlar.
E) Padişah değişikliğinde cülus bahşişi alırlar.

11. **Osmanlı Devleti'nde, elçi kabulünde toplanan Divan aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Galebe Divanı B) Çarşamba Divanı
C) İkindi Divanı D) Cuma Divanı
E) Ulufe Divanı

12. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı mimarisinde süsleme sanatı olarak kullanılmamıştır?**

A) Hat B) Çini C) Tezhip
D) Vitray E) Portal

13. **Osmanlı Devleti'nde haksız kazanç elde eden ve konumunu kötüye kullanan, devlet için tehdit oluşturabilecek görevlilerin mal varlığına el konulması usulü aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Müsadere B) İltizam C) Dirlik
D) Esham E) Malikane

14. Osmanlı Devleti'nde şeriat mahkemeleri; cemaat mahkemeleri ve nizamiye mahkemeleri hukukun işleyişinde etkili olan kurumlardı.

Buna göre aşağıdaki genellemelerden hangisine ulaşılabilir?

A) Osmanlı Devleti'nde azınlıkların da şeriata tabii olduğuna
B) Osmanlı Devleti'nde hukuk birliğinin olmadığına
C) Mahkemelerin halka açık olmadığına
D) Kimsenin yargılanmadan hapsedilmediğine
E) Yargının etki altında olduğuna

15. Osmanlı Devleti'nde vezirlik makamı Orhan Bey tarafından kurulmuştur. Divan toplantıları da bu dönemde başlamıştır. I. Murat Dönemi'nde ise vezir sayısı üçe çıkarılınca bir tanesi baş vezir (sadrazam) seçilmiştir. II. Mehmet Dönemi'nde beş tane vezir, Kanuni Dönemi'nde bir ara yedi adet vezir bulunmuştur.

Osmanlı Devleti'nde vezir sayısının artmasında;

I. Devlet işlerinin artması
II. Sınırların genişlemesi
III. Ekonominin bozulması
IV. İsyanların artması

nedenlerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız IV C) I ve II
D) II ve III E) III ve IV

16. **Osmanlı Devleti'nde vakıf kurumlarının yaygınlaşması ile;**

I. Sosyal dayanışmanın artması
II. Devlet hazinesinin yükünün azalması
III. Ayanların güçlenmesi

sonuçlarından hangilerinin ortaya çıktığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

17.

I. Kanunname-i Ali Osman
II. Ekber-i Erşed
III. Kanun-i Esasi

yukarıda verilen uygulamalardan hangileri ile Osmanlı Devleti'nin egemenlik anlayışında bir değişiklik olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) Yalnız III E) II ve III

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

ÇÖZÜMLER

1. Bursa ilinin adı olarak da kullanılan, herşeyin sahibi anlamındaki "Hüdavendigar" ünvanını I. Murat kullanmıştır.

Cevap C

2. Fetva: Osmanlı Devleti'nde şeyhülislamların bir konunun dine uygunluğu konusunda verdikleri kararlar, hükümdarlık sembolü değildir.

Cevap E

3. Yeni hükümdar olacak şehzadeler törenle kılıç kuşanıp tahta çıkarlar. Düzenlenen törene Kılıç Alayı denir.

Cevap A

4. Osmanlı Devleti'nde malî işlerle ilgilenen Divan üyesi defterdardır.

Cevap C

5. Osmanlı Devleti'nde ilk resim sergisini açan ve "Talim Yapan Erler", "Bursa Manzaraları" gibi önemli resimler yapan ressam Şeker Ahmet Paşa'dır.

Cevap C

6. Osmanlı bilim tarihinin en büyük astronomu olan Takiyüddin Mehmet, Osmanlı Devleti'nde ilk rasathanenin kurucusudur.

Cevap B

7. Avarız → Olağanüstü vergi

Ağnam → Hayvan sayısından alınan vergi

Öşür → Müslümanlardan alınan ürün vergisi

Çift resmi → Müslümanlardan alınan arazi vergisi

Çift bozan → Toprağını ekmeyip boş bırakan köylüden alınan vergidir.

Cevap D

8. Reisü'l küttap → Dış işlerle ilgilenen dış yazışmaları yapan Divan üyesidir. Donanma komutanı Kaptan-ı Derya'dır.

Cevap C

9. Osmanlı Devleti zamanında çinicilik sanatı özellikle süsleme sanatı olarak kullanılmaya devam etmiş ve çiniciliğin merkezi Kütahya olmuştur.

Cevap D

10. Tımara verilen bölgelerde güvenliği sağlayan askerler Yeniçeriler değil Tımar sahiplerinin beslediği askerler olan Tımarlı Sipahilerdir.

Cevap D

11. Çarşamba Divanı → İstanbul meselelerinin görüşüldüğü Divan

İkindi Divanı → Karara bağlanamayan konuların görüşüldüğü divan

Cuma Divanı → Dini konuların karara bağlandığı divan

Ulufe Divanı → Yeniçeri maaşlarının dağıtımı için toplanan divan

Galebe Divanı → Elçi kabullerinde toplanan divandır.

Cevap A

12. Hat → Güzel yazı sanatı

Çini → Porselen süslemedir, duvar sanatında kullanılır.

Tezhip → Kitap kapaklarının süslenmesi

Vitray → Cam süsleme

Portal → Kapı süsleme sanatlarıdır.

Mimaride tezhip sanatı kullanılmamıştır.

Cevap C

13. Osmanlı Devleti'nde hanedana karşı tehdit oluşturabilecek güçlü bir ailenin oluşmasını engellemek amacı ile, devletin kişinin malına el koyması usulüne Müsadere sistemi denir.

Cevap A

14. Osmanlı Devleti'nde farklı mahkemelerin olması, azınlıkların ayrı mahkemelerde, Müslümanların ayrı mahkemelerde yargılanmaları hukuk birliğinin olmadığını gösterir.

Cevap B

15. Osmanlıda devlet görevlilerinin sayısının artmasında sınırların genişlemesi ve devlet işlerinin artması etkili olmuştur.

Cevap C

16. Sosyal kurumların ihtiyaçlarının karşılandığı kamu hizmetlerinin yürütüldüğü vakıflar ile, devlet hazinesinin yükü azalmış, sosyal dayanışma artmıştır. Ayanların oluşması ve güçlenmesi İltizam ve Malikane sistemleri ile ortaya çıkmıştır.

Cevap C

17. Osmanlı Devleti'nde 1876 yılında padişahın yanında bir de meclis açılarak ilk anayasa Kanun-i Esasi ilan edilmiş, Osmanlı Devleti Monarşik yapıdan Meşruti yapıya geçerek egemenlik anlayışı değişmiştir.

Cevap D

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

1. **XVI. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde;**

I. Beylerbeyi sayısının artması
II. İltizam sisteminin yaygınlaştırılması
III. Hazine gelirlerinin artış göstermesi

durumlarından hangilerinin eyalet sayısının artmasına bağlı olarak ortaya çıktığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

2. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı tarihinde değişime uğramamıştır?**

A) Vergi miktarı
B) Veraset anlayışı
C) Hukuk sistemi
D) Hanedanlık
E) Etnik yapı

3. **Aşağıdaki Osmanlı Devleti kurumlarından hangisi eğitim amaçlı açılmıştır?**

A) İmarethane B) Bedesten
C) Külliye D) Enderun
E) Kervansaray

4. **Sahn-ı Seman Medreseleri aşağıdaki Osmanlı padişahlarından hangisinin zamanında açılmıştır?**

A) II. Murat B) II. Mehmet C) I. Beyazıt
D) I. Selim E) I. Süleyman

5. **Osmanlı Devleti'nde aşağıdaki görevlilerden hangisi esnafı denetleme yetkisine sahiptir?**

A) Nişancı B) Beylerbeyi C) Mültezim
D) Muhtesip E) Kadı

6. **Osmanlı Devleti zamanında yaşamış aşağıdaki yazar ve eser eşleştirmelerinden hangisinin yanlış verildiği söylenebilir?**

	Yazar	Eser
A)	Katip Çelebi	*Keşfüz Zünun*
B)	Seydi Ali Reis	*Miratü'l Memalik*
C)	Piri Reis	*Kitab-ı Bahriye*
D)	Evliya Çelebi	*Cihannüma*
E)	Yunus Emre	*Risaletü'n Nushiye*

7. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti zamanında yetişmiş önemli halk edebiyatçıları arasında yer almaz?**

A) Kul Mustafa B) Köroğlu
C) Karacaoğlan D) Fuzuli
E) Kul Mehmet

8. **Osmanlı Devleti'nin dış devletlerle imzaladığı kapitülasyon antlaşmaları aşağıdaki terimlerden hangisi ile ifade edilmiştir?**

A) Adaletname B) Ahitname
C) Amanname D) Kanunname
E) Risale

9. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı padişahlarının yetkileri arasında değildir?**

A) Cülus dağıtmak
B) Hattı Hümayun'u yayınlamak
C) Amanname göndermek
D) Tuğra çekmek
E) Divan kararlarını onaylamak

PEGEM AKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

10. **Sinan Bey, Levni ve Matratçı Nasuh gibi önemli isimlerin yer aldığı Osmanlı sanat dalı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Hat B) Minyatür C) Ebru D) Tezhip E) Kakmacılık

11. **Osmanlı Devleti'nde Divan üyelerinin hiyerarşik sıralamasında <u>en yetkili</u> kişi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kazasker B) Defterdar C) Yeniçeri Ağası D) Sadrazam E) Nişancı

12. **Osmanlı'da devlet işlerinin görüşülüp tartışıldığı Divan toplantılarında padişah otoritesini arttırmak amacıyla yapılan değişiklik aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Divana sadrazamın başkanlık etmeye başlaması
B) Sarayda Kubbe altında toplanması
C) Şeyhülislamın Divan üyesi olması
D) Divan kararlarının Mühimme defterlerine kaydedilmesi
E) Elçi kabullerinde ayrı bir Divan toplantılarının oluşturulması

13. **Osmanlı eğitim sisteminde aşağıdakilerden hangisi yaygın eğitim kurumları arasında yer alır?**

A) Sıbyan Mektepleri
B) Esnaf kuruluşları
C) Medreseler
D) Saray eğitimi
E) Askerî okulları

14. **Osmanlı Devleti'nde temel bilgilerin verildiği, ilkokul niteliğindeki eğitim kurumu aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Sıbyan Mektepleri
B) Medreseler
C) Darülmuallim
D) Acemioğlanlar
E) Enderun

15.

I. *Makalat* adlı eseri oluşturmuştur.
II. Yeniçeri Teşkilatı'nın örgütlenmesinde önemli rol oynamıştır.

özellikleri verilen Osmanlı Dönemi'nin ünlü tasavvufçusu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ahmet Yesevi B) Hacı Bayram Veli C) Yunus Emre D) Hacı Bektaşi Veli E) Mevlana

16. **Osmanlı iktisat anlayışında halkın refah ve huzurunun ön planda tutulduğu, tüketiciye temel besin ihtiyaçlarında bolluğun sunulduğu sistem aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Fiskalizm B) İaşecilik C) Narh D) Ortakçılık E) Kapitalizm

17. **Osmanlı Devleti'nde mahkemelerde görüşülen davaların kayıtlarının tutulduğu defter aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Mufassal Defterleri
B) İcmal Defteri
C) Şeriye Sicilleri
D) Mühimme Defterleri
E) Cizye Defteri

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

ÇÖZÜMLER

1. Osmanlı Devleti'nde eyalet sayısının artması ile eyalet yöneticisi alan beylerbeylerinin sayısı artmıştır, alınan vergilerle hazine gelirleri artış göstermiştir. İltizam sistemi ekonominin bozulması ile yaygın hâle getirilecektir.

Cevap D

2. Osmanlı Devleti, Osmanoğulları Hanedanı ile kurulmuş ve Osmanoğulları Hanedanlığı ile sona ermiştir. Hanedan değişikliği yaşanmamıştır.

Cevap D

3. Enderun Mektebi, II. Murat Dönemi'nde devlet adamı yetiştirmek için açılan bir saray okuludur.

Cevap D

4. Sahn-ı Seman Medreseleri, Fatih Sultan Mehmet zamanında İstanbul'da açılan dönemin en önemli medreseleridir.

Cevap B

5. Osmanlı Devleti'nde esnafı denetleyen, belediye hizmetlerini kontrol eden görevli muhtesiptir.

Cevap D

6. Cihannüma adlı eser Evliya Çelebi'nin değil Katip Çelebi'ye ait bir eserdir.

Cevap D

7. Pir Sultan Abdal, Osmanlı Devleti zamanında yaşamış tasavvuf edebiyatçılarındandır.

Cevap D

8. Osmanlı Devleti'nin dış devletlere ticari ve hukukî ayrıcalıkları temin gösterdiği kapitülasyon antlaşmaları teminat vermek anlamında Ahitname olarak isimlendirilmiştir.

Cevap B

9. Padişah imzası olan tuğrayı çekmekle görevli olan kişi Nişancı'dır. Tuğra çekmek padişah yetkileri arasında değildir.

Cevap D

10. Osmanlı Devleti'nin ünlü nakkaşları Sinan Bey, Levni ve Matrakçı Nasuh, minyatür sanatında çalışma yapan önemli isimlerdir.

Cevap B

11. Osmanlı Devleti'nde I. derece devlet memuru olan Divan üyelerini hiyerarşik sıraya koyduğumuzda en yetkili kişi sadrazamdır.

Cevap D

12. Padişahın başkanlık ettiği Divan toplantılarında Fatih Dönemi'nden itibaren sadrazam başkanlık etmeye başlamıştır. Amaç padişahın devlet adamlarının etkisi altında kalmadan doğru kararlar almasını sağlamaktır.

Cevap A

13. Osmanlı Devleti'nde eğitim, örgün öğretim ve yaygın öğretim olarak ayrılır. Esnaf kuruluşları, camiler, tekkeler ve zaviyeler yaygın eğitim kurumları arasında yer alır.

Cevap B

14. Osmanlı Devleti'nde, her mahallede cami yanında bulunan Sıbyan mektepleri diğer adıyla mahalle mektepleri temel bilgilerin verildiği ilkokul niteliğindeki eğitim kurumlarıdır.

Cevap A

15. Osmanlı Devleti zamanında yaşamış Bektaşilik tarikatının kurucusu ve *Makalat* adlı eseri ile bilinen Bektaşilik çerçevesinde Yeniçeri askerlerinin örgütlenmesinde önemli rol oynayan kişi Hacı Bektaşi Veli'dir.

Cevap D

16. Osmanlı iktisadi anlayışında halkın refahı temel alınarak özellikle ihtiyaç olan temel besin maddelerinin bol tutulduğu ekonomi anlayışı iaşeciliktir.

Cevap B

17. Mufassal Defteri ⇒ Toprakların ayrıntılı olarak kaydedildiği defterlerdir.

İcmal Defteri ⇒ Dirlik sahiplerinin isimlerinin, gelirlerinin kaydedildiği defterlerdir.

Cizye Defteri ⇒ Gayrimüslimlerin kaydedildiği defterlerdir.

Şeriye Sicilleri ⇒ Mahkeme kayıtlarının tutulduğu defterlerdir.

Mühimme Defteri → Divan-ı Hümayun toplantılarında alınan kararların kaydedildiği defterdir.

Cevap C

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org
OK-YAY

1. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde yönetici sınıflardan ilmiye sınıfın mensuplarından biri değildir?**

A) Kazasker B) Müderris C) Muid
D) Şeyhülislam E) Kapan Emini

2. **Osmanlı Devleti'nin toprak sisteminde, padişah kızları ve eşleri için ayrılan topraklar aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Paşmaklık B) Ocaklık
C) Yurtluk D) Malikane
E) Mukataa

3. **Osmanlı Devleti'nde asker ihtiyacı;**

I. Pençik
II. Timar
III. Devşirme

sistemlerinden hangileri ile karşılanmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

4. **Osmanlı Devleti'nin diğer Türk - İslam devletlerinden daha uzun ömürlü olmasında;**

I. Merkeziyetçi yapısı
II. Verasette yapılan düzenlemeler
III. Şer-i hükümlerle yönetilmeleri

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

5. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde XIX. yüzyıl saraylarından biri değildir?**

A) Yıldız Sarayı
B) Çırağan Sarayı
C) İshak Paşa Sarayı
D) Beylerbeyi Sarayı
E) Dolmabahçe Sarayı

6. **Osmanlı Devleti'nde devşirme kökenliler;**

I. Sadrazam
II. Kazasker
III. Bürokrasi

görevlerinden hangilerinde yer alamazlar?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) Yalnız III E) II ve III

7. **Osmanlı Devleti'nde, İstanbul'un belediye işlerinden sorumlu görevli aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Defterdar B) Yeniçeri Ağası
C) Şehremini D) Subaşı
E) Beylerbeyi

8. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde miri toprakların gelirlerinin kullanıldığı alanlardan biri değildir?**

A) Asker yetiştirilmesi
B) Memur maaşlarının karşılanması
C) Üstün hizmet veren görevlilere ödül olarak verilmesi
D) Sefer masrafları
E) Cülus bahşişlerinin dağıtılması

PEGEM AKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org
OK-YAY

9. **Osmanlı Padişaları ve kullandıkları mahlaslar eşleştirildiğinde aşağıdakilerden hangisinin yanlış olduğu söylenebilir?**

A) Fatih Sultan Mehmet ⇒ Avni
B) II. Beyazıt ⇒ Adli
C) II. Murat ⇒ Avcı
D) Yavuz Sultan Selim ⇒ Selimi
E) Kanuni Sultan Süleyman ⇒ Muhubbi

10. **Osmanlı Devleti'nde ilmiye sınıfında görev alabilmek için;**

I. Medrese eğitimi almaları
II. Türk ve Müslüman kökenli olmaları
III. Sarayda yetişmiş olmaları

şartlarından hangileri zorunludur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

11. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde hazine masrafları arasında değildir?**

A) Saray masrafları
B) Sefer hazırlıkları
C) İlmiye maaşları
D) Kapıkulu askerlerinin maaşları
E) Cülus bahşişleri

12. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde hükümdarların mutlak hakimiyetini güçlendirmek amacıyla yapılan uygulamalar arasında değildir?**

A) Kanunname-i Ali Osman
B) Devşirmelerin sadrazamlığa getirilmesi
C) Müsadere sisteminin uygulanması
D) Padişahların haremden evlenebilmesi
E) Malikane sistemine geçilmesi

13. **Monarşik sistemle yönetilen devletlerde, ordunun bozulması aşağıdaki sonuçlardan hangisinin ortaya çıkmasında etkili olduğu söylenebilir?**

A) Anayasanın hazırlanması
B) Merkezî otoritenin zayıflaması
C) Meşrutiyetin ilanı
D) Yeniliklerin ertelenmesi
E) Yazılı kanunların hazırlanması

14. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı toprak sisteminin özelliklerinden biri değildir?**

A) Toprağın mülkiyeti devlete aittir.
B) Toprak üç yıl üst üste ekilmezse devlet toprağa el koyabilir.
C) Köylü toprağı satabilir.
D) Toprak gelirine göre bölümlere ayrılır.
E) Sosyal kurumlar için ayrılan topraklara vakıf denir.

15. **Osmanlı Devleti'nde Batı'yı örnek alan ilk şair ve ilk özel gazete yazarı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Aşık Paşa B) Şinasi
C) İbrahim Müteferrika D) Namık Kemal
E) Aşık Ömer

16. **Osmanlı Devleti'nin ilk şeyhülislamı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Ebu Suud Efendi B) Kadızade Rumi
C) Dursun Fakih D) Molla Fenari
E) Yahşi Fakih

PEGEM AKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org
OK-YAY

ÇÖZÜMLER

1. İlmiye sınıfı; eğitim, din, hukuk işine bakan görevlilerdir. Kapan Emini çeşitli ürünlerin toplandığı kapanların kaydını tutan görevlilerdir, kalemiye sınıfındandır.

Cevap E

2. Osmanlı Devleti'nde padişahın hanımları ve kızları için ayrılan topraklar Paşmaklık topraklarıdır.

Ocaklık ⇒ Kale muhafızlarına

Yurtluk ⇒ Sınırdaki askerlere

Malikane ⇒ Üstün hizmet veren görevlilere

Mukataa ⇒ Geliri direk hazineye kalan topraklardır.

Cevap A

3. Pençik ⇒ Savaş esirlerinin beşte birinin askere alınmasıdır.

Tımar ⇒ Devlet memurlarının maaş olarak aldığı topraklardan asker yetiştirmesidir.

Devşirme ⇒ Hristiyan çocukların alınıp asker olarak yetiştirilmesidir.

Cevap E

4. Osmanlı Devleti'nin diğer Türk - İslam devletlerine göre daha merkeziyetçi olması bununla birlikte verasette yani tahta geçiş sisteminde düzenlemeler yapmaları daha uzun ömürlü olmalarında etkilidir.

Cevap C

5. Osmanlı Devleti'nde XIX. yüzyıl sarayları; Yıldız, Çırağan, Beylerbeyi ve Dolmabahçe Sarayları'dır. İshak Paşa Sarayı ise yapımı XVIII. yüzyılda tamamlanmıştır.

Cevap C

6. Kazasker, şer-i ve örf-i davalara baktığı için devşirme kökenliler şer-i kanunların geçtiği hiçbir göreve getirilmezdi. Devlet adamı ya da asker olarak yetiştirilirlerdi.

Cevap B

7. Osmanlı Devleti'nin merkezi İstanbul'un belediye işlerinden Şehremini sorumludur.

Yeniçeri Ağası: Güvenlik işlerine bakan kişidir,

Beylerbeyi: Eyaletin yöneticisidir.

Subaşı: Eyaletlerde güvenlik işlerine bakan görevlidir.

Defterdar ise Osmanlı Devleti'nde mali işlerden sorumlu Divan üyesidir.

Cevap C

8. Osmanlı Devleti'nde Yeniçerilere dağıtılan cülus bahşişi toprak gelirleri ile değil hazineden dağıtılan bir bahşiştir.

Cevap E

9. Osmanlı padişahları yazdıkları şiirlerde mahlaslar kullanmışlardır. Soruda verilen mahlaslardan II. Murat ⇒ Avcı değil Muradi mahlasını kullanmıştır.

Cevap C

10. Osmanlı Devleti'nde İlmiye sınıfı kadı, kazasker, müderris, seyhülislam gibi görevlilerin yer aldığı sınıftır. Bu görevlilerin Türk ve Müslüman kökenli olup, medrese eğitimi almış olmaları gerekmektedir. Sarayda Enderun Mektebi'nde bürokrasi sınıfı yetiştirilmektedir.

Cevap C

11. Osmanlı Devleti'nde ilmiye sınıfının maaşları tımar topraklarından karşılanmaktadır. Hazine harcamaları arasında değildir.

Cevap C

12. Malikane Sistemi; Osmanlı Devleti'nde vergili arazilerin vergilerinin toplanmasının nakit para karşılığı ömür boyu kişiye devredilmesidir. Bu sistem taşralarda Ayanları ortaya çıkarmış ve devletin nakit para ihtiyacını karşılamak için uygulanmıştır ancak uygulanan bu sistem, merkezi otoriteyi bozmuştur.

Cevap E

13. Monarşik devletlerin gücünü ordudan aldığı düşünüldüğünde ordunun bozulması merkezî otoritenin bozulmasında etkilidir.

Cevap B

14. Osmanlı Devleti'nde köylü toprağı satma hakkına sahip değildir çünkü toprağın mülkiyeti devlete aittir.

Cevap C

15. Osmanlı Devleti'nde Batı'yı örnek alan ilk şair, ilk oyun ve gazete yazarı Şinasi'dir.

Cevap B

16. Osmanlı Devleti'nin ilk şeyhülislamı Molla Fenarî'dir.

Cevap D

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org
OK-YAY

1. **Osmanlı Devleti'nde geçitlerin güvenliğini ve denetimini sağlayan birlik aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Azaplar B) Bostancılar
C) Derbentçiler D) Sakalar
E) Beşliler

2. **Aşağıdaki Osmanlı toprak çeşitlerinden hangisinin devletin asker ihtiyacını karşılamaya yönelik olduğu söylenebilir?**

A) Mukataa B) Yurtluk C) Ocaklık
D) Paşmaklık E) Dirlik

3. **Osmanlı Devleti'nde ülkenin idari birimlere bölünmesinde temel alınan faktör aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Tarım alanlarının dağılışı
B) Etnik yapısı
C) Askerî üslerin kuruluşu
D) Merkeze uzaklığı
E) Vergi gelirleri

4.

I. Kaptan-ı Derya
II. Defterdar
III. Reisül Küttap
IV. Sadrazam

Yukarıdaki devlet görevlilerinden hangileri Osmanlı Devleti'nin kuruluş döneminden sonra Divan üyeleri arasında yer almıştır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

5. **Aşağıdaki gelişmelerden hangisi Osmanlı Devleti'nin teokratik özelliğe sahip olduğunu kanıtlar niteliktedir?**

A) Kanunname-i Ali Osman
B) Sened-i İttifak Belgesi
C) Divanda alınan kararların şeyhülislama danışılması
D) Azınlık kiliselerinin açık tutulması
E) Ortodoks Patrikhanesinin İstanbul'da bulunması

6. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti Dönemi'ne ait bir mimari eserdir?**

A) Sivas Gök Medrese
B) Erzurum Çifte Minareli Medrese
C) Konya Sahip Ata Cami
D) Edirne Üç Şerefeli Cami
E) Kayseri Hunat Hatun Medresesi

7. **Osmanlı Devleti'nde aşağıdaki kurumlardan hangisinin giderlerinin vakıflar tarafından karşılandığı söylenemez?**

A) Darüşşifahane B) Cami
C) İmarethane D) Saray
E) Kervansaray

8. **Aşağıdaki Osmanlı Dönemi'ne ait eserlerden hangisi Mimar Sinan'ın İstanbul'daki ilk mimari eseridir?**

A) Kanuni Türbesi
B) Şehzade Cami
C) Rüstem Paşa Medresesi
D) Haseki Cami
E) Hürrem Sultan Türbesi

PEGEM AKADEMİ

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org
OK-YAY

8. **Osmanlı Devleti zamanında açılan, 1934'de İstanbul Şehir Tiyatroları'na dönüştürülen müzik ve tiyatro okulu aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Mekteb-i Mülkiye B) Darülmuallim
C) Darülfünun D) Darülbedayi
E) Sanayi Nefise Mektebi

9. Osmanlı Devleti'nde muhtesip adı verilen devlet görevlileri esnafı denetler, üretimin kalitesini kontrol eder ve belirlenen fiyatlar doğrultusunda satış yapılmasını sağlardı.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

A) Osmanlı bütçesi açık vermektedir.
B) Muhtesipler devlet içinde bir güç hâline gelmiştir.
C) Osmanlı Devleti tüketici haklarını korumaya çalışmıştır.
D) Kapitülasyon antlaşmalarının etkisi azaltılmaya çalışılmıştır.
E) Her esnaf ürün fiyatını kendisi için belirlemiştir.

10. **Osmanlı Devleti'nde kale muhafızlarına verilen toprak türü aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Paşmaklık B) Yurtluk C) Malikane
D) Ocaklık E) Mukataa

11. **Osmanlı Devleti zamanında yapılan;**

I. Mihrimah Sultan Cami
II. Selimiye Cami
III. Hürrem Sultan Türbesi

eserlerden hangileri büyük Türk mimarı, Mimar Sinan'a aittir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

12. **Osmanlı Devleti'nde kadı ve müderrislerin tayinlerini yaparak büyük davalara bakan Divan üyesi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Sadrazam B) Şeyhülislam C) Kazasker
D) Reisülküttap E) Nişancı

13. Osmanlı Devleti'nde devlet memurlarına verilen toprağın gelirleri, devlet görevlisinin derecesine göre değişirdi.

Buna göre toprak dağıtımında aşağıdakilerden hangisi esas alınmıştır?

A) Devlet görevlilerinin makamı
B) Devletin ekonomik durumu
C) Şer-i hükümler
D) Arazideki ürün çeşitliliği
E) Halkın isteği

14. **Aşağıdakilerden hangisi lonca örgütünün görev ve yetkileri arasında değildir?**

A) Esnaf dayanışmasını sağlamak
B) Üretimi kontrol etmek
C) Yeni esnaflar yetiştirmek
D) Ticareti geliştirmek
E) Esnaf ve devlet arasındaki ilişkileri düzenlemek

15. **Aşağıdaki devlet işlerinden hangisi ilmiye sınıfının sorumluluğunda değildir?**

A) Eğitim işleri B) Davaların çözümü
C) Dini konular D) Askeri işler
E) Fetva verilmesi

16. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Klasik Dönem mimari eserlerinden biri değildir?**

A) Topkapı Sarayı
B) Süleymaniye Cami
C) Mihrimah Sultan Türbesi
D) Selimiye Medresesi
E) Dolmabahçe Sarayı

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org
OK-YAY

ÇÖZÜMLER

1. Osmanlı Devleti'nde geçitlerin güvenliği ve denetimi derbentçiler tarafından sağlanırdı, diğer askerî birlikler Osmanlı ordusunda görev alan askerlerdir.

Cevap C

2. Dirlik toprakları, devlet memurlarına maaş olarak verilen topraklardır. Memurlar bu topraklardan devlete asker beslemek zorundadır. Böylece devletin asker ihtiyacı karşılanır.

Cevap E

3. Osmanlı Devleti vergi gelirine göre ülkeyi idari birimlere ayırmıştır.

Cevap E

4. Osmanlı Devleti'nde Kaptan-ı Derya ve Reisül Küttap kuruluş döneminden sonra Divan üyesi olmuşlardır.

Cevap B

5. Teokratik yönetim, devlet işlerinde din esasının olması, dini kurallarla veya din adamları tarafından devletin yönetilmesidir. Divanda alınan kararların Şeyhülislama danışılması teokratik özelliğe sahip olunduğunu kanıtlar niteliktedir.

Cevap C

6. Edirne Üç Serefeli Cami Osmanlı Dönemi'ne ait bir mimarî eserdir. Diğer eserler Anadolu Selçuklu Devleti'ne aittir.

Cevap D

7. Osmanlı Devleti'nde kamu hizmeti için olan kuruluşların masrafları vakıflar tarafından karşılanırken devletin yönetildiği merkez ve padişahın yaşadığı yer olan saray vakıflar tarafından karşılanmamıştır.

Cevap D

8. Mimar Sinan'ın İstanbul'daki ilk eseri Haseki Cami'dir..

Cevap D

9. Mekteb-i Mülkiye ⇒ Devlet adamı yetiştiren okul

Darülmuallim ⇒ Erkek öğretmen okulu

Darülfünun ⇒ İlk yükseköğretim kurumu

Sanayi Nefise Mektebi ⇒ İlk güzel sanatlar okulu

Darülbedayı ⇒ İlk müzik ve tiyatro okuludur.

Cevap D

10. Osmanlı Devleti'nin, esnafı ve üretilen ürün ile fiyatı kontrol altında tutmaya çalışması tüketici haklarını koruduğunu göstermektedir.

Cevap C

11. Osmanlıda Kale muhafızlarına verilen topraklar Ocaklık'tır..

Paşmaklık ⇒ Padişah hanımlarına ve kızlarına

Yurtluk ⇒ Sınırdaki askerlere

Malikane ⇒ Üstün hizmet veren memur ve askerlere

Mukataa ⇒ Geliri direkt hazineye kalan topraklardır.

Cevap D

12. Soruda verilen üç mimari eser de Mimar Sinan'a aittir.

Cevap E

13. Osmanlı Devleti'nde kadıların çözemediği davalara Divanda Kazasker bakar ve aynı zamanda kadı ve müderrislerin atamasını yapardı.

Cevap C

14. Osmanlılarda devlet memuruna maaş olarak verilen topraklar, devlet memurunun makamı esas alınarak dağıtılmıştır.

Cevap A

15. Osmanlı Devleti'nde bir esnaf teşkilatı olan loncalar; esnafı denetler, dayanışma sağlar, üretimi kontrol eder, devletle ilişkileri düzenler, yeni esnaflar yetiştirir ancak ticareti geliştirmek gibi bir görevi yoktur.

Cevap D

16. Osmanlı Devleti'nde İlmiye sınıfı, eğitim, din, hukuk işleri ile ilgilenen sınıftır. Askerî işler İlmiye sınıfının değil Seyfiye sınıfının sorumluluğundadır.

Cevap D

17. Osmanlı Klasik Dönem, yükselme dönemidir. Dolmabahçe Sarayı XIX. yüzyılda yapılmış Osmanlı Dağılma Dönemi eserlerindendir. Geç mimari eser olarak kabul edilir.

Cevap E

OK-YAY

1. **Osmanlı Devleti'nde sınırların genişlemesine bağlı olarak aşağıdaki hangi görevlinin sayısında bir artış olduğu söylenemez?**

A) Beylerbeyi B) Sancakbeyi
C) Kadı D) Kaptan-ı Derya
E) Subaşı

2. **Osmanlı Devleti'nde esnaf gruplarından alınan vergi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Mücerred B) Bennak C) İhtisap
D) İspenç E) Ağıl

3. **Galata Bankerleri tarafından açılan Osmanlı Devleti'nin ilk bankası aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Bank-ı Dersaadet
B) İtibar-ı Millî Bankası
C) İş Bankası
D) Bank-ı Şahane-i Osmani
E) Ziraat Bankası

4. **Osmanlı ekonomisinde hazine gelirlerini mümkün olduğunca yüksek düzeye çıkarmayı amaç edinen ilkeye verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?**

A) İaşecilik B) Fiskalizm
C) Liberalizm D) Narh
E) Standardizasyon

5. **UNESCO'nun dünya mirası listesinde yer alan Osmanlı Devleti'nin en yüksek minareli camisi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Şehzade Camî B) Beyazıt Camî
C) Selimiye Camî D) Süleymaniye Camî
E) Laleli Camî

6. **Osmanlı Devleti'nde padişahların sefere katılmadığı zamanlarda sadrazamlar;**

I. Sadaret Kaymakamı
II. Serdar-ı Ekrem
III. Vezirlazam

ünvanlarından hangisi ile sefere çıkardı?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) Yalnız III E) II ve III

7. **Osmanlı Devleti'ndeki sosyal kurumlar ve tanımları eşleştirmelerinden hangisinin yanlış olduğu söylenebilir?**

A) Darüleytam ⇒ Yetimler yurdu
B) Darüşşafaka ⇒ Hastane
C) Darülbedayi ⇒ Tiyatro
D) Hilal-i Ahdar ⇒ Yeşilay
E) Himaye-i Etfal ⇒ Çocuk Esirgeme Kurumu

8. **Osmanlı Devleti'nde para basılması işleri;**

I. Defterdar
II. Nişancı
III. Şeyhülislam

görevlilerinden hangilerinin sorumluluğundadır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) Yalnız III E) II ve III

OK-YAY

9. **Osmanlı hukuk sisteminin dayandığı iki temel esas aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Azınlık Hukuku ⇒ Şer-i Hukuk
B) Şer-i Hukuk ⇒ Örf-i Hukuk
C) Mecelle ⇒ Şer-i Hukuk
D) Örf-i Hukuk ⇒ Azınlık Hukuku
E) Azınlık Hukuku ⇒ Mecelle

10. **Aşağıdaki uygulamalardan hangisinin Osmanlı padişahlarının otoritesini güçlendirdiği söylenebilir?**

A) Sened-i İttifak
B) Tanzimat Fermanı
C) Kanunname-i Ali Osman
D) Islahat Fermanı
E) Kanun-i Esasi

11. **Yeniçeri askerlerine padişah değişikliğinde dağıtılan cülus bahşişi ilk kez aşağıdaki Osmanlı padişahlarından hangisinin döneminde uygulanmaya başlamıştır?**

A) Orhan Bey B) I. Murat
C) Yıldırım Beyazıt D) II. Murat
E) II. Mehmet

12. **Osmanlı Devleti'nin egemenliği altındaki ulusları, din ve mezhep esasına göre yönetmesi sistemi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kul Sistemi B) Millet Sistemi
C) Müsadere Sistemi D) Dirlik Sistemi
E) Malikane Sistemi

13. **Osmanlı Devleti'ndeki Hilâl-i Ahdar sosyal kurumunun günümüzdeki adı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Yeşilay
B) Kızılay
C) Çocuk Esirgeme Kurumu
D) Huzur evi
E) Aşevi

14. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Klasik Dönemdeki idarî yapıyı oluşturan bölümlerden biri değildir?**

A) Eyalet B) Sancak C) Ocaklık
D) Kaza E) Köy

15. **Osmanlı Devleti'nde hac mevsiminde, hacca gidecek olan kişilerin uğurlandığı tören aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Surre Alayı B) Şölen
C) Amin Alayı D) Bed-i Besmele
E) Kılıç Alayı

16. **Osmanlı Devleti'nde sanat ehli olarak bilinen, sanatkârlar ve zanaatkârların oluşturduğu sarayın eğitimli teşkilatı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Ehl-i Hiref B) Ehl-i Kitap
C) Zımmiler D) Ehl-i Örf
E) Ehl-i Kalem

17. **Osmanlı Devleti'nde vakıfların yönetim işine bakan görevli aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Muhtesip B) Mültezim
C) Mütevelli D) Beylerbeyi
E) Sancak Beyi

OK-YAY

ÇÖZÜMLER

1. Osmanlı Devleti'nde eyalet sayısı arttıkça eyaletler ve sancaklardaki görevlilerin sayısı artarken donanma komutanı olan Kaptan-ı Derya her zaman bir kişi olmuştur.

Cevap D

2. Bennak ⇒ Evlilikte alınan

Mücerred ⇒ Bekâr çiftçilerden alınan

İspenç ⇒ Gayrimüslimlerden arazi için alınan

Ağıl ⇒ Hayvan barınaklarından alınan

İhtisap ⇒ Esnaftan alınan vergilerdir.

Cevap C

3. Osmanlı Devleti'nde Galata Bankerleri tarafından açılan Osmanlı'nın ilk bankası Bank-ı Dersaadet'tir. Kırım Savaşı öncesinde batmıştır.

Cevap A

4. Osmanlı Devleti'nde hazine gelirlerini arttırmayı ve belirli bir seviyede iken aşağı düşmesini engellemeyi amaçlayan ilke Fiskalizm'dir.

Cevap B

5. En yüksek minareli cami olan Edirne Selimiye Cami UNESCO tarafından dünya mirası listesine alınmıştır.

Cevap C

6. Sadaret Kaymakamı, sadrazam olmadığında onun işlerini yürüten kişidir. Veziriazam, sadrazamın diğer bir adıdır. Serdar-ı Ekrem sadrazamın sefere çıkarken aldığı ünvandır.

Cevap B

7. Darüşşafaka hastane değil çocuk yurdudur.

Cevap B

8. Defterdar malî işlerle ilgilen Divan görevlisi olduğu için para basılması işleri defterdarın sorumluluğundadır.

Nişancı ⇒ Tımarların dağıtımından sorumlu olup padişah tuğrasını çeker.

Şeyhülislam ⇒ Din işlerinden sorumlu görevlidir.

Cevap A

9. Osmanlı hukuku iki temel esasa dayanır. Kuran esaslarının uygulandığı Şer-i hukuk, Türk gelenek ve göreneklerinin uygulandığı Örf-i hukuk'tur.

Cevap B

10. Fatih Sultan Mehmet'e ait Kanuname-i Ali Osman ile padişah otoritesi güçlendirilirken diğer şıklardaki uygulamalar padişah otoritesini sarsan gelişmeler olmuştur.

Cevap C

11. I. Murat'ın, I. Kosova Savaşı'nda şehit olmasının ardından tahta geçen Yıldırım Beyazıt Yeniçerilere moral vermek adına ilk kez cülus bahşişini dağıtmıştır.

Cevap C

12. Osmanlı Devleti'nin egemenliğindeki ulusları din ve mezhep esasına göre örgütlemesi, din ve mezhep özgürlüğü vererek yönetmesi millet sistemidir.

Cevap B

13. Osmanlı zamanında Hilal-i Ahdar olarak geçen sosyal kurum günümüzde Yeşilay olarak devam etmektedir.

Cevap A

14. Osmanlı Klasik Dönemde; ülke eyalet, sancak, kaza ve köy olarak idarî birimlere bölünmüştür. Ocaklık toprak çeşitlerindendir.

Cevap C

15. Osmanlı Devleti'nde Hacca gidecek kişilerin uğurlandığı törene Surre Alayı denir.

Cevap A

16. Osmanlı Devleti'nde saray sanatkârları olarak bilinen grup Ehl-i Hiref'dir.

Cevap A

17. Muhtesip ⇒ Çarşı pazarı denetleyen kişidir.

Mültezim ⇒ İltizamı hak kazanan kişidir.

Beylerbeyi ⇒ Eyalet yöneticisidir.

Sancakbeyi ⇒ Sancağın yöneticisidir.

Mütevelli ⇒ Vakıfların yönetiminden sorumlu kişidir.

Cevap C

OK-YAY

1. **Osmanlı Devleti'nin ilk resmî gazetesi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Tasvir-i Efkar B) Tercüman-ı Ahval
C) Takvim-i Vekayi D) Vekay-ı Mısriye
E) Tercüman-ı Hakikat

2. **Osmalı tarihinde ilk vakıf teşkilatı aşağıdaki padişahlardan hangisinin döneminde oluşturulmuştur?**

A) Osman Bey B) Orhan Bey
C) I. Murat D) I. Beyazıt
E) II. Mehmet

3. **Osmanlı Devleti'nde, Müslümanlarla gayrimüslimlerin davalarına bakmak için açılan mahkeme aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Cemaat Mahkemeleri
B) Şer-i Mahkemeler
C) Konsolosluk Mahkemeleri
D) Nizamiye Mahkemeleri
E) Ticaret Mahkemeleri

4. **Osmanlı Klasik Dönemi'nde Divan toplantılarının yapıldığı yer aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Enderun B) Kubbealtı
C) Şimşirlik D) Bab-ı Ali
E) Harem

5. **Osmanlı Devleti'nde;**

I. İltizam sistemi
II. Devşirme kökenli asker sayısının arttırılması
III. Topkapı Sarayı'nın inşası

uygulanmalarından hangileri Osmanlı Devleti'nde giderlerin artmasına neden olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

6. **Osmanlı Devleti'nde hayvancılıkla uğraşanlardan alınan vergi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Avarız B) Aşar C) Cizye
D) Ağnam E) Haraç

7. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı saraylarında, iç saray olarak bilinen Enderun'daki görevlilerden biri değildir?**

A) Rikabdar B) Has odabaşı
C) Kapı ağası D) Emir-i Alem
E) Silahtar

8. **Osmanlı Devleti'nde Rik'a, Talik ve Kufi gibi çeşitleri olan güzel yazı sanatı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Ebru B) Tezhip C) Nakkaş
D) Hat E) Minyatür

OK-YAY

9. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı padişahlarının yükselme döneminden itibaren kullandığı ünvanlardan biridir?**

A) Gazi B) Sultan C) Han
D) Halife E) Hünkar

10. **Aşağıdaki askerî birliklerden hangisi Osmanlı Devleti'nde ilk düzenli savaşçı sınıfı oluşturur?**

A) Yeniçeriler
B) Yaya ve Müsellemler
C) Akıncılar
D) Azaplar
E) Tımarlı Sipahiler

11. **Osmanlı Devleti'nde ilk medrese eğitimi aşağıdaki şehirlerden hangisinde başlamıştır?**

A) Bursa B) İznik C) Edirne
D) Bilecik E) Kütahya

12. **Osmanlı Devleti'nde düğün, şenlik ve ziyafet konularında yazılan eserlere verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Surname B) Nasihatname
C) Tereke Defteri D) Tahrir Defteri
E) Siyasetname

13. **Osmanlı Devleti'nde hazinenin nakit para ihtiyacını karşılamak için iltizama verilen miri toprak aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Mukataa B) Paşmaklık C) Yurtluk
D) Ocaklık E) Tımar

14. **Aşağıdaki gelişmelerden hangisi ile Osmanlılarda sosyal devlet anlayışının uygulandığı söylenebilir?**

A) Yeniçeri Ocağı'nın kurulması
B) İlk kez Rumeli'ye geçilmesi
C) İmarethanelerin açılması
D) Anadolu Beylerbeyliği'nin kurulması
E) Gaza ve Cihat politikasının uygulanması

15. **Osmanlı Devleti'nde Teodor Kasap tarafından çıkarılan ilk mizah dergisi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Vekay-i Tıbbiye
B) Diyojen
C) Mecmua-i Askeriye
D) Mirat
E) Mecmua-i Fünun

16. **Osmanlı Devleti'nde fetihlerin kalıcı olmasında;**

I. İskan
II. İstimalet
III. Dirlik

politikalarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

17. **Çifthane sisteminin tanımı aşağıdaki seçeneklerin hangisinde doğru verilmiştir?**

A) Toprağın üç yıl üst üste mazeretsiz boş bırakan köylüden alınan vergidir.
B) Müslümanlara ait arazilerden alınan vergidir.
C) Devletin köylü bir aileye, bir çift öküzün işleyebileceği kadar miri araziyi kiraya vermesidir.
D) Bekâr çiftçi erkeklerden alınan vergidir.
E) Gayrimüslimlerin ürün üzerinden ödediği vergidir.

OK-YAY

ÇÖZÜMLER

1. Osmanlı Devleti'nin ilk resmî gazetesi II. Mahmut zamanında çıkarılan Takvim-i Vekayi gazetesidir.

Cevap C

2. Osmanlı Devleti'nde sosyal kurumlar ve halkın kamu hizmetlerinin karşılandığı vakıf teşkilatı ile imarethanenin açılması Orhan Bey Dönemi'nde olmuştur.

Cevap B

3. Osmanlı Devleti'nde 1869'da Müslümanlarla gayrimüslimler arasındaki davalara bakması için Nizamiye Mahkemeleri açılmıştır.

Cevap D

4. Osmanlı Klasik Dönemi'nde Divan toplantıları sarayda Kubbealtı denilen yerde yapılmıştır.

Cevap B

5. İltizam sistemi ile devletin nakit para ihtiyacı karşılanmıştır; bu sebeple bir gider değil gelirdir. Devşirme kökenli askerin çoğalması demek maaş ödemesinin artması demektir. Hazine giderini arttırır. Topkapı Sarayı'nın inşası yine hazineden karşılandığı için giderleri arttırır.

Cevap D

6. Avarız ⇒ Olağanüstü durumlarda alınan vergi

Aşar ⇒ Yani Öşür, Müslümanlardan alınan ürün vergisi

Cizye ⇒ Gayrimüslim erkeklerden alınan askerlik vergisi

Haraç ⇒ Gayrimüslimlerden alınan ürün vergisi

Ağnam ⇒ Hayvancılıkla uğraşanlardan alınan vergidir.

Cevap D

7. Rikabdar ⇒ Padişahın ayakkabılarından sorumlu

Has odabaşı ⇒ Has odaların amiri

Kapı Ağası ⇒ Sarayın genel sorumlusu

Silahtar ⇒ Padişahın silahlarından sorumlu kişi

Emir-i Alem ⇒ Saltanat sancağından sorumlu kişidir. Birun görevlisidir.

Cevap D

8. Güzel yazı yazma sanatı Hat sanatıdır. Kufi, Sülüs, Rik'a ve Talik gibi çeşitleri vardır.

Cevap D

9. Osmanlı Devleti'nde Yavuz Sultan Selim'in Mısır Seferi ile Halifelik makamı Osmanlı Devleti'ne geçmiş, padişahlar yükselme döneminden itibaren halife ünvanını kullanmaya başlamışlardır.

Cevap D

10. Osmanlı Devleti'nde ilk düzenli askerî birlik Orhan Bey zamanında kurulan Yaya ve Müsellemlerdir.

Cevap B

11. Osmanlı Devleti'nde ilk medrese Orhan Bey zamanında İznik'te açılan Orhaniye Medresesi'dir.

Cevap B

12. Osmanlı Devleti'nde düğün, şenlik ve ziyafet konularının yazıldığı eserlere surname denir.

Cevap A

13. Osmanlı Devleti'nde miri toprak devlete ait topraklardır. Bu topraklardan mukata, geliri direk hazineye giden topraklardır. Osmanlı mukata arazilerin vergilerinin toplanmasını belirli bir süreliğine nakit para karşılığı kişiye devrederek hazinenin nakit para ihtiyacını karşılamıştır.

Cevap A

14. Sosyal devlet; halk adına, halk yararına yapılan çalışmalar ve gelişmelerdir. İmarethane yani aşevlerinin açılması ve yoksulların doyurulması Osmanlılarda sosyal devlet anlayışının olduğunu göstermektedir.

Cevap C

15. Osmanlı Devleti'nde Teodor Kasap tarafından çıkarılan ilk mizah dergisi Diyojen'dir.

Cevap B

16. İskan ⇒ Fethedilen bölgelere Türkleri yerleştirmektir.

İstimalet ⇒ Hoşgörü politikasıdır.

Dirlik ⇒ Devlet memurlarına maaş olarak verilen topraklardır. Fethedilen bölgeler dirliğe verilerek topraklar işletilir böylece bölgenin elde tutulması amaçlanır.

Cevap E

17. Çiftlhane ⇒ Osmanlı Devleti'nin bir çift öküzle sürebileceği miri arazıyi belli şartlarda bir alleye kiraya vermesidir.

Cevap C

PEGEM AKADEMİ

OK-YAY

1. **Osmanlı Devleti'nin Duraklama Dönemi'ne girmesinde aşağıdakilerden hangisi etkili olmamıştır?**

A) Sancak sistemine son verilmesi
B) Devletin doğal sınırlara ulaşması
C) "Devlet ocak içindir." anlayışının benimsenmesi
D) Müsadere sisteminin uygulanması
E) Tımar sisteminin bozulması

2. **Aşağıdakilerden hangisi XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde çıkan iç isyanların nedenlerinden biri değildir?**

A) Merkezî otoritenin bozulması
B) Milliyetçilik akımının etkisi
C) Tımar sisteminin bozulması
D) Yerel güçlerin halka baskı yapması
E) Ekonominin bozulması

3. **XVII. yüzyıldan itibaren Osmanlı padişahlarının tecrübesiz olmalarındaki etken aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Devşirme sisteminin bozulması
B) Padişahların ordu ile sefere çıkmaması
C) Şehzadelerin sancaklara gönderilme usulüne son verilmesi
D) Devlet adamlarında liyakat esasına, usulüne uygun davranılmaması
E) Eğitim ve öğretimde bozulmalar yaşanması

4. **XVII. yüzyılda, Osmanlı Devleti'nde merkezi otoritenin bozulması ile aşağıdaki sonuçlardan hangisinin ortaya çıktığı söylenebilir?**

A) Duyun-u Umumiye'nin kurulması
B) Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılması
C) İç isyanların ortaya çıkması
D) Batı tarzı yeniliklerin yapılması
E) Bab-ı Ali baskınının yapılması

5. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı ekonomisini olumsuz etkileyen gelişmelerden biri değildir?**

A) Tımar sisteminin bozulması
B) Avrupa'da Coğrafi Keşiflerin yapılması
C) Kapitülasyon antlaşmalarının imzalanması
D) Toprağın gelirine göre bölümlere ayrılması
E) Savaşların uzun sürmesi

6. **Doğu Akdeniz'in tamamen Osmanlı hakimiyetine girdiği ve denizlerdeki son başarısı olarak nitelendirilen fetih aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Rodos'un fethi
B) Kıbrıs'ın alınması
C) Preveze Deniz Zaferi
D) Girit'in Fethi
E) Malta Adası'nın kuşatılması

7. **Osmanlı Devleti'nin Rusya ile imzaladığı ilk resmî antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?**

A) 1700 İstanbul Antlaşması
B) Bahçesaray Antlaşması
C) Amasya Antlaşması
D) Küçük Kaynarca Antlaşması
E) Prut Antlaşması

8. **Genç Osman aşağıdaki gelişmelerden hangisinden sonra Yeniçeri Ocağı'nı kaldırmayı planlamıştır?**

A) Hotin Seferi
B) Çehrin Seferi
C) Girit Seferi
D) Bağdat Seferi
E) Revan Seferi

OK-YAY

9. **Aşağıdakilerden hangisi XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin savaştığı devletler arasında yer almaz?**

A) Venedik B) Lehistan C) Rusya
D) Fransa E) İran

10. XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti ile İran arasında imzalanan antlaşmalar arasında;

I. Kasr-ı Şirin,
II. Serav,
III. Ferhat Paşa

verilenlerden hangileri gösterilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

11. **Osmanlı Devleti'nin XVII. yüzyılda imzaladığı antlaşmalardan hangisinde mütekabiliyet ilkesinin benimsediği söylenebilir?**

A) 1533 İstanbul Antlaşması
B) 1590 Ferhat Paşa Antlaşması
C) 1621 Hotin Antlaşması
D) 1606 Zitvatorok Antlaşması
E) 1664 Vasvar Antlaşması

12. **"Uyvar önünde bir Türk gibi" sözü Köprülü Fazıl Ahmet Paşa'nın aşağıdaki devletlerden hangisine karşı kazandığı zaferle söylenmiş bir sözdür?**

A) Rusya B) Lehistan C) Avusturya
D) İran E) Venedik

13. **Osmanlı Devleti'nin XVII. yüzyıl sonunda savaştığı Kutsal İttifak'ta aşağıdaki devletlerden hangisinin yer aldığı söylenemez?**

A) Avusturya B) Rusya C) Lehistan
D) İran E) Venedik

14. **Osmanlı Devleti'nde Timar sisteminin bozulması;**

I. Askerî
II. Yönetim
III. Eğitim

alanlarının hangilerinde en fazla olumsuz etkiye sahip olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) Yalnız III E) II ve III

15. **XVII. yüzyılda Anadolu'da devlet otoritesinin sarsıldığı huzur ve güvenin kalmadığı göçlerin yaşandığı "Büyük Kaçgun" olarak bilinen bu gelişmeye aşağıdaki olaylardan hangisi neden olmuştur?**

A) Suhte İsyanları
B) Osmanlı – Avusturya savaşları
C) Yeniçeri İsyanları
D) Celâli İsyanları
E) Viyana Bozgunu

16. **Osmanlı Devleti'nde "Bağdat Fatihi" olarak bilinen padişah aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Genç Osman B) III. Mehmet
C) IV. Murat D) I. Ahmet
E) IV. Mehmet

17. **Bugünkü Türkiye - İran sınırını çizen antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Ferhat Paşa B) Serav
C) Nasuh Paşa D) Kasr-ı Şirin
E) Amasya

PEGEM AKADEMİ

OK-YAY

ÇÖZÜMLER

1. Müsadere sistemi, kişinin malına devletin el koyması uygulamasıdır, Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde uygulanmaya başlanan bu sistem ile merkezî otoritenin arttırılması amaçlanmıştır. Osmanlı Devleti'nin duraklama dönemine girmesinin bir nedeni değildir.

Cevap D

2. Milliyetçilik isyanları Osmanlı Devleti'nde XIX. yüzyılda çıkan isyanlardır. XVII. yüzyıl isyanlarında Milliyetçilik akımının etkisi yoktur.

Cevap B

3. Osmanlı Devleti'nde şehzadelerin sancağa çıkma usulüne son verilmesi tecrübesiz şehzadelerin başa geçmesine neden olmuştur.

Cevap C

4. XVII. yüzyılda Osmanlı merkezî otoritesinin bozulması ile ülkede iç isyanlar baş göstermiştir. Batı tarzı yenilikler XVIII. yüzyılda başlamıştır, diğer şıklar ise XIX. ve XX. yüzyılda yaşanan gelişmelerdir.

Cevap C

5. Osmanlı Devleti'nde toprak sistemi olan Tımar sisteminin bozulması, Coğrafi Keşiflerle ticaret yollarının yön değiştirmesi, kapitülasyon antlaşmaları ile vergi gelirlerinin düşürülmesi ve Avrupa mallarının Osmanlı pazarlarına daha rahat girmeye başlaması, savaşların uzun sürmesi ile sefer masraflarının artması Osmanlı ekonomisini olumsuz etkilerken, toprağın gelirine göre bölümlere ayrılması, Osmanlı ekonomisini olumsuz etkilememiş, tam tersi toprak gelirlerini düzenlemiştir.

Cevap D

6. XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin Venedik'ten 24 yıl süren kuşatma sonucunda Girit'i alması, Doğu Akdeniz hâkimiyetini sağlamış ve denizlerdeki son başarısı olmuştur.

Cevap D

7. Osmanlı Devleti'nin Rusya ile imzaladığı ilk resmî antlaşma 1687 Bahçesaray Antlaşması'dır. Şıklarımızda verilen Amasya Antlaşması İran ile imzalanan ilk antlaşma iken diğer seçeneklerdeki antlaşmalar yine Rusya ile imzalanan antlaşmalardır.

Cevap B

8. Genç Osman Lehistan üzerine yaptığı Hotin Seferi'nde Yeniçeri disipsizliğini gördükten sonra Yeniçerileri kaldırmayı planlamıştır. Ancak çıkan isyan sonucunda Genç Osman Yeniçeriler tarafından öldürülmüştür.

Cevap A

9. Osmanlı Devleti XVII. yüzyılda Venedik, Lehistan, Rusya, İran ve Avusturya ile savaş hâlinde olmuştur. Fransa ile henüz savaş başlamamıştır.

Cevap D

10. XVII. yüzyılda Osmanlı ile İran arasında Nasuh Paşa, Serav ve Kasr-ı Şirin antlaşmaları imzalanmıştır. Ferhat Paşa antlaşması XVI. Yüzyılda 1590 yılında imzalanmıştır.

Cevap C

11. Mütekabiliyet, devletler arası ilişkilerde eşitlik ilkesinin kabul edilmesidir. Osmanlı Devleti'nin Avusturya ile imzaladığı 1606 Zitvatorok Antlaşması'nda iki devletin denkliği esası kabul edilmiştir. Mütekabiliyet ilkesi benimsenmiştir.

Cevap D

12. IV. Mehmet zamanında 1658 yılında Avusturya ile yapılan savaşta, Köprülü Fazıl Ahmet Paşa Uyvar Kalesi'ni fethetmiş, 1664'de imzalanan Vasvar Antlaşması ile Uyvar ve Neograd Kaleleri Osmanlı Devleti'ne bırakılmıştır.

Cevap C

13. XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin savaştığı ve ağır bir yenilgi aldığı Kutsal İttifak devletleri; Avusturya, Rusya, Venedik, Lehistan ve Malta'dır, İran yer almamıştır.

Cevap D

14. Tımar sisteminin bozulması ile taşralarda güvenlik kalmamış, devlet otoritesi zayıflamış ve yönetimi etkilemiştir. Tımar sahiplerinin besledikleri Tımarlı Sipahi yok olmuş ve askerî alanı etkilemiştir. Ancak eğitimde bir etkisi olmamıştır.

Cevap C

15. XVII. yüzyılda Osmanlı merkezî otoritesinin sarsılması, Tımar sisteminin bozulması ve işsizlik, ekonomik sıkıntılar sebebiyle Anadolu halkının çıkardığı Celali isyanları Büyük Kaçgun'a neden olmuştur.

Cevap D

16. 1638 – 1639 yıllarında düzenlediği Bağdat Seferi ile Bağdat'ı İran'dan geri alan, "Bağdat Fatihi" olarak bilinen Osmanlı Padişahı IV. Murat'tır.

Cevap C

17. 1639 yılında imzalanan ve Zağros Dağlarının sınır kabul edildiği ve bugünkü Türkiye - İran sınırını çizen antlaşma Kasr-ı Şirin Antlaşması'dır.

Cevap D

OK-YAY

1. **Osmanlı Devleti, Karlofça Antlaşması'nı aşağıdaki devletlerden hangisinin arabuluculuğu ile imzalamıştır?**

A) Fransa B) Venedik C) İngiltere D) Rusya E) İsveç

2. **Aşağıdakilerden hangisi XVII. yüzyıl ıslahatçılarından biri değildir?**

A) IV. Murat
B) Köprülü Mehmet Paşa
C) Genç Osman
D) III. Mustafa
E) Tarhuncu Ahmet Paşa

3. Osmanlı Devleti doğal sınırlara XVII. yüzyılda ulaşmıştır.

Buna göre doğal sınırların aşağıdakilerden hangisini ifade ettiği söylenebilir?

A) Müslüman toplumları
B) Ticaret yollarını
C) Diğer Türk - İslam devletleri sınırlarını
D) Güçlü devletler ve coğrafi engelleri
E) Yeni kıtaları

4. **Osmanlı Devleti'nin XVII. yüzyılda doğuda ve batıda en geniş sınırlara ulaştığı antlaşmalar aşağıdaki seçeneklerin hangisinde doğru olarak eşleştirilmiştir?**

	Doğu	Batı
A)	Bucaş	Ferhat Paşa
B)	Nasuh Paşa	Bucaş
C)	Vasvar	Nasuh Paşa
D)	Ferhat Paşa	Bucaş
E)	Nasuh Paşa	Vasvar

5. **Osmanlı Devleti'nin 1683'de yaptığı II. Viyana kuşatmasının ardından;**

I. Kutsal İttifakın kurulması
II. Azınlık isyanlarının çıkması
III. Merzifonlu Kara Mustafa Paşa'nın idamı

gelişmelerinden hangilerinin ortaya çıktığı söylenemez?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) I ve III E) II ve III

6. **XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde Celali, Yeniçeri ve Eyalet isyanlarının çıkmasında aşağıdaki nedenlerden hangisinin etkisi daha fazladır?**

A) Devlet otoritesinin zayıflaması
B) Savaşların uzun sürmesi
C) Yeniçerilerin güçlenmesi
D) Timar sisteminin bozulması
E) Mültezimlerin halka baskı yapması

7. **1699 Karlofça ve 1700 İstanbul antlaşmaları ile ilk büyük toprak kaybına uğrayan Osmanlı Devleti'nin XVIII. yüzyılın ilk yarısında öncelikli olarak aşağıdaki hangi temel siyaseti izlediği söylenebilir?**

A) Yayılma siyasetini devam ettirme
B) Varolan sınırlarını koruma
C) Kaybettiği toprakları geri alma
D) Avrupa'ya üstünlüğünü kabul ettirme
E) Denge stratejisi

8. **Osmanlı Devleti'nin Duraklama Dönemi'nde görülen;**

I. Yeniçeri ayaklanmaları
II. Avusturya karşısında üstünlüğün son bulması
III. Kutsal İttifak'ın oluşturulması
IV. Celali isyanlarının oluşturulması

gelişmelerinden hangilerinin, devletin merkezî otoritesinin zayıflamaya başlamasıyla doğrudan bir neden – sonuç ilişkisi kurulabilir?

A) I ve II B) Yalnız III C) II ve III D) I ve IV E) III ve IV

OK-YAY

9. **Aşağıdaki savaşlardan hangisi ile Osmanlı Devleti'nin Avrupa'dan geri çekilişi başlamıştır?**

A) 93 Harbi
B) II. Viyana Kuşatması
C) İnebahtı Deniz Savaşı
D) Kırım Savaşı
E) Haçova Meydan Savaşı

10.

I. Bucaş Antlaşması
II. Vasvar Antlaşması
III. Nasuh Paşa Antlaşması
IV. Bahçesaray Antlaşması

Duraklama Dönemi'nde yapılan yukarıdaki antlaşmalar aşağıdaki devletlerle eşleştirildiğinde hangi devlet dışarıda kalır?

A) Avusturya B) Venedik C) Lehistan D) İran E) Rusya

11. **Aşağıdakilerden hangisi IV. Murat Dönemi gelişmelerinden biri değildir?**

A) Devlet adamlarının raporlar hazırlaması
B) Şehzadelerin sancağa çıkma usulünün kaldırılması
C) Rüşvet ve İltimasın yasaklanması
D) Kahvehanelerin kapatılması
E) İçki ve tütünün yasaklanması

12. **XVII. Yüzyıl Osmanlı ıslahat hareketleri için aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?**

A) Batı örnek alınmamıştır
B) Hemen her alanda ıslahatlar yapılmıştır
C) Halkın ve aydınların etkisi yoktur
D) Devlet politikası haline gelmemiştir
E) Devlet adamları ve padişahların öncülüğünde yapılmıştır

13. **Osmanlı Devleti'nde IV. Mehmet zamanında ileri gelen devlet adamlarının asılarak idam edildiği olayın adı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Vaka-i Hayriye
B) Edirne Olayı
C) Buçuktepe İsyanı
D) Vaka-i Vakvakiye
E) Patrona Halil İsyanı

14. **Osmanlı Devleti'nde modern anlamda ilk denk bütçeyi hazırlayan devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Köprülü Mehmet Paşa
B) Tarhuncu Ahmet Paşa
C) Kuyucu Murat Paşa
D) Merzifonlu Kara Mustafa Paşa
E) Köprülü Fazıl Ahmet Paşa

15. **Aşağıdakilerden hangisi XVII. yüzyıl ıslahatlarının genel özelliklerinden biri değildir?**

A) Yüzeysel nitelikte olması
B) Baskı ve şiddete dayanması
C) Hukuksal düzenlemeler yapılması
D) Batı etkisine kapalı olması
E) Kişilere bağlı kalması

16. **XVII. yüzyılda Osmanlı maliyesinin bozulmasında aşağıdakilerden hangisinin doğrudan bir etkisi olmamıştır?**

A) Yeniçerilerin sayısının artması
B) Savaşların uzun sürmesi
C) Gümrük vergilerinin azaltılması
D) Medreselerin bozulması
E) Saray masraflarının artması

17. **XVII. yüzyıldan itibaren Osmanlı Devleti'nde ilmiye sınıfının siyasal gelişmelerin içinde yer almasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenebilir?**

A) Tımar sisteminin bozulması
B) Devşirme sisteminin bozulması
C) Medreselerin ihtiyaçlarının vakıflar tarafından karşılanması
D) Yeni medreselerin açılması
E) Medrese eğitimi almayanlara ilmi makam ve rütbeler verilmesi

OK-YAY

ÇÖZÜMLER

1. Osmanlı Devleti XVII. yüzyıl sonunda Kutsal İttifak ile yaptığı savaşın ardından ilk kez çok fazla toprak kaybettiği Karlofça Antlaşması'nı İngiltere ve Hollanda'nın arabuluculuğu ile imzalamıştır.

Cevap C

2. III. Mustafa XVIII. yüzyıl yani Gerileme Dönemi ıslahatçı padişahlardandır.

Cevap D

3. Osmanlı Devleti, XVII. yüzyılda güçlü devletlerle karşılaşınca ülke doğal sınırlara ulaşmıştır.

Cevap D

4. Osmanlı Devleti XVII. yüzyılda İran ile yapılan Ferhat Paşa Antlaşması ile doğuda; Lehistan ile imzalanan Bucaş Antlaşması ile de batıda en geniş sınırlara ulaşmıştır.

Cevap D

5. IV. Mehmet zamanında Merzifonlu Kara Mustafa Paşa'nın gerçekleştirdiği II. Viyana kuşatmasının başarısızlığının ardından Avrupalı devletler Kutsal İttifakı oluşturmuş ve Mezifonlu Kara Mustafa Paşa da idam edilmiştir. Azınlık isyanları XIX. yüzyılda yaşanan isyanlardır.

Cevap B

6. Osmanlı Devleti'nin Duraklama Dönemi'nde yaşanan Celali, Yeniçeri ve Eyalet isyanlarının çıkmasındaki en temel neden devlet otoritesinin bozulmasıdır.

Cevap A

7. Osmanlı Devleti Karlofça ve İstanbul antlaşmaları ile ilk kez büyük bir toprak kaybına uğrayınca XVIII. yüzyılın ilk yarısında kaybettiği toprakları geri alma politikası izlemiştir.

Cevap C

8. Osmanlı Devleti'nin merkezî otoritesinin bozulduğuna doğrudan kanıt ülke içinde çıkan Celali ve Yeniçeri ayaklanmalarıdır.

Cevap D

9. 1683 yılında yapılan II. Viyana Kuşatması'ndaki bozgundan sonra Osmanlı Devleti'nin Avrupa'dan geri çekilişi başlamıştır. 1921 Sakarya Savaşı ile Avrupa karşısındaki geri çekilişi son bulacaktır.

Cevap B

10. Bucaş Antlaşması ⟶ Lehistan

Vasvar Antlaşması ⟶ Avusturya

Nasuh Paşa Antlaşması ⟶ İran

Bahçesaray Antlaşması ⟶ Rusya ile imzalanmıştır. Venedik yoktur.

Cevap B

11. Şehzadelerin sancağa çıkma usulünün kaldırılması IV. Murat zamanında değil III. Mehmet zamanındadır.

Cevap B

12. XVII. yüzyıl ıslahatları her alanda yapılmamıştır. Islahatlar ekonomi ve askeri alanda yoğunlaşmıştır. Hemen her alanda ıslahatlar XIX. Yüzyılda yapılmıştır.

Cevap B

13. IV. Mehmet zamanında Yeniçerilerin çıkardığı ayaklanma sonucunda 30 civarında devlet adamı Sultanahmet Meydanı'nda çınar ağacına asılarak öldürülmüşlerdir. Bu olaya tarihte Vaka-i Vakvakiye veya Çınar Olayı adı verilmiştir.

Cevap D

14. I. Ahmet Dönemi sadrazamlarından Tarhuncu Ahmet Paşa saray masraflarını kısarak bütçeyi ele alan ve ilk denk bütçe oluşturmaya çalışan devlet adamıdır.

Cevap B

15. XVII. yüzyıl ıslahatları baskı ve şiddete dayalı olup, yüzeysel yapılmıştır. Batı etkisine kapalıdır, kişilere bağlı kalmıştır ancak hukuksal bir düzenleme yapılmamıştır.

Cevap C

16. Medreselerin bozulması Osmanlı eğitim sisteminin bozulması ile ilgilidir. Doğrudan ekonominin bozulması ile bir bağ kurulamaz.

Cevap D

17. XVII. yüzyılda eğitimsiz kişilerin ilmi makamlara getirilmesi, rüşvet ve iltimas ile görevlendirilmelerin yapılması Osmanlı Devleti'nde ilmiye sınıfının bozulmasına neden olmuştur.

Cevap E

PEGEM AKADEMİ

OK-YAY

1. II. Osman, şeyhülislamın fetva vermek dışındaki yetkilerini kaldırmıştır.

Bu uygulama ile;

I. Şeyhülislamın dini yetkilerini arttırmak
II. Sosyal devlet anlayışını uygulamak
III. Şeyhülislamın devlet işlerine karışmasını engellemek

amaçlarından hangilerinin hedeflendiği savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) Yalnız III E) II ve III

2. **1683 yılında II. Viyana Kuşatması'nı gerçekleştiren Osmanlı sadrazamı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Merzifonlu Kara Mustafa Paşa
B) Köprülü Mehmet Paşa
C) Fazıl Ahmet Paşa
D) Kuyucu Murat Paşa
E) Amcazade Hüseyin Paşa

3. Osmanlı Devleti XVII. yüzyıl ıslahatlarında Avrupa'daki gelişmeleri örnek almamıştır.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangileri ileri sürülebilir?

A) Osmanlı Devleti XVII. yüzyıl ıslahatlarında başarılı olmuştur.
B) Osmanlı Avrupa'nın gerisinde kaldığını kabullenmemiştir.
C) Denge politikası uygulanmıştır.
D) Avrupalı Devletler Osmanlı Devleti'nin iç işlerine karışmaktadır.
E) Osmanlı Devleti Avrupalı devletlerle sürekli savaş hâlindedir.

4. **Osmanlı Devleti aşağıdaki antlaşmalardan hangisini birden fazla devletle imzalamıştır?**

A) Bucaş Antlaşması
B) Vasvar Antlaşması
C) Nasuh Paşa Antlaşması
D) Karlofça Antlaşması
E) Zitvatorok Antlaşması

5. **IV. Murat Dönemi'nde;**

I. Yeniçeri ve Celali isyanları bastırılmıştır.
II. Saray kadınlarının devlet işlerine karışması önlenmiştir.

Bu iki durum ile aşağıdakilerden hangisi sağlanmak istenmiştir?

A) Sınırların genişletilmesi
B) Merkezî otoritenin arttırılması
C) Üretimde sürekliliğin sağlanması
D) Yeni yönetim birimlerinin kurulması
E) Devlet adamlarının etkinliğinin arttırılması

6. **Osmanlı Devleti'nde görülen aşağıdaki isyanlardan hangisinin devşirme sisteminin bozulması ile <u>doğrudan</u> bir ilişkisi vardır?**

A) Azınlık Ayaklanması
B) İstanbul İsyanları
C) Celali İsyanları
D) Eyalet Ayaklanmaları
E) Suhte İsyanları

7. **Aşağıdakilerden hangisi XVII. yüzyıl ıslahatları kapsamında yer alır?**

A) Sened-i İttifak B) Kanun-i Esasi
C) Koçibey Risalesi D) Kanuname-i Ali Osman
E) Islahat Fermanı

8. **Aşağıdakilerden hangisi 1699 Karlofça Antlaşması ile kaybedilen yerlerden biri <u>değildir</u>?**

A) Erdel B) Mora C) Podolya
D) Azak E) Ukrayna

PEDEM AKADEMİ

OK-YAY

9. **Osmanlı Devleti'nin zaferle sonuçlanan son büyük meydan savaşı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Mohaç Meydan Muharebesi
B) Kırım Savaşı
C) Bağdat Savaşı
D) 93 Harbi
E) Haçova Meydan Savaşı

10. **IV. Murat Dönemi'nde içki ve tütünün yasaklanmasında;**

I. İstanbul'da bozulan aşayişi düzeltmek
II. Zararlı maddeler içermesi
III. Alkollü Yeniçerilerin İstanbul'da yangın çıkarması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

11. **Osmanlı Devleti'nde ilk ıslahatçı padişah aşağıdakilerden hangisidir?**

A) II. Selim B) II. Osman C) IV. Murat
D) IV. Mehmet E) III. Selim

12. **IV. Mehmet zamanında Köprülü Mehmet Paşa'nın şartlar sunarak sadrazam olmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Batı tarzı yenilikler yapmak
B) Kendini ve çalışmalarını güven altına almak
C) Osmanlı Hanedanlığına son vermek
D) Yeniçeri Ocağı'nı kaldırabilmek
E) Avrupalı devletlerle iş birliği yapabilmek

13. **XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde yaşanan olumsuzlukların aşağıdakilerden hangisinde <u>en az</u> etkili olduğu söylenebilir?**

A) Ekonomi
B) Askerîye
C) Merkezî Otorite
D) Mimari
E) Sosyal Hayat

14. **Genç Osman'ın saray dışından evlenmesi ile;**

I. Saray kadınlarının devlet işlerine karışması
II. Devlet ve halk yakınlaşması
III. Mülteci sorunların yaşanması

durumlarından hangilerinin ortaya çıktığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) Yalnız III E) II ve III

15. **Osmanlı tarihinde sancağa çıkmadan tahta geçen ilk padişah aşağıdakilerden hangisidir?**

A) III. Murat B) III. Mehmet
C) I. Ahmet D) II. Osman
E) IV. Murat

16. **XVII. yüzyıl ıslahatlarının <u>ortak amacı</u> aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Azınlık isyanlarını durdurmak
B) Tarımsal üretimi arttırmak
C) Devleti eski gücüne kavuşturmak
D) Kapitülasyonları kaldırmak
E) Halifenin gücünü arttırmak

17. **XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde ortaya çıkan "Beşik Ulemalığı" aşağıdaki alanlardan hangisi ile ilgilidir?**

A) Yönetim B) Ekonomi C) Askerî
D) Eğitim E) Hukuk

OK-YAY

ÇÖZÜMLER

1. Şeyhülislamın fetva vermek dışındaki yetkilerinin kaldırılması ile şeyhülislamın sadece dinî işlerle uğraşıp, devlet işlerine karışmasını engellemek amaçlanmıştır.

Cevap D

2. IV. Mehmet zamanında II. Viyana Kuşatması'nı gerçekleştiren Osmanlı Sadrazamı Merzifonlu Kara Mustafa Paşa'dır.

Cevap A

3. XVII. yüzyılda yapılan ıslahatlarda Avrupa'nın örnek alınmamasının nedeni Osmanlı Devleti'nin Avrupa'nın gerisinde kalındığını kabul etmemesidir.

Cevap B

4. Osmanlı Devleti Kutsal İttifak ile yaptığı savaşın ardından Avusturya, Venedik ve Lehistan ile 1699 Karlofça Antlaşması'nı imzalamıştır.

Cevap D

5. Ülke içindeki isyanların bastırılması ve saray kadınlarının devlet işlerine karışmasının engellenmesi ile merkezî otorite artırılmak istenmiştir.

Cevap B

6. İstanbul isyanları, Yeniçerilerin çıkardığı ayaklanmalardır, asker isyanlarında devşirme sisteminin bozulması ile yeteneksiz kişilerin askere alınması etkili olmuştur.

Cevap B

7. IV. Murat Dönemi'nde, Osmanlı kurumlarında yaşanan bozulmalar ile ilgili devlet adamları raporlar hazırlamışlardır. Bu raporlardan en önemlisi Koçibey Risalesi'dir.

XVII. yüzyıl gelişmelerindendir.

Cevap C

8. Karadenizde bulunan Azak Kalesi 1699 Karlofça Antlaşması ile değil 1700 İstanbul Antlaşması ile kaybedilmiş, Rusya'ya verilmiştir.

Cevap D

9. III. Mehmet zamanında Avusturya ile yapılan 1596 Haçova Meydan Savaşı Osmanlı Devleti'nin zaferle sonuçlanan son meydan savaşıdır.

Cevap E

10. IV. Murat Dönemi'nde İstanbul'da asayişi sağlamak ve sarhoş Yeniçerilerin çıkardığı yangınları engellemek için içki ve tütün yasaklanmıştır.

Cevap D

11. Osmanlı Devleti'nde ilk yenilikçi padişah II. Osman'dır.

Cevap B

12. Bu dönemde yenilikler kesintiye uğradığı için ve yenilikçiler, Yeniçeriler tarafından öldürüldüğü için Köprülü Mehmet Paşa şartlar sunarak sadrazam olmuştur. Amacı kendini ve çalışmalarını güven altına almaktır.

Cevap B

13. XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin merkezî otoritesi zayıflamış, ekonomisi bozulmuş, askeriye bozulmuş ve bu durum sosyal hayatı da etkilemiştir. Mimari alanda bozulma yaşanmamıştır.

Cevap D

14. Genç Osman'ın saray dışından evlilik yapması, sarayı halka açmış ve devlet - halk yakınlaşmasını sağlamıştır.

Cevap B

15. III. Mehmet zamanında şehzadelerin sancağa çıkma usulünün kaldırılması ile sancağa çıkmadan tahta geçen ilk padişah I. Ahmet olmuştur.

Cevap C

16. XVII. yüzyılda yapılan ıslahatların temel hedefi merkezî otoriteyi artırmak ve devleti eski gücüne kavuşturmak olmuştur.

Cevap C

17. Beşik ulemalığı sistemi, müderrisliğin yani öğretmenliğin babadan oğula geçmesidir. Eğitim alanı ile ilgilidir.

Cevap D

OK-YAY

1. **Haçova Meydan Savaşı'ndan kaçan firarilerin Anadolu'ya gelmesi, aşağıdaki olaylardan hangisinin büyümesinde etkili olmuştur?**

A) Celali isyanlarının
B) İstanbul isyanlarının
C) Osmanlı - İran savaşlarının
D) Osmanlı – Rus savaşlarının
E) Islahat Hareketlerinin

2. XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde sık sık sadrazam değişiklikleri yaşanmış ve devlet adamları iltimas yoluyla görevlere getirilmiştir.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisine neden olduğu söylenebilir?

A) Batı tarzı ıslahatlar yapılması
B) Avrupalı devletlere kapitülasyon verilmesi
C) Yönetimin bozulması
D) Divan üye sayısının artması
E) Ordunun modernleştirilmesi

3. **XVII. yüzyılda Rusya'nın Karadeniz'e inme fırsatı elde ettiği antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?**

A) 1681 Bahçesaray Antlaşması
B) 1590 Ferhat Paşa Antlaşması
C) 1699 Karlofça Antlaşması
D) 1664 Vasvar Antlaşması
E) 1700 İstanbul Antlaşması

4. **XVII. yüzyılda yaşanan;**

- Köylülerin topraklarını terk etmesi
- Kapitülasyon antlaşmalarının imzalanması
- Savaşların uzun sürmesi

gelişmelerine bakılarak Osmanlı Devleti'nin aşağıdaki hangi alanda zor duruma düştüğü söylenebilir?

A) Hukuk B) Ordu C) Eğitim
D) Ekonomi E) Siyasi

5. **Osmanlı Devleti'nde XVII. yüzyılda görülen aşağıdaki olaylardan hangisi ile payitahtta zor günlerin yaşandığı söylenebilir?**

A) Timar sisteminin bozulması
B) Eyalet isyanları
C) Beşik ulemalığı sisteminin gelmesi
D) Celali Ayaklanmaları
E) Kapıkulu İsyanları

6. **XVII. yüzyıl sonunda Osmanlı Devleti'ne karşı oluşturulan Kutsal İttifak'a katılan ancak antlaşmalarda yer almayıp hiçbir şey elde edemeyen devlet aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Avusturya B) Lehistan C) Malta
D) Rusya E) Venedik

7. **XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin;**

I. Askerî
II. Saray
III. Eğitim

alanlarından hangilerinde daha fazla harcama yaptığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

8. 1699 Karlofça Antlaşması ile Osmanlı Devleti ilk defa büyük toprak kaybına uğramıştır.

Buna göre Osmanlı Devleti'nde aşağıdaki vergi gelirlerinden hangisinde <u>daha fazla</u> bir azalma olduğu söylenebilir?

A) Öşür B) Çiftresmi C) Ağnam
D) Haraç E) Avarız

9. XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti iltizam sistemini yaygınlaştırmıştır.

Bu durum ile Osmanlı Devleti aşağıdaki alanlardan hangisinde yaşanan sıkıntıyı çözmeye çalışmıştır?

A) Askerî B) Mali C) Hukukî
D) Yönetim E) Dinî

PEGEM AKADEMİ

OK-YAY

10. **XVII. yüzyılda imzalanan;**

I. Bucaş
II. Ferhat Paşa
III. Karlofça

antlaşmalarından hangileri ile Osmanlı Devleti'nin egemenlik alanının daraldığı söylenemez?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) Yalnız III E) II ve III

11. **Duraklama Dönemi'nde yaşanan aşağıdaki olaylardan hangisi Osmanlı Devleti'nin siyasi üstünlüğünü kaybettiğine kanıt olarak gösterilebilir?**

A) Savaşların uzun sürmesi
B) Şehzadelerin sancağa çıkma usulünün kaldırılması
C) Avusturya kralının, Osmanlı padişahına denk sayılması
D) Devletin doğal sınırlara ulaşması
E) Tımar sisteminin bozulması

12. IV. Murat Dönemi'nde, devlet kurumlarında yaşanan bozulmaların nedenlerinin araştırıldığı ve tavsiyelerin verildiği raporlar hazırlanmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi IV. Murat Dönemi'nde rapor hazırlayan devlet adamlarından biri değildir?

A) Katip Çelebi B) Koçi Bey
C) Lütfi Paşa D) Gelibolulu Mustafa Ali
E) Evliya Çelebi

13. Köprülüler ailesinin sadrazamlığa geldiği dönem, Osmanlı'nın Duraklama Dönemi içinde Yükselme Dönemi olarak adlandırılmıştır.

Aşağıdaki devlet adamlarından hangisi Köprülüler ailesinden değildir?

A) Fazıl Ahmet Paşa
B) Fazıl Mustafa Paşa
C) Amcazade Hüseyin Paşa
D) Kuyucu Murat Paşa
E) Mehmet Paşa

14. **XVII. yüzyıl ıslahatlarının;**

I. Baskı ve şiddet yoluyla yapılması
II. Kişilere bağlı kalması
III. Yeniçerilerin ıslahatlara karşı çıkması

özelliklerinden hangilerinin ıslahatların başarısız olmasında etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

15. **Aşağıdakilerden hangisi Duraklama Dönemi gelişmeleri arasında yer almaz?**

A) Suhte İsyanlarının çıkması
B) Batı'da en geniş sınırlara ulaşılması
C) Girit Adası'nın fethinin tamamlanması
D) Ekber-i Erşed uygulamasının başlaması
E) Sened-i İttifak belgesinin imzalanması

16. **Aşağıdaki gelişmelerden hangisi Osmanlı Devleti'nin duraklamasında etkili olmamıştır?**

A) Kafes usulü sisteminin uygulanması
B) Avrupa'da Reform Hareketlerinin yaşanması
C) Kapıkulu İsyanlarının yaşanması
D) Ülkenin doğal sınırlara ulaşması
E) Avrupa'nın Coğrafi Keşifleri yapması

17. **Duraklama Dönemi'nde yaşanan aşağıdaki gelişmelerden hangisinde I. verilenin II.'ye ortam hazırladığı söylenemez?**

	I	II
A)	Sancağa çıkma uygulamasına son verilmesi	Tecrübesiz şehzadelerin tahta çıkması
B)	Girit Adası'nın 24 yıl süren kuşatma sonucunda alınması	Osmanlı Devleti'nin denizlerde gerilediğinin anlaşılması
C)	Ekber-i Erşed sisteminin getirilmesi	Kardeş katlinin yasallaşması
D)	Savaşların uzun sürmesi	Hazine masraflarının artması
E)	"Devlet ocak içindir" anlayışının benimsenmesi	Yeniçeri İsyanlarının yaşanması

PEGEM AKADEMİ

OK-YAY

ÇÖZÜMLER

1. Haçova Meydan Savaşı'ndan kaçan askerlerin Anadolu'ya gelmesi ile Anadolu'da çıkan halk ayaklanmaları Celalî isyanlarının artmasına neden olmuştur.

Cevap A

2. XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde sık sık sadrazam değişikliklerinin olması, rüşvet ittimas yoluyla kişilerin devlet kademelerine getirilmesi, devlet işlerinin bozulmasına, yani yönetimin bozulmasına neden olmuştur.

Cevap C

3. Rusya 1700 İstanbul Antlaşması ile Osmanlı Devleti'nden Karadeniz'de bulunan Azak Kalesi'ni almıştır. Böylece Rusya Karadeniz'e inme fırsatı elde etmiştir.

Cevap E

4. Osmanlı Devleti'nde köylülerin topraklarını terk etmesi ile üretim azalmış, kapitülasyon antlaşmaları ile Avrupa malları Osmanlı pazarlarına girmiş, yerli üretim durmuştur. Savaşların uzun sürmesi ile masraflar artmış, Osmanlı ekonomik olarak zor duruma düşmüştür.

Cevap D

5. XVII. yüzyılda yaşanan Kapıkulu isyanları yani Yeniçeri askerlerinin ayaklanması ile İstanbul'da pek çok devlet adamı öldürülmüş, her yer yakılmış yıkılmış ve payitaht İstanbul'da zor günler yaşanmıştır.

Cevap E

6. Kutsal İttifak'ta yer almasına rağmen anlaşmalarda yer almayıp hiçbir şey elde edemeyen devlet Malta'dır.

Cevap C

7. XVII. yüzyılda savaşlar uzun sürdüğü için askerî harcamalar artmıştır. Saray masraflarının da arttığı bu dönemde en fazla harcama yapılan alanlar askerî ve saray masrafları olmuştur.

Cevap C

8. Öşür → Müslümanlardan alınan ürün vergisi

Çiftresmi → Müslümanlardan alınan arazi vergisi

Avarız → Olağanüstü hâl vergisi

Ağnam → Hayvancılıkla uğraşanlardan alınan vergidir.

Haraç → Gayrimüslimlerden alınan ürün vergisidir ve gayrimüslimlerin yaşadığı topraklar kaybedildiği için Haraç vergisinde azalma olmuştur.

Cevap D

9. İltizam sistemi vergili arazilerin vergilerinin toplanmasını belirli bir süreliğine nakit para karşılığı kişiye devretmesidir. Bu sistemin yaygınlaştırılması ile mali alandaki sıkıntı çözülmeye çalışılmıştır.

Cevap B

10. Lehistan ile imzalanan Bucaş Antlaşması ile Osmanlı Batı'da en geniş sınırlara ulaşmıştır. İran ile imzalanan Ferhat Paşa Antlaşması ile de Doğu'da en geniş sınırlara ulaşmıştır. Ancak Karlofça Antlaşması ile Avusturya, Venedik ve Lehistan'a çok fazla toprak verilmesi ile egemenlik alanı daraimiştir.

Cevap C

11. 1606 Zitvatorok Antlaşması'nda Avusturya Arşidükü'nün Osmanlı Padişahına denk sayılması Osmanlı Devleti'nin Avusturya karşısında siyasi üstünlüğünü kaybettiğine kanıttır.

Cevap C

12. Devletin kötü gidişatına son vermek için neler yapılması gerektiğine dair IV. Murat Dönemi'nde bazı devlet adamları raporlar hazırlamıştır. Evliya Çelebi, rapor hazırlayan devlet adamlarından biri değildir.

Cevap E

13. I. Ahmet Dönemi sadrazamlarından Kuyucu Murat Paşa Köprülüler ailesinden değildir.

Cevap D

14. XVII. yüzyıl ıslahatları, baskı ve şiddet yoluyla yapılmış, ıslahatları yapan kişilere bağlı kalmış ve Yeniçeri ayaklanmaları ile ıslahatlar sık sık kesintiye uğramıştır. Bu üç neden de ıslahatların başarısız olmasında etkilidir.

Cevap E

15. Sened-i İttifak, II. Mahmut'un Ayanlarla imzaladığı belgedir. XVII. yüzyılda değil XIX. yüzyılda gerçekleşen bir gelişmedir.

Cevap E

16. Reform Avrupa'da Katolik Kilisesi'nin baskısının yıkılarak dinde yenilik görüşlerinin yayılmasıdır. Bu durum Avrupa'da yeni mezheplerin ortaya çıkmasına neden olmuştur ve Avrupa'da mezhep savaşları başlamıştır. Bu durum Osmanlı Devleti'ni olumsuz değil olumlu etkilemiştir.

Cevap B

17. Ekber-i Erşed sistemi, en büyük olan şehzadenin tahta geçmesi sistemidir. Verasetteki belirsizlik ortadan kaldırılmış ve taht kavgaları önlemek istenmiştir. Bu sebeple kardeş katlini yasallaştırdığı söylenemez.

Cevap C

PEGEM AKADEMİ

OK-YAY

1. **XVIII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin Avrupalı devletlerle yaptığı savaşları kaybetmesine paralel olarak aşağıdakilerin hangisinde bir artış olmamıştır?**

A) Askerî alanda yapılan ıslahatlarda
B) Vergi gelirlerinde
C) Savaş masraflarında
D) Avrupa'daki gelişmelerin izlenmesinde
E) Toprak kayıplarında

2. **XVIII. yüzyılda imzalanan;**

I. Belgrat
II. Prut
III. Pasarofça

antlaşmalardan hangisinde Osmanlı lehine maddeler bulunmaktadır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

3. **1739 yılında imzalanan Belgrat Antlaşması'na arabuluculuk yapan devlet aşağıdakilerden hangisidir?**

A) İngiltere B) Fransa C) Hollanda
D) Avusturya E) Rusya

4. **I. Abdülhamit Dönemi'nde Mühendishane-i Bahr-i Hümayun'un açılmasında etkili olan olay aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Çeşme Baskını
B) İnebahtı Deniz Savaşı
C) Cerbe Deniz Savaşı
D) Navarin Olayı
E) Sinop Baskını

5. **Osmanlı Devleti'nin Avrupa'nın üstünlüğünü kabul ettiği antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Belgrat B) Küçük Kaynarca
C) Prut D) 1724 İstanbul
E) Pasarofça

6. **1711 Prut Antlaşması ile Rusya aşağıdaki bölgelerden hangisini Osmanlı Devleti'ne geri vermiştir?**

A) Kırım B) Erdel C) Azak
D) Ukrayna E) Mora

7. **III. Selim Dönemi'nde Yeniçeri Ocağı'na alternatif olarak kurulan ordu aşağıdakilerden hangisidir?**

A) İrad-ı Cedit B) Nizam-ı Cedit
C) Eşkinci Ocağı D) Sekban-ı Cedit
E) Redif birlikleri

8. **1774 Küçük Kaynarca Antlaşması'nın;**

I. Rusya Osmanlı egemenliğindeki Ortodoksların halklarını koruyabilecek
II. Kırım halkı dini açıdan Osmanlı halifesine bağlı kalacak
III. Osmanlı savaş tazminatı ödeyecek

maddelerinden hangileri Osmanlı Devleti'nin egemenlik haklarını zedelemiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) Yalnız III E) II ve III

OK-YAY

9. **XVIII. yüzyılda Osmanlı ve Rusya arasında imzalanan ittifak antlaşması aşağıdakilerden hangisidir?**

A) 1711 Prut B) 1724 İstanbul
C) 1739 Belgrat D) 1746 Kerden
E) 1774 Küçük Kaynarca

10. **Osmanlı Devleti'nde ilk matbaa aşağıdaki devlet adamlarından hangisinin katkılarıyla kurulmuştur?**

A) Humbaracı Ahmet Paşa
B) Köprülü Mehmet Paşa
C) İbrahim Müteferrika
D) Nevşehirli Damat İbrahim Paşa
E) Ahmet Cevdet Paşa

11. **1792 Yaş Antlaşması ile Rusya'ya ait olduğu kabul edilen yer aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kırım B) Ukrayna
C) Macaristan D) Mora
E) Bulgaristan

12. **III. Selim'in başlattığı Nizam-ı Cedit hareketleri aşağıdaki isyanlardan hangisi ile sona ermiştir?**

A) Edirne Olayı
B) Kabakçı Mustafa İsyanı
C) Patrona Halil İsyanı
D) İstanbul İsyanları
E) Vakay-i Vakvakiye

13. **Osmanlı – Avusturya savaşlarını bitiren antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?**

A) 1739 Belgrat Antlaşması
B) 1718 Pasarofça Antlaşması
C) 1724 İstanbul Antlaşması
D) 1791 Ziştovi Antlaşması
E) 1792 Yaş Antlaşması

14. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin XVIII. yüzyıldan I. Dünya Savaşı'na kadar "Düvel-i Muazzama" olarak nitelendirdiği devletlerden birisi değildir?**

A) İngiltere B) Fransa C) İtalya
D) Rusya E) Avusturya

15. **Avrupa'daki gelişmeleri yakından takip edebilmek için Avrupa'da ilk geçici elçiliklerin açıldığı dönem aşağıdakilerden hangisidir?**

A) III. Mustafa B) I. Abdülhamit
C) I. Mahmut D) III. Ahmet
E) III. Selim

16. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin XVIII. yüzyılda uyguladığı politikalardan biri değildir?**

A) Avrupa'daki gelişmeleri yakından takip etmek
B) Dış borçlanma ile ekonomik destek sağlamak
C) Yeniliklerin yapılmasında danışma meclislerinden görüş almak
D) Esham senetleri düzenlemek
E) Avrupa'dan uzman subaylar getirtmek

17. **Aşağıdaki eserlerden hangisi Lale Devri'nde Paris'e geçici olarak gönderilen Yirmisekiz Mehmet Çelebi'ye aittir?**

A) *Sefaretname* B) *Marifetname*
C) *Nasihatname* D) *Cihannüma*
E) *Maddetül Hayat*

OK-YAY

ÇÖZÜMLER

1. Osmanlı Devleti'nin Avrupalı devletler ile yaptığı savaşları kaybetmesinin neticesinde toprak kayıpları yaşanır, savaş masrafları artar. Avrupa'daki gelişmeler takip edilip, askerî alanda ıslahatlar yapılır fakat toprak kayıpları yaşanması vergi gelirlerini artırmaz, azaltır.

Cevap B

2. 1711'de Rusya ile imzalanan Prut Antlaşması ile Azak Kale'si Ruslardan geri alınmıştır. 1739 Belgrat Antlaşması ile Rusya'nın Karadeniz'de gemi bulundurmaması ve Avusturya'nın Pasarofça ile aldığı yerleri geri vermesi maddesi yer almaktadır. 1718 Pasarofça Antlaşması ile Osmanlı Devleti Orta Avrupa'daki egemenliğini kaybetmiştir.

Cevap C

3. XVIII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin imzaladığı son kazançlı antlaşma olan Belgrat Antlaşması'na Fransa arabuluculuk yapmıştır.

Cevap B

4. Osmanlı Devleti'nin Rusya ile savaşı esnasında Çeşme'de Osmanlı donanması yakılmış ve ağır bir yenilgi alan Osmanlı Devleti 1774'de Küçük Kaynarca Antlaşması'nı imzalamıştır. Çeşme baskınından sonra Osmanlı deniz faaliyetlerini hızlandırmış ve deniz subayı yetiştiren okul Mühendishene-i Bahr-i Hümayun açılmıştır.

Cevap A

5. Osmanlı Devleti 1718'de Avusturya ile imzaladığı Pasarofça Antlaşması'nda Orta Avrupa'daki egemenliğini kaybetmiş ve ağır bir yenilgi almıştır. Bu antlaşmadan sonra Osmanlı Devleti Avrupa'nın gerisinde kaldığını kabul etmiştir.

Cevap E

6. Osmanlı Devleti 1700 İstanbul Antlaşması ile Karadeniz'deki Azak Kalesi'ni Rusya'ya vermişti. 1711 Prut Antlaşması ile Osmanlı Azak Kalesi'ni Rusya'dan geri almıştır.

Cevap C

7. III. Selim zamanında ilk kez Batı tarzı bir ordu kurulmuştur. Yeniçeri Ocağı'na alternatif kurulan ordu Nizam-ı Cedit Ocağı'dır.

Cevap B

8. Osmanlı Devleti'nin egemenliğinde yaşayan Ortodoksların haklarını Rusya'nın koruması Osmanlı egemenliğini kısıtlayıcı bir karardır.

Cevap A

9. Osmanlı Devleti ve Rusya aynı dönemde İran topraklarına girince İran topraklarını kendi aralarında paylaştıkları 1724 İstanbul Antlaşması'nı imzalamışlardır.

Cevap B

10. Lale Devri'nde ilk özel matbaa İbrahim Müteferrika ve Sait Efendi tarafından kurulmuştur.

Cevap C

11. 1774 Küçük Kaynarca Antlaşması ile Kırım Osmanlı Devleti'nden ayrılarak bağımsız hâle geldikten sonra Rusya'nın Kırım'a müdahaleleri devam etmiş ve 1792 Yaş Antlaşması ile Kırım Rusya'ya verilmiştir.

Cevap A

12. III. Selim zamanında kurulan Batı tarzı bir ordu olan Nizam-ı Cedit Ocağı'na karşı Yeniçerilerin çıkardığı bir ayaklanma olan Kabakçı Mustafa İsyanı ile III. Selim taht-tan indirilmiş ve Nizam-ı Cedit hareketlerine son verilmiştir.

Cevap B

13. Osmanlı Devleti'nin 18. yüzyılda hem Rusya hem de Avusturya'ya karşı girdiği savaşta, Milliyetçilik ayaklanmaları sebebiyle Avusturya 1791'de Zİştovi Antlaşması'nı imzalamıştır. Bu antlaşmadan sonra Osmanlı–Avusturya Savaşı yaşanmamıştır.

Cevap D

14. Düvel-i Muazzama olarak nitelendirilen devletler; İngiltere, Fransa, Avusturya, Rusya ve Prusya'dır.

Cevap C

15. Osmanlı Devleti Avrupa'dan geri kaldığını kabul ettikten sonra; Avrupa'daki gelişmeleri yakından takip edebilmek için Lale Devri'nde yani III. Ahmet Dönemi'nde Avrupa'da ilk kez geçici elçilikler açılmıştır.

Cevap D

16. XVIII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin iç borçlanması olan Esham sistemi ile ekonomik destek sağlanmaya çalışılmıştır. Dış borçlanma politikasını XIX. yüzyılda uygulayacaktır.

Cevap B

17. Paris'e geçici elçi olarak gönderilen Yirmisekiz Mehmet Çelebi orada gördüklerini *Sefaretname* adlı eserinde toplamıştır.

Cevap A

PEGEM AKADEMİ

OK-YAY

1. **Osmanlı Devleti'nin aşağıdaki uygulamalarından hangisi ekonomik anlamda sıkıntı yaşandığına kanıt oluşturur?**

A) Sürat Topçuları Ocağı'nın kurulması
B) Çiçek aşısının uygulanması
C) Rokoko ve Barok tarzı mimari eserlerin yapılması
D) Esham sisteminin uygulanması
E) Avrupa'da elçiliklerin açılması

2. **III. Selim Dönemi'nde Nizami Cedit yeniliklerine kaynak oluşturmak için yapılan Islahat aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Meşveret Meclisi'nin açılması
B) Hazine-i Hassa'nın kurulması
C) İrad-ı Cedit'in oluşturulması
D) İstihkam okulunun açılması
E) Meşveret Meclisi'nin oluşturulması

3. **Osmanlı Devleti'nin 1699 Karlofça ve 1700 İstanbul antlaşmaları ile kaybettiği yerleri geri almak için yaptığı ilk savaş aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Petervaradin Savaşı
B) 93 Harbi
C) Prut Savaşı
D) Poltova Savaşı
E) Kırım Savaşı

4. **Karadeniz'in son kez Türk gölü hâline gelmesini sağlayan antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?**

A) 1711 Prut B) 1739 Belgrat
C) 1724 İstanbul D) 1718 Pasarofça
E) 1746 Kerden

5. **Grek - Dakya projesini hazırlayan devletlerden birisi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) İngiltere B) Rusya C) İsveç
D) Prusya E) Fransa

6. **Osmanlı Devleti'nin Londra'ya açtığı ilk sürekli elçiliğin temsilcisi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Yusuf Agah Efendi
B) Yirmisekiz Mehmet Çelebi
C) İsmail Ferruh Efendi
D) Ebubekir Ratıp Efendi
E) Sait Efendi

7. **Osmanlı Devleti ilk savaş tazminatını aşağıdaki devletlerden hangisine ödemiştir?**

A) Avusturya B) Fransa C) Rusya
D) İngiltere E) Venedik

8. **Osmanlı Devleti'nde Lale Devri'nde açılan Türk matbaasının ilk eseri aşağıdakilerden hangisidir?**

A) *Takvimüt Tevarih* B) *Vankulu Lügatı*
C) *Tacüt Tevarih* D) *Tuhfetül Kibar*
E) *Tarih-i Kebir*

PEGEM AKADEMİ

OK-YAY

9. **Rusya'nın 1770 yılında Osmanlı donanmasını yaktığı liman aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Navarin B) Sinop C) Çeşme
D) Akka E) İnebahtı

10. **Osmanlı Devleti'nde ilk devlet matbaası olan Matbaa-ı Amire hangi dönemde kurulmuştur?**

A) III. Mustafa B) III. Ahmet
C) I. Abdülhamit D) III. Selim
E) I. Mahmut

11. **Aşağıdakilerden hangisi Lale Devri gelişmelerinden biri değildir?**

A) İlk kez çiçek aşısının uygulanması
B) Avrupa'da daimi elçiliklerin açılması
C) Tulumbacılar Ocağı'nın kurulması
D) Yalova'da kâğıt imalathanesinin açılması
E) İlk Türk matbaasının kullanılması

12. **Osmanlı Devleti'nde toprakların kâr paylarının hisse senedi ile satışa çıkarılması aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Müsadere B) Esham C) Dirlik
D) İltizam E) Malikane

13.

I. Karadenizi Hazar Denizi'ne bağlayacak olan kanal
II. Akdeniz'i Kızıldeniz'e bağlayacak olan kanal
III. II. Viyana kuşatması

Tarihte başarılı olamamış yarım kalmış yukarıdaki olaylar Osmanlı Devleti'ni hangi alanlarda etkilemiştir?

	I	II	III
A)	Siyasi	Ekonomik	Siyasi
B)	Ekonomik	Siyasi	Ekonomik
C)	Ekonomik	Ekonomik	Siyasi
D)	Siyasi	Ekonomik	Ekonomik
E)	Siyasi	Siyasi	Ekonomik

14. **XVIII. yüzyılda yaşanan;**

I. İlk kez halkı Müslüman olan bir toprağı yitirmesi
II. İlk kez savaş tazminatı ödemek zorunda kalması
III. Fransızlara tanınan kapitülasyonların sürekli hâle getirilmesi

gelişmelerinden hangileri Osmanlı İmparatorluğu'nun askerî alanda güç kaybına uğradığını kanıtlar niteliktedir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

15. **XVIII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin Kırım ile ilgili imzaladığı antlaşmalar aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak eşleştirilmiştir?**

A) Prut – Vasvar – Küçük Kaynarca
B) Küçük Kaynarca – Pasarofça – Yaş
C) Pasarofça – Yaş – Aynalıkavak Tenkihnamesi
D) Küçük Kaynarca – Aynalıkavak Tenkihnamesi – Yaş
E) Prut – Yaş – Vasvar

16. **Lale Devri'nin ünlü şairi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Nef-i B) Fuzuli C) Nedim
D) Levni E) Matrakçı Nasuh

17. **Osmanlı Devleti'nde**

I. IV. Mehmet
II. I. Mahmut
III. III. Selim

padişahlarından hangilerinin planlı ve programlı yenilikler yaptıkları söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

OK-YAY

ÇÖZÜMLER

1. Esham sistemi iç borçlanma sistemidir. Osmanlı Devleti'nin iç borçlanmaya gitmesi ekonomik alanda sıkıntı yaşadığını göstermektedir.

Cevap D

2. III. Selim zamanında oluşturulan Batı tarzı ordu olan Nizami Cedit Ocağı'nın ihtiyaçlarının karşılanması için İrad-ı Cedit hazinesi oluşturulmuştur.

Cevap C

3. XVIII. yüzyılda Osmanlı Devleti kaybettiği toprakları almak için Rusya ile Prut Savaşı'nı yaparak, 1700 İstanbul Antlaşması ile verdiği Azak Kalesi'ni geri almıştır.

Cevap C

4. 1739 Belgrat Antlaşması'nda Azak Kalesi'nin yıkılmak şartıyla Rusya'ya bırakılması ve Karadeniz'de Rus gemisinin bulundurulmayacağı maddeleri ile Karadeniz son kez Türk gölü hâline gelmiştir.

Cevap B

5. Osmanlı topraklarının paylaşılması projesi olan Grek – Dakya projesi Avusturya ve Rusya'ya ait projelerdir.

Cevap B

6. Osmanlı Devleti'nde ilk geçici elçilikler Lale Devri'nde açılırken, ilk daimi elçilikler III. Selim zamanında açılmış ve ilk daimi elçi Londra'ya gönderilen Yusuf Agah Efendi olmuştur.

Cevap A

7. 1774 Küçük Kaynarca Antlaşması ile Osmanlı Devleti ilk savaş tazminatını Rusya'ya ödemiştir.

Cevap C

8. Osmanlı Devleti'nde ilk özel matbaa Lale Devri'nde İbrahim Müteferrika ve Sait Efendi tarafından açılmıştır. Türk matbaasında basılan ilk eser ise Vankulu Lügatı adlı Türkçe sözlüktür.

Cevap B

9. 1770 yılında Rusya Çeşme'de Osmanlı donanmasını yakmış ve ağır bir yenilgi alan Osmanlı Devleti 1774'de Küçük Kaynarca Antlaşması'nı imzalamıştır.

Cevap C

10. Osmanlı Devleti'nde ilk özel matbaa Lale Devri yani III. Ahmet Dönemi'nde kurulurken ilk devlet matbaası Matbaa-i Amire III. Selim dönemi'nde kurulmuştur.

Cevap D

11. Avrupa'da ilk geçici elçilikler Lale Devri'nde açılırken daimi elçilikler III. Selim zamanında açılmıştır.

Cevap B

12. Osmanlı Devleti'nde toprakların kâr paylarının hisse senedi ile satışa çıkarılması Esham usulüdür.

Cevap B

13. Don – Volga Kanal projesi ve Süveyş Kanalı projesi ekonomik iken II. Viyana kuşatması siyasi alanlarda Osmanlının girişimde bulunduğu ancak başarı sağlayamadığı olaylardır.

Cevap C

14. Osmanlı Devleti'nin Müslüman bir toprağı kaybetmesi ve savaş tazminatı ödemesi askerî kayba uğradığının kanıtıdır.

Cevap C

15. Kırım'a bağımsızlık verilen antlaşma Küçük Kaynarca'dır. Rus yanlısı Şahin Giray'ın Kırım'daki hanlığının kabul edildiği antlaşma Aynalıkavak Tenkihnamesi'dir.

Kırım'ın Rusya'ya ait olduğunun kabul edildiği antlaşma ise Yaş Antlaşması'dır.

Cevap D

16. III. Ahmet Dönemi olan Lale Devri'nin ünlü şairi Nedim'dir.

Cevap C

17. XVIII. yüzyılda planlı ve programlı yenilik yapan padişahlar I. Mahmut ve III. Selim'dir. I. Mahmut Dönemi'nde Avrupadan uzman subaylar getirtilmiş ve ilk Batı tarzı teknik okul Hendesehane açılmıştır. Aynı şekilde yine pek çok yeniliğin yapıldığı bir diğer dönem de III. Selim Dönemi olmuştur.

Cevap D

PEGEM AKADEMİ

OK-YAY

1. **1718 Pasarofça Antlaşması'ndan sonra;**

I. Osmanlı Devleti var olan topraklarını koruma politikasına geçmiştir.
II. Lale Devri başlamıştır.
III. Avusturya Bosna Hersek'i ilhak etmiştir.

durumlarından hangilerinin ortaya çıktığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

2. **XVIII. yüzyılda Osmanlı Devleti üzerindeki çıkarları gereği sık sık Osmanlıya karşı bir araya gelen devletler aşağıdakilerden hangisidir?**

A) İngiltere – Fransa B) Rusya – İngiltere
C) Avusturya – Rusya D) İngiltere – Avusturya
E) Fransa – Rusya

3. **1639 yılında imzalanan Kasr-ı Şirin Antlaşmasının tekrarı niteliğindeki antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Ahmet Paşa B) Serav C) Belgrat
D) Prut E) Kerden

4.

I. Çınar Olayı
II. İstanbul İsyanları
III. Vaka-i Hayriye

Verilen olaylardan hangilerinin Yeniçeriler ile ilgili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

5. **XVIII. yüzyılda, Osmanlı Devleti'nin Batı tarzında açtığı ilk askerî okul aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Mühendishane-i Berr-i Hümayun
B) Tophane
C) Hendesehane
D) İstihkam Okulu
E) Mekteb-i Harbiye

6. **III. Ahmet Dönemi aşağıdaki olaylardan hangisi ile sona ermiştir?**

A) Anadolu İsyanları B) Edirne Olayı
C) Kabakçı Mustafa İsyanı D) Patrona Halil İsyanı
E) Çınar Olayı

7. **Osmanlı Devleti'nin gerilemesi ve parçalanmasında aşağıdaki nedenlerden hangisi daha yıkıcı bir etkiye sahiptir?**

A) Milliyetçilik
B) Tımar sisteminin bozulması
C) Duyun-u Umumiye
D) Coğrafi Keşifler
E) Ekber-i Erşet

8.

I. Tulumbacılar Ocağı'nın kurulması
II. Ulufe alım – satımının yasaklanması
III. Meşveret Meclisinin oluşturulması

Verilen yenilikler aşağıdaki dönemlerle eşleştirildiğinde hangisi doğrudur?

	I	II	III
A)	I. Abdülhamit	III. Mustafa	III. Ahmet
B)	III. Ahmet	I. Abdülhamit	III. Selim
C)	III. Selim	III. Ahmet	III. Mustafa
D)	I. Mahmut	III. Ahmet	I. Abdülhamit
E)	III. Ahmet	I. Mahmut	III. Selim

9. **XVIII. yüzyılda, Osmanlı Devleti'nde askerî ve teknik okullarda zorunlu kılınan ilk yabancı dil aşağıdakilerden hangisidir?**

A) İngilizce B) Fransızca C) Rusça
D) Arapça E) Rumca

OK-YAY

10. Osmanlı Devleti'nin Gerileme Dönemi'nde karşılıklı çıkarlar göz önünde tutularak Fransa ile dostane ilişkiler kurulmuştur.

Bu ilişkilerin bozulmasına neden olan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

A) Avrupa'da elçiliklerin açılması
B) Prut Antlaşması'nın imzalanması
C) Çınar Vakası'nın yaşanması
D) Mısır'ın işgal edilmesi
E) Lale Devri'nin başlaması

11. **III. Ahmet Dönemi'nde aşağıdaki alanların hangisinde bir yenilik yapıldığı söylenemez?**

A) Kültür B) Sanat C) Askerî
D) Mimari E) Sağlık

12. **XVIII. yüzyılda Osmanlı Devleti ile ilgili olarak aşağıdakilerin hangisinde I. de verilen olayın II. ye ortam hazırladığı söylenemez?**

	I	II
A)	Osmanlı Devleti'nin Avrupa'dan geri kaldığını kabul etmesi	Avrupa'da elçiliklerin açılması
B)	Ekonomik sorunların yaşanması	İç borçlanma yoluyla para toplanması
C)	Denge politikasının izlenmesi	Avrupalı devletlerle sömürgecilikte iş birliği yapılması
D)	Yeniçerilerin eski gücünü kaybetmesi	Savaşların uzun sürmesi ve yenilgilerin alınması
E)	Avrupa'da müttefik Devletlere ihtiyaç duyulması	Fransız kapitülasyonlarının sürekli hâle getirilmesi

13.
I. İstihkam okulunun açılması
II. Ulufe alım – satımının yasaklanması
III. Cülus dağıtımının kaldırılması

Yukarıdaki ıslahatları gerçekleştiren Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?

A) I. Mahmut B) III. Ahmet
C) I. Abdülhamit D) III. Selim
E) II. Mahmut

14. III. Selim Dönemi'nde askerî ve diplomatik alanda yapılan yenilikler ileriki dönemlerde yapılacak siyasal ve anayasal gelişmelerde etkili olmuştur.

Buna göre;

I. Osmanlı ıslahatları sınırlı da olsa birbirini tamamlayıcı nitelikte olmuştur.
II. Islahatlar yapılma amacının dışına çıkmıştır.
III. Islahatlar sadece padişahlar tarafından yapılmıştır.

yargılarından hangilerini söylemek doğru olur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

15. **Lale Devri'nin ünlü nakkaşı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Matrakçı Nasuh B) Levni
C) Şinasi D) Baki
E) Fuzuli

16. **Lale Devri'nde Arapça Farsça eserlerin Türkçeye tercüme edilmesi ve Rokoko, Barok tarzı mimari yapıtların oluşturulması;**

I. Kültür
II. Sanat
III. Ekonomik
IV. Yönetim

alanlarından hangilerinde bir ilerleme yaşandığını göstermez?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) I ve IV E) III ve IV

17. XVIII. yüzyıl sonunda Fransa'nın Mısır'ı işgal etmesi üzerine Osmanlı, İngiltere ve Rusya'dan yardım alarak Fransa'yı Mısır'dan çıkarmıştır.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisine kanıt oluşturduğu söylenebilir?

A) Osmanlı Devleti'nin denge siyaseti izlediğine
B) Osmanlı Devleti'nin kaybettiği toprakları geri aldığına
C) Rusya ile savaşların bittiğine
D) Avrupa tarzı ordular kurulduğuna
E) Osmanlı Devleti'nin denizcilik alanında geliştiğine

PEGEM AKADEMİ

OK-YAY

ÇÖZÜMLER

1. Avusturya ile yapılan Petervaradin Savaşı'nın ardından 1718 Pasarofça Antlaşması imzalanmış, Orta Avrupa'daki egemenliğini kaybeden Osmanlı Devleti var olan topraklarını koruma politikasına geçmiş ve Batı'nın üstünlüğü kabul edilerek Batı tarzı yeniliklerin hayata geçirildiği Lale Devri başlamıştır.

Cevap C

2. Osmanlı Devleti'nden toprak almak isteyen iki devlet Avusturya ve Rusya'dır.

Avusturya → Balkanlara yerleşmek, Rusya ise sıcak denizlere inmek için XVIII. yüzyılda Osmanlı'ya karşı sık sık Rusya'yla bir araya gelmiştir.

Cevap C

3. XVIII. yüzyılda İran ile savaşlar devam etmiş ve 1746'da Kerden Antlaşması imzalanarak Kasr-ı Şirin aynen kabul edilmiştir.

Cevap E

4. Çınar Olayı IV. Mehmet zamanında 30 devlet adamının Yeniçeriler tarafından öldürülmesidir, İstanbul İsyanları, Yeniçeri ayaklanmalarıdır. Vaka-i Hayriye Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılmasıdır.

Cevap E

5. I. Mahmut Dönemi'nde, askerî personel yetiştirmek için Hendesehane açılmıştır. Hendesehane Batı tarzı açılan ilk teknik okuldur.

Cevap C

6. III. Ahmet Dönemi Lale Devri olarak isimlendirilir. 1718 Pasarofça Antlaşması ile başlayan Lale Devri 1730 Patrona Halil İsyanı ile sona ermiştir. III. Ahmet tahttan indirilmiştir.

Cevap D

7. Fransız İhtilali sonucunda ortaya çıkan Milliyetçilik akımı Osmanlı Devleti'nin parçalanmasında daha etkilidir. Çünkü çok uluslu bir yapıya sahiptir ve uluslar bağımsızlık ayaklanmalarını başlatmıştır.

Cevap A

8. Tulumbacılar Ocağı, Lale Devri'nde yani III. Ahmet Döneminde oluşturulmuştur. Ulufe alım – satımının yasaklanması I. Abdülhamit dönemindedir. Meşveret Meclisi ise III. Selim zamanında oluşturulmuştur.

Cevap B

9. III. Selim zamanında askerî ve teknik okullarda zorunlu yabancı dil Fransızca olmuştur.

Cevap B

10. XIII. yüzyıl sonunda Fransa'nın Osmanlı egemenliğindeki Mısır'ı işgal etmesi ile dostane ilişkiler bozulmuştur.

Cevap D

11. Lale Devri'nde sosyal, kültürel, sanatsal ve sağlık alanında yenilikler yapılırken askerî alanda bir yenilik bulunmaz.

Cevap C

12. Osmanlı Devleti denge siyasetini XIX. yüzyılda uygulamıştır ve denge siyaseti Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünü korumak için güçlü devletlere yakınlaşmasıdır. Avrupalı devletlerle sömürgecilikte iş birliği yapılmamıştır.

Cevap C

13. İstihkam okulunun açılması, Ulufe satımının yasaklanması ve cülus bahşişinin kaldırılması I. Abdülhamit Dönemi ıslahatlarıdır.

Cevap C

14. III. Selim Dönemi yenilikleri daha sonraki dönemlerde yapılan yeniliklere temel oluşturuyorsa ıslahatlar sınırlı da olsa birbirini tamamlar niteliktedir yargısına ulaşabiliriz.

Cevap A

15. Lale Devri'nin ünlü minyatür ustası Nakkaş Levni'dir.

Cevap B

16. Tercüme odalarının kurulması ve Avrupa tarzı mimari yapıtlar oluşturulması kültürel ve sanatsal bir gelişme yaşandığını gösterirken ekonomik ve yönetim alanında bir ilerleme yaşandığı söylenemez.

Cevap E

17. Osmanlı Devleti'nin Fransa'yı büyük devletlerin yardımı ile Mısır'dan çıkarması denge siyaseti izlediğine kanıt oluşturur.

Cevap A

PEGEM AKADEMİ

OK-YAY

1. XVIII. yüzyılda, Osmanlı Devleti Batı'yı örnek alarak Hendesehane, Mühendishane-i Berr-i Hümayun ve Mühendishane-i Bahr-i Hümayun gibi okullar açmıştır.

Buna göre Osmanlı Devleti'nin hangi alanda Batılılaşmaya öncelik verdiği söylenebilir?

A) Siyasi B) Ekonomik C) Askerî
D) Hukukî E) Sosyal

2. **Osmanlı Devleti'nin Avrupa'nın gerisinde kaldığını anlaması ile aşağıdaki gelişmelerden hangisinin yaşandığı söylenemez?**

A) Verasette düzenlemeler yapılması
B) Deniz Mühendishanesinin kurulması
C) Topçu Ocağı'nın ıslah edilmesi
D) İrad-ı Cedit hazinesinin kurulması
E) İstihkam okulunun açılması

3. **Nizam-ı Cedit birlikleri ilk başarısını aşağıdaki devletlerden hangisine karşı kazanmıştır?**

A) İngiltere B) Fransa C) Rusya
D) Avusturya E) Lehistan

4. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde eğitimli asker yetiştirmek amacıyla açılan okullardan biri değildir?**

A) Hendesehane
B) Mühendishane-i Bahr-i Hümayun
C) Mekteb-i Mülkiye
D) Mühendishane-i Berr-i Hümayun
E) Mekteb-i Harbiye

5.
I. Nizam-ı Cedit
II. Sekban-ı Cedit
III. Timarlı Sipahiler

verilen ordulardan hangileri Yeniçeri isyanları ile dağıtılmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

6.
I. Batı tarzı teknik okullar
II. Kâğıt imalathaneleri
III. Yabancı elçilikler

Yukarıdakilerden hangilerinin Osmanlı Devleti'nde XVIII. yüzyılda açıldığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

7. **Aşağıdaki gelişmelerden hangisi ile Osmanlı Devleti'nin yenilenme gereksinimi duyduğu açıkça göze çarpar?**

A) 1739 Belgrat Antlaşması'nın imzalanması
B) Fransız kapitülasyonlarının süresiz hâle getirilmesi
C) Sivil mimarinin geliştirilmesi
D) Avrupa başkentlerinde geçici elçiliklerin açılması
E) Doğu klasiklerinin Türkçeye çevrilmesi

8. **18. yüzyıldaki gelişmelerden hangisi Osmanlı Devleti'nin güçlü bir devlet olduğuna doğrudan kanıt olarak gösterilebilir?**

A) Fransız kapitülasyonlarının sürekli hâle getirilmesi
B) Avrupa'da daimi elçiliklerin açılması
C) Ruslara yenilen İsveç kralının Osmanlı Devleti'ne sığınması
D) Askerî alanda ıslahatlar yapılması
E) Avrupa'dan uzman subayların getirtilmesi

9. **18. yüzyıl ıslahatlarının başarısız olmasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenebilir?**

A) Avrupa'nın örnek alınması
B) Yeniçerilerin yeniliklere tepki göstermesi
C) Islahatların askerî alanda yapılması
D) Avrupa'dan uzman subayların getirtilmesi
E) Şark sorununun ortaya çıkması

PEGEM AKADEMİ

OK-YAY

10. **XVIII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde;**

I. askerlik
II. hukuk
III. yönetim

alanlarından daha çok hangilerinde Batı tarzında ıslahatlar yapılmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

11. III. Selim'in ıslahatları devlet sisteminin temellerine dokunmadan kurumlar üzerinde yapılan düzenlemelerdir.

Buna göre;

I. Yerli malı kullanımının özendirilmesi
II. Meşveret Meclisinin açılması
III. Avrupa tarzında Nizam-ı Cedid ordusunun kurulması

ıslahatlarından hangileri verilen bilgiyle çelişmektedir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

12. III. Selim ülkede, yerli malı kullanımını desteklemiş ve yurt dışından mal alımına sınırlama getirmiştir.

Bu bilgilere göre III. Selim'in aşağıdakilerden hangisini amaçladığı söylenebilir?

A) İç piyasadaki yabancı etkisini azaltmak
B) Liberal ekonomiyi ülkeye yaymak
C) Yabancı şirketleri arttırmak
D) Rekabete dayalı ekonomi oluşturmak
E) Kapitülasyonları tek taraflı kaldırmak

13. **Küçük Kaynarca Antlaşması'nın;**

I. Rusya Ortodoks Hristiyanların haklarını koruyabilecektir.
II. Kırım halkı dini açıdan Osmanlı halifesine bağlı kalacaktır.
III. Rusya İstanbul'da sürekli elçi bulundurabilecektir.

maddelerinden hangileriyle din siyasete dâhil edilmiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

14. Rusya'nın açık denizlere inebilmek için ya Karadeniz ya da Baltık Denizi'nden geçmesi gerekiyordu.

Rusya bu amacına ulaşabilmek için aşağıdaki devletlerden hangileriyle savaşmak zorunda kalmıştır?

A) Osmanlı – Bulgaristan
B) Almanya – Osmanlı
C) Lehistan – Boğdan
D) Osmanlı – İsveç
E) Osmanlı – Lehistan

15. **Osmanlı Devleti'nin XVIII. yüzyıl ıslahatlarında Avrupa'yı örnek alması aşağıdakilerden hangisinin kanıtıdır?**

A) Avrupalılaşmak istediğinin
B) Avrupa devletlerinden geri kaldığının
C) Avrupa ile iyi ilişkiler içinde olduğunun
D) Çağdaş bir devlet olduğunun
E) Güçlü devletlerle ittifak kurduğunun

16. Lale Devri'nde açılan Türk matbaasında dini kitapların basılması yasaklanmıştır.

Bu yasaklama ile aşağıdakilerden hangisinin amaçlandığı söylenebilir?

A) Toplumun dine bağlılığını devam ettirmek
B) Din ve devlet işlerini birbirine karıştırmamak
C) Halkın şikâyetlerini önlemek
D) Hat sanatı ve sanatçılarını korumak
E) Avrupa ile ilişkileri geliştirmek

17. **XVIII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde halkın ıslahat hareketlerine karşı çıkmasında;**

I. Islahatların daha çok askerî alanda yapılması
II. Yeniliklere maddi kaynak sağlamak için halktan alınan vergilerin arttırılması
III. Avrupa tarzı mimari eserlerin yapılması

gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) Yalnız III E) II ve III

PEGEM AKADEMİ
OK-YAY

ÇÖZÜMLER

1. Hendesehane, Mühendishane-i Berr-i Hümayun Mühendishane-i Bahr-i Hümayun askerî okullardır. Dolayısıyla Osmanlı Devleti askerî alanda Batılaşmaya öncelik vermiştir.

Cevap C

2. Verasette düzenleme XVII. yüzyılda yapılmıştır. I. Ahmet Dönemi'ndeki Ekber-i Erşet Sistemi'dir. Osmanlı Devleti XVII. yüzyılda henüz Avrupa'dan geri kaldığını kabul etmemiştir.

Cevap A

3. III. Selim zamanında modern anlamda oluşturulan bir ordu olan Nizam-ı Cedit birlikleri ilk başarısını Akka önlerinde Fransızlara karşı kazanmıştır.

Cevap B

4. Hendesehane, Bahr-i Hümayun ve Berr-i Hümayun subay yetiştirmek amacıyla açılan okullardır. Mekteb-i Harbiye okulu ise Asakir-i Mansure-i Muhammediye ordusuna asker yetiştirmek için açılan okuldur. Mekteb-i Mülkiye ise devlet adamı yetiştirmek için açılmıştır.

Cevap C

5. III. Selim zamanında kurulan Nizam-ı Cedit ve II. Mahmut zamanında kurulan Sekban-ı Cedit Ocakları Yeniçeri isyanları ile dağıtılmıştır. Timarlı Sipahiler ise Timar sisteminin bozulması ile yok olmuşlardır.

Cevap C

6. XVIII. yüzyılda Batı tarzı teknik okullar, Avrupa'da elçilikler ve kâğıt imalathaneleri Lale Devri'nde açılmıştır.

Cevap E

7. Osmanlı Devleti'nin, Avrupa'daki gelişmeleri takip etmek için Avrupa'da geçici elçilikler açması yenilenmek istediğinin göstergesidir.

Cevap D

8. Ruslara yenilen İsveç Kralının Osmanlı Devleti'ne sığınması, Osmanlı'nın 18. yüzyılda güçlü bir devlet olduğuna kanıt olarak gösterilebilir.

Cevap C

9. 18. yüzyıl ıslahatları Yeniçerilerin tepkisiyle karşı karşıya kalmış ve ıslahatlar kesintiye uğramıştır. Bu sebeple Yeniçerilerin tepkisi ıslahatların başarısız olmasında etkili olmuştur.

Cevap B

10. 18. yüzyılda Osmanlı Devleti Batı'dan geri kalmasının sebebini ordudaki bozulmalar olduğunu düşünmüş, bu sebeple ağırlıklı askerî alanda yenilikler yapılmıştır.

Cevap A

11. Yeniliklerle ilgili fikir almak için bir meclisin açılması veya yeni bir ordu olan Nizam-ı Cedit'in oluşturulması kurum üzerinde düzenleme değil yeni açılan kurumlardır. Verilen bilgi ile çelişmektedir.

Cevap E

12. III. Selim yerli malı kullanımını teşvik ederek piyasadaki yabancı etkisini azaltmayı amaçlamıştır.

Cevap A

13. Küçük Kaynarca Antlaşması'nda Kırım'a bağımsızlık verilmiş ancak halk dinî bakımdan halifeye bağlı kalacak maddesi ile din siyasete dâhil edilmiştir.

Cevap B

14. Rusya'nın sıcak denizlere inmesi Karadeniz ve Baltık Denizi aracılığı ile olacaktır. Bu sebeple o bölgelerde bulunan Osmanlı Devleti ve İsveç ile savaşması gerekmektedir.

Cevap D

15. Osmanlı Devleti'nin XVIII. yüzyıl ıslahatlarında Avrupa'yı örnek alması, Avrupa'dan geri kaldığını kabul ettiğini göstermektedir.

Cevap B

16. Matbaada dinî kitapların basılmasının yasaklanmasının nedeni hattatların işsiz kalmasını engellemektir.

Cevap D

17. Osmanlı Devleti'nde yapılan ıslahatlara maddi kaynak oluşturmak için halktan alınan vergilerin arttırılması halkın ıslahatlara karşı çıkmasına neden olmuştur.

Cevap B

PEGEM AKADEMİ

OK-YAY

1. **XIX yüzyılda yaşanan;**

I. Ulusçu ayaklanmaları bastırmakta başarı gösterememesi

II. İlk kez yabancı bir devletten borç alınması

III. Mısır valisi Kavalalı Mehmet Ali Paşa İsyanı'nda dış destek istenmesi

gelişmelerinden hangileri Osmanlı Devleti'nin merkezi otoritesinin zayıfladığına açık kanıttır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

2. **Osmanlı tarihinde, Avrupa'daki Magna Carta'ya benzetilen gelişme aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Sened-i İttifak B) Halepa Fermanı
C) Tanzimat Fermanı D) Islahat Fermanı
E) Meşrutiyet'in İlanı

3. **93 Harbinde Plevne Kahramanı olarak bilinen Türk askeri aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Gazi Ahmet Muhtar Paşa
B) Enver Paşa
C) Cezzar Ahmet Paşa
D) Gazi Osman Paşa
E) Tepedelenli Ali Paşa

4. **XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin Boğazlar konusunda son kez tek başına karar verdiği antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?**

A) 1856 Paris Antlaşması
B) 1878 Berlin Antlaşması
C) 1833 Hünkar İskelesi Antlaşması
D) 1838 Balta Limanı Antlaşması
E) 1840 Londra Konferansı

5. **Osmanlı Devleti ile Rusya arasında 1853 yılında başlayan Kırım Savaşı'nın;**

I. Macar ve Leh mültecilerin Osmanlı Devleti'ne sığınması

II. Kutsal yerler sorununun yaşanması

III. Kavalalı Mehmet Ali Paşa İsyanı'nın devam etmesi

gelişmelerinden hangileri sebebiyle yapıldığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

6. **İngiltere'nin XIX. yüzyıl sonlarına kadar Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünü korumasında;**

I. Sömürgelerine giden yolun Osmanlı topraklarından geçmesi

II. Rusya ve Fransa'nın Osmanlı topraklarında etkili olmasını engellemek

III. Panslavizmi gerçekleştirmek

politikalarından hangileri etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) Yalnız III E) II ve III

7. **1856 Paris Antlaşması'nın Osmanlı Devleti ve Rusya'nın, Karadeniz'de donanma ve tersane bulundurmayacağı hükmü ile;**

I. Osmanlı Devleti antlaşma masasında yenik konuma düşürülmüştür.

II. Osmanlı Devleti'nin Karadeniz'deki egemenliği kısıtlanmıştır.

III. Rusya Balkanlar'da güçlenmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

8. **II. Mahmut, Sened-i İttifak belgesini aşağıdakilerden hangisi ile imzalamıştır?**

A) Ulema B) Yeniçeriler C) Ayanlar
D) Azınlıklar E) Din Adamları

9. **Avrupalı devletlerin Osmanlı Devleti için kullandığı Şark meselesi ifadesi ilk defa nerede kullanılmıştır?**

A) 1815 Viyana Kongresi
B) 1856 Paris Konferansı
C) 1840 Londra Konferansı
D) 1878 Berlin Antlaşması
E) 1876 Tersane Konferansı

OK-YAY

10. **Rus Çarı tarafından kurulan ve Rum İsyanı için çalışma yapan cemiyet aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Hürriyet Cemiyeti
B) Filik-i Eterya Cemiyeti
C) Cemiyet-i Akvam
D) Mavri - Mira Cemiyeti
E) Hınçak Cemiyeti

11. **Osmanlı Devleti'nin 1839 Tanzimat Fermanı ile;**

I. Ulus isyanlarını durdurmak
II. Avrupalı devletlerin iç işlerine karışmasını engellemek
III. Halkı yönetime katmak

amaçlarından hangilerine ulaşmak istediği söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

12. Osmanlı Devleti, XIX. yüzyılda azınlıkların devlete olan bağlılığını artırmak amacıyla önemli yenilikler yapmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi yapılan bu yenilikler arasında değildir?

A) Sened-i İttifak B) Tanzimat Fermanı
C) Islahat Fermanı D) Halepa Fermanı
E) Kanun-i Esasi

13. **1878 Berlin Antlaşması'ndan sonra;**

I. Ermeni Meselesi
II. Makedonya Bölgesi
III. Giritli Rumlar

konularından hangileri sorun olarak ortaya çıkmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

14. XIX. yüzyılda, merkezi otoritesini kaybeden Osmanlı Devleti, ulusçu ayaklanmalarla da sarsılmış ve eyaletler üzerindeki eski gücünü kaybetmiştir.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisine ortam hazırladığı söylenebilir?

A) Avrupa tarzı ıslahatlar yapılmasına
B) Kavalalı Mehmet Ali Paşa isyanının çıkmasına
C) Avrupalı devletlerin Osmanlı'nın iç işlerine karışmasına
D) Avrupa yanlısı bir politika izlemesine
E) Laik yönetim anlayışına geçmesine

15. **XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nden ayrıcalık elde eden ilk azınlık aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Sırplar B) Rumlar C) Ermeniler
D) Bulgarlar E) Arnavutlar

16. **Avrupalı devletlerin Osmanlı Devleti üzerindeki emelleri düşünüldüğünde XIX. yüzyılda, sırasıyla İngiltere, Fransa, Rusya ve Avusturya'nın aşağıdaki hangi Osmanlı topraklarına yönelim gösterdikleri söylenebilir?**

	İngiltere	Fransa	Rusya	Avusturya
A)	Mısır	Tunus Cezayir	Balkanlar	Bosna Hersek
B)	Tunus Cezayir	Kırım	Doğu Anadolu	Erdel
C)	Mısır	Kıbrıs	Mora	Lehistan
D)	Doğu Anadolu	Mısır	Kıbrıs	Bosna Hersek
E)	Kıbrıs	Doğu Anadolu	Lehistan	Eflak Boğdan

17. **Osmanlı Devleti'nin bir Avrupa devleti sayıldığı antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Bükreş B) Edirne
C) Hünkar İskelesi D) Paris
E) Berlin

OK-YAY

ÇÖZÜMLER

1. XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin ulusçu ayaklanmaları bastıramaması ve kendi valisinin isyanının bastırılmasında dış devletlerden destek alması merkezî otoritesinin zayıfladığını gösterir. Dış borç alınması ekonomide yaşanan bozulmaya kanıt oluşturur.

Cevap D

2. II. Mahmut Dönemi'nde Ayanlarla imzalanan Sened-i İttifak belgesi padişah yetkilerini sınırlandırmıştır. Bu yönüyle 1215 Magna Carta'ya benzetilmektedir.

Cevap A

3. 1877 – 1878 Osmanlı Rus Savaşı'nda (93 Harbi) Plevne savunması ile tarihe geçen ve Plevne Kahramanı ünvanını alan Gazi Osman Paşa'dır.

Cevap D

4. Mısır Valisi Kavalalı Mehmet Ali Paşa'nın İsyanı sırasında Rusya'dan yardım isteyen Osmanlı Devleti ve Rusya arasında 1833 Hünkar İskelesi Antlaşması imzalanmış ve Boğazları uluslararası sorun hâline getiren bu antlaşmada Osmanlı Devleti Boğazlarla ilgili son kez kendisi karar almıştır.

Cevap C

5. Kırım Savaşı'nın nedenleri: Macar ve Leh mültecileri sorunu, kutsal yerler sorunu ve Rusya'nın Boğazlar üzerindeki haklarını yeniden talep etmesi gelişmeleridir.

Kavalalı Mehmet Ali Paşa İsyanı 1840 Londra Konferansı ile sonuçlanmıştır.

Cevap C

6. İngiltere'nin sömürgelerine giden yolun Osmanlı topraklarından geçmesi, Rusya ve Fransa'nın Osmanlı topraklarında etkili olmasını engellemek istemesi Osmanlı'nın toprak bütünlüğünü korumasına neden olmuştur. Panslavizm Rusya'nın politikasıdır.

Cevap C

7. Paris Antlaşması'nda Osmanlı'nın da Rusya'nın da Karadeniz'de gemi bulundurmaması, Osmanlı Devleti'nin Kırım Savaşı'nı kazanmışken, antlaşma masasında yenik konumuna düşürüldüğüne ve Osmanlı'nın Karadeniz egemenliğinin kısıtlandığına kanıt oluşturur. Rusya'nın Balkanlar'da güçlendiği söylenemez.

Cevap C

8. II. Mahmut, taşralardaki yerel güçler olan Ayanlarla Sened-i İttifak belgesini imzalayarak Ayanlar üzerinde merkezî otoriteyi sağlamak istemiştir.

Cevap C

9. Avrupalı devletlerin Osmanlı Devleti için kullandıkları Şark meselesi ifadesi ilk kez 1815'de toplanan Viyana Kongresi'nde kullanılmıştır.

Cevap A

10. Rumların Osmanlı Devleti'ne karşı ayaklanmasında Rumlar için çalışma yapan ve Rus Çarı tarafından kurdurulan Cemiyeti'dir. Filik-i Eterya Cemiyetidir. Bu cemiyet daha sonra Etnik-i Eterya Cemiyeti'ne dönüşerek faaliyetlerine devam edecektir.

Cevap B

11. 1839 Tanzimat Fermanı ile Osmanlı içinde yaşayan azınlıklara bazı haklar verilerek ulus isyanlarını durdurmak ve azınlıkları bahane eden Avrupalı devletlerin Osmanlı'nın iç işlerine karışmasını engellemek amaçlanmıştır. Halkı yönetime katmak meşrutiyet rejimi ile olacaktır.

Cevap C

12. Soruda verilen Tanzimat ve Islahat Fermanı ile Osmanlı tebasındaki bütün azınlıklara bazı haklar verilmiştir. Kanun-i Esasi ile azınlıklara seçme ve seçilme hakkı verilmiştir. Halepa Fermanı ile Giritli Rumlara ayrıcalık yapılmıştır. Sened-i İttifak ise azınlıklar için değil, Türk ve Müslüman nüfusu kimseler olan Ayanları merkeze bağlama için imzalanan bir belgedir.

Cevap A

13. 1878 Berlin Antlaşması'nda Makedonya'da ıslahat yapılması, Giritli Rumlar ve Ermeniler içinde ayrıcalık belirten ıslahatlar yapılması maddeleri yer almıştır. Antlaşmadan sonra bu üç konu sorun olarak ortaya çıkmıştır.

Cevap E

14. XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin uluscu ayaklanmalarla uğraşması, merkezî otoritesini kaybetmesi, Avrupalı devletlerin Osmanlı'nın iç işlerine karışmasına ortam hazırlamıştır.

Cevap C

15. 1812 Bükreş Antlaşması ile Osmanlı Devleti'nde ilk defa ayrıcalık elde eden azınlık Sırplar olmuştur.

Cevap A

16. Doğu Akdeniz'e hâkim olmak isteyen İngiltere Mısır ve Kıbrıs'ı işgal etmiş, Doğu Akdeniz'de güçlenmek isteyen Fransa, Tunus ve Cezayir'i işgal etmiş, Rusya Balkanlar üzerinden sıcak denizlere inmeye çalışırken Avusturya da Bosna Hersek'i işgal etmiştir.

Cevap A

17. Kırım Savaşı sonrasında imzalanan 1856 Paris Antlaşması'nda Osmanlı Devleti bir Avrupa devleti sayılmış ve toprak bütünlüğü Avrupalı devletlerin garantisine verilmiştir.

Cevap D

OK-YAY

1. **Padişah yetkilerinin ilk kez Anayasa ile kısıtlanması aşağıdakilerden hangisi ile gerçekleşmiştir?**

A) Darü'ş Şuray-ı Bab-ı Ali'nin kurulması
B) Meşveret Meclisi'nin açılması
C) Tanzimat Fermanı'nın ilanı
D) Sened-i İttifak belgesinin imzalanması
E) Kanun-i Esasi'nin kabulü

2. **Avrupa'ya ilk kez diplomatik gezi düzenleyen Osmanlı Padişahı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) II. Mahmut B) Abdülmecit
C) Abdülaziz D) II. Abdülhamit
E) V. Mehmet Reşat

3. **XIX. yüzyılda yapılan ıslahat çalışması ve yapıldığı alan eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?**

A) Rüştiye ⇒ Eğitim
B) Darü'ş Şuray-ı Bab-ı Ali ⇒ İdari
C) Sekban-ı Cedit ⇒ Mali
D) Mecelle ⇒ Hukuk
E) Takvim-i Vekay-i ⇒ Kültür

4.
I. 1839 Tanzimat Fermanı
II. 1856 Islahat Fermanı
III. 1876 I. Meşrutiyetin ilanı

verilen ıslahatların ortak amacı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Halifeliği kaldırmak
B) Ulusçu ayaklanmaları engellemek
C) Sanayide gelişimi sağlamak
D) Rüşvet ve iltiması yok etmek
E) Düyun-u Umumiye'yi kaldırmak

5. **II. Mahmut Dönemi'nde ilk kez yapılan nüfus sayımında kadınların sayılmamasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kadınların vergiden muaf olması
B) Sayımın askerî amaçlı yapılması
C) Eğitim düzeyinin düşük olması
D) Kadınların siyasal haklarının olmaması
E) Halkın farklı etnik gruplardan oluşması

6. **II. Mahmut Dönemi'nde;**

I. İlköğretimin zorunlu hâle getirilmesi
II. Sekban-ı Cedit'in kurulması
III. Avrupa'ya öğrenciler gönderilmesi

yeniliklerinden hangilerinin kültürel düzeyi yükseltmek amacıyla yapıldığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

7. **1829 Edirne Antlaşması'nın;**

I. Yunanistan'a bağımsızlık verilmesi
II. Sırbistan'a özerklik tanınması
III. Rus ticaret gemilerine Boğazlardan serbestçe geçebilme hakkının verilmesi

maddelerinden hangileri ile Rusya'nın sıcak denizlere inme politikasını güçlendirdiği söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

8. **Osmanlı Devleti'nde XIX. yüzyılda çıkan;**

I. Kara Yorgi İsyanı
II. Mora Ayaklanması
III. Ermeni İsyanı

isyanlarından hangilerinde Rusya'nın desteği olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

9. **İngiltere, Fransa ve Rusya'nın Navarin'de Osmanlı donanmasını yakması, aşağıdaki azınlıklardan hangisinin bağımsızlığını kazanmasında etkili olduğu söylenebilir?**

A) Ermeniler B) Arnavutlar C) Sırplar
D) Rumlar E) Boşnaklar

10. **1878 Berlin Antlaşması ile bağımsız olan Balkan devletleri aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?**

A) Bulgaristan, Sırbistan, Romanya
B) Sırbistan, Karadağ, Yunanistan
C) Arnavutluk, Bulgaristan, Romanya
D) Sırbistan, Karadağ, Romanya
E) Yunanistan, Arnavutluk, Bulgaristan

PEGEM AKADEMİ

OK-YAY

11. **XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti ve Rusya arasında imzalanan 1878 Ayastefanos (Yeşilköy) Antlaşması'nın iptal edilmesinde etkili olan devlet aşağıdakilerden hangisidir?**

A) İngiltere B) Fransa C) Avusturya
D) Hollanda E) İsveç

12. **Osmanlı Devleti'nde;**

I. Yunanların bağımsız olması
II. II. Mahmut'un Ayanları resmen tanıması
III. Sırplara özerklik verilmesi

durumlarından hangileri Milliyetçilik isyanlarının başarılı olduğuna kanıt olarak gösterilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

13. XVIII. ve XIX yüzyıllar boyunca Osmanlı Devleti'nin Rusya ile yaptığı savaşlar kesintilerle sürekli olarak devam etmiştir.

Rusya ile yapılan savaşlarda aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenemez?

A) Karadeniz hâkimiyeti
B) Kutsal yerler sorunu
C) Panslavizm politikası
D) Kırım hâkimiyeti
E) Demokratikleşme haraketleri

14. **II. Mahmut Dönemi'nde özel mülkiyete geçişi sağlayan yenilik aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Tımar sistemi uygulamasına son verilmesi
B) Divan'ın kaldırılması
C) Mekteb-i Mülkiyenin açılması
D) Müsadere sisteminin kaldırılması
E) Muhtarlıkların kurulması

15. Mora'da çıkan Yunan İsyanı'nın bastırılmasında Osmanlı Devleti'ne yardım eden Mısır Valisi Kavalalı Mehmet Ali Paşa, yapacağı yardımın karşılığında Girit ve Suriye valiliklerinin kendisine verilmesini istemiştir.

Buna göre Mehmet Ali Paşa'nın aşağıdakilerden hangisini amaçladığı söylenebilir?

A) Osmanlı Devleti'ne ekonomik kazanç sağlamak
B) Osmanlı Devleti'nin Mora'da mutlak egemenliğini sağlamak
C) Avrupalı devletlerin Osmanlı Devleti'ne baskı yapmasını engellemek
D) Sahip olduğu toprakları genişleterek siyasi gücünü artırmak
E) Rusya'nın Panslavizm politikasına destek vermek

16.

I. Azınlık ayaklanmalarının çıkması
II. Tanzimat Fermanı'nın ilanı
III. Fransız İhtilali'nin yaydığı milliyetçi fikirler
IV. Rusya'nın Panslavizm politikasını uygulaması

Verilen gelişmelerin oluşum sıralaması aşağıdaki seçeneklerin hangisinde doğru verilmiştir?

A) I, II, III ve IV B) II, III, I ve IV
C) III, I, IV ve II D) III, IV, I ve II
E) I, III, II ve IV

17. Osmanlı Devleti'nin son dönemlerinde Osmanlı içinde yaşayan Ortodoks Hristiyanların koruyuculuğunu Rusya, Katolik Hristiyanların koruyuculuğunu ise Fransa üstlenerek, ayrıcalıklar yapılmasını talep etmişlerdir.

Bu durumun;

I. Osmanlı Devleti'nin iç işlerine karışılması
II. Kutsal yerler sorununun ortaya çıkması
III. Azınlık haklarının kısıtlanması

gelişmelerinden hangilerinin yaşanmasına neden olduğu söylenemez?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) Yalnız III E) I, II ve III

OK-YAY

ÇÖZÜMLER

1. Osmanlı Devleti'nde 1876 yılında Meşrutiyet sistemine geçilmiş ve bir meclis açılarak Türk tarihinin ilk anayasası Kanun-i Esasi ilan edilmiştir ve padişah yetkileri ilk kez Anayasa ile kısıtlanmıştır.

Cevap E

2. Rusya'nın Osmanlı Devleti üzerindeki politikalarını açıklayarak Avrupalı devletleri bu konuda yanına çekmek için Avrupa'ya diplomatik gezi düzenleyen ilk Osmanlı Padişahı Abdülaziz'dir.

Cevap C

3. Sekban-ı Cedit, II. Mahmut Dönemi'nde oluşturulan ordudur. Bu sebeple mali alanda değil askerî alanda yapılan bir yeniliktir.

Cevap C

4. Tanzimat ve Islahat Fermanları ile Osmanlı içindeki azınlıklara bazı haklar verilmiş, Meşrutiyet ile meclis açılarak azınlıklara da temsil hakkı verilmiştir. Hepsinin ortak amacı ulusçu ayaklanmaları engellemektir.

Cevap B

5. II. Mahmut Dönemi'nde ilk kez yapılan nüfus sayımı askerî amaçlı yapıldığı için kadınlar sayılmamıştır.

Cevap B

6. II. Mahmut Dönemi'nde ilköğretimin zorunlu hâle getirilmesi, Avrupa'ya öğrenciler gönderilmesi, toplumun kültürel düzeyini yükseltmeye yöneliktir. Sekban-ı Cedit ordusu, askerî alanda bir yeniliktir.

Cevap D

7. 1829 Edirne Antlaşması'nda Rusya'nın ticaret gemilerinin Boğazlardan geçmesi hakkı ile Rusya istediği çıkarı elde etmiş ve sıcak denizlere inme politikası güçlenmiştir.

Cevap B

8. Rusya Osmanlı Devleti içinde çıkan millet ayaklanmalarını desteklemiştir. Kara Yorgi yani Sırp isyanında, Mora yani Rum isyanında ve Ermeni ayaklanmalarında Rusya'nın desteği vardır.

Cevap E

9. Mora'da çıkan Rum ayaklanmaları sırasında İngiltere, Fransa ve Rusya Navarin'de Osmanlı donanmasını yakmıştır. Bu durum Rumların bağımsızlığını kazanmasında etkili olmuş ve 1829 Edirne Antlaşması ile Yunanistan bağımsız olmuştur.

Cevap D

10. Osmanlı ve Rusya arasında imzalanan 1878 Berlin Antlaşması ile birden fazla Balkan devleti bağımsız olmuştur. Bu devletler Sırbistan, Karadağ ve Romanya'dır.

Cevap D

11. 1878 yılında Osmanlı Devleti ve Rusya arasında imzalanan Ayastefanos Antlaşması ile Rusya'nın sıcak denizlere inme imkânı elde etmesi İngiltere'nin çıkarlarına ters düşmüş ve araya girerek Ayastefonos Antlaşması'nın iptalini sağlamıştır.

Cevap A

12. Osmanlı içinde yaşanan milliyetçi ayaklanmalar neticesinde Sırplara özerklik verilmesi, Yunanların bağımsız olması milliyetçilik isyanlarının başarılı olduğuna kanıttır. Ayanlar Osmanlı içinde azınlık değil, Türk ve Müslüman olan nüfuzlu kimselerdir.

Cevap D

13. Rusya ile yapılan savaşlardaki temel neden, Rusya'nın sıcak denizlere inmek istemesidir. Bu durumda Kırım'ı alarak Karadeniz'e yerleşmek istemesi etkili iken, Kutsal yerler sorunu ve Panslavizm politikası da Osmanlı – Rus savaşlarında etkili olmuştur. Demokratikleşme hareketleri Osmanlı içindeki gelişmelerdir.

Cevap E

14. Osmanlı Devleti'nde müsadere sistemi kişinin malına devletin el koyması sistemidir. II. Mahmut Dönemi'nde müsadere usulünün kaldırılması ile özel mülkiyete geçiş sağlanmıştır.

Cevap D

15. Kavalalı Mehmet Ali Paşa'nın, Mısır valiliği yaparken, Osmanlı Devleti'ne yaptığı yardımlar sonucunda ek valilikler istemesi siyasi gücünü arttırmak istediğine kanıttır.

Cevap D

16. Fransa'da yaşanan ihtilal sonucunda Milliyetçilik fikir akımı ortaya çıkmış ve Osmanlı içinde bu akımdan etkilenen azınlıklar ayaklanma çıkarmıştır. Rusya Panslavizm politikası ile azınlıkları kışkırtmış ve Osmanlı Devleti Tanzimat Fermanı ile azınlıklara bazı haklar vermiştir.

Cevap C

17. Rusya'nın Ortodokslar için, Fransa'nın ise Katolikler için sürekli Osmanlı Devleti'nden ayrıcalıklar talep etmesi, Osmanlı'nın iç işlerine karışılmasına neden olurken kutsal yerler sorununu da ortaya çıkarmıştır.

Cevap D

PEGEM AKADEMİ

OK-YAY

1. **XIX. yüzyılda, Osmanlı Devleti'nde aşağıdaki konulardan hangisinin, uluslararası bir sorun hâline geldiği söylenemez?**

A) Boğazlar B) Azınlıklar C) Mısır
D) Mülteciler E) Ayanlar

2. **Aşağıdakilerden hangisi 1868 Vilayet Nizamnamesi ile oluşturulan idari birimlerden biri değildir?**

A) Vilayet B) Nahiye C) Liva
D) Kaza E) Köy

3. **Osmanlı Devleti'nin ilk resmî gazetesi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Takvim-i Vekayi B) Tercüman-ı Ahval
C) Ceride-i Havadis D) Ceride-i Mehakim
E) Tercüman-ı Hakikat

4. **Osmanlı Devleti'nde XIX. yüzyılda askerlik yapmayan gayrimüslim halktan alınan aşağıdaki vergilerden hangisi kaldırılmıştır?**

A) Öşür B) Haraç C) Cizye
D) Ağnam E) Avarız

5. **Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılması ile yerine kurulan ordu aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Nizam-ı Cedit
B) Sekban-ı Cedit
C) Asakir-i Mansure-i Muhammediye
D) Eşkinci Ocağı
E) Hamidiye Alayları

6. **İngiltere'nin II. Abdülhamit Dönemi'nde, Doğu Akdeniz hâkimiyetini kuvvetlendirmek için işgal ettiği yerler aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Tunus – Cezayir B) Trablusgarp – Mısır
C) Kıbrıs – Mısır D) Cezayir – Trablusgarp
E) Tunus – Kıbrıs

7. **Sultan Abdülmecit'in Girit'teki Rum ayaklanmasını bastırmak için yayımladığı belge aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Islahat Fermanı
B) Halepa Fermanı
C) Tanzimat Fermanı
D) İmtiyazlar Fermanı
E) Sened-i İttifak

8. Vatan ve Hürriyet şairi olarak da bilinir. Kırım Savaşı'nı konu alan "Vatan Yahut Silistre" adlı eserden dolayı sürgün edilmiştir. Düşünceleri Mustafa Kemal'i etkilemiştir.

Yukarıda hakkında bazı bilgiler verilen aydın aşağıdakilerden hangisidir?

A) Namık Kemal
B) Tevfik Fikret
C) Mehmet Akif Ersoy
D) Hüseyin Cahit Yalçın
E) Ziya Gökalp

9. **Aşağıdakilerden hangisi Kavalalı Mehmet Ali Paşa İsyanı'na bağlı olarak ortaya çıkan gelişmelerden biri değildir?**

A) Boğazların uluslararası bir sorun hâline gelmesi
B) Osmanlı Devleti'nin Avrupa'nın açık pazarı konumuna gelmesi
C) Nizip Savaşı'nın yaşanması
D) Londra Konferansı'nın toplanması
E) İngiltere ile Kalle-i Sultaniye Antlaşması'nın imzalanması

OK-YAY

10. **Osmanlı Devleti'nde Avrupa hukukuna göre işleyen mahkemeler ilk defa hangi dönemde açılmıştır?**

A) II. Mahmut Dönemi
B) Tanzimat Devri
C) Meşrutiyet Dönemi
D) İstibdat Dönemi
E) Lale Devri

11. Osmanlı Devleti, Kırım Savaşı esnasında Avrupalı devletlerden ilk dış borcunu almıştır.

Bu olay Osmanlı Devleti ile ilgili,

I. Ekonominin bozulduğu
II. Osmanlı'nın bir Avrupa devleti sayıldığı
III. Kırım Savaşı masraflarının karşılanamadığı

yargılarından hangilerinin doğruluğunu kanıtlar niteliktedir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

12. **Rum isyanına destek vermek amacıyla Yunanistan'a gelen İngiliz şair aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Oscar Wilde B) Lord Byron
C) Edward Lear D) Lewis Carroll
E) Samuel Taylor

13. Tanzimat Fermanı'nda "herkesin kanun önünde eşitliği" ilkesi kabul edilmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin bu ilke doğrultusunda gerçekleştirildiği söylenemez?

A) Azınlıkların devlet memuru olabilmesi
B) Vergilerin herkesin gelirine göre alınması
C) Hristiyan halka da askerlik yapma zorunluluğunun getirilmesi
D) Osmanlı tebası içinde din, dil, ırk ayrımı yapılmaması
E) Denge politikası uygulanması

14.
- Darülfünun
- Darulmuallimat
- Galatasaray Sultanisi

Yukarıda verilen eğitim kurumları aşağıdaki Osmanlı padişahlarından hangisinin döneminde açılmıştır?

A) II. Abdülhamit B) Abdülmecit
C) III. Selim D) Abdülaziz
E) II. Mahmut

15. **Osmanlı Devleti'nde Bağdat demiryolu hattı aşağıdaki devletlerden hangisi tarafından yapılmıştır?**

A) Almanya B) İngiltere C) Fransa
D) Avusturya E) İtalya

16. **"Alemdar Olayı" ile tahta çıkan Osmanlı Padişahı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) II. Mahmut B) V. Murat
C) Abdülaziz D) Abdülmecit
E) II. Abdülhamit

17. **Osmanlı Devleti'nde ilan edilen;**

I. Tanzimat Fermanı
II. Islahat Fermanı
III. Halepa Fermanı

fermanlarından hangilerinde, uluslararası konferanslarda Avrupalı devletlerin desteğini sağlamak amaçlanmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

PEGEM AKADEMİ

OK-YAY

ÇÖZÜMLER

1. XIX. yüzyılda Mısır Valisi Kavalalı Mehmet Ali Paşa İsyanı, Boğazlar konusu, Azınlık ayaklanmaları ve Osmanlı Devleti'ne sığınan Macar ve Leh mültecileri konuları uluslararası bir sorun hâline gelirken Ayanlar konusu iç mesele olarak kalmıştır.

Cevap E

2. Abdülaziz zamanında oluşturulan 1868 Vilayet Nizamnamesi ile Vilayet ve Liva uygulaması gelmiştir. Nahiye ise 1871 Nizamnamesi ile oluşturulmuştur.

Cevap B

3. II. Mahmut Dönemi'nde Osmanlı Devleti'nin ilk resmî gazetesi Takvim-i Vekay-i çıkarılmıştır.

Cevap A

4. Gayrimüslim halktan askerlik yapmamalarının karşılığında alınan Cizye vergisi XIX. yüzyılda kaldırılmıştır.

Cevap C

5. II. Mahmut zamanında Yeniçeri Ocağı kaldırılıp yerine Asakir-i Mansure-i Muhammediye ordusu kurulmuştur. Bu olaya tarihte Vaka-i Hayriye denmiştir.

Cevap C

6. İngiltere Doğu Akdeniz hâkimiyetini kuvvetlendirmek için Osmanlı'nın toprak bütünlüğünü korumaktan vazgeçmiş ve Kıbrıs ile Mısır'ı işgal etmiştir.

Cevap C

7. Giritli Rumlar, Yunanistan'a bağlanmak için ayaklanma çıkarmış, Sultan Abdülmecit Rum ayaklanmalarını engellemek için ayrıcalıkların verildiği Halepa Fermanı'nı ilan etmiştir.

Cevap B

8. Soruda hakkında bazı bilgiler verilen aydın Namık Kemal'dir. (ö. 1888) Mustafa Kemal, Namık Kemal için; "Türk ulusunun yüzyıllardan beri beklediği ses" demiştir.

Cevap A

9. 1806 – 1812 Osmanlı – Rus Savaşı'nda Osmanlı Devleti'nin İngiltere ile imzaladığı antlaşma Kalle-i Sultaniye Antlaşması'dır. Kavalalı Mehmet Ali Paşa İsyanı ile ilgili bir gelişme değildir.

Cevap E

10. Osmanlı Devleti'nde ilk defa Avrupa hukukuna göre işleyen Nizamiye Mahkemeleri Tanzimat Dönemi'nde açılmıştır.

Cevap B

11. Osmanlı Devleti ekonomisi bozulduğu için Kırım Savaşı masraflarını karşılayamamış ve Avrupalı devletlerden dış borç almıştır. Borç alınması Osmanlı Devleti'nin bir Avrupa devleti sayıldığını göstermez.

Cevap D

12. Mora'da çıkan Rum ayaklanmasında Avrupalı devletler Rumları desteklemiş, hatta İngiliz şair Lord Byron Rumları ziyaret ederek onların yanında olduğunu belirtmiştir.

Cevap B

13. Tanzimat Fermanı ile gayrimüslimlerin yer almadıkları askerlik, memurluk gibi görevlere getirilmeleri, 10'da 2 oranında vergi ödemeleri konusunun gelirine göre ödenmeye başlanması durumları eşitlik ilkesinin gereği maddelerdir. Ancak denge politikası Osmanlı Devleti'nin XIX. yüzyılda dış politikada uyguladığı bir siyasettir.

Cevap E

14. Darülfünun ilk yüksekokul, Darülmuallîmat kız öğretmen okulu ve Galatasaray Sultanisi Abdülaziz döneminde açılan eğitim kurumlarıdır.

Cevap D

15. Berlin – Bağdat demiryolu hattını inşa eden devlet Almanya'dır.

Cevap A

16. Alemdar Olayı ile tahta çıkan II. Mahmut'tur. Alemdar Mustafa Paşa da sadrazam yapılmıştır.

Cevap A

17. 1839 Tanzimat Fermanı'nda 1840 Londra Konferansı, 1856 Islahat Fermanı'nda ise 1856 Paris Konferansı etkili olmuştur. Osmanlı Devleti fermanlarla azınlıklara bazı haklar vererek uluslararası konferanslarda Avrupalı devletlerin desteğini sağlamayı amaçlamıştır.

Cevap C

PEGEM AKADEMİ

OK-YAY

1.

I. Mekteb-i Tıbbiye
II. Mürur Tezkeresi
III. Posta Teşkilatı

yukarıda verilen yeniliklerden hangilerinin sosyal alanda yapıldığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

2. **II. Abdülhamit'in İstibdat Dönemi olarak isimlendirilen baskıcı yönetimine karşı kurulan cemiyet aşağıdakilerden hangisidir?**

A) İttihat Terakki B) Jön Türkler
C) Hürriyet ve İtilaf D) Ahrar Fırkası
E) İttihad-ı Muhammedi

3. **Aşağıdakilerden hangisi İstibdat Dönemi gelişmelerinden değildir?**

A) Muharrem Kararnamesi'nin yayınlanması
B) İstihbarat teşkilatının kurulması
C) Hamidiye Alaylarının kurulması
D) Vilayet Nizamnamesi'nin yayımlanması
E) İslamcılık fikrinin devlet politikası hâline getirilmesi

4. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde bugünkü ortaokul seviyesinde eğitim veren okullardır?**

A) İdadiler B) Rüştiyeler
C) Mekteb-i Mülkiye D) Sıbyan Mektepleri
E) Darülfünun

5. **Osmanlı tarihinde, kendi yetkilerini kanunlarla kısıtlayan ilk Osmanlı Padişahı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) III. Selim B) II. Mahmut
C) Abdülhamit D) Abdülaziz
E) II. Abdülhamit

6. **Rusya'nın Osmanlı Devleti için kullandığı "Hasta Adam" tabiri aşağıdaki savaşlardan hangisinin öncesinde ortaya atılmıştır?**

A) Petervaradın Savaşı
B) Kırım Savaşı
C) 93 Harbi
D) Trablusgarp Savaşı
E) Balkan savaşları

7. **Meşrutiyet'in ilan edileceğine söz veren aşağıdaki hangi padişah Genç Osmanlılar tarafından tahta çıkarılmıştır?**

A) II. Mahmut B) Abdülmecit
C) Abdülaziz D) II. Abdülhamit
E) V. Mehmet Reşat

8. **Osmanlı Devleti'nde Divan Teşkilatını kaldırarak, kabine sistemini getiren padişah aşağıdakilerden hangisidir?**

A) III. Selim B) II. Mahmut
C) Genç Osman D) IV. Murat
E) Abdülmecit

9. **Mecelle adı verilen, İslam Hukuku'na dayalı Osmanlı Medeni Kanunu'nu hazırlayan devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Ahmet Cevdet Paşa
B) Şeker Ahmet Paşa
C) Mustafa Reşit Paşa
D) Keçicizade Fuad Paşa
E) Alemdar Mustafa Paşa

PEGEM AKADEMİ

OK-YAY

10. **Tanzimat Dönemi'nde aşağıdaki alanlardan hangisi üzerinde bir düzenleme yapıldığı söylenemez?**

A) Özel mülkiyet B) Askerî
C) Hukuki D) Ekonomik
E) Yönetim

11. **Osmanlı Devleti'nde ilk kez siyasi partilerin bulunduğu dönem aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Klasik Dönem B) Tanzimat Dönemi
C) İstibdat Dönemi D) II. Meşrutiyet Dönemi
E) I. Meşrutiyet Dönemi

12. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin XIX. yüzyılda kaybettiği yerlerden biri değildir?**

A) Yunanistan B) Sırbistan C) Kırım
D) Karadağ E) Romanya

13. **Namık Kemal, Ziya Gökalp gibi aydınların benimsediği düşünce akımı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Osmanlıcılık B) İslamcılık
C) Türkçülük D) Turancılık
E) Adem-i Merkeziyetçilik

14. **Sultan Abdülaziz Dönemi'nde;**

I. Dolmabahçe
II. Beylerbeyi
III. Çırağan

saraylarından hangileri inşa edilmiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

15. **Osmanlı Devleti'nde müzeciliğin kurucusu olarak bilinen devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Ahmet Cevdet Paşa
B) Mithat Paşa
C) Osman Hamdi Bey
D) Şeker Ahmet Paşa
E) Agâh Efendi

16. **Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılması ile;**

I. Yeniliklerin yapılmasına ortam hazırlamak
II. Merkezî otoriteyi güçlendirmek
III. Ekonomik kalkınmayı sağlamak

durumlarından hangileri gerçekleştirilmek istenmiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

17. **1841 Londra Boğazlar Sözleşmesi;**

I. Boğazlar tüm devletlerin ticaret gemilerine açık olacak
II. Barış zamanında, Boğazlar savaş gemilerine kapalı olacak
III. Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğü Avrupalı devletlerin garantisinde olacak

maddelerinden hangilerini içermektedir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

PEGEM AKADEMİ

OK-YAY

ÇÖZÜMLER

1. Mekteb-i Tıbbiye orduya doktor yetiştirmek için açılan askerî bir yeniliktir. Mürur Tezkeresi Anadolu'dan İstanbul'a gelecek kişiler için geçiş belgesidir ve posta teşkilatı haberleşmeyi kolaylaştırmak için kurulan sosyal alandaki yeniliklerdir.

Cevap D

2. 1876 yılında açılan meclisi festhetmesinin ardından İstibdat Dönemi'ni başlatan II. Abdülhamit'in baskıcı döneminde İttihat ve Terakki cemiyeti kurularak meclisin yeniden açılması için çalışmalar yapılmıştır.

Cevap A

3. 1864 yılında Vilayet Nizamnamesi'nin yayınlanması Abdülaziz Dönemi'ndedir. İstibdat Dönemi ise II. Abdülhamit'in meclisi kapattığı tarih 1878'den II. Meşrutiyet'in ilan edildiği 1908'e kadar geçen dönemdir.

Cevap D

4. Bugünkü ortaokullar seviyesinde eğitim veren Osmanlı okulu Rüştiyelerdir.

Sıbyan Mektepleri ⇒ İlkokul

İdadiler ⇒ Lise

Mülkiye Mektebi ve Darülfunun yüksek okul düzeyindedir.

Cevap B

5. II. Mahmut, Ayanlarla imzaladığı Sened-i İttifak belgesi ile padişah yetkilerini sınırlandıran ilk Osmanlı Hükümdarı olmuştur.

Cevap B

6. Rusya "Hasta Adam" tabirini kullanarak Kırım Savaşı öncesinde İngiltere'ye Osmanlı Devleti'ni parçalama teklifinde bulunmuştur.

Cevap B

7. Genç Osmanlılar adı verilen grup, Meşrutiyet'i ilan etmeye yanaşmayan Sultan Abdülaziz'i tahtan indirerek V. Murat'ı tahta çıkarmıştır. Fakat V. Murat'ın sağlık problemleri olunca, Meşrutiyet'i ilan edeceğine söz veren II. Abdülhamit tahta çıkarılmıştır.

Cevap D

8. Osmanlı Padişahlarından II. Mahmut Divan Teşkilatını kaldırarak Nazırlıkları kurmuştur ve Avrupa'daki gibi kabine sistemini getirmiştir.

Cevap B

9. Osmanlı Devleti'nde Mecelle adı verilen İslam Hukuku'na dayalı Medeni Kanun, Ahmet Cevdet Paşa tarafından hazırlanmıştır.

Cevap A

10. Tanzimat Fermanı'nda temel olarak, kişi hakları, özel mülkiyet, hukuk üstünlüğü, askerlik ve vergi konuları üzerinde düzenleme yapılırken yönetim konusunda bir düzenleme yapılmamıştır.

Cevap E

11. Osmanlı Devleti'nde çeşitli partilerin bulunduğu dönem Anayasal sürecin başladığı dönemdir. Ancak I. Meşrutiyet döneminde partiler bulunmazken II. Meşrutiyet döneminde siyasal partiler yer almaktadır.

Cevap D

12. 1829 Edirne Antlaşması ile Yunanistan, 1878 Berlin Antlaşması ile Sırbistan, Karadağ ve Romanya bağımsız olmuştur. Kırım ise XVIII. yüzyılda 1774 Küçük Kaynarca Antlaşması ile kaybedilmiştir.

Cevap C

13. Osmanlı Devleti'ni dağılmaktan kurtarmak için çeşitli düşünce akımları savunulmuştur. Namık Kemal, Ziya Gökalp gibi aydınların savunduğu düşünce ise Türkçülük fikir akımı olmuştur.

Cevap C

14. Dolmabahçe Sarayı Abdülmecit Dönemi'nde yapılırken, Beylerbeyi ve Çırağan Sarayları Sultan Abdülaziz Dönemi'nde inşa edilmiştir.

Cevap D

15. XIX. yüzyılda Sanayi Nefise Mektebi'ni kuran Osman Hamdi Bey müzeciliğin kurucusu olarak bilinir.

Cevap C

16. Yeniçeri Ocağı'nın bozulması ile Yeniçeriler devlet işlerine müdahale etmeye başlamıştır. Bu durum sadrazamı, devlet adamlarını, hatta padişahı öldürmeye kadar gitmiştir. Bu nedenle merkezi otoriteyi güçlendirmek, yeniliklerin önünü açmak amacıyla Yeniçeri Ocağı kaldırılmıştır. Ekonomik kalkınmayı sağlamak amaçlanmamıştır.

Cevap C

17. Mısır sorunu esnasında Osmanlı Devleti'nin Rusya ile imzaladığı Hünkar İskelesi Antlaşması ile ortaya çıkan Boğazlar sorununu Avrupalı devletler 1841'de Londra Boğazlar Sözleşmesi ile çözmeye çalışmıştır. Boğazlar ticaret gemilerine açıkken savaş gemilerine kapatılmıştır. Osmanlı Devleti'nin bir Avrupa devleti sayılması, toprak bütünlüğünün Avrupalı devletlerin garantisine verilmesi 1856 Paris Antlaşması'nda yer almaktadır.

Cevap C

PEGEM AKADEMİ

OK-YAY

1.

I. Anayasal yönetime geçilmesi

II. Hukuk üstünlüğünün kabul edilmesi

III. Rejime karşı ilk ayaklanmanın çıkması

Verilen gelişmeleri oluş zamanına göre sıraladığımızda aşağıdakilerden hangisinin doğru olduğu söylenebilir?

A) I, II ve III B) II, I ve III C) II, III ve I
D) III, II ve I E) III, I ve II

2. **1878 Berlin Antlaşması'nda Elviye-i Selase olarak bilinen ve Rusya'ya verilen üç il aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kars, Erzurum, Batum
B) Erzurum, Doğu Beyazıt, Ardahan
C) Kars, Ardahan, Batum
D) Batum, Doğu Beyazıt, Sivas
E) Sivas, Kars, Erzurum

3. **Avrupalı devletler 1881'de kurdukları Düyun-u Umumiye İdaresi ile;**

I. Tütün

II. Tuz

III. İpek

gelirlerinden hangilerine el koyarak Osmanlı borçlarının tahsilatını gerçekleştirmişlerdir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

4. **Mısır sorunu sırasında İngiltere, Fransa ve Rusya tarafından Osmanlı donanmasının yakıldığı yer aşağıdakilerden hangisidir?**

A) İnebahtı B) Çeşme C) Navarin
D) Sinop E) Kıbrıs

5. **Kaime-i Nakdiye adıyla ilk kâğıt para aşağıdaki Osmanlı padişahlarından hangisinin döneminde bastırılmıştır?**

A) III. Selim B) II. Mahmut
C) Abdülmecit D) Abdülaziz
E) II. Abdülhamit

6. **Kanun-i Esasi aşağıdaki devlet adamlarından hangisinin başkanlığında toplanan bir heyet tarafından hazırlanmıştır?**

A) Mithat Paşa
B) Namık Kemal
C) Yusuf Akçura
D) Ziya Gökalp
E) Ali Suavi

7. **Osmanlı Devleti'nde parlamenter sistemin başladığı gelişme aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Nazırlıkların Kurulması
B) Tanzimat Fermanı
C) Islahat Fermanı
D) Sened-i İttifak
E) Kanun-i Esasi'nin ilanı

8. **Aşağıdaki padişah ve siyasi belgeler eşleştirilmesinden hangisi yanlıştır?**

A) Sened-i İttifak – II. Mahmut
B) Tanzimat Fermanı – Abdülmecit
C) Halepa Fermanı – II. Abdülhamit
D) Islahat Fermanı – Abdülaziz
E) Kanun-i Esasi – II. Abdülhamit

9. **İttihat ve Terakki'nin Hürriyet ve İtilaf fırkasını iktidardan indirdiği askeri darbe aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Bab-ı Ali Baskını
B) 31 Mart Vakası
C) Alemdar Olayı
D) Edirne Vakası
E) Çırağan Vakası

OK-YAY

10. **Osmanlı Devleti'ni Avrupa'nın açık pazarı konumuna getiren antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Edirne Antlaşması
B) Paris Antlaşması
C) Berlin Antlaşması
D) Balta Limanı Antlaşması
E) Hünkar İskelesi Antlaşması

11. **Tanzimat Dönemi'nde aşağıdaki yeniliklerden hangisinin ulaşım ve haberleşmeyi geliştirmek amacıyla yapıldığı söylenemez?**

A) İzmir – Aydın demiryolu hattının yapılması
B) Edirne – Kırım – Varna arasında ilk telgraf hattının kurulması
C) Tercüman-ı Ahval Gazetesi'nin çıkarılması
D) Ercümen-i Daniş'in kurulması
E) Posta Nezaretinin kurulması

12. **Aşağıdakilerden hangisi XIX. yüzyıl Osmanlı ekonomisini olumsuz etkileyen gelişmelerden biri değildir?**

A) Balta Limanı Antlaşması
B) Düyun-u Umumiye'nin kurulması
C) Kapitülasyonların yaygınlaştırılması
D) Şirketi-i Hayriye'nin kurulması
E) Osmanlı ekonomisinin dışa bağımlı hâle gelmesi

13. **Abdülmecit Dönemi'nde ilan edilen Islahat Fermanı aşağıdaki antlaşmalardan hangisinde yer almıştır?**

A) 1829 Edirne Antlaşması
B) 1833 Hünkar İskelesi Antlaşması
C) 1838 Balta Limanı Antlaşması
D) 1856 Paris Antlaşması
E) 1878 Berlin Antlaşması

14. **Islahat Fermanı ile Müslüman ve gayrimüslimler arasındaki davalara bakmak için aşağıdaki mahkemelerden hangisi kurulmuştur?**

A) Nizamiye Mahkemeleri
B) Cemaat Mahkemeleri
C) Karma Mahkemeler
D) Divan-ı Ahkam-ı Adliye
E) Şer-i Mahkemeler

15. **Darülfünun ders kitaplarını hazırlamak için Ahmet Cevdet Paşa öncülüğünde oluşturulan kurul aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Encümen-i Daniş
B) Matbuat Nizamnamesi
C) Mekteb-i Maarif-i Adliye
D) Tercüme Odası
E) Muhassallık meclisi

16.
I. Kısas-ı Enbiya
II. Tarih-i Cevdet
III. Maruzat

Verilen eserlerden hangileri Ahmet Cevdet Paşa tarafından kaleme alınmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

17. **Avrupa'ya eğitim için öğrenci gönderilmesi ilk defa aşağıdaki Osmanlı padişahlarından hangisinin döneminde yapılan bir uygulamadır?**

A) II. Mahmut
B) Abdülmecit
C) III. Ahmet
D) Abdülaziz
E) II. Abdülhamit

PEGEM AKADEMİ

OK-YAY

ÇÖZÜMLER

1. Osmanlı Devleti'nde hukuk üstünlüğü Tanzimat Fermanı ile kabul edilmiştir (1839). Anayasal yönetime 1876 Kanun-i Esasi'nin ilanı ile geçilmiştir. Rejime karşı çıkan ilk ayaklanma 1909'da çıkan 31 Mart Olayı'dır. Doğru sıralama II, I ve III tür.

Cevap B

2. 1878 Berlin Antlaşması ile Kars, Ardahan, Batum Rusya'ya verilmiş, Doğu Beyazıt Osmanlı'da kalmıştır. Kars, Ardahan, Batum Elviye-i Selase olarak isimlendirilmiştir.

Cevap C

3. Düyun-u Umumiye İdaresi ile Avrupalı devletler Osmanlı Devleti'ndeki tütün, tuz, ipek, pul, balık, alkol gelirlerine el koyarak borçlarının tahsilatını gerçekleştirmişlerdir.

Cevap E

4. Mısır Valisi Kavalalı Mehmet Ali Paşa İsyanı sırasında Navarin'de Osmanlı donanması yakılmıştır.

Cevap C

5. Kaime-i Nakdiye adıyla ilk kâğıt para Abdülmecit zamanında bastırılmıştır.

Cevap C

6. 1876 Kanun-i Esasi, Mithat Paşa başkanlığında toplanan bir kurul tarafından hazırlanmıştır.

Cevap A

7. 1876'da I. Meşrutiyet'in ilanı ile Kanun-i Esasi hazırlanmıştır ve Türk tarihinin ilk anayasasıdır. Osmanlı Devleti meclisin açılması ile halkı yönetime ortak etmiş, parlamenter sisteme geçilmiştir.

Cevap E

8. 1856 Islahat Fermanı Abdülmecit Dönemi'nde hazırlanan azınlık haklarının genişletildiği fermandır.

Cevap D

9. İttihat ve Terakki, Balkan savaşları sırasında Hükümet Konağı Bab-i Ali'ye baskın düzenleyerek sadrazam değişikliği yapmış, Hürriyet ve İtilafçı iktidar sonlandırılmıştır.

Cevap A

10. Kavalalı Mehmet Ali Paşa İsyanı sırasında İngiltere'nin desteğini almak için imzalanan Balta Limanı Antlaşması ile Osmanlı Devleti Avrupa'nın açık pazarı konumuna gelmiştir.

Cevap D

11. Ercümen-i Daniş, bilim akademisidir. Darülfünun kitaplarını ve müfredatını belirlemek için açılmış eğitim alanındaki bir çalışmadır. Diğer seçenekler ise ulaşım ve haberleşme ile ilgili yeniliklerdir.

Cevap D

12. Şirket-i Hayriye Abdülmecit zamanında kurulan ilk anonim şirkettir. Avrupa fabrikaları ile rekabet edemeyen Osmanlı Devleti şirketleşmeye gitmiştir. Osmanlı ekonomisi için olumsuz bir gelişme değildir.

Cevap D

13. Abdülmecit Dönemi'nde azınlıklara verilen hakların genişletildiği 1856 Islahat Fermanı, Kırım Savaşı sonunda imzalanan Paris Antlaşması'nda yer almıştır.

Cevap D

14. Islahat Fermanı'nda Müslüman olan ve Müslüman olmayanlar arasındaki davalara bakmak için karma mahkemeler kurulmuştur.

Cevap C

15. Abdülmecit Dönemi'nde Darülfünun yani ilk yüksekokul ders kitaplarının hazırlanması için Ahmet Cevdet Paşa öncülüğünde Encümen-i Daniş kurulmuştur.

Cevap A

16. Osmanlı Devleti'nin önemli vakanüvislerinden Ahmet Cevdet Paşa'nın önemli eserleri;

Kısas-ı Enbiya

Tarih-i Cevdet

Maruzat ve Tezakir'dir.

Cevap E

17. Eğitim için Avrupa'ya öğrenci gönderilmesi ilk defa II. Mahmut Dönemi'nde yapılan bir uygulamadır.

Cevap A

PEGEM AKADEMİ

OK-YAY

1. **II. Abdülhamit Dönemi'nde Ermeni İsyanlarını bastırmak için kurulan birlik aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Redif birlikleri
B) Hamidiye Alayları
C) Sekban-ı Cedit
D) Eşkinci Ocağı
E) Nizam-i Cedit

2. **Osmanlı Devleti'nde modern anlamda ilk müzik okulu, aşağıdaki padişahlardan hangisinin döneminde açılmıştır?**

A) III. Selim B) II. Mahmut
C) Abdülmecit D) Abdülaziz
E) II. Abdülhamit

3. **Kanun-i Esasi'nin ilanı ile hükümdarın atadığı kişilerden oluşturularak açılan meclis aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Meclis-i Umumi
B) Ayan Meclisi
C) Meclis-i Mebusan
D) Divan Meclisi
E) Milli Meclisi

4. **Osmanlı Devleti'nde, memurların kılık ve kıyafeti ile ilgili düzenleme yapan Osmanlı Padişahı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) III. Ahmet B) III. Selim
C) I. Abdülhamit D) II. Mahmut
E) Abdülmecit

5. **XIX. yüzyıl Osmanlı Devleti'nde ortaya çıkan fikir akımları ve temsilcileri eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?**

A) Osmanlıcılık → Yusuf Akçura
B) İslamcılık → II. Abdülhamit
C) Türkçülük → Ziya Gökalp
D) Batıcılık → Tevfik Fikret
E) Adem-i Merkeziyetçilik → Prens Sabahattin

6. **XIX. yüzyıl Osmanlı Devleti'nde en kısa süre tahtta kalan Osmanlı Padişahı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) II. Mahmut B) V. Murat
C) Abdülmecit D) Abdülaziz
E) II. Abdülhamit

7. **Aşağıdaki kavram ve tanım eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?**

A) Darülfünun → İlk üniversite
B) Darülbedayi → İstanbul şehir tiyatroları
C) Darülmaarif → Avrupa tarzı açılan eğitim kurumu
D) Darülmuallim → Kız öğretmen okulu
E) Darüleytam → Yetimler evi

8. **II. Mahmut'un şiirlerinde kullandığı mahlas aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Avni B) Adli C) Muhibbi
D) Bahti E) Farisi

PEGEM AKADEMİ

OK-YAY

9.

I. II. Mahmut Dönemi

II. Tanzimat Dönemi

III. II. Meşrutiyet Dönemi

Verilen dönemlerin hangisinde Türkçülük fikir akımı etkili olmaya başlamıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) Yalnız III E) II ve III

10. **Gayrimüslimlerin nakdi bedel ödeyerek askerlikten muaf tutuldukları gelişme aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Tanzimat Fermanı
B) Islahat Fermanı
C) Sened-i İttifak
D) I. Meşrutiyet
E) II. Meşrutiyet

11. **XIX. yüzyıl Osmanlı Devleti için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) Denge siyaseti izlemiştir.
B) Azınlık isyanları yaşanmıştır.
C) Demokratikleşme hareketleri başlamıştır.
D) Avrupa'da daimi elçilikler açılmıştır.
E) Boğazlar uluslararası sorun hâline gelmiştir.

12. **Osmanlı Devleti;**

I. Milliyetçi akımları zayıflatmak

II. Osmanlıcılık kültürünü yerleştirmek

III. Uluslararası ilişkilerde diplomatik destek sağlamak

sebeplerinden hangilerinin etkisi ile demokratikleşme hareketlerine başlamıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

13. **Osmanlıcılık fikir akımının oluşmasında aşağıdaki gelişmelerden hangisi etkili olmuştur?**

A) Kavalalı Mehmet Ali Paşa İsyanı
B) Kapitülasyon antlaşmaları
C) Azınlık isyanları
D) Sanayi inkılabının etkisi
E) Düyun-u Umumiye'nin kurulması

14. **Meşrutiyet Döneminde;**

I. Padişahın sürgün yetkisine son verilmesi

II. Çok partili sisteme geçilmesi

III. Ayan Meclis üyelerinin padişah tarafından seçilmesi

gelişmelerinden hangilerinin demokratik yönetimi güçlendirdiği söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

15. **Aşağıdakilerden hangisi II. Mahmut tarafından kaldırılan uygulamalardan biri değildir?**

A) Divan B) Timar C) Müsadere
D) Zeamet E) Cizye

16. **Meşrutiyet'in ilan edilme sürecini;**

I. İttihatçıların baskısı

II. Reval Görüşmeleri

III. Bab-ı Ali Baskını

gelişmelerinden hangilerinin hızlandırdığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) Yalnız III E) II ve III

17. **XIX. yüzyılda, II. Mahmut Dönemi'nde Enderun yerine, devlet adamı yetiştirmek için açılan okul aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Rüştiye mektepleri
B) Mekteb-i Fünun Harbiye
C) Mekteb-i Maarif-i Adliye
D) Dar-ı Şura-yı Bab-ı Ali
E) Darülmuallimat

OK-YAY

ÇÖZÜMLER

1. II. Abdülhamit zamanında Ermeni İsyanlarını bastırmak için Kürt aşiretlerinin etkin olarak kullanıldığı Hamidiye alayları oluşturulmuştur.

Cevap B

2. Modern anlamda müzik eğitimi veren Mızıkâ-yı Hümayun II. Mahmut Dönemi'nde açılmıştır.

Cevap B

3. Kanun-i Esasi'nin ilanı ile açılan genel meclis Meclis-i Umumi'dir. Hükümdarın atadığı kişilerden oluşan meclis, Ayan Meclisi'dir. Halkın seçtiği kişilerden oluşan Meclis-i Mebusan'dır.

Cevap B

4. II. Mahmut devlet memurlarını içişleri ve dış işleri olarak ikiye ayırıp, memurlara fes ve pantolon, ceket giyme zorunluluğu getirmiştir.

Cevap D

5. Osmanlıcılık fikir akımı, din, dil, ırk ayrımı gözetmeksizin herkesin Osmanlı sayılması demektir. Abdülmecit dönemindeki Tanzimat ve Islahat Fermanları Osmanlıcılık fikir akımı doğrultusunda gerçekleştirilmiştir. Yusuf Akçura Türkçülük fikrinin önde gelen isimlerindendir.

Cevap A

6. V. Murat sağlık problemleri nedeniyle devleti yönetememiş, Jön Türkler tarafından II. Abdülhamit'in tahta çıkarılması ile tahttan indirilmiş, en kısa süre tahtta kalan Osmanlı padişahı olmuştur.

Cevap B

7. Darülmuallim → Kız öğretmen okulu değil erkek öğretmen okuludur. Kız öğretmen okulu Darülmuallimat'dır.

Cevap D

8. II. Mahmut yazdığı şiirlerde Adli mahlasını kullanmıştır.

Fatih Sultan Mehmet → Avni

Kanuni Sultan Süleyman → Muhibbi

I. Ahmet → Bahti

II. Osman → Farisi mahlaslarını kullanmıştır.

Cevap B

9. II. Mahmut ve Tanzimat Dönemi'nde Osmanlıcılık fikir akımı etkili iken II. Meşrutiyet Dönemi'nden itibaren Türkçülük fikri etkin olmaya başlamıştır.

Cevap D

10. 1856 Islahat Fermanı ile gayrimüslimlerin ödediği Cizye vergisi kaldırılarak nakdi bedel uygulamasına geçilmiştir.

Cevap B

11. Osmanlı Devleti'nde Avrupa'da geçici elçilikler III. Ahmet zamanında, daimi elçilikler ise III. Selim zamanında açılmıştır. Geçici ve daimi elçiliklerin açılması 18. yüzyıl gelişmelerindendir.

Cevap D

12. Osmanlı Devleti XIX. yüzyılda milliyetçi ayaklanmaları durdurmak ve bütün Osmanlı tebasını Osmanlıcılık fikri etrafında birleştirmek, uluslararası konferanslarda Osmanlı lehine kararlar alınmasını sağlayabilmek için demokratikleşme hareketlerini başlatmıştır.

Cevap E

13. XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti içinde Milliyetçilik akımının etkisi ile Azınlık ayaklanmaları çıkınca azınlıkları bir arada tutabilmek için Osmanlıcılık fikir akımı oluşturularak, dil, din, ırk ayrımı gözetmeksizin herkesin Osmanlı sayılması fikri ortaya atılmıştır.

Cevap C

14. Padişahın sürgün ve veto yetkilerinin sınırlandırılması demokratik yönetimi güçlendirir, çok partili hayat yine demokratik anlayış için gereklidir. Ancak Ayan Meclisi üyelerinin padişah tarafından belirlenmesi demokratik bir uygulama değildir.

Cevap C

15. Cizye vergisi, gayrimüslimlerin askere gitmemeleri karşılığında ödediği vergidir. II. Mahmut döneminde değil Abdülmecit zamanında Islahat Fermanı ile kaldırılmıştır.

Cevap E

16. II. Abdülhamit'in 93 Harbi gerekçesi ile meclisi kapatmasının ardından İttihat ve Terakki meclisin yeniden açılması için baskı yapmış, İngiltere ve Rusya arasında yapılan Reval Görüşmelerinde Makedonya Osmanlı'dan ayrılmış, İttihatçılar çalışmalarına hız vermiştir. Bab-i Ali Baskını Balkan savaşları sırasındadır.

Cevap C

17. II. Mahmut döneminde Devlet memuru yetiştirmek için Mekteb-i Maarif-i Adliye kurulmuştur.

Rüştiye Mektebi → Ortaokul

Mekteb-i Fünun-u Harbiye → askeri okul

Dar-ı Şuray-ı Bab-ı Ali → İdari işler için kurulmuştur.

Darülmuallimat – Kız öğretmen okuludur ve Abdülaziz döneminde kurulmuştur.

Cevap C

PEGEM AKADEMİ

OK-YAY

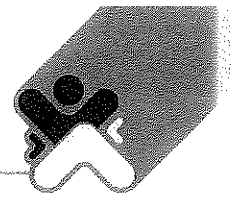

1. Kanuni Dönemi'nde Osmanlı ülkesine gelen Busbecq; "Türkler arasında itibar, hizmet ve idari mevkiler kabiliyet ve faziletin ödülü oluyor. Kişi tembel ve sahtekâr ise hiçbir zaman yükselemiyor, küçümsenip hakir görülüyor. İşte Türkler bu nedenle, neye teşebbüs etseler başarılı oluyorlar ve hükmeden bir ırk olarak hâkimiyetlerinin sınırlarını her gün genişletiyorlar." demiştir.

Buna göre Osmanlı Devleti ile ilgili olarak;

I. liyakata önem verildiği,
II. toplumda sınıf ayrımının görüldüğü,
III. Osmanlı ülkesinde dikey hareketliliğin olduğu,

çıkarımlarından hangileri yapılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) Yalnız III

2. Osmanlı Devleti'nin ihtişamlı zamanını oluşturan Kanuni Devri, aynı zamanda Osmanlı devlet düzeninde bozulmaların da başladığı dönem olmuştu. Bu dönemde mevcut kanunlara riayet edilmemesi daha sonraları devlet düzenini bozacak suistimallere yol açtı. Timarların rüşvetle alınıp satılmaya başlanması, sadarete ve serdarlığa usulsüz atamaların yapılması bu döneme ait usulsüzlüklerden bazılarıydı.

Bu bilgilere göre Kanuni dönemi ile aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Osmanlı Devleti'nin imaj bakımından güçlü bir dönem yaşadığı
B) Divana başkanlık etmenin padişah tarafından sadrazama bırakıldığı
C) İdari alanlarda bozulmaların olduğu
D) Timar sisteminin bozulduğu
E) Devlet düzeni ile ilgili sorunların ortaya çıktığı

3. **Aşağıdaki bölgelerden hangisinin Osmanlı topraklarına katılması ile İnebahtı Deniz Savaşı'nın nedenleri oluşmuştur?**

A) Kırım B) Sakız C) Kıbrıs
D) Rodos E) Girit

4. **Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde yaşanan Ahmet Paşa ve Canberdi Gazali isyanlarının ortak amacı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Mısır'da etkin olmak
B) Sadrazam değişikliğini önlemek
C) Islahat hareketlerine karşı çıkmak
D) Osmanlılara karşı Akkoyunlu Devleti'ne destek olmak
E) Buçuktepe İsyanı'ndan faydalanmak

5. **"Kayzer-i Rum" unvanını ilk kullanan Osmanlı hükümdarı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) I. Bayezit B) II. Mehmet
C) I. Selim D) II. Murat
E) I. Murat

6. **II. Mehmet Dönemi'nde eğitim ve sanat faaliyetlerinin desteklenmesine aşağıdakilerden hangisi örnek <u>gösterilemez</u>?**

A) Ali Kuşçu'nun İstanbul'da kalmasını sağlaması
B) İtalyan ressam Gentile Bellini'yi 1479'da İstanbul'a getirerek resmini yaptırması
C) Nesir ustası Sinan Paşa ile şair Ahmed Paşa'yı vezirliğe kadar yükseltmesi
D) Sahn-ı Seman eğitim kurumlarının açılması
E) İlk Osmanlı rasathanesinin Takiyüddin Mehmet tarafından kurulması

7. **Aşağıdakilerden hangisinin Cem Sultan İsyanı'nın sonuçlarından biri olduğu söylenebilir?**

A) Türkler üzerine Haçlı seferlerinin düzenlenmesi
B) Anadolu Türk siyasi birliğinin bozulması
C) Osmanlıların Fetret Devri'ne girmesi
D) Batı seferlerinin kesintiye uğraması
E) Venedik'e ilk imtiyazların verilmesi

OK-YAY

8. **Kızıldeniz üzerinden Akdeniz'e gelen Baharat Yolu, aşağıdaki savaşların hangisinin sonucunda Osmanlı denetimine girmiştir?**

A) Çaldıran B) Ridaniye
C) Turnadağ D) Meşale
E) Ağaçayırı

9. **II. Bayezid'in saltanatının sona ermesinde;**

I. Şah Kulu İsyanının ortaya çıkardığı sorunlar,
II. Şehzade Selim İsyanı,
III. Kapıkulu desteğini kaybetmesi,

durumlarından hangilerinin etki ettiği ileri sürülebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

10. **Osmanlı Devleti'nin Hint Deniz Seferlerinin düzenlemesinde;**

I. Gucerât hanedanlığına yardım götürme
II. Portekiz'in bölgedeki etkinliğini kırma
III. Akdenizi ticari yönden tekrar canlandırma

düşüncelerinden hangileri etkili olmuştur?

A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

11. **Barbaros Hayrettin Paşa'nın komutasındaki Osmanlı ordusunun Haçlı donanmasını mağlup ettiği ve günümüzde de yıl dönümü "Donanma Günü" olarak kutlanan savaş aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Cerbe B) İnebahtı
C) Vadi'üs Seyl D) Çeşme
E) Preveze

12. **Sokullu Mehmet Paşa'nın yaklaşık 500 yıl önce ortaya koyduğu Süveyş kanal projesinin;**

I. Portekiz egemenliğini kırma,
II. Rus ilerleyişine önlem alma,
III. Baharat Yolu'nu tekrar işler hâle getirme

amaçlarından hangilerini gerçekleştirmeye yönelik olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

13. I. Otlukbeli
II. Ridaniye
III. Çaldıran

Yukarıda verilen savaşlardan hangileri İran'da kurulmuş Şii kökenli devletlere karşı yapılmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

14. **İbrahim Paşa'nın** "Sultanım, Şarlken'in bize karşı savaşmaya cesareti yok. Ancak kardeşi Ferdinand'ı kışkırtıp sürekli Macar topraklarına saldırtıyor." **sözleri Kanuni Dönemindeki;**

I. Viyana
II. Almanya
III. Hint

Seferlerinden hangilerinin düzenlenmesinde etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

15. **Matrakçı Nasuh tarafından hazırlanan, Osmanlı Devletinin 1534-1536 yılları arasındaki Irak Seferi'ni konu alan, Osmanlı ordusunun geçtiği ve konakladığı yerlerin mimarisini, topografik özelliklerini 128 resimle tasvir eden eser, aşağıdaki padişahlardan hangisinin dönemini anlatmaktadır?**

A) I. Süleyman B) I. Selim
C) II. Mehmet D) II. Bayezid
E) III. Murat

OK-YAY

16. **İspanya'da sıkıntılı süreç yaşayan Yahudi ve Müslümanları katliamdan kurtarmak için yardım amaçlı donanma gönderen Osmanlı hükümdarı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) I. Selim B) III. Murat
C) II. Bayezit D) I. Süleyman
E) II. Mehmet

17. **Osmanlı Devleti'nin İpek Yolu'nda hâkimiyet kurmasına aşağıda verilen bölgelerden hangisinin alınması katkı sağlamamıştır?**

A) İstanbul B) Kırım C) Trabzon
D) Sinop E) Antep

18. **Sokullu Mehmet Paşa tarafından gündeme getirilen Don-Volga kanal projesi;**

I. Orta Asya Türkleri ile bağlantı kurma,
II. İpek Yolunu canlandırma,
III. Coğrafi Keşiflerin olmsuzluğunu giderme

düşüncelerinden hangilerini gerçekleştirmeye yöneliktir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I,II ve III

19. I. Venedik'e imtiyazlar tanınması
II. Fransa'ya Ahd-i Atik, İmtiyaz-ı Mahsusa anlaşmaları ile kapitülasyonlar verilmesi
III. Hint Deniz Seferlerinin düzenlenmesi
IV. Don - Volga ve Süveyş kanal projelerinin tasarlanması

gelişmelerinden hangileri Coğrafi keşiflerin neden olduğu olumsuzlukları gidermeye yöneliktir?

A) Yalnız I B) I ve II
C) II ve III D) II, III ve IV
E) I, II, III ve IV

20. **Kanuni, II. Selim ve III. Murat dönemlerinin belirli zamanlarında sadrazamlık görevinde bulunan Sokullu Mehmet Dönemi'nde;**

I. Kıbrıs'ın fethi
II. İnebahtı Savaşı
III. Hint seferleri

gelişmelerinden hangileri yaşanmıştır?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

21. **Osmanlı-Memluk ilişkilerinin bozulmasında;**

I. Memluklerin Safeviler ile ittifak kurması,
II. Türk-İslam liderliği düşüncesi,
III. Memluklerin Osmanlı şehzadelerini kışkırtması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

GÜNCEL PDF 2026

Cevap Anahtarı									
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
C	B	C	A	B	E	D	B	E	E
11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.
E	D	D	C	A	C	E	E	D	B
21.									
E									

Video çözümlere ulaşmak için QR kodu tarayın.

OK-YAY

1. **Halil İnalcık'ın Belgeler eserinde geçen Osmanlı Dönemi 1540 yılına ait** "Naipler (kadı yardımcıları) kendi nahiye merkezlerinde oturan, kendine başvuran davacıların davasını kanuna göre çöze, reayaya eziyet etmeyeler." **şeklindeki belge aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Adaletname
B) Amanname
C) Kanunname
D) Salname
E) Fütüvetname

2. Osmanlılarda Divanıhümayunun aynı zamanda hukuki bir statüsü bulunmaktaydı. Yüksek mahkeme özelliği gösteren Divanda halk gerektiğinde şikâyetlerini dile getirebilirdi.

Buna göre;

I. valilerin uygulamaları,
II. askerî idarecilerin tasarrufları,
III. kadıların verdiği kararlar

konularından hangileri halk tarafından Divana taşınabilmektedir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

3. **Osmanlı Devleti'nde sancaklara gönderilen şehzadelerin;**

I. bölge idaresi,
II. zeamet ve tımar dirliklerinin dağılımı,
III. resmî yazışmalarda kendi tuğrasını çekebilme

görev ve özelliklerinden hangilerine sahip olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

4. **II. Mehmet Dönemi'nde;**

I. Kardeş katlini yasallaştırma,
II. Devşirme kökenlileri önemli görevlere getirme,
III. "Ülke hükümdarın malıdır." anlayışını yerleştirme,

uygulamalarından hangileri ile merkezi otoritenin güçlendirilmesi amaçlanmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

5. I. Mukataların yönetimi
II. Ferman ve beratlara padişah tuğrasını çekme
III. Fethedilen arazileri tahrir defterine kaydetme

Yukarıda verilenlerden hangileri Divanıhümayun üyesi olan nişancının görevleri arasındadır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

6. Osmanlı Devletinde devlet idaresinin temel kurumlarından biri de devşirme ve kul sistemidir. Kul daha çok savaş esirlerinin, Devşirme ise Hristiyan çocukların toplanıp yetiştirilmesi ile esasına dayandırılarak başarı ile uygulanmıştır.

Osmanlı Devleti her iki sistemin uygulanması ile;

I. Merkezi teşkilatı güçlendirme,
II. Gayr-ı Müslimlerin Osmanlı yönetimine bağlılığını arttırma,
III. Savaşlarda güçlü ve daimi bir ordu bulundurma,

düşüncelerinden hangilerini gerçekleştirmek istediği ileri sürülebilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

OK-YAY

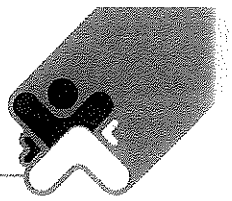

7. **Osmanlı toplumunda yaygın olan vakıf müessesinin faydaları arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?**

A) İskan siyasetinin uygulandığı bölgelerde bayındırlık faaliyetlerini gerçekleştirir.

B) Hazine üzerinde sosyal hizmetler için fazladan yük oluşmasını engeller.

C) Medrese, tekke ve zaviye gibi kurumların idaresini sağlar.

D) Cebelu adı verilen askerlerin geçimlerini sağlar.

E) Toplumsal dayanışmayı güçlendirir.

8. Osmanlı Devleti'nde şeri kanunları çıkarmak ve yorumlamak padişah adına şeyhulislam ve kadılar tarafından yapılmıştır. Örfi yasalar ise fermanlar aracılığıyla duyurulmuştur.

Bu bilgilere dayanarak;

I. Örfi hukuk şeri hukuktan önceliklidir.

II. Dini konularda ilmiye sınıfı sorumludur.

III. Padişah yasama yetkisini kullanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

9. **Osmanlılarda kalemiye sınıfı;**

I. bürokrasi,

II. ekonomi,

III. eğitim

alanlarından hangilerinde faaliyet göstermiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

10. **Osmanlı Devleti'nde, kervan yolları üzerinde at, katır, deve gibi yük hayvanlarına sahip olan, kadı huzurunda bir sözleşme yaparak tüccarların mallarını istenilen yere tam olarak ulaştırmayı taahhüt eden kişiler aşağıdaki hangi isimle anılmışlardır?**

A) Müteselim

B) Mültezimler

C) Mekkâreciler

D) Derbentçiler

E) Ahiler

11. **Osmanlı Devleti'nde üretilen malların fiyat ve kalite kontrollerini yaparak tüketicinin zarar görmesini önleyen görevli aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Hirfet B) Gedik C) Muhtesip

D) Ehl-i hibre E) Müteselim

12. **Osmanlı toprak sisteminin önemli bir ögesi olan mukataa arazilerin;**

I. salyaneli eyaletlerde uygulanması,

II. gelirleri ile cebelu adı verilen askerlerin yetiştirilmesi,

III. saray kadınlarının masraflarının karşılanması

özelliklerinden hangilerine sahip olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

OK-YAY

13. Osmanlı tarihinde sık sık başvurulan müsadere uygulamaları ile yöneticilerin belli başlı hedefleri olmuştur.

Bu hedefler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Merkezî otoriteyi tesis etmek

B) Ekonomik bunalım ve savaş zamanlarında hazineye gelir sağlamak

C) Önemli mevkilere yükselen yöneticilerin dürüst davranmalarını sağlamak

D) Devlet memurları ile tanınmış kimselerin çeşitli yolsuzluklar sonucunda devlete ait malları ele geçirmeleri ya da bu hususta şüphe duyulması hâlinde bu malları hazineye almak

E) Halkın mal-mülk sahibi olmasını engellemek

14. Lonca Teşkilatı içinde her iş kolunun başında o koldaki ustalar tarafından seçilen bir şeyh, bir kethüda ve bir yiğitbaşı bulunurdu.

Bu kişilerin görevleri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Mesleğe çırak kazandırmak

B) Hammadde temin ederek üyelere dağıtmak

C) Üretilen malların standartlara uygunluğunu kontrol etmek

D) Meslek mensupları arasında dayanışmayı sağlamak

E) Meslek mensuplarına dirlik arazi tahsis etmek

15. **Osmanlı tahrir defterindeki bir kayda göre Akdeniz Bölgesi'nde kendine ait barınakta küçükbaş hayvancılıkla uğraşan koca yörük Turan dedenin;**

I. ağnam,

II. ağıl,

III. amediye

vergilerinden hangilerini ödemesi gerekir?

A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II

D) II ve III E) I, II ve III

16. **Osmanlı Devleti'nde "kassam" adı verilen görevliler tarafından tutulan defter türü aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Mühimme B) Esame

C) Tahrir D) Tereke

E) Şeriye Sicil

17. **Orhan Bey döneminde kurulan Divan-ı Humayun'un görev ve özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?**

A) Tımar dağıtımının Nişancı tarafından yapılması

B) Alınan kararların Mühimme defterine kaydedilmesi

C) Yüksek yargı organı olması

D) Halkın seçtiği kişilerden oluşması

E) Danışma meclisi olması

Cevap Anahtarı									
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
A	E	E	E	E	E	D	D	D	C
11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.			
D	A	E	E	C	D	D			

Video çözümlere ulaşmak için QR kodu taratın.

OK-YAY

1. **Osmanlı Devleti'nde şehzadelerin belirli sancaklara gönderilmesinin,**

I. Anadolu'da Osmanlı merkezî otoritesini güçlendirme,
II. şehzadelerin tecrübe edinmelerini sağlama,
III. veraseti düzenli hâle getirme

amaçlarından hangilerine yönelik olduğu söylenebilir?

A) Yalnız II B) I ve II C) I ve III
C) II ve III E) I, II ve III

2. **Osmanlı Devleti'nin ilk dönemlerinde** "Ülke hanedanın malıdır." **anlayışının hâkim olmasının;**

I. veraset sisteminin belirsiz olması,
II. taht kavgalarının yaşanması,
III. siyasi otoritenin zaman zaman zayıf düşmesi

durumlarından hangilerine neden olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

3. **Osmanlı Devleti'nde haksız kazanç ile zengin olmuş görevlilerin mallarına el konulması anlamına gelen müsadere usulü;**

I. seyfiye,
II. ilmiye,
III. kalemiye

sınıflarından hangilerine uygulanmamıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

4. **Tarih bölümü öğrencisi Fırat'ın seminerde,** "Vezirler, sancak beyleri ve beylerbeylerinin tayin ve beratları da bu kalemde yazılmaktaydı." **diyerek tanımladığı kalem odası aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Tahvil B) Rüus C) Beylikçi
D) Teşrifatçı E) Amedi

5. **Osmanlı Devleti'nde dirlik sisteminin uygulandığı bölgeleri gezmek isteyen 11/B sınıfının aşağıdakilerden hangisini ziyaret etmesi gerekmez?**

A) Şam
B) Rumeli
C) Anadolu
D) Trablusgarp
E) Bosna

6. **Osmanlı Devleti'nde başkent İstanbul'un işlerinin görüşüldüğü divan türü aşağıdakilerden hangisidir?**

A) İkindi B) Çarşamba
C) Cuma D) Ulufe
E) Galebe

7. **Osmanlı saray teşkilatında şehzadelere eğitim verilen bölüm aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Seferli Odası
B) Doğancılar Koğuşu
C) Has Oda
D) Şehzadegan
E) Babüssaade

8. Osmanlı Devleti'nin Divan üyelerinden biri de kazaskerdir.

Kazaskerle ilgili;

I. İlmiye sınıfına mensuptur.
II. Anadolu ve Rumeli olmak üzere iki temsilciden oluşmaktadır.
III. Divandaki askerî davalara bakmakla görevlidir.

yargılarından hangileri doğru niteliktedir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

OK-YAY

9. **"Kılıç sahibi" anlamına gelen askerî sınıf seyfiyenin Osmanlı Devleti'ndeki taşra temsilcilerine;**

I. vezir,
II. beylerbeyi,
III. sancak beyi

görevlilerinden hangileri örnek gösterilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

10. **XVIII. yüzyılda tımar sisteminin bozulması sonucunda toprak sahiplerinin güvenliklerini sağlamak amacı ile yevmiye usulü ile çalıştırdıkları askeri birim aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Turnacıbaşı
B) Sarıca Sekban
C) Derbentçi
D) Cebeci
E) Garipler

11. **Osmanlı Devleti'nde sancağa çıkan şehzadeye verilen eşyanın, şehzadenin maiyetindeki görevli memurların yapacağı işler ve alacakları maaşların yazılı olduğu defter türü aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Mühimme B) Teşrif C) Tahrir
D) Tereke E) Esame

12. **Osmanlı Devleti'nde özel mülkiyet anlayışının güçlenmesine;**

I. 1858 Arazi Kanunnamesi'nin yayınlanması,
II. müsadere usulünün kaldırılması,
III. Muharrem Kanunnamesi'nin imzalanması

gelişmelerinden hangileri katkı sağlamıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

13. **Levni, Nigari, Sinan Bey'in öncülük ettiği sanat dalı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Minyatür B) Hat
C) Tiyatro D) Ebru
E) Tezhip

14. **Osmanlı Devleti'nde farklı cemaatlerin özerk olarak yapılandırılıp devlete bağlı şekilde yönetilmesi uygulaması aşağıdakilerden hangisi ile tanımlanır?**

A) Dirlik sistemi B) Gulam sistemi
C) Millet sistemi D) Malikâne sistemi
E) Pençik sistemi

15. **Osmanlı Devleti'nde Divan kararlarının vezir tarafından padişaha özetlenmesi aşağıdakilerden hangisi ile ifade edilir?**

A) Telhis B) Menkıbe
C) Sefaretname D) Amanname
E) Siyakat

16. **Osmanlılar'da özellikle Klasik dönemden itibaren devşirmeler;**

I. sadrazamlık
II. askerlik
III. eğitim

alanlarının hangilerinde yoğun olarak görevlendirilmişlerdir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

YEDİKLİM ATÖLYESERİSİ

Cevap Anahtarı

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
B	E	B	A	D	B	D	E	E	B
11.	**12.**	**13.**	**14.**	**15.**	**16.**				
B	C	A	C	A	B				

Video çözümlere ulaşmak için QR kodu taratın.

OK-YAY

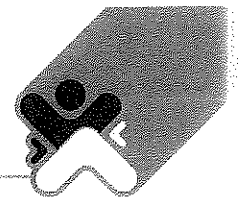

1. **Eğitim-öğretim, yargı, fetva çıkarma ve yönetimi denetleme gibi görevleri bulunan ilmiye sınıfının;**

I. Kazasker,
II. Şeyhülislam,
III. Taht Kadısı

gibi temsilcilerinden hangilerinin Divan teşkilatında yer aldığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

2. **Osman Bey'in** "Her kişi kim,bir yük pazara getire,-sata, iki akçe versin. Her kim ki satmasa hiç nesne vermesin. Ve dahi her kime bir tımar verem kimse sebepsiz yere elinden almasın, öldüğü vakit oğluna vereler" **sözlerinden hareketle;**

I. bac vergisinin alındığı,
II. tarımsal sürekliliğin sağlanmak istenildiği,
III. adalete önem verildiği,

çıkarımlarından hangileri yapılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

3. **Osmanlı Devleti'nde;**

I. Lağımcı
II. Garipler
III. Cebelu

askerî birliklerinden hangileri Kapıkulu ordusunda görev almaktadır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

4. **Osmanlı Devleti'nde çeşitli dönemlerde toplanan;**

I. avarız,
II. cizye,
III. aşar

vergilerinin hangilerinde dinî özellikler dikkate alınmamıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

5. **Osmanlı Devleti'nde toprağını ekip biçen Müslüman bir köylü;**

I. aşar,
II. ispenç,
III. çift resmi

vergilerinden hangilerini ödemek durumundadır?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

6. **Kelime anlamı** "posta beygirlerinin bulunduğu mahal" **anlamına gelen, yollarda coğrafi şartlara göre değişen mesafelerde, haberin bir an önce yerine ulaştırılması gayesiyle konaklama noktaları tesis eden Osmanlı Devleti'ndeki teşkilat aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Menzil B) Muhassıllık
C) Saka D) Altı Bölük
E) Derbent

OK-YAY

7. I. Askerî
II. Eğitim
III. Hukuk

İlmiye sınıfının faaliyet alanı içerisinde yukarıdakilerden hangileri yer almaz?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

8. **XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde görülen;**

I. kafes sistemi,
II. iltizam usulü,
III. beşik ulemalığı

uygulamalarından hangilerinin medreselerin eğitim anlayışını bozduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

9. **Osmanlı toprak sistemi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğru bir bilgi değildir?**

A) Mukataa arazilerin gelirleri doğrudan hazineye aktarılmıştır.
B) Salyaneli eyaletlerde dirlik sistemi uygulanmıştır.
C) Fethedilen bölgeler, dağıtılan topraklar tahrir defterine kaydedilmiştir.
D) Mülki topraklardan vergi tahsil edilmiştir.
E) Ocaklık adı verilen arazilerin gelirleri ile kale muhafızlarının ve tersanelerin giderleri karşılanmıştır.

10. **Kalemiye sınıfının;**

I. dirlik dağıtımı,
II. arazi kayıtları,
III. gelir-gider takibi

görevlerinden hangilerini üstlendiği söylenebilir?

A) Yalnız II B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

11. **Aşağıdaki eserlerden hangisi Osmanlı Devleti Gecikmiş Dönem mimarisine örnek olarak gösterilemez?**

A) Dolmabahçe Sarayı
B) Topkapı Sarayı
C) Yıldız Sarayı
D) Nur-u Osmaniye Cami
E) Çırağan Sarayı

12. **Osmanlı Devleti'nde;**

I. malikane
II. iltizam
III. esham

uygulamalarından hangileri zengin bir sınıfın oluşmasına zemin hazırlamıştır?

A) Yalnız II B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

13. **Aşağıda verilen askerî birimlerden hangisi deniz kuvvetlerine bağlı olarak hizmette bulunmuştur?**

A) Levent B) Akıncılar
C) Cebelu D) Cebeci
E) Humbaracı

OK-YAY

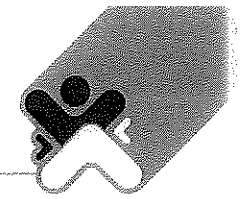

14. **Osmanlı Devleti'nde miras paylaşımını takip eden hukuk görevlisi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Muhtesip B) Ehl-i Hibre
C) Kassam D) Muhzır
E) Müstensih

15. **Çeşitli zamanlarda vezir,beylerbeyi,sancakbeyi ve ilmiye sınıfından azledilmiş kişilere görevleri sırasında veya sonrasında geçimlerini sağlamak amacıyla geliri tahsis edilen arazi birimi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Paşmaklık
B) Mukata
C) Arpalık
D) Yurtluk
E) Mevat

16. **Osmanlı bürokrasisinde üst düzey memurların özlük ve atama işlerini düzenleyen kalem sınıfı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Teşrifatçılık B) Tahvil
C) Beylikçi D) Amedi
E) Rüus

17. **Osmanlı Devleti'nde XV. yüzyılın ikinci yarısından itibaren fethedilen bölgelere iskân edilen Türkmenler aşağıdaki kavramlardan hangisi ile ifade edilir?**

A) Pençik
B) Turnacı
C) Zımmi
D) Evlad-ı Fatihan
E) Millet-i Mahkûme

18. **Osmanlı Devleti'nde resmi ve özel kurumlar tarafından hazırlanan fetihlerin, savaşların ve gelişmelerin kaydedildiği yıllık tarzındaki eserler aşağıdakilerden hangisi ile ifade edilir?**

A) Surname
B) Tahrir
C) Salname
D) Amanname
E) Adaletname

YEDİİKLİM ATÖLYE SERİSİ

Cevap Anahtarı

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
B	E	C	A	D	A	A	C	B	E
11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.		
B	E	A	C	C	B	D	C		

Video çözümlere ulaşmak için QR kodu taratın.

OK-YAY

1. **Klasik Dönem Osmanlı taşra teşkilatlanmasında;**

I. nahiye,
II. kaza,
III. eyalet

gibi yönetim birimlerinden hangileri yer alır?

A) Yalnız II B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

2. I. Muaccele
II. Emanet
III. İltizam

Yukarıdakilerden hangileri ekonomik işleyiş ile ilgilidir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

3. **Osmanlı Devleti ekonomik yaşamda etkin kıldığı**

- gedik
- narh
- iaşecilik

anlayışları ile;

I. plansız iş yeri açmayı engelleme
II. ekonomik dengeyi sağlama
III. ani fiyat artışlarını önleme

düşüncelerinden hangilerini gerçekleştirmek istemiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

4. **Yazılı için incelediği 10.sınıf MEB tarih dersi kitabında** "Memleketeyn, ulah, günümüzdeki Romanya" **gibi ifadeler gören Volkan Konak Lisesi öğrencisi Kazım'ın aşağıdaki konu başlıklarından hangisini okuduğu ileri sürülebilir?**

A) Garp Ocakları
B) Eflak-Boğdan
C) Macaristan
D) Kırım
E) Hicaz-Yemen

5. Osmanlı Devleti'nde XIX. yüzyılda Vilayet Nizamnamesi yayımlanarak taşra teşkilatında düzenlemeler yapılmış ve sancaklar livalara dönüştürülmüştür.

Livalardan sorumlu Osmanlı yöneticisi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Hidiv B) Mutasarrıf
C) Dayı D) Giray
E) Voyvoda

6. **Osmanlı Devleti'nde özellikle sancak bölgelerinde sancak beyinin bulunmadığı dönemlerde yerine vekâleten bakan görevli aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Mütesellim B) Mültezim
C) Levanten D) Mutasarrıf
E) Muhtesip

YEDİİKLİM ATÖLYESERİSİ

OK-YAY

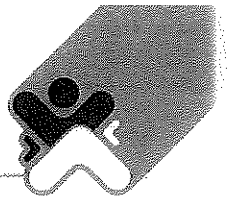

7. **Osmanlı Devleti'nde mukata arazilerin iltizam alacak kişiler olmadığında, devlet tarafından atanan ve devletten maaş alan memurlar tarafından idare edilmesi aşağıdakilerden hangisi ile ifade edilir?**

A) Merkantilizm
B) Gedik hakkı
C) Emanet
D) İaşecilik
E) Esham

8. **Osmanlı Devleti'nde yolların seyahat ve emniyetinin sağlanması için bir nevi küçük kale şeklinde tesis edilen Müslüman ve Hristiyanların görev alabildiği küçük karakollar aşağıdakilerden hangisi ile ifade edilmekteydi?**

A) Derbent
B) Mekkari
C) Menzil
D) Levent
E) Garp Ocakları

9. Osmanlı Devleti ekonomik hayatta, üretilen malın kalitesini denetlemeye, halkın ihtiyaçlarına öncelik vermeye ve fiyat dengesini gözeterek tüketici haklarını korumaya önem vermiştir.

Aşağıdakilerden hangisinin bu amaçlara yönelik ekonomik uygulamalar arasında olduğu <u>söylenemez</u>?

A) Tağşiş
B) Ehl-i Hibre
C) Muhtesip
D) İaşecilik
E) Narh Usülü

10. **Osmanlı ordu birlikleri içerisindeki aşağıdaki muharip sınıflardan hangisi hazineye nakit maaş yükü <u>getirmemiştir</u>?**

A) Yeniçeriler
B) Cebeciler
C) Garipler
D) Humbaracılar
E) Akıncılar

11. - Müslüman olmayan erkek nüfustan güvenlik için alınan vergi
- Toprağını sebepsiz yere terk eden köylüden alınan vergi
- Olağanüstü hâllerde toplanan vergi
- Müslüman üreticiden üretimin onda biri oranında alınan vergi

Osmanlı Devleti'nde alınan aşağıdaki vergilerden hangisinin açıklamasına yukarıda yer <u>verilmemiştir</u>?

A) Aşar
B) İzn-i Sefine
C) Avarız
D) Çiftbozan
E) Cizye

12. I. Şeyhülislam
II. Vezir
III. Kadı

Yukarıda verilen görevlilerden hangilerinde klasik dönemden itibaren medrese mezunu olma şartı aranmıştır?

A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) I ve II
D) I ve III
E) I, II ve III

YEDİİKLİM ATÖLYESERİSİ

OK-YAY

13. **Osmanlı Devleti'nde hükümdarın divan üyeleri ve yabancı devlet adamlarını kabul ettiği saray bölümü aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Hırka-i Saadet
B) Arz odası
C) Kasr-ı Adl
D) Doğancılar koğuşu
E) Seferli odası

14. **Osmanlılarda Divanda alınan kararların kaydedildiği defter türü aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Mühimme
B) Tereke
C) Tahrir
D) Şeriye Sicili
E) Temettüat

15. **Osmanlı Devleti'nde sefere giden askeri birliklerin ihtiyacı için toplanan vergi türleri arasında aşağıdakilerden hangisi <u>yer almaz</u>?**

A) Avarız
B) İmdat-ı Seferiyye
C) İane-i Cihadiye
D) Resm-i Bennak
E) İmdat-ı Hazariyye

16. I. Tımar dağıtımlarından sorumludur.
II. İstanbul'un genel yönetiminden sorumludur.
III. Divandaki askerî davaları inceler.

Yukarıda verilen görev ve özelliklere sahip divan üyeleri aşağıdaki seçeneklerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	Nişancı	Kazasker	Sadrazam
A)	II	I	III
B)	III	I	II
C)	II	III	I
D)	I	II	III
E)	I	III	II

17. Osmanlı Devleti kendisinden önceki Türk-İslam devletlerinde görülen Gulam Sistemi'ni Devşirme Kanunu ile daha kurumsal hâle getirmiştir.

Osmanlı devletinin devşirme alımında;

I. Yahudi
II. Slav
II. Ortodoks

unsurlarının hangilerinden faydalandığı ileri sürülebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

YEDİİKLİM ATÖLYESERİSİ

Cevap Anahtarı

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
D	E	E	B	B	A	C	A	A	E
11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.			
B	D	B	A	D	E	D			

Video çözümlere ulaşmak için QR kodu taratın.

OK-YAY

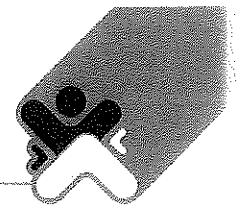

1. **Osmanlı Devleti'nde vakıflar aşağıdaki görevlilerden hangisi tarafından denetlenirdi?**

A) Kadı B) Rikabdar C) Asesbaşı
D) Muhtesip E) Alaybeyi

2. **Peygamber soyundan gelen şerif ve seyitleri kayıt altına almakla görevli Osmanlı yöneticisi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Taht Kadısı B) Muhassıl
C) Nakib'ül Eşraf D) Ehl-i Hirfet
E) Kocabaşı

3. **Osmanlı Devleti'nin merkezileşmeyi güçlendirmek adına yaptığı uygulamalara aşağıdakilerden hangisi örnek gösterilemez?**

A) Tahrir defterlerinin tutulması
B) Uç beyliklerin yetkilerinin arttırılması
C) Dirlik sisteminin düzenli hâle getirilmesi
D) Anadolu Beylerbeyliği'nin kurulması
E) Kapıkulu ordusunun oluşturulması

4. **Osmanlı Devleti'nde klasik dönemde yaşanan taht kavgalarının ve sık padişah değişikliklerinin aşağıdakilerden hangisine ortam hazırladığı savunulamaz?**

A) Yabancı devletlerin Osmanlı iç işlerine karışmasına
B) Merkezi otoritenin zayıflamasına
C) Ülkenin hanedanın ortak malı olarak kabul edilmesine
D) Veraset sisteminde düzenlemeler yapılmasına
E) Hazine giderlerinin artmasına

5. Osmanlıların donanma ihtiyacını karşıladığı Kuzey Afrika eyaletlerine "Garp Ocakları" adı verilir.

Buna göre Osmanlı yönetimindeki;

I. Cezayir,
II. Tunus,
III. Trablusgarp

eyaletlerinden hangileri "Garp Ocakları" içerisinde yer alır?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

6. **Osmanlı Devleti'nde herhangi bir göreve, hizmete, tayin, maaş tahsisi, unvan, nişan, bir muafiyet, imtiyaz verilmesi dolayısıyla hazırlanan fermanlar için kullanılan kavram, aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Fütüvetname B) Fetva
C) Berat D) Adaletname
E) Amanname

7. **Sadrazam ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi doğru nitelikte değildir?**

A) Maaşlarını has arazilerden almaktadır.
B) İstanbul'un yönetiminden sorumludur.
C) Konaklarına Paşa Kapısı veya Babıali adı verilmektedir.
D) II. Mahmut Dönemi'nde "Başvekâlet" birimine dönüştürülmüştür.
E) Müderris ve kadıların atamalarını yapmaktadır.

8. **XIX. yüzyılda kurulan Duyun-u Umumiye idaresinin el koyduğu tütün, balık, orman, tuzla, maden ve alkol vergileri aşağıdaki kavramlardan hangisi ile ifade edilmektedir?**

A) Elviye-i Selase
B) Rüsum-u Sitte
C) Vilayet-i Sitte
D) Ramazan Kararnamesi
E) Bad-ı Heva

9. **Aşağıdakilerden hangisi eyalet askerleri arasında yer almamaktadır?**

A) Cebelu B) Akıncı C) Turnacı
D) Cebeci E) Saka

OK-YAY

10. **Osmanlı Devleti'nde tiyatroculuğun temelini atan sanat insanı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Sarkis Balyan B) Osman Hamdi
C) Itri D) Güllü Agop
E) Şeker Ahmet Paşa

11. Türk - İslam devletlerinde esnaf örgütlenmesi özelliği gösteren "Fütüvvet - Ahilik" gibi isimlerle anılan bir yapılanma mevcuttur.

Bu uygulamanın Osmanlılardaki uzantısı olan lonca teşkilatının özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

A) Mesleki eğitimin verilmesi
B) Liderlerin şeyh-derviş gibi isimlerle anılması
C) Sadece Müslümanların üye olabilmesi
D) Üretilen malların kalitesinin kontrol edilmesi
E) Esnafa gerektiğinde kredi verilmesi

12. **Osmanlı Devleti'nin arşivlerinde bulunan,**

I. Şeriye Sicil defteri
II. Ceride-i Mehakim gazetesi
III. Tereke defteri

gibi yazılı kaynaklardan hangilerinin hukuk işlemlerinin kayıt altına alınması ve kamuoyuna duyurulmasına katkı sağladığı ileri sürülebilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

13. **Kitabi sanat dalları arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?**

A) Mücellitlik B) Hat
C) Tezhip D) Minyatür
E) Fresk

14. **Klasik Dönem Osmanlı eğitim kurumlarına aşağıdakilerden hangisi örnek gösterilemez?**

A) Sibyan B) Medrese
C) Rüştiye D) Enderun
E) Şehzadegan

15. **"Hacı Halife" lakabı ile bilinen, IV. Murat Dönemi'nde ülkenin durumu ile ilgili raporlar yazan Kâtip Çelebi'nin, "bibliyografya" özelliği gösteren eseri aşağıdakilerden hangisidir?**

A) *Keşfü Zünun*
B) *Mirat'ül Memalik*
C) *Kısas-ı Enbiya*
D) *Seyehatname*
E) *Risalet'ul Fethiyye*

16. **Acemi Ocağına;**

I. dirlik,
II. pençik,
III. devşirme

uygulamalarından hangileri ile alım yapılmaktadır?

A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

Cevap Anahtarı									
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
A	C	B	C	E	C	E	B	D	D
11.	12.	13.	14.	15.	16.				
C	E	E	C	A	D				

Video çözümlere ulaşmak için QR kodu taratın.

YEDİİKLİM ATÖLYESERİSİ

OK-YAY

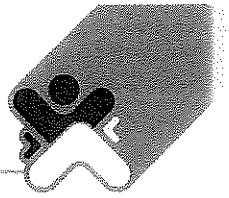

1. Osman Gazi; Eskişehir'i kardeşi Gündüz Bey'e, Karacahisar'ı oğlu Orhan Bey'e, Yarhisar'ı Hasan Alp'e, İnegöl'ü silah arkadaşı Turgut Alp'e vermiştir. Ayrıca kayınbabası Şeyh Edebali'ye Bilecik'in öşür vergisini bırakmıştır.

Osmanlı kroniklerinde yer alan bu bilgilerle Osman Gazi'nin idari düzenlemeleri hakkında aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılamaz?

A) Ülke topraklarının gelirini hükümdar ailesi, akrabaları ve silah arkadaşları arasında paylaştırdığı
B) Birbirine yakın yerleri dirlik olarak dağıttığı
C) Dirlik uygulamasına Osman Gazi Dönemi'nde rastlandığı
D) Osman Bey'in çevresinde farklı gruplardan etkin kişiler olduğu
E) Dirlik topraklarının iltizama çevrildiği

2. Osmanlı Devleti'nde ölen kişinin mirasçılarının isteği üzerine kadı tarafından düzenlenen tereke defterleri, kişinin taşınır ve taşınmaz bütün malları ile borç ve alacaklarını içerirdi.

Bu bilgiye göre tereke defterlerinde kişilerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Yaşam standardına
B) Gelir düzeyine
C) Medeni haline
D) Aile yapısına
E) İbadet anlayışına

3. **Osmanlı Devleti'nde "Yüce Kapı" manasına gelip hükümet anlamında da kullanılan ve tarihi süreç içerisinde divan toplantılarının da zaman zaman düzenlendiği yer olan idari birim aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Menzilhane B) Bab-ı Ali
C) Darulkurra D) Kasr-ı Adl
E) Babüssade

4. Osmanlı Devleti ekonomik hayatın işleyişinde denge sağlama konusuna itina göstermekteydi.

Buna göre Osmanlılarda plansız iş yeri açmayı önlemek ve arz-talep durumuna bakmak için aşağıdaki tedbirlerden hangisi alınmıştır?

A) Çifthane B) Müsadere
C) Tağşiş D) Muaccele
E) Gedik

5. **Osmanlı Devleti'nde sınırların genişlemesine bağlı olarak;**

I. beylerbeyi sayısının artması,
II. nüfusun artış göstermesi,
III. gelir - gider dengesinin değişmesi

gelişmelerinden hangilerinin ortaya çıktığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

6. **Osmanlılarda özellikle dinî eserlerin altın tozuyla süslenmesi ile ortaya konulan sanat dalı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Tezhip B) Minyatür
C) Debbaklık D) Vitray
E) Gassal

OK-YAY

7. **Osmanlı Devletinde salyaneli eyaletlerin;**

I. iltizam usulünün uygulanması

II. vergilerin peşin tahsil edilmesi

III. hazinenin nakit ihtiyacının karşılanması

özelliklerinden hangilerine sahip olduğu ileri sürülebilir?

A) Yalnız III B) I ve II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

8. **Osmanlı defter kayıtlarında,** "Kara kış öncesinden ilkbahara kadar ki altı aylık dönemde dana etinin 400 dirhemi 2 akçeden satılsın yazın ilk aylarında ise 450 dirhemi 1 akçeden satılsın" **şeklinde görülen bu kanunname aşağıdakilerden hangisi ile ilgilidir?**

A) Mukata B) Narh C) Gedik

D) Emanet E) Mekkari

9. **Osmanlılarda daha çok Klasik Dönem'de uygulanan, hazine gelirlerini mümkün olduğu kadar arttırmayı, giderleri ise azaltmayı amaçlayan, terimsel anlamı ise "gelircilik" olan ekonomik anlayış aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Merkantilizm B) İaşecilik

C) Esham D) Fiskalizm

E) Rüsum-u Sitte

10. **Osmanlı Devleti'nde görülen;**

I. şehzadelerin sancaklara gönderilmesi,

II. Kanunname-i Ali Osman'ın yayımlanması,

III. Ekber Erşed sistemine geçilmesi

uygulamalarından hangileri ile taht kavgaları azaltılmak istenmiştir?

A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II

D) II ve III E) I, II ve III

11. **Osmanlı mimari hayatında önemli bir yer tutan Sultan Ahmet Camisi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğru nitelikte değildir?**

A) Mimarı Sedefkâr Mehmet Ağa'dır.

B) Batılılar tarafından süsleme rengi sebebi ile "Blue Mosque" (Mavi Cami) olarak adlandırılır.

C) Altı adet minareden oluşmaktadır.

D) Klasik Dönem'e ait eserler arasında yer alır.

E) Sultan III. Ahmet tarafından yaptırılmıştır.

12. **XVII. yüzyılda Osmanlı ekonomisinin bozulmasında;**

I. tımar sisteminde aksaklıklar yaşanması,

II. gümrük gelirlerinde azalmalar olması,

III. dış borçlanmanın artış göstermesi

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

OK-YAY

13. **Osmanlı Devleti'nde Klasik Dönem'de reayanın şikâyetleri için;**

I. Meclis-i Tanzimat,
II. Divanıhümayun,
II. kadılık

birimlerinden hangilerine başvurduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

14. **Aşağıda verilen Osmanlı eserlerinden hangileri Gecikmiş Dönem Osmanlı mimarisine örnek olarak gösterilebilir?**

A) Yıldız Sarayı
B) Sultan Ahmet Cami
C) Hacı Özbek Cami
D) Topkapı Sarayı
E) Bayezit Külliyesi

15. Osmanlı Devleti'nde, tımar sisteminin uygulandığı eyaletlerde yapılan sayımlara "tahrir" adı verilmiştir.

Tahrir yapmanın öncelikli amacı, aşağıdakilerden hangisidir?

A) Eyaletlerdeki nüfus ve gelir kaynaklarını tespit etmek
B) Kapıkulu ordusunun masraflarını karşılamak
C) Vergileri doğrudan merkeze aktarmak
D) Toprakların boş kalmasını önlemek
E) Üretimde sürekliliği sağlamak

16. Osmanlı Devleti'nde meşrutiyetin ilanı ile halk yönetime katılmış ve ilk Mebusan Meclisi açılmıştır.

Bu meclis salonunu görmek isteyen 12/C sınıfı aşağıdaki saraylardan hangisini ziyaret etmelidir?

A) Topkapı B) Dolmabahçe
C) Çırağan D) Beylerbeyi
E) İshak Paşa

Güncel telegram grubumuz için kelebeğe tıklayın !

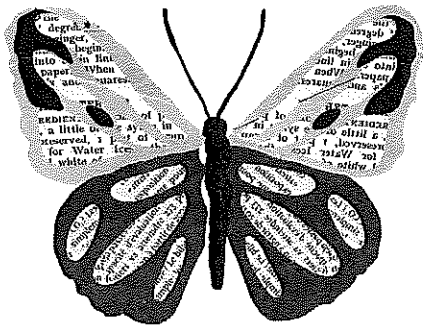

YEDİKLİM ATÖLYE SERİSİ

Cevap Anahtarı

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
E	E	B	E	E	A	E	B	D	D
11.	12.	13.	14.	15.	16.				
E	B	E	A	A	B				

Video çözümlere ulaşmak için QR kodu tarayın.

OK-YAY

1. Osmanlı Devleti mirî arazilerde köylüden, toprağını habersiz terk etmemesi, üst üste üç yıl boş bırakmaması ve ürettiği ürünün vergisini ödemesini talep etmiştir.

Buna göre Osmanlı Devleti'nin;

I. demografik hareketlerin denetlenmesi,
II. üretimde sürekliliğin sağlanması,
III. özel mülkiyet anlayışının güçlendirilmesi

düşüncelerinden hangilerini gerçekleştirmek istediği söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

2. **Osmanlı Devleti'ndeki şeri hukuk;**

I. Kur'an-ı Kerim,
II. hadis,
III. ferman

hükümlerinden hangilerine dayanılarak uygulanmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

3. **Osmanlı Devleti vergi toplama konusunda,**

I. dirlik
II. iltizam
III. malikane

uygulamalarından hangileri ile hazinenin nakit ihtiyacını karşılamak istemiştir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

4. **Osmanlı Devleti'nde ürün üzerinden alınan ve ilerleyen süreçte köylünün üzerinde ağır bir yük hâline gelen vergi türü aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Öşür B) Avarız C) Ağnam
D) Bac E) Çiftbozan

5. Osmanlı hukuk sisteminde bölgeden bölgeye değişken uygulamalar görülmüştür.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun göstergesi niteliğindedir?

A) Kadı atamalarının merkezden yapılması
B) Padişah tarafından onaylanan yasaların mahkeme defterine kaydedilmesi
C) İlmiye sınıfının adli konularda etkin olması
D) Sancak kanunnamelerinin yerel şartların dikkate alınarak hazırlanması
E) Mahkeme kararlarının şeriye sicil defterlerine kaydedilmesi

6. **XVII. yüzyıldan itibaren Osmanlı Devleti'nde âyanlığın giderek güç hâline gelmesinde;**

I. iltizam sisteminin yaygınlaşması,
II. eyalet veya sancaklara mütesellim olarak gönderilmeleri,
III. salyaneli eyalet sayısında artış görülmesi

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

YEDİİKLİM ATÖLYESERİSİ

OK-YAY

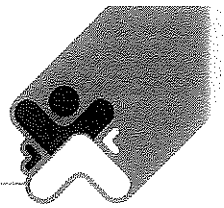

7. **Osmanlı hukuk sisteminin tarihî süreci ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi doğru değildir?**

A) Batı tarzı mahkemeler ilk kez XIX. yüzyılda açılmıştır.
B) Medeni kanunun içeriği ile ilgili önemli çalışmalardan biri Mecelle'dir.
C) Yargının bağımsızlığını zedeleyecek uygulamalardan kaçınılmıştır.
D) Divanıhümayun yüksek mahkeme özelliğine sahip olmuştur.
E) Nizamiye mahkemelerinin kurulması ile hukuk birliği sağlanmıştır.

8. **Dirlik sahibinin yetkileri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?**

A) Vergi toplama
B) Cebelu yetiştirme
C) Tarımsal sürekliliği sağlama
D) Suçluları yargılama
E) Seferler için asker toplama

9. **Tanzimat Dönemi'nde kurulan, hukuki yasaların, yönetmeliklerin yayımlandığı, ilerleyen süreçte Türkiye Cumhuriyeti'nde de kabul edilip uluslararası konferans ve anlaşmalara yer verilen dergi aşağıdakilerden hangileridir?**

A) Düstur
B) Şükûfezar
C) Tıbbiye
D) Sebilürreşad
E) Belleten

10. **Osmanlı Devleti'nde Batılı tarzda inşa edilen ilk dinî mimari eser aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Nur-u Osmaniye Cami
B) Sultan Ahmet Cami
C) Bursa Ulu Cami
D) Konya Alaaddin Cami
E) Erzurum Ulu Cami

11. Osmanlı hükümdarları yetişme süreçlerinde mesleki eğitim konusunda da aşama kaydetmişlerdir. Örneğin II. Abdülhamit ahşap yani marangoz işlerinde oldukça hüner sahibidir.

Buna göre II. Abdülhamit'in aşağıdaki sanat dallarından hangisinde gelişim gösterdiği söylenebilir?

A) Malakari
B) Neccar
C) Müzehhip
D) Nakkaş
E) Bedizci

12. **1865'te kurulan ve Sayıştayın temeli sayılan hukuki birim aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Divan-ı Ahkâm-ı Adliye
B) Divan-ı Muhasebat
C) Şûray-ı Devlet
D) Meclis-i Âyan
E) Evkaf-ı Humayun

YEDİİKLİM ATÖLYESERİSİ

OK-YAY

13. **Timur Devleti ve Osmanlı Devleti'nin eğitim - bilim tarihinde önemli bir yer tutan Ali Kuşçu ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru nitelikle değildir?**

A) Uluğ Bey ve Kadızade-i Rumi'nin öncülüğünde yetişmiştir.

B) Ay haritasını çıkaran ilk bilim insanı olarak kabul edilmektedir.

C) Osmanlı Devleti ile Akkoyunlu Uzun Hasan arasındaki ilişkilerde ara buluculuk yapmıştır.

D) Sahn-ı Seman Medresesinde görev almıştır.

E) Keşfü Zünun, Mizan'ül Hak önemli eserleri arasında yer almaktadır.

14. **Osmanlılarda tıp alanında çalışmalarda bulunan bilim insanları arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?**

A) İbn-i Sina

B) Sabuncuoğlu Şerafettin

C) Celalettin Hızır

D) Ahi Çelebi

E) Altuncuzade

15. **Osmanlı Devleti'nin merkez ordusunun oluşmasında;**

I. pençik,
II. dirlik,
III. devşirme,

sistemlerinin hangilerinden faydalanılmamıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

16. **Fatih Sultan Mehmet'in** "Ve her kimseye ki evladımdan saltanat müyesser ola, karındaşların, Nizam-ı Alem için katl itmek münasibdir "**sözleri;**

I. Kardeş katlini yasal hale getirme,
II. Veraset sistemini kesinleştirme,
III. Merkeziyetçi yapıyı güçlendirme

amaçlarından hangilerine yöneliktir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

17. **XIV. yüzyıl Osmanlı'sında idari ve askerî örgütlenmede Mihaloğulları ve Evrenosoğulları gibi aileler etkinken II. Mehmet Dönemi'nden itibaren sarayda yetişen** "kullara" **ağırlık verilmesi;**

I. devletin merkezî yapısının güçlendirilmeye çalışıldığı,
II. Türk ailelerin gücünün kırılmak istenildiği,
III. devşirme sisteminin uygulandığı

durumlarından hangileri ile ilişkilendirilebilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

Cevap Anahtarı									
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
D	D	D	A	D	E	E	D	A	A
11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.			
B	B	E	A	B	C	E			

Video çözümlere ulaşmak için QR kodu taratın.

ÖK-YAY

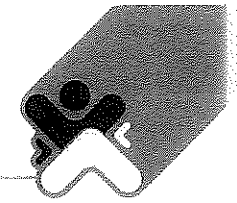

1. Osmanlı Devleti'nin askerî, idari ve mali düzeninin temelini oluşturan tımar sistemi XVI. yüzyılın sonlarına doğru çeşitli sebeplerle bozulmaya başlamıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu sebeplerden biri değildir?

A) Nüfuzlu kişilerin tımar ve zeametleri kendi çevrelerine vermesi
B) Avrupa'da profesyonel orduların kurulması
C) Beşik ulemalığına geçilmesi
D) Devletin tımarları yüksek bedeller karşılığında iltizama vermesi
E) Celali İsyanları sebebiyle köylünün toprağını terk etmesi

2. **Topkapı Sarayından dışarı çıkınca duyduğu "Ben sendeyim Olsana sen benim her şeyim" bestesinden etkilenerek haremden değil de ilk kez saray dışından evlilik yapan Osmanlı hükümdarı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) II.Mehmet B) II.Osman
C) I.Ahmet D) III. Mehmet
E) IV.Murat

3. Osmanlı'nın gücü asker ile, askerin ayakta durması hazine iledir. Hazinenin gelir kaynağı reayadan alınan vergilerdir. Reayanın ayakta durması adalet iledir. Şimdi âlem harap, reaya perişan, hazine eksiktir. Bunun tedbirini almak padişaha farz ola...

Koçi Bey'in bu açıklamalarından yararlanarak Osmanlı Devleti'nin hakkında,

I. askeri alanda bozulmaların daha çok olduğu,
II. bir alandaki bozulmanın diğer alanları etkilediği,
III. bozulmaların sadece IV. Murat döneminde meydana geldiği

çıkarımlarından hangileri yapılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

4. XVIII. yüzyılda Osmanlı ülkesinde taşradan, başta İstanbul olmak üzere Bursa ve Edirne gibi büyük şehirlere yapılan göçler artmıştır. Köylülerin vergi yükünden kurtulmak amacıyla çiftçiliği bırakarak yerlerini yurtlarını terk etmesine bu dönemde "ev göçü" denilmektedir.

Aşağıdakilerden hangisinin, bu göç hareketlerinin sonuçlarından biri olduğu savunulamaz?

A) Şehirlerde iş gücünün artması
B) Gıda fiyatlarının şehirlerde yükselmesi
C) Büyük şehirlerin demografik yapısının değişmesi
D) Eyalet ordusunun güçlenmesi
E) Tımar sisteminin bozulması

5. **Tımar sisteminin bozulmasına bağlı olarak;**

I. Tarımsal üretimin düşmesi,
II. Büyük Kaçgun olayının başlaması,
III. Merkez isyanlarının çıkması,

gelişmelerinden hangileri ortaya çıkmıştır?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

6. **Avrupalılar tarafından"Hacı Halife (Hacı Kalfa)" diye tanınan, XVII. yüzyılda devletin aksaklıklarına dair önemli teşhislerde bulunan ve devleti bir insana benzeten bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Evliya Çelebi
B) Kâtip Çelebi
C) Koçi Bey
D) Lagari Hasan Çelebi
E) Sabuncuoğlu Şerafettin

7. **1683 - 1699 yılları arasında yaşanan Kutsal İttifak savaşlarının sonucunda imzalanan ve Osmanlı Devleti'nin büyük oranda toprak kaybetmesine neden olan Karlofça Antlaşması'nda imzası bulunmayan Avrupalı devlet aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Avusturya B) Lehistan
C) Venedik D) Rusya
E) Osmanlı

OK-YAY

8. **Dersinde Revan ve Bağdat Seferi'ni anlatan bir minyatürü kullanan Fırat Öğretmen'in aşağıdaki dönemlerden hangisini işlediği söylenebilir?**

A) IV. Murat B) III. Mehmet
C) III. Murat D) II. Osman
E) II. Süleyman

9. **Osmanlı Devleti;**

I. Kıbrıs,
II. Mora,
III. Girit

adalarından hangilerini XVII. yüzyılda egemenliği altına almıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

10. **XVII.yüzyıldan itibaren siyasal,sosyal ve ekonomik hayatta etkinliği artan ayan eşrafı;**

I. halktan vergi toplanması,
II. eşkiyalık hareketlerinin önlenmesi,
III. devlete karşı suç işleyenlerin yargılanması

faaliyetlerinin hangilerinde görev almamışlardır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

11. **XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin fetih politikalarının ivme kaybetmesinde;**

I. ordunun çağın gereklerine ayak uyduramaması,
II. güçlü devletlerle komşu olunması,
III. Avrupa'da profesyonel orduların kurulması

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

A) Yalnız II B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

12. XVI ve XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin Batılı devletlerle mücadeleleri devam etmiş ancak bu süreçte Osmanlı Devleti ordusunun bütün unsurlarını kullanamamıştır.

Bu durumun yaşanmasında aşağıdaki devletlerden hangisinin izlediği politikalar etkili olmuştur?

A) Safevi B) Venedik
C) Fransa D) Rusya
E) İngiltere

13. Osmanlı Devleti önceki dönemlerde diplomaside etkin devlet konumunda yer almış ve müzakerelerde sürekli olarak kendi şartlarını kabul ettirip anlaşmalarda belirleyici taraf olmuştur.

1699 Karlofça Antlaşması ile Osmanlı Devleti ilk kez yabancı devletlerin ara buluculuğunu kabul etmiş ve itibar kaybına uğramıştır.

Bu durum aşağıdaki yargılardan hangisi ile <u>daha iyi</u> açıklanabilir?

A) Osmanlı Devleti'nde Batılılaşma çalışmaları başlamıştır.
B) Dış borçların alınması Osmanlı Devleti'nin etkinliğini azaltmıştır.
C) Askerî başarısızlıklar diplomatik üstünlüğünün kaybedilmesinde etkili olmuştur.
D) Avrupalıların ara buluculuğu Osmanlıların toprak kaybını engellemiştir.
E) Osmanlı Devleti şartlar gereği denge politasına yönelmiştir.

YEDİİKLİM ATÖLYESERİSİ

OK-YAY

14. **Osmanlıların 1590'da Ferhat Paşa Antlaşması ile elde ettiği kazanımları 1611 Nasuh Paşa Antlaşması ile kaybetmesinde;**

I. Celali İsyanlarının çıkması,
II. Batıda Avusturya ile savaşa girilmesi,
III. Vaka-i Vakvakiye olayının yaşanması

durumlarından hangileri etkili olmuşlar?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

15. **Osmanlı Devleti ile Rusya arasında imzalanan ilk yazılı anlaşma aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Karlofça
B) Bucaş
C) 1700 İstanbul
D) Bahçesaray
E) Prut

16. **Aşağıdaki bölgelerden hangisi 1699 yılında Karlofça Antlaşması ile Venedik'e bırakılmıştır?**

A) Mora - Dalmaçya
B) Podolya - Ukrayna
C) Belgrad - Banat
D) Gürcistan - Dağıstan
E) Azak - Kırım

17. **Osmanlı Devleti'nin 1533 İbrahim Paşa Antlaşması ile Avusturya'ya karşı sağladığı üstünlüğünü kaybettiği ve** "Osmanlı padişahının Avusturya arşüdüküne denk sayıldığı" **antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Vasvar B) Karlofça
C) Zitvatoruk D) Ziştovi
E) Yaş

18. **Celali isyanlarının nedenleri arasında aşağıdakilerden hangisi <u>yer almaz</u>?**

A) Uzun süren savaşların başarısızlıkla sonuçlanması
B) Halkın ödeme gücünün azalması
C) Vergilerin ağırlaşması
D) Tımar sisteminin bozulması
E) İltizam usulünün kaldırılması

Cevap Anahtarı									
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
C	B	B	D	B	B	D	A	C	C
11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.		
E	A	C	D	D	A	C	E		

Video çözümlere ulaşmak için QR kodu tarayın.

OK-YAY

1. **IV. Murat ve I. İbrahim'e sunulan Koçi Bey Risalesinde** "Bölük halkı temiz mazbut, itaatli, emre boyun eğen az ve öz taife idi. Şimdi düzen kalktı, çeşit çeşit usuller peyda edip iyi, kötü demeyip alemi bu taife ile doldurdular. Bu çeşit kötülükler geçmiş padişahlar döneminde kat'iyyen yoktu. Ölenlerin vazifesi devlet hazinesine kalırdı. Bugün ise beş-altı bin adam vardır ki başkasının esamisi ile ulufe alırlar. Sefer-i hümayun olsa onda biri anca gider." **şeklinde bahsedilen durumdan hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?**

A) Kapıkuluna usule aykırı alımlar yapıldığı
B) XVII. yüzyıldan önce bahsedilen olumsuzlukların yaşanmadığı
C) Hazine giderlerinin gereksiz yere artış gösterdiği
D) Rakip devletlere savaş ilan edilirken dikkat edilmesi gerektiği
E) Eyalet ordusunda disiplinsizliklerin artış gösterdiği

2. **Osmanlı Devleti'nde XVII. yüzyılda tımar sisteminin bozulmasına bağlı olarak aşağıdaki gelişmelerden hangisinin meydana geldiği söylenebilir?**

A) Beşik ulemalığının yayılması
B) Ekber erşed usulüne geçilmesi
C) İltizam sisteminin yaygınlaşması
D) Müsadere uygulamasının genişlemesi
E) Kapıkulu ordusunun güç kaybetmesi

3. XVI. yüzyılın sonlarından itibaren İran - Habsburg hanedanları ile savaşılması ve Celali isyanlarının da etkisi ile Osmanlı Devleti'nde sosyoekonomik sorunlar yaşanmıştır.

Aşağıdakilerden hangisinin bu durumla ilgili bir gelişme olduğu söylenemez?

A) Büyük Kaçgun olayının yaşanması
B) Enflasyon oranının artması
C) Akçenin değerinin düşmesi
D) Merkezî otoritenin zayıflaması
E) Tımarlı sipahi sayısının artması

4. **XVII. yüzyılda Osmanlı İmparatorluğu'nda kadı ve sancak beylerinin halktan kanuna aykırı şekilde vergi toplamasının sonuçları arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?**

A) Reayanın huzursuz olması
B) Yönetime bağlılığın azalması
C) Ülke içi isyanların artması
D) Kafes usulünün getirilmesi
E) İktisadi durumun bozulması

5. **1683 Viyana Kuşatması'nın sonuçları arasında aşağıdakilerden hangisi yer alır?**

A) İran ile Ferhat Paşa Antlaşması'nın imzalanması
B) Kutsal ittifak savaşlarının başlaması
C) Batı'nın teknolojik üstünlüğünün Osmanlı Devleti'nce kabul edilmesi
D) Avusturya ile yaşanan savaşların tamamen sona ermesi
E) Vaka-i Vakvakiye olayının çıkması

6. Osmanlı Devleti'nin gerektiğinde akçenin içerisindeki gümüş oranını yeniden ayarladığı dönem dönem görülmüştür.

Tağşiş adı verilen bu uygulamanın Osmanlı Devletinde;

I. paranın alım gücünün düzenlenmesi,
II. Kapıkulu isyanlarının çıkması,
III. Serbest piyasa anlayışına geçilmesi,

gelişmelerinden hangilerini ortaya çıkardığı ileri sürülebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

OK-YAY

7. **Osmanlı Devleti'nde;**

I. yönetici sayısında artış görülmesi,

II. kapıkulu asker sayısının artması,

III. sınırlarının genişlemesi

durumlarından hangileri, devletin hem gelirlerinin hem de giderlerinin artmasına neden olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

8. **1655 yılında gerçekleşen ve birçok devlet adamının öldürülmesine sebep olan Çınar Olayı (Vaka-i Vakvakiye) aşağıda verilen padişahların hangisinin döneminde yaşanmıştır?**

A) IV. Mehmet
B) IV. Murat
C) II. Osman
D) II. Ahmet
E) II. Süleyman

9. I. Eyalet

II. Merkez

III. Celali

isyanlarının hangilerinin yaşanmasında Kapıkulu ordusunun zararlı faaliyetleri doğrudan etkili olmuştur?

A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

10. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin XVII. yüzyıldaki ıslahatçı devlet adamlarından biri değildir?**

A) Damat İbrahim Paşa
B) Tarhuncu Ahmet Paşa
C) IV. Murat
D) II. Osman
E) Köprülü Mehmet Paşa

11. XVII. yüzyılda Yeniçeri Ocağı "Ocak Devlet İçindir" anlayışından uzaklaşmış ve "Devlet Ocak İçindir" anlayışını benimsemiştir.

Bu anlayış değişikliği;

I. yenilgilerin artması,

II. devletin güçlü bir dayanağını yitirmesi,

III. isyanların yoğunlaşması,

gelişmelerinden hangilerine ortam hazırlamıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

12. **XVII. yüzyılda gerçekleşen yenilik hareketleri içerisinde aşağıdakilerden hangisi yer almaz?**

A) İlk kez modern bütçenin oluşturulması
B) Yeniçeri Ocağının kaldırılmak istenmesi
C) Şehzadelerin yetişme biçiminde değişikliğe gidilmesi
D) Avrupalı uzmanlardan yararlanılması
E) Devletin durumu ile ilgili raporlar hazırlanması

OK-YAY

13. Genç Osman Hotin Seferi dönüşü Yeniçeri Ocağını kaldırmak istemiş ayrıca Şeyhülislamın yetkilerini de büyük oranda kısıtlamıştır.

II. Osman'ın bu çalışmaları;

I. seyfiye,
II. ilmiye,
III. kalemiye

sınıflarından hangilerinin çıkarlarına aykırı niteliktedir?

A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

14. Osmanlı İmparatorluğu'nda, Celâli Ayaklanmalarının bastırılması için asi şeflerinin bazıları öldürülmüş, bazılarına yüksek rütbeler verilerek onların devlete bağlılıkları sağlanmaya çalışılmıştır.

Böyle bir tutumun,

I. Benzer ayaklanmaların çıkması,
II. Köklü ıslahata gereksinimin artması,
III. Sorunların derinliklerine inilememesi,

durumlarından hangilerine ortam hazırladığı savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

15. **1683-1699 yılları arasında gerçekleşen kutsal ittifak savaşlarında Osmanlı Devleti'ne karşı mücadele eden devletler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?**

A) İngiltere
B) Rusya
C) Malta
D) Avusturya
E) Lehistan

16. **Girit Adası'nın 1645-1669 yılları arasında uzun süren bir kuşatma sonucu fethedilmesi,**

I. Osmanlı donanmasının eski gücünde olmadığı.
II. Denizcilik alanında Batı tarzı çalışmalar yapıldığı
III. Kuşatmanın hazine giderlerini arttırdığı

yargılarından hangilerini kanıtlar niteliktedir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

17. **Osmanlı Devleti'nde XVII. Yüzyılda yaşanan İstanbul İsyanlarına;**

I. Yeniçerilerin ulufelerinin ayarı düşük akçe ile ödenmesi,
II. Kapıkulu Ocaklarına usulsüz ve gereğinden çok asker alınması,
III. Yenilik hareketlerine karşı olunması,

durumlarından hangilerinin neden olduğu ileri sürülebilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

YEDİİKLİM ATÖLYESERİSİ

Cevap Anahtarı									
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
E	C	E	D	B	D	C	A	A	A
11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.			
E	D	C	E	A	D	E			

Video çözümlere ulaşmak için QR kodu taratın.

OK-YAY

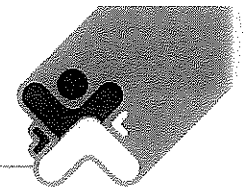

1. **Özellikle tımar sisteminin bozulması ile zengin toprak sahiplerinin güvenliklerini sağlamak amaçlı etrafına topladıkları yevmiye usulü çalışan askerî sınıf aşağıdakilerden hangisidir?**

   A) Sarıca Sekban
   B) Lağımcı
   C) Derbentçi
   D) Humbaracı
   E) Yaya ve müsellem

2. **IV. Murat Dönemi'nde devletin kötü gidişatının nedenlerini ortaya koymak için *Düsturü'l Amel li İslahi'l Halel* adlı eseri yazan bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?**

   A) Evliya Çelebi
   B) Kâtip Çelebi
   C) Koçi Bey
   D) Gelibolulu Mustafa Ali
   E) Matrakçı Nasuh

3. **IV. Murat Dönemi'nde yaşanan gelişmeler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?**

   A) Revan ve Bağdat seferlerinin düzenlenmesi
   B) Saray altınlarının cülus dağıtma amaçlı eritilmesi
   C) Bazı devlet adamlarına layihalar hazırlatılması
   D) Modern bütçenin ilk kez oluşturulması
   E) Tütün - içki kısıtlamalarının getirilmesi

4. **Çemberlitaş'ta kütüphane açmasının yanı sıra Kamaniçe Fatihi olarak da bilinen ayrıca Girit Adası'nın fethini tamamlayan devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?**

   A) Köprülü Mehmet Paşa
   B) Fazıl Ahmet Paşa
   C) Koca Ragıp Paşa
   D) Tiryaki Hasan Paşa
   E) Kuyucu Murat Paşa

5. **Aşağıdakilerden hangisi 1699 Karlofça Antlaşması ile ilgili doğru bir bilgi değildir?**

   A) Birden çok devletle imzalanması
   B) Rusya'nın imzasının olmaması
   C) Batıda büyük oranda toprak kaybedilmesi
   D) Osmanlı Devleti'nin diplomasi alanındaki üstünlüğünü zayıflatması
   E) Osmanlı Devleti'nin batıda savunmaya çekilmesi

6. I. Avarız vergilerinin sürekli toplanır hâle gelmesi
   II. Cülus bahşişinin zamanında ödenmemesi
   III. İran savaşlarının tarımsal faaliyetleri olumsuz etkilemesi

   durumlarından hangilerinin Celali isyanlarının başlamasında etkili olduğu söylenebilir?

   A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
   D) I ve III E) I, II ve III

7. **1601 yılında 73 gün boyunca Habsburglara karşı direnen ve "Kanije Kahramanı" olarak anılan devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?**

   A) Tiryaki Hasan Paşa
   B) Kuyucu Murat Paşa
   C) Kara Mustafa Paşa
   D) Köprülü Mehmet Paşa
   E) Köprülü Fazıl Ahmet Paşa

8. **Aşağıdaki antlaşmalardan hangisi sonunda Osmanlı Devleti Avusturya'ya karşı siyasi üstünlüğünü kaybetmiştir?**

   A) Vasvar B) Karlofça
   C) Zitvatoruk D) Bucaş
   E) Hotin

OK-YAY

9. **1596 Hoçova muharebesi sürecinde çıkan ve en büyük Celali İsyanı olarak bilinen ayaklanma aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Bozoklu Celal
B) Canberdi Gazali
C) Vaka-i Vakvakiye
D) Karayazıcı
E) Kabakçı Mustafa

10. **Sancak sistemi ile tahta çıkan son Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) II. Murat B) III. Mehmet
C) III. Murat D) I. Ahmet
E) II. Osman

11. **Ekber Erşed uygulamasını getirerek hem taht kavgalarını hem de kardeş katlini önlemeyi amaçlayan Osmanlı hükümdarı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) III. Mehmet B) I. Ahmet
C) IV. Murat D) II. Osman
E) II. Süleyman

12. Osmanlı tarihinde en çok padişah değişikliği XVII. yüzyılda yaşanmıştır.

Bu durumun;

I. cülus bahşişinin sık dağıtılması,
II. hazine giderlerinin artması,
III. siyasi istikrarın bozulması

gelişmelerinden hangilerine neden olduğu söylenebilir?

A) Yalnız III B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

13. **XVII. yüzyıl ıslahatlarının yapılmasında;**

I. padişahlar,
II. sadrazamlar,
III. ulema

unsurlarından hangilerinin etkili olduğu <u>söylenemez</u>?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

14. **XVII. yüzyılda tımar sisteminin bozulmasına bağlı olarak;**

I. eyalet asker sayısının azalması,
II. taşrada asayiş ve güvenliğin bozulması,
III. Büyük Kaçgun olayının yaşaması

gelişmelerinden hangilerinin ortaya çıktığı söylenebilir?

A) Yalnız III B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

15. I. Beşik ulemalığı uygulaması
II. Pozitif bilimlerin ihmali
III. Kadızadeliler hareketinin ortaya çıkması

Yukarıda verilen gelişmelerden hangilerinin ilmiye sınıfının bozulmasında etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız II B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

Cevap Anahtarı									
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
A	B	D	B	E	D	A	C	D	B
11.	12.	13.	14.	15.					
B	E	C	E	E					

Video çözümlere ulaşmak için QR kodu tarayın.

YEDİİKLİM ATÖLYESERİSİ
OK-YAY

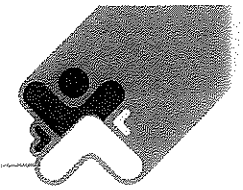

1. III. Ahmet Dönemi'nde birisi Topkapı Sarayı'nda diğeri Yeni Cami'de olmak üzere iki kütüphane kurulmuştur. Yine bu dönemde, başta edebî eserler olmak üzere kültürel ve bilimsel eserlerin Türkçeye çevrilmesi için bir heyet oluşturulmuştur.

Bu durum Osmanlı Türkiyesi'nde;

I. kültürel hayatın canlanması,
II. halkın bilinçlenmesi,
III. Türk dilinin bilim dili olması

gelişmelerinden hangilerinin yaşanmasına ortam hazırlamıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

2. **1727 yılında yayımladığı fermanı ile din kitaplarının basılmaması şartıyla matbaa açılmasına izin veren padişah, aşağıdakilerden hangisidir?**

A) III. Ahmet B) I. Mahmut
C) III. Mustafa D) I. Abdülhamit
E) III. Selim

3. **III. Selim döneminde;**

I. Avrupa'nın önemli başkentlerinde sürekli elçiliklerin açılması,
II. Redif birliklerinin kurulması ,
III. Senedi İttifak'ın ilan edilmesi

yeniliklerinden hangileri gerçekleştirilmiştir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

4. **1703 yılında yaşanan "Edirne Olayı" olarak bilinen isyan sonucunda tahttan indirilen Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) II. Mustafa
B) II. Süleyman
C) III. Ahmet
D) II. Ahmet
E) II. Osman

5. **Osmanlı Devleti'nin kaybettiği toprakları geri alma politikasından vazgeçerek Batı'nın üstünlüğünü kabul ettiği antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Prut
B) Pasarofça
C) Küçükkaynarca
D) Karlofça
E) Belgrad

6. XVIII. yüzyılda Osmanlıları Orta Avrupa ile Balkanlardan çıkartmayı ve bu topraklar üzerine Roma İmparatorluğu'nu tekrar canlandırmayı amaçlayan siyasi planlamaya genel olarak Grek ve Dakya projeleri adı verilir.

Bu projelerin hayata geçirilmesi için;

I. Rusya,
II. Fransa,
III. Avusturya

devletlerinden hangileri Osmanlı Devleti ile mücadele içerisinde olmuştur?

A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

OK-YAY

7. **XVIII. yüzyılda Osmanlı - Rus ilişkilerini anlatan Fırat Öğretmen aşağıdaki antlaşmalardan hangisini bu konuya örnek olarak gösteremez?**

A) Küçükkaynarca
B) Yaş
C) Bahçesaray
D) Prut
E) Aynalıkavak

8. **1774 Küçükkaynarca Antlaşması'nın aşağıda verilen hükümlerinden hangisi Osmanlı Devleti'nin egemenlik haklarını doğrudan kısıtlayıcı niteliktedir?**

A) Ruslara Osmanlı uyruğundaki Ortodoksların haklarını koruma yetkisinin verilmesi
B) Karadeniz'deki bazı limanların Rusya'ya bırakılması
C) Osmanlıların Rusya'ya savaş tazminatı ödemesi
D) Kırım'ın Osmanlı egemenliğinden çıkması
E) Halifeliğin Osmanlılar tarafından ilk kez siyasi anlamda kullanılması

9. **Fransa, İngiltere'nin Orta Doğu ve Uzak Doğu'daki sömürge bağlantısını kesmek için 1798 yılında Osmanlı Devleti'ne ait aşağıda verilen bölgelerden hangisini işgal etmiştir?**

A) Cezayir B) Mısır C) Kıbrıs
D) Irak E) Tunus

10. **Karadeniz'in Türk gölü olma özelliği aşağıdaki antlaşmalardan hangisinin sonucunda son kez onaylanmıştır?**

A) Prut
B) Belgrad
C) Yaş
D) Küçükkaynarca
E) Pasarofça

11. Avrupalı devletlerin izlediği politikalar bazı bölge halklarının veya devletlerin Osmanlı'dan yardım istemesine sebep olmuştur.

XVIII. yüzyılda hâlâ güçlü devlet imajını sürdüren Osmanlılardan;

I. Mora,
II. İsveç,
III. Lehistan

bölgelerinin hangileri destek talebinde bulunmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

12. **Osmanlılar XVIII. yüzyılda imzaladığı, aşağıdaki antlaşmalardan hangisi ile ilk kez bir devlete savaş tazminatı ödemeyi kabul etmiştir?**

A) Küçükkaynarca
B) Pasarofça
C) Belgrad
D) Yaş
E) Ziştovi

OK-YAY

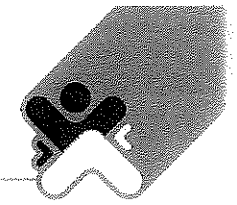

13. **Paris'e elçi olarak giden Yirmi Sekiz Çelebi Mehmet Efendi, rokoko üslubuyla yapılmış saraylardan övgüyle bahsetmiş, Versay Sarayı'nın maketini aşağıdaki hangi Osmanlı padişahına sunmuştur?**

A) III. Ahmet B) I. Mahmut C) III. Mustafa
D) I. Abdülhamit E) III.Selim

14. **Kırım'ın Rus hâkimiyetine resmen girmesi, aşağıdaki antlaşmalardan hangisinin sonucunda Osmanlı Devleti tarafından kabul edilmiştir?**

A) Küçükkaynarca
B) Belgrad
C) Yaş
D) Ahmet Paşa
E) Kerden

15. **XVII ve XVIII. yüzyıl ıslahat hareketleri,**

I. tepki ile karşılanma
II. batılı tarzda olma
III. devlet adamları tarafından gerçekleştirilme

durumlarından hangileri ile birbirinden ayrılmaktadır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

16. **XVIII. yüzyılda Rusya'nın;**

I. Kırım üzerinde baskı kurma,
II. Grek ve Dakya projelerini hayata geçirme ,
III. Baltık Denizi'ne açılma

amaçlarından hangileri Osmanlı-Rus savaşlarının yaşanmasında doğrudan etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

17. **Osmanlı Devleti denge politikasını aşağıdaki devletlerden hangisinin saldırısına karşı izlemiştir?**

A) İngiltere B) Rusya C) Almanya
D) Prusya E) Fransa

YEDİİKLİM ATÖLYESERİSİ

Cevap Anahtarı

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
E	A	A	A	B	D	C	A	B	B
11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.			
E	A	A	C	B	C	E			

Video çözümlere ulaşmak için QR kodu tarayın.

OK-YAY

1. **I. Mahmut Dönemi yenilikleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?**

A) Batılı uzmanlardan ilk kez yararlanılması
B) Humbaracı Ocağının kurulması
C) Ordunun bölük - tabur ve alay şeklinde yapılandırılması
D) Cülus bahşişinin kaldırılması
E) Ayasofya kütüphanesinin açılması

2. **III. Selim Dönemi'ndeki;**

I. Avrupa'da sürekli elçiliklerin açılması,
II. tercüme çalışmalarına önem verilmesi,
III. Meşveret Meclisinin kurulması,
IV. askerî okullarda Fransızcanın okutulmaya başlanması

yeniliklerinden hangileri Batı kültürünü yakından tanımaya yöneliktir?

A) I ve II B) I ve III
C) II ve III D) I, II ve IV
E) II, III ve IV

3. **I. Mahmut döneminde açılan Hendesehanenin;**

I. batı tarzı ilk askeri
II. batı tarzı ilk askeri okul olma
III. subay yetiştirmeye yönelik olma

özelliklerinden hangilerini taşıdığı ileri sürülebilir?

A) Yalnız II B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

4. **I. Abdülhamit Dönemi'nde cülus bahşişi uygulamasının kaldırılmasının;**

I. bütçe açığını kapatma,
II. siyasi istikrarı sağlama,
III. orduyu disiplinize etme

amaçlarından hangilerine yönelik olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız III
C) I ve II D) II ve III
E) I, II ve III

5. **Lale Devri'nde;**

I. kültürel,
II. askerî,
III. diplomasi

alanlarının hangilerinde batı tarzı ıslahat çalışmalarında bulunulmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

6. Osmanlı Devleti toprak bütünlüğünü korumak için XVIII. Yüzyılın sonlarına doğru Avrupalı devletler arasındaki çıkar çatışmalarından yararlanarak denge siyaseti izlemiştir.

Aşağıdaki gelişmelerden hangisi Osmanlı Devleti'nin denge siyaseti izlediğinin göstergesidir?

A) Kaybettiği toprakları almak için Avusturya-Rusya ittifakı ile mücadele etmesi
B) Rusya ile Küçük Kaynarca Antlaşması'nın imzalanması
C) İsveç Kralı Demirbaş Şarl'ı Rusya'ya karşı koruma altına alması
D) Batı tarzı ıslahatlara yönelmesi
E) Fransa'nın Mısır'ı işgali karşısında İngiltere ve Rusya ile ittifak oluşturması

OK-YAY

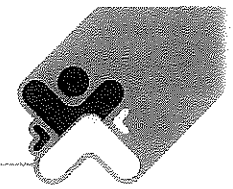

7. **Osmanlı Devleti XVIII. yüzyıl ıslahatlarında aşağıdaki devletlerden hangisinden daha çok etkilenmiş ve uzmanlarından faydalanmıştır?**

A) Almanya B) Fransa C) Rusya
D) Avusturya E) İngiltere

8. **Lale Devri'nde;**

I. İran ile mücadele edilmesi,
II. geçici elçiliklerin açılması,
III. Batı tarzı mimari tekniklerin uygulanması

gelişmelerinden hangileri yer almıştır?

A) Yalnız II B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

9. Avusturya 1787-1792 Osmanlı-Rus, Avusturya Savaşları sırasında başarısız olmamasına rağmen savaştan çekilme kararı almış ve 1791 Ziştovi Antlaşması'nı imzalamıştır.

Avusturya'nın bu davranışında aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?

A) Yedi Yıl Savaşlarının başlaması
B) Fransız İhtilali'nin çıkması
C) Napolyon'un Mısır'ı işgali
D) Osmanlı Devleti'nin gücünden çekinmesi
E) Viyana Kongresi kararlarına öncülük etmesi

10. I. Esham adıyla iç borçlanmaya gidilmesi
II. Yeni vergilerin koyulması
III. Mansure hazinesinin oluşturulması

Verilenlerden hangileri Osmanlı Devleti'nin XVIII. yüzyılda bütçe açığını kapatmak için yaptığı uygulamalardır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

11. **Osmanlı Devleti 1699 Karlofça ve 1700 İstanbul Antlaşmalarında kaybettiği toprakları geri alma siyaseti nedeniyle;**

I. Avusturya,
II. Venedik,
III. İsveç

devletlerinden hangileri ile mücadele etmiştir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

12. **1739 Belgrad Antlaşması'nda yer alan;**

- Belgrad Osmanlı Devleti'ne geri verilecek
- Rusya Karadeniz'de savaş gemisi bulundurmayacak

hükümlerine göre;

I. Karadeniz Türk gölü olarak kalmıştır.
II. Orta Avrupa'da Osmanlı egemenliği tekrar güçlenmiştir.
III. Rusya ile XVIII. yüzyıldaki savaşlar sona ermiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

OK-YAY

13. Osmanlı Devleti'nde ilk Rum matbaası 1627'de Nicademus Metexas tarafından açılmıştır. İlerleyen süreçte İbrahim Müteferrika Osmanlı Devleti'nin içinde bulunduğu durumun düzeltilmesi için neler yapılması gerektiğini araştırmış ve matbaanın önemini anlatmak için kitap basımının faydalarını içeren "Vesületü't Tıbaa"yı hazırlayarak sadrazama sunmuştur.

Bu gelişmenin ardından III. Ahmet'in fermanı ve Şeyhülislam'ın fetvası ile İbrahim Mütferrika ile Sait Efendi'ye ilk Türk matbaasını kurma izni verilmiştir.

Bu bilgilerden hareketle Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Azınlıklar matbaayı daha önceden kullanmaya başlamışlardır.

B) Yenilik hareketlerinde devlet adamları etkin rol oynamıştır.

C) Yönetim anlayışında teokrasinin etkisi görülmektedir.

D) Matbaanın kurulma süreci çeşitli aşamalardan geçerek tamamlanmıştır.

E) Halkın talepleri yeniliklerin gerçekleşmesinde etkili olmuştur.

14. - Lale Devri'nin önemli düşünürlerindendir.
- Devrinin âlimleri tarafından Muallim-i Salis (Üçüncü Öğretmen) unvanı verilmiştir.

Özellikleri verilen bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yanyalı Esat Efendi

B) Efendi Çelebi

C) Ali Kuşçu

D) İtri

E) Nedimi

15. XVIII. yüzyıldan itibaren Osmanlı Devleti'nde klasik mimari özelliklerinin yerini, Batı'daki Barok ve Rokoko tarzı mimari almaya başlamıştır.

Aşağıdaki mimari yapılardan hangisi Barok ve Rokoko tarzının bir örneği <u>değildir</u>?

A) Nuruosmaniye Külliyesi

B) Laleli Külliyesi

C) Beylerbeyi Camii

D) Sultan Ahmet Cami

E) Ortaköy Camii

16. Osmanlı Devleti'nde artan nakit ihtiyacından dolayı XVIII. yüzyılda vergi kaynaklarının ömür boyu ihale edildiği malikâne sistemine geçilmiştir.

Bu durumun;

I. âyan,
II. ilmiye,
III. kalemiye,

sınıflarından hangilerinin güçlenmesine ortam hazırladığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

Cevap Anahtarı									
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
D	D	E	E	C	E	B	E	B	C
11.	12.	13.	14.	15.	16.				
B	C	E	A	D	A				

Video çözümlere ulaşmak için QR kodu taratın.

OK-YAY

1. Yediyıl savaşlarında sömürgelerini kaybeden Fransa 1789 ihtilalinin ardından Napolyon döneminde Osmanlı toprağı olan Mısır'ı işgal etmiştir.

Fransa'nın Osmanlı ile yakın ilişkilerde bulunmasına rağmen bu bölgeyi işgal etmesinin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Rusya'nın Kırım'a hakim olmasını önlemek
B) İhtilal fikirlerinin Mısır'da yayılmasını sağlamak
C) Doğu Akdeniz'de İngiltere etkinliğini kırmak
D) Viyana Kongresi kararlarını lehine çevirmek
E) Dakya projesini gerçekleştirmek

2. **İncelediği ders notunda III. Selim dönemine ait "meşveret meclisi, layihalar" gibi ifadeler gören, tarih dersine ilgisi az olduğu için hayretler içinde kalan Keziban'ın aşağıdaki başlıklardan hangisini okuduğu ileri sürülebilir?**

A) Islahatların Planlanması
B) Yeniçeri ocağının kaldırılması
C) Düzenli elçiliklerin kurulması
D) Fransızca'nın yabancı dil haline getirilmesi
E) Avrupa'dan uzmanlar getirilmesi

3. - İlk kez Batı tarzı askerî ıslahatların yapılması
- Tulumbacılar Ocağının açılması
- Avrupa'da düzenli elçiliklerin kurulması
- Cülus bahşişinin kaldırılması

Yukarıdaki ıslahatları gerçekleştiren padişahlar eşleştirildiğinde aşağıdakilerden hangisi dışarıda kalır?

A) III. Ahmet B) I. Mahmut
C) III. Selim D) I. Abdülhamit
E) III. Mustafa

4. **Aşağıdaki gelişmelerden hangisi III. Selim Dönemi'ne aittir?**

A) İlk Türk matbaasının kurulması
B) Hendesehanenin açılması
C) Mühendishane-i Bahri-i Hümayunun kurulması
D) Nizam-ı Cedid ordusunun oluşturulması
E) Cülus bahşişinin kaldırılması

5. **Osmanlı Devleti'nin reform hareketlerine kaynak oluşturan "Sefaretname" adlı eserinde, Fransız yönetim sistemini, fen ve teknikteki gelişmeleri, mimaride; bahçe düzenlemelerini, köprüleri, su sistemlerini, tıp ve sanat merkezlerini anlatan sefir, aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Yirmi Sekiz Mehmet Çelebi
B) Yusuf Agah Efendi
C) Mehmet Ali Paşa
D) Mustafa Reşit Paşa
E) Ali Paşa

6. **Aşağıdakilerden hangisi, III. Ahmet Dönemi gelişmelerinden biri <u>değildir</u>?**

A) Çiçek aşısının ilk kez uygulanması
B) Geçici elçiliklerin açılması
C) İlk itfaiye örgütünün kurulması
D) Tercüme Odasının kurularak çevirilerin artması
E) Esham senetlerinin satışa sunulması

7. **III. Selim Dönemi'nde;**

I. Nizam-ı Cedid ordusunun kurulması,
II. Avrupa'nın önemli şehirlerinde sürekli elçiliklerin açılması,
III. Mühendishane-i Berri Humayun'un kurulması,

gelişmelerinden hangileri yaşanmıştır?

A) Yalnız II B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

8. **Osmanlı Devleti'nde;**

I. 1703 Edirne,
II. 1730 Patrona Halil,
III. 1807 Kabakçı Mustafa

isyanlarının hangileri taht değişikliği ile sonuçlanmıştır?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

OK-YAY

9. **III. Selim Dönemi'nde görülen,**

I. Avrupa'nın önemli başkentlerinde sürekli elçiliklerin açılması,

II. İngiltere ve Rusya ile ittifak yapılması ,

III. Matba-ı Amire'nin kurulması

gelişmelerinden hangileri denge politikası ile ilişkilendirilebilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

10. 1774 yılında imzalanan Küçükkaynarca Antlaşması ile Osmanlı Devleti tarihinde ilk kez savaş tazminatı ödemek zorunda kalmış ve bu durum hazinede ciddi bir nakit ihtiyacını doğurmuştur.

Bu durumu çözebilmek adına Osmanlı Devleti I. Abdülhamit Dönemi'nde aşağıdakilerden hangisini ilk kez uygulamaya koymuştur?

A) Müsadere usulü
B) İltizam topraklarının malikaneye çevrilmesi
C) Cihadiye vergisinin toplanması
D) Esham senetlerinin satışı
E) Mansure hazinesinin kurulması

11. I. Devlet matbaasının kurulması

II. Esham senetlerinin ilk kez satışa sunulması

III. İrad-i Cedid hazinesinin oluşturulması

Yukarıdaki yeniliklerden hangileri III. Selim Dönemi'ne ait değildir?

A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

12. - İlk kez yeniçeri sayımı yapılması
- Esham senetlerinin Rusya'ya tazminat ödeme amacı ile satışa sunulması

gelişmeleri aşağıdaki padişahların hangisi döneminde yaşanmıştır?

A) I. Abdülhamit B) III. Selim
C) III. Mustafa D) II. Mahmut
E) III. Ahmet

13. **XVII. ve XVIII. yüzyıl ıslahatlarının ortak özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?**

A) Halkın desteğinin alınmaması
B) Devlet adamları tarafından gerçekleştirilmesi
C) Avrupa'nın etkisinde gelişmesi
D) Yeniçeri ve ulemaların karşı çıkması
E) Kişilere bağlı kalınması

14. **XVIII. yüzyılda görev yapan aşağıdaki padişahların hangisi döneminde askerî ıslahatlara ağırlık verilmemiştir?**

A) III. Selim B) I. Mahmut
C) I. Abdülhamit D) III. Mustafa
E) III. Ahmet

15. **1798 yılında Rusya ve İngiltere aşağıdakilerden hangisine tepki göstererek Osmanlı Devleti'yle ittifak yapmış ve Osmanlılarla birlikte mücadele etmiştir?**

A) Haçova Savaşı'nın başlaması
B) Kutsal İttifak'ın kurulması
C) Napolyon'un Mısır'ı işgal etmesi
D) Navarin'de Osmanlı donanmasının yakılması
E) Mora'da Rum isyanının çıkması

Cevap Anahtarı

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
C	A	E	D	A	E	E	E	B	D
11.	**12.**	**13.**	**14.**	**15.**					
A	A	C	E	C					

Video çözümlere ulaşmak için QR kodu taratın.

YEDİİKLİM ATÖLYESERİSİ

ÖK-YAY

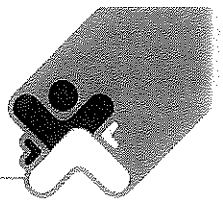

1. **1841 yılında Avrupalı devletlerin isteği ile Londra Boğazlar Sözleşmesi'nin imzalanmasında;**

   I. Rusya'nın Hünkâr İskelesi Antlaşması ile elde ettiği ayrıcalıkları sonlandırma,

   II. Mehmet Ali Paşa İsyanı nedeni ile Osmanlı Devleti'nin destek arayışı,

   III. İngiltere ve Fransa'nın Akdeniz'deki çıkarlarını koruma

   durumlarından hangileri etkili olmuştur?

   A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
   D) I ve III E) I, II ve III

2. XIX. yüzyılda Avrupa'daki devletler arası güç dengesinin şartları büyük ölçüde değişmeye başlamıştır. Bu değişim karşısında Osmanlı Devleti dışarıdan kendine yönelen tehlikelere karşı, yanına en az bir büyük devlet almak sureti ile siyasi denge sağlayarak varlığını korumaya çalışmıştır.

   Bu duruma bağlı olarak Osmanlı Devleti'nde aşağıdakilerden hangisinin ortaya çıktığı <u>söylenemez</u>?

   A) Hariciye Nezaretinin önem kazanması
   B) Topraklarını koruma politikasına yoğunlaşılması
   C) İlk elçiliklerin açılması
   D) Diplomatik faaliyetlerin hız kazanması
   E) Uluslararası ilişkilerde ittifak arayışında bulunulması

3. I. Telgrafın kullanılmaya başlanması

   II. Demiryollarının inşa edilmesi

   III. Posta teşkilatının kurulması

   XIX. yüzyılda yaşanan yukarıdaki gelişmelerden hangileri Osmanlı merkezî otoritesini olumlu yönde etkilemiştir?

   A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
   D) II ve III E) I, II ve III

4. **Osmanlı Devleti'nin Yunan sorunu karşısında başarısız olmasında;**

   I. Tepedelenli Ali Paşa'nın isyan çıkarması,

   II. Navarin'de Osmanlı donanmasının yakılması,

   III. Avrupalı devletlerin 1815 Viyana Kongresi kararlarına uymaması

   durumlarından hangileri etkili olmuştur?

   A) Yalnız II B) I ve II C) I ve III
   D) II ve III E) I, II ve III

5. **II. Mahmut Dönemi'nde İstanbul'a gitmek isteyen Ahmet öğretmenin E devlet üzerinden alması gereken belge aşağıdakilerden hangisidir?**

   A) Amanname
   B) Mürur tezkiresi
   C) Name-i hümayun
   D) Esame
   E) Berat

6. **1856 yılında ilan edilen Islahat Fermanı ile azınlıklara;**

   I. Bedelli askerlik yapabilme,

   II. yerel yönetimlere katılma,

   III. devlet memuru olma

   haklarından hangileri tanınmıştır?

   A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
   D) II ve III E) I, II ve III

7. Rus Çarı Nikola 1853 yılında St. Petersburg'daki bir baloda İngiliz elçi Hamilton'a "Osmanlı hasta bir adamdır, ölünce Avrupa'da karışıklık, anarşi çıkabilir, diğer devletlerin ne dediği önemli değil gelin biz anlaşalım hasta ölmeden tedbirleri alalım." deyince İngiliz elçi Hamilton da "Niçin hastayı tedavi etmeyi düşünmüyoruz?" şeklinde cevap vermiştir.

   Bu bilgilerden hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

   A) Osmanlı Devleti eski gücünde değildir.
   B) İngiltere Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünü korumaktan yanadır.
   C) Rusya tarihî emellerini gerçekleştirmek adına ittifak arayışındadır.
   D) Osmanlı Devleti'nin izlediği denge politikasına uygun gelişmeler yaşanmaktadır.
   E) 93 Harbi'nin yaşanmasına etki eden durumlar ortaya çıkmıştır.

OK-YAY

8. Tanzimat Fermanı'nın ilanı ile birlikte herkesten gelirine göre vergi alınması esas alınmış ve bu durum yeni uygulamalara zemin hazırlamıştır.

Bu durum;

I. İltizam sisteminin kaldırılması
II. Narh uygulamasının sonlandırılması
III. Ramazan Kararnamesinin yayınlanması

gelişmelerinden hangileri ile ilişkilendirilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

9. **Aşağıdaki antlaşmalardan hangisinin sonucunda Mısır konusu uluslararası boyut kazanmıştır?**

A) Edirne B) Kütahya
C) Kale-i Sultani D) Bükreş
E) Hünkâr İskelesi

10. 1833 yılındaki Hünkar İskelesi Antlaşması ile Rusya'nın Boğazlar üzerinde etkinlik kazanmasını istemeyen Avrupalı Devletler ile Osmanlı Devleti arasında 1841 Londra Boğazlar Sözleşmesi imzalanmıştır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi Londra Boğazlar Sözleşmesi'nin doğurduğu sonuçlar arasında gösterilemez?

A) Boğazların uluslararası bir statüye kavuşması
B) İngiltere ile Baltalimanı antlaşmasının imzalanması
C) Rusya'nın Akdeniz'e inmesinin bir süre engellenmesi
D) Osmanlı Devleti'nin Boğazlar üzerindeki egemenlik haklarının zedelenmesi
E) Osmanlı'nın Boğazlarla ilgili tek başına karar veremeyecek duruma getirilmesi

11. **Osmanlı Devleti'ndeki kutsal yerlerin Avrupalı devletler arasında rekabet konusu olması, aşağıdaki savaşlardan hangisinin nedenlerinden biri hâline gelmiştir?**

A) 1806 - 1812 Osmanlı - Rus
B) 1828 - 1829 Osmanlı - Rus
C) Kırım Harbi
D) 93 Harbi
E) Dömeke Savaşı

12. **Kuzey Afrika'da Osmanlı hâkimiyetinden çıkan ilk bölge aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Cezayir B) Trablusgarp
C) Mısır D) Tunus
E) Fas

13. **Aşağıda verilen hangi antlaşma sonucunda Yunan toplumu bağımsızlığını kazanmıştır?**

A) Bükreş B) Edirne C) Kütahya
D) Londra E) Paris

14. **Aşağıda verilen gelişmelerden hangisi Ermeni İsyanı ile ilişkilendirilemez?**

A) Kumkapı Gösterisi
B) Kuleli Olayı
C) Osmanlı Bankası Baskını
D) Adana Olayları
E) Erzurum İsyanı

15. **1839 Tanzimat Fermanı'nın;**

I. halkın can ve mal güvenliğinin sağlanması,
II. herkesin mülk sahibi olması ve miras bırakabilmesi
III. herkesten gelirine göre vergi alınması

hükümlerinden hangilerinin özel mülkiyetin yaygınlaşmasına ortam hazırladığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

Cevap Anahtarı

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
E	C	E	E	B	E	E	A	B	B
11.	12.	13.	14.	15.					
C	A	B	B	D					

Video çözümlere ulaşmak için QR kodu taratın.

OK-YAY

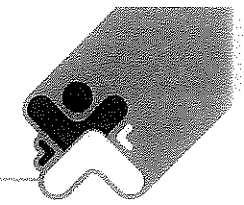

1. **Mecelle'nin özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi <u>yer almaz</u>?**

   A) İcra, borç ve iflas gibi konuları içermesi
   B) Batılılaşmaya yönelik olması
   C) 1926'ya kadar yürürlükte kalması
   D) Ahmet Cevdet'in başkanlığındaki bir komisyon tarafından hazırlanması
   E) Şeri hukuk kurallarının bazılarının düzenli hâle getirilmesi

2. **1856 yılında imzalanan Paris Antlaşması'nın aşağıda verilen maddelerinden hangisi, Osmanlı Devleti'nin diplomatik yönden zayıfladığını kanıtlayıcı niteliktedir?**

   A) Rusya ve Osmanlı Devleti Karadeniz'de donanma bulundurmayacaktır.
   B) Osmanlı Devleti Avrupa hukukundan yararlanacaktır.
   C) Osmanlı'nın toprak bütünlüğü Avrupa'nın garantisinde olacaktır.
   D) Boğazların uluslararası statüsü aynen devam edecektir.
   E) Boğazlar bütün savaş gemilerine kapalı olacaktır.

3. **Tarihçiler tarafından "Denize düşen yılana sarılır." şeklinde tanımlanan, Osmanlı Devleti'nin Mısır konusunda ittifak bulmak adına Rusya ile imzaladığı antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?**

   A) Kütahya
   B) Hünkâr İskelesi
   C) Balta Limanı
   D) Berlin
   E) Ayastefanos

4. **XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde yaşanan aşağıdaki gelişmelerden hangisine Avrupalı devletlerin müdahil olduğu <u>söylenemez</u>?**

   A) Yunan isyanı
   B) Boğazlar sorunu
   C) Ermeni meselesi
   D) Sened-i ittifakın imzalanması
   E) Mehmet Ali paşa isyanı

5. 1869 yılında Süveyş Kanalı'nın açılması ile Osmanlı Devleti'nin jeopolitik önemi artmıştır.

   Bu durum;

   I. Cezayir,
   II. Tunus,
   III. Kıbrıs

   bölgelerinden hangilerinin Avrupalı devletler tarafından işgaline ortam hazırlamıştır?

   A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
   D) II ve III E) I, II ve III

6. **Aşağıda verilen Osmanlı Devleti'nin XIX. yüzyılda imzaladığı antlaşmalar ve özellikleri eşleştirmelerden hangisi doğru nitelikte <u>değildir</u>?**

   A) Bükreş - İlk kez bir azınlığa imtiyaz verilmesi
   B) Hünkâr İskelesi - Boğazların uluslararası statü kazanması
   C) Balta Limanı - Osmanlı Devleti'nin açık pazar hâline gelmesi
   D) Kütahya - Mısır meselesinin uluslararası sorun hâline gelmesi
   E) Edirne - Yunanistan'ın bağımsızlığını kazanması

OK-YAY

7. **Osmanlı Devleti'nin bir Avrupa devleti sayılacağı hükmü aşağıdakilerden hangisinde <u>ilk kez</u> yer almıştır?**

A) Paris Konferansı
B) Londra Protokolü
C) Tersane Konferansı
D) Berlin Konferansı
E) Viyana Kongresi

8. **Rusya'nın sıcak denizlere inmesini engellemek isteyen İngiltere, 1878 Berlin Konferansı'nın hemen öncesinde aşağıda verilen hangi Osmanlı toprağına yerleşmiştir?**

A) Kırım B) Mısır C) Kıbrıs
D) Mora E) Rodos

9. XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde dağılmayı önlemek adına bazı fikirler ortaya atılmıştır.

Bu akımlardan biri olan Osmanlıcılık düşüncesinin önemini kaybetmesinde,

I. ulus devlet anlayışının Avrupa'da giderek yayılması,
II. azınlıkların ayrılıkçı hareketlerini sürdürmesi,
III. Tanzimat Fermanı'nın ilan edilmesi

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

10. **Sırp toplumunun bağımsızlık sürecine;**

I. Bükreş,
II. Edirne,
III. Berlin

antlaşmalarından hangileri katkı sağlamıştır?

A) Yalnız III B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

11. Osmanlı tarihinde meydana gelen bazı iç gelişmeler dış politikadaki gelişmelerle ilişkili olmuş, dış gelişmelerin doğrudan ya da dolaylı bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır.

Bu duruma örnek olarak aşağıdakilerden hangisi <u>gösterilemez</u>?

	İç gelişme	Dış gelişme
A)	Islahat Fermanı	Paris Konferansı
B)	Sened-i İttifak	Kale-i Sultaniye Antlaşması
C)	Kanunuesasi	Tersane Konferansı
D)	II. Meşrutiyet	Reval Görüşmeleri
E)	Sanay-i Islah Komisyonunun Kurulması	Endüstri Devrimi

12. Sanayi İnkılabı'nı gerçekleştirmiş Avrupalı devletler karşısında ayakta kalabilmek adına Osmanlı Devleti XIX. yüzyılda ekonomiyi güçlendirici adımlar atmıştır.

Bu tedbirlere örnek olarak aşağıdakilerden hangisi <u>gösterilemez</u>?

A) Sergi-i Umumi Osmani ile yerli ürünlerin yabancı piyasalara tanıtımını sağlama
B) Ahilik, lonca gibi işlevini yitirmiş müesseseler yerine Sanay-i Islah Komisyonunu kurma
C) Dağınık vaziyette çalışan esnafı bir araya getirip büyük ölçekli esnaf şirketleri oluşturma
D) Balta Limanı Ticaret Sözleşmesi ile ithalat vergilerini düşürme
E) Ürünlerin pazarlanmasını hızlandırma adına demir yolu ihaleleri düzenleme

YEDİİKLİM ATÖLYESERİSİ

OK-YAY

13. **Osmanlı Devleti'nin 1856 Islahat Fermanı ile azınlık ve yabancılara geniş haklar tanıması;**

I. Kuleli Olayı
II. Cidde
III. Tepedenli Ali

isyanlarından hangilerinin çıkmasına neden olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

14. **II. Mahmut Dönemi'nde Osmanlı-Fransız ilişkilerinin bozulmasında Fransa'nın;**

I. Mısır sorununda Mehmet Ali Paşa'yı kışkırtması,
II. Rum isyanına destek vermesi,
III. Cezayir'i işgal etmesi

politikalarından hangileri etkili olmuştur?

A) Yalnız II B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

15. **1838 Balta Limanı Antlaşması'nın Osmanlı ekonomisi üzerindeki etkileri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?**

A) Dış ticaret açığının kapanması
B) Kapitülasyonların kapsamının genişlemesi
C) Yedi Vahit anlayışının son bulması
D) Osmanlı Devleti'nin açık pazar hâline gelmesi
E) Avrupalı malların Osmanlı Devleti'ne girişinin kolaylaşması

16. **Aşağıdakilerden hangisi Mürur Tezkiresi uygulamasının nedenleri arasında gösterilemez?**

A) Yurt dışına çıkışı yasaklamak
B) Yatay hareketliliği kontrol altında tutmak
C) İstanbul'a giriş yapanları ve İstanbul'a yerleşenleri denetlemek
D) Vergi ihlallerini önlemek
E) Başkente işsiz akınını engellemek

YEDİİKLİM ATÖLYESERİSİ

Cevap Anahtarı

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
B	A	B	D	D	B	A	C	D	E
11.	12.	13.	14.	15.	16.				
B	D	C	E	A	A				

Video çözümlere ulaşmak için QR kodu tarayın.

OK-YAY

1. **XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde;**

I. Osmanlı Bankasının kurulması,

II. Düyun-ı Umumiye Teşkilatının faaliyete geçmesi,

III. Baltalimanı antlaşmasının imzalanması

uygulamalarından hangilerinin Osmanlı ekonomisindeki yabancı etkisini gösterdiği savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

2. Ahmet Cevdet Paşa'ya göre Osmanlı ordusu "ya gaza ya şahadet ya da din-i mübin uğruna savaşmalı" şeklinde tasvir edilmiştir.

Ahmet Cevdet Paşa bu tanımlama ile aşağıdaki durumlardan hangisine karşı çıkmaktadır?

A) Tımar sisteminin kaldırılmasına

B) Orduda Batı tarzı ıslahatlar yapılmasına

C) Gayrimüslimlerin zorunlu olarak askere alınmasına

D) Nizam-ı Cedit ordusunun kurulmasına

E) Yeniçeri Ocağının lağvedilmesine

3. **Asakir-i Mansure-i Muhammediye ordusuna modern, askerî ve teknolojik bilgiye sahip subay yetiştirmek amaçlı 1834 yılında açılan eğitim kurumu aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Mekteb-i Harbiye

B) Mekteb-i Tıbbiye

C) Darülmuallimin

D) Mekteb-i Maarif-i Adliye

E) Mühendishane-i Bahr-i Hümayun

4. **Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesinin temeli sayılan, devlet adamı ve bürokrat yetiştirmek amaçlı 1859 yılında açılan eğitim kurumu aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Mekteb-i Maarif-i Adliye

B) Mekteb-i Mülkiye

C) Darülmuallimin

D) Galatasaray Sultanisi

E) Darülfünun

5. **Aşağıdakilerden hangisi günümüzde de varlığını devam ettiren, aynı zamanda Osmanlı'da açılmış olan ilk sosyal yardım kurumudur?**

A) Darülbedayi

B) Darülhendese

C) Darülaceze

D) Darüleytam

E) Darülelhan

OK-YAY

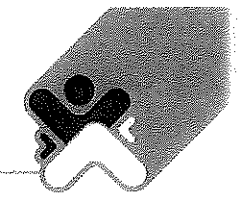

6. **Tanzimat Fermanı'nın ilanında yer alan "eski idare usulünü tamamen değiştiren bu iradenin dost devletlere duyurulması" ibaresi ile aşağıdaki konuların hangisinin çözümünde Avrupalı devletlerin desteği alınmak istenmiştir?**

A) Yunan İsyanı
B) Mehmet Ali Paşa İsyanı
C) Navarin Olayı
D) Balkan Bunalımı
E) Kiliseler Sorunu

7. Osmanlı Devleti ilk dış borcu Kırım Harbi sırasında İngiltere'den almış, bu borçlanma diğer devletlerin de etkisiyle giderek artmış ve ödenmeyecek boyuta gelmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi dış borçlanma ile <u>ilişkilendirilemez</u>?

A) Ramazan Kararnamesi
B) Muharrem Kararnamesi
C) Duyun-u Umumiye idaresi
D) Muhassıl Meclislerinin kurulması
E) Rüsum-u Sitte

8. I. İltizam sisteminden muhasıllık sistemine geçilmesi.
II. Azınlıklara yerel yönetimlere katılma hakkının verilmesi.
III. Sened-i İttifakın imzalanması.

Yukarıdakilerden hangileri Tanzimat Dönemi gelişmeleri arasındadır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

9. **Osmanlı Devleti'nin demir yolu yapımına önem vermesinin nedenleri arasında aşağıdakilerden hangisi <u>yer almaz</u>?**

A) Ülkede asayişi daha kolay sağlamak
B) Tarımsal vergilerin toplanmasını kolaylaştırmak
C) Devlet otoritesini güçlendirmek
D) Ordunun sevk ve idaresini hızlandırmak
E) Petrol yataklarına ulaşmak

10. I. Paris Konferansı'nda Osmanlı lehine kararlar alınmasını sağlamak
II. Mısır meselesinin çözümünü kolaylaştırmak
III. Yunanistan'ın bağımsızlığını kazanmasını önlemek

Yukarıdakilerden hangileri Osmanlı Devleti'nin Islahat Fermanı'nı ilan etmesindeki amaçları arasında <u>gösterilemez</u>?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

11. 1829 Osmanlı-Rus harbinden sonra Edirne'de salgın başlamış ve Hindistan'dan çıkıp kıtalararası bir yayılma alanı gösteren kolera da Osmanlı topraklarına ulaşmıştır.

Bu duruma önlem olarak II.Mahmut Dönemi'nde aşağıdakilerden hangisi gerçekleştirilmiştir?

A) Hilal-ı Ahmer 'in kurulması
B) Karantina sistemine geçilmesi
C) Pasaport uygulamasının başlaması
D) Sağlık nazırlığının kurulması
E) Redif birliklerinin oluşturulması

OK-YAY

12. **Osmanlı devleti meşrutiyeti ilan ederek;**

I. Yunan
II. Sırp,
III. Eflak-Boğdan

Unsurlarından hangilerinin olası bir ayrılığını önlemeye çalışmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

13. **Osmanlı Devleti'nde Kanunuesasi'nin kabulüyle;**

I. anayasal düzene geçilmesi,
II. tebaanın yönetimde temsil edilmesi,
III. devletin teokratik özelliğinin sonra ermesi

gelişmelerinden hangileri yaşanmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

14. Süveyş Kanalı'nın 1869'da açılması Akdeniz limanlarının yeniden canlanmasına yol açarken Mısır'ın jeopolitik önemini de artırmıştır.

Aşağıdaki devletlerden hangisi 1882 yılında doğudaki Sömürge yollarının güvenliğini sağlamak için bir üs olarak gördüğü Mısır'ı işgal etmiştir?

A) Almanya B) Fransa C) İngiltere
D) Avusturya E) Hollanda

15. **Aşağıda verilen gelişmelerden hangisi XIX. yüzyılda Osmanlı tahtını değiştirmeye yönelik değildir?**

A) Kuleli Olayı
B) Çırağan Baskını
C) Kabakçı Mustafa
D) Alemdar Mustafa Olayı
E) Vaka-i Hayriye

16. **Avrupalı devletler XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin iç işlerine müdahale etmek için;**

I. azınlık isyanı,
II. âyanlar,
III. Duyun-u Umumiye idaresi

unsurlarından hangilerini araç olarak kullanmışlardır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

Cevap Anahtarı

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
E	C	A	B	C	B	D	C	E	E
11.	12.	13.	14.	15.	16.				
B	D	C	C	E	D				

Video çözümlere ulaşmak için QR kodu tarayın.

OK-YAY

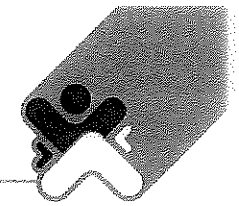

1. Osmanlı Devleti'nin son dönemlerinde "tevdi-i emanet" yani işi ehline verme anlayışı uygulanmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu doğrultuda gerçekleştirilen çalışmalardan biridir?

A) Zımmi statüsündeki kişilerin devlet memuru olabilmesi
B) Müsadere usulüne son verilmesi
C) İltizam uygulamasının kaldırılması
D) Ayan meclisinin açılması
E) Mecellenin hazırlanması

2. II. Mahmut Dönemi'nde kurulan Asakir-i Mansure-i Muhammediye ordusu merkezi ve düzenli bir ordu olduğu için kısa sürede taşrada aynı özellikte birlikler oluşturulamamıştır.

Bu olumsuzluk aşağıdaki kuvvetlerden hangisinin kurulması ile çözülmeye çalışılmıştır?

A) Nizam-ı Cedid
B) Redif Birlikleri
C) Eşkinci Ocağı
D) Sekban-ı Cedid
E) Sürat Topçu Ocağı

3. Osmanlı Devleti Mebusan Meclisi'nde Müslüman vekillerin yanı sıra azınlık vekillerinin temsil edilmesini sağlayarak ülke bütünlüğünü korumaya çalışmıştır. İlk Mebusan Meclisi'nde 69 Müslüman, 46 gayrimüslim toplam 115 milletvekili bulunuyordu. Ayan Meclisi üyelerinin sayısı ise 26 idi.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünün tehlikede olduğu
B) İlk Mebusan Meclisi'nde Müslümanların sayıca fazla olduğu
C) Osmanlı yönetiminde iki farklı meclisin yer aldığı
D) Azınlık mebuslarını daha çok Rumların oluşturduğu
E) Ayan Meclisi üyelerinin sayısının azınlık mebuslarından az olduğu

4. Tanzimat Fermanı'nın ilanının ardından Avusturya Başbakanı Metternich İstanbul'daki elçisine gönderdiği mektupta: "Osmanlı İmparatorluğu çökme hâlinde bir vücuttur... Bu çöküşe sebep olan fenalıkların başında Avrupaî reform zihniyeti gelmektedir." ifadesini kullanmıştır. Öte yandan fermanın ilanı Fransa ve İngiltere'de olumlu karşılanmış ve büyük bir siyasal hamle olarak görülmüştür.

Buna göre Tanzimat Fermanı'yla ilgili;

I. Devletlerin kendi sistemleri ve çıkarları doğrultusunda yorumlanmıştır.
II. Avusturya-Macaristan imparatorluğu azınlık isyanlarından endişe etmektedir.
III. Büyük devletler arasındaki güç dengesinin değişmesine yol açmıştır.

değerlendirmelerinden hangileri yapılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

5. **Youtube dersinde** "Bu isyan sırasında Mora'da on binlerce Müslüman katledilmiş ve Ege adalarının bir kısmı isyancılar tarafından işgal edilmişti." **şeklinde bilgiler veren Ahmet Öğretmen'in aşağıdaki gelişmelerden hangisini anlattığı ileri sürülebilir?**

A) Kuleli Olayı
B) Çırağan Baskını
C) Yunan isyanı
D) Ermeni syanı
E) Sırp ayaklanması

6. **Osmanlı Devleti'nde İslamcılık düşüncesini savunan yayın organları arasında aşağıdakilerden hangisi yer alır?**

A) Takvim-i Vekayi
B) Sırat-ı Müstakim
C) Meşveret
D) Mizan
E) Ceride-i Havadis

OK-YAY

7. **Osmanlı Devleti'nde ortaya çıkan düşünce akımları ve temsilcileri ile ilgili aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi yanlış olarak verilmiştir?**

A) Batıcılık - Tevfik Fikret
B) Türkçülük - Sait Halim Paşa
C) İslamcılık - II. Abdülhamit
D) Osmanlıcılık - Mithat Paşa
E) Ademimerkeziyetçilik - Prens Sabahattin

8. **Islahat Fermanı'nın ilan edilme amaçları arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?**

A) Azınlıklara Müslümanlarla eşit statü vermek
B) Devlet kurumlarında gayrımüslimlerin de çalışmasını sağlamak
C) Laiklik ilkesini yönetime egemen kılmak
D) Azınlık isyanlarını önlemek
E) Osmanlı Devleti'nde barış - huzur ortamını sağlamak

9. **Sanayi İnkılabı sonucunda Osmanlı Devleti'nde;**

I. dokuma tezgâhlarının kapanması,
II. Hammadde satışının artması
III. açık pazar hâline gelmesi

gelişmelerinden hangileri ortaya çıkmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

10. **Osmanlı Devleti'nde Tanzimat Fermanı'nın ilan edilmesinin nedenleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?**

A) Azınlık isyanlarını önlemek
B) Avrupalı devletlerin iç işlerine karışmasını engellemek
C) Mısır ve Boğazlar konusunda Avrupalı devletlerin desteğini almak
D) Osmanlı toplumunda eşitliği sağlamak
E) Mecelle'yi yürürlükten kaldırmak

11. **Kanunuesasi'nin ilanı ile ortaya çıkan gelişmeler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?**

A) Halkın ilk kez genel yönetime katılması
B) Çift dereceli seçim sisteminin uygulanması
C) Seçme - seçilme hakkının sadece erkeklere verilmesi
D) Anayasal düzene geçilmesi
E) Çok partili hayatın başlaması

12. **1861 - 1876 yılları arasında tahtta kalan Abdülaziz Dönemi'nde;**

I. Vilayet Nizamnamesinin yayınlanması,
II. yurt dışına ilk kez gezi̇ye çıkılması,
III. Beylerbeyi ve Çırağan Saraylarının yapılması

gelişmelerinden hangileri yaşanmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

13. II. Mahmut Dönemi'nde Yeniçeri Ocağı kaldırılmış; nazırlıklar, muhtarlıklar ve posta teşkilatı kurulmuş ayrıca ilk resmî gazete olan Takvim-i Vekayi çıkarılmıştır.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Yeniliklerin önünün açılmak istendiği
B) Bürokrasi alanında düzenlemeye gidildiği
C) Otoritenin arttırılmak istendiği
D) Yapılan çalışmaların halka duyurulmak istendiği
E) Halkın yenilik hareketlerinde etkili olduğu

14. **Osmanlı padişahlarına tanınan suçluları sürgün etme yetkisi aşağıdaki yenilik hareketlerinden hangisi ile kaldırılmıştır?**

A) Kanunuesasi'nin yürürlüğe girmesiyle
B) Sened-i İttifak'ın imzalanmasıyla
C) Islahat Fermanı'nın yayınlanmasıyla
D) 1909 Kanunuesasi değişiklikleriyle
E) Tanzimat Fermanı'nın ilanıyla

YEDİİKLİM ATÖLYESERİSİ

OK-YAY

15. **Mithat Paşa başkanlığındaki bir komisyon tarafından hazırlanan, 12 bölüm ve 119 maddeden oluşan Kanunuesasi'de** "Yaptıklarıyla halkın güvenini kazanmış, devlet hizmetinde bulunmuş ve kırk yaşın üzerindeki kimselerden Padişah tarafından atanır." **şeklinde yer alan hüküm aşağıdakilerin hangisiyle ilgilidir?**

A) Heyet-i Vükela
B) Meclis-i Âyan
C) Meclis-i Mebusan
D) Daruşşura-i Askeri
E) Muhassıllık Meclisi

16. **II. Mahmut Dönemi'nde açılan eğitim kurumları arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?**

A) Rüştiye
B) Mekteb-i Tıbbiye
C) Mekteb-i Harbiye
D) Darüşşafaka
E) Mekteb-i Ulum-u Edebiye

17. **Aşağıdakilerden hangisi II. Abdülhamit Dönemi'nde yapılan yenilik hareketlerinden biridir?**

A) Hamidiye Alaylarının kurulması
B) Tanzimat Fermanı'nın ilan edilmesi
C) Azınlıkların ilk kez yerel yönetime katılması
D) Nizamiye mahkemelerinin açılması
E) İlk telgraf hattının döşenmesi

18. **Meşrutiyet rejimine geçmediği için Genç Osmanlıların baskısı sonucu tahttan indirilen Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) II. Abdülhamit
B) Abdülaziz
C) Abdülmecit
D) II. Mahmut
E) III. Selim

19. **Osmanlı Devleti'nde yaşanan;**

I. Kanunuesasi'nin ilanı,
II. Tanzimat Fermanı'nın yürürlüğe girmesi,
III. 31 Mart İsyanı'nın çıkması

gelişmelerinden hangilerinin rejimi değiştirmeye yönelik olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

20. II. Abdülhamid'in kızı Ayşe Sultan'ın kuşpalazı hastalığından vefat etmesi üzerine padişah "Benim çocuğum kurtulamadı kim bilir fakir fukaranın çocuklarına nasıl bakılıyor? Hiç olmazsa bir şeyler yapalım da benim gibi birçok babanın kalpleri yanmasın" demiştir.

Aşağıdakilerden hangisinin II. Abdülhamid Dönemi'nde bu doğrultuda kurulduğu ileri sürülebilir?

A) Darulaceze
B) Tekaüd Sandığı
C) Hilal-i Ahmer
D) Şişli Hamidiye Eftal Hastanesi
E) Darulhayr-ı Ali

Cevap Anahtarı

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
A	B	D	C	C	B	B	C	E	E
11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.
E	E	E	D	B	D	A	B	C	D

Video çözümlere ulaşmak için QR kodu taratın.

OK-YAY

1. **"Sarıklı İhtilalci" olarak bilinen ve II. Abdülhamit'i tahttan indirme amaçlı gerçekleştirilen 1878 Çırağan Baskını olayının yaşanmasında etkin rol oynayan fikir insanı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Ziya Gökalp
B) Silahtar Ali Paşa
C) Prens Sabahattin
D) Ali Suavi
E) Şinasi

2. **Osmanlı Devleti'nin Yunanistan'a bağlanmak isteyen Girit Bölgesi'ne;**

I. jandarma birliklerinin bölge halkından oluşturulması, gerekli durumlarda Osmanlı'nın asker göndermesi,
II. Ada'nın gelirlerinin önce yerel halkın ihtiyaçları için kullanılması ve kalan miktarının merkeze gönderilmesi,
III. yerel meclisin arttırılması

gibi imtiyazlar tanıması aşağıdakilerden hangisinin sonucunda ortaya çıkmıştır?

A) Tanzimat-ı Hayriye
B) Kuleli Olayı
C) Halepa Fermanı
D) Aynalıkavak Tenkihnamesi
E) Islahat Fermanı

3. **Ziraat Bankasının temeli sayılan "Memleket Sandıkları"nın kurucusu aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Tevfik Fikret
B) Mithat Paşa
C) Agâh Efendi
D) Ahmet Cevdet
E) Alemdar Mustafa

4. **XIX. yüzyıl Osmanlı tarihinde sürekli savaşların görülmesi ve bu savaşların çoğunluğunun yenilgi ile sonuçlanması aşağıdakilerden hangisine yol açmamıştır?**

A) Bazı azınlık toplumlarının bağımsızlıklarını kazanmaları
B) Avrupalı devletlerin Osmanlı Devleti'nde etkinliklerinin artması
C) Osmanlı sınırlarının daralması
D) Ekonomik yapıda bozulmaların artması
E) İlk kez Batı tarzı ıslahatların görülmesi

5. **Mısır sorunu karşısında Osmanlı Devleti'nin aşağıda verilen hangi devletle yaptığı anlaşma "Boğazlar Sorunu" nun doğmasına neden olmuştur?**

A) İngiltere B) Rusya C) Almanya
E) Fransa E) Prusya

6. Avrupalı devletlerin katıldığı 1841 Londra Konferansı'nda "Boğazlar Osmanlı Devleti'nin egemenliğinde kalacak ve barışta Boğazlardan yabancı savaş gemisi geçmeyecektir." kararı alınmıştır.

Bu karara göre aşağıdaki yargılarından hangisine ulaşılamaz?

A) Boğazlar uluslararası bir statü kazanmıştır.
B) Osmanlı Devleti'nin egemenliği sınırlanmıştır.
C) Rusya'nın Akdeniz'e inme siyasetine önlem alınmıştır.
D) Boğazların yönetiminden uluslararası komisyon sorumlu olmuştur.
E) Hünkar İskelesi antlaşmasının koşulları değişikliğe uğramıştır.

OK-YAY

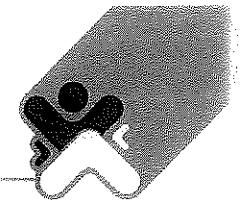

7. Ayastefanos ve Berlin Antlaşmaları birbirine çok benzemesine rağmen farklı maddeler de barındırmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi bu duruma örnektir?

A) Doğubeyazıt'ın Osmanlı Devleti'ne bırakılması
B) Romanya'ya bağımsızlık verilmesi
C) Kars, Ardahan ve Batum'un Rusya'ya verilmesi
D) Sırbistan'ın bağımsızlığını kazanması
E) Karadağ'ın Osmanlı Devleti'nden ayrılması

8. Rusya, 1856 Paris Konferansı'nda kabul ettiği Karadeniz'in tarafsızlığı hükmünü 1871 Londra Konferansı'nda tanımayacağını dile getirmiştir.

Rusya'nın bu politika değişikliği aşağıdakilerden hangisi ile <u>daha iyi</u> açıklanabilir?

A) Kırım bölgesine hâkim olmak
B) Almanya ve İtalya'nın kurulması ile ortaya çıkan yeni koşullar karşısında tedbirlerini almak
C) Ortodoksların koruyuculuğunu üstlenmek
D) Yunan toplumunun bağımsızlık hareketlerine destek vermek
E) Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünü Avrupalı devletlere karşı korumak

9. **Osmanlı Devleti'nde** "Saltanat içinde saltanat" **durumu aşağıdaki gelişmelerin hangisinin sonucunda ortaya çıkmıştır?**

A) Kütahya Antlaşması
B) 1840 Londra Konferansı
C) 1878 Berlin Konferansı
D) 1833 Hünkâr İskelesi Antlaşması
E) 1841 Londra Boğazlar Sözleşmesi

10. **Osmanlı Devleti Rus işgali ihtimaline karşın aşağıda verilen hangi antlaşma öncesi Kıbrıs'ın geçici yönetimini İngiltere'ye bırakmıştır?**

A) Berlin
B) Balta Limanı
C) Bükreş
D) Edirne
E) Kütahya

11. **Sultan II. Mahmut'un Sened-i İttifak'ı onaylamasının nedenleri arasında aşağıdakilerden hangisi <u>yer almaz</u>?**

A) Ülkede kontrolü sağlamaya çalışması
B) Tahta çıkış sürecinde âyanların destek olması
C) Alemdar Mustafa Paşa'nın görüşleri
D) Anayasal döneme geçmek istemesi
E) Âyanların devlete bağlılığını arttırma düşüncesi

12. **25 yaş ve üstü olan gayr-ı müslim Osmanlı vatandaşı bir erkeğin yerel ve genel yönetime katılması,**

I. Islahat Fermanı
II. Sened-i İttifak
III. Meşrutiyet

gibi yenilik hareketlerinden hangilerinin ilanı ile sağlanmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I ve III

OK-YAY

13. Osmanlı Devleti'nde Tanzimat Dönemi'nde Batı tarzı eğitim veren okullar yanında medreseler de varlıklarını devam ettirmişlerdir.

Buna göre,

I. Bazı kesimlerin tepkisinden çekinilmiştir.
II. kültürel çatışmalara zemin hazırlanmıştır.
III. Eğitimde birlik sağlanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

14. **1853 - 1856 Kırım Harbi'nin özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?**

A) "Lambalı Kadın" olarak bilinen Florance Nightingale Osmanlı askerlerini tedavi etmiştir.
B) Osmanlı Devleti ilk telgraf hattını bu savaş yıllarında oluşturmuştur.
C) Sultan Abdülmecit savaş esnasında ilk dış borcu almıştır.
D) Osmanlı Devleti'nde sergilenen ilk tiyatro oyunu olan Namık Kemal'e ait "Vatan Yahut Silistre" adlı eserde bu savaş anlatılmıştır.
E) Savaş sonucunda Avrupalı devletler tarafından Berlin Konferansı organize edilmiştir.

15. **Aşağıdakilerden hangisi, II. Abdülhamit'in Almanya ile ekonomik iş birliğine gitmesinin sebeplerinden biri değildir?**

A) İngiltere'nin Osmanlı toprak bütünlüğünü korumaktan vazgeçmesi
B) Almanya'nın hiçbir İslam ülkesini işgal etmemiş olması
C) Başta demir yolu olmak üzere Alman yatırımcılarına geniş ayrıcalıklar tanınması
D) Alman İmparatoru II. Wilhelm'in Müslümanların dostu olduğunu ilan etmiş olması
E) Padişah'ın Almanya ile yapılacak ekonomik iş birliği sayesinde memleketin kalkınabileceğini ümit etmesi

16. XIX. yüzyılda Kavalalı Mehmet Ali Paşa'nın taleplerinin padişah II. Mahmut tarafından reddedilmesi isyan hareketine neden olmuş ve Osmanlı Devleti'ni zor durumda bırakmıştır.

Yaşanan bu sürecin;

I. Mısır
II. Boğazlar
III. Mülteci Meselesi

konularından hangilerinin uluslararası bir soruna dönüşmesinde etkili olmuştur?

A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

17. **1855 yılından itibaren kullanılmaya başlanılan elektrikli telgrafın Osmanlı yönetimine;**

I. Birbirinden uzakta olan vilayetler üzerinde ek bir denetim aracına sahip olma,
II. yönetimin merkezîleşmesine katkı sağlama,
III. otoritenin güçlendirilmesine yardımcı olma

yararlarından hangilerini sağladığı ileri sürülebilir?

A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

Cevap Anahtarı

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
D	C	B	E	B	D	A	B	B	A
11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.			
D	C	B	E	C	C	E			

Video çözümlere ulaşmak için QR kodu taratın.

OK-YAY

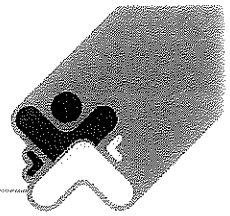

1. Osmanlı Devleti'nin XIX. yüzyılda varlığını korumak adına Avrupalı devletlerin çıkar çatışmalarından faydalanma ve ittifaklara yönelme siyasetine denge politikası adı verilir.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde Osmanlı Devleti'nin denge politikası izlediği <u>söylenemez</u>?

A) Yunan İsyanı
B) Boğazlar Sorunu
C) Mısır'ın İşgali
D) Mehmet Ali Paşa İsyanı
E) Kırım Harbi

2. **Yanya Valisi Tepedelenli Ali Paşa'nın isyan çıkarması aşağıda verilen hangi azınlık ayaklanmasında Osmanlı Devleti'ni zor durumda bırakmıştır?**

A) Bulgar B) Arnavut C) Yunan
D) Karadağ E) Ermeni

3. **1853 - 1856 Kırım Harbi'nin nedenleri arasında aşağıdakilerden hangisi <u>yer almaz</u>?**

A) Rusya'nın Boğazların statüsünü değiştirme isteği
B) Kutsal yerler sorunu
C) Rusya'nın "Hasta Adam" olarak nitelendirdiği Osmanlı Devleti'ni paylaşma düşüncesi
D) Prens Mençikof'un diplomasi kurallarına uymayan davranışları
E) Rusya'nın Yunan isyanından faydalanma düşüncesi

4. **Osmanlı Devleti'ne karşı Girit'te bulunan Rumların isyan çıkarması;**

I. Dömeke Savaşı'nın yapılması,
II. Halepa Fermanı'nın yayımlanması,
III. Baltalimanı Antlaşmasının imzalanması,

gelişmelerinden hangilerine etki etmiştir?

A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

5. **Osmanlı Devleti'nde mahkeme kararlarını duyurma amaçlı Tanzimat Dönemi'nde çıkarılan gazete aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Takvim-i Vekayi
B) Ceride-i Havadis
C) Ceride-i Mehakim
D) Tercüman-ı Ahval
E) İbret

6. Osmanlı Devleti'nde ilk yurt dışı gezisine çıkan hükümdar Sultan Abdülaziz olmuştur.

Sultan Abdülaziz'in bu ziyaretleri;

I. Rusya'ya karşı destek bulma,
II. dış borç ihtiyacını karşılama,
III. Duyun-u Umumiye idaresinin kaldırmasını sağlama

amaçlarından hangilerini gerçekleştirmeye yöneliktir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

OK-YAY

7. **Tanzimat Dönemi'nde iltizam usulüne son verilmesi;**

I. müşirlik,
II. muhassıllık,
III. muhtarlık,

birimlerinden hangilerinin kurulmasında etkili olmuştur?

A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

8. **XIX. yüzyıldan itibaren Rusya'nın izlediği Panslavist politikalar sonucu Osmanlı hakimiyetinden çıkan bölgeler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?**

A) Romanya
B) Yunanistan
C) Sırbistan
D) Karadağ
E) Cezayir

9. **XIX. yüzyılda açılan "Örnek Okullar" olarak tanımlanan, günümüzde ilkokul seviyesindeki Osmanlı eğitim kurumu aşağıdakilerden hangisidir?**

A) İptidai
B) Sibyan
C) Sultani
D) Rüştiye
E) Darülmuallim

10. **II. Mahmut tarafından tımar sistemine son verilmesi,**

I. redif birliklerinin kurulması,
II. memurların merkezden maaşa bağlanması,
III. muhtarlıkların kurulması

gelişmelerinden hangilerine neden olmuştur?

A) Yalnız III B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

11. **İngiltere, Fransa ve Rusya'nın 20 Ekim 1827'de Navarin'de Osmanlı - Mısır donanmasını yakmaları;**

I. Osmanlı Devleti'nin Avrupalı Devletlerin isteklerini kabul etmemesi,
II. Yunanistan'ın bağımsızlığını amaçlamaları,
III. Boğazların uluslararası sorun hâline gelmesi

gerekçelerinden hangilerine dayanmaktadır?

A) Yalnız II B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

12. **1877 - 1878 Osmanlı-Rus Harbi'nin Kafkas Cephesi'nde;**

I. Nene Hatun,
II. Gazi Osman Paşa,
III. Ahmet Muhtar Paşa

gibi tarihî kahramanlarından hangileri direniş göstermiştir?

A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

OK-YAY

13. **1878 Berlin Konferansı sonucunda;**

I. Mısır,
II. Makedonya,
III. Ermeni

konularından hangileri uluslararası soruna dönüşmüştür?

A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

14. 1815 Viyana Kongresi'nde ortaya konulan Şark Meselesi ile Osmanlı toprakları paylaşılmak istenmiştir.

Avrupalı devletlerin izlediği;

I. azınlık isyanlarını destekleme,
II. Osmanlı Devleti üzerinde siyasi ve ekonomik güç oluşturma,
III. Osmanlı Devleti'ndeki Müslüman olmayan halkların dinî koruyuculuğunu üstlenme

politikalarından hangilerinin bu amacı gerçekleştirmeye yönelik olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

15. **XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nden ayrılarak bağımsızlığını kazanan devletler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?**

A) Romanya
B) Arnavutluk
C) Karadağ
D) Yunanistan
E) Sırbistan

16. **Osmanlı Devleti'nin Bulgar çetelerinin zararlı faaliyetlerini önlemek ve Makedonya bölgesinde otoritesini arttırmak için Manastır, Kosova ve Selanik bölgelerini kapsayacak şekilde 1902'de oluşturduğu idari birim aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Sevk ve İskan Komisyonu
B) Muhassılık Meclisi
C) Muhacir Komisyonu
D) Rumeli Müfettişliği
E) Hamidiye Alayları

17. **İstibdat Dönemi ile ilgili araştırma yapan Gazi Eğitim Fakültesi öğrencilerinin o dönemde çıkan dergi ve gazetelerde aşağıdaki haberlerden hangisini okuması beklenemez?**

A) Ziraat Bankası'nın kurulması
B) Ertuğrul Fırkateyni'nin batması
C) Erzurum Olayları
D) Muhalefet partilerinin bir araya gelmesi
E) Berlin-Bağdat demiryolu ihalesinin Alman şirketine verilmesi

Cevap Anahtarı									
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
A	C	E	C	C	B	A	E	A	E
11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.			
B	D	D	E	B	D	D			

Video çözümlere ulaşmak için QR kodu taratın.

YEDİİKLİM ATÖLYE SERİSİ
ÖK-YAY

1. **1856 Islahat Fermanı'nın ilanı ile azınlıklar;**

I. askerlik,
II. devlet memurluğu,
III. yerel yönetim

konularının hangilerinde Müslümanlar ile eşit haklara sahip olmuştur?

A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

2. **Tanzimat Dönemi yenilikleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?**

A) Azınlıklara bedelli askerlik hakkının tanınması
B) Mekteb-i Mülkiyenin açılması
C) İltizam usulünün kaldırılması
D) Avrupa'ya ilk kez öğrenci gönderilmesi
E) Padişahın yurt dışı gezisi düzenlemesi

3. **Osmanı Devleti'nde Kanunuesasi'nin kabulü ile;**

I. parlamenter sisteme geçilmesi,
II. egemenlik anlayışının değişmesi,
III. teokratik yönetimin son bulması

gelişmelerinden hangileri yaşanmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

4. **Osmanlı Devleti'nde;**

I. Nizam-ı Cedid,
II. Sekban-ı Cedid,
III. Asakir-i Mansure-i Muhammediye

gibi askerî birimlerden hangilerinin kurulması yeniçeriler tarafından tepki ile karşılanmıştır?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

5. **1876'da ilan edilen Kanunuesasi'de yer alan;**

I. padişahın veto hakkının sınırsız olması,
II. Mebusan Meclisi üyelerini dört yılda bir halkın seçmesi,
III. yasa teklifinin padişahın onayına bağlı olması

hükümlerinden hangileri, monarşik yapının otoritesini devam ettirdiğini göstermektedir?

A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

6. **Osmanlı Devleti'nde 1909 yılında anayasa değişikliği ile Heyet-i Vükela'nın meclise karşı sorumlu hâle getirilmesi;**

I. milletvekili seçim sisteminin değiştirilmesi,
II. padişahın yetkilerinin kısıtlanması,
III. yürütmenin yasama birimi tarafından denetlenmesi

durumlarından hangilerine neden olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

OK-YAY

7. **II. Mahmut Dönemi'nde yapılan merkez teşkilatındaki dönüşümlerden hangisi aşağıda yanlış eşleştirilmiştir?**

	Birim	Dönüşüm
A)	Reisülküttap	Sadaret Kethüdası
B)	Şeyhülislam	Bab-ı Maşihat
C)	Sadrazam	Başvekâlet
D)	Vakıflar	Evkaf-ı Hümayun
E)	Darphane	Maliye Nezareti

8. Sömürge arayışında olan Fransa 1881 yılında Osmanlı toprağı olan Tunus'u işgal etmiştir.

Fransa'nın Tunus'u işgaline o dönem çatışma hâlinde olduğu Almanya'nın destek vermesinin nedeni aşağıdakilerden hangisi ile açıklanabilir?

A) Süveyş Kanalı'nı Fransa ile birlikte açmak
B) Alsas-Loren konusunda Fransa'nın tepkisini azaltmak
C) İngiltere'nin Kıbrıs'ı geçici olarak yönetimine almasını önlemek
D) Fransa'nın Cezayir'i işgalini engellemek
E) İtalyan lider Mussolini'nin İngiliz sömürge bölgelerine saldırmasını sağlamak

9. **İttihat ve Terakki Cemiyetini meşrutiyetin yeniden ilanı konusunda harekete geçiren dış gelişme aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Tersane Konferansı'nın toplanması
B) Viyana Kongresi'nin düzenlenmesi
C) İngiltere kralının Reval'de Rus çarı ile bir araya gelmesi
D) İtalya'nın Trablusgarp bölgesine saldırması
E) Sultan Abdülaziz'in yurt dışı gezisine çıkması

10. **1854 yılında hukukçu yetiştirme amaçlı açılan Osmanlı eğitim kurumu aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Mekteb-i Nüvvab
B) Rüştiye
C) Darüşşafaka
D) Darülmuallimin
E) Mekteb-i Mülkiye

11. - Yapılması düşünülen reformlar hakkında görüş bildirir, gerekli yasa ve tüzük çalışmalarını ortaya koyar.
- II. Mahmut Dönemi'nde açılmış olup "Reformların Dinamosu" olarak tanımlanmıştır.

Özellikleri verilen idari kurul aşağıdakilerden hangisidir?

A) Heyet-i Vükela
B) Darüşşura-i Askerî
C) Tekaüd Sandığı
D) Meclis-i Valay-ı Ahkâm-ı Adliye
E) Âyan Meclisi

OK-YAY

12. **II. Abdülhamit Dönemi'nde hasta, engelli ve yaşlıların barınması için "Şefkat Kapısı" olarak da bilinen aşağıdaki birimlerden hangisi kurulmuştur?**

A) Darüşşafaka
B) Darülbedayi
C) Darülaceze
D) Darülelhan
E) Darülfünun

13. **Osmanlı Devleti'nde padişah yetkilerinin ilk kez kanun tarafından kısıtlanmasına neden olan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Sened-i İttifak
B) Tanzimat Fermanı
C) Islahat Fermanı
D) Kanunuesasi
E) 1909 Anayasa değişiklikleri

14. **Tanzimat Fermanı'nda;**

- Herkesin mal-mülk sahibi olabilmesi ve miras bırakılabilmesi
- Kimsenin yargılanmadan idam edilmemesi

gibi hükümlerin yer alması Osmanlı Devleti'nde;

I. kulluk,
II. müsadere,
III. gedik

uygulamalarından hangilerinin sona erdiğinin göstergesidir?

A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

15. **II. Mahmut Dönemi'nde yapılan;**

I. Yeniçeri Ocağının kaldırılması,
II. pasaport uygulamasının getirilmesi,
III. âyanlık anlayışına son verilmesi

gibi ıslahat hareketlerinden hangileri merkezî otoriteyi güçlendirmeye yöneliktir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

16. - Önce askerî özellikte olup daha sonra tüm devlet memurları için kurulmuştur.
- Emekli sandığı özelliği göstermekte olup günümüzde Sosyal Güvenlik Kurumu olarak çalışmalarına devam etmektedir.

Özellikleri verilen Osmanlı idari birimi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Memleket Sandıkları
B) Cemiyet-i Mahsusa
C) İhtisab Nezareti
D) Tekaüt Sandığı
E) Evkaf Nezareti

YEDİKLİM ATÖLYESERİSİ

Cevap Anahtarı

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
E	D	C	B	D	E	A	B	C	A
11.	12.	13.	14.	15.	16.				
D	C	B	C	E	D				

Video çözümlere ulaşmak için QR kodu taratın.

OK-YAY

1. **Osmanlı Devleti'nde görülen aşağıdaki gelişmelerden hangisi mevcut rejimi değiştirmek amacı taşımaktadır?**

A) Babıali Baskını
B) Islahat Fermanı
C) 31 Mart Olayı
D) Haleppa Fermanı
E) Halkçılık Bildirgesi

2. **Bismarch önderliğinde temeli XIX. yüzyılda atılan ve birkaç kez yenilenmek durumunda kalınan "Üç İmparatorlar Ligi"ni oluşturan devletler aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?**

A) Almanya - Rusya- Fransa
B) Fransa- İngiltere- Rusya
C) Avusturya-Macaristan - Rusya - Fransa
D) Almanya - Rusya - Avusturya-Macaristan
E) İtalya - Almanya - Fransa

3. **Osmanlı Devleti'nde çeşitli dönemlerde etkin olan;**

I. Türkçülük,
II. İslamcılık,
III. Osmanlıcılık

fikir akımlarından hangileri çok uluslu yapıyı koruma amacına yöneliktir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

4. **Türkçülük akımının manifestosu olarak kabul edilen "Üç Tarz-ı Siyaset" adlı eser aşağıda verilen fikir insanlarından hangisine aittir?**

A) Mehmet Akif Ersoy
B) Yusuf Kemal Akçura
C) Ömer Seyfettin
D) Ziya Gökalp
E) Ali Suavi

5. **II. Meşrutiyet'in sonuçları arasında aşağıdakilerden hangisi <u>yer almaz</u>?**

A) Bulgaristan'ın bağımsızlığını kazanması
B) Yunanistan'ın Girit'i işgal etmesi
C) Iyd-ı Millî'nin bayram olarak kabul edilmesi
D) Bosna'nın Avusturya işgaline uğraması
E) Kamil Paşa hükûmetinin iktidardan uzaklaştırılması

6. I. Namık Kemal
II. Mehmet Emin Yurdakul
III. Tevfik Fikret

Yukarıdaki yazarlardan hangileri Mustafa Kemal'in fikri yapısı üzerinde etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

7. I. Mora
II. Trablusgarp
III. Cezayir

bölgelerinden hangilerinin Osmanlı hâkimiyetinden çıkmasında etnik köken unsuru etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

OK-YAY

8. II. Meşrutiyet'in ilanıyla başlayan süreçte İttihat ve Terakki partisi giderek etkinliğini arttırmıştır.

Aşağıdakilerden hangisinin bu duruma olumlu etki yapan gelişmelerden biri olduğu söylenemez?

A) 1913 Bab-ı Ali Baskını
B) Hareket Ordusu'nun İstanbul'a gelmesi
C) Dömeke meydan savaşının kazanılması
D) II. Abdülhamit'in tahttan indirilmesi
E) 31 Mart Olayı'nın bastırılması

9. **Rusya ve İtalya'nın 1909 yılında Racconigi Antlaşması'nı imzalayarak ittifak yapması, İtalya'nın öncelikli olarak aşağıdakilerden hangisini gerçekleştirmesinde etkili olmuştur?**

A) Balkan Savaşlarına katılmasında
B) Sadabat Paktından ayrılmasında
C) Trablusgarp'a çıkarma yapmasında
D) Habeşistan bölgesini işgal etmesinde
E) I. Dünya Savaşı'nda taraf değiştirmesinde

10. **İttihat Terakki bünyesinde olup Enver Paşa'ya bağlı olarak 1913'te kurulan istihbarat örgütü aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Milli Birlik Komitesi
B) MİM MİM
C) Halaskar-ı Zabıtan
D) Teşkilat-ı Mahsusa
E) Tesanüt

11. **II. Meşrutiyet Dönemi'nin en büyük muhalif hareketi olan Hürriyet ve İtilaf fırkasının askerî kolu aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Halaskar-ı Zabitan
B) Hareket Ordusu
C) Hürriyet Taburu
D) XV. Kolordu
E) Sekban-ı Cedid

12. **Osmanlı Devleti'nin Trablusgarp Savaşı'nda bölgeye denizden yardım gönderememesinde;**

I. İtalya'nın On İki Ada'yı işgal etmesi,
II. Kıbrıs'ın İngiltere kontrolünde olması,
III. Ege adalarının büyük çoğunluğunun kaybedilmesi

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız II B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

13. **31 Mart Ayaklanması'nın sonuçları arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?**

A) Osmanlı yönetiminde taht değişikliğinin yaşanması
B) Kanunuesasi'nin tekrar yürürlüğe sokulması
C) Mustafa Kemal'in ilk siyasi başarısını elde etmesi
D) İttihat ve Terakki Partisi'nin iktidara el koyması
E) İsyanı destekleyen bazı parti ve yayın organlarının kapatılması

OK-YAY

14. I. Babıali Baskını'nın gerçekleşmesi
II. Kanunuesasi'de değişikliklere gidilmesi
III. II. Meşrutiyet'in ilan edilmesi

gelişmelerinin oluş sırası aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

A) II - I - III B) III - I - II
C) I - II - III D) III - II - I
E) I - III - II

15. **XX. yüzyıl başlarında İttihat ve Terakki önderliğinde başlayan muhalif akımın;**

I. anayasal düzene tekrar dönme,
II. Balkanlarda toprak kaybını önleme,
III. Osmanlı veraset sistemini değiştirme

amaçlarından hangilerine yönelik politikalar izlediği söylenebilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

16. **Balkan Savaşlarının kaybedilmesi ile;**

I. Kırım,
II. Makedonya,
III. Batı Trakya

bölgelerinin hangilerinde yaşayan Türkler azınlık durumuna düşmüştür?

A) Yalnız III B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

17. **Aşağıdaki gelişmelerden hangisi sonucunda Enver ve Niyazi Beyler "Hürriyet Kahramanları" olarak anılmıştır?**

A) II. Balkan Savaşlarında Edirne ve Kırklareli bölgesini geri almaları
B) Hareket Ordusu ile birlikte 31 Mart Ayaklanması'nı bastırmaları
C) Meşruti yönetimi tekrar canlandırmaları
D) Trablusgarp Savaşı'nda başarı kazanmaları
E) Kafkas Cephesi'nde Rusya'ya karşı direniş göstermeleri

18. **Osmanlı Devleti I. Dünya Savaşı sürecinde tarafsızlığını göstermek ve İtilaf devletlerinin tepkisini çekmemek adına aşağıdaki davranışlardan hangisini sergilemiştir?**

A) Kendini sığınan Alman gemilerini satın aldığını açıklaması
B) Halifenin cihad ilan etmesi
C) Uşi antlaşmasını imzalaması
D) Mondros Mütarekesi görüşmelerini başlatması
E) Anayasa'da demokratik düzenlemelere gidilmesi

Cevap Anahtarı									
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
C	D	D	B	E	E	A	C	C	D
11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.		
A	B	D	D	B	D	C	A		

Video çözümlere ulaşmak için QR kodu taratın.

OK-YAY

1. **Kanunuesasi'de 1909 yılı değişikliği ile birlikte hükûmetin meclise karşı sorumlu hâle getirilmesi;**

I. yürütmenin yasama organının denetimi altına girmesi,
II. seçim sisteminin değişmesi,
III. yönetim anlayışında demokratik unsurların güçlendirilmesi

durumlarından hangilerinin göstergesidir?

A) Yalnız II B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

2. **1909 yılında gerçekleşen 31 Mart İsyanı'nın;**

I. Balkan Savaşlarında alınan başarısızlık,
II. rejim karşıtı oluşturulan kamuoyu,
III. Kanunuesasi'de yapılan bazı demokratik düzenlemeler

gelişmelerinden hangilerine bağlı olarak ortaya çıktığı söylenebilir?

A) Yalnız II B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

3. "İttihatçıların Anıtkabir'i" **olarak adlandırılan ve 31 Mart İsyanı'nın bastırılmasında şehit olanların anısına ithafen İstanbul'da inşa edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Alatini Köşkü
B) Meçhul Asker Anıtı
C) Darülleytam
D) Mostar Köprüsü
E) Abide-i Hürriyet

4. **II. Meşrutiyet Dönemi'nde İttihat ve Terakki partisi ekonomik kalkınmayı sağlamak için;**

I. Teşvik-i Sanayi Kanun-ı Muvakkatı'nı çıkarma
II. Kapitülasyonları tek taraflı kaldırma
III. Kooperatifler kurarak işletmelerin büyümesini sağlama

düşüncelerinden hangilerini gerçekleştirmeye çalışmıştır?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

5. **Tevfik Fikret, Hüseyin Cahit ve Hüseyin Kâzım tarafından çıkarılan, Mustafa Kemal'inde Trablusgarp savaşına muhabiri olarak katıldığı gazete, aşağıdakilerden hangisidir?**

A) İleri B) Minber C) Tanin
D) Sabah E) Ulus

6. 12 Ekim 1912'de Karadağ'ın saldırısı ile Balkan Savaşları başlamıştır.

Bu durum Osmanlı Devleti'nin aşağıda verilen hangi antlaşmayı imzalamasında etkili olmuştur?

A) Londra B) Atina C) Uşi
D) Bükreş E) Reval

7. **Mustafa Kemal tarafından** "Hürriyet Önderi" **unvanı ile anılan fikir insanı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Prens Sabahattin
B) Ali Suavi
C) Namık Kemal
D) Abdullah Cevdet
E) Mithat Paşa

OK-YAY

8. **Mustafa Kemal'in süreç içerisinde İttihat ve Terakki Cemiyetinden ayrılmasının en önemli nedeni aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Komutanların siyasette aktif olması
B) Meşrutiyetin yeniden ilan edilmesi
C) Şehzade Vahdettin ile yurt dışı gezisine çıkması
D) Yeni bir cemiyet kurmak istemesi
E) 31 Mart ayaklanmasının bastırılması

9. **Aşağıdakilerden hangisi Birinci Balkan Savaşı sırasında meydana gelen gelişmeler arasındadır?**

A) Kıbrıs'ın İngiltere topraklarına katılması
B) Bulgaristan'ın Osmanlı hâkimiyetinden ayrılması
C) Arnavutluk'un bağımsızlığını ilan etmesi
D) Kanunuesasi'de değişikliğe gidilmesi
E) 31 Mart İsyanı'nın çıkması

10. **Osmanlıcılık fikir akımının savunucuları arasında aşağıdakilerden hangisi <u>yer almaz</u>?**

A) Ziya Paşa B) Namık Kemal
C) Mithat Paşa D) Ali Suavi
E) Ömer Seyfettin

11. **V. Mehmet Reşat Dönemi'nde kimsesiz çocuklar için 1914 yılında açılan kurum aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Darülbedayi B) Darüleytam
C) Darülmuallimin D) Darülaceze
E) Darüşşafaka

12. **Aşağıdakilerden hangisi II. Meşrutiyet Dönemi'nde yer alan siyasi partilerden biri <u>değildir</u>?**

A) Hürriyet ve İtilaf
B) Osmanlı Ahrar
C) Felah-ı Vatan
D) Fedekâran-ı Millet
E) İttihad-ı Muhammediye

13. **Kanunuesasi'de yer alan;**

I. hükûmetin (Heyet-i Vükela) padişaha karşı sorumlu olması,
II. padişahın veto hakkının iki ile sınırlandırılması,
III. uluslararası antlaşmaların meclisin onayından geçmesi

hükümlerinden hangileri 1909 değişiklikleri arasında yer almaktadır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

14. **Parlamento, siyasi parti, siyasi ve içtimai muhalefet, grev, boykot gibi demokrasiye özgü enstrümanlar sebebiyle "Cumhuriyet Dönemi'nin laboratuvarı" şeklinde tanımlanan Osmanlı Dönemi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Lale Devri
B) İstibdat Dönemi
C) I. Meşrutiyet Dönemi
D) Tanzimat Dönemi
E) II. Meşrutiyet Dönemi

Cevap Anahtarı

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
C	A	E	E	C	C	C	A	C	E
11.	12.	13.	14.						
B	C	D	E						

Video çözümlere ulaşmak için QR kodu tarayın.

OK-YAY

1. **1913 yılında gerçekleşen Babıali Baskını ile ilgili;**

I. Rejime karşı gerçekleştirilmiştir.
II. Padişah değişikliğine neden olmuştur.
III. İttihat ve Terakki Partisi iktidar hâline gelmiştir.

yargılarından hangileri doğru niteliktedir?

A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

2. **II. Meşrutiyet Dönemi'nde hükümetin padişah yerine meclise karşı sorumlu tutulmasının aşağıdakilerden hangisini engellediği ileri sürülebilir?**

A) Padişahın mutlak otoritesinin güçlenmesi
B) Hükümetin denetlenmesi
C) Demokratik uygulamaların artması
D) Yasama organının daha da etkin hâle getirilmesi
E) Yürütme organı üzerindeki monarşik baskının azalması

3. **Makedonya bölgesinin kaybedilmesi aşağıdaki savaşların hangisinin sonucunda gerçekleşmiştir?**

A) Trablusgarp Savaşı
B) Balkan Savaşı
C) I. Dünya Savaşı
D) Kırım Harbi
E) Dömeke Savaşı

4. **Osmanlı Devleti'nde Türkçülük akımının güçlenmesinde;**

I. bazı aydınların dil-kültür çalışmalarında bulunmaları,
II. Balkan Savaşlarından sonra Anadolu'ya Türk göçünün artması,
III. azınlıkların bağımsızlıklarını ilan etmeleri

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

5. I. Bozcaada
II. Sisam
III. Rodos

Osmanlı Devleti yukarıdaki adalardan hangilerini Balkan Savaşları sonucunda kaybetmiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

6. **Osmanlı Devleti II. Balkan Savaşı sonucunda;**

I. Edirne,
II. Gümülcine,
III. Selanik

bölgelerinden hangilerini tekrar hâkimiyeti altına almıştır?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

7. I. Nuri Conker
II. Enver Paşa
III. Fethi Okyar

Yukarıdaki komutanlardan hangileri Trablusgarp Savaşı'nda görev almıştır?

A) Yalnız II B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

8. II. Balkan Savaşı sonucunda Bulgaristan ile imzalanan İstanbul Antlaşması ile Meriç Nehri sınır kabul edilmiş, I.Balkan savaşında kaybedilen yerlerin bir kısmı geri alınmış ayrıca Bulgaristan'da yaşayan Türklerin Bulgarlarla eşit haklara sahip olacağı kararlaştırılmıştır.

Buna göre;

I. Doğu Trakya bölgesi tekrar Osmanlı hakimiyetine girmiştir.
II. Ege Adaları sorun olmaktan çıkmıştır.
III. Türklerin hakları güvence altına alınmaya çalışılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

OK-YAY

9. **Osmanlı Devleti'nin I. Balkan Savaşı'nda başarısız olmasında;**

I. orduda mektepli - alaylı ayrımının olması,
II. Vahhabi Ayaklanması nedeni ile ordusunun bir kısmının Hicaz'a gönderilmesi,
III. Mısır'ın İngiltere işgali altında alması

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

10. **Balkan Savaşlarından sonra adaların durumunu görüşme amaçlı 1914 yılında aşağıdaki konferanslardan hangisi düzenlenmiştir?**

A) Elçiler B) Paris
C) Reval D) San Remo
E) Tersane

11. **II. Meşrutiyet Dönemi yenilikleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?**

A) Mahmut Şevket Paşa tarafından hava kuvvetlerinin temelinin atılması
B) Millî İtibar Bankasının kurulması
C) Kadınlara memuriyet hakkının verilmesi
D) İttihat ve Terakki Partisi tarafından "millî iktisat" politikasının izlenmesi
E) İhtisap Nezaretinin kurulması

12. Osmanlı Devleti'nde Fransız İhtilali'ne bağlı olarak milliyetçilik ayaklanmaları görülmüş ve bu durum toprak bütünlüğünü tehdit eder hâle gelmiştir.

Osmanlı Devleti'nden görülen;

I. İslamcılık,
II. Osmanlıcılık,
III. Türkçülük

gibi fikir akımlarından hangileri azınlık isyanlarını önlemeye yöneliktir?

A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

13. **Balkan Savaşları sırasında aşağıdaki bölgelerden hangisinin kaybedilmesi üzerine II. Abdülhamit Alatini Köşkü'nden ayrılarak İstanbul'a getirilmiştir?**

A) Kırım B) Gence C) Bakü
D) Selanik D) Yanya

14. **Balkan ülkeleri arasındaki "Kiliseler Sorunu"nun çözülmesi aşağıdaki savaşlardan hangisinin başlamasında etkili olmuştur?**

A) II. Balkan
B) I. Balkan
C) Trablusgarp
D) Dömeke
E) I. Dünya

15. **Osmanlı Devleti'nde göçmenlerin durumunu incelemek ve düzenli bir şekilde yerleşimini sağlamak amaçlı oluşturulan komisyon aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Evlad-ı Fatihan
B) Menzil Müfettişlikleri
C) İskân-ı Muhacirin Komisyonu
D) Sevk ve İskân Komisyonu
E) Trakya Komiserliği

Cevap Anahtarı

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
B	A	B	E	B	A	E	C	B	A
11.	**12.**	**13.**	**14.**	**15.**					
E	A	D	B	C					

Video çözümlere ulaşmak için QR kodu taratın.

OK-YAY

OK-YAY

BU ÜNİTE İLE İLGİLİ ÇIKMIŞ SORULARIN DEĞERLENDİRİLMESİ

- Bu ünite ile ilgili ÖSYM sorularına baktığımızda; Ortaöğretim, Ön Lisans ve Lisans sınavları farketmeksizin genelde 3, bazı yıllar 4-5 tane soru gelmiştir. ÖSYM Osmanlı tarihinde en fazla soruyu bu üniteden sormaktadır.
- Bu bölümde kavram bilgisi üst seviyede olmalıdır. Öğrenilen kavramlar siyasi tarih kısmında padişah dönemlerine oturtulduğu zaman öğrenme daha kolay hale gelecektir.
- Sorular bilgi, bilgi ve yorum, kavram - açıklama eşleştirmeleri, oluşturulan diyaloglardan kavramları çıkarabilme şeklindedir.
- **Ortaöğretim KPSS'de çıkan kavramlar:** Divan Üyeleri ve Görevleri (Defterdar...), Askeri Teşkilat (Kapıkulu Ordusu, Yeniçeriler, Timarlı Sipahilerin özellikleri), Hukuk Sistemi (Kadı..), Toprak Sistemi (Dirlik...), Osmanlı Toplum Yapısı (Kalemiye, İlmiye, Seyfiye), Hükümdar ünvanları, Lonca Teşkilatı, Coğrafya ve Astronomi bilginleri, Reaya, Minyatür, Mekkarî, Takvim-i Vekayi, Veraset Sistemi (Ekber ve Erşed)
- **Ön Lisans KPSS'de çıkan kavramlar:** Divan Üyeleri ve Görevleri (Vezirlazam, Kazasker, Defterdar...), Askeri Teşkilat (Kapikulu Ordusu, Yeniçeriler, Cebeciler...), Sistemler (İltizam, Malikane, Esham, Vakıf), Eğitim, Hukuk, Ekonomi, Saliyaneli - Saliyanesiz Eyaletler, Ayan, Reaya
- **Lisans KPSS'de çıkan kavramlar:** Devlet Yönetimi (Sancakbeyliği...), Askeri Teşkilat (Kapıkulu Ordusu, Yeniçeriler, Cebeciler, Voynuk,Timarlı Sipahiler...), Sistemler (İltizam, Malikane, Esham, Vakıf, Kul, Devşirme, Tahrir, Millet...), Osmanlı Toplum Yapısı (Kalemiye, İlmiye, Seyfiye), Toprak Sistemi (Dirlik, Kılıç Hakkı, Kılıç Timarı), Ekonomi (laşecilik,), Hukuk (Mecelle, Kadı...) Bilim İnsanları (Kalip Çelebi, Akşemsettin...), Mimari Eserler, Vergiler (Cizye, Haraç...), Laylha, Kervansaray, Hat, Minyatür, Kapan, Bedesten, Encümen-i Danış, Darülleytam, Sanayi-i Nefise Mektebi, Menzil Teşkilatı, Nizam-ı Alem
- ÖSYM'nin son 15 yılda Ortaöğretim, Ön Lisans ve Lisans sınavlarında sorduğu sorular tek tek incelenerek bu istatistikler çıkarılmıştır.

youtube/indeksakademi INDEKSAKADEMİ

1. Aydın Öğretmen dersinde Kayı boyunun küçük bir aşiretken, aşiretten beylik, beylikten devlet, devletten imparatorluk seviyesine yükseldiğini belirtmiştir.

Bu süreçlerin yaşanmasında doğrudan etkili olan hükümdarlar aşağıdakilerden hangisinde bir arada verilmiştir ?

A) Osman Bey - Orhan Bey - II. Mehmet
B) Orhan Bey - I. Murat - I. Mehmet
C) I. Murat - I. Bayezit - II. Murat
D) I. Mehmet - II. Murat - II. Mehmet
E) II. Mehmet - II. Bayezit - I. Selim

2. **Osmanlı Devleti'nde belirli dönemlerde kılıç alayının düzenlenmesi ve cülus bahşişinin dağıtılması aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?**

A) Ekonomik durumun kötüye gittiğinin
B) Yeni bir padişahın tahta geçtiğinin
C) Tımarlı sipahilerin devlete bağlılığının artırılmak istendiğinin
D) Şehzade eğitimine önem verildiğinin
E) Veraset sisteminin değiştirildiğinin

3. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli çerçevesinde öğrencilerin; milli ve manevi değerlerine bağlı, yaşadığı şehrin değerlerini bilen ve koruyan nesiller olarak yetişmelerini sağlamak amaçlanmaktadır.

Bu doğrultuda İstanbul'un Klasik Dönem mimari eserleri ile ilgili bir etkinlik düzenleyen Kabataş Lisesi 11-A sınıfı öğrencilerinin aşağıdakilerden hangisine değindiği söylenemez?

A) Şehzade Camii
B) Topkapı Sarayı
C) Süleymaniye Camii
D) Sultanahmet Camii
E) Selimiye Camii

OK-YAY

4. II. Bayezid döneminde sadece olağanüstü hallerde toplanan avarız vergisi ilk defa I. Mahmut döneminde süreklilik kazanmıştır.

Bu durumun yaşanmasında;

I. hazine harcamalarının artması,

II. gelir-gider dengesinin bozulması,

III. savaşların uzun sürmesi

gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir ?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

5. Macar tarihçi Lajos Fekete "Türkler, Macar halkına iş imkânları sağlamış, dinlerini ve kültürlerini yaşamaları konusunda da serbest bırakmıştır." demiştir.

Macar tarihçi Lajos Fekete'nin bu sözleri Osmanlı Devleti'nin uyguladığı aşağıdaki sistem veya politikalardan hangisi ile doğrudan ilişkilidir?

A) İstimalet B) İskan C) Müdara
D) Pençik E) İltizam

6. Osmanlı Devleti Rumeli'nin fethi sırasında topraklarını terk eden yerli unsurların yerine, Anadolu'dan çok sayıda konargöçer Oğuz boyunu nakletmiştir. Zaman içerisinde yapılan han, hamam, köprü, medrese, zaviye, imaret, tekke, cami ve sebil gibi eserlerle Rumeli tam bir Türk İslam coğrafyası haline gelmiştir.

Buna göre Osmanlı Devleti için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Rumeli'de iskan politikası uyguladığına
B) Sosyal devlet anlayışı doğrultusunda hareket ettiğine
C) Fethettiği bölgelerde tarikatların da yapılanmasına müsaade ettiğine
D) Bayındırlık faaliyetlerine önem verdiğine
E) Fethedilen yerlerdeki halkın din değiştirmeye zorlandığına

7. Osmanlı Devleti'nde ticaretin gelişmesi için yollar üzerine kervansaraylar ve köprüler yaptırılarak bayındırlık hizmetleri arttırılmış ve bu yerlerin koruyuculuğunu devlet üzerine almıştır. Ticaret yolları üzerinde güvenlik amacıyla ___ (karakol) teşkilatı kurulmuş, tüccarların ulaşımını kolaylaştıracak olan taşımacılık işlerini yapan ___ Taifesi ile kervanların dinlenebilecekleri kervansaray, han, imaret ve misafirhane gibi yapılar zengin vakıf gelirleri kullanılarak bizzat devlet tarafından finanse edilmiştir.

Bu boşluklara sırasıyla aşağıdaki kavramlardan hangileri getirilmelidir?

A) Derbent - Mekkari B) Bezirgan - Gedik
C) Muhtesip - Emtia D) Emanet - Hacegi
E) Tağşiş - Gedik

8. Türkiye Selçuklularında ikta arazilerinin kayıt işlemlerini yürüten, menşur ve beratları hazırlayıp dağıtımını sağlayan görevliye "pervane" veya "pervaneci" denirdi.

Bu görevlinin Osmanlı Devleti'ndeki karşılığı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kazasker B) Nişancı C) Sadrazam
D) Defterdar E) Şeyhülislam

9. "Ben Hızır Ağa, Topkapı Sarayı'nda yıllardır görev yaparım. Bizim vazifemiz sıradan değildir; zira sarayımızın muhafazası, padişahımızın kayıklarına refakat, bağların, bahçelerin bakımı hep bize emanet edilmiştir. Baharda hasbahçeye çıkan sultanımızın ayak bastığı toprağı biz işler, kayığa bindiğinde kürek çeken eller biz oluruz. Hünkârın her adımı huzurlu olsun diye gece gündüz nöbetteyiz. Biz yalnızca bahçıvan değil, sarayın sessiz muhafızlarıyız. Her çiçek, her ağaç, her dal bizim şahitliğimizdir padişahımıza olan sadakatimize."

Buna göre Hızır Ağa'nın özelliklerini verdiği askeri birim aşağıdakilerden hangisidir?

A) Cebeciler B) Yeniçeriler C) Humbaracılar
D) Topçular E) Bostancılar

INDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

1. Kayı boyunun küçük bir aşiretken, aşiretten beylik seviyesine gelmesini sağlayan "Osman Bey", beylikten devlet seviyesine gelmesini sağlayan "Orhan Bey", devletten imparatorluk seviyesine yükselmesini sağlayan "II. Mehmet" yani Fatih Sultan Mehmet'tir.

ABCDE

2. Osmanlı Devleti'nde yeni bir padişah tahta geçtiğinde kılıç kuşanma töreni veya kılıç alayı düzenlenir. Tahta çıkan padişah Yeniçeriler gibi Kapıkulu ordusunda yer alan askerlerin kendisine olan bağlılığını arttırmak için cülus bahşişi dağıtırdı.

Uyarı: Soruda verilen gelişmelerle timarlı sipahilerin devlete bağlılığı değil, Kapıkulu ordusundaki askerlerin devlete bağlılığı amaçlanmıştır. Bu iki durumu karıştırmayalım. ÖSYM bu tür sorularda bu tarz seçenekler kullanmaktadır. Dikkat edelim !!!

ABCDE

3. Topkapı Sarayı Fatih döneminde yapımına başlanmış, diğer padişahlar döneminde bu saraya eklemeler yapılmıştır. Şehzade Camii Kanuni döneminde yapılan Mimar Sinan'ın çıraklık eseri, Süleymaniye Camii yine aynı dönemde yapılan kalfalık eseridir. Sultanahmet Camii I. Ahmet döneminde yapılan klasik dönemin son büyük eseridir.

Selimiye Camii ise Mimar Sinan'ın ustalık eseri olup klasik dönem mimarisi içinde yer almaktadır. Ancak Selimiye Camii İstanbul'da değil, EDİRNE'de II. Selim döneminde yapılmıştır. Soruda İstanbul'daki klasik dönem eserleri vurgulandığı için cevap Selimiye Camii'dir.

ABCDE

4. Avarız vergisi ilk defa II. Bayezid tarafından çıkarılan bir vergidir. II. Bayezid bu vergiyi savaş ve deprem gibi olağanüstü durumlarda devletin kendini hızlı bir şekilde toplaması amacı ile getirmiştir. Bu vergi zaman içerisinde amacından sapmış ve halktan sürekli bir şekilde toplanmaya başlanmıştır. Tanzimat'ın ilan edilmesi ile birlikte Avarız vergisi tamamen kaldırılmıştır.

I. Mahmut Dönemi'nde bu verginin süreklilik kazanmasında hazine harcamalarının artması, gelir-gider dengesinin bozulması, savaşların uzun sürmesi gibi nedenler etkili olmuştur. Avarız vergisi zamanla toplanış amacının dışına çıkan bir vergi olmuştur.

ABCDE

5. **İskan:** Kelime anlamı yurtlandırma, bir yere yerleştirmedir.

İstimalet: Gönül alma, fethedilen yerlerdeki halka iyi davranma, can ve mal güvenliklerini sağlama, dinî ibâdetlerini yapmaları ve kendi kültürlerini yaşamaları konusunda kolaylıklar göstermedir.

Müdara: Komşu beylik ve tekfurluklarla görünüşte iyi geçinme politikasıdır.

Pençik: Ele geçirilen esirlerin beşte birinden askerî alanda yararlanılmasıdır.

İltizam: Uzak eyaletlerde benimsenen peşin vergi uygulamasıdır.

ABCDE

6. Yerli unsurların yerine, Anadolu'dan çok sayıda konargöçer Oğuz boyunun nakledilmesi iskan politikasının uygulandığına, halkın ihtiyaçları doğrultusunda han, hamam, imaret .... yapılması sosyal devlet anlayışına örnektir.

Tekke ve zaviyeler tarikatların örgütlendiği yerlerdir. Bu yapıların olması tarikat yapılanmasına müsaade edildiğini gösterir. Ayrıca cami, sebil, medrese ... gibi yapıların yapılması imar yani bayındırlık faaliyetlerine önem verildiğini gösterir.

Ancak Osmanlı Devleti fethettiği yerlerde halkı din değiştirmeye zorlamamıştır.

ABCDE

7. **Derbent:** Ticaret yolları üzerinde güvenliği sağlayan teşkilat

Mekkari Taifesi: Tüccarların ulaşımını kolaylaştıracak olan taşımacılık işlerini yürüten teşkilat

Bezirgan: Büyük tüccar

Emtia: Satılan mal veya eşya

Muhtesip: Çarşı-pazar denetiminden sorumlu görevli

Hacegi: Sermaye sahibi

Tağşiş: Paranın ayarının düşürülmesi

Gedik: İş yeri açma belgesi - ruhsat

ABCDE

8. Türkiye Selçuklulardaki "Pervaneci"nin görevini Osmanlı Devleti'nde "Nişancı"yapmaktadır. Nişancı resmi belgelere tuğra çeker, yazışmaları düzenlerdi. Dirlik yani ikta topraklarının kaydını tutar, fethedilen yerleri Tahrir defterlerine kaydederdi.

ABCDE

9. **Bostancılar:** Sarayların ve köşklerin korunmasından sorumlu olan, saraya ait bağ ve bahçelerle padişaha mahsus kayıklarda çalışan birimdir.

Cebeciler: Silah bakımı ve onarımı ile ilgilenirlerdi.

Humbaracılar: Havan topu, el bombası yapımıyla ilgilenirlerdi.

Topçular: Top yapımıyla ilgilenirlerdi.

Yeniçeriler: Kapıkulu Piyadelerinde en önemli birimdir. Bölüklerine "orta" denilirdi.

ABCDE

youtube/indeksakademi İNDEKSAKADEMİ

OK-YAY

1. "..... 78. bölükte yazılı neferlerden biri olan Mehmed Ağa, evvelce Nikolay ismiyle Bosna sancağında doğmuş, on yedi yaşında iken Müslüman olup dergâha katılmış idi. Boyu bir arşın dört parmak, saçı siyah, kaşı hilâl, gözleri ela olarak kayda geçirilmiştir."

Osmanlı arşivinden elde edilen bu bilginin aşağıdaki defterlerin hangisinden alındığı söylenebilir?

A) Mühimme B) Esame C) Tereke
D) Tahrir E) Ruzname

2. Osmanlı Devleti'nin kuruluş yıllarında paranın kullanımı ve nakledilmesi, günümüzdeki kadar gelişmemiştir. Bundan dolayı merkez hazinesine aktarılması gereken vergiler belirli bir düzen halinde toplanarak, yerinde değerlendirilmiştir.

Osmanlı Devleti'ndeki bu gelişmeler aşağıdakilerden hangisini zorunlu kılmıştır?

A) Dirlik sisteminin uygulanmasını
B) Halka vergi muafiyetinin tanınmasını
C) Sosyal devlet anlayışının terk edilmesini
D) Fetihlere ara verilmesini
E) Pençik sisteminin uygulanmasını

3. Osmanlı Devleti'nin Klasik Dönemi'nde, Avrupa'daki benzerleri gibi feodal nitelikli bir yapı ortaya çıkmamıştır.

Bu durumun yaşanmasında;

I. yönetici sınıftan olanların mallarının müsadere edilmesi,
II. hukukta şer'i kanunların dikkate alınması,
III. devlet topraklarının padişahın malı olarak kabul edilmesi

uygulamalarından hangileri etkili olmamıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

4. İlk defa Orhan Bey Dönemi'nde kurulan Divân-ı Hümâyun'da idari, hukuki, ordu ve ekonomi gibi alanlarda görüşmeler yapılır ve alınan kararlar padişahın onayıyla yürürlüğe girerdi.

Bu durum Divan-ı Hümâyun hakkında aşağıdakilerden hangisini doğrulamaktadır?

A) Danışma meclisi niteliğine sahip olduğunu
B) Halk temsilcilerine yer verdiğini
C) Tek başına yürütme gücünü kullandığını
D) Sadrazamın başkanlığında toplandığını
E) Hükümdarın yetkilerini kısıtladığını

5. Osmanlı Devleti ilk hükümdarlarından itibaren fethedilen bölgelere kadılar tayin etmiş ve birçok bölgede medreseler açmıştır.

Osmanlı hükümdarlarının bu politikaları;

I. eğitim,
II. adalet,
III. kültür

alanlarından hangilerine önem verildiğini göstermektedir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

6. **Osmanlı hükümdarları ve gerçekleştirdikleri teşkilatlanma çalışmalarıyla ilgili olarak aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?**

	Hükümdar	Teşkilatlanma Çalışması
A)	Osman Bey	Sadrazamlık ve kazaskerlik makamlarının kurulması
B)	Orhan Bey	Divanıhümayun'un kurulması
C)	I. Murat	Kapıkulu ordusunun kurulması
D)	I. Mehmet	Devşirme sisteminin uygulanması
E)	II. Mehmet	Kanunname-i Âli Osman'ın hazırlanması

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

7. Osmanlı Devleti'nde mülkiyeti devlete ait olan topraklara "miri arazi", mülkiyeti şahıslara ait olan topraklara ise "mülk arazi" denilmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi miri toprakların bölümlerinden birisi değildir?

A) Yurtluk B) Paşmaklık C) Dirlik
D) Öşri E) Ocaklık

8. **Osmanlı Devleti'nde el yazması kitapların altınla yaldızlanması ve süslenmesi sanatı aşağıdakilerden hangisiyle adlandırılmaktadır?**

A) Ebru B) Tezhip C) Hat
D) Vitray E) Çinicilik

9. **Osmanlı ordusunun bölümlerinden birisi olan Kapıkulu Süvarileri için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) Bir kısmı padişahın çadırını korumakla görevlidir.
B) "Altı bölük halkı" olarak bilinmektedirler.
C) Hâzineyi koruyan birlikler bu bölümde yer almaktadır.
D) Hükümdar değişikliğinde cülus bahşişi almaktadırlar.
E) Dirlik topraklardan toplanan vergilerle yetiştirilmişlerdir.

10. **Osmanlı Devleti'nin Kuruluş Dönemi'nde Divan-ı Hümayun'a katılan devlet görevlileri arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?**

A) Sadrazam B) Vezir C) Defterdar
D) Nişancı E) Kaptanıderya

11. Osmanlı Devleti'nde Kuruluş Dönemi'nden itibaren herhangi bir ayrım gözetmeden halka hoşgörülü bir şekilde davranılmıştır.

Aşağıdaki kavramlardan hangisiyle bu durum arasında doğrudan bir ilişki kurulabilir?

A) Dirlik B) İstimalet C) İltizam
D) Ehli Hirfet E) Kul sistemi

12. **Osmanlı Devletindeki askeri birlikler ve onlara ait görevlerle ilgili aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?**

	Askeri Birlik	Görevi
A)	Bostancılar	Sınırların ve kalelerin korunması
B)	Lağımcılar	Kale kuşatmalarında tünel kazılması
C)	Sağ ve Sol Garipler	Hâzinenin ve ordunun ağırlıklarının korunması
D)	Sakalar	Ordunun su ihtiyacının karşılanması
E)	Humbaracılar	Patlayıcı maddelerin üretilmesi

13. Osmanlı Devleti'nde vakıf sistemi sayesinde dini ve toplumsal hizmet veren kurumlar finanse edilmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin bu kurumlardan birisi olduğu savunulamaz?

A) Külliye B) Mescit C) İmarethane
D) Saray E) Medrese

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

1. **Mühimme:** Divan kararlarının kaydedildiği defterlerdir.

Esame: Yeniçeriler dahil olmak üzere Kapıkulu Ordusundaki askerlerin özelliklerinin kaydedildiği defterlerdir. Bu tür kayıtların yapıldığı defterlere Eşkal Defteri de denir.

Tereke: Ölen kişinin vasiyetinin ve mallarının yazıldığı defterlerdir.

Tahrir: Tımar sisteminin uygulandığı eyaletlerde yapılan sayımların kaydedildiği defterlerdir.

Ruzname: Medreseyi bitiren müderris adaylarının isimlerinin kaydedildiği defterlerdir.

Not: ÖSYM bu tarz soruları çok fazla sormaya başlamıştır. Bu tür soruları konudaki kavramların anlamı ve içeriğini biliyorsak ancak yapabiliriz. Dikkat edelim !!!

ABCDE

2. Vergi gelirlerinin yerinde değerlendirilmesi dirlik (tımar) sisteminin uygulanmasını zorunlu kılmıştır. Bu sistem Türk İslam devletlerinde "ikta" adıyla uygulanmıştır. Osmanlı Devleti dirlik sistemi kapsamında, vergi gelirlerini askerler tarafından hizmet ve maaş karşılığında toplanmasını sağlamıştır. Böylece hazineye yük olmadan asker yetiştirilmiş, güvenlik ve tarımda süreklilik sağlanmıştır. Bu sistemde toprakların mülkiyeti devlete ait olmuştur. Yalnızca vergi toplama işi askerlere devredilmiştir.

ABCDE

3. Osmanlı Devleti'nde feodal nitelikte bir yapının ortaya çıkmamasında yöneticilerin mallarının müsadere edilmesi (hazineye aktarılması) ve toprakların padişahın malı olarak kabul edilmesi etkili olmuştur. Ayrıca dirlik sisteminin uygulanması da feodal yapıyı engellemiştir. Şer'i kanunlar ise yalnızca Müslüman tebaaya uygulanan teokratik nitelikteki kanunlardır. Bu kanunların uygulanması tek başına feodal yapılanmayı engellememektedir.

ABCDE

4. Divan-ı Hümâyun'da son söz hükümdara aittir ve alınan kararlar hükümdarın onayından sonra yürürlüğe girmektedir. Bu durum divanın bir karar alma meclisi olmadığını, daha ziyade bir danışma meclisi olduğunu kanıtlamaktadır.

ABCDE

5. Osmanlı Devleti'nde kadılar, şer'i hukuku uygulamakla görevli olan idarecilerdir.Kadılar Kuran'a dayalı İslam hukukuna göre karar vermişlerdir.

Medreselerden mezun olanlar bilim insanı, kadı, müderris ve hekim gibi görevlere gelmişlerdir. Dolayısıyla kadıların görev yapması ve medreselerin açılması eğitim, adalet ve kültür alanlarıyla doğrudan ilgilidir.

ABCDE

6. B, C, D ve E seçeneklerindeki hükümdarlar ve teşkilatlanma çalışmaları doğru olarak verilmiştir. Fakat A seçeneğindeki sadrazamlık ve kazaskerlik kurumları I. Murat Dönemi'nde teşkil edilmiştir.

ABCDE

7. Mülkiyeti devlete ait olan miri arazilerden bazıları şunlardır: Dirlik, paşmaklık, ocaklık, mukataa, arpalık, yurtluk, metruk vs. Ancak D seçeneğindeki öşri; miri değil, mülk arazilerdendir ve Müslümanlara ait topraklardır.

ABCDE

8. Sorunun doğru cevabı B seçeneğindeki tezhip sanatıdır.

Ebru: Bir çeşit kağıt süsleme sanatıdır.

Hat: Yazının estetik bir biçimde farklı yüzeylere çizilmesidir.

Vitray: Saydam bir şekilde renkli camlarla yapılan bir süsleme sanatıdır.

Çinicilik: Mimari eserlerin, fayans, tabak ve seramiklerin süslenmesi sanatıdır.

ABCDE

9. A, B, C ve D seçeneklerinde Kapıkulu Süvarilerinin özelliklerine değinilmiştir. Fakat E seçeneğindeki özellik tımarlı sipahilerle ilgili bir açıklamadır.

ABCDE

10. Divan-ı Hümayun örgütü Orhan Bey Dönemi'nde kurulmuştur. 1453'e kadar süren Kuruluş Dönemi'nde Divan-ı Hümayun'da; Sadrazam, Vezirler, Defterdar, Nişancı, Kazasker yer almıştır. Kaptanıderya ise Yükselme Dönemi'nden itibaren divana katılan görevlilerden birisi olmuştur.

ABCDE

11.
- **Dirlik:** Vergi gelirlerinin maaş ya da hizmet karşılığı asker ve yöneticilere verilmesidir.
- **İltizam:** Salyaneli eyaletlerdeki vergi gelirinin açık artırma yöntemiyle mültezimlere bırakılmasıdır.
- **Ehli Hirfet:** "Sanatlar ve meslekler" anlamına gelen bu kavram çeşitli meslek gruplarını ifade etmektedir.
- **Kul Sistemi:** Kökenleri gulam sistemine dayanan, devşirme, sisteminin diğer adıdır.

Sorunun doğru cevabı ise B seçeneğindeki İstimalet politikasıdır. İstimalet; gayrimüslim halkın gözetilmesi ve onlara hoşgörülü davranılmasını temel alan politikadır.

ABCDE

12. B, C, D ve E seçeneklerindeki askeri birlikler, yaptıkları görevlerle doğru eşleştirilmiştir. Ancak A seçeneğindeki Bostancılar, sınırları ve kaleleri değil, önemli saray ve köşkleri koruyan askerlerdir.

ABCDE

13. Vakıf sistemi halkın dini ve toplumsal ihtiyaçlarının karşılanmasını sağlayan bir Türk-İslam geleneğidir. Buna göre külliye, mescit, imarethane ve medrese gibi kurumların ihtiyaçları vakıf sisteminden karşılanmıştır. Ancak D seçeneğindeki saray bu kurumlardan birisi değildir.

ABCDE

INDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

1. "Nağmeler Evi" **anlamına gelen ve 1917 yılında açılan Osmanlı müzik okulu aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Darülbedayi B) Darülelhan
C) Darülaceze D) Darülfünun
D) Darülmuallimin

2. **Mimar Sinan'ın öğrencisi Mimar Hayrettin tarafından Bosna-Hersek'te yaptırılan ve Bosna Savaşı sırasında Hırvatlar tarafından yıkılan mimari yapı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Hüdavendigar Camii
B) Kurşunlu Camli
C) İşkodra Köprüsü
D) Mostar Köprüsü
E) Hamidiye Köprüsü

3. **Osmanlı Devleti iltizam sistemi ile;**

I. hâzinenin nakit para sıkıntısını gidermek,
II. savaşa hazır asker yetiştirmek,
III. uzak eyaletlerin vergisini garanti altına almak

amaçlarından hangilerine ulaşmak istemiştir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

4. 2023 KPSS'ye giren öğretmen adayları ilk atamada 100 bin civarında bir kontenjan beklerken ilgili bakanlık 45 bin civarında bir kontenjanı uygun görmüştür. Bunun üzerine öğretmen adayları mağduriyetlerini devlet büyüklerine iletebilmek için Twitter'dan günlerce etkinlik düzenlemişlerdir.

Öğretmen adaylarının Osmanlı Devleti Dönemi'nde yaşadığı düşünüldüğünde, Twitter'daki etkinliklerinde aşağıdaki makamlardan hangisinde bulunan devlet büyüğünü daha çok etiketlediği söylenebilir?

A) Vezir B) Nişancı C) Defterdar
D) Kazasker E) Reisülküttab

5. **Kapıkulu Ordusunda yer alan birimlerle ilgili aşağıda verilen özelliklerden hangisi yanlıştır?**

A) Acemioğlanlar Ocağı ilk Gelibolu'da kurulmuştur.
B) Cebeci Ocağı silah bakımı ve onarımı ile ilgilenmiştir.
C) Yeniçerilerin dualarına "Gülbank" denilmektedir.
D) Lağımcılar saray ve köşklerin korunmasından sorumludur.
E) Humbaracılar havan topu ve el bombası yapımıyla ilgilenmiştir.

6.
- Vakay-i Tıbbiye
- Mirat
- Diyojen
- Terakki-i Muhadderat

Osmanlı Devleti'nde çıkarılan bu dergilere dayanarak aşağıdaki ilklerden hangisine ulaşılamaz?

A) İlk dergi B) İlk mizah dergisi
C) İlk resimli dergi D) İlk kadın dergisi
E) İlk çocuk dergisi

7. **Osmanlı Devleti'nde XVII. yüzyıldan itibaren iltizam ve mukataa yoluyla zenginleşenler için aşağıdaki tabirlerden hangisi kullanılmıştır?**

A) Timarlı Sipahi B) Sancak Beyi
C) Âyan D) Danişment
E) Redif

8.
- Doğu dünyasının büyük müzisyeni olarak kabul edilmektedir.
- Suzi Dilara makamını oluşturmuştur.

Bu özellikler göz önüne alındığında aşağıdaki Osmanlı padişahlarından hangisine ulaşılabilir?

A) II. Mahmut B) III. Selim
C) Abdülmecit D) II. Mehmet
E) I. Süleyman

INDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

9. I. Piyasada uygun fiyata yeterli miktarda mal bulundurma

II. Hâzineye ait gelirleri mümkün olduğunca yüksek seviyede tutma

III. Piyasadaki mevcut dengeleri koruma, var olan düzenin değişmesini önleme

Yukarıdaki açıklamaların aşağıdaki ekonomik kavramlarla ilişkisi hangisinde doğru olarak gruplandırılmıştır?

	I	II	III
A)	İaşecilik	Fiskalizm	Gelenekçilik
B)	Fiskalizm	İaşecilik	Gelenekçilik
C)	İaşecilik	Gelenekçilik	Fiskalizm
D)	Fiskalizm	Gelenekçilik	İaşecilik
E)	Gelenekçilik	İaşecilik	Fiskalizm

10. **Aşağıdakilerden hangisinin Osmanlı Devleti'nde vergi vermekle yükümlü olduğu söylenebilir?**

A) Kazasker B) Müderris
C) Tımarlı Sipahi D) Nişancı
E) Reaya

11. Dirlik toprağın içinde yer alan tımar toprağı da kendi içinde üçe ayrılmaktadır. Bu üçe ayrılan toprakların gelirleri savaşta yararlılık gösterenlere, saray görevlilerine, cami görevlilerine ve kale muhafızlarına verilmektedir.

Bu açıklama doğrultusunda savaşta yararlılık gösterenlere, saray, cami görevlilerine ve kale muhafızlarına gelirleri verilen topraklar aşağıdakilerden hangisinde sırasıyla gruplandırılmıştır?

A) Hizmet - Eşkinci - Mustahfız
B) Eşkinci - Hizmet - Mustahfız
C) Hizmet - Mustahfız - Eşkinci
D) Eşkinci - Mustahfız - Hizmet
E) Muhtahfız - Eşkinci - Hizmet

12. **Osmanlı Devleti'nin ilk vakanüvisi (resmi tarih yazıcısı) aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Abdurrahman Şeref Bey
B) Yanyalı Esat Efendi
C) Mustafa Naima Efendi
D) Şeker Ahmet Paşa
E) Osman Hamdi Bey

13. **Osmanlı Devleti'nde medreseyi bitiren müderris adayları isimlerini;**

I. Ruzname,
II. Mühimme,
III. Tahrir

defterlerinden hangilerine kaydettirmiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

14. • Lale Devri'nin ünlü fikir insanıdır.
• Devrin alimleri tarafından "Muallim-i Salis" (Üçüncü Öğretmen) olarak adlandırılmıştır.
• Aristo'nun Fizika adlı eserini Arapçaya çevirmiştir.

Yukarıda bazı özellikleri verilen Osmanlı bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Koçi Bey
B) Ahi Çelebi
C) Hezarfen Ahmet Çelebi
D) Katip Çelebi
E) Yanyalı Esat Efendi

15. **Abdülaziz Dönemi'nde 1863'te annesi veya babası vefat eden, maddi durumu yetersiz olan çocuklara hizmet vermek amacıyla açılan eğitim kurumu aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Darüleytam B) Darülaceze
C) Darüşşafaka D) Darülbedayi
E) Darülmaarif

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

1.
- **Darülelhan:** Nağmeler Evi, konservatuar
- **Darülbedayi:** Tiyatro
- **Darülaceze:** Evsiz ve acizlerin barındığı yer
- **Darülfünun:** Üniversite
- **Darülmuallimin:** Erkek Öğretmen Okulu

ABCDE

2. Özellikleri verilen mimari yapı Mostar Köprüsü'dür. Bosna Savaşı'ndan sonra TİKA'nın katkılarıyla yeniden inşa edilmiştir. Seçeneklerdeki diğer eserlerde Balkanlarda bulunmaktadır.

ABCDE

3. İltizam sistemi Salyaneli eyaletlerde görülen peşin vergi uygulamasıdır. İltizam işi ile uğraşana "Mültezim" denilmektedir. I. ve III. öncüllerde verilenler bu sistemle ulaşılmak istenen amaçlar arasındadır. Ancak savaşa hazır asker yetiştirmek iltizam sistemi ile değil, timar sistemi ile ulaşılmak istenen bir amaçtır.

ABCDE

4. Osmanlı Devleti'nde eğitim, aynı zamanda adalet işlerinden sorumlu olan görevli "Kazaskerdir. Yani Kazasker Millî Eğitim ve Adalet bakanlarının görevlerini yapmaktadır. Dolayısıyla öğretmen adaylarının da Osmanlı Devleti Dönemi'nde yaşadığı düşünüldüğünde "Kazasker"e bağlı olacaklardı. Twitter'daki etkinliklerinde de "Kazasker"i etiketleyeceklerdi.

Not: Bu soru öğretmen adaylarının sıkıntılarını bir nebze olsun dile getirebilmek amacıyla yazılmıştır.

ABCDE

5. A, B, C ve E seçeneklerinde verilen özellikler doğrudur. Ancak Lağımcılar kale kuşatmalarında tünel kazmak ve dinamit döşemekten sorumludur. Saray ve köşklerin korunmasından "Bostancılar" sorumludur.

ABCDE

6.
- İlk dergi- Vakay-ı Tıbbiye
- İlk resimli dergi - Mirat
- İlk mizah dergisi - Diyojen
- İlk kadın dergisi - Terakki-i Muhadderat (Kadınların Yükselişi)

Ancak ilk çocuk dergisi olan ve 1869'da çıkarılan "Mümeyyiz" adlı dergi ile ilgili bir bilgi mevcut değildir.

ABCDE

7. Osmanlı Devleti'nde timar ve iltizam sistemlerinin bozulması üzerine, devletin taşradaki hakimiyeti azalmaya başlamıştır. Bunun sonucunda devletin taşradaki bu boşluğunu ayan denilen ve feodal özellikler barındıran kimseler doldurmuştur.

ABCDE

8. III. Selim; Doğu dünyasının büyük müzisyeni kabul edilmektedir. Suzi Dilara makamını oluşturmuştur. Suzi Dilara, III. Selim'in ilahi aşkla oluşturduğu musiki makamıdır.

ABCDE

9.
- **İaşecilik:** Piyasada uygun fiyata yeterli miktarda mal bulundurma.
- **Fiskalizm:** Hazineye ait gelirleri mümkün olduğunca yüksek seviyede tutma.
- **Gelenekçilik:** Piyasadaki mevcut dengeleri koruma, var olan düzenin değişmesini önleme

ABCDE

10. Osmanlı Devleti'nde yöneten sınıfında olan Kazasker, Sadrazam, Nişancı, Defterdar, Kubbealtı Vezirleri, Kadı, Müderris, Timarlı Sipahi gibi görevliler devlete vergi vermezdi. Ancak yönetilen sınıfında yer alan "Reaya ve Tebaa" olarak ifade edilen "halk" devlete vergi verirdi.

ABCDE

11.
- Savaşta yararlılık gösterenlere - Eşkinci Timarı
- Saray görevlilerine - Hizmet Timarı
- Cami görevlilerine ve kale muhafızlara - Mustahfız Timarı verilmektedir.

ABCDE

12. **Mustafa Naima Efendi:** Osmanlı'nın ilk vakanüvisidir.
Abdurrahman Şeref Bey: Osmanlı'nın son vakanüvisidir.
Yanyalı Esat Efendi: Lale Devri'nin önemli fikir insanıdır.
Şeker Ahmet Paşa: Osmanlı'da ilk resim sergisini açandır.
Osman Hamdi Bey: Ressam ve arkeologtur.

ABCDE

13.
- Medreseyi bitiren müderris adayları isimlerini Anadolu ve Rumeli kazaskerlik dairelerinde bulunan "Ruzname" adlı deftere kaydettirirdi. (Yeni MEB)
- Mühimme, divan kararlarının kaydedildiği defterlerdir.
- Tahrir, bir bölgenin fethiyle birlikte yapılan sayımların kaydedildiği defterlerdir.

ABCDE

14.
- **Yanyalı Esat Efendi:** Lale Devri'nde yaşamış, Muallim-i Salis (Üçüncü Öğretmen) olarak anılan, Aristo'nun Fizika adlı eserini Arapçaya çeviren bilim insanıdır. (Yeni MEB).
- **Katip Çelebi:** Bibliyografya üzerine çalışmalar yapmış, Keşfüzzunun ve Cihannüma adlı eserleri yazmıştır.
- **Hezarfen Ahmet Çelebi:** IV. Murat Dönemi'nde Galata'dan Üsküdar'a uçmayı başaran şahıstır.
- **Ahi Çelebi:** Böbrek hastalıklarıyla ilgilenen bilim insanıdır.
- **Koçi Bey:** IV. Murat'a hazırladığı risalesini sunmuştur.

Not: Hocam Muallim-i Salis İbn-i Sina değil mi? söyleminizi duyar gibiyim. Bir çok bilim insanına Muallim-i Salis denilmiştir. İbn-i Sina, İbn-i Miskaveyh, Yanyalı Esat Efendi gibi. Bu adlandırmalar bir çok farklı dönemde devrin alimleri tarafından yapılmıştır.

ABCDE

15. Sorumuzun doğru cevabı "Darüşşafaka"dır. Diğer seçeneklere bakacak olursak;
- **Darüleytam:** I. Dünya Savaşı sırasında yetim çocukların bakımı için 1914'te açılan kuruluştur. (**Dikkat:** Darüşşafaka ile karıştırılabilir.) ÖSYM Darüşşafaka ve Darüleytam gibi özellikleri birbirine çok benzeyen kavramları farklı seçeneklere koymuyor. İki kavramı karşılaştırabilmeniz için farklı seçeneklere koydum.
- **Darülaceze:** II. Abdülhamit Dönemi'nde 1895'te açılan evsiz, yoksul, acizlerin barındığı yerdir.
- **Darülbedayi:** 1914'te açılan tiyatrodur.
- **Darülmaarif:** Devlet memuru yetiştirmek için açılan okuldur.

ABCDE

youtube/indeksakademi INDEKSAKADEMI

OK-YAY

1. "Elhamdülillah, bugün talebeliğimin en kutlu gününü idrak eyledim. Yıllar yılı müderrislerin dizinin dibinde, sabah ezanıyla başlayıp yatsıdan sonra dahi bitmeyen ders halkalarında emek verdim. Nihayet, Süleymaniye Medresesi'nin yüksek ilim meclisinden müderrislik olurunu aldım. Elime verilen bu mühürlü belge, yalnızca bir kâğıt değil; ilmimin, gayretimin, sabrımın ve hocamın takdirinin nişanesidir. Artık ben de dilersem bir beldede ders verebilir, fıkıh, kelâm ve tefsir okutabilirim. Lakin bilirim ki ilim bir yüktür, onu taşımak da sorumluluk ister. Rabbim beni, ilimle amel edenlerden eylesin."

Parçada sözü edilen bu belge aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tedris B) İcazetname C) Terbiye
D) Softa E) Suhte

2. **Mimar Kemalettin Bey ile ilgili olarak;**

I. Osmanlı'nın son dönemi ve Cumhuriyet Dönemi mimarı olarak kabul edilir.
II. Ulusal mimarlık akımının öncüsüdür.
III. Mescid-i Aksa'nın onarımını gerçekleştirmiştir.

yargılarından hangilerinin doğruluğu savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

3. **Müsadere sistemi ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisinde yanlış bir bilgi verilmiştir?**

A) Haksız kazanç elde eden devlet memurlarının mallarına el konulmasıdır.
B) II. Mehmet (Fatih) Dönemi'nde uygulanması yasal hale gelmiştir.
C) Sistemin uygulanması özel mülkiyet anlayışının gelişimini engellemiştir.
D) Malları müsadere edilenler Mühimme defterlerine kaydedilmiştir.
E) II. Mahmut Dönemi'nde kaldırılmış, Tanzimat Fermanı ile de kaldırılması yasalaşmıştır.

4. **Osmanlı Devleti'nin yıkılış sürecinde faaliyetlerine başlayan, Türkiye'nin ilk kadın doktoru kabul edilen, 2021 yılında mezarı Almanya'nın Dortmund kentinde bulunan önemli şahıs aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Safiye Ali B) Afife Jale
C) Refet Angın D) Beyhan Hanım
E) Sadiye Hanım

5. I. Şeriat Mahkemeleri
II. Cemaat Mahkemeleri
III. Nizamiye Mahkemeleri
IV. Konsolosluk Mahkemeleri

Klasik Dönem Osmanlı Mahkemeleri içinde yukarıda verilenlerden hangileri yer alır?

A) I ve II B) I ve IV C) III ve IV
D) I, II ve IV E) I, II, III ve IV

6. **Osmanlı Devleti'nde çıkarılan ilk resmi vilayet gazetesi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Takvim-i Vekayi B) Tercüman-ı Ahval
C) Vakay-i Mısriyye D) Ceride-i Havadis
E) Tasvir-i Efkar

7. **Balkanlardaki Tuna vilayetinin oluşumunda etkili olan, Memleket ve Menafi Sandıklarının kurulmasını sağlayan devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Enver Paşa B) Mustafa Reşit Paşa
C) Ahmet Cevdet Paşa D) Talat Paşa
E) Mithat Paşa

INDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

8. **Aşağıdaki kavram ve açıklaması eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?**

A) Musavvir - Minyatür ustalarına verilen ad
B) Müstensih - Hattatların yazdıklarını çoğaltanlara verilen ad
C) Nigarhane - Saraydaki minyatür atölyesine verilen ad
D) Müzehhip - Tezhip ustalarına verilen ad
E) Surname - Yazı süsleme sanatına verilen ad

9. **Aşağıdakilerden hangisi doğrudan Osmanlı vakıf sistemi ile ilgili bir kavram değildir?**

A) Vâkıf B) Mütevelli C) Mevkûf
D) Vakfiye E) Tedris

10. **Osman Hamdi Bey ile ilgili olarak;**

I. Sanay-i Nefise Mektebi'nin kurucusudur.
II. Osmanlı'da ilk resim sergisi açan ressamdır.
III. Türk müzeciliğinin kurucusu kabul edilir.

yargılarından hangilerinin doğruluğu savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

11. **Hacı Halife veya Hacı Kalfa olarak da anılan, Batı bilimleri ile Doğu bilimlerini karşılaştıran, bibliyografya üzerine çalışmalar yapan, Cihannüma, *Fezleke* ve *Tuhfet'ül Kibar* adlı eserleri yazan Osmanlı bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Katip Çelebi B) Koçi Bey
C) Ebussuud Efendi D) Ali Kuşçu
E) Altuncuzade

12. **1859'da nahiye müdürü ve kaymakam yetiştirmek amacıyla açılan, Cumhuriyet Dönemi'nde Ankara Üniversitesine bağlı Siyasal Bilgiler Fakültesine dönüştürülen okul aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Darülmuallimat B) Mekteb-i Sultani
C) Darülfünun D) Encümen-i Daniş
E) Mekteb-i Mülkiye

13. **Osmanlı Devleti'nde mikrobun varlığını ilk kez açıklayan, Zeyrek Camisi'nde dersler veren, II. Mehmet'in akıl hocası olan ünlü bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Altuncuzade
B) Sabuncuoğlu Şerafettin
C) Akşemsettin
D) Kadızade-i Rumi
E) Kayserili Davud

14. Bugün sabah erkenden annem bana en güzel entarimi giydirdi, başıma da yeni fesimi koydu. Babam sevinçle elimi tuttu, "Bugün senin büyük günün oğul!" dedi. Mahallede herkes toplanmış, davul-zurna çalıyor, hoca efendi dua ediyor. Arkadaşlarımla beraber sıraya dizildik, ellerimizde küçük bayraklar, dilimizde dualar... Büyükler bize bakıp gülümsüyor. Artık ben de mektebe gidecekmişim. Hem sevinçliyim hem de biraz heyecanlı... Hoca bana elif ba'yı öğretecekmiş, en çok onu merak ediyorum!"

Paragrafta verilen bilgilerden yola çıkarak çocuğun özelliklerini verdiği alayın aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

A) Amin B) Surre C) Kadir
D) Mevlit E) Kılıç

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

1. Soruda özellikleri verilen belge, medreseyi bitirenlere verilen diploma olan icazetnamedir.

Diğer seçeneklere bakacak olursak; Terbiye veya tedris Osmanlı Devleti'nde eğitime verilen adlardır. Softa veya suhte ise medreselerde orta kademedeki öğrencilerdir.

ABCDE

2. Mimar Kemalettin ile ilgili olarak öncüllerde verilen bilgilerin tamamı doğrudur. Ayrıca Mimar Kemalettin Bostancı ve Bebek Camilerini, Gazi İlk Muallim Mektebini de inşa etmiştir.20 TL'nin üzerinde resmi bulunmaktadır.

ABCDE

3. A, B, C ve E seçeneklerinde verilenler müsadere sistemi ile ilgili doğru bilgileri içermektedir. Ancak Mühimme Defterleri divan kararlarının kaydedildiği defterlerdir.

ABCDE

4. **Safiye Ali:** İlk Türk kadın hekimdir. (1921)

Afife Jale: İlk Türk kadın tiyatro sanatçısıdır.

Refet Angın: İlk Türk kadın öğretmendir.

Beyhan Hanım: İlk Türk kadın avukattır.

Sadiye Hanım: İlk Türk kadın belediye başkanıdır.

ABCDE

5. Klasik Dönem, özellikle Osmanlı Kuruluş ve Yükselme dönemleri faaliyetlerini kapsamaktadır. I, II ve IV. öncüllerdeki mahkemeler Klasik Dönem mahkemeleridir. Ancak III. öncüldeki hem Müslüman hem de gayrimüslim Osmanlı vatandaşlarının davalarına bakan "Nizamiye Mahkemeleri" XIX. yüzyılda kurulmuştur.

ABCDE

6. **Takvim-i Vekayi:** II. Mahmut Dönemi'nde 1831'de çıkarılan Osmanlı Devleti'nin ilk resmi gazetesidir. **Vakay-ı Mısriyye:** Mısır Valisi Kavalalı Mehmet Ali Paşa tarafından Türkçe-Arapça olarak 1828'de çıkarılan ilk resmi vilayet gazetesidir. (Resmi gazete ile ilk resmi vilayet gazetesi karıştırılmamalıdır.) **Tercüman-ı Ahval;** İlk özel gazete, **Ceride-i Havadis;** ilk yarı resmi gazete, **Tasvir-i Efkar;** Şinasi ve Namık Kemal tarafından çıkarılan gazetedir.

ABCDE

7. **Mithat Paşa:** Balkanlardaki Tuna vilayetini, Memleket Sandıklarını ve Emniyet Sandığını kurmuştur. **Mustafa Reşit Paşa:** Tanzimat Fermanı'nı hazırlayan devlet adamıdır. **Ahmet Cevdet Paşa:** Mecelle'yi hazırlayan komisyon başkanıdır. **Talat ve Enver Paşalar;** İttihat ve Terakkililerin lideri konumunda olan paşalardır.

Not: Soru olarak çıkma ihtimali yüksek olan şahıslardır. Dikkat edilmelidir.

ABCDE

8. A, B, C ve D seçeneklerinde verilen eşleştirmeler doğrudur. Ancak "Surname" düğün, şenlik ve ziyafet içerikli olan minyatürlerdir. "Hilye" ise yazı süsleme sanatıdır.

ABCDE

9. Malını vakfeden kişiye "Vâkıf", vakfedilen mala "Mevkûf", idarecisine "Mütevelli", tüzüğüne "Vakfiye" denirdi. Tedris ise eğitim anlamına gelmektedir. Doğrudan vakıf sistemi ile ilgili bir kavram değildir.

ABCDE

10. Osman Hamdi Bey ressam ve arkeologtur. Müzeciliğin ve Sanayi-i Nefise Mektebi'nin kurucusudur. Ancak Osmanlı'da ilk resim sergisi açan Osman Hamdi Bey değil, Şeker Ahmet Paşa'dır.

ABCDE

11. Soruda özellikleri verilen bilim insanı Katip Çelebi'dir. **Koçi Bey:** IV. Murat'a duraklamanın nedenleri ile ilgili rapor hazırlamıştır. **Ebussuud Efendi:** Kanuni Dönemi'ndeki kanunların hazırlanmasında etkili olan şahıstır. **Ali Kuşçu:** Fatih Dönemi'nin matematik ve astronomi uzmanıdır. **Altuncuzade:** Fatih Dönemi'nde idrar yolu hastalıkları ile ilgilenmiştir.

ABCDE

12. Sorumuzun doğru cevabı "Mekteb-i Mülkiye"dir.

Darülmuallimat; 1870'de açılan Kadın Öğretmen Okulu, **Mekteb-i Sultani;** 1868'de açılan Fransızca eğitim veren lise, **Darülfünun;** Üniversite, **Encümen-i Daniş;** 1851'de açılan, ders kitaplarını hazırlayan Osmanlı Bilimler Akademisi'dir.

ABCDE

13.
- **Altuncuzade:** İdrar yolu hastalıkları ile ilgilenmiştir.
- **Sabuncuoğlu Şerafettin:** Tıp uzmanıdır. Mücerrebname ve Cerrahname adlı eserleri ünlüdür.
- **Akşemsettin:** Fatih'in akıl hocasıdır. Mikrobun varlığını açıklamış, Zeyrek Camisi'nde dersler vermiştir.
- **Kadızade-i Rumi:** Matematik ve astronomi uzmanıdır.
- **Kayserili Davud:** İlk Osmanlı müderrisidir.

ABCDE

14. Osmanlı'da çocuklar okula başladığı zaman **AMİN ALAYI** düzenlenirdi. Hacca gönderilen alaylara **SURRE ALAYI,** Kadir gecesi veya kandillerde düzenlenen alaylara **KADİR** veya **MEVLİT ALAYI,** padişahların tahta çıkma sürecinde düzenlenen alaylara da **KILIÇ ALAYI** denirdi.

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

1. **Dolmabahçe Sarayı ile ilgili olarak;**

I. Atatürk tarafından "Milletin Sarayı" olarak adlandırılan saraydır.

II. Abdülaziz Dönemi'nde yaptırılmıştır.

III. İlk Mebusan Meclisi toplantısının yapıldığı saraydır.

yargılarından hangilerinin doğruluğu savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

2. **1871 Vilayet Nizamnamesi ile kazalar ve köyler arasında oluşturulan idari birim aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Liva B) Nahiye C) Sancak
D) Kasaba E) Mezra

3. **Osmanlı Devleti'nde şahısların emeklilik işlemleri;**

I. Tekaütlük,

II. Millet,

III. Esham

sistemlerinden hangilerinin kapsamı içinde yer almaktadır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

4. **Aşağıdakilerden hangisi Kapıkulu Ordusu ile ilişkili bir kavram değildir?**

A) Ulufe B) Esame C) Culüs
D) Bedergah E) Müsellem

5. I. Osmanlı fiyatlandırma sistemi - Narh

II. Modern Osmanlı tiyatrosunun kurucusu - Güllü Agop

III. Volkan gazetesinin başyazarı - Derviş Vahdedi

Yukarıda verilen bilgilerden hangileri doğru olarak eşleştirilmiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

6. **Osmanlı donanması ile ilgili olarak aşağıdaki bilgilerden hangisinin doğruluğu savunulamaz?**

A) İlk Derya Beyi Karamürsel Alp'tir.

B) Karesioğullarının alınması ile Osmanlı donanma gücüne sahip olmuştur.

C) Donanma askerlerine Turnalar denilmiştir.

D) Kaptanıderya'nın bulunduğu gemiye "Baştarda" denilmektedir.

E) Osmanlı'nın ilk tersanesi Orhan Bey Dönemi'nde Karamürsel'de açılmıştır.

7. Osmanlı Devleti'nde II. Mehmet, II. Bayezid ve I. Süleyman mahlas kullanarak şiir yazan şair padişahlar olarak bilinmektedir.

Bu padişahların kullandıkları mahlaslar ile ilgili aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi doğrudur?

	II. Mehmet	II. Beyazid	I. Süleyman
A)	Avni	Adli	Muhibbi
B)	Adli	Avni	Muhibbi
C)	Avni	Muhibbi	Adli
D)	Adli	Muhibbi	Avni
E)	Muhibbi	Avni	Adli

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

8. **Osmanlı Döneminde kurulan aşağıdaki bankalardan hangisi özellikle para basma yetkisi bakımından Merkez Bankası'na benzetilebilir?**

A) Bank-ı Dersaadet B) Bank-ı Osmani
C) Memleket Sandıkları D) Ziraat Bankası
E) Menafi Sandıkları

9.
- Kanuni'nin isteğiyle el yazması Kuran-ı Kerim yazan hattattır.
- "Kıbletü'l Hattat" olarak anılan hattattır.
- III. Murat'a kadar olan sultan portlerinin yer aldığı "*Şemailname*" adlı eseri oluşturan nakkaştır.
- Kanuni ve Barbaros Hayrettin Paşa'nın seferlerini minyatürlerine işleyen ünlü nakkaştır.

Bu özellikler ile aşağıdaki sanatçılar veya zanaatkârlar eşleştirildiğinde hangisi dışarıda kalır?

A) Şeyh Hamdullah B) Ahmet Karahisari
C) Nakkaş Osman D) Levni
E) Matrakçı Nasuh

10. **Bir bölgenin Osmanlı'ya katılmasında etkili olan ve devlete sadakatle bağlılık bildiren mahalli beylere;**

I. Yurtluk - Ocaklık,
II. Dirlik,
III. Vakıf

topraklarından hangilerinin gelirleri verilmiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

11. **İnas Sanayi-i Nefise Mektebi'nin kurulmasında etkili olan ve ilk Türk kadın ressam olarak kabul edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Afife Jale B) Safiye Ali
C) Sadiye Hanım D) Mihri Müşfik
E) Beyhan Hanım

12. **Osmanlı Devleti'nde aşağıdaki okullardan hangisi doğrudan kadı yetiştirmek amacıyla açılmıştır?**

A) Medreset'ül Kudat
B) Darülhendese
C) Medreset'ül Vaizin
D) Darüttıp
E) Darülkurra

13. **Şeriata dayalı Medeni Kanun olan Mecelle'nin hazırlanmasında komisyon başkanlığı yapan ve *Kısas-ı Enbiya* adlı eseri yazan Osmanlı devlet adamı ve düşünürü aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Mithat Paşa
B) Ahmet Cevdet Paşa
C) Mustafa Reşit Paşa
D) Mustafa Naima Efendi
E) Nevşehirli Damat İbrahim Paşa

14. I. Fütüvvet
II. Ahilik
III. Kapıkulu

Yukarıdaki teşkilatlardan hangileri Osmanlı Devleti'ndeki lonca sistemine temel oluşturmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

15. **Aşağıdaki Osmanlı bilim insanı ve eseri eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?**

A) Sabuncuoğlu Şerafettin - Mücerrebname
B) Seydi Ali Reis - Mirat'ül Memalik
C) Ali Kuşçu - Muhammediye
D) Katip Çelebi - Cihannüma
E) Piri Reis - Muhit

INDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

1. Soruda Dolmabahçe Sarayı ile ilgili I. ve III. öncüllerde verilenler doğru bilgi içermektedir. Ancak Dolmabahçe Sarayı Abdülaziz Dönemi'nde değil, Abdülmecit Dönemi'nde yaptırılmıştır.

ABCDE

2. 1871 Vilayet Nizamnamesi ile kazalar ve köyler arasında "Nahiye" denilen idari birim oluşturulmuştur. Başına ise "müdür" denilen görevliler atanmıştır.

ABCDE

3.
- **Tekaütlük Sistemi:** Osmanlı emeklilik sistemi dir. II. Abdülhamit Dönemi'nde emekli sandıkları kurulmuştur. **(Yeni MEB)**
- **Millet Sistemi:** Sınırlar içinde yaşayan insanların dini farklılığını daha rahat tespit etmek amacıyla uygulanan sistemdir.
- **Esham Sistemi:** İç borçlanma sistemidir. Bu doğrultuda yalnızca I. öncüllü cevap olarak kabul edebiliriz.

ABCDE

4. **Ulufe:** Kapıkulu Ordusundaki askerlerin üç ayda bir aldığı maaştır. **Esame;** Kapıkulu Ordusundaki askerlerin kaydının tutulduğu defterlerdir. **Culüs;** Kapıkulu Ordusundakilerin taht değişikliğinde aldığı bahşiştir. **Bedergah;** Kapıkulu Ordusundaki Acemilerin Yeniçeri Ocağı'na geçmesine denir. **Müsellem;** Atlı asker anlamına gelir. (Orhan Bey Dönemi'nde Yaya ve Müsellem adlı ilk düzenli ordu kurulmuştur.)

ABCDE

5. Soruda verilen tüm öncüller doğru olarak eşleştirilmiştir.

ABCDE

6. A, B, D ve E seçeneklerinde Osmanlı donanması ile ilgili doğru bilgiler verilmiştir. Ancak donanma askerlerine "Levent veya Azap" denilmektedir. Turnalar ise savaş sırasında kara ordusu içindeki haberleşmeyi sağlardı.

ABCDE

7. II. Mehmet - Avni, II. Bayezid - Adli, I. Süleyman - Muhibbi mahlaslarını şiir yazarken kullanmışlardır.

ABCDE

8. **Bank-ı Osmani:** Abdülmecit Dönemi'nde İngiliz sermayesiyle açılan, Abdülaziz Dönemi'nde Bank-ı Osmani Şahane adını alan bankadır. Para basma yetkisi vardır. Bu yönüyle Merkez Bankası'na benzemektedir.

ABCDE

9. **Ahmet Karahisari;** Kanuni'nin isteğiyle el yazması Kuran-ı Ker'im yazmıştır. **Şeyh Hamdullah;** "*Kıbletül Hattat*" (Hattatların Pîri) olarak anılan hattattır. **Nakkaş Osman;** III. Murat'a kadar olan sultan portlerinin yer aldığı "*Şemailname*" adlı eseri oluşturmuştur. **Matrakçı Nasuh;** Kanuni ve Barbaros Hayrettin Paşa'nın seferlerini minyatürlerine işlemiştir. Soruda Lale Devri'nin ünlü nakkaşı olan Levni ile ilgili herhangi bir bilgi verilmemiştir.

ABCDE

10. **Yurtluk Toprak;** Gelirleri sınırları koruyanlara, **Ocaklık Toprak;** Gelirleri kale muhafızlarına ve tersane giderlerine ayrılan topraklardır. Ancak bu bilgilerin dışında yeni MEB kitaplarında; "Bir bölgenin Osmanlı'ya katılmasında etkili olan ve devlete sadakatle bağlılık bildiren mahalli beylere de Yurtluk-Ocaklık topraklar verilir." denilmektedir. **(Dikkat!).**

ABCDE

11. **Mihri Müşfik:** İlk Türk kadın ressam ve İnas (Kadın) Sanayi-i Nefise Mektebi'nin (Güzel Sanatlar Akademisi) kurucusudur.

Afife Jale: İlk Türk kadın tiyatro sanatçısıdır.

Safiye Ali: İlk Türk kadın doktordur.

Sadiye Hanım: Cumhuriyet Dönemi'nin ilk kadın belediye başkanıdır.

Beyhan Hanım: İlk Türk kadın avukattır.

ABCDE

12. Kadı yetiştirmek için - Medreset'ül Kudat, Vaiz yetiştirmek için - Medreset'ül Vaizin, Geometri ve Matematik eğitimi için - Darülhendese, Tıp eğitimi için - Darüttıp, Kur'an eğitimi için - Darülkurra açılmıştır.

ABCDE

13. Sorumuzun cevabı Ahmet Cevdet Paşa'dır.

Mithat Paşa: Kanun-i Esasi'nin hazırlanmasında etkili olan devlet adamıdır. **Mustafa Reşit Paşa:** Tanzimat Fermanı'nı hazırlayan devlet adamıdır. **Mustafa Naima Efendi:** İlk Osmanlı vakanüvisidir. **Nevşehirli Damat İbrahim Paşa:** Lale Devri'nin ünlü sadrazamıdır.

Not: Bu şahısların tamamının bilinmesi gerekildir.

ABCDE

14. Lonca, esnaflar arasında birlik ve dayanışmayı sağlayan teşkilattır. Abbasilerdeki Fütüvvet Teşkilatı, Selçuklularda Ahilik, Osmanlı'da Lonca adı altında devam etmiştir. Kapıkulu teşkilatı ise askeri sistem ile ilişkilidir.

ABCDE

15. A, B, C ve D seçeneklerinde verilen bilim insanı ve eseri eşleştirmeleri doğrudur. Ancak Muhit Seydi Ali Reis'in eseridir. Piri Reis'in ise *Kitab-ı Bahriye* adlı eseri bulunmaktadır.

ABCDE

INDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

1.
- Sultan-ı İklim-i Rum
- Hüdavendigar
- Kayser-i Rum
- Avcı

Bu ünvanlar aşağıdaki padişahlar ile eşleştirildiğinde hangisi dışarıda kalır?

A) II. Mehmet B) I. Murat
C) I. Bayezit D) IV. Mehmet
E) I. Selim

2.
I. Dolmabahçe
II. Beylerbeyi
III. Çırağan

Yukarıdaki saraylardan hangileri Abdülmecit Dönemi'nde yaptırılmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

3. **Aşağıdakilerden hangisinin divanın doğal üyesi olduğu söylenemez?**

A) Şeyhülislam B) Kazasker C) Defterdar
D) Vezirler E) Nişancı

4. **Aşağıdaki özelliklerden hangisinin Sultan Ahmet Camii'ne ait olduğu söylenemez?**

A) Avrupalıların "Blue Mosgue" (Mavi Camii) olarak adlandırdığı camidir.
B) Lale Devri padişahı III. Ahmet Dönemi'nde yaptırılmıştır.
C) Osmanlı'da ilk altı minareli cami olarak kabul edilir.
D) Mimarı Sedefkar Mehmet Ağa'dır.
E) Klasik Dönem Osmanlı mimarisinin son büyük eseri kabul edilir.

5.
I. Ehl-i örf
II. Ümera
III. Ulema

Yukarıdaki kavramlardan hangileri Seyfiye sınıfı ile ilişkilidir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

6. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde ilk kadın hakları savunucusu ve ilk kadın roman yazarı olarak kabul edilmektedir?**

A) Afife Hanım B) Fatma Aliye
C) Halide Edip D) Emine Semiyye
E) Fatma Müzehher

7.
- Hristiyan Bulgarlardan oluşan ve atların bakımından sorumlu olan birimdir.
- Dağ geçitlerini koruyan, istihbarat toplayan Hristiyan unsurlardır.
- Naralar atarak düşmanı yıpratan sınıftır.
- Ordu geri hizmetinde görev alan Hristiyan unsurlardır.

Bu özellikler ile aşağıdaki askeri birimler eşleştirildiğinde hangisi dışarıda kalır?

A) Cebeciler B) Martoloslar C) Cerahorlar
D) Bozanalar E) Voynuklar

8. **Osmanlı Devleti'nde ölen bir şahsın vasiyeti ve mallarının;**

I. Tereke,
II. Esame,
III. Mühimme

defterlerinden hangilerine kaydedildiği söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

9. Türkiye'de 1932'den itibaren şehit cenazelerinde Frederic Chopin'in "Cenaze Marşı" çalınmıştır. 2017'de çıkarılan kararname ile şehit cenazelerinde "Segah Tekbiri"nin çalınması kararlaştırılmıştır.

Buna göre şehit cenazelerinde çalınmaya başlanan "Segah Tekbiri" ve Nevâkâr makamı aşağıdaki Osmanlı bestekârlarından hangisine aittir?

A) Hacı Arif Bey
B) Dede Efendi
C) Buhurizade Mustafa Efendi
D) Tanburi Cemil Bey
E) Abdülkadir Meragi

10. **Aşağıdaki topraklardan hangisinin gelirleri hanedanın kadın üyelerine verilmektedir?**

A) Malikane B) Mukataa C) Vakıf
D) Paşmaklık E) Dirlik

11. I. Kuran Okuyan Kız
II. Kaplumbağa Terbiyecisi
III. Cami Önü

Yukarıdaki tablolardan hangilerinin Osman Hamdi Bey tarafından yapıldığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

12. Saray içinde şehzadelerin eğitim gördüğü yer Şahzedegan Mektebi'dir.

Bu okulda şehzadelere ilk dersi aşağıdaki görevlilerden hangisi vermiştir?

A) Kadı B) Şeyhülislam C) Padişah
D) Nişancı E) Defterdar

13. **Ali Kuşçu ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisinde yanlış bir bilgi verilmiştir?**

A) Ay'ın haritasını çıkaran ilk bilim insanıdır.
B) Fethiye ve Muhammediye adlı eserlerini II. Mehmet'e sunmuştur.
C) NASA tarafından Ay'ın bir bölgesine ismi verilmiştir.
D) Osmanlı'da ilk rasathaneyi kurmuştur.
E) İstanbul'un enlem ve boylamını hesaplamıştır.

14. I. Trabzon
II. Amasya
III. Kefe

Yukarıdaki şehzade sancaklarından hangilerinin Karadeniz'e kıyısı bulunmaktadır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

15. **Osmanlı Devleti'nde ilk kalorifer tesisatı ve atık su kanalına sahip olan saray aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Dolmabahçe Sarayı
B) Beylerbeyi Sarayı
C) İshak Paşa Sarayı
D) Çırağan Sarayı
E) Yıldız Sarayı

16. **Sadrazam ile ilgili olarak;**

I. Emirlerine "buyruldu" denilmektedir.
II. Devletin mührünü taşımaktadır.
III. "Serdar-ı Ekrem" ünvanıyla orduyu komuta etmektedir.

yargılarından hangilerinin doğruluğu savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

1.
- Sultan İklim-i Rum - I. Bayezit (Yıldırım)
- Hüdavendigar - I. Murat
- Kayser-i Rum - II. Mehmet (Fatih)
- Avcı - IV. Mehmet

Dolayısıyla I. Selim ile ilgili bir ünvan söz konusu değildir.

ABCDE

2.
- Dolmabahçe Sarayı - Abdülmecit
- Beylerbeyi ve Çırağan Sarayları - Abdülaziz Dönemi'nde yapılan saraylardır.

ABCDE

3. Sadrazam, Vezirler, Nişancı, Kazasker ve Defterdar divanın doğal üyeleridir. Ancak Şeyhülislam her divan toplantısında yer almazdı. Gerekli görüldüğü hallerde divana çağrılırdı. Alınan kararlar hakkında fetva verirdi.

ABCDE

4. A, C, D ve E seçeneklerinde verilenler Sultan Ahmet Camii'ne ait özelliklerdir. Ancak Sultan Ahmet Camii III. Ahmet değil, I. Ahmet Dönemi'nde yaptırılmıştır.

ABCDE

5. **Osmanlı Devleti'nde;**
- **Seyfiye sınıfına:** Ehl-i örf - Ümera da denilmektedir.
- **İlmiye sınıfına:** Ehl-i Şer - Ulema da denilmektedir.
- **Kalemiye sınıfına:** Ehl-i Kalem denilmektedir.

ABCDE

6. Osmanlı Devleti'nde ilk kadın hakları savunucusu ve ilk kadın roman yazarı olarak "Fatma Aliye" kabul edilmektedir.

Fatma Aliye'nin romanının adı "Muhadarat"tır. Fatma Aliye'nin 50 TL'nin üzerinde resmi bulunmaktadır.

ABCDE

7. **Voynuklar:** Hristiyan Bulgarlardan oluşan ve atların bakımından sorumlu olan birimdir.

Martoloslar: Dağ geçitlerini koruyan, istihbarat toplayan Hristiyan unsurlardır.

Cerahorlar: Ordu geri hizmetinde görev alan Hristiyan unsurlardır.

Bozanalar: Naralar atarak düşmanı yıpratan sınıftır.

Ancak ordunun silah bakımı ve onarımı işlerinden sorumlu Cebeciler ile ilgili herhangi bir bilgi verilmemiştir.

ABCDE

8.
- **Tereke Defterleri:** Ölen bir şahsın vasiyetinin ve mallarının kaydedildiği defterlerdir.
- **Esame Defterleri:** Kapıkulu ordusunda görevli askerlerin isimlerinin ve memleketlerinin kaydedildiği defterlerdir.
- **Mühimme Defterleri:** Divan kararlarının kaydedildiği defterlerdir.

ABCDE

9. İTRİ lakabıyla ünlenen Buhurizade Mustafa Efendi Nevakar makamını oluşturmuştur. İslam dünyasında yaygın olarak söylenen segah makamındaki Bayram Tekbiri'nin 2017'de çıkarılan kararname ile şehit cenazelerinde de çalınmasına karar verilmiştir. Dolayısıyla "Segah Tekbiri"de İTRİ'ye alttır.

ABCDE

10. **Malikane:** Devlete üstün hizmette bulunanlara gelirleri verilen topraktır.

Mukataa: Gelirleri doğrudan devlet hâzinesine aktarılan topraktır.

Vakıf: Gelirleri hayır ve ilim kurumlarının giderlerine ayrılan topraktır.

Paşmaklık: Gelirleri padişahın hanım ve kızlarına ayrılan topraktır. (Hanedanın kadın üyelerine)

Dirlik: Gelirleri asker veya memurlara maaş karşılığı verilen topraktır.

ABCDE

11. Öncüllerde verilen tabloların tamamı Osman Hamdi Bey tarafından yapılmıştır.

ABCDE

12. Şahzedegan Mektebi'nde şehzadelere ilk dersi "Şeyhülislam" verirdi. Buna "Bed-i Besmele Merasimi" de denirdi. **(Yeni MEB).**

ABCDE

13. A, B, C ve E seçeneklerinde verilenler Ali Kuşçu ile ilgili doğru bilgileri içermektedir. Ancak Osmanlı'da ilk rasathaneyi kuran Ali Kuşçu değil, III. Murat Dönemi'nde yaşayan Takiyüddin Mehmet'tir.

ABCDE

14. Şehzade sancaklarından Trabzon ve Kırım'daki Kefe'nin Karadeniz'e kıyısı bulunmaktadır. Kefe, Anadolu dışındaki tek şehzade sancağıdır. Amasya sancağının ise Karadeniz'e kıyısı yoktur.

Not: Dikkat ederseniz bir çok soruda coğrafya bilginizinde gelişmesine katkı sağlamaya çalışıyorum. Unutmayın tarihini bilmeyenin coğrafyasını başkaları çizer.

ABCDE

15. Ağrı'nın Doğubeyazıt ilçesinde bulunan İshak Paşa Sarayı XVIII. yüzyılda yapımına başlanan, ilk kalorifer tesisatı ve atık su kanalına sahip olan saraydır.Osmanlı'nın doğudaki tek sarayıdır.

ABCDE

16. Sadrazam veya Veziriazam padişahın mutlak vekilidir. Örfi hukukun uygulanmasından sorumludur. Öncüllerde verilenlerin tamamı da Sadrazam ile ilgili doğru bilgileri içermektedir.

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

1. **Aşağıdakilerden hangisinin önderliğinde Osmanlı Milli Olimpiyat Cemiyeti kurulmuştur?**

A) Ahmet Mithat Efendi
B) Şemsettin Sami
C) Şeker Ahmet Paşa
D) Selim Sırrı Bey
E) Osman Hamdi Bey

2. I. Divan-ı Ahkam-ı Adliye
II. Şura-yı Devlet
III. Divan-ı Al-i Muhasebat

Bu kuruluşların günümüzdeki karşılıkları aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak gruplandırılmıştır?

	I	II	III
A)	Yargıtay	Danıştay	Sayıştay
B)	Danıştay	Sayıştay	Yargıtay
C)	Sayıştay	Yargıtay	Danıştay
D)	Yargıtay	Sayıştay	Danıştay
E)	Danıştay	Yargıtay	Sayıştay

3. Osmanlı Devleti'nde ilk siyasetname örneği olarak "*Kenzül Kübera*" ve "*Mehekkül Ulema*" adlı eserler kabul edilmektedir.

Bu eserler aşağıdakilerden hangisi tarafından yazılmıştır?

A) Şeyhoğlu Mustafa
B) Erzurumlu İbrahim Hakkı
C) Şeyh Galip
D) Gelibolulu Mustafa Ali
E) Fuzuli

4. **Aşağıdaki kavramlardan hangisinin doğrudan Osmanlı ekonomisi ile ilişkili olduğu söylenemez?**

A) Mangır B) Akçe C) Mevat
D) Tağşiş E) Kaime

5. **Osmanlı Devleti Dönemi'nde kurulan İtibar-ı Milli Bankası için;**

I. Gelişiminde İttihat ve Terakkililer etkili olmuştur.
II. Cumhuriyet Dönemi'nde hisseleri Ziraat Bankası'na devredilmiştir.
III. Memleket Sandıklarının devamı niteliğindeki bankadır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

6. **Osmanlı Devleti'nde ilk heykelini yaptıran padişah aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Abdülmecit B) II. Mahmut
C) Abdülaziz D) II. Abdülhamit
E) III. Selim

7.
- İltizam sisteminin uygulandığı topraklardır.
- Ekilip dikilmeyen, terk edilmiş topraklardır.
- Gelirleri padişah ve divan üyelerine verilen topraklardır.
- Devlet memurlarına emekli maaşı niyetine verilen topraklardır.

Bu açıklamalar ile aşağıdaki toprak birimleri eşleştirildiğinde hangisi dışarıda kalır?

A) Arpalık B) Mukataa C) Ocaklık
D) Has E) Metruk

8. I. Şehnamecilik
II. Vakanüvislik
III. Mücellitlik

Yukarıdaki kavramlardan hangileri Osmanlı tarih yazıcılığı ile ilişkilidir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

INDEKSAKADEMI youtube/indeksakademi

OK-YAY

9. **Gök cisimlerini incelemeye yönelik yaptığı araç ve gereçler bakımından Avrupalı Tyco Brahe ile karşılaştırılan, III. Murat Dönemi'nde Osmanlı'daki ilk rasathaneyi kuran bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Ali Kuşçu
B) Sabuncuoğlu Şerafettin
C) Takiyüddin Mehmet
D) Mustafa Naima Efendi
E) Lagari Hasan Çelebi

10. I. İznik
II. Bursa
III. Konya

Yukarıdaki kentlerden hangileri kısa bir süre hem Anadolu Selçukluları hem de Osmanlı Devleti tarafından başkent olarak kullanılmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

11. **III. Selim Dönemi'nde yaptırılan ve II. Abdülhamit Dönemi'nde yönetim merkezi olarak kullanılan saray aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Beylerbeyi Sarayı B) Çırağan Sarayı
C) Dolmabahçe Sarayı D) Yıldız Sarayı
E) Topkapı Sarayı

12. **Mimar Sinan tarafından inşa edilen;**

I. Selimiye,
II. Süleymaniye,
III. Şehzade

camilerinin çıraklık, kalfalık, ustalık şeklinde gruplandırılması aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	Çıraklık	Kalfalık	Ustalık
A)	I	II	III
B)	I	III	II
C)	II	I	III
D)	III	I	II
E)	III	II	I

13. **XVII. yüzyılın sonlarından itibaren aşağıdaki makamlardan hangisinin oluşturulması Osmanlı Devleti'nin diplomasiye önem verdiğinin göstergesidir?**

A) Sadrazam B) Nişancı
C) Reisülküttab D) Kazasker
E) Şeyhülislam

14. **Timar sistemi bozulunca kırsal kesimi korumak için alınan ücretli askerler aşağıdakilerden hangisi ile adlandırılmıştır?**

A) Azap B) Akıncı C) Saruca
D) Cebelü E) Yörük

15.

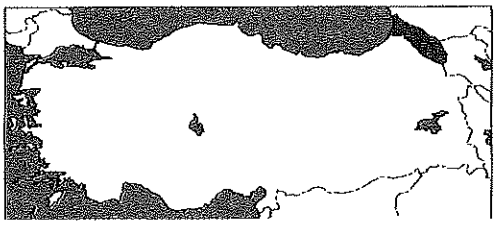

Yukarıdaki haritada taralı olarak verilen yer Osmanlı Devleti'nde aşağıdakilerden hangisiyle adlandırılmıştır?

A) Elviye-i Selase B) Vilayet-i Sitte
C) Garp Ocakları D) Memleketeyn
E) Haremeyn

16. I. Ulufeciler - Hâzineyi koruma
II. Garipler - Saltanat sancaklarını koruma
III. Sipahiler - Padişahın çadırını koruma

Kapıkulu Süvarileri içinde yer alan ve Altı bölük halkı olarak da anılan yukarıdaki askeri birimler ve özelliği eşleştirmelerinden hangilerinin doğruluğu savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

INDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

1. Osmanlı Milli Olimpiyat Cemiyeti'ni kuran Selim Sırrı Tarcan'dır. Ahmet Mithat ve Şemsettin Sami edebiyatçı, Şeker Ahmet Paşa ve Osman Hamdi Bey ressamdır.

ABCDE

2. Divan-ı Ahkam-ı Adliye - Yargıtay, Şuray-ı Devlet - Danıştay, Divan-ı Al-i Muhasebat - Sayıştay'tır. Bu kuruluşların tamamının temeli Abdülaziz Dönemi'nde atılmıştır.

ABCDE

3. Osmanlı'da ilk siyasetname "Şeyhoğlu Mustafa" tarafından kaleme alınan "Kenzül Kübera" ve "Mehekkül Ulema" adlı eserlerdir. (Detay bir bilgidir. Ancak MEB kitabında bu bilgi olduğu için sorulması gerekli görülmüştür.)

Erzurumlu İbrahim Hakkı - Marifetname, Şeyh Galip - Hüsn-ü Aşk, Gelibolulu Mustafa Ali - Künh'ül Ahbar, Fuzuli - Leyla ve Mecnun adlı eserleri yazmışlardır.

ABCDE

4. **Mangır:** Osman Bey Dönemi'nde bastırılan ilk bakır paradır. **Akçe:** Orhan Bey Dönemi'nde bastırılan ilk gümüş paradır. **Tağşiş:** Paranın ayarının düşürülmesidir. **Kaime:** Abdülmecit Dönemi'nde bastırılan kağıt paradır. **Mevat:** Osmanlı'da verimsiz ve çorak topraklara verilen isimdir.

ABCDE

5. İtibar-ı Milli Bankası'nın gelişiminde İttihat ve Terakkililer etkili olmuştur. Cumhuriyet Dönemi'nde hisseleri Ziraat Bankası'na değil, İş Bankası'na devredilmiştir. Memleket Sandıklarının devamı niteliğinde olan banka Ziraat Bankası'dır.

ABCDE

6. Osmanlı Devleti'nde ilk heykelini yaptıran padişah Abdülaziz'dir. Abdülaziz'in heykeli Avrupa seyahati dönüşünde İngiliz heykeltıraş Charles Fuller tarafından yapılmıştır. Günümüzde Beylerbeyi Sarayı'nda sergilenmektedir.

ABCDE

7. **Mukataa:** İltizam sisteminin uygulandığı topraklardır. **Metruk:** Ekilip dikilmeyen, terk edilmiş topraklardır. **Has:** Gelirleri padişah ve divan üyelerine verilen topraklardır. **Arpalık:** Devlet memurlarına emekli maaşı niyetine verilen topraklardır. Gelirleri kale muhafızları ve tersane giderlerine ayrılan "Ocaklık" toprak ile ilgili soruda herhangi bir bilgi mevcut değildir.

ABCDE

8. Vakanüvislik Osmanlı'da XVII. yüzyılda ortaya çıkan resmi tarih yazıcılığıdır. Osmanlı'da vakanüvislikten önce tarih yazıcılığı şehnamecilik şeklindeydi. Şehnamecilik ise Fatih Dönemi'nde başlamıştır. Mücelliflik ise ciltçilik anlamına gelir. Tarih yazıcılığı ile doğrudan ilişkili değildir.

ABCDE

9. Soruda özellikleri verilen bilim insanı Takiyüddin Mehmet'tir. Seçeneklerde yer alan diğer şahısların özellikleri önceki sorularda açıklanmıştır.

ABCDE

10. İznik hem Anadolu Selçuklularına hem de Osmanlı Devleti'ne başkent olan kenttir. Bursa Osmanlı Devleti'ne, Konya ise Anadolu Selçuklularına başkent olmuştur.

ABCDE

11. **Yıldız Sarayı:** II. Abdülhamit tarafından yönetim merkezi olarak kullanılan saraydır. **Beylerbeyi ve Çırağan Sarayları:** Abdülaziz Dönemi'nde, **Dolmabahçe Sarayı:** Abdülmecit Dönemi'nde, **Topkapı Sarayı:** Fatih Dönemi'nde yaptırılan saraylardır.

ABCDE

12. Mimar Sinan'ın inşa ettiği; Şehzade Camii - Çıraklık, Süleymaniye Camii - Kalfalık, Selimiye Camii - Ustalık eserleridir.

ABCDE

13. Reisülküttab; önceleri Nişancıya bağlı katiplerin reisiydi. XVII. yüzyılın sonlarından itibaren divan üyesi olup dış işleri ile ilgilendi. Bu makamın varlığı Osmanlı'nın diplomasiye önem verdiğinin göstergesidir.

ABCDE

14. **Saruca:** Timar sistemi bozulunca kırsal kesimi korumak için alınan ücretli askerlerdir. Sekban da denilmektedir. **Azap:** Bekar Türk gençlerinden oluşan birliktir. **Akıncı:** Sınır öncü birlikleridir. **Yörük:** Göçebe Türklerdir. **Cebelü:** Timar sistemi ile yetiştirilen atlı, zırhlı, teçhizatlı askerlerdir.

ABCDE

15. Osmanlı Devleti'nde haritada verilen Kars, Ardahan ve Batum'u içine alan bölgeye "**Elviye-i Selase**"; Bitlis, Erzurum, Sivas, Van, Elazığ ve Diyarbakır'ı içine alan bölgeye "**Vilayet-i Sitte**"; Tunus, Cezayir ve Trablusgarp'ı içine alan bölgeye "**Garp Ocakları**"; Eflak ve Boğdan'a "**Memleketeyn**"; Mekke ve Medine'yi içine alan bögeye "**Harameyn**" denilmekteydi.

Not: Seçeneklerde verilen bölgelerin hepsi önemlidir. Dikkat edilmesi gereklidir. ÖSYM artık görselli ve haritalı sorular da sorduğu için bir soruda tüm önemli bölgeleri vermeye çalıştım.

ABCDE

16. Kapıkulu Süvarilerinden; Silahtar ve Sipahiler padişahın çadırını, Sağ ve Sol Ulufeciler saltanat sancaklarını, Sağ ve Sol Gariplar hâzineyi korumakla yükümlüdürler.

Not: Çoğunuz ulufenin maaş olduğundan yola çıkarak doğru eşleştirme yapıldığını düşündünüz. Ancak ters mantık kurun, para (hazine) Garibanlarda yani Gariplerdedir.

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

1. Kavalalı Mehmet Paşa'nın isyanı sürecinde 1831'de yabancı devletler karşısında Osmanlı çıkarlarını korumak için "*Le Moniteur Ottoman*" adlı Fransızca gazete çıkarılmıştır.

Bu gazetenin çıkarılmasında etkili olan Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Abdülmecit B) Abdülaziz
C) II. Mahmut D) II. Abdülhamit
E) V. Mehmet Reşat

2. **Osmanlı Devleti'nde havacılık faaliyetlerinin başlamasında etkili olan devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Damat Ferit Paşa
B) Mahmut Şevket Paşa
C) Gazi Osman Paşa
D) Nevşehirli Damat İbrahim Paşa
E) Merzifonlu Kara Mustafa Paşa

3. 1827 yılında mehterhanenin kapatılması üzerine Askeri Bando Okulu olan Mızıka-i Hümayun kuruldu.

Bu okulun gelişiminde etkili olan ünlü yabancı uzman aşağıdakilerden hangisidir?

A) Komt de Bonneval
B) Giuseppe Donizetti
C) Baron de Tott
D) Helmuth von Moltke
E) De Rochefort

4. **Aşağıdakl bankalardan hangisinin II. Abdülhamit Dönemi'nde kurulduğu söylenebilir?**

A) Bank-ı Dersaadet
B) Bank-ı Osmani
C) Memleket Sandıkları
D) Ziraat Bankası
E) Emniyet Sandığı

5. **"Hilye" denilen yazı süsleme sanatının ilk hattatı olan ve II. Mustafa'ya hat dersleri veren ünlü hattat aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Hafız Osman B) Seyyid Lokman
C) Levni D) Abdülkadir Meragi
E) Hacı Arif Bey

6. **Osmanlı Medreselerindeki akademik kariyer basamakları aşağıdakilerden hangisinde sırasıyla verilmiştir?**

A) Muid - Softa - Danişment - Mülazım - Müderris
B) Softa - Muid - Mülazım - Danişment - Müderris
C) Danişment - Softa - Mülazım - Muid - Müderris
D) Softa - Danişment - Muid - Mülazım - Müderris
E) Danişment - Mülazım - Softa - Muid - Müderris

7. **Katip Çelebi ve Koçi Bey'in ortak özellikleri arasında;**

I. XVII. yüzyılda yaşamaları,
II. IV. Murat'a duraklamanın nedenleri ile ilgili raporlar hazırlamaları,
III. kendilerine ait risalelerinin olmaları

gelişmelerinden hangileri gösterilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

8. **Osmanlı Devleti'nde hacca gönderilen alaylar aşağıdakilerden hangisi ile adlandırılmıştır?**

A) Kılıç Alayı B) Amin Alayı
C) Surre Alayı D) Kadir Alayı
E) Mevlit Alayı

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

9. **Matematik ve astronomi uzmanı olan, II. Mehmet Dönemi'nde Osmanlı himayesine giren, Ayasofya Medresesi'nin baş müderrisliğine getirilen Ali Kuşçu'nun daha önce;**

I. Timur,

II. Akkoyunlu,

III. Harzemşah

devletlerinden hangilerine önemli hizmetlerde bulunduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

10. I. Kırım - Han

II. Eflak - Voyvoda

III. Hicaz - Emir

Yukarıdaki eyalet ve başındaki görevlilerin kullandığı ünvan eşleştirmelerinden hangilerinin doğru olduğu savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

11. I. Tayin veya atama belgesi anlamına gelir.

II. Padişahın resmi bir yazıyı onaylamasıdır.

III. Halkın haklarını yöneticilere karşı korumak için yayımlanan belgedir.

Bu açıklamaların aşağıdaki kavramlarla ilişkisi hangisinde doğru olarak gruplandırılmıştır?

	I	II	III
A)	Berat	Adaletname	Tevki
B)	Tevki	Berat	Adaletname
C)	Berat	Tevki	Adaletname
D)	Tevki	Adaletname	Berat
E)	Adaletname	Tevki	Berat

12. **Aşağıdakilerden hangisinin Salîyaneli Eyaletler içerisinde yer aldığı söylenemez?**

A) Yemen B) Kırım C) Tunus
D) Mısır E) Trablusgarp

13. **Aşağıdakilerden hangisi Divan-ı Hümayun üyesi olan Nişancının görevleri arasında yer almaz?**

A) Dirlik topraklarının kaydını tutma

B) Devletin gelir - gider dengesini hesaplama

C) Fethedilen yerleri tahrir defterlerine kaydetme

D) Yazışmaları düzenleme

E) Resmi belgelere tuğra çekme

14. I. Ali Kuşçu

II. Takiyüddin Mehmet

III. Kadızade-i Rumi

Yukarıdaki bilim insanlarından hangileri astronomi alanında çalışmalar yapmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

15. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde eğitim ve öğretim alanında kullanılan kavramlardan birisi değildir?**

A) Sahn B) İcazet
C) Darü'l Kurra D) Müteselim
E) Muid

16. **Osmanlı Devleti'nde;**

I. yönetime Enderun kökenli devlet adamlarının getirilmesi,

II. müsadere usulünün uygulanması,

III. geleneksel Türk hakimiyet anlayışının sürdürülmesi

uygulamalarından hangileri merkezi otoriteyi güçlendirmek amacını taşımaktadır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

1. "II. Mahmut" yabancı devletler karşısında Osmanlı çıkarlarını korumak için "Le Moniteur Ottoman" adlı Fransızca bir gazete çıkarılmasını sağlamıştır.

Not: Soru zor ama MEB kitaplarında yer almaktadır.

ABCDE

2. Osmanlı'da ilk havacılık faaliyetleri 1911'de (Trablusgarp Savaşı süreci) Harbiye Nazırı "Mahmut Şevket Paşa" önderliğinde başlamıştır.

ABCDE

3.
- **Komt de Bonneval:** I. Mahmut Dönemi'nde Humbaracı Ocağını ıslah eden yabancı uzman
- **Giuseppe Donizetti:** Mızıka-i Hümayun'un gelişiminde etkili olan yabancı uzman
- **Baron de Tott:** Mühendishane-i Bahri Hümayun'un kuruluşunda yardım alınan yabancı uzman
- **Helmuth von Moltke:** II. Mahmut Dönemi'nde Osmanlı hizmetinde bulunan Alman uzman
- **De Rochefort:** III. Ahmet Dönemi'nde Osmanlı'ya sığınma talebinde bulunan yabancı uzman

Not: "Hocam bunlar detay değil mi?" İptal edilen 2022 KPSS lisans sınavında Baron de Tott soruldu. Ne olur, ne olmaz diyerek ben de seçeneklerde yer alan tüm yabancı uzmanları bir soru ile açıklamak istedim.

ABCDE

4.
- Bank-ı Dersaadet (1847) Abdülmecit,
- Bank-ı Osmani (1856) Abdülmecit,
- Memleket Sandıkları (1863) Abdülaziz,
- Emniyet Sandığı (1868) Abdülaziz,
- Ziraat Bankası (1888) II. Abdülhamit Dönemi'nde kurulmuştur.

ABCDE

5. Sorumuzun doğru cevabı "Hafız Osman"dır. (Yeni MEB) Seyyid Lokman ve Levni minyatür ustalarıdır. Abdülkadir Meragi ve Hacı Arif Bey önemli bestekarlardır.

ABCDE

6. Medreselerdeki akademik kariyer basamakları;

1. **Softa (Suhte):** Orta kademedeki öğrenci,
2. **Danişment:** Yüksek öğrenim düzeyindekiler,
3. **Muid:** Müderris yardımcısı,
4. **Mülazım:** Bekleme süresi,
5. **Müderris:** Atanmış öğretmen

ABCDE

7. Koçi Bey ve Katip Çelebi; XVII. yüzyılda yaşamışlardır. Risaleler yani raporlar hazırlamışlardır. IV. Murat'a duraklamanın nedenleri ile ilgili raporlar sunmuşlardır.

ABCDE

8.
- **Amin Alayı:** Çocuklar okula başladığında düzenlenen alaydır.
- **Kılıç Alayı:** Padişahların tahta çıktığı süreçte düzenlenen alaydır.
- **Surre Alayı:** Hacca gönderilen alaylardır. (Yeni MEB)
- **Kadir ve Mevlit Alayı:** Kandillerde düzenlenen alaylardır.

ABCDE

9. Ali Kuşçu ilk etapta Timur Devleti'nde Semerkant Rasathanesinde görev almış, ardından Akkoyunlu Uzun Hasan'ın baş danışmanı olmuştur. Fatih Dönemi'nde de Osmanlı himayesine girmiştir.

ABCDE

INDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

10. İmtiyazlı Eyaletler içerisinde yer alan;

- Kırım'ın başındakiler Han (Giray - Noyan),
- Eflak'ın başındakiler Voyvoda,
- Hicaz'ın başındakiler Emir ünvanlarını kullanmışlardır.

Bu doğrultuda öncüllerin tamamını cevap olarak kabul edebiliriz.

ABCD**E**

11.

- **Berat:** Tayin veya atama belgesi anlamına gelir.
- **Tevki:** Padişahın resmi bir yazıyı onaylamasıdır.
- **Adaletname:** Halkın haklarını yöneticilere karşı korumak için yayımlanan belgedir.

AB**C**DE

12. Saliyaneli Eyaletler merkeze uzak olup, iltizam sisteminin uygulandığı eyaletlerdir.

Tunus - Cezayir - Trablusgarp - Habeş - Yemen - Mısır Saliyaneli Eyaletler içerisinde yer almaktadır.

Kırım ise İmtiyazlı Eyaletler statüsündedir.

AB**C**DE

13.

- A, C, D ve E seçeneklerindekiler Nişancının görevleri arasındadır.
- Ancak devletin gelir-gider dengesini hazırlama Defterdarın görevidir.

AB**C**DE

14. Öncüllerde verilen bilim insanlarının tamamı astronomi alanında çalışmalar yapmıştır. Kadızade-i Rumi, Ali Kuşçu'nun hocasıdır. Ali Kuşçu Ay ile ilgili çalışmalar yapmıştır. Takiyüddin Mehmet ise Osmanlı'da ilk rasathaneyi kuran bilim insanıdır.

ABCD**E**

15. A, B, C ve E seçeneklerindeki kavramlar Osmanlı eğitim ve öğretim alanıyla ilgilidir. Buna göre;

- **Sahn:** Medreselerin üniversite düzeyindeki kısmıdır.
- **İcazet:** Medrese mezunlarının aldığı diplomadır.
- **Darü'l Kurra:** Kur'an-ı Kerim ağırlıklı eğitim veren özel medreselerden birisidir.
- **Muid:** Medreselerde müderrislerin yardımcıları olarak görev yapanlardır.

D seçeneğindeki mütesellim ise; herhangi bir beylerbeyi veya sancakbeyinin aldığı bir görev sebebiyle eyaletinin ya da sancağının başında bulunmadığı esnada, vekaleten bu göreve atanan kişilerdir.

ABC**D**E

16. I. ve II. öncüllerdeki gelişmeler merkezi otoriteyi güçlendirmeye yöneliktir. Buna göre:

- Özellikle II. Mehmet Dönemi'nden itibaren devşirme kökenlilerin devlet görevlerindeki ağırlığı artırılmıştır. Sarayda eğitilen görevliler sadakatle görev yapmış ve merkezi otoriteye güç kazandırmıştır.
- Müsadere usulü; haksız kazançla zengin olmuş devlet görevlilerinin mallarına el konulması şeklinde açıklanmaktadır. Devlet, kamu görevlilerinin görevleri esnasında edindiği malların, devlet malı olduğu ilkesini benimsemiştir. Bu durum merkeziyetçi devlet anlayışıyla açıklanabilir.

III. öncülde yer alan durum ise, merkezi devlet yapılanmasına zarar verici özelliklere sahiptir. Örneğin "devlet hanedanın ortak malıdır" anlayışının benimsenmesi taht kavgalarına ortam hazırlamıştır.

ABC**D**E

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

1. **Osmanlı Devleti'nde esnaf ve tüccarları denetleyen devlet görevlisi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Muhtesip B) Softa C) Mülazım
D) Müderris E) Subaşı

2. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devletindeki lonca teşkilatıyla ilgili kavramlardan birisi değildir?**

A) Gedik B) Kethüda C) Şeyh
D) Narh E) Nafia Nezareti

3. I. Kırım
II. Tunus
III. Cezayir
IV. Trablusgarp

Yukarıdaki bölgelerden hangileri Osmanlı Devletinde "Garp Ocakları" içinde yer almaktadır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) II, III ve IV E) I, II, III ve IV

4. **Osmanlı Devletinde aşağıdakilerden hangisi yenileşme hareketleri sonucunda ortaya çıkmıştır?**

A) İltizam B) Divan C) Nazırlık
D) Cebelü E) Dirlik

5. **Osmanlı Devleti'nde aşağıdaki görevlilerden hangisinin Peygamber soyundan gelenlerin kayıtlarını tutmaktan sorumlu olduğu söylenebilir?**

A) Şeyhülislam B) Kadı
C) Kazasker D) Nakibüleşraf
E) Defter Emini

6. **Osmanlı Devleti Döneminde yapılan aşağıdaki mimari eserlerden hangisi günümüzde Türkiye sınırları dışında yer almaktadır?**

A) Bostancı Camii
B) Rüstem Paşa Medresesi
C) Vardar Köprüsü
D) II. Mahmut Türbesi
E) Aziziye Camii

7. **Osmanlı Devleti'nde;**

I. Heyet-i Vükela,
II. Divan-ı Hümayun,
III. Encümen-i Daniş,
IV. Meşveret Meclisi

kurumlarından hangileri yürütme organının görevlerini doğrudan yerine getirmiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve IV E) III ve IV

8. **Osmanlı donanmasında görev almış ünlü denizciler arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?**

A) Turgut Reis B) Çalı Bey
C) Hacı İlbey D) Hızır Reis
E) Kılıç Ali Paşa

9. • Geliri yirmi bin ile üç bin akçe arasında olan topraklardır.
• Geliri saray görevlilerine, imamlara, hafızlara, muhafızlara verilmiştir.

Yukarıda özellikleri verilen toprak türü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Zeamet B) Arpalık C) Tımar
D) Mülk E) Yurtluk

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

10. Osmanlı mimarisi XVIII. yüzyıldan itibaren Batı etkisinde gelişmiştir. Bu dönemde yapılan eserlerde Avrupa'nın kullandığı mimari üsluplar örnek alınmıştır.

Buna göre;

I. Laleli Camii,
II. Bursa Ulu Camii,
III. Fatih Camii,
IV. Nuru Osmaniye Camii

eserlerinden hangilerinde Batı'nın etkisinden söz edilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve IV E) II ve III

11. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde ekonomi alanındaki kavramlardan birisi değildir?**

A) Kapan B) Lonca
C) İmdadiyye-i Seferiye D) Akçe
E) Nakibü'l Eşraf

12. **Osmanlı Devleti'nde Kapıkulu Ordusuyla ilgili olarak aşağıdaki açıklamalardan hangisi yanlıştır?**

A) Devşirme kökenli askerlerdir.
B) Devletten ulufe adı verilen maaş alırlar.
C) Askerlik dışında başka işle meşgul olamazlar.
D) Merkez ordusu olarak başkentte bulunurlar.
E) Dirliklerden en büyük payı alırlar.

13. Osmanlı Devleti'nde tımar sisteminin uygulandığı eyaletlerde yapılan sayımlara "tahrir" denirdi.

Buna göre;

I. bir bölgenin fethedilmesi,
II. yeni bir padişahın tahta geçmesi,
III. yaşanan bir afetten dolayı gelir toplama ihtiyacının doğması

gelişmelerinden hangileri yeni bir tahririn yapılmasını gerektiren nedenler arasında gösterilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

14. Klasik dönemde Osmanlı medreseleri genel ve ihtisas olmak üzere iki kısımda incelenmektedir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi ihtisas medreselerinden birisi değildir?

A) Darül Kurra B) Sahn-ı Seman
C) Darül Hadis D) Darüt Tıp
D) Darül Hendese

15. **Osmanlı Devleti'nin aşağıdaki kurumlarından hangisinde Batı etkisi görülmüştür?**

A) Enderun B) Medrese
C) Rüştiye D) Mahalle Mektebi
E) Lonca

16. **Osmanlı Devleti'nde Lonca sisteminin önemini kaybetmesinde;**

I. Sanayi Devrimi,
II. İltizam sistemi,
III. Kapitülasyonlar,
IV. Malikâne sistemi

unsurlarından hangilerinin etkisi olduğu savunulabilir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

17. Osmanlı Devleti'nde tahta çıkacak şehzadelerin tecrübe kazanması için "sancağa çıkma" sistemi uygulanmıştır. Buna göre şehzadeler sancaklarda valilik görevi yapmıştır.

Buna göre Osmanlı Devleti'nde sancağa çıkan ilk ve son şehzadeler aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak gruplandırılmıştır?

	Sancağa ilk çıkan	Sancağa son çıkan
A)	II. Murat	II. Mehmet
B)	I. Murat	III. Mehmet
C)	I. Bayezid	II. Osman
D)	III. Mehmet	I. Murat
E)	Orhan Bey	I. Ahmet

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

1. **Softa:** Osmanlı medreselerinin "dahil" olarak bilinen kısmından mezun olan öğrencilerdir.

Mülazım: Atanmak için sıra bekleyen müderris ya da kadı adaylarıdır.

Müderris: Medreselerde ders veren öğretmenlerdir.

Subaşı: Eyalet, sancak ve kazalarda güvenlikten sorumlu görevlidir.

Esnaf ve tüccarları denetleyen muhtesipler ise satılan malların fiyatlarını kontrol etmişlerdir.

ABCDE

2. **Gedik:** Esnaf ve zanaatkara dükkan açmak için verilen izindir.

Kethüda: Loncaları temsil eden, hükümetle olan ilişkilerini düzenleyen görevlidir.

Şeyh: Loncaları yöneten ve aynı zamanda dini kimliğe sahip olan kimselerdir.

Narh: Tüketici haklarının korunması için, özellikle temel tüketim maddelerinin lonca ve devlet işbirliğiyle fiyatlarının belirlenmesidir.

Bu durumda A, B, C ve D seçeneklerinde yer alan kavramlar lonca teşkilatıyla ilgilidir. E seçeneğindeki Nafia Nezareti ise Bayındırlık Bakanlığıdır. Lonca ile ilişkili değildir.

ABCDE

3. Osmanlı Devleti'nde Kuzey Afrika'da bulunan;

- Trablusgarp,
- Cezayir,
- Tunus "Garp Ocakları" içinde yer almaktadır. **(Yeni MEB)**

ABCDE

4. **İltizam:** Vergi gelirlerinin belirli bir bedel karşılığı kişilere açık artırma yoluyla devredilmesidir.

Divan: Orhan Bey döneminde kurulan ve önemli sorunların görüşüldüğü danışma meclisidir.

Cebelü: Tımar sistemi ile yetiştirilen askerlerdir.

Dirlik: Vergi gelirlerinin maaş ya da hizmet karşılığında askerlere ve devlet görevlilerine verilmesidir.

Dolayısıyla A, B, D ve E seçeneklerindeki kurum ve sistemler Osmanlı'nın klasik döneminde ortaya çıkmıştır. Fakat C seçeneğindeki nazırlık (bakanlık), II. Mahmut döneminde divanın kaldırılmasıyla ortaya çıkan bir yenileşme hareketinin ürünüdür.

ABCDE

5. Osmanlı Devleti'nde Peygamber soyundan gelenlerin (seyyid ve şeriflerin) kaydını tutan görevli "Nakibüleşraf'tır. Nakibüleşrafların yeşil sarık takma imtiyazı bulunmaktadır.

ABCDE

6. A, B, D seçeneklerindeki eserler İstanbul'da, E seçeneğindeki Aziziye Camii ise Konya'da yer almaktadır. C seçeneğindeki Vardar Köprüsü ise Üsküp'te (Makedonya'da) bulunmaktadır.

ABCDE

7.

- Osmanlı'da genel olarak yasama ve yürütme yetkileri padişaha ait olmuştur. Divanıhümayun'da ülke sorunlarının görüşülmesi ve burada alınan kararların padişahın onayından sonra yürürlüğe girmesi, Divanıhümayun'un da yürütme görevine sahip olduğunu göstermektedir.
- II. Mahmut döneminde kurulan nazırlıkların bir araya geldiği ve günümüzdeki hükümete benzetilen Heyet-i Vükela da yürütme görevine sahip olmuştur.

III. öncüldeki Encümen-i Daniş Tanzimat döneminde ortaya çıkan bir bilim kuruluyken; IV. öncüldeki Meşveret Meclisi III. Selim döneminde ıslahatlarla ilgili kurulan bir danışma kuruludur. Dolayısıyla bu kurumların doğrudan yürütmeyle ilgili görevleri yoktur.

ABCDE

8. **Turgut Reis:** Trablusgarp'ın fethinde rol oynamış ve kendisinden sonraki denizcileri etkilemiştir.

Çalı Bey: Osmanlı Devleti'nin 1415'te Venedik'le yaptığı ilk deniz savaşında Osmanlı donanmasını yönetmiştir.

Hızır Reis (Barbaros Hayrettin Paşa): XVI. yüzyılda Akdeniz'de Osmanlı egemenliğinin pekişmesinde etkili olmuş, Preveze Deniz Savaşı'nda Haçlı donanmasını yenmiştir.

Kılıç Ali Paşa: 1571'deki İnebahtı yenilgisinde filosunu kurtararak önemli bir iş başarmıştır.

C seçeneğindeki Hacı İlbey ise Karesioğullarının Osmanlı topraklarına katılmasıyla birlikte Osmanlı hizmetine giren komutanlardan birisidir. Hacı İlbey denizci olmadığından doğru cevap da C olmalıdır.

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

9. Dirlik topraklar kendi içerisinde şu kısımlara ayrılmıştır:

- **Has Topraklar:** Geliri yüz bin akçeden fazla olan topraklardır. Geliri padişah, divan üyeleri ve birinci dereceden devlet memurlarına verilmiştir.
- **Zeamet Topraklar:** Geliri yüz bin akçe ile yirmi bin akçe arasında olan topraklardır. Buradan elde edilen gelir eyalet merkezlerinde oturan üst düzey yöneticilere verilmiştir.
- **Tımar Topraklar:** Geliri yirmi bin ile üç bin akçe arasında olan topraklardır. Bu toprakların geliri saray ve cami görevlilerine, muhafızlara verilmiştir.

ABCDE

10. II. ve III. öncüllerde yer alan Bursa Ulu Camii ile İstanbul'daki Fatih Cami Osmanlı'nın ilk dönemlerinde inşa edildiği için, bu eserlerin Batı etkisinde geliştiği söylenemez. Osmanlı mimarisi üzerinde Batı etkisi XVIII. yüzyılın başlarında Lale Devri'yle başlamıştır. I. öncüldeki Laleli Camii ve IV. öncüldeki Nuru Osmaniye Camii ise Batı'daki Barok üslubunun örnek alınmasıyla inşa edilmiştir. Ayrıca Nuru Osmaniye Camii Osmanlı'nın ilk Barok tarzındaki camisidir. Batı etkisinde gelişen diğer eserler ise şunlardır: Ayazma Camii, Aynalıkavak Kasrı, Selimiye Kışlası, Zeynep Sultan Camii, Nusretiye Camii, Sultan Mahmut Türbesi, Dolmabahçe Sarayı, Beylerbeyi Sarayı, Büyük Postane...

ABCDE

11. **Kapan:** Meyve ve sebze halleri olarak bilinen terimdir. **İmdadiyye-i Seferiyye:** Seferler öncesi halktan toplanan vergidir. **Lonca:** Ahilik geleneğine dayanan Lonca teşkilatı, esnafların oluşturduğu teşkilattır. **Akçe:** Osmanlı Devleti'ndeki temel para birimidir. E seçeneğindeki Nakibü'l Eşraf ise peygamber soyundan gelenlerin kaydını tutan görevlidir. Dolayısıyla bu kavram ekonomiyle ilgili olmadığından doğru cevap E olmalıdır.

ABCDE

12. I. Murat Dönemi'nde kurulan Kapıkulu Ordusu Osmanlı Devleti'nin başkentte bulunan merkez ordusudur. Bu orduyla ilgili A, B, C ve D seçeneklerindeki bilgiler doğrudur. Fakat E seçeneğinde belirtilen dirlik sisteminin Kapıkulu Ordusuyla bir ilgisi yoktur. Saliyanesiz eyaletlerde uygulanan dirlik sistemi sayesinde tımarlı sipahi ordusu yetiştirilmiştir. Bu ordu mensupları devletten maaş almazlardı.

NOT: ÖSYM bu tarz soru çok sormuştur. Dikkat edilmelidir.

ABCDE

13. Tahrir yapılmasındaki amaç eyaletlerdeki nüfus ve gelir kaynaklarını tespit etmek ve bunları devlet görevlilerine şahıslara ve vakıflara hizmetleri karşılığında; maaş, mülk ve gelir olarak dağıtmaktır. Öncüllerde verilenlerin tamamı da yeni bir tahririn yapılmasını gerektiren nedenler arasındadır. **(Yeni MEB).**

ABCDE

14. A, C, D ve E seçenekerinde ihtisas medreselerine yer verilmiştir. Bunlardan Darul Kurra Kur'an eğitimi, Darul Hadis hadis eğitimi, Darut Tıp tıp eğitimi ve Darul Hendese ise matematik eğitimi vermiştir. Fakat Sahn-ı Seman, Fatih tarafından yaptırılan genel medreselerden birisidir.

ABCDE

15. Enderun, medrese, mahalle mektebi Osmanlı Devleti'nin örgün eğitim veren kurumlarıdır. Loncalar ise mesleki eğitim konusunda görev yapmaktadır. Bütün bu eğitim kurumları klasik dönemde değerlendirilir. Ancak C seçeneğindeki rüştiyeler, Abdülmecit Dönemi'nde, Batı etkisiyle kurulan ortaokul seviyesindeki okullardır.

ABCDE

16. Vergi gelirlerinin açık artırma usulüyle satılması anlamına gelen iltizam sistemi ile bu vergilerin ömür boyu kişilere satılması anlamına gelen malikâne sistemlerinin, lonca sisteminin güç kaybetmesiyle doğrudan bir ilgisi yoktur. I. öncüldeki Sanayi Devrimi'yle Avrupa'da fabrikalaşma ve makineleşme gerçekleşmiştir. Bu durum Osmanlı'daki el tezgahları ve atölyelerin kapanmasına yol açmıştır. III. öncüldeki kapitülasyonlar nedeniyle Avrupa'dan gelen bol ve ucuz mallar Osmanlı pazarlarını ele geçirmiş, yerli üretime zarar vermiştir.

ABCDE

17. Osmanlı Devleti'nde sancağa çıkan ilk padişah I. Murat, sancağa çıkan son padişah ise III. Mehmet'tir. III. Mehmet'ten sonra oğlu I. Ahmet, sancağa çıkmadan, valilik yapmadan, tahta çıkan ilk padişah olmuştur.

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

BU ÜNİTE İLE İLGİLİ ÇIKMIŞ SORULARIN DEĞERLENDİRİLMESİ

- Bu ünite ile ilgili ÖSYM sorularına baktığımızda Ortaöğretim ve Ön Lisans sınavlarında genelde **1 tane** soru çıkmakta olup Lisans sınavlarında ise her yıl soru sorulmamaktadır.
- Sorular bilgi, bilgi ve yorum, kavram - açıklama eşleştirmeleri şeklindedir.
- **Ortaöğretim KPSS'de çıkan kavramlar:** Orhan Bey, Çelebi Mehmet, Fetret Devri, Çandarlı ailesi
- **Ön Lisans KPSS'de çıkan kavramlar:** Orhan Bey (Teşkilatlanma faaliyetleri, Karesioğulları), Ahilerin desteği, Şeyh Edebali, İskan Politikası, Fetret Devri
- **Lisans KPSS'de çıkan kavramlar:** Orhan Bey (Rumeli'ye geçiş), Gaziyan-ı Rum, I. Bayezit (Niğbolu Savaşı), Balkan Fetihleri, Kılıç Hakkı, Şenlendirme ve İskan politikaları
- ÖSYM'nin **son 15 yılda** Ortaöğretim, Ön Lisans ve Lisans sınavlarında sorduğu sorular tek tek incelenerek bu istatistikler çıkarılmıştır.

1. **Aşağıdaki kavramlardan hangisi Rumeli'nin fethi sırasında Anadolu'dan göç ettirilip bu bölgede iskân edilen Türkleri ifade etmektedir?**

A) Evlad-ı Fatihan B) Erkan-ı Erbaa
C) Nizam-ı Alem D) Kızıl Elma
E) Müdara

2. **Osmanlı Kuruluş Dönemi'nde Germiyanoğullarının çeyiz ve Hamitoğullarının satın alma yoluyla Osmanlı'ya toprak vermelerinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Osmanlı'nın desteğini alarak denizlere açılmak
B) Osmanlı'nın Rumeli'deki fetih politikasından yararlanmak
C) Trabzon Rum İmparatorluğuna karşı ittifak kurmak
D) Karamanoğulları tehdidine karşı Osmanlı'nın desteğini sağlamak
E) İstanbul kuşatmalarında Osmanlı'ya maddi destek vermek

3. **Aşağıdaki Osmanlı padişahlarından hangisi için Fransız yazarlar "Şimşek" ifadesini kullanmıştır?**

A) I. Murat B) I. Mehmet C) I. Bayezit
D) II. Murat E) II. Mehmet

4. **Osmanlı Devleti'nin I. Murat Dönemi'nde devlet teşkilatlanması alanında yaptığı çalışmalar arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?**

A) Rumeli Beylerbeyliği'nin kurulması
B) Yeniçeri Ocağı'nın temellerinin atılması
C) Defterdarlık makamının oluşturulması
D) Tımar sisteminin daha teşkilatlı bir şekilde uygulanması
E) İlk Osmanlı tersanesinin açılması

5. "Moğolların önünden kaçan Türkmenlerin Bizans sınırına dayanması ve bu nüfus potansiyelinin Kayı Boyu tarafından iyi yönlendirilmesi ile Anadolu'da yeni bir Türk beyliği ortaya çıkmıştır."

Osmanlı Beyliği'nin kuruluşu ile ilgili yukarıdaki tezi ortaya atan ve "Tarihçilerin Kutbu" olarak anılan ünlü tarihçi aşağıdakilerden hangisidir?

A) İlber Ortaylı B) Paul Wittek
C) Halil İnalcık D) Andrew Mango
E) Harold Armstrong

6. **Aşağıdaki Türk beyliklerinden hangisinin topraklarının ele geçirilmesi ile Hacı İlbeyi, Evrenuz Bey, Ece Halil, Gazi Fazıl Bey gibi önemli komutanlar Osmanlı hizmetine girmiştir?**

A) Dulkadiroğulları B) Menteşeoğulları
C) Karesioğulları D) Karamanoğulları
E) Germiyanoğulları

INDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

7. **Osman Bey Dönemi'nde Osmanlı hakimiyeti altına giren yerler arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?**

A) Kulacahisar B) Bilecik C) Karacahisar
D) Tekirdağ E) İnegöl

8. **Osmanlı Kuruluş Dönemi'nde meydana gelen aşağıdaki savaşlardan hangisi "Haçlı Savaşı" özelliğine sahip değildir?**

A) Varna B) I. Kosova
C) II. Kosova D) Sırpsındığı
E) Sazlıdere

9. **Kuruluş Dönemi'nde İstanbul'u kuşatan Osmanlı hanedanı üyeleri aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak gruplandırılmıştır?**

A) I. Murat - I. Bayezit - I. Mehmet
B) I. Bayezit - Musa Çelebi - II. Murat
C) I. Murat - Mehmet Çelebi - II. Murat
D) I. Bayezit - Süleyman Çelebi - I. Mehmet
E) I. Murat - I. Bayezit - İsa Çelebi

10. "Mal odur ki hayra sarf oluna" **sözü ile ilk vakıf teşkilatının kurulmasını sağlayan Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Osman Bey B) Orhan Bey
C) I. Murat D) I. Mehmet
E) I. Bayezit

11. Fuat Köprülü Osmanlı Beyliği'nin kurulması ve gelişmesinde etkili grupların varlığından bahsetmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu gruplar arasında gösterilemez?

A) Gaziyan-ı Rum B) Ahiyan-ı Rum
C) Baciyan-ı Rum D) Abdalan-ı Rum
E) Evlad-ı Fatihan

12. **I. Murat Dönemi'nde Kütahya, Tavşanlı, Emet, Simav gibi yerleşim yerleri aşağıdaki beyliklerin hangisinden çeyiz yoluyla alınmıştır?**

A) Germiyanoğulları
B) Karamanoğulları
C) Menteşeoğulları
D) Hamitoğulları
E) Karesioğulları

13. **Genel kabul gören anlayışa göre Osmanlı Beyliği Antik Çağ'da Anadolu için ifade edilen aşağıdaki bölgelerden hangisinde kurulmuştur?**

A) Bitinya B) Kapadokya
C) Kommegene D) Kilikya
E) Likya

14. **Aşağıdaki padişah ve döneminde meydana gelen gelişme eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?**

A) I. Mehmet - İlk deniz savaşının yapılması
B) II. Murat - II. Kosova Savaşı'nın yapılması
C) I. Bayezit - Anadolu Beylerbeyliğinin kurulması
D) I. Murat - Veraset sisteminde ilk değişikliğin yapılması
E) Orhan Bey - İlk bac vergisinin alınması

15. **Osmanoğullarının soy kütüğü incelendiğinde aşağıdaki boy, soy veya aşiretlerden hangisi ile doğrudan bağlantısının olduğu söylenemez?**

A) Karakeçili B) Kınık C) Bozok
D) Gün Han E) Kayı

INDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

1.
- **Evlad-ı Fatihan:** Rumeli'nin fethi sırasında Anadolu'dan göç ettirilen bu bölgede iskan edilen Türklerdir.
- **Erkan-ı Erbaa:** Osmanlı Devletl'nde seyfiye,ilmiye sınıflarını,reayayı içine alan kavramdır.
- **Nizam-ı Alem:** Dünyaya ve kainata hakim olan düzen ve denge anlamına gelir.
- **Kızıl Elma:** Türk mitolojisinde Türkler ve de özellikle Oğuz Türkleri için üzerinde düşündükçe uzaklaşan ancak uzaklaştığı oranda cazibesi artan ülkeler veya düşleri simgeleyen bir ifadedir.
- **Müdara:** Osmanlı Devleti'nin kuruluşu sürecinde komşu tekfurluk veya beyliklerle görünüşte iyi geçinme politikasıdır.

Not: Hocam bunlar çok detay değil mi? Evet ama 2022 KPSS lisans sınavında Nizam-ı Alem soruldu. Seçeneklerde de benim seçeneklere koyduğum kavramlar vardı. Ben de bir soru üzerinden hepsini açıklamak istedim.

ABCDE

2. Germiyanoğullarının Karamanoğulları ile mücadelesinde Germiyanoğlu Süleyman Bey Osmanlıların desteğini almayı amaçlamış ve kızını I. Murad'ın oğlu Bayezid ile evlendirmiştir. Bu evlilik sonrasında Kütahya, Tavşanlı, Emet ve Simav Osmanlılara verilmiştir. Hamitoğulları da Karamanoğullarının baskısı üzerine Osmanlılara yaklaşma ihtiyacı hissetmiştir. Bu nedenle Akşehir, Beyşehir, Seydişehir, Yalvaç ve Karaağaç'ı 80 bin altın karşılığında Osmanlı'ya satmıştır. Bu bilgiler **Yeni MEB** kitabından alınmıştır.

ABCDE

3. Bazı sorularda çok düşünmeyin halk arasında şimşeğin diğer adı ne? Tabi ki Yıldırım, yani I. Bayezit (Yıldırım Bayezit). I. Bayezit, şehzadeliği sürecinde babası I. Murat'ın yaptığı Frenkyazısı Savaşı'na hızlı bir şekilde katılıp, savaşın sonucuna etki ettiği için bu ünvanla anılmıştır.

ABCDE

4. A, B, C ve D seçeneklerinde verilenler I. Murat Dönemi'nde devlet teşkilatlanması alanında yapılan çalışmalardır. İlk Osmanlı tersanesi ise Orhan Bey Dönemi'nde Karamürsel'de açılmıştır.

ABCDE

5. Sorumuzun cevabı Halil İnalcık'tır. Halil İnalcık Osmanlıların kuruluşu ile ilgili ayrıca Paul Wittek'in gaza tezini benimsemiş ancak yetersiz bulmuştur. Uçlardaki sosyal değişime dikkat çekmiştir. Halil İnalcık, "Tarihçilerin Kutbu", "Şeyh'ül Müverrihin" ünvanları ile anılmaktadır.

ABCDE

6. Orhan Bey Dönemi'nde Karesioğullarının ele geçirilmesi ile soruda sözü edilen önemli Karesi komutanları Osmanlı hizmetine girmiştir.

ABCDE

7. Osman Bey Dönemi'nde Bizans tekfurlarından Kulacahisar, Yunthisar, Karacahisar, İnegöl, Bilecik alındı. Tekirdağ, Rumeli tarafındadır. Rumeli'deki fetihler ise Orhan Bey Dönemi'nde başlamıştır.

ABCDE

INDEKSAKADEMİ youtube/indekskademi

OK-YAY

8. Kuruluş Dönemi'ndeki Osmanlı-Haçlı Savaşları; Sırpsındığı, I. Kosova, Varna ve II. Kosova savaşlarıdır. Sazlıdere Savaşı Osmanlı ile Rumeli'deki Bizans tekfurları arasında gerçekleşmiştir. Haçlı Savaşı özelliğine sahip değildir.

ABCDE

9. Osmanlı Kuruluş Dönemi'nde İstanbul'u kuşatanlar; I. Bayezit; Dört kez kuşatmıştır. Musa Çelebi; Fetret Devri'nde kuşatmıştır. II. Murat; 1422'de kuşatmıştır. Bu girişimlerin hiçbiri başarılı olamamıştır.

ABCDE

10. "Mal odur ki hayra sarf oluna" sözü ile ilk vakıf teşkilatının kurulmasını sağlayan Osmanlı padişahı "Orhan Bey"dir. **(Yeni MEB)** Ayrıca Orhan Bey ilk tersaneyi, medreseyi kurmuş, ilk gümüş parayı da bastırmıştır.

ABCDE

11. Fuat Köprülü'ye göre Osmanlı Beyliği'nin kurulup ve gelişmesinde etkili olan gruplar; Gaziyan-ı Rum (Anadolu Gazileri, Alpleri), Ahiyan-ı Rum (Ahi Teşkilatı), Baciyan-ı Rum (Anadolu Kadınları), Abdalan-ı Rum (Dervişler, Erenler) şeklindedir. **(Yeni MEB)**

Soru kökünde Fuat Köprülü'ye göre ifadesi yer aldığı için cevabımız "Evlad-ı Fatihan"dır.

ABCDE

12. I. Murat Dönemi'nde Germiyanoğullarından çeyiz yoluyla "Kütahya, Tavşanlı, Emet ve Simav; Hamitoğullarından satın alma yoluyla "Isparta, Beyşehir, Seydişehir, Yalvaç ve Akşehir" gibi yerler alınmıştır.

ABCDE

13. Genel kabul gören anlayışa göre Osmanlı Beyliği Batı Anadolu'da "Bitinya" denilen bölgede kurulmuştur. Bitinya; bugünkü Kocaeli, Sakarya, Bilecik, Bursa, İznik, Düzce, Yalova, Bolu, Bartın ve Zonguldak illerini kapsayan coğrafi sahanın Antik Çağ ve sonrasındaki adıdır. **(Yeni MEB)**

ABCDE

14. A, B, C ve D seçeneklerindeki eşleştirmeler doğru olarak verilmiştir. Ancak ilk bac vergisinin alınması Orhan Bey değil, Osman Bey Dönemi'nde yaşanan bir gelişmedir.

ABCDE

15. Osmanoğulları Oğuzların BOZOK kolunun, GÜN HAN soyundan gelen KAYI Boyunun, KARAKEÇİLİ Aşiretine mensuptur. Oğuzların Kınık Boyu ise Selçukluları kurmuştur.

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ
youtube/indeksakademi

OK-YAY

1. **Osmanlı Devleti'nde ilk gümüş parayı bastıran hükümdar aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Osman Bey B) Orhan Bey C) I. Murat
D) I. Bayezid E) I. Mehmet

2. **Osmanlı Kuruluş Dönemi ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisinde I.'de verilenin II.'ye ortam hazırlaması beklenemez?**

	I	II
A)	İskân siyasetinin uygulanması	Türk nüfusuna yeni yurtların bulunması
B)	II. Kosova Savaşı'nın yapılması	Balkanlardaki Türk egemenliğinin kesinleşmesi
C)	Fetret Devri'nin yaşanması	Osmanlı siyasi birliğinin zayıflaması
D)	Sınırların genişlemesi	Divanıhümayun üyelerinin artması
E)	Anadolu beylikleriyle mücadele edilmesi	İslam ve Türk kültürünün yaygınlaşması

3. Osmanlı Devleti XIV. yüzyıl boyunca Anadolu'daki beyliklerle mücadele ederek Anadolu Türk siyasi birliğini sağlamaya gayret göstermiştir.

Osmanlı Devleti'nin bu faaliyetleri aşağıdaki gelişmelerden hangisiyle sekteye uğramıştır?

A) Memluk-Osmanlı ilişkilerinin bozulmasıyla
B) Avrupa'da Yüzyıl Savaşlarının sürüyor olmasıyla
C) Türkmenlerin Balkanlara yerleştirilmesiyle
D) Timur'un Osmanlı Devleti'ni Ankara Savaşı'nda mağlup etmesiyle
E) Türkiye Selçuklularının resmen sona ermesiyle

4.
- Bizans İmparatoru İstanbul'da bir Türk mahallesinin kurulmasına izin verecektir.
- Bizans, Osmanlı Devleti'ne yıllık vergi ödeyecektir.
- İstanbul'daki Müslümanlar için kadı atanacak ve camilerde Osmanlı padişahı adına hutbe okunacaktır.

I. Bayezid Dönemi'nde Osmanlı Devleti ile Bizans arasında kabul edilen bu maddeler, aşağıdaki gelişmelerden hangisinin bir sonucu olarak gösterilebilir?

A) Ankara Savaşı'nın yapılmasının
B) Devşirme sisteminin uygulanmasının
C) İstanbul kuşatmasının kaldırılmasının
D) Karesioğullarının Osmanlılara katılmasının
E) Maltepe Savaşı'nın yapılmasının

5. **Osmanlı Devleti'nin kısa zamanda güçlenmesinde aşağıdakilerden hangisinin doğrudan etkili olduğu savunulamaz?**

A) Merkezi devlet yapılanmasına önem verilmesi
B) Mevcut coğrafi konumun iyi değerlendirilmesi
C) Ahilerin desteğinin alınması
D) Gaza ve cihat politikasının izlenmesi
E) Türkiye Selçuklularının Moğollara bağlanması

6. **1402 Ankara Savaşı sonucunda;**

I. Karesioğulları,
II. Saruhanoğulları,
III. Kadı Burhanettin

beyliklerinden hangilerinin yeniden kurulduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

INDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

7. **Osmanlı Kuruluş Dönemi'nde meydana gelen aşağıdaki savaşlardan hangisi I. Mürted Vakası olarak da adlandırılmaktadır?**

A) Niğbolu B) I. Kosova
C) II. Kosova D) Koyunhisar
E) Ankara

8. **Osmanlı Devleti ile Timur Devleti arasında yapılan Ankara Savaşı'nın sonuçları arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?**

A) Anadolu'da sosyal ve ekonomik dengelerin sarsılması
B) Balkanlardaki Türk ilerleyişinin durması
C) Edirne-Segedin Antlaşmasının imzalanması
D) Osmanlı Devleti'nin siyasi çalkantılar içine girmesi
E) Anadolu'da Türk siyasi birliğinin bozulması

9. **Osmanlı Devleti'nin aşağıdaki Türk beyliklerinden hangisini Kuruluş Devri'nde egemenlik altına aldığı savunulamaz?**

A) Germiyanoğulları B) Karesioğulları
C) Aydınoğulları D) Dulkadiroğulları
E) Hamitoğulları

10. Osmanlı Devleti ilk dönemden itibaren Türk töresini dikkate alarak devlet anlayışını oluşturmuştur. Bu anlayışa göre hükümdarlık hakkı Âl-i Osman adıyla Osmanoğullarına ait olmuştur. Bu durum Osmanlı Devleti'nin yıkılışına kadar varlığını korumuştur.

Osmanlı Devleti'nin yalnızca bu özelliği;

I. Teokratik bir devlet anlayışı hakim olmuştur.
II. Saltanat sistemi benimsenmiştir.
III. Farklı hanedanların yönetime gelmesinin önü açılmıştır.

yargılarından hangilerini doğrulamaktadır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

11. **Osmanlı Devleti'nin yaptığı aşağıdaki savaşlardan hangisi, Rumeli ve Balkanlardaki hakimiyetini güçlendirmemiştir?**

A) I. Kosova B) Niğbolu C) Ploşnik
D) Sazlıdere E) Varna

12. Osmanlıların kurucuları olan Kayı Boyu Malazgirt Savaşı'ndan sonra Anadolu'ya girmişlerdir.

Buna göre Kayıların Anadolu'da;

I. Ahlat,
II. Söğüt,
III. Karacadağ

gibi yerleşim yerlerinden hangilerinde belli bir süre kaldığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

13. Osmanlı Devleti kuruluş yıllarında gaza ve cihat politikasıyla Rumeli ve Balkanlarda fetih hareketlerinde bulunmuştur.

Osmanlı Devleti'nin bu tutumunun aşağıdakilerden hangisine ortam hazırlaması beklenemez?

A) Haçlı ittifaklarının kurulmasına
B) İskân siyasetinin uygulanmasına
C) Bizans'ın Avrupa ile olan kara bağlantısının kesilmesine
D) Tımar sisteminin ilk kez ortaya çıkmasına
E) Balkanlardaki Türk nüfusunun artmasına

14. **Osmanlı Devleti Kuruluş Dönemi'nde;**

I. İskan,
II. İstimalet,
III. Müdara

politikalarından hangilerini uygulamıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

1. Osmanlı Devleti'nde ilk hükümdar olan Osman Bey, bakırdan ilk Osmanlı parasını bastırmıştır. Orhan Bey Dönemi'nde gümüş para, II. Mehmet Dönemi'nde ise altın para bastırılmıştır.

ABCDE

2. A, B, C ve D seçeneklerinde I. de verilen durumlar II.ye ortam hazırlamıştır. Fakat E seçeneğindeki neden sonuç ilişkisi yanlıştır. Osmanlı Devleti'nin beyliklerle olan mücadelesi gaza ve cihat faaliyetleri arasında gösterilemez.

ABCDE

3. Soruda XIV. yüzyıl boyunca Osmanlı Devleti'nin beyliklerle mücadele ettiği vurgulanmıştır. Fakat XV. yüzyılın başında 1402'de Timur'la yapılan Ankara Savaşı Anadolu Türk siyasi birliğinin bozulmasına neden olmuştur. Bu nedenle Ankara Savaşı Osmanlı Devleti'nin Anadolu'da Türk siyasi birliğini kurmasını olumsuz yönde etkilemiştir.

ABCDE

4. I. Bayezid Niğbolu Savaşı'ndan sonra İstanbul'u kuşatmış, fakat Timur tehlikesinin belirmesi üzerine Bizans ile antlaşma yapmıştır. Soruda verilen hükümler 1400 yılında yapılan bu antlaşmaya aittir.

ABCDE

5. A, B, C ve D seçeneklerindeki durumlar Osmanlı'nın kısa zamanda güçlenmesine ortam hazırlamıştır.

Fakat E seçeneğindeki Türkiye Selçuklularının Moğollara bağlanması Osmanlı'nın kuruluşundan çok önce 1243'te yaşandığı için doğru yanıt E'dir.

ABCDE

6. 1402 Ankara Savaşı sonucunda Karesioğulları ve Kadı Burhanettin beylikleri yeniden kurulmamıştır. Ancak Saruhanoğulları, Aydınoğulları, Menteşeoğulları gibi beylikler yeniden kurulmuştur.

ABCDE

7. 1402 Ankara Savaşı'nda özellikle Osmanlı ordusundaki Karatatarlar saf değiştirerek Timur'un tarafına geçmişlerdir. Karatatarlara bundan dolayı "Mürted" (dinden dönen, vatanını satan) denilmiştir. Karatatarların Osmanlı'yı sattığı, Kazan'daki ovanın adı da Mürted Ovası olarak anılmıştır. 15 Temmuz Askeri Kalkışmasının başladığı Ankara Kazan'daki Akıncılar Hava Üssü'nün diğer adı da Mürted Üssü'dür. Bundan dolayı Ankara Savaşı I. Mürted, 15 Temmuz Askeri Kalkışması II. Mürted Vakası olarak anılmaktadır.

ABCDE

8. Ankara Savaşı'ndan sonra Türk beylikleri yeniden bağımsız olmuş, I. Bayezid'in çocukları arasında taht kavgası başlamıştır. Dolayısıyla A, B, D ve E seçenekleri Ankara Savaşı'nın doğrudan sonuçları arasındadır. Fakat Edirne-Segedin Antlaşması 1444'te II. Murat döneminde Haçlılarla imzalanmıştır.

ABCDE

9. Germiyanoğulları, Karesioğulları, Aydınoğulları ve Hamitoğulları Osmanlı Devleti'nin Kuruluş Dönemi olan 1299-1453 yılları arasında egemenlik altına alınmıştır. Dulkadiroğulları ise Yükselme Dönemi'nde I. Selim tarafından Turnadağ Savaşı'yla ele geçirilmiştir.

ABCDE

10. Paragrafta verilen bilgiler ışığında hükümdarlık hakkının Âl-i Osman adıyla Osmanlı hanedanına ait olması saltanat sisteminin benimsendiğini göstermektedir. Osmanlılarda hükümdarlık hakkının yalnızca Osmanlı hanedanına ait olması farklı hanedanların yönetime gelmesini engellemiştir. Soru kökünde "yalnızca" ifadesi olduğu için teokrasiyi de kabul edemeyiz.

ABCDE

11. I. Kosova, Varna ve Niğbolu savaşları Haçlı kuvvetlerine karşı yapılmış ve zaferle sonuçlanmıştır. Sazlıdere Savaşı ise Osmanlı Devleti ile Bizans'a bağlı tekfurlar arasında yapılmış ve Edirne Osmanlı hakimiyetine girmiştir. Ploşnik Savaşı, I. Murat Dönemi'nde Haçlıların Osmanlı Devleti'ni bozguna uğrattığı savaştır.

ABCDE

12. Malazgirt Savaşı'ndan sonra ilk olarak Doğu Anadolu'ya gelen Kayılar Ahlat civarında yaşamışlardır. Daha sonra Kayılar Alaeddin Keykubad'ın kendilerine yurtluk olarak verdiği Ankara Karacadağ yöresine yerleşmişlerdir. Son olarak Kayılar, Selçuklu-Bizans sınırındaki Söğüt ve Domaniç'e yerleşmişlerdir.

ABCDE

13. Osmanlı Devleti'nin Rumeli ve Balkanlarda giriştiği gaza ve cihat mücadelesi sonucunda fethedilen yerlere iskân siyasetiyle Türk nüfusu yerleştirilmiştir. Osmanlı fetihleri Haçlı ittifaklarının kurulmasına, Sırpsındığı ve Kosova gibi savaşların yapılmasına ortam hazırlamıştır. Rumeli'deki fetihler sonucunda Bizans İstanbul'a hapsolmuş Bizans'ın Avrupa ile kara bağlantısı kesilmiştir. Fakat D seçeneğindeki durum Rumeli ve Balkanlardaki fetihlerle doğrudan ilgili değildir. Bir Türk-İslam geleneği olan tımar (ikta) sistemi daha önce ki Türk devletleri tarafından da uygulanmıştır.

ABCDE

14. İskan: Yerleştirme politikasıdır. İlk kez Orhan Bey Dönemi'nde Rumeli'ye geçilmesiyle uygulanmıştır. **İstimalet:** Adil ve hoşgörülü yönetim, uzlaştırıcı fetih siyasetidir. **Müdara:** Osmanlı'nın Kuruluş Dönemi'nde komşu tekfurluk ve beyliklerle görünürde de olsa dostça geçinme anlamında uyguladığı politikadır.

ABCDE

INDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

1. **Ünlü Türk tarihçisi Halil İnalcık aşağıdaki savaşlardan hangisinin yaşandığı tarihi Osmanlıların kuruluş tarihi olarak kabul etmektedir?**

A) Palekanon B) Ploşnik C) Bafeus
D) Sırpsındığı E) Çirmen

2. **Osmanlı Devleti ile Bizans arasında 1302'de yapılan ve böylece Bursa ve İzmit yolunun Osmanlılara açılmasını sağlayan savaş aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Maltepe B) Sırpsındığı C) Koyunhisar
D) Çirmen E) Sazlıdere

3.
- I. Murat'ın savaş meydanında ölümüyle sonuçlanmıştır.
- Sırpların Osmanlı üstünlüğünü kabul etmesine yol açmıştır.
- Osmanlı Devleti'nin topu kullandığı ilk mücadeledir.

Yukarıda özellikleri verilen ve Osmanlı Devleti ile Haçlılar arasında meydana gelen savaş aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sırpsındığı B) I. Kosova C) Niğbolu
D) Varna E) II. Kosova

4. Osmanlı Devleti, Orhan Bey Dönemi'nde atılan adımlar sayesinde beylik yapılanmasından devlet yapılanmasına doğru bir geçiş gerçekleştirmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu dönemde devlet teşkilatı konusunda atılan adımlardan birisi değildir?

A) Divanıhümayun'un kurulması
B) Yaya ve müsellem ordusunun kurulması
C) Vezirlik makamının oluşturulması
D) Şehirlere subaşı ve kadıların atanması
E) Veraset sisteminde ilk değişikliğin yapılması

5. Osmanlı Devleti merkez ve taşra olmak üzere iki bölüm halinde teşkilatlanmıştır. Her iki teşkilattaki sivil ve asker bütün devlet görevlileri padişaha bağlıdır.

Osmanlı Devleti'nin bu uygulaması doğrudan aşağıdakilerden hangisini kolaylaştırmıştır?

A) Merkezi otoritenin güçlenmesini
B) Yöneticilerin seçimle belirlenmesini
C) Tımar sisteminin uygulanmasını
D) Devlet teşkilatında İslam devletlerinin örnek alınmasını
E) Anadolu Türk siyasi birliğinin kurulmasını

6. **Osmanlı Devleti'nde I. Bayezit Dönemi'nde;**

I. İstanbul Boğazı'na Anadolu Hisarı'nın yaptırılması,
II. Balkanlardaki Türk egemenliğinin kesinleşmesi,
III. Anadolu Türk siyasi birliğinin büyük oranda sağlanması

gelişmelerinden hangilerinin yaşandığı savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

7. **Osmanlı Kuruluş Dönemi'nde Hamitoğullarından satın alma yoluyla elde edilen yerler arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?**

A) Yalvaç B) Simav C) Seydişehir
D) Beyşehir E) Isparta

8.
- Bursa'nın fethedilerek başkent ilan edilmesi
- Karesioğullarının Osmanlı hâkimiyetine girmesi
- Rumeli'de Osmanlı fetihlerinin başlaması

Yukarıdaki gelişmeler aşağıdaki Osmanlı padişahlarından hangisinin döneminde yaşanmıştır?

A) Osman Bey B) Orhan Bey C) II. Murat
D) I. Murat E) I. Mehmet

INDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

9. **Ankara Savaşı'nın meydana gelmesinde;**

I. Osmanlıların doğuya doğru genişlemesi,

II. Anadolu Beyliklerinin Timur'dan yardım istemesi,

III. Osmanlıların Fetret Dönemi'ne girmesi

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

10. **Osmanlı Devleti'nin Balkanlarda izlediği iskân siyasetinin amaçları arasında aşağıdakilerden hangisinin bulunduğu savunulamaz?**

A) Fethedilen yerlerde otoritenin kurulmasını sağlamak
B) Gayrimüslimleri devlet hizmetinde kullanabilmek
C) Türkmenlere yeni yurtlar bulabilmek
D) Balkanları Türkleştirmek ve İslamlaştırmak
E) Batıya yönelik fetihleri kolaylaştırmak

11. **I. Bayezid Dönemi nde İstanbul kuşatmalarının başarısız olmasında aşağıdakilerden hangisinin rol oynadığı söylenemez?**

A) Haçlıların saldırıya geçmesi
B) Doğuda Timur tehlikesinin belirmesi
C) Osmanlı donanmasının yeterli seviyeye ulaşamaması
D) Güzelcehisar'ın inşa ettirilmesi
E) İstanbul'un güçlü surlara sahip olması

12. **İstanbul'u kuşatan ve Niğbolu Savaşı'nda Haçlıları yenerek "Sultan-ı İklim-i Rum" (Anadolu'nun Sultanı) ünvanını alan Osmanlı hükümdarı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) II. Bayezid B) I. Murat C) II. Mehmet
D) Orhan Bey E) I. Bayezid

13. **Aşağıdakilerden hangisi Çelebi Mehmet (I. Mehmet) Dönemi gelişmeleri arasında yer almaz?**

A) Venediklilerle ilk deniz savaşının yapılması
B) Saruhanoğullarının hakimiyet altına alınması
C) Pençik sisteminin ilk kez uygulanması
D) Şeyh Bedrettin İsyanı'nın bastırılması
E) Fetret Devri'ne son verilmesi

14. **Osmanoğulları ve diğer Türk beyliklerinin kuruluşuna ortam hazırlayan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kösedağ Savaşı
B) Miryokefalon Savaşı
C) Yüzyıl Savaşları
D) Dandanakan Savaşı
E) Haçlı Seferleri

15. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde Kuruluş Dönemi'nden itibaren uygulanan tımar sistemiyle ulaşılmak istenen amaçlar arasında gösterilemez?**

A) İç güvenliği sağlamak
B) Vergilerin düzenli olarak toplanmasını sağlamak
C) Asker ve memur giderlerini karşılamak
D) Ticaret yolları üzerinde güvenliği sağlamak
E) Devletin asker ihtiyacını karşılamak

16. Kafkasya ve kuzey kesimlerini, İran, Irak, Suriye, Mısır ve Anadolu coğrafyasını kapsayan bölgeye Yakın Doğu adı verilmektedir.

Buna göre Osmanlı Devleti'nin kurulduğu sırada Yakın Doğu'da aşağıdaki devletlerden hangisinin bulunduğu savunulamaz?

A) İlhanlılar B) Türkiye Selçukluları
C) Altın Orda D) Memluklar
E) Eyyubiler

INDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

1. İlk Osmanlı-Bizans Savaşı olarak kabul edilen Bafeus (Koyunhisar - Bapheon) Savaşı'nın meydana geldiği 1302 yılını Halil İnalcık Osmanlı'nın kuruluş tarihi olarak kabul etmektedir. Osmanlı'nın kuruluşu ile ilgili 1299 tarihini ise 1914'te Tarih-i Osmani Encümeni'nde çalışan Efdaladdin Bey ortaya atmıştır. **(Yeni MEB).**

A B **C** D E

2. Bahsi geçen savaş C seçeneğindeki 1302 Koyunhisar (Bafeon) Savaşı'dır. Osman Bey bu savaşta Bursa, Orhaneli, Kestel ve Kite tekfurlarının katıldığı ve Bizans'ın da destek verdiği orduyu mağlup etmiştir. Bu ilk Osmanlı-Bizans Savaşı'nın sonucunda Bursa, İzmit ve İznik gibi kentlerin fethedilmesi siyaseti izlenmiştir.

A B **C** D E

3. Özelliklerinden bahsedilen savaş I. Kosova Savaşı'dır. Bu savaşta bozguna uğrayan Haçlılardan Sırp Kralı Lazar tutsak edilmiştir.

A **B** C D E

4. Orhan Bey gerçekleştirdiği teşkilatlanma çalışmalarıyla devletini kurumsallaştırmıştır. A, B, C ve D seçeneklerinde bu çalışmalara örnek verilmiştir. Fakat E seçeneğindeki veraset sisteminde ilk değişikliğin yapılması (Ülke padişah ve oğullarınındır.) I. Murat Dönemi'nde gerçekleşmiştir.

A B C D **E**

5. Taşra ve merkez teşkilatındaki tüm devlet görevlilerinin doğrudan padişaha bağlı olması A seçeneğinde belirtildiği üzere merkezi otoriteyi güçlendirmiştir.

A B C D E

6. I. ve III. öncüllerdeki gelişmeler I. Bayezid (Yıldırım) Dönemi'nde meydana gelmiştir.

Fakat II. öncüldeki gelişme I. Bayezid değil, II. Murat döneminde II. Kosova Savaşı'yla meydana gelmiştir.

A B C **D** E

7. Osmanlı Kuruluş Dönemi'nde Hamitoğullarından satın alma yoluyla Isparta, Yalvaç, Seydişehir, Beyşehir, Akşehir alınmıştır. Simav ise Germiyanoğullarından çeyiz yoluyla alınmıştır.

A **B** C D E

8. Bahsi geçen gelişmeler B seçeneğindeki Orhan Bey Dönemi'nde yaşanmıştır.

A **B** C D E

9. I. ve II. öncüllerdeki durumlar Ankara Savaşı'nın başlamasında etkili olmuştur. Fakat III. öncüldeki Fetret Devri Ankara Savaşı'nın sebebi değil sonucudur.

A B **C** D E

10. A, C, D ve E seçeneklerinde iskân siyasetinin amaçlarına yer verilmiştir. Ancak B seçeneğinde olduğu gibi iskân siyasetiyle gayrimüslimler devlet hizmetinde kullanılmak istenmemiştir. Osmanlı'da devlet hizmetine girebilmenin ön şartı Müslüman olmaktır.

A **B** C D E

11. A, B, C ve E seçeneklerinde kuşatmaların kaldırılması ve başarısız olunmasının sebepleri üzerinde durulmuştur. Fakat D seçeneğinde yer alan Güzelcehisar (Anadolu Hisarı) İstanbul'un kuşatılması için yapılan hazırlıklardan birisidir.

A B C **D** E

12. Açıklamalar 1389'da tahta çıkan I. Bayezid'e aittir. I. Bayezid, Papa IX. Bonifas'ın tertip ettiği Haçlı ordusunu 1396'da yenerek Bulgar Krallığı'nı kesin olarak ortadan kaldırmıştır. I. Bayezid bu savaşta gösterdiği başarıyla Abbasi Halifesi'nden "Sultan-ı İklim-i Rum" ünvanını almıştır.

A B C D **E**

13. A, B, D ve E seçeneklerinde verilenler Çelebi Mehmet Dönemi gelişmeleridir. Ancak ele geçirilen esirlerin beşte birinden askeri alanda yararlanılması uygulaması olan "pençik sistemi" ilk kez I. Murat Dönemi'nde uygulanmıştır. Devşirme sistemini ilk kez uygulayan ise Ankara Savaşı sonrasında Çelebi Mehmet'tir.

A B **C** D E

14. Osmanoğulları, Karamanoğulları, Germiyanoğulları ve Aydınoğulları gibi Türk beyliklerinin kurulmasına ortam hazırlayan gelişme A seçeneğindeki Kösedağ Savaşı'dır. Moğollara mağlup olan Türkiye Selçukluları dağılma dönemine girmiş ve aralarında Osmanlıların da bulunduğu beylikler kurulmuştur.

A B C D E

15. D seçeneğinde yer alan "ticaret yollarının güvenliğini sağlamak" tımar sistemiyle ulaşılmak istenen amaçlardan değildir. Ticaret yollarının güvenliğini sağlamak için kervansaraylar yapılmış ve önemli geçitler koruma altına alınmıştır.

A B C **D** E

16. Osmanlı Devleti'nin kurulduğu XIV. yüzyılda; İlhanlılar (1256-1335), Türkiye Selçuklu Devleti (1077-1308), Altın Orda Hanlığı (1342-1502), Memluklar (1252-1517) gibi devletler bulunmaktadır. E seçeneğindeki Eyyubiler ise Osmanlı Devleti ile çağdaş değildir. Bu devlet 1171- 1252 yılları arasında Mısır ve çevresinde hüküm sürmüştür.

A B C D **E**

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

BU ÜNİTE İLE İLGİLİ ÇIKMIŞ SORULARIN DEĞERLENDİRİLMESİ

- Bu ünite ile ilgili ÖSYM sorularına baktığımızda Ortaöğretim, Ön Lisans ve Lisans sınavları farketmeksizin her yıl soru sorulmamakta, sorulursa 1 tane sorulmaktadır.
- Sorular bilgi, bilgi ve yorum, diyalog, kavram - açıklama eşleştirmeleri şeklindedir.
- **Ortaöğretim KPSS'de çıkan kavramlar:** Kapitülasyonlar, Fatih Dönemi (Ünvanları)
- **Ön Lisans KPSS'de çıkan kavramlar:** Fatih, Yavuz, Kanuni dönemleri, Malta Kuşatması
- **Lisans KPSS'de çıkan kavramlar:** Fatih, Yavuz ve Kanuni dönemleri
- ÖSYM'nin **son 15 yılda** Ortaöğretim, Ön Lisans ve Lisans sınavlarında sorduğu sorular tek tek incelenerek bu istatistikler çıkarılmıştır.

1. **Osmanlı Devleti'nin Yükselme Dönemi'nde meydana gelen aşağıdaki savaşlardan hangisinin gaza ve cihat politikası doğrultusunda olduğu söylenebilir?**

A) Mohaç B) Ridaniye C) Mercidabık
D) Otlukbeli E) Turnadağ

2. Osmanlı donanması tarih boyunca dört kez yakılmıştır.

Aşağıdakilerden hangisinde donanmanın yakılış sıralaması doğru olarak gruplandırılmıştır?

A) İnebahtı - Çeşme - Navarin - Sinop
B) İnebahtı - Navarin - Çeşme - Sinop
C) İnebahtı - Navarin - Sinop - Çeşme
D) İnebahtı - Çeşme - Sinop - Navarin
E) İnebahtı - Sinop - Navarin - Çeşme

3. I. Sofu
II. Kayser-i Rum
III. Fatih

Yukarıdaki ünvanlardan hangileri II. Mehmet tarafından kullanılmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

4. **Fatih Sultan Mehmet;**

I. Mora Yarımadası,
II. Trabzon,
III. Otranto

yerlerinden hangileri üzerine seferler düzenleyerek Bizans'ın yeniden dirilişini önlemeye çalışmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

5. **Papa, XV. yüzyılda aşağıdaki hükümdarlardan hangisinin ortaya çıkışını** "Türklere karşı hareket geçebilmek için ilahi bir fırsat" **olarak değerlendirmiştir?**

A) Kansu Gavri B) Tomambay
C) Şarlken D) Şah İsmail
E) Ferdinand

6. Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde Amasra, Otranto Kalesi, Sinop ve Konya Osmanlı hakimiyeti altına girmiştir.

Buna göre Fatih'in sözü edilen yerlerde hakimiyet kurmak için aşağıdaki güçlerden hangisi ile mücadele ettiği söylenemez?

A) Napoli Krallığı B) Karamanoğulları
C) Candaroğulları D) Ceneviz
E) Venedik

INDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

7.

Sanma şahım herkesi sen sadikane yar olur.
Herkesi sen dost mu sandın belki ol ağyar olur.
Sadikane belki ol cihanda serdar olur.
Yar olur ağyar olur serdar olur dildar olur.

Şah İsmail için yukarıdaki dörtlüğü yazan Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?

A) II. Bayezit B) II. Mehmet
C) I. Selim D) I. Süleyman
E) II. Murat

8. 24 Ağustos 2016'da Türk Silahlı Kuvvetleri Suriye'deki Cerablus kentinden içlere doğru ilerlemiş ve Fırat Kalkanı Harekatını başlatmıştır.

Buna göre Fırat Kalkanı Harekatı aşağıdaki savaşlardan hangisinin 500. yıl dönümünde başlatılmıştır?

A) Çaldıran B) Mercidabık C) Ridaniye
D) Otlukbeli E) Turnadağ

9. I. Süleyman için "Kanuni" **sıfatını ilk kez kullanan XVII. yüzyıl Rumen tarihçisi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Dimitrie Cantemir
B) Konstantin Kapıdağlı
C) Giorgios Cedrenus
D) Mikhail Psellos
E) Anna Komnini

10. XVI. yüzyılda "Hadimü'l Haremeyn-i Şerifeyn" **ünvanını alan Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) I. Selim B) I. Süleyman
C) II. Mehmet D) II. Bayezit
E) III. Selim

11. Osmanlı Yükselme Dönemi'nde Turgut Reis'in şehit düşmesi üzerine alınamayan ada aşağıdakilerden hangisidir?

A) Rodos B) Girit C) Sakız
D) Malta E) Kıbrıs

12. III. Murat Dönemi'nde Lehistan'ın himaye altına alınması;

I. İtalya Seferlerinde askeri üs elde edildiği,
II. Osmanlıların Safevilerle komşu olduğu,
III. Osmanlı sınırlarının Baltık Denizi'ne ulaştığı

durumlarından hangilerinin göstergesidir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

13. 1578 Kasrül Kebir veya Vadiüs Seyl Savaşı ile III. Murat Dönemi'nde Osmanlı hakimiyeti altına giren bölge aşağıdakilerden hangisidir?

A) Fas B) Cezayir C) Tunus
D) Yemen E) Trablusgarp

14. Aşağıdaki padişah ve döneminde meydana gelen gelişme eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

A) II. Mehmet - Otlukbeli Savaşı
B) II. Bayezit - Şahkulu İsyanı
C) I. Selim - Bozoklu Celal İsyanı
D) I. Süleyman - Budin Seferi
E) II. Selim - Cerbe Deniz Savaşı

INDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

1. Osmanlı Devleti'nin gayrimüslimler ile yaptığı savaşlar gaza ve cihat politikası içinde değerlendirilir. Osmanlı Devleti Mercidabık ve Ridaniye savaşlarını Memlükler ile, Otlukbeli Savaşı'nı Akkoyunlular ile, Turnadağ Savaşı'nı Dulkadiroğulları ile yapmıştır. Savaşılan güçlerin tamamı müslüman olduğu için bu savaşlar gaza ve cihat politikası içinde değerlendirilemez. Ancak Osmanlı Devleti Mohaç Meydan Savaşı'nı Macar Krallığı ile yapmış ve kazanmıştır. Bu savaş gaza ve cihat politikası içinde yer alır.

ABCDE

2. Osmanlı donanması sırayla;

- 1571 İnebahtı (Haçlılar yaktı.),
- 1770 Çeşme (Ruslar yaktı.),
- 1827 Navarin (İngiltere, Fransa, Rusya yaktı.),
- 1853 Sinop (Ruslar yaktı.) baskınları ile yakılmıştır.

Not: Donanma yakılınca üzerine soğuk su İÇİNİS

ABCDE

3.

- Sofu - II. Bayezit'in
- Kayser-i Rum ve Fatih - II. Mehmet'in ünvanlarıdır.
- Fatih kendisini Roma İmparatorluğu'nun tek varisi sayarak "Kayser-i Rum (Roma Kayseri) " ünvanını kullanmıştır. **(Yeni MEB).**

ABCDE

4. Mora despotlukları ve Trabzon Rum İmparatorluğu Bizans'ı yeniden diriltmek için faaliyetlere girişmişlerdir. Fatih ise Mora'nın iç kısımları ve Trabzon'u fethederek bu durumu engellemiştir.

ABCDE

5. Fatih, 1473 Otlukbeli Savaşı ile Akkoyunluları yenmiş ve bu devletin yıkılma sürecine girmesine ortam hazırlamıştır. Ancak Akkoyunlulara tam anlamıyla son veren Şah İsmail'dir. Şah İsmail önderliğinde de Şii Safevi Devleti kurulmuştur. Yani Osmanlı bir belayı bertaraf edeyim derken daha büyük bir belayla karşı karşıya kalmıştır.

Papa ise Şah İsmail'in ortaya çıkışını "Türklere karşı harekete geçebilmek için ilahi bir fırsat" olarak değerlendirmiştir. **(Yeni MEB)**

ABCDE

6. Fatih Sultan Mehmet;

- Amasra'yı Cenevizlilerden,
- Otranto Kalesi'ni Napoli Krallığından,
- Sinop'u Candaroğullarından,
- Konya'yı Karamanoğullarından almıştır.

Dolayısıyla soruda Venedik ile ilgili bir durum söz konusu değildir.

ABCDE

7. Soruda yer alan dörtlük Yavuz Sultan Selim (I. Selim) tarafından Şah İsmail'e yazılmıştır. Dikkat edilirse şiir yukarıdan aşağıya, soldan sağa aynı şekilde okunmaktadır. Şiirin günümüz Türkçesine uyarlanması; Şahım sen herkesi sadık dost olur sanma, Dost mu sandın sen herkesi belki düşmanın olur, Belki o kişi alemde sözü geçen olur, Dost olur, düşman olur, sözü geçen olur, hükümdar olur. **(Yeni MEB)**

ABCDE

8. Yavuz Sultan Selim Dönemi'nde 24 Ağustos 1516'da Mercidabık Savaşı yapılmış ve Memlüklerden Suriye, Filistin ve Kudüs alınmıştır. Bu zaferin 500. yıl dönümü olan 24 Ağustos 2016'da da Fırat Kalkanı Harekatı başlatılmıştır.

ABCDE

9. I. Süleyman için "Kanuni" sıfatını ilk kez kullanan XVII. yüzyıl Rumen tarihçisi "Dimitrie Cantemir"dir. Dolayısıyla Kanuni sıfatı, I. Süleyman için yaşadığı dönemde değil, daha sonra kullanılmıştır. **(Yeni MEB)**

ABCDE

10. Yavuz Sultan Selim Memluklara son verince Memlukların elinde bulunan Mekke, Medine ve Kudüs'te Osmanlı hakimiyetine girmiştir. Yavuz (I. Selim), Hadimü'l Haremeyn-i Şerifeyn yani İki Kutsal Kentin (Mekke ve Medine) ve Kudüs'ün hizmetkarı ünvanını almıştır.Bu ünvanı ilk kullanan Selahaddin Eyyubi'dir.

ABCDE

11. Kanuni Dönemi'nde 1565'te Malta Adası kuşatılmıştır. Ancak Turgut Reis'in kuşatma sırasında şehit düşmesi üzerine bu ada alınamamıştır.

ABCDE

12. III. Murat Dönemi'nde Lehistan'ın yani günümüzdeki Polonya'nın himaye altına alınması Osmanlı sınırlarının Baltık Denizi'ne ulaştığının göstergesidir. II. öncüldeki Safeviler Hazar Denizi'nin güney kısmında, I. öncüldeki İtalya ise Adriyatik (Akdeniz'de iç deniz) Denizi'nde yer aldığı için bu öncülleri cevap olarak kabul edemeyiz.

Not: Bu tür sorularda harita bilginiz varsa hiçbir şeyi ezberlemeden rahatça yapabilirsiniz.

ABCDE

13. Fas, Kasrül Kebir veya Vadiüs Seyl Savaşları ile III. Murat Dönemi'nde Osmanlı hakimiyeti altına girmiştir. Fas, Portekizlilerle mücadele edilerek alınmıştır. Fas'ın alınması ile Osmanlı sınırları Atlas Okyanusu'na ulaşmıştır.

ABCDE

14. A, B, C ve D seçeneklerindeki eşleştirmeler doğru olarak verilmiştir. Ancak Cerbe Deniz Savaşı 1560'da I. Süleyman (Kanuni) Dönemi'nde gerçekleşmiştir.

ABCDE

İNDEKS AKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

1. **Kanuni Sultan Süleyman'ın aşağıdaki bölgelerden hangisini fethetmesi hem Orta Avrupa yolunun Türklere açılmasına hem de Avusturya üzerine düzenlenecek seferler için askeri bir üs kazanılmasına neden olmuştur?**

A) Trablusgarp B) Tebriz C) Belgrad
D) Rodos E) Bağdat

2. I. Süleyman, Macar topraklarına giren Avusturya üzerine 1529'da sefere çıkmış ve Viyana'yı kuşatmıştır. Fakat bu kuşatma başarısızlıkla sonuçlanmıştır.

I. Viyana Kuşatması'nın başarısızlıkla sonuçlanmasında;

I. Kırım ordusunun savaş meydanını terk etmesi,
II. Kış mevsiminin yaklaşması,
III. Kuşatma için gereken ağır silahların getirilememesi

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

3. **Osmanlı Devleti'nin İstanbul'u fethettiği tarihte Avrupa'da aşağıdaki savaşlardan hangisi sona ermiştir?**

A) Otuz Yıl Savaşları
B) Çifte Gül Savaşları
C) Yüzyıl Savaşları
D) Napolyon Savaşları
E) Kutsal İttifak Savaşları

4. **Osmanlı Devleti'nin Balkanlarda yaptığı fetihler sonucunda;**

I. Boşnak,
II. Sırp,
III. Arnavut,
IV. Bulgar

uluslarından hangileri İslamiyet'i seçmişlerdir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) II ve IV

5. Avusturya ile Osmanlı Devleti arasında imzalanan İstanbul (İbrahim Paşa) Antlaşmasında;

- Avusturya elinde bulunan Macaristan toprakları için Osmanlı Devleti'ne vergi ödeyecektir.
- Avusturya Kralı, protokolde Osmanlı sadrazamına eşit olacaktır.
- Avusturya Arşidükü Ferdinand, Yanoş'un Macar krallığını tanıyacaktır.

maddeleri yer almıştır.

Bu antlaşma aşağıdaki padişahlardan hangisinin döneminde imzalanmıştır?

A) II. Mehmet B) I. Selim C) II. Beyazid
D) III. Murat E) I. Süleyman

6. **Osmanlı Devleti'nde Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde aşağıdaki devletlerden hangisiyle mücadele edilmemiştir?**

A) Venedik B) Portekiz C) Safeviler
D) Fransa E) Avusturya

7. **Aşağıdakilerden hangisi Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde Osmanlı Devleti'nin hedeflerinden birisi değildir?**

A) Sınırları batı yönüne doğru genişletmek
B) Akdeniz'deki Türk hâkimiyetini pekiştirmek
C) Hindistan'daki Müslümanların yardım isteğine cevap vermek
D) Avrupa'da Hristiyan birliğinin oluşmasını engellemek
E) Karadeniz'i Türk gölü haline getirmek

8. **Kanuni Sultan Süleyman'ın tahtta olduğu süreçte Osmanlı Devleti'nin Avrupa'daki en büyük rakibi aşağıdaki hanedanlıklardan hangisidir?**

A) Romanov B) Habsburg
C) Hohenzollern D) Tudor
E) Kommenos

youtube/indeksakademi INDEKSAKADEMİ

OK-YAY

9. **Osmanlı Devleti'nin İpek ve Baharat yollarının kontrolünü eline geçirmesine rağmen, bu yollardan yeteri kadar gelir elde edememesi aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?**

A) İtalya'da Rönesans Hareketlerinin başlamasıyla
B) Halifelik kurumunun Osmanlı Devleti'ne geçmesiyle
C) Ümit Burnu'nun keşfedilmesi ve buradan Hindistan'a ulaşılmasıyla
D) Memlukların siyasi varlıklarının sona ermesiyle
E) Avrupa'da derebeylik rejiminin zayıflamasıyla

10. **Osmanlı Devleti'nin II. Selim Dönemi'nde, Lala Mustafa Paşa komutasında Kıbrıs'ı fethetmesinin aşağıdaki gelişmelerden hangisine yol açtığı savunulamaz?**

A) Doğu Akdeniz'deki Osmanlı etkinliğinin artmasına
B) Avrupa devletlerinin Osmanlı'ya karşı Haçlı donanması kurmasına
C) Müslüman tüccarların güvenliğinin sağlanmasına
D) İnebahtı Deniz Savaşı'nın meydana gelmesine
E) Barbaros Hayrettin Paşa'nın Osmanlı donanmasına katılmasına

11. **46 yıl boyunca Osmanlı Devleti'ni yöneten ve en uzun süre Osmanlı tahtında kalan Kanuni Sultan Süleyman'ın çıktığı son sefer aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Dördüncü Hint Deniz Seferi
B) Nahçivan Seferi
C) Zigetvar Seferi
D) Irakeyn Seferi
E) Budin Seferi

12. **Osmanlı Devleti Hint Deniz Seferlerini, aşağıdaki devletlerden hangisinin Hint Okyanusu'ndaki hakimiyetine son vermek için düzenlemiştir?**

A) İspanya B) Fransa C) Venedik
D) Portekiz E) İngiltere

13. **II. Mehmet Dönemi'nde aşağıdaki yerlerden hangisinin üzerine seferler düzenlenmesi Karadeniz'deki egemenliğin pekiştirilmesine katkı sağlamamıştır?**

A) Kırım B) İstanbul C) Amasra
D) Sinop E) Mora

14. **Osmanlı Devleti Yükselme Dönemi'nde Karadeniz ve Akdeniz'de;**

I. Venedik,
II. Fransa,
III. Cenevizz

devletlerinden hangileriyle mücadele etmiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

15. Osmanlı Devleti'nde İstanbul'un fethinden, Sadrazam Sokullu Mehmet Paşa'nın ölümüne kadar geçen süre "Yükselme Dönemi" olarak adlandırılmaktadır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu dönemin genel özellikleri arasında yer almaz?

A) Halifelik kurumunun Osmanlı'ya geçmesi
B) Anadolu Türk siyasi birliğinin sağlanması
C) Doğuda ve batıda en geniş sınırlara ulaşılması
D) Coğrafi Keşiflerin Osmanlı ekonomisini olumsuz etkilemesi
E) İpek ve Baharat yollarının kontrol altına alınması

16. **Yavuz Dönemi'nde doğu ve güney vilayetleri bölge halkının Osmanlı yönetimine geçmesinde etkili olan ve "*Heşt Behişt*" adlı eseri yazan tarihçi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Aşıkpaşazade B) Neşri
C) İbn-i Kemal D) Tursun Bey
E) İdris-i Bitlisi

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

1. Kanuni tahta çıktıktan sonra ilk hedef olarak Macarların elinde bulunan Belgrad'ı fethetmek istemiştir. 1521'de Belgrad'ın fethiyle Orta Avrupa yolu Türklere açılmıştır.Belgrat'ın fethine Darül Cihat denilmektedir.

ABCDE

2. 1529'daki I. Viyana Kuşatması'nın başarısızlığa uğramasında II. ve III. öncüllerde verilen gelişmeler etkili olmuştur. I. öncüldeki gelişme Birinci Viyana değil,Duraklama Dönemi'ndeki İkinci Viyana Kuşatması'nın (1683) başarısız olmasında etkili olmuştur.

ABCDE

3. Osmanlı Devleti II. Mehmet Dönemi'nde İstanbul'u kuşatmış ve 1453 yılında fethetmiştir. Aynı yılda Avrupa'da Yüzyıl Savaşları da sona ermiştir. Bu savaş İngiltere ile Fransa arasında veraset sorunları nedeniyle 1337'de başlamıştır. Yüzyıl Savaşları Osmanlı'nın Batı yönündeki ilerleyişini kolaylaştırmıştır.

ABCDE

4. Osmanlı Devleti Kuruluş Devri'nde II. Kosova Savaşı'yla Balkanlardaki egemenliğini kesinleştirmiş ve Yükselme Dönemi'nde ise Orta Avrupa'ya doğru genişlemiştir. Bu dönemde Bosna ve Arnavutluk halkının bir bölümü İslamiyet'i seçmiştir.

ABCDE

5. Kanuni (I. Süleyman) Almanya Seferi'ne çıktıktan sonra Avusturya ile 1533'te İstanbul Antlaşması'nı imzalamıştır. Bu antlaşmayla Osmanlı Devleti Avusturya'ya karşı siyasi ve ekonomik üstünlük kurmuştur.

ABCDE

6. Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde denizlerde Venedik, doğuda Şii Safeviler, Hint Deniz Seferlerinde Portekiz ve Orta Avrupa'da Avusturya ile mücadele edilmiştir. Ancak D seçeneğindeki Fransa ile bu dönemde mücadele yaşanmamış, aksine 1535'te kapitülasyon antlaşması yapılarak dostluk kurulmuştur.

ABCDE

7. A, B, C ve D seçeneklerinde Kanuni Dönemi'ndeki hedeflere yer verilmiştir.

Ancak E seçeneğindeki Karadeniz Kanuni'den çok önce Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde Türk gölü haline getirilmiştir.

ABCDE

8. Kanuni'nin tahtta olduğu süreçte (1520 - 1566) Osmanlı Devleti'nin Avrupa'daki en büyük rakibi Şarlken önderliğinde Roma-Germen İmparatorluğu'nu kuran "Habsburg" hanedanlığıdır. Habsburg Hanedanlığı Almanya, İspanya, Avusturya gibi ülkelerde akrabalık yoluyla hakimiyet kurmuştur.

ABCDE

9. Osmanlı Devleti Fatih Dönemi'nde İpek, Yavuz Dönemi'nde ise Baharat Yolu üzerinde denetim sağlamıştır. Ancak Ümit Burnu'nun keşfedilmesi ve buradan Hindistan'a ulaşılması yeni bir ticaret yolunun bulunması anlamına gelmektedir. Bu nedenle Coğrafi Keşiflerin yapılması İpek ve Baharat yollarının önemini azaltmıştır.

ABCDE

10. Sokullu Mehmet Paşa'nın sadrazamlığını yaptığı II. Selim Dönemi'nde 1571'de Kıbrıs fethedilmiştir. Bu gelişme sonrasında Avrupa devletleri Osmanlı Devleti'ne ağır bir darbe indirmek için bir Haçlı donanması kurmuşlardır. Haçlı donanması 1571'de Osmanlı donanmasını İnebahtı Deniz Savaşı'nda mağlup etmiştir. Ancak Barbaros Hayrettin Paşa I. Süleyman Dönemi'nde Osmanlı donanmasının başına geçmiştir.

ABCDE

11. Kanuni Sultan Süleyman 1520'den 1566'ya kadar Osmanlı tahtında kalmıştır. Seçeneklerde yer alan Zigetvar Seferi ise Kanuni'nin son seferidir. 1566'daki bu seferde Zigetvar Kalesi'nin kuşatılması sırasında Kanuni Sultan Süleyman ilerleyen yaşı ve hastalığı nedeniyle vefat etmiştir.

ABCDE

12. XV. yüzyılın sonlarında başlayan Coğrafi Keşifler sonucunda Avrupalılar Ümit Burnu'nu dolaşarak yeni bir ticaret yolu bulmuş ve Hindistan'a doğrudan ulaşmışlardır. Keşiflerden sonra Hint Deniz ticaretine ilk egemen olan devlet ise Portekiz'dir. Osmanlı Devleti Kanuni Devri'nde bu devletin Hint Okyanusu'ndaki üstünlüğüne son vermek için Hint Deniz Seferlerine çıkmıştır.

ABCDE

13. Kırım, İstanbul, Amasra ve Sinop Karadeniz'e kıyısı olan bölgelerdir. Fakat E seçeneğindeki Mora Yarımadası Ege Denizi'ne kıyısı olan bir bölgedir. Bu bölgenin fethedilmesi Osmanlı Devleti'nin Akdeniz egemenliğine katkı sağlamıştır.

ABCDE

14. Öncüllerde yer alan Venedik ve Ceneviz İtalyan şehir devletlerindendir. Osmanlı Devleti bu devletlerle Kuruluş Döneminden itibaren Akdeniz ve Karadeniz'de mücadele etmektedir. Fakat II. öncüldeki Fransa'yla Kuruluş ve Yükselme dönemlerinde Akdeniz ve Karadeniz'de mücadele edilmemiştir.

ABCDE

15. A, B, D ve E seçeneklerinde verilenler Yükselme Dönemi gelişmeleridir. Fakat Osmanlı Devleti Bucaş Antlaşmasıyla batıda, Ferhat Paşa Antlaşmasıyla doğuda en geniş sınırlarına ulaşmıştır. Bu antlaşmalar Duraklama Dönemi'nde gerçekleştiği için doğru cevap C olmalıdır.

ABCDE

16. Heşt Behişt (Sekiz Cennet) adlı eseri yazan "İdris-i Bitlisi" Akkoyunluların yıkılması ile İstanbul'a gelmiş ve II. Bayezit'in resmi tarih yazıcısı olmuştur. İdris-i Bitlisi, Yavuz Dönemi'nde doğu ve güney vilayetleri bölge halkının Osmanlı yönetimine geçmesinde etkili olmuştur. **(Yeni MEB)**

ABCDE

İNDEKS AKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

1. II. Bayezid'in hükümdarlığını tanımayan Cem Sultan ayaklanma çıkararak taht kavgası sürecini başlatmıştır.

Cem Sultan'ın bu süreçte;

I. Papalık,
II. Memluklar,
III. Safeviler,
IV. Rodos Şövalyeleri

gibi siyasi güçlerden hangilerine sığındığı veya hangilerinden destek aldığı savunulamaz?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve IV E) I, II ve IV

2. **I. Süleyman'ın son dönemlerinde sadrazamlığa getirilen Sokullu Mehmet Paşa;**

I. II. Selim,
II. I. Ahmet,
III. III. Murat

hükümdarlarından hangilerine de sadrazamlık yapmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

3. **Sokullu Mehmet Paşa'nın geliştirdiği Don-Volga Kanalı Projesiyle;**

I. Hint Müslümanlarına yardım ulaştırmak,
II. Donanmanın Karadeniz'den Hazar Denizi'ne ulaşmasını sağlamak,
III. Kırım'ın güvenliğini sağlayarak İpek Yolu'nu canlandırmak

durumlarından hangileri amaçlanmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

4. **Osmanlı Yükselme Dönemi'nde ele geçirilen aşağıdaki yerlerden hangisinin Anadolu Türk siyasi birliğini sağlamaya yönelik olduğu söylenemez?**

A) Maraş B) Konya C) Sinop
D) Karaman E) Trabzon

5. **II. Bayezid Dönemi'nde Osmanlı fetihlerinin durma noktasına gelmesinde aşağıdaki gelişmelerden hangisi daha etkili olmuştur?**

A) Endülüs'teki Müslümanlara yardım edilmesi
B) Cem Sultan İsyanı'nın çıkması
C) Dulkadiroğullarının Memluklar tarafından destek görmesi
D) I. Selim'in II. Bayezid'e karşı ayaklanma başlatması
E) Safevilerle olan ilişkilerin bozulması

6. **Aşağıdakilerden hangisinde I.'de verilenin II.'ye ortam hazırlaması beklenemez?**

	I	II
A)	Hint Deniz Seferleri	Kızıldeniz'de güvenliğin sağlanması
B)	Irakeyn Seferleri	Safevilerin toprak kaybına uğraması
C)	Otlukbeli Savaşı	Akkoyunlu Devleti'nin parçalanması
D)	Kıbrıs'ın fethedilmesi	İnebahtı Deniz Savaşı'nın gerçekleşmesi
E)	Turnadağ Savaşı'nın yapılması	Süveyş Kanalı projesinin hazırlanması

7. **Avrupa'da XVI. yüzyılda başlayan Reform Hareketlerinin Osmanlı Devleti'ni olumsuz yönde etkilememesinin temel sebebi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kanuni'nin Avusturya ve Almanya üzerine seferler düzenlemesi
B) Osmanlı sınırları içinde yaşayan Hristiyanların çoğunlukla Ortodoks olması
C) I. Selim'in Anadolu'da Türk siyasi birliğini kesin olarak sağlaması
D) İngiltere ve Fransa arasında Yüzyıl Savaşlarının meydana gelmesi
E) Haçlı Seferleri sonrasında senyörlerin ekonomik açıdan güç kaybetmesi

INDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

8. **Avrupa'da meydana gelen;**

I. Yeni ticaret yollarının keşfedilmesi,
II. Reform Hareketlerinin başlaması,
III. Skolastik düşüncenin güç kaybetmesi

gelişmelerinden hangileri Osmanlı mâliyesini doğrudan etkilemiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

9. **Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde Saint Jean Şövalyelerinin elinde bulunan Rodos'un fethedilmesi, aşağıdakilerden hangisine ortam hazırlamıştır?**

A) Orta Avrupa'ya yönelik seferlerin başlamasına
B) Avrupa'da Reform hareketlerinin ortaya çıkmasına
C) Mısır deniz yolunun güvenliğinin sağlanmasına
D) Coğrafi Keşiflerin başlamasına
E) İspanya'daki Müslümanlara yardım gönderilmesine

10. **Osmanlı Devleti;**

I. Fransa'ya kapitülasyon hakkı tanınması,
II. Don-Volga Kanalı Projesinin tasarlanması,
III. Reform hareketlerine destek verilmesi

faaliyetlerinden hangilerini izleyerek Avrupa'da kendisine karşı bir Haçlı ittifakının oluşmasına engel olmak istemiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

11. **Osmanlı Devleti'nin Yükselme Dönemi hükümdarlarından I. Selim'in İran Seferi'ne çıkmasında aşağıdakilerden hangisinin etkisi olmamıştır?**

A) Doğu Anadolu'da Osmanlı hakimiyetinin sağlanmak istenmesi
B) Safevilerin Anadolu üzerindeki emellerine son verilmek istenmesi
C) Hicaz su yolları sorununun çözülmek istenmesi
D) Safevilerin Memluklar ve Venediklilerle ittifak arayışlarına girişmesi
E) İpek Yolu ticaretinin doğu kanadının güvenliğinin sağlanmak istenmesi

12. **Osmanlı Devleti XVI. yüzyıl başlarında;**

I. Mercidabık,
II. Çaldıran,
III. Ridaniye

savaşlarından hangilerini kazanarak Memluk Devleti'ne son vermiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

13. **Osmanlı Devleti'nde Hint Deniz Seferlerine katılan denizci komutanlar arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?**

A) Seydi Ali Reis
B) Piri Reis
C) Hadım Süleyman Paşa
D) Murat Reis
E) Turgut Reis

14. **Aşağıdakilerden hangisi I. Süleyman Dönemi'nde meydana gelen gelişmeler arasında gösterilemez?**

A) Almanya seferine çıkılması ve İstanbul Antlaşmasının imzalanması
B) Macarlarla mücadele edilerek Belgrad'ın fethedilmesi
C) İran'daki Safevilerle Amasya Antlaşması'nın imzalanması
D) Akdeniz'de Osmanlı üstünlüğünün kurulması
E) İnebahtı Deniz Savaşı'nda Haçlılara mağlup olunması

15. **Kanuni Sultan Süleyman tarafından sürgüne yollanan ancak Kanuni'ye yazdığı iğneleyici dörtlükten dolayı sürgün cezası kaldırılıp affedilen şair aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Nedim B) Fuzuli C) Nef'i
D) Nabi E)Baki

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

1. Cem Sultan, II. Bayezid'in hükümdarlığını tanımamış ve Bursa yakınlarında abisiyle mücadele etmiştir. Savaşı kaybeden Cem Sultan önce Konya'ya çekilmiş ve daha sonra Memluklara sığınmıştır. Ardından Rodos Şövalyelerine ve daha sonra Fransa'ya sığınmıştır. Son olarak Papalık'a teslim edilen Cem Sultan 1495'te Napoli'de yaşamını yitirmiştir. Sonuç olarak Cem Sultan III. öncüldeki Safevilere sığınmamıştır.

ABCDE

2. Sokullu Mehmet Paşa 1565-1579 yılları arasında sadrazamlık görevinde bulunmuştur. Bu süre boyunca sırasıyla I. Süleyman, II. Selim ve III. Murat dönemlerinde sadrazamlık görevlerine getirilmiştir.

ABCDE

3. Sokullu Dönemi'nde hazırlanan Don-Volga Kanalı projesiyle donanmanın Hazar Denizi'ne geçirilmesi amaçlanmıştır. Böylece Rusların güneye doğru ilerleyişini durdurmak ve Kırım'ın güvenliğinin sağlanmasıyla İpek Yolu'nun canlandırılması hedeflenmiştir. Ayrıca İran'ın da kuzeyden baskı altına alınması amaçlanmıştır. Fakat I. öncülde olduğu gibi Hintli Müslümanlara yardım etmek için Hint Deniz Seferleri düzenlenmiştir.

ABCDE

4. Maraş Yavuz Dönemi'nde Dulkadiroğullarından, Konya ve Karaman Karamanoğullarından, Sinop Candaroğullarından Fatih Dönemi'nde alınmıştır.

Not: Hocam Trabzon da Anadolu'da değil mi? Evet Anadolu'da, ancak soru kökünde Anadolu TÜRK siyasi birliği denilmekte, Anadolu TÜRK siyasi birliği Türklerden alınan topraklarla sağlanır. Trabzon, Trabzon Rum İmparatorluğu'ndan alınmıştır. Soru kökünde TÜRK ifadesi olmasaydı, Trabzon'u da alırdık.

ABCDE

5. II. Bayezid, Cem Sultan İsyanı nedeniyle fetih politikasında pasif bir politika izlemiştir. Böylece fetihler durma noktasına gelmiştir.

ABCDE

6. A, B, C ve D seçeneklerinde II. de verilen gelişmeler I. deki gelişmelerin sonuçlarıdır. Fakat E seçeneğindeki neden-sonuç ilişkisi yanlış kurulmuştur. Bu seçenekteki Turnadağ Savaşı I. Selim Dönemi'nde Dulkadiroğullarıyla yapılmıştır. Bu gelişmenin, Sokullu Mehmet Paşa Dönemi'ndeki Süveyş Kanalı projesiyle doğrudan bir ilişkisi yoktur.

ABCDE

7. Reform Hareketleri Avrupa'da Katolik Kilisesi'nin yanlış uygulamalarına karşı yapılmıştır. Bu sayede Protestanlık ve Calvenizm gibi yeni mezhepler ortaya çıkmıştır. Osmanlı ülkesinde ise çoğunlukla Ortodokslar yaşamaktadır. Ortodoks Hristiyanlar Osmanlı hoşgörüsüyle dini alanda serbestçe hareket etmişler, dini alanda sömürülmemişlerdir. Bu nedenle Osmanlı Devleti Reform Hareketlerinden olumsuz yönde etkilenmemiştir.

ABCDE

8. Coğrafi Keşiflerle yeni ticaret yollarının bulunması Osmanlı denetimindeki İpek ve Baharat yollarının önemini azaltmıştır. Reform Hareketleri nedeniyle Avrupa'da mezhep birliği bozulmuş ve dini çatışmalar yaşanmıştır. Bu durum Osmanlı Devleti'nin işine gelmiştir. Skolastik düşünce, dogmatizme dayanan bir felsefedir. Skolastizmin güç kaybetmesi ise Rönesans sayesinde mümkün olmuştur. Böylece Avrupalılar bilim ve düşüncede gelişmişlerdir. Görüldüğü üzere Osmanlı mâliyesini doğrudan etkileyen gelişme I. öncüldür.

ABCDE

9. Kanuni'den önce I. Selim Dönemi'nde Baharat Yolu Osmanlı kontrolüne girmiş, Mısır fethedilerek Kuzey Afrika'da fetihler başlamıştır. Kanuni Dönemi'nde ise Rodos'ta bulunan Saint Jean Şövalyeleri Osmanlı ticaretine zarar veriyordu. Bu sebeple Kanuni Rodos'u fethederek Kıbrıs dışında tüm Doğu Akdeniz'i Türk gölü haline getirmiş ve Mısır deniz yolunun güvenliğini sağlamıştır.

ABCDE

10. XVI. yüzyılda özellikle Kutsal Roma Germen İmparatoru Şarlken, Hristiyan birliğinin kurulmasını ve Osmanlı Devleti'nin Avrupa'dan atılmasını amaçlamıştır. Osmanlı Haçlı ittifakını bozmak için; Fransa'ya kapitülasyonlar vererek bu devleti ittifakın dışında tutmak istemiş, Reform hareketleriyle ortaya çıkan mezhep çatışmalarının devam etmesi için Katoliklere karşı Protestanlara destek vermiştir.

ABCDE

11. A, B, D ve E seçeneklerinde Osmanlı Devleti'nin İran Seferi'nin sebeplerine değinilmiştir. Fakat C seçeneğindeki Hicaz su yolları sorunu Osmanlı Devleti'nin Memluklarla yaşadığı bir sorundur.

ABCDE

12. Osmanlı Devleti I. Selim Dönemi'nde Memlukları, Mercidabık (1516) ve Ridaniye (1517) savaşlarıyla mağlup etmiştir. Bu savaştan sonra Memluklar dağılmış ve Mısır, Suriye, Hicaz, Filistin Osmanlı hakimiyetine girmiştir. II. öncüldeki Çaldıran Savaşı ise Osmanlılarla Safeviler arasında yapılmıştır.

ABCDE

13. A, B, C ve D seçeneklerindeki denizciler Hint Deniz Seferlerine katılmışlardır. Fakat E seçeneğindeki Turgut Reis 1551 'de Rodos'un fethini sağlamış ve Trablusgarp Beylerbeyliği görevini yürütmüştür.

ABCDE

14. Alman Seferi, Belgrad'ın fethi, Amasya Antlaşması ve Akdeniz'de Osmanlı üstünlüğünün kurulması I. Süleyman Dönemi'nde meydana gelmiştir. Fakat E seçeneğindeki İnebahtı Deniz Savaşı I. Süleyman değil, II. Selim Dönemi'nde yaşanmıştır.

ABCDE

15. Kanuni tarafından sürgüne yollanan ancak Kanuni'ye yazdığı iğneleyici dörtlükten dolayı (Bu dünya geçicidir, bana kalmadığı gibi, size de kalmaz...) sürgünden kurtulan ve affedilen şair "Baki"dir. **(Yeni MEB)**

ABCDE

INDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

1. **Baharat Yolu'nun Osmanlı Devleti'nin kontrolüne girmesinde Osmanlı Devleti'nin aşağıdaki devletlerden hangisiyle olan mücadeleleri belirleyici olmuştur?**

A) Safeviler B) Avusturya C) Memluklar
D) Bizans E) Ceneviz

2. **İspanya'da katliama uğrayan Yahudilere ve Müslümanlara Kemal Reis komutasında yardım gönderen Osmanlı hükümdarı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) II. Bayezid B) II. Murat C) II. Mehmet
D) I. Selim E) II. Selim

3. **I. Selim'in Çaldıran ve Turnadağ Savaşlarını kazanmasıyla aşağıdaki yerlerden hangisinin Osmanlı Devleti'ne bağlandığı savunulamaz?**

A) Tebriz B) Van C) Musul
D) Kerkük E) Kahire

4. **XV. ve XVI. yüzyıllarda Osmanlı ekonomisinin güç kazanmasında;**

I. Memluklara son verilmesi,
II. Hint Deniz Seferlerinin gerçekleştirilmesi,
III. İstanbul'un fethedilmesi,
IV. Otranto Seferi'ne çıkılması

gelişmelerinden hangilerinin doğrudan bir etkisi olmamıştır?

A) Yalnız III B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) I, II ve III

5. **Bizans'ın ileri gelen din adamlarından Gennadios'u Rum Ortodoks Patriği olarak tayin edip, Ortodoks halka dini güvenceler veren, Galata'da yaşayan halk için Amanname yayımlayan Osmanlı hükümdarı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) II. Murat B) I. Selim C) I. Mehmet
D) II. Mehmet E) I. Süleyman

6. **Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde devleti bir süre meşgul eden ayaklanmalar arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?**

A) Ahmet Paşa B) Kalenderoğlu
C) Baba Zünnun D) Canberdi Gazali
E) Şeyh Bedrettin

7. Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde Fransızlara kapitülasyon hakkı tanınmış, Avrupa'daki Katoliklere karşı Protestanlara destek verilmiştir.

Bu bilgilere dayanarak aşağıdaki yorumlardan hangisine ulaşılamaz?

A) Avrupa'da mezhep çatışmaları yaşanmaktadır.
B) Kanuni Avrupa Hristiyan birliğini parçalamayı amaçlamıştır.
C) Osmanlı Devleti Avrupa'da yaşanan çalkantılardan yararlanmak istemiştir.
D) Fransızlara ticari ayrıcalık verilmiştir.
E) Kanuni Dönemi'nde Fransa, Osmanlı Devleti'nden daha güçlü bir devlettir.

8. **İstanbul'un fethedilmesinin, Avrupa'nın siyasi yapısı üzerinde aşağıdaki değişimlerden hangisine yol açtığı söylenebilir?**

A) Derebeylik sisteminin yıkılmasıyla merkezi krallıkların güçlenmesine
B) Özgür düşünce ortamının gelişmesine
C) Yeni mezheplerin ortaya çıkmasıyla mezhep birliğinin parçalanmasına
D) Sanayi ve ticaret faaliyetlerinin gelişmesine
E) Haçlı Seferlerinin başlatılmasına

9. **Osmanlı Devleti'nin aşağıdaki yerlerden hangisini fethetmesi İslam dünyasında "Feth-i Mübin" olarak adlandırılmıştır?**

A) İstanbul B) Belgrat C) Kırım
D) Hicaz E) Mısır

INDEKSAKADEMI youtube/indeksakademi

OK-YAY

10. **Aşağıdakilerden hangisinin Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde gerçekleştiği söylenemez?**

A) Budin Seferi B) Zigetvar Seferi
C) I. Viyana Kuşatması D) Almanya Seferi
E) Çaldıran Seferi

11. **Osmanlı Devleti'nin aşağıdaki başarılardan hangisini kazanmasının yıl dönümü günümüzde "Türk Denizcilik (Donanma) Günü" olarak kutlanmaktadır?**

A) Preveze Deniz Savaşı'nın yapılması
B) Rodos Adası'nın fethedilmesi
C) Kırım'ın Osmanlı topraklarına katılması
D) Barbaros'un Osmanlı donanmasının başına geçmesi
E) Kıbrıs Adası'nın fethedilmesi

12. Kanuni Sultan Süleyman Devri'nde Osmanlı Devleti batı seferlerine yoğunlaşmıştır. Bu devirde Macarlar ve Avusturyalılar ile mücadele edilmiş ve Orta Avrupa'da Osmanlı üstünlüğü sağlanmıştır.

Buna göre Osmanlı Devleti'nin Kanuni Devri'nde Avrupa'daki seferlerinin başarıya ulaşmasında;

I. Portekiz'in Hint Ticaret Yolu'nu ele geçirmesi,
II. Alman İmparatoru Şarlken'in Hristiyan birliğini sağlamayı amaç edinmesi,
III. Avrupa'da Reform hareketlerinin yaşanması

gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

13. **Osmanlı Devleti'nin Yükselme Dönemi'nde aşağıdaki adalardan hangisi fethedilememiştir?**

A) Sakız B) Kıbrıs C) Girit
D) Cerbe E) Eğriboz

14. **Osmanlı Devleti'nde I. Selim Dönemi'nde meydana gelen gelişmeler arasında aşağıdakilerden hangisinin olduğu savunulamaz?**

A) Doğu Anadolu'da egemenlik kurulması
B) Orta Avrupa'da sınırların genişlemesi
C) Anadolu Türk siyasi birliğinin savaş yoluyla sağlanması
D) İslam dünyasının büyük bir kısmının Osmanlı yönetimi altında birleştirilmesi
E) Hilafet makamının elde edilmesi

15. **Osmanlı Devleti'nin Yükselme Döneminde meydana gelen gelişmeler ve bu gelişmelerin yol açtığı sonuçlar açısından aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?**

	Gelişme	Sonucu
A)	Otlukbeli Savaşı	Doğu Anadolu'nun güvenliğinin sağlanması
B)	Hint Deniz Seferleri	Osmanlı mâliyesinin açık vermesi
C)	Kırım'ın Fethi	Karadeniz'in Türk gölü hâline gelmesi
D)	Çaldıran Savaşı	Safevilerin yıkılması
E)	Ridaniye Savaşı	Mısır'ın Osmanlı hâkimiyetine girmesi

16. **Osmanlı Devleti iki kıtadaki topraklarını birleştirmek ve Balkanlarda güvenli bir şekilde ilerleyebilmek adına aşağıdakilerden hangisini gerçekleştirmiştir?**

A) Kul sisteminin kurulmasını
B) Avusturya üzerine sefere çıkılmasını
C) İstanbul'un fethedilmesini
D) Edirne'nin başkent ilan edilmesini
E) Kıbrıs Adası'na sefer düzenlenmesini

INDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

1. Baharat Yolu Hindistan'dan başlayan ve Mısır üzerinden Akdeniz'e ulaşan önemli bir ticaret yoludur.

Osmanlı Devleti I. Selim Dönemi'nde Mısır, Suriye ve Hicaz'a hakim olan Memlukiara Ridaniye ve Mercidabık savaşları ile son vererek Baharat Yolu'nun da kontrolünü ele geçirmiştir.

ABCDE

2. İspanya'daki Beni Ahmer Devleti'nin yıkılmasından sonra Katolikler birleşerek buradaki Müslüman ve Yahudi nüfusu katletmeye başlamıştır. Osmanlı padişahı II. Bayezid İspanya'dan gelen yardım talepleri üzerine Kemal Reis komutasındaki bir filoyu bölgedeki Yahudilere ve Müslümanlara yardım etmek için göndermiştir.

ABCDE

3. I. Selim Dönemi'nde Safevi Devleti'yle Çaldıran, Dulkadiroğullarıyla Turnadağ Savaşı yapılmıştır. Böylece Tebriz, Maraş, Elbistan, Malatya, Erbil, Musul ve Kerkük'le birlikte Doğu Anadolu toprakları ele geçirilmiştir. Kahire ise Memluklarla yapılan Ridaniye Savaşı'ndan sonra ele geçirilmiştir.

ABCDE

4. Memluklara son verilmesiyle Baharat Yolu'na egemen olunmuş ve Mısır hâzineleri İstanbul'a taşınmıştır. Hint Deniz Seferlerinin yapılması Kanuni Dönemi'nde Osmanlı hâzinesini yıpratmıştır. Bu seferlerden istenilen sonuç alınamamıştır. İstanbul'un fethiyle Boğazların kontrolü Osmanlı'ya geçmiş ve İpek Yolu'nun kontrolü sağlanmıştır. II. Mehmet'in son seferi olan Otranto, padişahın ölümünden kısa bir süre sonra kaybedilmiştir. Bu bilgiler incelendiğinde II. ve IV. öncüllerdeki gelişmelerin Osmanlı ekonomisine güç kattığı savunulamaz.

ABCDE

5. II. Mehmet İstanbul'un fethini izleyen günlerde Bizanslı din adamı Gennadios'u Rum Ortodoks Patriği olarak tayin etmiştir. Ortodoks halka dini güvenceler vermiş, ibadethanelerinin korunmasını istemiş, herkese ibadet özgürlüğü tanımıştır.

ABCDE

6. Ahmet Paşa, Kalenderoğlu, Baba Zünnun ve Canberdi Gazali isyanları Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde çıkmıştır. Şeyh Bedrettin İsyanı ise I. Mehmet (Çelebi) Dönemi'nde çıkan dini ve toplumsal içerikli bir isyandır.

ABCDE

7. Soruda verilen paragrafa dayanılarak A, B, C ve D seçeneklerine ulaşılmaktadır. Ancak Kanuni Dönemi'nde Osmanlı Devleti Fransa'dan daha güçlüdür.

ABCDE

8. İstanbul'un fethinde kullanılan ve şahi adı verilen büyük kalibreli toplar, Avrupa'daki krallar tarafından da örnek alınmıştır. Böylece derebeylerin kaleleri, surları ve şatolarının yıkılması kolaylaşmış ve merkezi krallıkların güç kazanması sağlanmıştır. Soruda "siyasi yapı" vurgusu yapıldığı için cevabımız "A" seçeneğidir.

ABCDE

9. İstanbul'un fethedilmesine İslam dünyasında "Feth-i Mübin" denilmiştir. Açık ve parlak zafer anlamına gelmektedir.

ABCDE

10. A, B, C ve D seçeneklerinde verilenler Kanuni Dönemi gelişmeleridir. Ancak Çaldıran Seferi I. Selim (Yavuz) Dönemi'nde Safeviler (İran) üzerine düzenlenmiştir.

ABCDE

11. Osmanlı Devleti Kanuni Devri'nde, Barbaros Hayrettin Paşa komutasındaki donanmayla 1538 Preveze'de Haçlı donanmasını mağlup etmiştir. Bu zaferle Akdeniz'deki üstünlük Osmanlı Devleti'ne geçmiştir. Zaferin kazanıldığı 28 Eylül ülkemizde Denizcilik (Donanma) Günü olarak kutlanmaktadır.

ABCDE

12. I. öncüldeki gelişme Orta Avrupa'da Osmanlı hâkimiyetinin kurulmasıyla bağlantılı değildir. II. öncülde yer alan Hristiyan birliğinin sağlanması çalışması ise Osmanlı Devleti'nin ilerleyişini kolaylaştırıcı değil, zorlaştırıcı bir faktördür. III. öncüldeki Reform Hareketleri Avrupa'da mezhepsel çatışmalara neden olduğu için, Osmanlı Devleti'nin bu durumu kullanarak Orta Avrupa'ya hakim olması kolaylaşmıştır.

ABCDE

13. A, B, D ve E seçeneklerindeki adalar Osmanlı Devleti'nin Yükselme Dönemi'nde fethedilmiştir. Fakat C seçeneğindeki Girit, Duraklama Dönemi'nde IV. Mehmet zamanında fethedilmiştir.

ABCDE

14. I. Selim (Yavuz) Dönemi'nde İran ve Mısır seferleri yapılmıştır. A, C, D ve E seçeneklerinde bu seferlerin sonuçlarından bahsedilmiştir. Ancak I. Selim Dönemi'nde batıda önemli bir sefer yapılmamıştır.

ABCDE

15. A, B, C ve E seçeneklerindeki gelişmelerin sonuçları doğru olarak verilmiştir. Fakat D seçeneğindeki Çaldıran Savaşı'yla Safeviler ağır bir mağlubiyet almasına rağmen yıkılmamışlardır.

ABCDE

16. Osmanlı Devleti; iki kıtadaki topraklarını birleştirerek toprak bütünlüğünü sağlamak, Bizans tehlikesi olmadan Balkanlarda fetihlerde bulunmak, İpek Yolu ticaretinde söz sahibi olabilmek gibi sebeplerle İstanbul'u fethetmek istemiştir.

ABCDE

İNDEKS AKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

BU ÜNİTE İLE İLGİLİ ÇIKMIŞ SORULARIN DEĞERLENDİRİLMESİ

- Bu ünite ile ilgili ÖSYM sorularına baktığımızda Ortaöğretim, Ön Lisans ve Lisans sınavları farketmeksizin her yıl soru sorulmamakta, sorulursa **1 tane** sorulmaktadır.
- Sorular bilgi, bilgi ve yorum şeklinde olup ıslahatlar ve isyanlara ağırlık verilmiştir.
- **Ortaöğretim KPSS'de çıkan kavramlar:** Islahatlar (Karma), İsyanlar (Büyük Kaçgun)
- **Ön Lisans KPSS'de çıkan kavramlar:** İsyanlar (Yeniçeri, Celali), Islahatlar (Karma), IV. Murat
- **Lisans KPSS'de çıkan kavramlar:** Genç Osman (Islahat, Hotin Seferi), İsyanlar (Celali, İstanbul, Büyük Kaçgun)
- ÖSYM'nin **son 15 yılda** Ortaöğretim, Ön Lisans ve Lisans sınavlarında sorduğu sorular tek tek incelenerek bu istatistikler çıkarılmıştır.

1. **Hotin Antlaşması ile ilgili olarak;**

I. Genç Osman Dönemi'nde gerçekleşmiştir.

II. Yeniçeri Ocağı'ndaki bozulmaların fark edilmesi üzerine imzalanmıştır.

III. Avusturya ile imzalanan bir antlaşmadır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) I ve III E) I, II ve III

2. **Aşağıdakilerden hangisi IV. Mehmet'in, sadrazamı Merzifonlu Kara Mustafa Paşa'yı idam ettirmesine neden olan gelişmedir?**

A) Rusya üzerine Çehrin Seferini düzenlemesi

B) Padişahı tahttan indirmek için girişimlerde bulunması

C) II. Viyana Kuşatması'nda başarısız olması

D) Karlofça Antlaşması'nda Osmanlı haklarını savunamaması

E) Bahçesaray Antlaşması'nın imzalanmasına neden olması

3. **Kanije Müdafaasında etkili olan ve bundan dolayı Mareşal rütbesi verilen Osmanlı devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Tiryaki Hasan Paşa

B) Köprülü Mehmet Paşa

C) Köprülü Fazıl Ahmet Paşa

D) Merzifonlu Kara Mustafa Paşa

E) Kemankeş Kara Mustafa Paşa

4. **1699 Karlofça Antlaşması ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?**

A) Lehistan, Avusturya ve Venedik ile imzalanmıştır.

B) Antlaşmada İngiltere ve Hollanda arabuluculuk yapmıştır.

C) Müzakere ederek bir antlaşma imzalandığı için Reisülküttablık makamını ön plana çıkarmıştır.

D) Osmanlı Batı'da ilk kez büyük toprak kaybına uğramıştır.

E) Osmanlı'da gerileme sürecinin sona ermesine, dağılma sürecinin başlamasına neden olmuştur.

5. Osmanlı Devleti XVII. yüzyılda Girit Adası'nı fethetmiş, Ukrayna ve Podolya'yı almış, Serav Antlaşmasını imzalamış, Macaristan'ın büyük bir kısmını ve Erdel'i kaybetmiştir.

Yalnızca bu bilgiler doğrultusunda Osmanlı Devleti'nin XVII. yüzyılda aşağıdaki devletlerden hangisi ile bir mücadele içinde olduğu söylenemez?

A) Rusya B) Venedik C) Lehistan D) Avusturya E) İran

6. I. Bağdat Fatihi

II. Avcı

III. Eğri Fatihi

Yukarıdaki ünvanlarla anılan Osmanlı padişahları aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak gruplandırılmıştır?

	I	II	III
A)	III. Mehmet	IV. Mehmet	IV. Murat
B)	IV. Murat	IV. Mehmet	III. Mehmet
C)	III. Murat	IV. Murat	IV. Mehmet
D)	III. Mehmet	III. Murat	IV. Murat
E)	IV. Murat	III. Mehmet	IV. Mehmet

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

7. **XVII. yüzyılda yaşanan İstanbul İsyanları ile ilgili olarak;**

I. Yeniçeriler siyasi güce dönüşmüşlerdir.

II. "Ocak, devlet içindir." anlayışıyla hareket edilmiştir.

III. Yeniçeriler rejimi değiştirmeyi amaçlamışlardır,

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

8. **Osmanlı Devleti'nin duraklama sürecine girmesinde etkili olan iç nedenler arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?**

A) Tımar sisteminin bozulması
B) Ekber ve Erşed sisteminin amacına ulaşmaması
C) Beşik ulemalığının getirilmesi
D) Doğal sınırlara ulaşılması
E) Toplumsal yapının bozulması

9. Osmanlı Devleti'nde XVII. yüzyılda Kapıkulu Ordusunda bozulmalar baş göstermiştir.

Aşağıdaki padişahlardan hangisinin döneminden itibaren Kapıkulu Ordusuna devşirme kanununa aykırı asker alımlarının yapılması bu durumun yaşanmasında etkili olmuştur?

A) III. Mehmet B) III. Murat C) I. Ahmet
D) IV. Murat E) IV. Mehmet

10. **II. Viyana Kuşatması ve Osmanlı Devleti ile Kutsal İttifakı oluşturan devletler arasındaki mücadeleler göz önüne alındığında aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?**

A) Bu mücadeleler "Kültürler Savaşı" olarak da değerlendirilir.
B) Avrupalı devletlerin savunmadan saldırıya geçişine ortam hazırlamıştır.
C) Osmanlı Devleti'nin Salankamen ve Zenta yenilgilerini almasına neden olmuştur
D) "Uyvar önünde Türk gibi güçlü" sözünün sınır boylarında söylenmesine ortam hazırlamıştır.
E) Osmanlı sınırlarının daralmasına neden olmuştur.

11. **Girit Adası'nın alınmasında etkili olan, Avusturya ile Vasvar Antlaşması nın imzalanmasını sağlayan ve İstanbul Çemberlitaş'ta bir kütüphane kurduran Osmanlı devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kuyucu Murat Paşa
B) Köprülü Mehmet Paşa
C) Tarhuncu Ahmet Paya
D) Köprülü Fazıl Ahmet Paşa
E) Merzifonlu Kara Mustafa Paşa

12. **Osmanlı Devleti'nin Doğu'da ve Batı'da en geniş sınırlara ulaşmasını sağlayan padişahlar aşağıdakilerden hangisinde birlikte verilmiştir?**

A) III. Mehmet - IV. Murat
B) III. Murat - IV. Mehmet
C) I. Ahmet - III. Murat
D) III. Mehmet - II. Osman
E) IV. Mehmet - II. Mustafa

13. I. Bağdat Seferi
II. Hotin Seferi
III. Revan Seferi

Yukarıdaki seferlerden hangileri IV. Murat Dönemi'nde gerçekleştirilmiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

14. **Köprülü Fazıl Ahmet Paşa önderliğinde 1669 yılında Kandiye Kalesi'nin alınması ile aşağıdaki bölgelerden hangisinin fethi tamamlanmıştır?**

A) Erdel B) Lehistan C) Boğdan
D) Girit E) Azerbaycan

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

1. Osmanlı Devleti Genç Osman Dönemi'nde Lehistan üzerine Hotin Seferini düzenlemiş ve Yeniçeri Ocağı'ndaki bozulmanın fark edilmesi üzerine Lehistan ile Hotin Antlaşması imzalanmıştır. Dolayısıyla Hotin Antlaşması Avusturya ile imzalanan bir antlaşma değildir.

A B **C** D E

2. Merzifonlu Kara Mustafa Paşa;

- Rusya üzerine Çehrin Seferini düzenlemiştir.
- Osmanlı ile Rusya arasındaki ilk antlaşma olan Bahçesaray (Çehrin) Antlaşması'nın imzalanmasını sağlamıştır.
- Ancak II. Viyana Kuşatması'nda başarısız olmasından dolayı IV. Mehmet tarafından Belgrat'ta idam edilmiştir.

A B **C** D E

3. Kanije Müdafaasında etkili olan Osmanlı devlet adamı Tiryaki Hasan Paşa'dır. Bu başarısından dolayı Tiryaki Hasan Paşa'ya mareşal rütbesi verilmiştir.

A B C D E

4. A, B, C ve D seçeneklerinde verilenler Karlofça Antlaşması ile ilgili doğru bilgileri içermektedir. (B ve C seçenekleri yeni MEB kitabında yer almaktadır.) Ancak Karlofça Antlaşması ile Osmanlı'nın Duraklama Dönemi sona ermiş, Gerileme Dönemi başlamıştır.

A B C D **E**

5. Osmanlı Devleti; Girit Adası'nı Venedik'ten, Ukrayna ve Podolya'yı Bucaş Antlaşması ile Lehistan'dan almıştır. Serav Antlaşması'nı İran ile imzalamış, Macaristan'ın büyük bir kısmını ve Erdel'i Karlofça Antlaşması ile Avusturya'ya bırakmıştır. XVII. yüzyılda Rusya ile de mücadele edilmiştir. Ancak soru kökünde "yalnızca bu bilgiler..." ifadesi yer aldığı için cevabımız Rusya olur.

A B C D E

6. Bağdat Fatihi IV. Murat, Avcı IV. Mehmet, Eğri Fatihi III. Mehmet'tir.

A **B** C D E

7. XVII. yüzyılda yaşanan İstanbul İsyanlarına Merkez- Yeniçeri İsyanları da denilmiştir.

Yeniçerilerin bu dönemde sık sık padişah değişikliği yapmaları siyasi güce dönüştüklerinin kanıtıdır.

Yeniçeriler "Ocak, devlet içindir." değil "Devlet, ocak içindir." anlayışıyla hareket etmişlerdir. Yeniçeriler devlete veya rejime karşı değillerdir. Kişilere ve yeniliklere karşı ayaklanmışlardır. Bu doğrultuda yalnızca I. öncülü cevap olarak kabul edebiliriz.

A B C D E

8. A, B, C ve E seçeneklerinde verilenler duraklamanın iç nedenleri arasında yer alır. Ancak D seçeneğindeki doğal sınırlara ulaşılması denilirken en geniş sınırlara ulaşılması kastedilmiştir. Bu durum iç bir neden değil, dıştan kaynaklı bir nedendir. Çünkü ordu engin, yüksek dağları aşamamış ve devlet güçlü devletlere komşu olmuştur.

A B C **D** E

9. "III. Murat Dönemi"nden itibaren Kapıkulu Ordusuna devşirme kanununa aykırı olarak asker alımları yapılmıştır.

Böylece askerlikle alakası olmayan bir çok kişi Yeniçeri ve diğer ocaklara alınmış, bu durum da işleyişin bozulmasına neden olmuştur.

A **B** C D E

10. A, B, C ve E seçeneklerinde verilenler II. Viyana Kuşatması ve Osmanlı Devleti ile Kutsal İttifak devletleri arasındaki mücadeleler göz önüne alındığında ulaşılabilecek sonuçlar arasında yer almaktadır. (Yeni MEB'de bu seçeneklerdeki bilgiler yer almaktadır.) Ancak sınır boylarında "Uyvar önünde Türk gibi güçlü" sözünün söylenmesi 1664 Vasvar Antlaşması sonrasında gerçekleşen bir durumdur.

A B C **D** E

11. Köprülü ailesinden olan Fazıl Ahmet Paşa, Köprülü Mehmet Paşa'dan sonra IV. Mehmet'in sadrazamı olmuştur. Fazıl Ahmet Paşa Girit'in alınmasını sağlamış, Avusturya ile Vasvar Antlaşmasının imzalanmasında etkili olmuş, İstanbul Çemberlitaş'ta bir kütüphane kurdurtmuştur.

A B C **D** E

12.

- Osmanlı Devleti Doğu'da en geniş sınırlara III. Murat Dönemi'nde İran'la imzalanan Ferhat Paşa Antlaşması ile ulaşmıştır.
- Batı'da en geniş sınırlara IV. Mehmet Dönemi'nde Lehistan'la imzalanan Bucaş Antlaşması ile ulaşmıştır.

A **B** C D E

13.

- Bağdat ve Revan Seferleri IV. Murat Dönemi'nde İran üzerine düzenlenmiştir.
- Hotin Seferi II. Osman Dönemi'nde Lehistan üzerine düzenlenmiştir.

A B C **D** E

14. Kandiye Kalesi Girit Adası'nda bulunmaktadır. 24 yıllık kuşatma sonucunda Fazıl Ahmet Paşa Kandiye Kalesi'ni de alarak Girit'in fethini tamamlamıştır. (Yeni MEB)Girit kuşatması Osmanlı tarihinin en uzun kuşatmasıdır.

A B C **D** E

youtube/indeksakademi INDEKSAKADEMİ

OK-YAY

1.

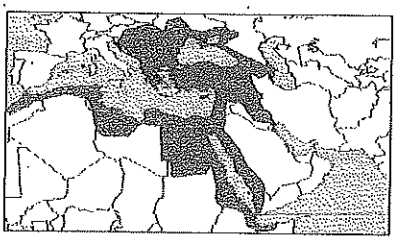

Osmanlı Devleti'nin XVII. yüzyıldaki sınırları dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Sınırların Hazar Denizi'ne uzandığına
B) Orta Avrupa'da hâkimiyet kurulduğuna
C) Karadeniz'de mutlak egemenlik sağlandığına
D) Atlas Okyanusu kıyılarına ulaşıldığına
E) Hindistan'da toprak elde edildiğine

2. **XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde Yeniçerilerin isyan çıkarmasında aşağıdakilerden hangisi etkili olmamıştır?**

A) Ulufelerin zamanında ödenmemesi
B) Ulema sınıfının Yeniçerileri kışkırtması
C) "Devlet ocak içindir" anlayışının benimsenmesi
D) Devşirme kanunlarının çiğnenmesi
E) Halkın alım gücünün düşmesi

3. **Osmanlı Devleti'nin;**

I. bolluk ekonomisi anlayışıyla hareket etmesi,
II. birçok devlete kapitülasyon vermesi,
III. Denge siyasetinin uygulanması

politikalarından hangileri XVII. yüzyılda ülke ekonomisinin zarar görmesine yol açmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

4. **Osmanlı Devleti'nde aşağıdakilerden hangisi IV. Mehmet Dönemi gelişmeleri arasında yer almamaktadır?**

A) Girit'in Osmanlı topraklarına katılması
B) Lehistan'la Bucaş Antlaşması'nın imzalanması
C) Lale Devri ıslahatlarının başlatılması
D) Tarhuncu Ahmet Paşa'nın sadrazamlığa getirilmesi
E) II. Viyana Kuşatması'nın gerçekleştirilmesi

5. **Osmanlı Devleti ile Rusya arasında imzalanan ilk resmi antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Karlofça B) İstanbul C) Vasvar
D) Bahçesaray E) Belgrad

6. **XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin dış politikada aşağıdaki ilkelerden hangisini uyguladığı savunulabilir?**

A) Denge siyaseti uygulayarak topraklarını koruma altına almak
B) Avrupa devletleriyle ittifaklar kurmak
C) Avrupa'daki gelişmeleri takip etmek için elçilikler açmak
D) Diplomasiyi modernleştirmek için Batılı okullar açmak
E) Topraklarını doğu ve batı yönüne doğru genişletmek

7. Osmanlı Devleti'nde "Duraklama Dönemi" olarak adlandırılan XVII. yüzyılda, yaptıkları ıslahatlarla bu dönemde devlete adeta yükselme dönemi yaşatan aileye "Köprülüler" adı verilmiştir.

Buna göre Köprülüler Dönemi'nde aşağıdaki ıslahat veya faaliyetlerden hangisi yapılmamıştır?

A) Çemberlitaş'ta kütüphane yaptırılması
B) Çanakkale Boğazı'ndaki Venedik ablukasının kaldırılması
C) Sokağa çıkma yasağının uygulanması
D) Ulema sınıfında yaşanan kargaşaya son verilmesi
E) Devlet görevlilerine hediyeler verilmesinin yasaklanması

8. **1656 yılında, işlerine ve atayacağı kişilere karışılmaması koşuluyla sadrazamlığı kabul eden devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Tarhuncu Ahmet Paşa
B) Köprülü Mehmet Paşa
C) Amcazade Hüseyin Paşa
D) Merzifonlu Kara Mustafa Paşa
E) Baltacı Mehmet Paşa

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

9.
- Safevilere karşı sefer yaparak "Bağdat Fatihi" ünvanını almıştır.
- Kapıkulu ocaklarındaki zorbaları ve isyancı elebaşlarını cezalandırmıştır.
- Devlet sorunlarının çözüm yollarıyla ilgili olarak raporlar hazırlatmıştır.

Bu faaliyetler aşağıdaki Osmanlı padişahlarından hangisinin dönemiyle ilişkilendirilebilir?

A) IV. Murat B) I. Ahmet
C) IV. Mehmet D) III. Mustafa
E) I. Mustafa

10. IV. Murat Dönemi'nde yapılan ıslahat çalışmalarına aşağıdakilerden hangisi örnek olarak verilemez?

A) Sarsılan devlet otoritesini sağlamak için sert tedbirlerin uygulanması
B) İlk denk bütçenin hazırlanması
C) Hak etmeyenlerin elinden dirliklerin alınması
D) Kahvehanelerin ve meyhanelerin kapatılması
E) Tımarlı sipahilerinin gerçek sayısının tespiti için yoklamalar yapılması

11. XVI. yüzyıldan itibaren medrese öğrencileri tarafından çıkarılan ve bastırılmasında Kuyucu Murat Paşa'nın etkili olduğu isyan aşağıdakilerden hangisidir?

A) İstanbul İsyanları B) Celali İsyanları
C) Eyalet İsyanları D) Suhte İsyanları
E) Azınlık İsyanları

12. Osmanlı Devleti'nin Duraklama Dönemi'nde İran'la aşağıdaki antlaşmalardan hangisi imzalanmamıştır?

A) Nasuh Paşa B) Ferhat Paşa
C) Kasr-ı Şirin D) Serav
E) Amasya

13. Osmanlı Devleti'nin XVII. yüzyılında gümrük vergilerinin azalmasında aşağıdakilerden hangisi etkili olmamıştır?

A) Ticaret yollarının yön değiştirmesi
B) Sanayi İnkılabı'nın meydana gelmesi
C) İpek ve Baharat yollarının eski canlılığını kaybetmesi
D) Coğrafi Keşiflerin düzenlenmesi
E) Avrupa devletleri arasında ticari rekabetin artması

14. XVII. yüzyılda Osmanlı eğitim sisteminin bozulmasında;

I. Liyakat gerektiren görevlerin parayla alınıp satılması,
II. Ekber ve erşed sistemine geçilmesi,
III. Beşik ulemalığı adı verilen uygulamanın yaygınlaşması

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

15. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin XVII. yüzyılında ortaya çıkan gelişmelerden birisi değildir?

A) Batıda en geniş sınırlara ulaşılması
B) Osmanlı donanmasının İnebahtı'da yakılması
C) Kapıkulu ocaklarının sık sık isyan etmesi
D) Anadolu'da vergi gelirlerinin düşmesi
E) Saray kadınlarının yönetime karışması

16. Osmanlı Devleti'nin XVII. yüzyılında meydana gelen aşağıdaki gelişmelerden hangisi hükümdarların devlet yönetimi konusunda tecrübeden yoksun bir biçimde tahta çıkmasına ortam hazırlamıştır?

A) Beşik ulemalığı sisteminin ortaya çıkması
B) Tımar sisteminin bozulması
C) Kafes usulünün yürürlüğe konulması
D) Batı yönlü fetihlerin azalması
E) Rüşvet ve iltimasın artması

INDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

1. Harita incelendiğinde; sınırların Hazar Denizi'ne ve Atlas Okyanusu'na ulaştığı, Orta Avrupa'da (Macaristan'da) hâkimiyet kurulduğu ve Karadeniz'in bir Türk gölü haline geldiği anlaşılmaktadır. Fakat Osmanlı Devleti, dört ayrı sefer düzenlese de Hindistan'da toprak elde etmemiştir.

Not: ÖSYM 2022 Önlisans KPSS sınavında haritalı soru da sormaya başladığı için bu tarz haritalı sorularda konulması gerekli görülmüştür.

ABCDE

2. A, B, C ve D seçeneklerinde Yeniçeri isyanlarının temel sebeplerine değinilmiştir.

Ancak E seçeneğindeki "halkın alım gücünün düşmesi" vergilerin ve fiyatların artırılması sonucu meydana gelmiştir. Bu durumun Yeniçeri isyanlarıyla doğrudan bir ilişkisi yoktur.

ABCDE

3. Osmanlı Devleti bolluk ekonomisi anlayışıyla hareket ederek yabancı malların ülkeye girişine izin vermiştir. Bu durum ülke ekonomisinin zarar görmesine yol açmıştır. Avrupa devletlerinin ekonomileri gelişirken Osmanlı Devleti bu devletlere kapitülasyonlar vermiştir. Bu durum Osmanlı'nın yerli üretimine zarar vermiştir. III. öncüldeki denge siyaseti ise çoğunlukla XIX. yüzyılda uygulanmıştır. XVII. yüzyıl ile ilişkili değildir.

ABCDE

4. A, B, D ve E seçeneklerindeki gelişmeler IV. Mehmet Dönemi'nde yaşanmıştır. Lale Devri ise Gerileme Devri'nde III. Ahmet Dönemi'nde yaşanmıştır.

ABCDE

5. Rusya, Osmanlı egemenliğindeki Ukrayna Kazaklarına ait topraklara girince 1678'te iki taraf arasında savaş çıkmış ve 1681'de Bahçesaray (Çehrin) Antlaşması imzalanmıştır. Bu antlaşma aynı zamanda Osmanlı ile Rusya arasındaki ilk antlaşma olarak tarihe geçmiştir.

ABCDE

6. A, B ve D seçeneklerindeki politikalar XIX. yüzyılda; C seçeneğindeki politika XVIII. yüzyılda ortaya çıkmıştır.

Osmanlı Devleti XVII. yüzyılda fetih siyasetini sürdürmüş, Bucaş Antlaşması ile batıda, Ferhat Paşa Antlaşması ile de doğuda en geniş sınırlara ulaşmıştır.

ABCDE

7. A, B, D ve E seçeneklerindeki ıslahatlar Köprülüler Devrinde yapılmıştır. Fakat C seçeneğindeki ıslahat IV. Murat Dönemi'ne aittir.

ABCDE

8. Sorunun cevabı B seçeneğindeki Köprülü Mehmet Paşa'dır Devletin en zor dönemlerinden birinde sorumluluk alan Köprülü Mehmet Paşa, belli şartlar öne sürerek sadrazamlığı kabul etmiştir.

ABCDE

9. IV. Murat'ın saltanatının ilk döneminde ülkeyi annesi Kösem Sultan idare etmiştir. Daha sonra IV. Murat güçlenip ülke idaresini eline almıştır. Sonuç olarak soruda verilen faaliyetler A seçeneğindeki IV. Murat'a ait gelişmelerdir.

ABCDE

10. A, C, D ve E seçeneklerindeki ıslahatlar IV. Murat Dönemi'ne aittir. B seçeneğindeki ıslahat ise IV. Mehmet Dönemi'nde Sadrazam Tarhuncu Ahmet Paşa tarafından gerçekleştirilmiştir.

ABCDE

11. XVI. yüzyıldan itibaren medrese öğrencileri tarafından çıkarılan isyanlara "Suhte İsyanları" denilmektedir. Bu isyanların bastırılmasında I. Ahmet'in sadrazamı Kuyucu Murat Paşa etkili olmuştur. **(Yeni MEB)**

ABCDE

12. A, B, C ve D seçeneklerindeki antlaşmalar Duraklama Dönemi'nde İran ile imzalanmıştır.

E seçeneğindeki Amasya Antlaşması ise 1555'te, yani Yükselme Döneminde imzalanmıştır.

ABCDE

13. XV. yüzyılın sonlarında başlayan Coğrafi Keşifler XVI. yüzyılda da devam etmiştir. Bu gelişmelerin sonucunda ticaret yolları yön değiştirmiş, Akdeniz ticaretinin önemi azalmış, İpek ve Baharat yolları eski canlılığını kaybetmiştir. Coğrafi Keşifler ile Avrupa devletleri sömürgecilik faaliyetlerine başlamış ve ticari rekabet artmıştır. Bütün bu gelişmeler sonucunda Osmanlı Devleti'nin gümrük vergileri azalmıştır. Ancak B seçeneğindeki Sanayi Devrimi XVII. yüzyılda değil, XVIII. yüzyılın ortalarında başlamıştır.

ABCDE

14. Liyakat (tecrübe, deneyim, bilgi) gerektiren görevlerin rüşvet ve iltimas yoluyla dağıtılması ve müderrislerin doğan erkek çocuklarına müderrislik payesi verilmesi (beşik ulemalığı) eğitim sisteminin doğrudan bozulmasında etkili olmuştur. (I. ve III. öncüller) Ama II. öncüldeki ekber erşed sisteminin genel eğitim sistemiyle doğrudan bir ilgisi bulunmamaktadır.

ABCDE

15. A, C, D ve E seçeneklerindeki gelişmeler Osmanlı Devleti'nin Duraklama Dönemi olarak bilinen XVII. yüzyılda yaşanmıştır. Ancak B seçeneğindeki İnebahtı Deniz Savaşı 1571'de Yükselme Döneminde meydana gelmiştir.

ABCDE

16. III. Mehmet Dönemi'nde Kafes Usulü denilen bir uygulama başlatılmıştır. (Bazı kaynaklar I. Ahmet'i de kabul etmektedir.) Buna göre şehzadeler, daha önce yapıldığı gibi sancaklara vali olarak atanmamış ve saraya kapatılarak yetiştirilmiştir. Bu durum şehzadelerin devlet tecrübesi olmadan tahta geçmesine ortam hazırlamıştır.

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

1. **XVI. ve XVII. yüzyıllarda âyan adı verilen kimselerin ortaya çıkmasında aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?**

A) Mültezimlerin zenginleşerek siyasi bir güç haline gelmesi
B) Dirlik sahiplerinin cebelü denilen atlı askerler yetiştirmesi
C) Toplumsal ve dini kurumların ihtiyaçlarının vakıf sisteminden karşılanması
D) Sarayda uzun süren eğlencelerin düzenlenmesi
E) Sınır problemleri nedeniyle İran'la savaşılması

2. **Osmanlı Devleti, Duraklama Dönemi olarak kabul edilen XVII. yüzyılda aşağıdaki devletlerden hangisi ile savaşmamıştır?**

A) Venedik B) Fransa C) Rusya
D) Lehistan E) İran

3. **Osmanlı Devleti'nde tımar sisteminin bozulması;**

I. ulufelerin ve cülus bahşişlerinin zamanında ödenememesi,
II. dirliklerin askerlikle ilgisi olmayan kişilere verilmesi,
III. İltizam sisteminin yaygınlaşması

durumlarından hangileriyle açıklanabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

4. **XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde;**

- Gelir ve giderlerin ayrıntılı bir şekilde hesaplatılması
- Bütçe açığının kapatılması için hâzinenin alacaklarının tahsil edilmesi
- Harcamaların ve yolsuzlukların engellenmesi

ıslahatlarını gerçekleştiren devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tarhuncu Ahmet Paşa
B) Köprülü Mehmet Paşa
C) IV. Murat
D) II. Osman
E) Kuyucu Murat Paşa

5. **Osmanlı Devleti'nde XVII. yüzyılda planlı ıslahatları içeren ilk kapsamlı değişim hareketi aşağıdaki gelişmelerden hangisiyle başarısızlığa uğramıştır?**

A) II. Osman'ın Yeniçeriler tarafından öldürülmesi
B) Avusturya ile savaşların yapılması
C) Koçi Bey risalesinin padişaha sunulması
D) Avrupa'da Aydınlanma Çağı'nın yaşanması
E) IV. Murat'ın Bağdat Seferine çıkması

6. **Duraklama Dönemi'nde aşağıdaki savaşların hangisinden kaçan askerlerin Anadolu'da eşkıyalığa başlaması Celali İsyanlarının genişlemesinde etkili olmuştur?**

A) Mohaç B) Çaldıran C) Haçova
D) Petervaradin E) Zenta

7. Celali İsyanları, Anadolu'da sosyal ve ekonomik yapının bozulmasına yol açmış, birçok insanın şehirlere göç etmesine ortam hazırlamıştır. Büyük Kaçgun olarak bilinen bu göçler birçok problemi de beraberinde getirmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu problemlerden birisi değildir?

A) Tarımsal üretimin azalması
B) Tımar sisteminin bozulmasının hızlanması
C) Vergilerin toplanmasında sorunların çıkması
D) Tecrübesiz şehzadelerin tahta geçmesi
E) Şehirlerde barınma ve işsizlik sorunlarının görülmesi

8. Mütekabiliyet; karşılıklılık ve denk olma anlamlarına gelmektedir.

Bu bilgiler doğrultusunda;

I. Zitvatorok,
II. Hotin,
III. Karlofça

antlaşmalarından hangilerinde böyle bir durumdan söz edilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

INDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

9. **Osmanlı Devleti'nin Duraklama Dönemi'yle ilgili olarak aşağıdaki neden-sonuç ilişkilerinden hangisi yanlıştır?**

	Neden	Sonuç
A)	Girit'in Fethi	Doğu Akdeniz'de Osmanlı güvenliğinin artması
B)	Karlofça Antlaşması	İlk kez büyük miktarda toprak kaybedilmesi
C)	Bucaş Antlaşması	Osmanlı'nın batıda en geniş sınırlara ulaşması
D)	İstanbul Antlaşması	Rusya'ya İstanbul'da elçi bulundurma hakkının verilmesi
E)	Hotin Antlaşması	Rusya'nın Karadeniz'e inmesinin kolaylaşması

10. Osmanlı Devleti 1683'te başarısızlıkla sonuçlanan II. Viyana Kuşatmasından, 1699'a kadar Kutsal İttifak devletleriyle mücadele etmek zorunda kalmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi Kutsal İttifak devletleri arasında yer almamaktadır?

A) Lehistan B) Malta C) Venedik
D) Ceneviz E) Avusturya

11. **XVII. yüzyıl ıslahatlarının genel özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi bulunmamaktadır?**

A) Sorunların gerçek nedenlerine inilmemesi
B) Islahatların güç kullanılarak yapılması
C) Bozulan düzenin baskı kullanılarak kurulmasının amaçlanması
D) Islahatların devlet politikası haline getirilememesi
E) Çoğunlukla eğitim ve hukuk alanlarıyla ilgili ıslahatların yapılması

12. **Osmanlı Devleti'nde XVII. yüzyılda görev alan veya ıslahat yapan devlet adamları arasında aşağıdakilerden hangisi bulunmamaktadır?**

A) Tarhuncu Ahmet Paşa
B) Humbaracı Ahmet Paşa
C) Köprülü Mehmet Paşa
D) Kuyucu Murat Paşa
E) Fazıl Ahmet Paşa

13. Birçok tarihçiye göre II. Osman, Osmanlı tarihinin ilk ıslahatçısıdır. II. Osman özellikle bozulan devlet otoritesini güçlendirmek için gayret etmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi II. Osman'ın bu amaçla yaptığı veya planladığı ıslahatlardan birisi değildir?

A) Ulemanın devlet işlerine karışmasını önlemesi
B) Yeniçeri Ocağını kaldırmak istemesi
C) Batı'dan askeri uzmanlar getirmesi
D) Başkentin Anadolu'ya taşınmasını planlaması
E) Şeyhülislamın yetkilerini sınırlandırması

14. Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde Avusturya ile yapılan İstanbul Antlaşması ile Avusturya kralının protokolde Osmanlı sadrazamına denk tutulması kararlaştırılmıştır.

Bu durum aşağıdaki antlaşmalardan hangisinin imzalanmasıyla değişikliğe uğramıştır?

A) Karlofça B) Zitvatorok
C) Vasvar D) Nasuh Paşa
E) Küçük Kaynarca

15. **XVII. yüzyılda Anadolu'da ortaya çıkan Celali isyanları;**

I. ulusların bağımsız olmak istemesi,
II. üretim vergilerine zam yapılması,
III. devlet görevlilerinin haksız uygulamalarda bulunması

sebeplerinden hangilerine bağlanabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

16. Osmanlı Devleti XVII. yüzyılda birçok ayaklanmayla mücadele etmiştir. Bu ayaklanmalar İstanbul ve taşra olmak üzere iki grupta incelenmektedir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi taşrada çıkan isyanlardan birisi olarak gösterilemez?

A) Abaza Mehmet Paşa B) Tavil Ahmet
C) Canbolatoğlu D) Çınar Vakası
E) Karayazıcı

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

1. XVII. yüzyılda devletin nakit para ihtiyacı artınca, dirlikler mukataa hâline getirilmiş ve iltizama dönüştürülmüştür. Böylece iltizam sistemi yaygınlaşarak tımarın yerini almaya başlamıştır. Vergileri toplayan mültezimler ise zenginleşerek, zamanla Ayanlara dönüşmüştür.

ABCDE

2. Osmanlı Devleti Duraklama Dönemi olan XVII. yüzyılda Venedik, Avusturya, Lehistan, İran ve Rusya'yla mücadele etmiştir. Ama Duraklama Döneminde Fransa'yla herhangi bir savaş yapılmamıştır.

A**B**CDE

3. Tımar sistemi bir Türk-İslam geleneği olarak Osmanlı Devleti'nin ilk dönemlerinden itibaren uygulanmıştır. XVII. yüzyıldan itibaren dirliklerin, hak etmeyen kişilere verilmesi ve tımar topraklarının iltizama çevrilmesi nedeniyle bu sistem bozulmuştur. Fakat Kapıkulu ordusuna ödenen ulufe ve cülusların tımar sistemiyle bir ilgisi yoktur.

ABCD**E**

4. Verilen ıslahatlar A seçeneğindeki Tarhuncu Ahmet Paşa'ya aittir. XVII. yüzyıl başlarında IV. Mehmet Dönemi'nde sadrazamlığa getirilen Tarhuncu; bütçe açığını kapatmak için kendi adıyla bilinen "Tarhuncu" bütçesini hazırlamıştır.

ABCDE

5. XVII. yüzyılda devletin gidişatının iyi olmadığını gören II. Osman, birçok tarihçiye göre Osmanlı tarihinin ilk planlı ıslahatçısıdır. Merkezi devlet teşkilatlanmasında ıslahatlar yapan II. Osman Yeniçeri Ocağı'nı kaldırmak isterken canından olmuştur.

ABCDE

6. Osmanlı ile Avusturya arasında yaşanan 1596 Haçova Meydan Savaşı sırasında, asıl savaşması gereken askerler savaş meydanını terk ederek Anadolu'ya gelip eşkıyalığa başlamıştır.

AB**C**DE

7. Celali İsyanlarının yol açtığı problemler A, B, C ve E seçeneklerinde açıkça belirtilmiştir. Fakat D seçeneğinde şehzadelerin sancağa çıkma yerine, Kafes Usulüyle sarayda yetişmelerinin bir sonucu yer almaktadır. Bu durumun Celali İsyanlarıyla bir ilgisi yoktur.

ABC**D**E

8. Mütekabiliyet; karşılıklılık ve denk olma anlamlarına gelir. 1606 Zitvatorok Antlaşması'nda Avusturya Arşidükünün protokol bakımından Osmanlı padişahına denk sayılması "mütekabiliyet" doğrultusundadır. Bu bilgi Yeni MEB kitaplarında yer almaktadır.

ABCDE

9. A, B, C ve D seçeneklerindeki neden-sonuç ilişkileri doğru olarak kurulmuştur. Ancak E seçeneğindeki Hotin Antlaşması Osmanlı Devleti ile Lehistan arasında imzalanmıştır. Bu savaşın Rus politikalarına doğrudan bir etkisi yoktur.

ABCD**E**

10. Kutsal İttifaka Avusturya, Lehistan, Rusya, Malta ve Venedik katılmıştır. 1683'ten 1699'a kadar süren bu savaşları Kutsal İttifak devletleri kazanmıştır.

ABC**D**E

11. A, B, C ve D seçeneklerinde XVII. yüzyıl ıslahatlarının genel özelliklerine değinilmiştir. E seçeneğindeki ifade ise XVII. yüzyıl ıslahatları için yanlıştır. Çünkü bu dönemde eğitim ve hukuktan ziyade askeri ve mali alanda ıslahatlar yapılmıştır.

ABCD**E**

12. A, C, D ve E seçeneklerinde XVII. yüzyılda ıslahat yapan veya görev alan devlet adamlarına yer verilmiştir. Ancak B seçeneğindeki Humbaracı Ahmet Paşa, aslen Fransız'dır (asıl adı Comte de Bonneval) ve XVIII. yüzyılda Osmanlı askeri teşkilatında ıslahatlar gerçekleştirmiştir.

A**B**CDE

13. A, B, D ve E seçeneklerinde II. Osman'ın (Genç Osman) yaptığı veya planladığı ıslahatlara yer verilmiştir. C seçeneğinde yer alan ıslahat ise XVIII. yüzyılda I. Mahmut Dönemi'nde ilk defa gerçekleşmiştir.

AB**C**DE

14. Sorunun cevabı 1606'da Avusturya ile imzalanan Zitvatorok Antlaşması'dır. Bu antlaşmayla Avusturya kralı, protokolde Osmanlı padişahıyla eşit hale gelmiştir.

A**B**CDE

15. Celali İsyanları; tımar sisteminin bozulması, vergilerin artması, yöneticilerin halka baskı uygulaması gibi sebeplerden ötürü çıkmıştır. Bu açıdan II. ve III. öncüller doğru olarak kabul edilmelidir. I. öncülde belirtilen "bağımsızlık" ise Celali İsyanlarının sebepleri arasında bulunmamaktadır.

ABC**D**E

16. XVII. yüzyılda İstanbul'da Yeniçeri; taşrada ise eyalet ve Celali isyanları çıkmıştır. A, B, C ve E seçeneklerinde Celali ve Eyalet isyanlarına yer verilmiştir. Fakat D seçeneğinde İstanbul'da Yeniçeriler tarafından çıkarılan bir isyan olan Çınar Vakası (Vakayı Vakvakiye) yer almaktadır.

ABC**D**E

INDEKSAKADEMI youtube/indeksakademi

OK-YAY

BU ÜNİTE İLE İLGİLİ ÇIKMIŞ SORULARIN DEĞERLENDİRİLMESİ

- Bu ünite ile ilgili ÖSYM sorularına baktığımızda Ortaöğretim, Ön Lisans ve Lisans sınavları farketmeksizin her yıl soru sorulmamakta, sorulursa 1 tane sorulmaktadır.
- Sorular bilgi, bilgi ve yorum şeklinde olup ıslahatlara (Özellikle Lale Devri ve III. Selim) ağırlık verilmiştir.
- **Ortaöğretim KPSS'de çıkan kavramlar:** Islahatlar (III. Selim), Mısır'ın işgali
- **Ön Lisans KPSS'de çıkan kavramlar:** Islahatlar (III. Selim, Lale Devri), Mısır'ın işgali
- **Lisans KPSS'de çıkan kavramlar:** Islahatlar (III. Selim, Lale Devri)
- ÖSYM'nin **son 15 yılda** Ortaöğretim, Ön Lisans ve Lisans sınavlarında sorduğu sorular tek tek incelenerek bu istatistikler çıkarılmıştır.

1. I. Askeri okullarda Fransızca eğitimin ilk kez şart koşulması

II. Culüs bahşişi uygulamasının kaldırılması

III. Askeri mühendis yetiştirmek için Hendesehane'nin açılması

Bu ıslahatların aşağıdaki padişahlar ile eşleştirilmesi hangisinde doğru olarak gruplandırılmıştır?

	I	II	III
A)	III. Selim	I. Abdülhamit	I. Mahmut
B)	I. Abdülhamit	III. Mustafa	I. Mahmut
C)	III. Selim	III. Mustafa	I. Abdülhamit
D)	I. Abdülhamit	III. Selim	III. Mustafa
E)	III. Selim	I. Mahmut	III. Mustafa

2. Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde Fransızlara verilen kapitülasyonların iki hükümdarın yaşamı süresince geçerli olmasına karar verilmiştir.

Buna göre Fransızlara verilen kapitülasyonların sürekli hale gelmesi aşağıdaki padişahlardan hangisinin döneminde gerçekleşmiştir?

A) III. Ahmet B) I. Mahmut
C) III. Mustafa D) I. Abdülhamit
E) III. Selim

3. **XVIII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin Fransızlara karşı "Akka Zaferi"ni kazanmasında doğrudan etkili olan askeri birim aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Yeniçeri Ocağı
B) Nizam-ı Cedit Ocağı
C) Eşkinci Ocağı
D) Sekban-ı Cedit Ocağı
E) Lağımcı Ocağı

4. **Aşağıdakilerden hangisinde Ziştovi Antlaşması ile ilgili olarak doğru bir yargıda bulunulmuştur?**

A) XVII. yüzyılda Avusturya ile imzalanmıştır.
B) Kırım ile ilgili maddeler içermiştir.
C) Osmanlı-Avusturya dostluk sürecini başlatmıştır.
D) Kırım'ın Rusya'ya ait olduğu kabul edilmiştir.
E) Grek Projesinin başarılı olmasını sağlamıştır.

5. **XVIII. yüzyılda "Doğu Sisteminin Büyük Planı" adıyla Osmanlı Devleti'ni yıkma projesi hazırlayan Rus prensi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) I. Petro B) Potemkin C) I. Ivan
D) I. Aleksandr E) I. Nikola

6. **1774 Küçük Kaynarca Antlaşması ile ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?**

A) Osmanlı ilk kez halkı Müslüman bir toprağını kaybetmiştir.
B) Karadeniz'in Türk gölü olma özelliğini ortadan kaldırmıştır.
C) Rusya, Osmanlı'nın içişlerine karışma hakkı elde etmiştir.
D) Rusya, Osmanlı'dan ilk toprak kazancını sağlamıştır.
E) Osmanlı'nın XVIII. yüzyılda imzaladığı şartları en ağır antlaşmadır.

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

GÜNCEL PDF 2026
OK-YAY

7. **1718 -1730 yılları arasındaki Lale Devri'nde Osmanlı Devleti'nin savaştığı tek devlet aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Avusturya B) Rusya C) İran
D) Fransa E) Venedik

8. **Aşağıdaki antlaşmalardan hangisinin hem Rusya hem de Avusturya'yı doğrudan ilgilendiren hükümler içerdiği söylenebilir?**

A) Prut B) Pasarofça
C) Belgrat D) Küçük Kaynarca
E) Yaş

9. **XVIII. yüzyılda tahta çıkan aşağıdaki padişahlardan hangisinin askeri alanda ıslahat yaptığı söylenemez?**

A) III. Ahmet B) I. Mahmut C) III. Mustafa
D) I. Abdülhamit E) III. Selim

10. **Osmanlı Devleti XVIII. yüzyılda Safeviler (İran) ile;**

I. Ahmet Paşa,
II. Kerden,
III. Nasuh Paşa

antlaşmalarından hangilerini imzalamıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

11. **Osmanlı başkentini İstanbul'dan Edirne'ye taşımak istediği iddia edilen ve 1703 Edirne Olayı ile tahttan indirilen Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) III. Ahmet B) II. Mustafa
C) I. Abdülhamit D) I. Mahmut
E) III. Selim

12. Osmanlı Devleti 1700 yılında imzalanan İstanbul Antlaşması ile Rusya'ya Azak Kalesi'ni ve İstanbul'da elçi bulundurma hakkını vermiştir.

Osmanlı Devleti'nin Rusya'ya verdiği bu hakları geri alması aşağıdaki antlaşmalardan hangisi ile ilk kez gerçekleşmiştir?

A) Pasarofça B) Prut
C) Küçük Kaynarca D) Belgrat
E) Ziştovi

13. Osmanlı Devleti'nin 1715 yılında Venedik ile girlştiği mücadele sırasında Avusturya aniden Venedik'in yanında savaşa girmiş ve savaşın sonucunu belirlemiştir.

Buna göre Avusturya'nın savaşa girmesinde aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?

A) Grek Projesi'ni gerçekleştirmek istemesi
B) Venedik'ten, savaşmadan toprak almayı düşünmesi
C) Rusya ile arasında tampon bölge oluşturmak istemesi
D) Karlofça Antlaşması'nın garantörü olması
E) Azak Kalesi'ni geri almak istemesi

14. **Osmanlı Devleti XVIII. yüzyılda imzaladığı aşağıdaki antlaşmalardan hangisinde halifelik makamının gücünden yararlanmak istemiştir?**

A) Küçük Kaynarca B) Yaş
C) Prut D) Belgrat
E) Pasarofça

15. **Fransız asıllı Müslüman bir mühendis olan Gerçek Davud, III. Ahmet tarafından aşağıdaki ocaklardan hangisini kurması için görevlendirilmiştir?**

A) Eşkinci B) Nizam-ı Cedit
C) Sürat Topçuları D) Tulumbacılar
E) Sekban-ı Cedit

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

1.
- Askeri okullarda Fransızca eğitimin ilk kez şart koşulması III. Selim Dönemi'nde
- Culûs bahşişinin kaldırılması I. Abdülhamit Dönemi'nde
- Askeri mühendis yetiştirmek için Hendesehane'nin açılması I. Mahmut Dönemi'nde gerçekleşmiştir.

ABCDE

2. 1736 - 1739 Osmanlı - Avusturya - Rusya Savaşları sonucunda Belgrat Antlaşması imzalanmıştır. Padişah "I. Mahmut" Belgrat Antlaşması'nın imzalanmasında arabuluculuk yapan Fransa'ya kapitülasyonları sürekli hale getirmiştir.

A**B**CDE

3. Fransız Napolyon'un Osmanlı toprağı olan Mısır'ı işgali üzerine III. Selim'in kurduğu Nizam-ı Cedit Ordusu Akka'da Napolyon'u yenilgiye uğratmıştır. Napolyon'u yenilgiye uğratan Cezzar Ahmet Paşa'dır.

A**B**CDE

4. 1791 Ziştovi Antlaşması ile Osmanlı - Avusturya Savaşları sona ermiş ve Osmanlı - Avusturya dostluk süreci başlamıştır.Bu antlaşma XVII. yüzyılda (17.) değil, XVIII. yüzyılda (18.) imzalanmıştır. Antlaşmada Kırım ile ilgili maddeler yoktur. Grek Projesi de başarılı olmamıştır.

AB**C**DE

5. "Doğu Sisteminin Büyük Planı" adıyla Osmanlı Devleti'ni yıkma projesi hazırlayan Rus prensi "Potemkin"dir. Potemkin aynı zamanda Osmanlı'yı Avrupa'dan atmaya yönelik bir proje olan Grek Projesi'nin de tasarlayıcısıdır.

A**B**CDE

6. A, B, C ve E seçeneklerinde verilenler Küçük Kaynarca Antlaşması ile ilgili doğru yargılar içermektedir.

Ancak Rusya, Osmanlı'dan ilk toprak kazancını Küçük Kaynarca Antlaşması ile değil, 1700 İstanbul Antlaşması ile elde etmiştir. (Azak Kalesi'ni almıştır.)

ABC**D**E

7. 1718-1730 yılları arasındaki Lale Devri'nde Osmanlı'nın savaştığı tek devlet İran yani Safevilerdir. Safevilerle olan mücadele dışında herhangi bir savaş olmadığından Lale Devri'nde 12 yıllık barış süreci yaşanmıştır.

AB**C**DE

8.
- Prut, Küçük Kaynarca ve Yaş antlaşmaları Rusya ile,
- Pasarofça Antlaşması Avusturya ile imzalanmıştır.

Ancak 1739 yılındaki Belgrat Antlaşması hem Rusya hem de Avusturya ile imzalanmıştır. Bu antlaşma iki devleti de doğrudan ilgilendiren maddelere sahiptir.

AB**C**DE

9. III. Ahmet Lale Devri'nin ünlü padişahıdır. Lale Devri'nde kültürel alanda ıslahatlar yapılmıştır. Ancak B, C, D ve E seçeneklerindeki padişahların tamamı askeri alanda ıslahat yapmıştır.

ABCDE

10. Osmanlı Devleti İran ile;
- 1611'de Nasuh Paşa XVII. yüzyıl (Duraklama Dönemi)
- 1732'de Ahmet Paşa XVIII. yüzyıl (Gerileme Dönemi)
- 1746'da Kerden (II. Kasr-ı Şirin) XVIII. yüzyıl (Gerileme Dönemi) antlaşmalarını imzalamıştır.

AB**C**DE

11. Osmanlı başkentini İstanbul'dan Edirne'ye taşımak istediği iddia edilen ve 1703 Edirne Olayı ile tahttan indirilen II. Mustafa'dır. Edirne Olayı'nda Şeyhülislam Feyzullah Efendi öldürülmüş, II. Mustafa tahttan indirilmiş ve yerine III. Ahmet tahtta çıkarılmıştır.

A**B**CDE

12. Osmanlı Devleti "1711 Prut Antlaşması" ile Rusya'ya 1700 İstanbul Antlaşması ile verilen Azak Kalesi'ni ve İstanbul'da elçi bulundurma hakkını geri almıştır.

A**B**CDE

13. 1699 yılında imzalanan Karlofça Antlaşması ile Venedik'e Mora ve Dalmaçya kıyıları verilmiştir. Antlaşmanın süresi 25 yıl olarak belirlenmiş ve antlaşmanın koruyucusu yani garantör devletinin de Avusturya olduğu açıklanmıştır.

Osmanlı'nın 1715'te Venedik'e saldırması üzerine Avusturya, Karlofça Antlaşması'nın garantörü olduğunu, antlaşmanın henüz süresinin dolmadığını ileri sürüp Osmanlı'ya savaş açmıştır.

ABC**D**E

14. Osmanlı Devleti ile Rusya arasında imzalanan 1774 Küçük Kaynarca Antlaşmasında "Kırım bağımsız olacak ancak Kırım halkı Osmanlı halifesine bağlı kalacak" maddesi yer almıştır. Osmanlı böylece Kırım ile olan bağlarını halifelik makamından yararlanarak korumak istemiştir. Osmanlı'nın halifelik makamından ikinci kez yaralanmak istemesi ise Trablusgarp Savaşı sonucundaki Uşi Antlaşması'ndadır.

ABCDE

15. III. Ahmet Lale Devri'nin ünlü padişahıdır. Lale Devri'nde kurulan tek ocak da itfaiye teşkilatı olan Tulumbacılar Ocağı'dır. Fransız asıllı Müsfüman bir mühendis olan Gerçek Davud bu ocağı kurmakla görevlendirilmiştir. (Yeni MEB)

Not: Ülkemizde belli bir süre orman yangınları ile uğraşıldığı için Tulumbacılar Ocağı'na dikkat edelim.

ABC**D**E

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

1. **Kabakçı Mustafa İsyanı'ndan sonra tahta çıkarılan IV. Mustafa'yı tahttan indirerek yerine II. Mahmut'u tahta çıkaran şahıs aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Mustafa Reşit Paşa
B) Koca Ragıp Paşa
C) Halil Hamit Paşa
D) Alemdar Mustafa Paşa
E) Humbaracı Ahmet Paşa

2. **Osmanlı Devleti Karlofça Antlaşması ile toprak verdiği;**

I. Lehistan,
II. Avusturya,
III. Venedik

devletlerinden hangileri ile XVIII. yüzyılda mücadele etmiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

3. **Aşağıdaki şahıslardan hangisinin Lale Devri'nde herhangi bir faaliyette bulunduğu söylenemez?**

A) Nedim
B) İbrahim Müteferrika
C) Yenişehirli Abdullah Efendi
D) Levni
E) Halil Hamit Paşa

4. **Napolyon Bonapart'ın;** "Akka'da durdurulmasaydım, bütün Doğu'yu ele geçirebilirdim" **sözünü söylemesine neden olup, Napolyon'a ilk yenilgisini tattıran Osmanlı devlet adamı veya komutanı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Alemdar Mustafa Paşa
B) Baltacı Mehmet Paşa
C) Kavalalı Mehmet Ali Paşa
D) Cezzar Ahmet Paşa
E) Tepedelenli Ali Paşa

5. **XVIII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin Karadeniz hakimiyetini son kez koruduğu antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Küçük Kaynarca B) Yaş
C) Ziştovi D) Belgrat
E) Pasarofça

6. 1787 - 1792 Osmanlı - Avusturya - Rusya Savaşları sırasında Avusturya, Osmanlı'dan bir çok yer almasına rağmen Fransız İhtilali ile yayılan düşüncelerin ülkesine sıçramasından çekindiği için Osmanlı ile olan savaşa son verip antlaşma imzalamak istemiştir.

Bu durumun aşağıdaki antlaşmalardan hangisinin imzalanmasına ortam hazırladığı söylenebilir?

A) Pasarofça B) Belgrat
C) Ziştovi D) Yaş
E) Küçük Kaynarca

7. **Rusya'nın Kırım'ı aşama aşama ele geçirme politikası izlemesinde;**

I. Osmanlı'dan kapitülasyon hakkı elde etmek istemesi,
II. Müslüman halkın tepkisinden çekinmesi,
III. Osmanlı'dan savaş tazminatı almak istemesi

nedenlerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

8. Osmanlı Devleti Küçük Kaynarca Antlaşması ile Rusya'ya bir çok konuda ilk kez hak tanımıştır.

Buna göre Küçük Kaynarca Antlaşması ile Rusya'ya tanınan;

I. elçilik açma,
II. kapitülasyon,
III. konsolosluk açma

haklarından hangilerinin ilk olma özelliğine sahip olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

9. **Osmanlı Devleti ile Rusya ve Avusturya arasında 1739 yılında imzalanan Belgrat Antlaşması'nda arabuluculuk yapan devlet aşağıdakilerden hangisidir?**

A) İngiltere B) Hollanda C) Fransa
D) Venedik E) Lehistan

10.
- I. Mahmut Dönemi'nde İran'la imzalanmıştır.
- Zağros Dağlarını sınır olarak belirlemiştir.
- Büyük çaptaki Osmanlı-İran savaşlarını sona erdirmiştir.

Bu özelliklerin aşağıdaki antlaşmalardan hangisine ait olduğu söylenebilir?

A) I. Kasr-ı Şirin B) Ahmet Paşa
C) Ferhat Paşa D) Nasuh Paşa
E) Kerden

11. **Osmanlı Devleti Karlofça Antlaşması ile kaybettiği Mora Yarımadası'nı geri alabilmek için;**

I. Venedik,
II. Rusya,
III. Avusturya

devletlerinden hangileri ile doğrudan mücadeleye girişmiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve II

12. **Osmanlı Devleti'nin 1716 yılında Avusturya ile yaptığı Petervaradin Savaşı sonucunda aşağıdaki antlaşmalardan hangisi imzalanmıştır?**

A) Pasarofça B) Belgrat C) Ziştovi
D) Prut E) Vasvar

13. **1711 Prut Savaşı sırasında Rusları Prut bataklıklarına sıkıştıran Osmanlı sadrazamı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Merzifonlu Kara Mustafa Paşa
B) Alemdar Mustafa Paşa
C) Baltacı Mehmet Paşa
D) Koca Ragıp Paşa
E) Fazıl Ahmet Paşa

14. **Osmanlı Devleti;**

I. İngiltere,
II. Fransa,
III. Hollanda

devletlerinden hangilerine Pasarofça Antlaşmasında arabuluculuk yapmalarından dolayı kapitülasyon hakkı vermiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

15. **XVIII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin Belgrat'ı Avusturya'ya verdiği ve Avusturya'dan geri aldığı antlaşmalar aşağıdakilerden hangisinde birlikte verilmiştir?**

A) Prut - Pasarofça
B) Pasarofça - Belgrat
C) Belgrat - Ziştovi
D) Prut - Belgrat
E) Pasarofça - Ziştovi

16. **XVIII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde kaybedilen yerlerin geri alınabileceği umudunu doğuran antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Pasarofça B) Belgrat
C) Küçük Kaynarca D) Prut
E) Yaş

INDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

1. 1807 yılındaki Kabakçı Mustafa İsyanı ile Nizam-ı Cedit ıslahatları son bulmuştur. Kabakçı Mustafa İsyanı'ndan sonra tahtta çıkarılan IV. Mustafa'yı, Rusçuk Ayanı Alemdar Mustafa Paşa tahttan indirip yerine II. Mahmut'u çıkartmıştır. Kendisi de II. Mahmut'un sadrazamı olmuştur.

ABCDE

2. Osmanlı Devleti Karlofça Antlaşması ile toprak verdiği Avusturya ve Venedik ile XVIII. yüzyılda mücadele etmiştir. Ancak Lehistan ile herhangi bir mücadele yaşanmamıştır. Çünkü Osmanlı Devleti Lehistan'ı, Rusya'ya karşı tampon bölge olarak kullanmak istemiştir.

ABCDE

3. Lale Devri'nin ünlü şairi Nedim, minyatür ustası Levni'dir. Lale Devri'nde İbrahim Müteferrika'nın etkisiyle ilk Türk matbaası kurulmuş, dönemin Şeyhülislamı Yenişehirli Abdullah Efendi'de matbaanın kurulmasını desteklemiştir. Ancak Halil Hamit Paşa, I. Abdülhamit Dönemi ıslahatlarında etkili olan sadrazamdır.

ABCDE

4. Cezzar Ahmet Paşa, Fransız Napolyon'a Akka Kalesi önlerinde büyük bir yenilgi tattıran şahıstır. Napolyon'da hatıralarında Cezzar Ahmet Paşa ve Osmanlı ordusu için soruda belirtilen söylemde bulunmuştur.

ABCDE

5. Avusturya ve Rusya ile Osmanlı Devleti arasında imzalanan 1739 Belgrat Antlaşmasında "Rusya Karadeniz'de donanma ve tersane bulundurmayacak" maddesi yer almıştır. Bu madde Osmanlı'nın Karadeniz hakimiyetini son kez koruduğunun göstergesidir.

ABCDE

6. Avusturya'nın sınırları içinde birçok ulus bulunmaktadır. Fransız İhtilali ile ortaya çıkan milliyetçilik akımı Avusturya'da etkili olursa, Avusturya parçalanırım endişesiyle Osmanlı ile barışa yanaşmıştır. Bu doğrultuda 1791 Ziştovi Antlaşması imzalanmıştır.

ABCDE

7. Rusya'nın Kırım'ı aşama aşama ele geçirme politikası izlemesinde Kırım halkının Müslüman olması ve Müslüman halkın tepkisinden çekinmesi etkili olmuştur. Rusya, Küçük Kaynarca Antlaşması ile daha önce Osmanlı'dan hem kapitülasyon hakkı elde etmiş hem de savaş tazminatı almıştır.

ABCDE

8. Osmanlı Devleti Küçük Kaynarca Antlaşması ile;

- Rusya'ya ilk kez kapitülasyon hakkı vermiş,
- Rusya'ya ilk kez konsolosluk açma hakkı vermiş,
- Rusya'ya ilk kez Ortodoksları koruma hakkı vermiş,
- Rusya'ya ilk kez savaş tazminatı ödemiştir.

Ancak unutulmamalıdır ki Ruslara ilk elçilik açma hakkı 1700 İstanbul Antlaşması ile verilmiştir.

ABCDE

9. 1739 yılında Osmanlı Devleti ile Rusya ve Avusturya arasında imzalanan Belgrat Antlaşmasında Fransa arabuluculuk yapmıştır. Fransa'ya arabuluculuk yapmasından dolayı kapitülasyonlar sürekli hale getirilmiştir.

ABCDE

10. Soruda özellikleri verilen antlaşma 1746 yılında İran'la imzalanan II. Kasr-ı Şirin yani diğer adıyla "Kerden" Antlaşmasıdır. I. Kasr-ı Şirin Antlaşması IV. Murat Dönemi'nde imzalanmıştır. Bu antlaşmadaki maddelerin çoğu II. Kasr-ı Şirin (Kerden) Antlaşmasında da geçerli olmuştur.

ABCDE

11. Osmanlı Devleti Karlofça Antlaşması ile Venedik'e Mora ve Dalmaçya kıyılarını vermek zorunda kalmıştır. Bundan dolayı Osmanlı Devleti XVIII. yüzyıl başlarında Venedik ile mücadeleye başlamış, ancak savaşa sonradan Avusturya'da dahil olmuştur. Soru kökünde doğrudan ifadesi olduğu için yalnızca Venedik'i cevap olarak kabul edebiliriz.

ABCDE

12. Osmanlı Devleti ile Avusturya arasında yaşanan Petervaradin Savaşı sonucunda 1718 Pasarofça Antlaşması imzalanmıştır. Bu antlaşma ile Venedik'ten Mora geri alınmış, Avusturya'ya ise Belgrat verilmiştir.

ABCDE

13. 1711 Prut Savaşı sırasında Rusları Prut bataklıklarına sıkıştıran Osmanlı sadrazamı "Baltacı Mehmet Paşa"dır. Baltacı Mehmet Paşa III. Ahmet'in sadrazamlığını yapmıştır. Prut Savaşı ile özdeşleşen şahıstır.

ABCDE

14. Osmanlı Devleti Pasarofça Antlaşmasının imzalanmasında arabuluculuk yapan İngiltere ve Hollanda'ya kapitülasyon hakkı vermiştir. Bu durum Osmanlı'nın siyasi menfaat için ekonomik taviz verdiğinin göstergesidir.

ABCDE

15. Osmanlı Devleti;

- 1718 Pasarofça Antlaşması ile Avusturya'ya Belgrat'ı vermiş,
- 1739 Belgrat Antlaşması ile Avusturya'dan Belgrat'ı geri almıştır.

ABCDE

16. Osmanlı Devleti 1700 İstanbul Antlaşması ile Rusya'ya verdiği Azak Kalesi'ni 1711 Prut Antlaşması ile geri almıştır. Bundan dolayı Prut Antlaşması, Osmanlı Devleti'nde kaybedilen yerlerin geri alınabileceği umudunu doğurmuştur.

ABCDE

INDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

1. **Osmanlı Devleti'nin Gerileme Devri olan XVIII. yüzyılda,**

I. Comte de Bonneval,

II. Giuseppe Donizetti,

III. Baron de Tott

gibi uzmanlardan hangileri Osmanlı ülkesine gelerek askeri alanda ıslahatlara destek vermiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

2. **Lale Devri'nde elçi olarak atanan Yirmisekiz Mehmet Çelebi'yle birlikte Paris'e giden, Fransa'yı gözlemleyerek Versay Sarayı'nın resimlerini ve planlarını İstanbul'a gönderen şahıs aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Sait Efendi
B) Baltacı Mehmet Paşa
C) Humbaracı Ahmet Paşa
D) Baron de Tott
E) Kâtip Çelebi

3. **Aşağıdakilerden hangisi III. Selim Dönemi ıslahatlarından birisi değildir?**

A) Meclis-i Meşveret'in açılması
B) Ulufe alım - satımının yasaklanması
C) Nizam-ı Cedit Ordusunun kurulması
D) Levent ve Selimiye kışlalarının inşa edilmesi
E) Kara Mühendishanesi'nin geliştirilmesi

4. **Osmanlı Devleti'nin XVIII. yüzyılında tahta çıkan aşağıdaki hükümdarlardan hangisi aynı zamanda önemli bir bestekârdır?**

A) I. Mahmut B) III. Mustafa
C) III. Selim D) I. Abdülhamit
E) III. Ahmet

5. Osmanlı Devleti'nin XVIII. yüzyılında Avrupa tarzı mimari üsluplardan barok ve rokoko örnek alınarak birçok eser yaptırılmıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu üslupların kullanıldığı eserlerden birisi değildir?

A) Nuruosmaniye Camii
B) Lâlelî Külliyesi
C) Beylerbeyi Camii
D) Koca Ragıp Paşa Kütüphanesi
E) II. Bayezid Külliyesi

6. **Osmanlı Devleti'nin XVIII. yüzyılda yaptığı ıslahatların Osmanlı toplumuna olan etkileri arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?**

A) Avrupa usulü yaşam tarzının yaygınlaşması
B) İstanbul halkı arasında yeni modaların ortaya çıkması
C) Basılı eser sayısında artış yaşanması
D) Türkçülük ve ümmetçilik akımlarının ortaya çıkması
E) Batı'dan getirilen modern eşyaların kullanılması

7. **III. Selim'in kurduğu Nizam-ı Cedit Ordusu ilk askeri başarısını aşağıdaki devletlerden hangisine karşı elde etmiştir?**

A) Avusturya B) Rusya C) İngiltere
D) İran E) Fransa

8. **Osmanlı Devleti'nin Gerileme Devri'nin kapanmasına ve devletin çöküş sürecine girmesine neden olan antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Küçük Kaynarca B) Yaş
C) Belgrat D) Karlofça
E) Pasarofça

INDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

9. **Aşağıdaki bölgelerden hangisinin XVIII. yüzyılda işgal edilmesi üzerine Osmanlı Devleti ilk kez denge politikası uygulamıştır?**

A) Kırım B) Mora C) Mısır
D) Belgrat E) Macaristan

10. **Lale Devri ıslahatları arasında aşağıdakilerden hangisi bulunmamaktadır?**

A) Bazı Avrupa başkentlerine geçici elçiliklerin açılması
B) Yeniçerilerden itfaiye teşkilatının kurulması
C) Yabancı dillerde yazılmış bilimsel eserlerin Türkçeye çevrilmesi
D) İstihkâm Okulu'nun açılması
E) Çini ve kumaş imalathanelerinin açılması

11. **1718 - 1730 yılları arasındaki 12 yıllık süreci "Lale Devri" olarak değerlendiren ve bu tabiri ilk kez kullanan edebiyatçı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Tevfik Fikret
B) Yahya Kemal Beyatlı
C) Namık Kemal
D) Mehmet Emin Yurdakul
E) Ömer Seyfettin

12. Osmanlı Devleti ile Fransa arasındaki ilişkiler Kanuni Dönemi'nde dostluğa dönüştürülmüş ve bu dostluk uzun yıllar devam etmiştir.

Osmanlı-Fransız dostluğunun bozulmasında aşağıdaki gelişmelerden hangisi doğrudan etkili olmuştur?

A) Napolyon'un Fransa idaresinde söz sahibi olması
B) Ulusçuluk düşüncesinin dünyaya yayılması
C) Navarin Baskını'nın gerçekleşmesi
D) Rusya ve Avusturya'nın Osmanlı'ya karşı ittifak kurması
E) İtalya'nın ve Almanya'nın siyasi birliklerini kurması

13. **Aşağıdaki baskınlardan hangisi Osmanlı Devleti açısından olumlu sonuçlar doğurmuştur?**

A) İnebahtı B) Navarin C) Abukır
D) Çeşme E) Sinop

14. **XVIII. yüzyıl sonlarına doğru Osmanlı Devleti'nden alınacak topraklarda Dakya ve Grek Projelerini;**

I. Lehistan,
II. Avusturya,
III. Rusya

devletlerinden hangileri gerçekleştirmek istemiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

15. **Paltova Savaşı'nda Rusya'ya yenilen İsveç Kralı Şarl'ın Osmanlı Devleti'ne sığınması aşağıdaki savaşlardan hangisinin başlamasında etkili olmuştur?**

A) Prut B) Zenta C) Petervaradin
D) Kırım E) Haçova

16. **İbrahim Müteferrika'nın kurduğu Türk matbaasında ilk olarak aşağıdaki eserlerden hangisi basılmıştır?**

A) Evliya Çelebi Seyahatnamesi
B) Miratü'l Memalik
C) Vankulu Lügati
D) Kitab-ı Bahriye
E) Cihannüma

INDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

1. XVIII. yüzyılda Comte de Bonneval ve Baron de Tott gibi Fransız ve Macar asıllı subaylar Osmanlı ülkesine gelerek askerî teknoloji ve eğitim alanlarında ıslahatlar yapmışlardır. Ancak II. öncüldeki Giuseppe Donizetti XIX. yüzyılda Osmanlı ülkesine gelmiş ve II. Mahmut Dönemi'nde modern bir bandonun kurulmasını sağlamıştır.

ABCDE

2. Fransa'yı dikkatle gözlemleyen Sait Efendi Versay Sarayı'nın planlarını Osmanlı'ya göndererek Osmanlı mimarisinin değişmesinde rol oynamıştır. Bu sarayın mimarisinin örnek alınmasıyla Sadabad Sarayı inşa edilmiştir. Sait Efendi ayrıca İbrahim Müteferrika ile birlikte ilk Türk matbaasını açmıştır.

ABCDE

3. A, C, D ve E seçeneklerinde III. Selim Devri'nde gerçekleşen ıslahatlara örnekler verilmiştir. Ancak B seçeneğindeki ulufe alım - satımının yasaklanması III. Selim Devri'nde değil, I. Abdülhamit Devri'nde ortaya çıktığından doğru cevap B olmalıdır.

ABCDE

4. Sorunun cevabı III. Selim'dir. III. Selim musiki sanatıyla yakından ilgilenmiş, "İlhamî" mahlasıyla şiirler yazmıştır. III. Selim Çevri Dede'nin yazdığı şiirlere şarkı formunda besteler yapmış, Acembuselik, Suzidilara ve Evcera gibi 14 yeni makam bulmuştur.

ABCDE

5. A, B, C ve D seçeneklerindeki mimari eserler Avrupa tarzı mimari üsluplarla inşa edilmişlerdir. Bayezid Külliyesi ise Yükselme Döneminde II. Bayezid adına Edirne'de yaptırılan Klasik Dönem Osmanlı mimarisine örnek olabilecek bir eserdir. Bu eserde Avrupa etkisi olmadığından doğru seçenek E olacaktır.

ABCDE

6. A, B, C ve E seçeneklerinde yapılan ıslahatların toplum üzerindeki etkilerinden bahsedilmiştir. Osmanlı Devleti bu yüzyılda ilk defa Batı'yı örnek almış ve ülkede Batılılaşma faaliyetleri başlatılmıştır. Askerî ve siyasi alanda yoğunlaşan bu faaliyetler bir süre sonra toplum hayatını da etkilemiştir. Fakat Türkçülük ve ümmetçilik gibi akımlar XVIII. yüzyılda değil XIX. yüzyılda, devletin dağılmasını önlemek adına ortaya atılmıştır.

ABCDE

7. Osmanlı Devleti ile Fransa arasında 1798'te, Fransa'nın Mısır'a saldırması nedeniyle savaş yaşanmıştır. Bu savaş esnasında yeni kurulan Nizam-ı Cedit ordusu Cezzar Ahmet Paşa komutasında Napolyon'un askerlerini Akka'da yenilgiye uğratmıştır. Dolayısıyla doğru cevap E olmalıdır.

ABCDE

8. Osmanlı Devleti'nin 1792'de Rusya'yla imzaladığı Yaş Antlaşması'yla Kırım'ın Rusya'ya ait olduğu kabul edilmiş ve Karadeniz'deki Türk hâkimiyeti kalıcı bir şekilde zarar görmüştür. Maddeleri hayli ağır olan bu antlaşmayla birlikte Osmanlı Devleti çöküş sürecine girmiştir.

ABCDE

9. Fransız Napolyon'un 1798 yılında "Mısır"ı işgal etmesi üzerine Osmanlı Devleti, İngiltere ve Rusya yanlısı politika izlemiştir. Osmanlı Devleti'nin bu şekilde faaliyet yürütmesi ilk kez denge politikasını uyguladığının göstergesidir.

ABCDE

10. Lale Devri III. Ahmet Dönemi'nde 1718'de başlamış ve 1730'daki Patrona Halil İsyanı'na kadar devam etmiştir. A, B, C ve E seçeneklerinde bu dönemde yapılan ıslahatlara yer verilmiştir. D seçeneğindeki İstihkâm Okulu ise I. Abdülhamit Dönemi'nde ortaya çıkmıştır.

ABCDE

11. III. Ahmet'in tahtta olduğu 1718 - 1730 yılları arasındaki 12 yıllık süreci "Lale Devri" olarak değerlendiren ve bu tabiri ilk kez kullanan edebiyatçı "Yahya Kemal Beyatlı'dır. (Yeni MEB) Daha sonra Ahmet Refik'in Lale Devri adlı eseriyle bu isim yaygınlık kazanmıştır.

ABCDE

12. Osmanlı Devleti ile Fransa Kanuni döneminden itibaren dostluk ilişkileri içerisinde olmuştur. Osmanlı'dan ticari ve hukuki imtiyazlar alan Fransa, siyasi ilişkilerde Osmanlı'yı karşısına almak istememiştir. Ancak Fransız İhtilali'nden sonra ülke idaresini ele geçiren Napolyon, İngiltere'nin sömürgelerine giden yollarda denetim kurarak, rakibine karşı siyasi ve ekonomik üstünlük kurmak istemiştir. Bu aşamada Napolyon jeopolitik öneme sahip olan Mısır'ı işgal etmiştir. Sonuç olarak Napolyon'un Fransa idaresinde söz sahibi olmasıyla Osmanlı-Fransız dostluğu da zarar görmüştür.

ABCDE

13. Fransız Napolyon'un Mısır'ı işgali sırasında İngiltere ve Rusya Osmanlı yanlısı bir politika izlemiştir. Bu işgal sırasında İngilizlerin etkisi ile Fransız donanması Abukır Baskını ile yakılmıştır. Bu baskından sonra Fransa barışa yanaşmış ve Mısır'dan çekilmiştir. Bundan dolayı Abukır Baskını Osmanlı için olumlu sonuçlar doğurmuştur.

ABCDE

14. **Grek Projesi:** Türkleri Avrupa'dan atmak ve İstanbul merkez olmak üzere bir Rus prensinin yönetiminde Grek Devleti kurmak amaçlandı.

Dakya Projesi: Eflak, Boğdan ve Beserabya'da Dakya adıyla Rusya ve Avusturya'ya bağlı bir devlet kurmak amaçlandı. Sonuç olarak Avusturya ve Rusya'yı cevap olarak kabul edebiliriz.

ABCDE

15. Paltova Savaşı'nda Rusya'ya yenilen İsveç Kralı Şarl'ın Osmanlı Devleti'ne sığınması, Rusların Şarl'ın kendilerine verilmesini istemesi ve Osmanlı'nın bu durumu kabul etmemesi üzerine 1711'de Prut Savaşı yaşanmıştır.

ABCDE

16. İbrahim Müteferrika'nın 1727'de İstanbul'da kurduğu ilk Türk matbaasında Vani Efendi'nin yazdığı Vankulu Lügati basılmıştır.

Bu matbaada, hattatların işsiz kalmasını engellemek amacıyla dini eserlerin basımı yasaklanmıştır.

ABCDE

youtube/indeksakademi INDEKSAKADEMİ

OK-YAY

1.
- Rusya İstanbul'da elçi bulundurma hakkından vazgeçecektir.
- İsveç Kralı Demirbaş Şarl ülkesine serbestçe geri dönecektir.
- Azak Kalesi Osmanlı Devleti'ne geri verilecektir.

Bu hükümlerin aşağıdaki antlaşmalardan hangisinde yer aldığı söylenebilir?

A) Belgrat B) Yaş C) Zištovi
D) Karlofça E) Prut

2. Aşağıdaki gelişmelerden hangisiyle Lale Devri ıslahatları sona ermiştir?

A) Patrona Halil İsyanı'nın çıkması
B) Karlofça Antlaşmasının imzalanması
C) Celali İsyanlarının bastırılması
D) Kabakçı Mustafa İsyanı'nın çıkması
E) III. Ahmet'in tahta çıkması

3. III. Selim Dönemi'nde askeri alanda yapılan yenileşme çalışmaları arasında aşağıdakilerden hangisi bulunmamaktadır?

A) Fransa ve İsveç'ten subaylar ve teknik elemanların getirilmesi
B) İstanbul'da modern kışlaların inşa edilmesi
C) Zahire Nazırlığı'nın kurulması
D) Mühendishane-i Bahrî Hümayun'un geliştirilmesi
E) Tophane'nin ıslah edilmesiyle büyük topların döktürülmesi

4. Avrupa ile Osmanlı arasındaki kültürel etkileşimin artması üzerine mehter müziği Avrupa'da "Alla Turca" adıyla moda olmuştur.Osmanlı Devleti XVIII. yüzyılda bazı Avrupa devletlerine, bu devletlerin isteğiyle mehter takımları göndermiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu devletlerden birisi değildir?

A) Lehistan B) Portekiz C) Rusya
D) Avusturya E) Prusya

5. Osmanlı Devleti'nin Gerileme Devri'nde;

I. tımar sisteminin yaygınlaştırılması,
II. esham senetlerinin piyasaya sunulması,
III. İngiltere'den dış borç alınması

uygulamalarından hangileriyle devletin nakit ihtiyacı giderilmeye çalışılmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

6. XVIII. yüzyılda sadrazamlar divan toplantılarını genellikle kendi konaklarında yapmaya başlamışlardır. Böylece sadrazamın konağının devlet yönetimindeki önemi artmıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi sadrazamın konağına verilen isimlerden birisi değildir?

A) Paşa Sarayı B) Vezir Kapısı
C) Paşa Kapısı D) Babüssaade
E) Sadrazam Kapısı

7. Kendisinden önceki padişahların halkın ve devlet bürokrasisinin desteğini alamadığı için başarısız olduğunu düşünen, ıslahatlar konusunda layihalar (raporlar) yazdıran ve birçok alanda köklü ıslahatlar yapan Osmanlı Gerileme Dönemi padişahı aşağıdakilerden hangisidir?

A) I. Mahmut B) III. Mustafa
C) III. Selim D) III. Ahmet
E) II. Osman

8. 1798 yılında Fransa'nın Mısır'a saldırması üzerine;

I. İngiltere,
II. Rusya,
III. İtalya

devletlerinden hangileri Osmanlı yanlısı bir politika izlemiştir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

9. **Osmanlı Devleti'nin 1716 Petervaradin Savaşı'nda başarısız olması üzerine;**

I. Korfu,
II. Girit,
III. Belgrat

kuşatmalarından hangileri kaldırılmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

10. **Lale Devri'nin sona ermesinde;**

I. bazı devlet adamlarının lüks bir hayat sürdürmesi,
II. Batı'dan örnek alınarak matbaanın kurulması,
III. sarayda uzun süren eğlencelerin düzenlenmesi

gelişmelerinden hangileri etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

11. I. El tezgâhları ve atölyelerin kapanmaya başlaması
II. Ekonominin dışa bağımlılıktan kurtulması
III. Dış ticaret açığının kapanması
IV. Ülkenin açık pazar haline dönüşmesi

Yukarıdaki gelişmelerden hangileri XVIII. yüzyılda Avrupa'da başlayan Sanayi İnkılabı'nın Osmanlı Devleti üzerindeki etkilerinden birisi değildir?

A) Yalnız II B) I ve IV C) II ve III
D) III ve IV E) I, II ve III

12. **Lale Devri'nde Paris'e elçi olarak atanan ve yazdığı "Fransa (Paris) Sefaretnamesi" ile Osmanlı toplumunu Avrupa hakkında bilgilendiren devlet görevlisi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Koca Ragıp Paşa
B) Nevşehirli Damat İbrahim Paşa
C) Yirmisekiz Mehmet Çelebi
D) İbrahim Müteferrika
E) Alemdar Mustafa Paşa

13. **Osmanlı Devleti ile Avusturya arasında XVIII. yüzyılda;**

I. Pasarofça,
II. Belgrad,
III. Prut,
IV. Kasr-ı Şirin

antlaşmalarından hangileri imzalanmıştır?

A) Yalnız II B) Yalnız IV C) I ve II
D) II ve IV E) I, II ve III

14. **Osmanlı Devleti'nin XVIII. yüzyılında aşağıdaki gelişmelerden hangisi meydana gelmemiştir?**

A) Avusturya ile Petervaradin Savaşı'nın yapılması
B) İran ile Kerden Antlaşması'nın imzalanması
C) Batı'nın örnek alınmasıyla ıslahatlar yapılması
D) Avrupa'ya karşı toprakların korunma politikasına yönelinmesi
E) Azınlıkların bağımsız olmak için isyan etmesi

15. **Osmanlı Devleti XVIII. yüzyılda aşağıdaki gelişmelerin hangisinden sonra Batı'ya karşı barışçı politikalar izlemiş ve ıslahat çalışmalarına ağırlık vermiştir?**

A) Pasarofça Antlaşması
B) Navarin Baskını
C) Karlofça Antlaşması
D) Ferhat Paşa Antlaşması
E) Zitvatorok Antlaşması

16. **Rusya, Küçük Kaynarca Antlaşması'nın imzalanmasına doğru giden süreçte aşağıdaki baskınlardan hangisi ile Osmanlı donanmasını yakmıştır?**

A) İnebahtı B) Navarin C) Sinop
D) Abukır E) Çeşme

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

1. Prut Antlaşması Osmanlı Devleti ile Rusya arasında 1711'de yapılan savaş sonrasında imzalanmıştır. Verilen hükümlerin tamamı da Prut Antlaşmasında geçmektedir.

ABCDE

2. Lale Devri ıslahatları 1718'de imzalanan Pasarofça Antlaşmasından sonra başlamış ve 1730'da meydana gelen Patrona Halil İsyanı'yla son bulmuştur. Patrona Halil İsyanı'nın temel nedeni devlet büyüklerinin lüks bir yaşam sürdürmesi ve bu durumun halk arasında hoşnutsuzluk yaratmasıdır.

ABCDE

3. Zahire Nazırlığı askeri alanda yapılan bir ıslahat değildir. Zahire Nazırlığı karaborsanın önüne geçmek amacıyla kurulan ve gıda dağıtımından sorumlu olan bir kurumdur.

NOT: Soruyu dikkatli okumayanlar, eminim Mühendishane-i Bahri Hümayun'a takılmıştır. Hocam III. Mustafa veya I. Abdülhamit Dönemi'nde değilmiydi? Arkadaşlar soru köküne bakın Mühendishane-i Bahri Hümayun'un KURULMASI demiyor, GELİŞTİRİLMESİ diyor. Bir padişahın getirdiği bir yeniliği başka bir padişah geliştirebilir.Ayrıca soru kökünde "askeri alanda değildir" diyor. Buna da dikkat ederseniz cevap çıkıyor.

ABCDE

4. Osmanlı Devleti, Avrupa devletlerinin isteğiyle Lehistan, Rusya, Avusturya ve Prusya gibi ülkelere mehter takımları göndermişken, B seçeneğindeki Portekiz'e böyle bir girişimde bulunulmamıştır. (**Eski MEB** kitabında yer aldığı için sorulmuştur.)

ABCDE

5. Tımar sistemi Osmanlı Devleti'ne doğrudan nakit sağlamamaktadır. Ancak bu sistem sayesinde güvenlik sağlanmakta, asker yetiştirilmekte ve devlet görevlilerinin maaşları karşılanmaktadır. Esham ise XVIII. yüzyılda ortaya çıkan bir iç borçlanma yöntemidir. Bu sayede Osmanlı'nın ihtiyaç duyduğu nakit para sağlanmıştır. İngiltere'den Kırım Savaşı sırasında alınan dış borç da Osmanlı Devleti'nin nakit sıkıntısını bir süreliğine de olsa gidermiştir. Fakat bu borç Gerileme değil, Dağılma döneminde alınmıştır.

ABCDE

6. A, B, C ve E seçeneklerinde sadrazamın konağı için verilen isimler yer almaktadır. Ancak D seçeneğindeki Babüssaade, sarayın Enderun ve Birun bölümleri arasındaki yerdir.

ABCDE

7. Verilen özellikler III. Selim'e aittir. Birçok otoriteye göre III. Selim, Osmanlı tarihinde her alanda köklü ıslahatlar yapan ilk padişahtır. III. Selim'in yaptığı ıslahatlar "Nizam-ı Cedit" adıyla bilinmektedir.

ABCDE

8. Fransa, Napolyon önderliğinde İngilizlerin sömürgeleriyle olan bağlantısını kesmek için Osmanlı toprağı olan Mısır'ı işgal etmiştir. Fransa'nın Mısır'a yerleşmesi durumunda Rusya'da sıcak denizlere inme hedefini gerçekleştiremeyecektir. Bundan dolayı İngiltere ve Rusya, Osmanlı yanlısı politika izlemiştir. İtalya ise bu dönemde henüz siyasi birliğini sağlayamamıştır.

ABCDE

9. Osmanlı Devleti'nin 1716 Petervaradin Savaşı'nda başarısız olması üzerine Korfu Adası kuşatması kaldırılmıştır. (Bu bilgi Yeni MEB kitaplarında yer almaktadır.) Petervaradin Savaşı başladığı sırada Girit Adası ve Belgrat zaten Osmanlı Devleti'nin elindedir.

ABCDE

10. Lale Devri'nde bir yandan Batı'nın örnek alınmasıyla ıslahat hareketleri başlatılmış, bir yandan da devlet adamları eğlenceli ve lüks bir hayat yaşamışlardır. Bu durumda I. ve III. öncüller doğru kabul edilmelidir. Fakat isyancılar Lale Devri'nde kurulan matbaaya karşı bir tepki göstermemişlerdir.

ABCDE

11. Sanayi İnkılâbı sonucunda Avrupa devletleri daha hızlı ve ucuz üretim gerçekleştirmişlerdir. Osmanlı Devleti ise sanayileşme faaliyetlerini yeteri kadar takip edememiştir. I ve IV. öncüllerde Sanayi İnkılâbı'nın Osmanlı Devleti'ne olan olumsuz etkileri belirtilmiştir. Ancak II. ve III. öncüllerdeki durumlar, mâliyesi bozulan bir devlet için geçerli olamaz.

ABCDE

12. Lale Devri'nde Paris elçiliğine atanan ve yazdığı Fransız (Paris) Sefaretnamesi ile Avrupa hakkındaki görüşlerini aktaran kişi Yirmisekiz Mehmet Çelebi'dir. Mehmet Çelebi'nin yanında götürdüğü oğlu Said Efendi, İbrahim Müteferrika ile birlikte Osmanlı'da ilk Türk matbaasını kuracaktır.

ABCDE

13. Osmanlı Devleti XVIII. yüzyılda Avusturya ile sınır problemleri nedeniyle sık sık mücadele etmiştir. Bu mücadeleler sonucunda taraflar arasında; 1718'de Pasarofça, 1739'da Belgrad, 1791'de Ziştovi Antlaşmaları imzalanmıştır. Seçeneklerde yer alan Prut Rusya'yla, Kasr-ı Şirin ise İran'la imzalanmıştır.

ABCDE

14. A, B, C ve D seçeneklerinde Osmanlı Devleti'nin XVIII. yüzyılında meydana gelen gelişmelere yer verilmiştir. Fakat azınlık isyanları Fransız İhtilali (1789) sonrasında XIX. yüzyılda ortaya çıkmıştır.

ABCDE

15. Osmanlı Devleti XVIII. yüzyılın ilk döneminde, 1699 Karlofça Antlaşmasıyla kaybettiği toprakları geri alabilmek için mücadelelere girişmiştir. Ancak 1718'de imzalanan Pasarofça Antlaşmasıyla yeni topraklar kaybedilmiştir. Osmanlı Devleti de bu tarihten itibaren ıslahat çalışmalarına başlamış, dış ilişkilerde barışçı politikalara ağırlık vermiş ve topraklarını koruma politikasına yönelmiştir. Yani Pasarofça Antlaşması ile Lale Devri ıslahatları başlamıştır.

ABCDE

16. Rusya 1770 Çeşme Baskını'yla Osmanlı donanmasını yakmıştır. Bu baskından sonraki süreçte Rusya ile Osmanlı Devleti arasında Küçük Kaynarca Antlaşması imzalanmıştır.

ABCDE

INDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

BU ÜNİTE İLE İLGİLİ ÇIKMIŞ SORULARIN DEĞERLENDİRİLMESİ

- Bu ünite ile ilgili ÖSYM sorularına baktığımızda Ortaöğretim, Ön Lisans ve Lisans sınavları farketmeksizin her yıl **2 tane** soru, bazı yıllar **3 tane** soru sorulmaktadır.
- Sorular bilgi, bilgi ve yorum, ıslahat - padişah eşleştirmesi şeklinde olup ıslahatlara (Özellikle II. Mahmut, Tanzimat ve Islahat Fermanları, I. Meşrutiyet, Kanunuesasi) ağırlık verilmiştir.
- **Ortaöğretim KPSS'de çıkan kavramlar:** Islahatlar (II. Mahmut, Abdülmecit, II. Abdülhamit, Tanzimat ve Islahat Fermanları, I. Meşrutiyet, Kanunuesasi), Balta Limanı Antlaşması, Muharrem Karamamesi, Duyun-u Umumiye
- **Ön Lisans KPSS'de çıkan kavramlar:** Islahatlar (II. Mahmut, Abdülmecit, II. Abdülhamit, Tanzimat ve Islahat Fermanları, I. Meşrutiyet, Kanunuesasi), Jön Türkler, Mithat Paşa, Denge Politikası, Muharrem Kararnamesi
- **Lisans KPSS'de çıkan kavramlar:** Islahatlar (II. Mahmut, Sened-i İttifak, Abdülmecit, Abdülaziz, II. Abdülhamit, Tanzimat ve Islahat Fermanları, I. Meşrutiyet, Kanunuesasi), Kıbrıs, Ayastefanos Antlaşması, Hasta Adam, Balta Limanı Antlaşması
- ÖSYM'nin **son 15 yılda** Ortaöğretim, Ön Lisans ve Lisans sınavlarında sorduğu sorular tek tek incelenerek bu istatistikler çıkarılmıştır.

1. Rusya'nın elçisi Prens Mençikof, Osmanlı padişahından Ortodoks Osmanlı vatandaşlarının Rusya'nın himayesinde bulunmasını istemiş ve ayrıca Osmanlı ülkesinde Katoliklere tanınan hakların Ortodoksların koruyucusu sıfatıyla Rusya'ya da tanınmasını talep etmiştir.

Osmanlı Devleti'nin Prens Mençikof'un isteklerini reddetmesi üzerine başlayan savaş aşağıdakilerden hangisidir?

A) 93 Harbi B) Kırım C) Prut
D) Dömeke E) I. Dünya

2. **Osmanlı Devleti'nin yönetimi altındaki Hıristiyan halkın durumuna dikkat çekmek için, 1815'te toplanan Viyana Kongresi'nde ilk defa kullanılan deyim aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Şark meselesi B) Sıcak denizler
C) Kutsal ittifak D) Self determinasyon
E) Metternich sistemi

3. XIX. yüzyıl başlarında Rusya'nın Osmanlı topraklarını ele geçirme politikasına karşı İngiltere Osmanlı toprak bütünlüğünü koruma politikası gütmüştür.

Buna göre İngiltere aşağıdaki gelişmelerin hangisinden sonra Osmanlı topraklarını koruma politikasını terk etmiştir?

A) Berlin Antlaşması
B) Kavalalı Mehmet Ali Paşa İsyanı
C) Mora İsyanı
D) Paris Antlaşması
E) Balta Limanı Ticaret Antlaşması

4. **II. Mahmut ile âyanlar arasında imzalanan Sened-i İttifak'a göre;**

I. Devlet ağır vergiler koymayacaktır.
II. Âyanlar ıslahatları destekleyecektir.
III. Vergilerin miktarı ayanlarla görüşüldükten sonra belirlenecektir.
IV. Padişah ayanların yetki alanına giren işlere karışmayacaktır.

Sened-i İttifak'ın yukarıdaki maddelerinden hangileri hükümdarın mutlak otoritesinin sınırlandığını göstermektedir?

A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve IV
D) II ve III E) III ve IV

5. **II. Abdülhamit Devri'nde;**

I. Darülaceze'nin kurulması,
II. Ziraat ve veteriner fakültelerinin açılması,
III. Bağdat ve Hicaz demiryollarının inşa edilmesi

gelişmelerinden hangileri yaşanmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

6. **Osmanlı Devleti'nde Tanzimat ve Islahat Fermanlarının ilan edilmesinde aşağıdaki fikir akımlarından hangisi daha etkili olmuştur?**

A) Batıcılık B) Turancılık
C) Osmanlıcılık D) İslamcılık
E) Ümmetçilik

7. **Osmanlı Devleti'nin XIX. yüzyılında gerçekleşen aşağıdaki gelişmelerden hangisiyle rejim değişikliği ortaya çıkmıştır?**

A) Tanzimat Fermanı'nın ilan edilmesiyle
B) Nazırlıkların kurulmasıyla
C) Kanunuesasî'nin ilan edilmesiyle
D) Duyun-u Umumiye'nin kurulmasıyla
E) Islahat Fermanı'nın ilan edilmesiyle

8. **Aşağıdaki antlaşmalardan hangisi Osmanlı Devleti'nin kendi içindeki bir valiye bile söz geçiremeyecek durumda olduğunun kanıtıdır?**

A) Bükreş B) Edirne
C) Kütahya D) Ayastefanos
E) Londra

9. Rumlar, Osmanlı Devleti'nde sahip oldukları ayrıcalıklı konumlarına rağmen XVIII. yüzyıl sonlarına doğru Yunanistan'ın bağımsızlığı için çalışmaya başlamıştır.

Rumların bu faaliyetleri;

I. Meşrutiyetin ilan edilmesini sağlamak,
II. Megali İdea'yı gerçekleştirmek,
III. Bizans İmparatorluğu'nu yeniden canlandırmak

amaçlarından hangileriyle açıklanabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

10. I. Mısır
II. Kutsal Yerler
III. Boğazlar

Yukarıdaki sorunlardan hangilerini çözümleme isteği Tanzimat Fermanı'nın ilan edilmesine hızlandırıcı bir etkide bulunmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

11. **XIX. yüzyılda ıslahatlar sonucu kurulan kurumlar ve bu kurumların görevleriyle ilgili aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?**

	Kurum	Görevi
A)	Darü'ş Şura-yı Babıali	Yapılacak ıslahatları belirlemek ve memurları yargılamak
B)	Mekteb-i Maarif-i Adliye	Devlet memuru yetiştirmek
C)	Mızıka-yı Hümayun	Askerlere bando eğitimi vermek
D)	Darü'l Muallimin	Mahkemelerin verdiği kararları incelemek
E)	Mekteb-i Harbiye	Yeni kurulan ordunun subay ihtiyacını gidermek

12. **II. Mahmut âyanların gücünü kırmak için aşağıdakilerden hangisini gerçekleştirmiştir?**

A) Avrupa'ya öğrenciler göndermeyi
B) Sened-i İttifak'ı imzalamayı
C) Pasaport uygulamasını başlatmayı
D) Divanıhümayun'u kaldırmayı
E) Batı ayarında okullar açmayı

13. **Osmanlı Devleti XIX. yüzyılda;**

I. Avrupa devletlerinin desteğini kazanmak,
II. bağımsızlık faaliyetlerinde bulunan milletleri cesaretlendirmek,
III. Avrupa devletlerinin kendi aralarındaki rekabetten yararlanmak

politikalarından hangilerini uygulamamıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

INDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

1. Prens Mençikof'un istekleri Osmanlı Devleti tarafından "içişlerine müdahale" olarak değerlendirilerek reddedilmiştir. Bunun üzerine Rus Çarı Nikola 1853'te Eflak ve Boğdan'a asker sokarak, Rusya'nın isteklerinin kabul edileceği güne kadar işgalin devam edeceğini bildirmiştir. Böylece 1853-1856 yılları arasında sürecek olan Kırım Savaşı başlamıştır.

ABCDE

2. Şark Meselesi kavramı ilk kez Viyana Kongresi'nde Rus Çarı I. Aleksandr tarafından kullanılmıştır.

- **Kutsal İttifak:** II. Viyana Kuşatması sonrası Osmanlı'ya karşı kurulan ittifaktır.
- **Self Determinasyon:** Ulusların kendi kaderini belirleme hakkı olarak bilinir.
- **Metternich Sistemi:** Viyana Kongresi'nde ortaya çıkan hedefleri yansıtan sistemdir. İmparatorlukların parçalanmasını önlemeye yöneliktir.

ABCDE

3. Şark Meselesi (Doğu Sorunu); temel olarak Osmanlı topraklarının Avrupalılarca paylaşılmasına yöneliktir. XIX. yüzyılın ilk dönemlerinde İngiltere, Osmanlı topraklarının korunmasından yanadır. A seçeneğindeki Berlin Antlaşmasından (1878) itibaren İngiltere bu politikasından vazgeçmiştir.

ABCDE

4. III. ve IV. öncüllerdeki maddeler, devlete ait olan yetkilerin ayanlarla paylaşıldığını göstermektedir. Vergilerin belirlenmesinde ayanların görüşünün alınması ve ayanların yetki alanına karışılmaması hükümdarın mutlak otoritesini sınırlandırıldığına açıkça kanıttır. Fakat I. ve II. öncüllerdeki maddeler bu duruma kanıt olarak gösterilemez.

ABCDE

5. II. Abdülhamit 1876'dan 1909'a kadar hükümdarlık yapmıştır. Öncüllerdeki gelişmelerin tamamı II. Abdülhamit Dönemi'nde yaşanmıştır.

ABCDE

6. Tanzimat ve Islahat fermanlarında herkesin yasalar önünde eşit olması ve dolayısıyla kaynaşmış bir toplum oluşturulması hedeflenmiştir. Bu hedef Osmanlıcılık düşüncesine uygundur.

ABCDE

7. A, B ve E seçeneklerinde II. Mahmut ve Tanzimat dönemlerinde siyasi alanda yapılan ıslahatlar yer almıştır. D seçeneğindeki Duyun-u Umumiye ise bir ıslahat girişimi değildir. C seçeneğindeki Kanunuesasî 1876'da ilan edilen ilk Osmanlı anayasasıdır. Bu anayasayla Osmanlı Devleti monarşiden meşrutiyet rejimine geçiş yapmıştır.

ABCDE

8. 1833'te Osmanlı ile Mısır Valisi Kavalalı Mehmet Ali Paşa arasında imzalanan Kütahya Antlaşması'na göre; Osmanlı Devleti, kendi valisine karşı savaşta yenilgi almış ve yapılan antlaşmayla valinin isteklerini yerine getirmiştir. Bu durum Osmanlı'nın kendi valisine bile söz geçiremeyecek durumda olduğunu göstermektedir.

ABCDE

9. Rumlar milliyetçilik akımının etkisiyle bağımsız olmak için ayaklanmışlardır. Diğer yandan Rumlar Megali İdea olarak tanımladıkları Bizans'ı tekrar canlandırma amacını benimsemişlerdir. Rum ayaklanmalarının başladığı sırada Osmanlı Devleti'nde henüz Tanzimat ve Islahat fermanları dahi ilan edilmemiştir. Bu nedenle Rumların XIX. yüzyılın başlarında meşrutiyetin ilan edilmesini istemeleri imkansızdır.

ABCDE

10. Osmanlı Devleti 1831 - 1840 yılları arasında Mısır ve Boğazlar sorunlarını çözümlemeye çalışmıştır. Bu doğrultuda Tanzimat Fermanı'nı ilan ederek sınırlar içerisinde (azınlıklar dahil) yaşayan herkese eşit haklar verip Avrupalı devletlerin azınlık sorununu bahane ederek iç işlerimize karışmasını önlemeyi, Mısır ve Boğazlar sorununda Avrupalı devletlerin desteğini almayı amaçlamıştır. Kutsal Yerler Sorunu ise Kırım Savaşı öncesi (1853) yaşanan bir gelişmedir.

ABCDE

11. A, B, C ve E seçeneklerindeki kurum ve görevi eşleştirmelerinde hata yoktur. Ancak D seçeneğindeki Darü'l Muallimin erkek öğretmen okuludur. Mahkemelerin verdiği kararların tekrar görüşüldüğü kurum ise Meclis-i Vala-yı Ahkâm-ı Adliye'dir.

ABCDE

12. II. Mahmut ayanların gücünü kırmak adına B seçeneğinde belirtilen Sened-i İttifak'ı imzalamıştır. Buradaki amaç ayanları devlet otoritesi altına almaktır. Sened-i İttifakla birlikte ilk kez bir Osmanlı padişahının mutlak otoritesi sarsılmıştır.

ABCDE

13. Osmanlı Devleti XIX. yüzyılda Dağılma Dönemini yaşamaktadır. Bu dönemde Avrupa'nın desteğinin alınması için Tanzimat ve Islahat fermanları ile Kanunuesasi ilan edilmiştir. Osmanlı Devleti hakimiyeti altındaki azınlıkların milliyetçi isyanlarını engellemek için çaba sarf etmiştir. Osmanlı Devleti XIX. yüzyılda denge siyasetini uygulayarak Avrupa devletleri arasındaki rekabetten yararlanmaya gayret göstermiştir.

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

1. **Osmanlı Devleti Kırım Savaşı sonucunda imzalanacak Paris Antlaşması kararlarına bir etkide bulunabilmek adına aşağıdakilerden hangisini gerçekleştirmiştir?**

A) Kanunuesasi'yi hazırlamıştır.
B) Duyun-u Umumiye İdaresi'nin kurulmasını sağlamıştır.
C) Islahat Fermanı'nı ilan etmiştir.
D) Jön Türklerin faaliyetlerini desteklemiştir.
E) Anayasal bir devlet statüsüne sahip olduğunu belirtmiştir.

2. **1814'te Odessa'da ortaya çıkan Filik-i Eterya Cemiyeti aşağıdaki amaçlardan hangisini gerçekleştirmek için kurulmuştur?**

A) Osmanlı yönetimindeki Rumları ayaklandırmak
B) Sanayileşme faaliyetlerini başlatmak
C) Ermeni isyanlarını teşkilatlandırmak
D) Osmanlı gelirlerinden bazılarına el koymak
E) Avrupa'da barışı koruma çalışmalarına destek vermek

3. **Islahat Fermanı'nın maddeleri arasında aşağıdakilerden hangisi bulunmamaktadır?**

A) Gayrimüslimler il genel meclislerine üye olabileceklerdir.
B) Yabancılar Osmanlı ülkesinde mülk edinebilecektir.
C) Müsadere usulü kaldırılacak, herkese mülkiyet hakkı verilecektir.
D) Gayrimüslimler her tür okula gidebilecektir.
E) Gayrimüslimleri küçük düşürücü ifadeler kullanılmayacaktır.

4. **II. Mahmut Dönemi'nde kaldırılan ve bunların yerine getirilen kurumlarla ilgili olarak aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?**

	Kaldırılan kurum	Yeni kurum
A)	Divanıhümayun	Nazırlıklar
B)	Yeniçeri Ocağı	Asakir-i Mansure-i Muhammediye
C)	Reisülküttaplık	Hariciye Nezareti
D)	Hazine-i Amire	Maliye Nezareti
E)	Darü'ş Şura-yı Askeri	Mekteb-i Harbiye

5. **Osmanlı Devleti'nde XIX. yüzyıl başlarında Yunan ve Sırp milletlerinin ayaklanma başlatmasında;**

I. Fransız İhtilali,
II. Birinci Dünya Savaşı,
III. Sanayi İnkılâbı

gelişmelerinden hangilerinin etkisinin olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve III E) II ve III

6. **Derviş Vahdedi'nin başyazarlığını yaptığı ve Meşrutiyet karşıtı yayınlar da yaparak 31 Mart Olayı'nın çıkmasında etkili olan Osmanlı gazetesi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Volkan B) Karagöz
C) Tercüman-ı Hakikat D) Bahçe
E) Tanin

7. **Osmanlı Devleti'nde XIX. yüzyılda meydana gelen;**

I. Boğazlar,
II. Mısır,
III. Ermeni

sorunlarının, ortaya çıkış zamanı aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak sıralanmıştır?

A) I - II - III B) I - III - II C) II - I - III D) II - III - I E) III - II - I

8. **Sinop'ta 1853 yılında Osmanlı donanmasının yakılması, aşağıdaki gelişmelerden hangisine ortam hazırlamıştır?**

A) İngiltere ve Fransa'nın Rusya'ya savaş açmasına
B) Mora'da Yunan İsyanı'nın başlamasına
C) Gülhane-i Hattı Hümayunu'nun ilan edilmesine
D) Boğazlar sorunun ortaya çıkmasına
E) Mısır Sorunu'nun baş göstermesine

INDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

9. **Sıcak denizlere ulaşma politikasını yürüten Rusya, aşağıdaki gelişmelerden hangisiyle Boğazlar üzerindeki etkinliğini artırma fırsatı yakalamıştır?**

A) Tanzimat Fermanı
B) Paris Antlaşması
C) Balta Limanı Ticaret Antlaşması
D) Hünkâr İskelesi Antlaşması
E) Kütahya Antlaşması

10. **Tanzimat Fermanı'nın ilan edilmesinde;**

I. II. Mahmut döneminde başlatılan ıslahat hareketlerini devam ettirmek,
II. Avrupa devletlerinin güvenini kazanmak,
III. devletin kötü gidişini durdurmak

amaçlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

11. **Osmanlı Devleti'nin Mısır valisi, Kavalalı Mehmet Ali Paşa'nın devlete karşı isyan etmesinde;**

I. Viyana Kongresi'nde milliyetçi isyanlara karşı ortak bir tepki oluşturulması,
II. II. Mahmut'un ayanlarla Sened-i İttifak belgesini imzalaması,
III. Söz verildiği halde Mehmet Ali Paşa'ya Girit ve Mora valiliklerinin verilmemesi

durumlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

12. Avrupa'da 1815 Viyana Kongresi'nden itibaren Restorasyon Dönemi başlamış ve Avrupa'daki siyasi düzenin eski haline getirilmesi amaçlanmıştır.

Buna göre Restorasyon Dönemi aşağıdaki gelişmelerden hangisiyle sona ermiştir?

A) Navarin'de Osmanlı donanmasının yakılmasıyla
B) Berlin Antlaşmasının imzalanmasıyla
C) Napolyon Savaşlarının başlamasıyla
D) Tanzimat Fermanı'nın ilan edilmesiyle
E) Kırım'ın Rusya tarafından işgal edilmesiyle

13. **Fransız İhtilali'nin yaydığı milliyetçilik ilkesinin etkisinde kalarak bağımsızlık ayaklanması çıkaran ilk Osmanlı azınlığı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Yunanlar B) Sırplar
C) Arnavutlar D) Macarlar
E) Ermeniler

14. Osmanlı Devleti'nin XIX. yüzyılda yaptığı ıslahatlarla yeni eğitim kurumları ortaya çıkmıştır. Bu kurumların birçoğu Avrupa'daki benzerleri örnek alınarak eğitim vermiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi XIX. yüzyılda ortaya çıkan eğitim kurumlarından birisi değildir?

A) Mekteb-i Ulum-u Edebiye
B) Darüşşafaka
C) Darü'l Muallimin
D) Mekteb-i Mülkiye-i Şahane
E) Darü'l Kurra

15. II. Mahmut Yeniçeri Ocağını kaldırdıktan sonra merkez teşkilatında köklü değişiklikler yapmıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi II. Mahmut'un merkez teşkilatında yaptığı ıslahatlardan birisi değildir?

A) Divanıhümayun'un kaldırılması
B) Dahiliye ve Hariciye nazırlıklarının kurulması
C) Sadrazamlık makamının başvekalete dönüştürülmesi
D) Heyet-i Vükela denilen hükümet düzeninin kurulması
E) Divan-ı Al-i Muhasebat'ın oluşturulması

16. **XIX. yüzyılda ortaya çıkan;**

I. Kanunuesasî,
II. Tanzimat Fermanı,
III. Islahat Fermanı

belgelerinden hangileri Osmanlı padişahının mutlak hakimiyetini sınırlandırmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

1. Kırım Savaşı 1853-1856 yılları arasında yaşanmış ve Osmanlı Devleti Avrupalı devletlerin desteği ile bu savaşı kazanmıştır. Savaş sonucunda imzalanacak antlaşmada Avrupalı devletlerin azınlık sorununu yeniden gündeme getirmesini önlemek amacıyla da "Islahat Fermanı"nı ilan ederek azınlıklara en geniş hakları vermiştir.

A B C D E

2. **Filiki Eterya Cemiyeti (Dostluk Derneği):** 1814'te Odessa'da Rus Çarı'nın yaveri olan Aleksandr İpsilanti tarafından kurulmuştur. Cemiyetin amacı Osmanlı yönetimi altındaki Rumları ayaklandırmaktır. Bu dernek 1894'te Etnik-i Eterya (Milli Dernek) adını almış ve Mondros Ateşkesi sonrası Anadolu'da ayrılıkçı Rum faaliyetlerini desteklemiştir.

A B C D E

3. A, B, D ve E seçeneklerinde Islahat Fermanı'nda yer alan maddelere yer verilmiştir. C seçeneğinde yer alan müsadere usulü ise ilk olarak II. Mahmut Dönemi'nde kaldırılmıştır. Ayrıca Tanzimat Fermanı'nda müsadere usulünün kesin olarak kaldırıldığı, herkese mülkiyet ve miras hakkı tanındığı yazılıdır.

A B C D E

4. A, B, C ve D seçeneklerindeki kurumlar ve bunların yerlerine kurulan yeni kurumlar doğru olarak eşleştirilmiştir. Fakat E seçeneğindeki Darü'ş Şura-yı Askeri zaten yeni kurulan kurumlardan birisidir. Bu kurum askerlik işlerinden sorumludur. Aynı seçenekte yer alan Mekteb-i Harbiye ise subay yetiştirilmesi için açılan okuldur.

A B C D E

5. Osmanlı Devleti'nde Sırp İsyanı 1804'te, Yunan İsyanı ise 1820'de başlamıştır. Bu isyanların çıkmasında Fransız İhtilali'nin yaydığı milliyetçilik (ulusçuluk) akımı etkili olmuştur. II. öncüldeki Birinci Dünya Savaşı ise 1914'te başlamıştır. Ayrıca III. öncüldeki Sanayi Devrimi'nin bu isyanların başlamasında doğrudan bir etkisi yoktur.

A B C D E

6. Meşrutiyet karşıtı grupların en etkili yayın organı A seçeneğindeki Volkan gazetesidir. Bu gazete Dervîş Vahdedî önderliğinde çıkarılmıştır. Diğer seçeneklerdeki Karagöz mizah, Bahçe ise çocuk gazetesidir. Tanin gazetesi meşrutiyet yanlısı yayın yaparken, Tercüman-ı Hakikat gazetesi ise Ahmet Mithat Efendi tarafından çıkarılmıştır.

A B C D E

7. Boğazlar sorunu 1833 Hünkâr İskelesi Antlaşmasıyla ortaya çıkmıştır. Mısır sorunu Mehmet Ali Paşa'nın Osmanlı'ya karşı 1831'deki isyanıyla başlamıştır. Ermeni sorunu ise ilk olarak 1878 Berlin Antlaşması'yla ortaya çıkmıştır.

A B C D E

8. **Sinop Baskını:** Rusların Osmanlı donanmasını 1853'te Sinop'ta yakması olayıdır. Bu baskın 1853-1856 Kırım Savaşı sırasında yaşanmıştır. Osmanlı donanmasının yakılması üzerine İngiltere ve Fransa Rusya'ya savaş ilan ederek Osmanlı'yı desteklemiştir. Burada İngiltere ve Fransa'nın amacı Rusların Boğazları ele geçirmesini engellemektir.

A B C D E

9. D seçeneğindeki Hünkar İskelesi Antlaşması Osmanlı'nın Mehmet Ali Paşa'ya karşı Rusya'yla ittifak kurduğu antlaşmadır. Buna göre Osmanlı saldırıya uğrarsa Rusya yardım edecektir. Bu madde Rusya tarafından sıcak denizlere ulaşmak için bir araç olarak kullanılmak istenmişlir. Bu durum Rusya'ya Boğazlar üzerindeki etkinliğini artırma fırsatı vermiştir.

A B C D E

10. Öncüllerin tamamında Tanzimat Fermanı'nın amaçlarından bahsedilmiştir. Osmanlı'nın bu fermanı yayınlayarak ulaşmak istediği temel amaç; Mısır ve Boğazlar meselelerinde Avrupa'nın desteğini almak ve imparatorluğun dağılmasına engel olmaktır.

A B C D E

11. Kavalalı Mehmet Ali Paşa, Yunan İsyanı'nın bastırılmasında II. Mahmut'a donanmasıyla destek vermiştir. Fakat bunun karşılığında kendisine Girit ve Mora'nın valiliklerinin verilmesi şartını dayatmıştır. İsyan sonrası ise Kavalalı, isteklerini artırmıştır. Sonuç itibariyle bu konuda uzlaşma sağlanamamış ve Kavalalı Osmanlı Devleti'ne savaş açmıştır. I. ve II. öncüllerde verilenler bu durumla ilişkili değildir.

A B C D E

12. Viyana Kongresi'nin toplanma amacı, Fransız İhtilali ve Napolyon Savaşlarıyla sarsıntıya uğrayan Avrupa siyasi düzenini eski haline getirmektir. Bu kongrede imparatorluk sınırları içinde yaşayan azınlıklara hak verilmemesi, imparatorlukların korunması kararlaştırılmıştır.Viyana Kongresi ile başlayan bu döneme Restorasyon Dönemi adı verilir. Bu dönem Osmanlı donanmasının yakıldığı Navarin Baskını ile sona ermiştir. Çünkü Avrupa devletleri Viyana Kongresi'nde aldıkları kararları çiğneyerek Yunan İsyanı'na destek olmuştur.

Not: Detay bir bilgidir. Ne olur ne olmaz diye sordum.

A B C D E

13. Osmanlı Devleti'nde XIX. yüzyılda Sırplar, Yunanlar, Bulgarlar ve Ermeniler gibi uluslar bağımsızlık hareketlerinde bulunmuştur. Bunlardan ilk ayaklanma çıkaran ise B seçeneğindeki Sırplardır. Sırplar 1804'te Kara Yorgi önderliğinde ayaklanmışlardır.

A B C D E

14. A, B, C ve D seçeneklerinde XIX. yüzyılda ortaya çıkan eğitim kurumları yer almaktadır.

D seçeneğindeki Darü'l Kurra ise Kur'an alanında eğitim veren Klasik Dönem Osmanlı medreselerinden birisidir.

A B C D E

15. A, B, C ve D seçeneklerinde II. Mahmut'un merkez teşkilatında yaptığı önemli ıslahatlara yer verilmiştir. Ancak Divan-ı Al-i Muhasebat Abdülaziz Dönemi'nde kurulan ve günümüzdeki Sayıştay'ın temeli olan kuruluştur.

A B C D E

16. Kanunuesasi'yle Osmanlı hükümdarının yasama ve yürütme yetkilerinin bir kısmı Meclis-i Umumi'ye kaydırılmıştır. Tanzimat ve Islahat fermanları ise hükümdarın yetkilerinin yasa gücüyle sınırlanmasına örnektir. Bu belgelerle hükümdar yasalara uyacağına dair yemin etmiştir.

A B C D E

youtube/indeksakademi INDEKSAKADEMİ

OK-YAY

1. **1866'da "Gedikpaşa Tiyatrosu" adıyla ilk Osmanlı tiyatrosunu kuran ünlü tiyatro oyuncusu ve yönetmeni aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Güllü Agop B) Selim Sırrı Bey
C) Hacı Arif Bey D) Mihri Müşfik
E) Dede Efendi

2. **Osmanlı Devleti'nin XIX. yüzyılda kaybettiği aşağıdaki bölgelerden hangisinde milliyetçilik düşüncesinin etkisi bulunmaktadır?**

A) Mısır B) Kıbrıs C) Tunus
D) Mora E) Cezayir

3. **Osmanlı Devleti'nin Boğazlar konusunda tek başına karar verme yetkisini elinden alan ilk antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Montrö Boğazlar Sözleşmesi
B) Uşi Antlaşması
C) Sevr Antlaşması
D) Londra Boğazlar Sözleşmesi
E) Ayastefanos Antlaşması

4. **XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde Müzeyihümayun'un kurulmasını sağlayan ve arkeolojik çalışmalar yürüten ünlü Osmanlı ressamı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Şinasi B) Şeker Ahmet Paşa
C) Levni D) Osman Hamdi Bey
E) Güllü Agop

5.
- Aras; kardeşi Ada'ya "2022 yılında İngiltere'de göreve geldikten 44 gün sonra istifa eden Başbakan Liz Truss, "ülke tarihinin en kısa süre görevde kalan Başbakanı olmuştur." söylemlinde bulunmuştur.
- Ada ise "Bu haberi duyunca aklıma Osmanlı tarihinde en kısa süre tahtta kalan padişah geldi." demiştir.

Buna göre Ada'nın aklına gelen padişah aşağıdakilerden hangisidir?

A) II. Abdülhamit B) Orhan Bey
C) Abdülaziz D) V. Murat
E) VI. Mehmet

6. **Osmanlı Devleti'nde anayasal devlet düzenine geçişte atılan ilk adım aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Tanzimat Fermanı B) Sened-i İttifak
C) Islahat Fermanı D) Kanunuesasî
E) Teşkilat-ı Esasiye

7. **1868-1876 yılları arasında hazırlanan Mecelle-i Ahkâm-ı Adliye için aşağıdakilerden hangisi savunulamaz?**

A) Ahmet Cevdet Paşa başkanlığındaki bir heyet tarafından hazırlanmıştır.
B) İslam dünyasının ilk medeni kanunu olma özelliği taşımaktadır.
C) Fıkıh kitaplarındaki borçlar, usul ve eşya gibi esaslar Batı'ya uygun olarak bir araya getirilmiştir.
D) Hazırlandığı dönemde aile, kişi, miras ve vakıf gibi konulara yer vermemiştir.
E) Fransız Medeni Kanunu'nun tercüme ettirilerek geliştirilen metnine dayanmaktadır.

8. XIX. yüzyılda Avrupa'da başlayan kadın hareketleri Osmanlı Devleti'ni de etkilemiştir. Tanzimat Fermanı ve Kanunuesasî gibi gelişmelerin de etkisiyle kadınlar seslerini daha fazla duyurmaya başlamıştır.

Buna göre;

I. Teal-i Nisvan Cemiyeti,
II. Le Moniteur Ottoman,
III. Mudafaa-i Hukuk-ı Nisvan Cemiyeti

gibi dernek, gazete veya yardım kuruluşlarından hangileri kadın haklarının savunulması için kurulmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

9. **Osmanlı Devleti'nden idari anlamda ilk özerklik kazanan topluluk aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Yunanlar B) Ermeniler C) Sırplar
D) Bulgarlar E) Boşnaklar

İNDEKS AKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

10. **Osmanlı Devleti'nde Ermeni sorununun ilk olarak ortaya çıktığı gelişme aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Berlin Antlaşmasının imzalanması
B) Mısır İsyanı'nın çıkması
C) Birinci Dünya Savaşı'nın başlaması
D) Tersane Konferansının düzenlenmesi
E) Navarin Baskını'nın gerçekleşmesi

11. **Aşağıdakilerden hangisi Tanzimat Dönemi reformları arasında gösterilemez?**

A) Mahalli gruplara ait bazı hizmetlerin merkezi hükümete bırakılması
B) Önemli geçitlerin korunması işinin kolluk kuvvetlerinin sorumluluğuna bırakılması
C) Asayişin sağlanması için zaptiye örgütünün güçlendirilmesi
D) Basın ve yayın özgürlüğünün anayasayla güvence altına alınması
E) Vergilerin toplanmasında merkezden gönderilen muhasılların işlevlerinin artırılması

12.
- *Müslüman ve Müslüman olmayan herkes kanun önünde eşit olacaktır.*
- *Vergiler herkesin gelirine göre yeniden düzenlenecektir.*
- *Mahkemeler halka açık olacak, kimse yargılanmadan cezalandırılmayacaktır.*
- *Herkes mal edinebilecek ve miras bırakabilecektir.*
- *Rüşvet ve iltimasın kaldırılmasına çalışılacaktır.*
- *Tüm güçlerin üstünde kanun gücü yer alacaktır.*
- *Askerlik ocak sisteminden çıkarılarak vatan görevi hâline getirilecek ve gayrimüslimler de orduya alınacaktır.*

Tanzimat Fermanı'nın yukarıdaki maddelerine dayanarak Osmanlı Devleti'nde;

I. hukukun üstünlüğü,
II. vatandaşların eşitliği,
III. din ve devlet işlerinin ayrılması

konularından hangilerinde bir kazanım elde edildiği savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

13. **Osmanlı Devleti'nde 1839'da kabul edilen Tanzimat Fermanı'yla aşağıdakilerden hangisi hükme bağlanmamıştır?**

A) Mahkeme kararı olmadan kimsenin cezalandırılamayacağı
B) Herkesten gelirine göre vergi alınacağı
C) Askerlik süresinin sınırlandırılacağı
D) Azınlıkların il genel meclisine üye olabileceği
E) Herkesin mülkiyet ve miras hakkına sahip olacağı

14. **Mısır Valisi Kavalalı Mehmet Ali Paşa'nın birliklerinin Osmanlı ordularını yenerek Kütahya'ya kadar ilerlemesi üzerine Osmanlı Devleti'nin yardım talebine olumlu cevap veren devlet aşağıdakilerden hangisidir?**

A) İngiltere B) Rusya C) Fransa
D) İtalya E) Avusturya

15. **XIX. yüzyılda meydana gelen;**

I. Kavalalı Mehmet Ali Paşa İsyanı'nın başlaması,
II. Navarin Baskını'nın gerçekleşmesi,
III. Kütahya Antlaşması'nın imzalanması

gelişmelerinin kronolojik olarak sıralanışı aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

A) I - II - III B) I - III - II C) II - I - III
D) II - III - I E) III - II - I

16. **Osmanlı Devleti'nin Mısır sorununun çözümü için;**

I. Rusya,
II. İngiltere,
III. Almanya

devletlerinin hangilerinden yardım sağlamaya çalıştığı savunulamaz?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

INDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

1. Özellikleri verilen oyuncu ve yönetmen A seçeneğindeki Güllü Agop'tur. **Selim Sırrı Bey:** 1908'de Millî Olimpiyat Komitesi'ni kurmuştur. **Hacı Arif Bey:** Türk müziğinin önemli bestekârlarındandır. **Mihri Müşfik:** İlk Türk kadın ressamdır. **Dede Efendi:** Türk müziğini yenileştiren önemli bestekârlardan birisidir.

ABCDE

2. XIX. yüzyılda Mısır ve Kıbrıs İngiltere; Tunus ve Cezayir ise Fransa tarafından işgal edilmiş ve sömürülmüştür. D seçeneğindeki Mora'nın kaybedilmesinde ise sömürgecilik değil, milliyetçilik akımı etkili olmuştur. Mora'da yaşayan Yunanlar 1829'da bağımsız olmuşlardır.

ABCDE

3. Sorumuzun doğru cevabı D seçeneğindeki Londra Boğazlar Sözleşmesi'dir. Bu antlaşma İngiltere'nin öncülüğünde Rusya'nın Boğazlar üzerindeki tehdidinin engellenmesi amacıyla yapılmıştır. Antlaşmaya göre barış döneminde Boğazlar bütün devletlerin savaş gemilerine kapalı tutulacaktır. Bu hüküm ve antlaşmanın kendisi Osmanlı'nın Boğazlar konusunda tek başına karar verme yetkisinin elinden alındığını gösterir.

ABCDE

4. Sorunun cevabı olan Osman Hamdi Bey aynı zamanda Sanayi-i Nefise Mektebi'ni kurmuş, Batı tarzı Türk resminde insan figürü çizen ilk ressamımız olmuştur.

ABCDE

5. Sultan Beşinci Murad, tahtan indirilen Sultan Abdülaziz'in yerine 30 Mayıs 1876'da padişah oldu.93 gün kaldığı Osmanlı tahtından 31 Ağustos 1876 günü indirildi. En kısa süre tahtta kalan Osmanlı padişahı oldu. **Not:** Bu tarz soruları biterek soruyorum. Böylece hem güncel bilgilere hem de tarihe katkısı oluyor.

ABCDE

6. Osmanlı Devleti'nde 1839'da ilan edilen Tanzimat Fermanı ile padişahın gücünün üzerinde kanun gücünün olduğu kabul edilmiştir. Tanzimat Fermanı bir anayasa metni değildir, fakat anayasal devlet düzenine ve meşrutiyet idaresine geçiş yolunda atılan ilk adım olarak kabul görmektedir.

ABCDE

7. A, B, C ve D seçeneklerinde Mecelle hakkında doğru bilgiler verilmiştir. Fakat E seçeneğinde Mecelle hakkında yanlış bir bilgi verilmiştir.

ABCDE

8. I. ve III. öncüllerdeki kuruluş ve dernekler Osmanlı Devleti'nde kadın haklarını savunmaktadır. (Nisvan, kadın anlamına gelmektedir.)

Fakat II. öncülde II. Mahmut Dönemi'nde devletin çıkarlarını savunmak adına Fransızca basılan bir gazete yer almaktadır.

ABCDE

9. Osmanlı Devleti'nde idari anlamda ilk özerklik kazanan topluluk Sırplardır. Osmanlı topraklarında ilk milliyetçi isyanı başlatan Sırplar;

- 1812 Bükreş Antlaşmasıyla imtiyaz elde etmiş,
- 1829 Edirne Antlaşmasıyla özerklik kazanmış,
- 1878 Berlin Antlaşmasıyla ise bağımsız olmuştur.

ABCDE

10. Ermeni sorunu ilk olarak 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı'nın sonunda imzalanan Berlin Antlaşmasıyla başlamıştır. Bu antlaşmada "Ermenilerin yaşadığı yerlerde ıslahat yapılacaktır" maddesi yer almıştır. (Aynı madde daha önce imzalanan ve iptal edilen Ayastefanos Antlaşmasında da yer almıştır.)

ABCDE

11. Tanzimat Dönemi 1839-1876 yılları arasındaki dönemi kapsamaktadır. Bu dönemde Abdülmecit ve Abdülaziz hükümdarlık yapmıştır. A, B, C ve E seçeneklerinde bu dönemde yapılan reformlara yer verilmiştir. Fakat D seçeneğindeki reform Tanzimat Dönemine değil, Meşrutiyet dönemine aittir. Anayasada bu dönemde hazırlanmıştır.

ABCDE

12. Tanzimat Fermanı'nda din, dil ve ırk farkı gözetilmeksizin tüm vatandaşların kanun önünde eşit olduğu; herkesin can, mal ve namus güvenliğinin devlet güvencesinde olduğu, mahkeme kararı olmadan kimsenin cezalandırılamayacağı yazılıdır. Bu hükümler hukukun üstünlüğü ve vatandaşların eşitliği konularında kazanım elde edildiğini göstermektedir (I. ve II. öncüller). Fakat Tanzimat Fermanı için III. öncüldeki gibi din ve devlet işlerinin birbirinden ayrıldığı yorumu yapılamaz.

ABCDE

13. A, B, C ve E seçeneklerinde Tanzimat Fermanı'nda bulunan hükümlere yer verilmiştir. Fakat D seçeneğindeki "Azınlıkların il genel meclislerine üye olabileceği" hükmü Tanzimat Fermanı'nda değil, Islahat Fermanı'nda yer almaktadır.

ABCDE

14. Sorunun doğru cevabı B seçeneğindeki Rusya'dır. Dönemin padişahı II. Mahmut, imzaladığı Kütahya Antlaşması'na rağmen Kavalalı Mehmet Ali Paşa'ya güvenmiyordu. Bu nedenle Rusya ile Hünkar İskelesi Antlaşması'nı imzalayarak Mehmet Ali Paşa'ya karşı ittifak kurmuştur.

ABCDE

15. Navarin Baskını Avrupa devletlerinin Osmanlı donanmasını 1827'de yakması olayıdır. Kavalalı Mehmet Ali Paşa İsyanı 1831'de başlamış ve meydana gelen savaşı Osmanlı Devleti kaybetmiştir. Kavalalı ile Osmanlı arasında 1833'te imzalanan Kütahya Antlaşması ile Kavalalı'ya yeni valilikler verilmiştir. O halde kronolojik sıralama II-I-III şeklinde olmalıdır.

ABCDE

16. Mısır sorunu, Osmanlı Devleti'nin Mısır Valisi Kavalalı Mehmet Ali Paşa'nın çıkardığı isyan ve bu isyanın bir Avrupa sorununa dönüşmesine dayalıdır.

İsyana karşı başarılı olamayan Osmanlı Devleti 1833'te Rusya'yla Hünkar İskelesi Antlaşması'nı imzalayarak, Mısır Valisi'ne karşı Rusya'yla ittifak kurmuştur. Mısır sorununda İngilizlerin de desteğini almak isteyen Osmanlı Devleti, bu devletle 1838'de Balta Limanı Ticaret Antlaşması'nı imzalamıştır. Almanya'dan ise Mısır sorunu konusunda herhangi bir yardım alınmamıştır.

ABCDE

youtube/indeksakademi İNDEKSAKADEMİ

OK-YAY

1. **I. Meşrutiyet Dönemi ve Kanunuesasi ile ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisinin doğruluğu savunulamaz?**

A) Azınlıkların il genel meclislerine üye olmasına ortam hazırlamıştır.

B) 93 Harbi'ndeki yenilgi, sona ermesinde etkili olmuştur.

C) II. Abdülhamit'in tahtta çıkışı ile birlikte ilan edilmiştir.

D) Belçika ve Prusya anayasaları esas alınarak anayasa hazırlanmıştır.

E) Tersane Konferansı'nda alınacak kararları etkileme isteği ilan edilmesinde etkili olmuştur.

2. I. Nizip Savaşı

II. Kırım Savaşı

III. 93 Harbi

Bu savaşların yaşandığı dönemler aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak gruplandırılmıştır?

	I	II	III
A)	Abdülmecit	II. Mahmut	Abdülaziz
B)	II. Mahmut	Abdülmecit	II. Abdülhamit
C)	Abdülmecit	Abdülaziz	II. Abdülhamit
D)	II. Mahmut	Abdülmecit	Abdülaziz
E)	Abdülaziz	Abdülmecit	II. Abdülhamit

3. Günümüzde Türkiye Cumhuriyeti Avrupa Birliği'ne girmek için yoğun çaba harcamaktadır. Bu doğrultuda Avrupa Birliği Bakanlığı bile oluşturulmuştur.

Tarihsel arka plan düşünüldüğünde Osmanlı Devleti aşağıdaki antlaşmalardan hangisi ile bir Avrupa devleti kabul edilmiştir?

A) Edirne B) Bükreş C) Paris

D) Berlin E) Ayastefanos

4. **Aşağıdaki demokratikleşme hareketlerinden hangisi şekilen 1215 yılında İngiltere'de kabul edilen Magna Carta ile benzeşmektedir?**

A) Tanzimat Fermanı B) Sened-i İttifak

C) I. Meşrutiyet D) Islahat Fermanı

E) II. Meşrutiyet

5. **Aşağıdaki okullardan hangisinin II. Mahmut Dönemi'nde kurulduğu söylenemez?**

A) Mekteb-i Harbiye

B) Mekteb-i Adliye

C) Mekteb-i Tıbbiye

D) Mekteb-i Ulum-u Edebiye

E) Mekteb-i Mülkiye

6. Sultan Abdülmecit Dönemi'nde;

- Osmanlı'nın ilk bilim heyeti oluşturulmuştur.
- İlk yarı resmi gazete çıkarılmıştır.
- İlk deniz yolu işletmesi kurulmuştur.
- Gayrimüslim din adamı yetiştiren eğitim kurumu açılmıştır.

Bu bilgiler aşağıdaki kavramlar ile eşleştirildiğinde hangisi dışarıda kalır?

A) Ceride-i Havadis

B) Şirket-i Hayriye

C) Heybeliada Ruhban Okulu

D) Şuray-ı Devlet

E) Encümen-i Daniş

7. **Osmanlı Devleti'nin Yunan İsyanı ile uğraşmasını fırsat bilen Fransa 1830 yılında aşağıdaki bölgelerden hangisini işgal etmiştir?**

A) Tunus B) Cezayir C) Fas

D) Mısır E) Trablusgarp

8. 1856 yılındaki Paris Antlaşmasında "Osmanlı ve Rusya Karadeniz'de donanma ve tersane bulundurmayacaktır" maddesi yer almıştır.

Bu maddeye dayanarak;

I. Karadeniz'i tarafsız hale getirmek amaçlanmıştır.

II. Osmanlı Devleti yenik devlet muamelesi görmüştür.

III. Rusya'nın sıcak denizlere inmesi engellenmeye çalışılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

INDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

9. **Osmanlı Devleti'nin bir hukuk devleti kimliği kazanmasına ortam hazırlayan Tanzimat Fermanı'nın temelleri aşağıdaki padişahlardan hangisinin döneminde atılmıştır?**

A) II. Mahmut B) III. Selim
C) Abdülmecit D) Abdülaziz
E) II. Abdülhamit

10. I. Mekteb-i Mülkiye
II. Darülmuallimin
III. Darüşşafaka

Yukarıdaki eğitim kurumlarından hangileri Abdülmecit Dönemi'nde açılmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

11. **XIX. yüzyılda imzalanan aşağıdaki antlaşmalardan hangisi ile Osmanlı ülkesi Avrupalıların yarı sömürgesi haline gelmiş ve İngiliz malları tüm ülkeye yayılmıştır?**

A) Kütahya B) Hünkar İskelesi
C) Paris D) Balta Limanı
E) Berlin

12. Berlin Antlaşmasında "Elviye-i Selase Ruslara bırakılacak" maddesi yer almıştır.

Buna göre Osmanlı Devleti'nin Berlin Antlaşması ile;

I. Ardahan,
II. Kars,
III. Batum

şehirlerinden hangilerini kaybettiği söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

13. **II. Mahmut'u tahtta çıkaran, Sened-i İttifak'ın imzalanmasını sağlayan ve Boğaz Yamakları Ocağı'nı kaldıran devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Alemdar Mustafa Paşa
B) Enver Paşa
C) Gazi Osman Paşa
D) Gazi Ahmet Muhtar Paşa
E) Mustafa Reşit Paşa

14. I Osmanlı Devleti'nin bir hukuk devleti kimliği kazanması
II. Halkın padişahın yanında yönetime katılması
III. Gayrimüslimlerin II genel meclislerine üye olması

Yukarıdaki gelişmelerin oluş sıralaması aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

A) I - II - III B) I - III - II C) II - I - III
D) III - I - II E) III - II - I

15. **Aşağıdaki devletlerden hangisi Osmanlı Devleti ile Rusya arasında gerçekleşen Kırım Savaşı'na dahil olmamıştır?**

A) İngiltere B) Fransa C) Avusturya
D) Piyemonte E) Prusya

16. 1839 Tanzimat Fermanı'nın ilanından, 1876 I. Meşrutiyetin ilanına kadar olan sürece "Tanzimat Dönemi" denilmektedir.

Bu dönemde;

I. Abdülaziz,
II. Abdülmecit,
III. V. Murat

padişahlarından hangilerinin tahtta bulunduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

1. B, C, D ve E seçeneklerinde verilenler I. Meşrutiyet Dönemi ve Kanunuesasi ile ilgili doğru bilgileri içermektedir.

Ancak A seçeneğindeki "Azınlıkların il genel meclislerine üye olması" Islahat Fermanı ile gerçekleşen bir durumdur.

ABCDE

2.
- Nizip Savaşı II. Mahmut Dönemi'nde Kavalalı Mehmet Ali Paşa'nın ordularıyla yapılmıştır.
- Kırım Savaşı Abdülmecit Dönemi'nde Rusya ile yapılmıştır.
- 93 Harbi II. Abdülhamit Dönemi'nde Rusya ile yapılmıştır.

ABCDE

3. Kırım Savaşı sonucunda imzalanan "Paris Antlaşmasında "Osmanlı Devleti bir Avrupa devleti sayılacak ve Avrupa hukukundan yararlanacaktır." maddesi yer almıştır. Bu doğrultuda laik ve demokratik niteliklere sahip olan Türkiye Cumhuriyeti'ni Avrupa Birliği'ne almayan Avrupalı devletler, XIX. yüzyılda başında halifenin bulunduğu ve tamamen teokratik niteliklere sahip Osmanlı Devleti'ni "Avrupa devleti" olarak kabul etmiştir. Bu durum Avrupalıların çıkarlarına göre faaliyette bulunduklarının göstergesidir.

ABCDE

4. 1215 yılında İngiltere Kralı Yurtsuz John ile Soylular arasında Magna Carta adlı belge imzalanmıştır.

Bu belge;
- şekilen Sened-i İttifak'a,
- içerik yönünden Tanzimat Fermanı'na benzemektedir.

ABCDE

5. A, B, C ve D seçeneklerindeki okullar II. Mahmut Dönemi'nde kurulmuştur. Ancak nahiye müdürü ve kaymakam yetiştiren Mekteb-i Mülkiye Abdülmecit Dönemi'nde açılmıştır. Bu okul Cumhuriyet Dönemi'nde Ankara Üniversitesi'ne bağlı Siyasal Bilgiler Fakültesi'ne dönüştürülmüştür.

ABCDE

6.
- Osmanlı'nın ilk bilim heyeti Encümen-i Danış,
- İlk yarı resmi gazete Ceride-i Havadis,
- İlk deniz yolu işletmesi Şirket-i Hayriye,
- Gayrimüslim din adamı yetiştiren okul Heybeliada Ruhban Okulu'dur.

Bu doğrultuda günümüzdeki Danıştay'ın karşılığı olan Şuray-ı Devlet ile ilgili bir bilgi mevcut değildir.

ABCDE

7. Osmanlı Devleti'nin Yunan İsyanı ile uğraşmasını fırsat bilen Fransa 1830'da "Cezayir'i işgal etmiştir. Cezayir, Osmanlı Devleti'nin Kuzey Afrika'da kaybettiği ilk toprak parçasıdır. (Son toprak parçası ise Trablusgarp'tır.)

ABCDE

8. Kırım Savaşı'nı Avrupalı devletlerin yardımı ile Osmanlı kazanmış ve beraberinde Paris Antlaşması imzalanmıştır.

Savaşı Osmanlı kazanmasına rağmen böyle bir maddenin (II. öncül) konulması, Osmanlı'nın yenik devlet muamelesi gördüğünün kanıtıdır. Ayrıca bu maddeyle Karadeniz tarafsız hale getirilmeye ve Rusya'nın da sıcak denizlere inmesi önlenmeye çalışılmıştır.

ABCDE

9. Tanzimat Fermanı ile Osmanlı Devleti bir hukuk devleti kimliği kazanmış, kanun gücü üstünlüğü ortaya çıkmış ve Osmanlı'da anayasallaşma süreci başlamıştır. Tanzimat Fermanı Abdülmecit Dönemi'nde ilan edilmiş, ancak temelleri "II. Mahmut Dönemi"nde atılmıştır.

ABCDE

10. Nahiye Müdürü ve Kaymakam yetiştiren Mekteb-i Mülkiye ve Erkek Öğretmen Okulu olan Darülmuallimin Abdülmecit Dönemi'nde açılan eğitim kurumlarıdır. Ancak kimsesiz ve yetim çocuklara eğitim vermek için kurulan Darüşşafaka "Abdülaziz" Dönemi'nde meydana gelen bir gelişmedir.

ABCDE

11. Osmanlı Devleti Mısır ve Boğazlar sorunu sürecinde İngiltere'nin desteğini sağlayabilmek için 1838 Balta Limanı Ticaret Antlaşması ile İngilizlere en geniş kapitülasyonları vermiştir. Bu antlaşma ile İngiliz malları Osmanlı ülkesini sarmış, lonca teşkilatı zarar görmüş ve Osmanlı ülkesi Avrupalıların yarı sömürgesi haline gelmiştir.

ABCDE

12. Elviye-i Selase kavramı kapsamı içinde; Kars, Ardahan, Batum yer almaktadır.

ABCDE

13. Rusçuk Ayanı Alemdar Mustafa Paşa II. Mahmut'u tahtta çıkarmış, kendisi de II. Mahmut'un sadrazamı olmuştur. Kendisi de daha önce Ayan olan Alemdar Mustafa Paşa Sened-i İttifak'ın imzalanmasını sağlamıştır. Boğaz Yamakları Ocağı'nı kaldırmıştır. **(Yeni MEB)**

ABCDE

14.
- Osmanlı Devleti'nin bir hukuk devleti kimliği kazanması 1839 Tanzimat Fermanı'yla,
- Gayrimüslimlerin il genel meclislerine üye olması 1856 Islahat Fermanı'yla,
- Halkın padişahın yanında yönetime katılması 1876 I. Meşrutiyetin ilanıyla gerçekleşmiştir.

Bu doğrultuda sıralama I - III - II şeklinde olmalıdır.

ABCDE

15. Kırım Savaşı'na İngiltere, Fransa, Avusturya ve Piyemonte sonradan katılarak Osmanlı'nın yanında yer almıştır. Ancak Prusya, Kırım Savaşı'na katılmamış, savaş sonucundaki Paris Antlaşmasında yer almıştır.

ABCDE

16. 1839 - 1876 yılları arasındaki Tanzimat Dönemi'nde;
- Abdülmecit (1839 - 1861)
- Abdülaziz (1861 - 1876)
- V. Murat (1876) tahtta bulunmuştur.

Bu doğrultuda öncüllerin tamamını cevap olarak kabul edebiliriz.

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

1. "Lambalı Kadın" olarak anılan "Florance Nightingale'nin hastaneye çevrilen Selimiye Kışlası'nda gönüllü hastabakıcılık yapması aşağıdaki savaşlardan hangisi sırasındadır?

A) 93 Harbi
B) Dömeke Meydan Savaşı
C) I. Balkan Savaşı
D) Kırım Savaşı
E) II. Balkan Savaşı

2. Rusya, 1774 yılındaki Küçük Kaynarca Antlaşması ile Osmanlı Devleti'nden elde ettiği kazanımların büyük bir kısmını XIX. yüzyılda imzalanan aşağıdaki antlaşmalardan hangisi ile kaybetmiştir?

A) Edirne B) Bükreş
C) Hünkar İskelesi D) Paris
E) Berlin

3. Aşağıdaki demokratikleşme hareketlerinin hangisinde azınlık isyanlarını önleme ve Avrupalı devletlerin desteğini kazanma amacı bulunmamaktadır?

A) I. Meşrutiyet B) Islahat Fermanı
C) II. Meşrutiyet D) Tanzimat Fermanı
E) Sened-i İttifak

4. I. Sekban-ı Cedit Ocağı
II. Asakir-i Mansure-i Muhammediye
III. Eşkinci Ocağı

Yukarıdaki askeri birimlerden hangileri Abdülmecit'in tahtta çıkışına kadar varlığını sürdürmüştür?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

5. Aşağıdakilerden hangisi Abdülaziz Dönemi ıslahatları içerisinde yer almaz?

A) Mekteb-i Sultani'nin açılması
B) Dünyanın üçüncü büyük donanmasının oluşturulması
C) Nizamiye Mahkemelerinin kurulması
D) Düstur ve Mirat adlı dergilerin çıkarılması
E) Göçmenler için Muhacirun Kanunnamesi'nin yayımlanması

6. "*Don Juan*" adlı eseri yazan ve Yunan İsyanı'nı desteklemek için Mora Yarımadası'na giden ünlü İngiliz yazar aşağıdakilerden hangisidir?

A) William Shakespeare
B) Daniel Defoe
C) Charles Dickens
D) Thomas Moore
E) Lord Byron

7. 1878 Ayastefanos (Yeşilköy) Antlaşması'nın geçersiz sayılmasında aşağıdaki maddelerden hangisini bünyesinde barındırması daha etkili olmuştur?

A) Büyük Bulgaristan Krallığı kurulacak
B) Bosna - Hersek'e özerklik verilecek
C) Sırbistan, Karadağ, Romanya bağımsız olacak
D) Teselya, Yunanistan'a bırakılacak
E) Osmanlı, Rusya'ya savaş tazminatı ödeyecek

8. I. Tanzimat Fermanı'nın yayımlanması
II. Birinci Meşrutiyet'in ilan edilmesi
III. Islahat Fermanı'nın yayımlanması

Yukarıdaki demokratikleşme hareketlerinden hangilerinin Osmanlıcılık düşüncesi doğrultusunda olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

youtube/indeksakademi INDEKSAKADEMI

OK-YAY

9. **Aşağıdakilerden hangisi Abdülmecit Dönemi gelişmeleri arasında yer almaz?**

A) İlk kağıt paranın çıkarılması
B) İlk dış borcun alınması
C) Bank-ı Dersaadet'in kurulması
D) Divan-ı Ahkam-ı Adliye'nin kurulması
E) Heybeliada Ruhban Okulunun açılması

10. **Mısır valisi Kavalalı Mehmet Ali Paşa Yunan İsyanı'nı bastırması karşılığında II. Mahmut'tan;**

I. Mora,
II. Cidde,
III. Girit,
IV. Adana

valiliklerinden hangilerinin kendisine verilmesini istemiştir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) I, II ve III E) II, III ve IV

11. **Aşağıdaki bölgelerden hangisinin yönetimi Ayastefanos Antlaşması'nın şartlarının hafifletilmesi karşılığında İngiltere'ye verilmiştir?**

A) Filistin B) Kıbrıs C) Ürdün
D) Mısır E) Libya

12. II. Mahmut Dönemi'nde Avrupa'ya ilk kez öğrenci gönderilmiş ve bu öğrenciler ileride Genç Osmanlılar (Jön Türkler) denilen bir oluşumu gerçekleştirmişlerdir.

Bu bilgiye dayanarak II. Mahmut'un faaliyetlerinin;

I. Birinci Meşrutiyet'in ilan edilmesi,
II. Kanunuesasi'nin hazırlanması,
III. Osmanlı halkının devlet yönetimine katılması

gelişmelerinden hangilerine ortam hazırladığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

13. **Osmanlı Devleti'nin Rumeli'deki ilk demiryolu hattı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Köstence - Çernova Hattı
B) Edirne - Filibe Hattı
C) Niş - Selanik Hattı
D) Selanik - Belgrat Hattı
E) Belgrat - Saraybosna Hattı

14. **Kırım Savaşı öncesinde İngiltere'ye Osmanlı Devleti'ni parçalama önerisinde bulunan ve Osmanlı için "Hasta Adam" tabirini kullanan Rus Çarı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) I. Petro B) I. Aleksandr C) I. Ivan
D) I. Pavel E) I. Nikola

15. I. İngiltere'nin, Osmanlı'yı koruma politikasından vazgeçmesi
II. Osmanlı Devleti'nde rejim değişikliğinin yaşanması
III. İstibdat Devri'nin başlaması

Yukarıdakilerden hangilerinin 93 Harbi'nin sonucunda gerçekleştiği söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

16. **Aşağıdaki Osmanlı padişahlarından hangisi eğitim faaliyetlerine çok önem verdiği için "Maarifperver" olarak anılmaktadır?**

A) II. Mahmut B) Abdülmecit
C) II. Abdülhamit D) Abdülaziz
D) III. Selim

INDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

1. "Lambalı Kadın" olarak anılan "Florance Nightingale"nin hastaneye çevrilen Selimiye Kışlası'nda gönüllü hastabakıcılık yapması "Kırım Savaşı" sırasındadır. Florance Nightingale bu doğrultuda tüm dünyada "hemşireliğin kurucusu" olarak kabul edilmektedir.

Not: Pandemi sürecinden dolayı bu şahsa dikkat edelim.

ABCDE

2. Kırım Savaşı sonucunda imzalanan "Paris Antlaşması" Osmanlı Devleti'nin XIX. yüzyılda imzaladığı şartları en iyi antlaşmadır. Rusya, Paris Antlaşması ile Küçük Kaynarca Antlaşmasından beri elde ettiği kazanımların büyük bir kısmını kaybetmiştir.

ABCDE

3. A, B, C ve D seçeneklerinde verilen demokratikleşme hareketleri azınlık isyanlarını önleme ve Avrupalı devletlerin desteğini kazanma amacına yöneliktir. Ancak Sened-i İttifak Ayanlar ile Padişah II. Mahmut arasında imzalanan sözleşmedir. Dış bir devletin desteğini kazanma ve azınlık isyanlarını önleme gibi bir amacı bulunmamaktadır.

ABCDE

4. Soruda verilen askeri birimlerin tamamı II. Mahmut Dönemi'nde oluşturulmuştur. Ancak Yeniçeriler kendilerine alternatif olarak kurulduklarını düşündükleri Sekban-ı Cedit ve Eşkinci Ocaklarını kapattırmıştır. Bunun üzerine II. Mahmut 1826'da Yeniçeri Ocağı'nı kaldırarak Asakir-i Mansure-i Muhammediye Ordusunu kurmuştur. Bu orduda Abdülmecit'in tahtta çıkışına kadar varlığını sürdürmüştür.

ABCDE

5.
- A, B, C ve D seçeneklerinde verilenler 1861 - 1876 yılları arasında tahtta bulunan Abdülaziz Dönemi gelişmeleri arasında yer almaktadır.
- Göçmenler için Muhacirun Kanunnamesi 1857'de çıkarılmıştır. Bu dönemde ise tahtta Abdülmecit bulunmaktadır. **(Yeni MEB)**

ABCDE

6. Don Juan" adlı eseri yazan ve Yunan İsyanı'nı desteklemek için Mora Yarımadası'na giden ünlü İngiliz yazar "Lord Byron"dur. Lord Byron'un "Don Juan" adlı eserinde İngiltere, Rusya ve Osmanlı Devleti'ndeki soyluların hayatı anlatılmıştır.

ABCDE

7. Ayastefanos Antlaşmasında yer alan "Büyük Bulgaristan Krallığı kurulacak" maddesiyle Rusya, Bulgaristan üzerinden sıcak denizlere inme imkanına kavuşmuştur.

Bu duruma karşı çıkan özellikle İngiltere, Ayastefanos Antlaşmasının yürürlüğe girmesini önlemiş ve yerine Berlin Antlaşması imzalanmıştır.

ABCDE

8. Osmanlıcılık; din, dil, ırk ayrımı düşünmeksizin sınırlar içindeki herkesin birliğini ve eşitliğini savunan bir fikir akımıdır. Bu düşünce doğrultusunda devletin parçalanmasının önüne geçmek amaçlanmıştır. Öncüllerde verilen gelişmelerin tamamı da devletin parçalanmasını önlemeye yönelik girişimlerdir.

ABCDE

9. A, B, C ve E seçeneklerinde verilenler Abdülmecit Dönemi gelişmeleri arasındadır. Ancak Divan-ı Ahkam-ı Adliye yani günümüzdeki Yargıtay'ın kurulması Abdülaziz Dönemi ıslahatları arasında yer alır.

ABCDE

10. Mısır Valisi Kavalalı Mehmet Ali Paşa Yunan İsyanı'nı bastırması karşılığında padişah II. Mahmut'tan Mora ve Girit valiliklerinin kendisine verilmesini istemiştir. Ancak Yunanistan bağımsız olunca Kavalalı'ya vaad edilen Mora, Yunanistan sınırları içinde kalmıştır. Bunun üzerine Kavalalı yeni valilik taleplerinde bulunmuş ve 1833 Kütahya Antlaşması ile Kavalalı'ya Mısır valiliğine ek olarak Şam, Girit, Adana, Cidde valilikleri verilmiştir. Soru kökünde "Yunan İsyanı'nı bastırması karşılığında" ifadesi yer aldığı için "Mora ve Girit'l cevap olarak kabul edebiliriz.

ABCDE

11. Ayastefanos Antlaşmasının şartlarının hafifletilmesi karşılığında "Kıbrıs"ın yönetimi İngiltere'ye verilmiştir. İngiltere, I. Dünya Savaşı sırasında ise Kıbrıs'ı tamamen işgal etmiştir.

ABCDE

12. Jön Türkler yani Genç Osmanlılar 1876'da I. Meşrutiyetin ilan edilmesini sağlamışlardır. I. Meşrutiyet ilan edilince ilk Osmanlı anayasası olan Kanunuesasi hazırlanmış ve halk ilk kez padişahın yanında yönetime katılmıştır.

ABCDE

13.
- Osmanlı Devleti'nin ilk demiryolu hattı Kahire- İskenderiye Hattı
- Osmanlı Devleti'nin Anadolu'daki ilk demiryolu hattı İzmir - Aydın Hattı
- Osmanlı Devleti'nin Rumeli'deki ilk demiryolu hattı Köstence - Çernova Hattı. **(Yeni MEB)**

ABCDE

14. Kırım Savaşı öncesinde İngiltere'ye Osmanlı Devleti'ni parçalama önerisinde bulunan ve Osmanlı için "Hasta Adam" tabirini kullanan Rus Çarı "I. Nikola"dır. Bu tabir Çar I. Nikola ile İngiliz elçi Sir Hamilton arasındaki görüşmede kullanılmıştır. Ancak İngilizler bu önerileri kabul etmemiştir.

Not: Detay bir sorudur. Ne olur ne olmaz diye sorulmuştur.

ABCDE

15. 93 Harbi sonucunda;
- İngiltere, Osmanlı'yı koruma politikasından vazgeçmiş, Osmanlı'da bunun üzerine Almanya ile yakınlaşmaya başlamıştır.
- Osmanlı Devleti'nde meşrutiyet rejiminden mutlakiyete geçilmiş, dolayısıyla rejim değişikliği yaşanmıştır.
- I. Abdülhamit meşrutiyete son vermiş, Kanunuesasi'yi yürürlükten kaldırmış, İstibdat Devri'ni başlatmıştır. Bu doğrultuda öncüllerin tamamını cevap olarak kabul edebiliriz.

ABCDE

16. II. Abdülhamit eğitim faaliyetlerine çok önem verdiği ve camiden çok okul yaptırdığı için "Maarifperver" olarak anılmaktadır.

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

1. **Aşağıdakilerden hangisi II. Abdülhamit Dönemi gelişmeleri arasında yer almaz?**

A) Ertuğrul Fırkateyni'nin Japonya'ya gönderilmesi
B) Muharrem Kararnamesi'nin çıkarılması
C) Kuleli Olayı'nın yaşanması
D) Ermenilerin Osmanlı Bankası Baskını'nı yapması
E) Düyun-u Umumiye İdaresinin kurulması

2. I. Osmanlı Devleti ilk dış borcunu almıştır.
II. Osmanlı Devleti ilk kez telgraf hatlarından yararlanmıştır.
III. Rusya, Navarin Baskını ile Osmanlı donanmasını yakmıştır.

Yukarıda verilenlerden hangilerinin Kırım Savaşı sırasında gerçekleştiği söylenebilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

3. **II. Mahmut'un;** "Ben tebaamdan Müslümanları camide, Hristiyanları kilisede, Yahudileri havrada tanımak isterim" **sözünün aşağıdaki düşünce akımlarından hangisi doğrultusunda olduğu söylenebilir?**

A) Turancılık B) İslamcılık
C) Batıcılık D) Osmanlıcılık
E) Adem-i Merkeziyetçilik

4. I Kavalalı Mehmet Ali Paşa İsyanı
II. Tepedelenli Ali Paşa İsyanı
III. Abaza Mehmet Paşa İsyanı

Yukarıdaki isyanlardan hangileri Mora Yarımadası'ndaki Yunan İsyanı'nın genişlemesinde etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

5. **Avrupa'ya seyahat eden ilk Osmanlı padişahı olan Abdülaziz Dönemi'nde aşağıdaki gelişmelerden hangisinin yaşandığı söylenemez?**

A) Islah-ı Sanayi Komisyonu'nun kurulması
B) Hamidiye Etfal Hastanesi'nin açılması
C) Memleket Sandıklarının kurulması
D) Sergi-i Umumi Osmani'nin açılması
E) Islahhane Mektebi'nin kurulması

6. **1878 yılındaki Berlin Antlaşması ile Yunanistan'a verilmesi kararlaştırılan bölge aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Eflâk B) Girit C) Teselya
D) Bosna E) Belgrat

7. I Kars ve çevresinde Ruslara karşı mücadele vermiştir.
II. Balkanlardaki Şıpka Geçidi'nde Rusları belli bir süre durdurmuştur.
III. Ruslara karşı ünlü Plevne Müdafaası'nı yapmıştır.

93 Harbi'nde bu faaliyetlerde bulunan Osmanlı paşaları aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak gruplandırılmıştır?

	I	II	III
A)	Gazi Osman Paşa	Süleyman Hüsnü Paşa	Gazi Ahmet Muhtar Paşa
B)	Gazi Ahmet Muhtar Paşa	Süleyman Hüsnü Paşa	Gazi Osman Paşa
C)	Süleyman Hüsnü Paşa	Gazi Ahmet Muhtar Paşa	Gazi Osman Paşa
D)	Gazi Ahmet Muhtar Paşa	Gazi Osman Paşa	Süleyman Hüsnü Paşa
E)	Gazi Osman Paşa	Gazi Ahmet Muhtar Paşa	Süleyman Hüsnü Paşa

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

8. **Aşağıdaki gelişmelerden hangisinin XIX. yüzyılda Osmanlı ülkesinde yaşandığı söylenemez?**

A) Tersane Konferansının düzenlenmesi
B) Kırım Savaşı'nın başlaması
C) Süveyş Kanalı'nın açılması
D) 31 Mart Olayı'nın çıkması
E) Duyun-u Umumiye'nin kurulması

9. **Sultan Abdülmecit Dönemi'nde;**

I. polis,
II. jandarma,
III. sahil güvenlik

teşkilatlarından hangileri oluşturulmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

10. **Osmanlı Devleti** "Denize düşen yılana sarılır" **düşüncesiyle aşağıdaki padişahlardan hangisinin döneminde Rusya'dan yardım talebinde bulunmuştur?**

A) II. Mahmut B) Abdülmecit
C) Abdülaziz D) II. Abdülhamit
E) V. Mehmet Reşat

11. **Aşağıdaki uluslardan hangisinin XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nden ayrılarak bağımsızlığını kazandığı söylenemez?**

A) Yunanlar B) Sırplar
C) Romenler D) Karadağlılar
E) Bulgarlar

12. **XIX. yüzyılda Mürur Tezkeresi adıyla Osmanlı payitahtı olan İstanbul' a vize uygulamasını başlatmak isteyen padişah aşağıdakilerden hangisidir?**

A) III. Selim B) II. Mahmut
C) II. Abdülhamit D) Abdülmecit
E) Abdülaziz

13. Osmanlı Devleti'nde kura ile askere alma işlemi 1843 yılında çıkarılan "Kura Kanunu" ile kabul görmüştür.

Bu uygulama aşağıdaki Avrupa devletlerinden hangisinde ilk kez görülmüştür?

A) İngiltere B) Prusya C) İtalya
D) Fransa E) Hollanda

14. I. Venedik
II. Piyemonte
III. Floransa
IV. Milano

Yukarıdaki İtalyan şehir devletlerinden hangileri Kırım Savaşı sırasında Osmanlı Devleti yanlısı bir politika izlemiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) III ve IV

15. **Aşağıdaki padişahlardan hangisinin döneminde Girit sorunundan dolayı Yunanistan ile Dömeke Meydan Savaşı yaşanmıştır?**

A) II. Mahmut B) Abdülmecit
C) Abdülaziz D) II. Abdülhamit
E) V. Mehmet Reşat

16. **II. Mahmut'un;**

I. Vaka-i Hayriye'nin gerçekleşmesi,
II. illerin merkeze bağlanması,
III. posta teşkilatının kurulması

ıslahatlarından hangilerinin merkezi otoriteyi güçlendirmeye yönelik olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

1. A, B, D ve E seçeneklerinde verilenler II. Abdülhamit Dönemi gelişmeleri arasındadır. Ancak Kuleli Olayı Abdülmecit'i tahttan indirmeye yönelik başarısız bir girişimdir.

ABCDE

2. Osmanlı Devleti Kırım Savaşı sırasında;
- İlk kez İngiltere'den dış borç almış,
- İlk kez telgraf hatlarından yararlanmıştır.

Ancak Kırım Savaşı sırasında Rusya Navarin Baskını ile değil, Sinop Baskını ile Osmanlı donanmasını yakmıştır.Navarin Baskını Yunan isyanı sürecindedir.

ABCDE

3. Osmanlıcılık; din, dil, ırk ayrımı düşünmeksizin sınırlar içerisinde yaşayan herkesin birliğini ve eşitliğini savunan düşüncedir. Milliyetçilik akımına tepki olarak ortaya çıkmıştır. II. Mahmut'un soruda belirtilen sözü de Osmanlıcılık düşüncesi doğrultusundadır.

ABCDE

4. Mora Yarımadası'ndaki Yanya kentinin valisi Tepedelenli Ali Paşa Osmanlı Devleti'ne karşı isyan edince Yunanlılarda bu durumdan yararlanıp kendi isyanlarını genişletme imkanı bulmuşlardır. Kavalalı Mehmet Ali Paşa İsyanı Yunanlıların bağımsızlığını kazanmasından sonra gerçekleşmiştir. Abaza Mehmet Paşa İsyanı ise XVII. yüzyılda yaşanan bir eyalet isyanıdır.

ABCDE

5. A, C, D ve E seçeneklerinde Abdülaziz Dönemi gelişmelerine yer verilmiştir. A ve D seçenekleri Yeni MEB kitabında yer almaktadır. Ancak B seçeneğindeki Hamidiye Etfal Hastanesi II. Abdülhamit Dönemi'nde açılmıştır.

Not: Bu tarz sorularda basit de düşünebilirsiniz. HAMİDİYE ifadesinden yola çıkarak, bu gelişmenin II. AbdülHAMİT Dönemi'nde olduğunu düşünebilirsiniz. Başka bir örnek MECİDİYE adlı madeni para da AbdülMECİT Dönemi'nde çıkarılmıştır.

ABCDE

6. 1878 yılındaki Berlin Antlaşmasında "Teselya" bölgesi Yunanistan'a verilmiştir. Bu bölge Mora Yarımadasının kuzeyinde yer almaktadır. Böylece Yunanistan'ın toprakları üç katına çıkmıştır.

ABCDE

7. 93 Harbi'nde;
- Kars ve çevresinde Ruslara karşı mücadele veren → Gazi Ahmet Muhtar Paşa,
- Balkanlardaki Şıpka Geçidi'nde Rusları belli bir süre durduran → Süleyman Hüsnü Paşa
- Ruslara karşı ünlü Plevne Müdafasını yapan → Gazi Osman Paşa'dır.

ABCDE

8.
- Tersane Konferansının düzenlenmesi → 1876
- Kırım Savaşı'nın yaşanması→ 1853 - 1856
- Süveyş Kanalı'nın açılması → 1869
- Duyun-u Umumiye'nin kurulması → 1881
- 31 Mart Olayı'nın çıkması →1909

Dolayısıyla 31 Mart Olayı XIX. yüzyılda değil, XX. yüzyılda yaşanmıştır.

ABCDE

9. Abdülmecit Dönemi'nde;
- Zaptiye Teşkilatı adıyla ilk polis teşkilatı kuruldu.
- Jandarma Teşkilatı kuruldu.
- Rüsumat Emaneti adıyla ilk sahil güvenlik teşkilatı kuruldu.

Bu doğrultuda öncüllerde verilenlerin tamamını cevap olarak kabul edebiliriz.

ABCDE

10. Osmanlı padişahı II. Mahmut Mısır Valisi Mehmet Ali Paşa İsyanı sırasında "Denize düşen yılana sarılır." düşüncesiyle Rusya'dan yardım talebinde bulunmuştur. Bu doğrultuda Osmanlı ile Rusya arasında 1833 Hünkar İskelesi Antlaşması imzalanmıştır.

ABCDE

11.
- Yunanlılar 1829 Edirne Antlaşması ile,
- Sırplar, Karadağlılar ve Romenler 1878 Berlin Antlaşması ile bağımsızlıklarını kazanmışlardır.

Ancak Bulgarlar 1908'de yani XX. yüzyılda bağımsızlıklarını kazanmışlardır.

ABCDE

12. XIX. yüzyıl padişahı II. Mahmut tarafından "Mürur Tezkeresi" adıyla İstanbul'a vize uygulaması başlatılmıştır. Bunda amaç İstanbul'a olan göçü kontrol altına almaktır.

ABCDE

13. Kura ile askere alma işlemi ilk "Fransa"da görülmüştür. Bu uygulamada kurada ismi çıkanların kendi yerlerine "bedel-i şahsi" adıyla bir başkasını vekil olarak göndermesi mümkün olduğu gibi "bedel-i nakdi" ödemek suretiyle askerlik vazifesini bedeli karşılığında yerine getirmeleri de mümkün hale getirildi. Bu uygulamaya "bedel-i askeri" de denildi. (Bu bilgi Yeni MEB kitaplarında yer almaktadır.)

ABCDE

14. Kırım Savaşı sırasında İleride İtalyan siyasi birliğini sağlamada büyük devletlerin desteğini almak için "Piyemonte" Osmanlı Devleti yanlısı bir politika izlemiştir.

Nitekim Carbonari Örgütü ile de iş birliği yaparak Kırım Savaşı sonrasında Piyemonte bu amacına ulaşmış ve İtalyan siyasi birliğini sağlamıştır.

ABCDE

15. "II. Abdülhamit Dönemi"nde Girit sorunundan dolayı Yunanistan ile Dömeke Meydan Savaşı yaşanmış ve savaşı Osmanlı Devleti kazanmıştır. Savaş sonucunda imzalanan 1897 İstanbul Antlaşması Osmanlı'nın XIX. yüzyılda kazanan taraf olarak imzaladığı son antlaşmadır.

ABCDE

16.
- Vaka-i Hayriye Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılmasıdır. Bu ocağın kaldırılması merkezi otoriteyi güçlendirmiştir.
- İllerin merkeze bağlanması Ayanların gücünü kırmaya ve merkezi otoriteyi güçlendirmeye yöneliktir.
- Posta teşkilatının kurulması merkezdeki bilgilerin ve kararların taşraya iletilmesine yöneliktir. Bu gelişmede merkezi otoriteyi güçlendirmeye yöneliktir.

Bu doğrultuda öncüllerin tamamı doğrudur.

ABCDE

youtube/indeksakademi İNDEKSAKADEMİ

OK-YAY

1. I. Bulgaristan'ın bağımsızlığını kazanması
II. Yunanistan'ın Girit Adası'nı ilhak etmesi
III. Fransa'nın Tunus'u işgal etmesi
IV. Avusturya'nın Bosna-Hersek'i topraklarına katması

Yukarıdaki gelişmelerden hangilerinin II. Meşrutiyetin ilanı sürecinde gerçekleştiği söylenebilir?

A) I ve II B) I ve III C) III ve IV
D) I, II ve IV E) I, II, III ve IV

2. **II. Abdülhamit ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?**

A) Ermenilerin suikast tertip ettiği padişahtır.
B) Ziraat Bankası'nın kurulmasını sağlamıştır.
C) İlk posta pulunu bastırmıştır.
D) Çırağan Olayı ile tahttan indirilmeye çalışılmıştır.
E) Mimar Sinan Üniversitesi'nin temeli olan Sanayi-i Nefise Mektebi'nin kurulmasını sağlamıştır.

3. 1856 Paris Antlaşması ile Osmanlı Devleti Eflak ve Boğdan'a özerklik vermiştir.

Buna göre;

I. Osmanlı Bakanlarda ilk toprak kaybını yaşamıştır.
II. Romanya'nın bağımsızlık süreci başlamıştır.
III. Osmanlı Devleti'nde milliyetçilik akımının etkileri görülmüştür.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

4. **93 Harbinde Erzurum'daki direnişin örgütlenmesinde ve Aziziye Tabyalarının Ruslardan geri alınmasında etkili olan kadın kahraman aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Tayyar Rahmiye B) Onbaşı Halide
C) Nene Hatun D) Şerife Bacı
E) Kara Fatma

5. I. Askeri amaçlı ilk nüfus sayımının yapılması
II. Posta teşkilatının kurulması
III. Mansure Hâzinesinin oluşturulması

Yukarıdaki ıslahatlardan hangilerinin II. Mahmut Dönemi'nde gerçekleştiği ileri sürülebilir?

Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

6. **I. Meşrutiyetin ilan edilmesinde etkili olan Genç Osmanlılar (Jön Türkler) içinde aşağıdakilerden hangisinin yer aldığı söylenemez?**

A) Namık Kemal
B) Mithat Paşa
C) Ziya Paşa
D) Ali Suavi
E) Ahmet Cevdet Paşa

7. **Sırpların Osmanlı Devleti'nden bağımsızlığını kazanmasında etkili olan antlaşmalar aşağıdakilerden hangisinde sırasıyla doğru olarak gruplandırılmıştır?**

A) Edirne - Bükreş - Berlin
B) Edirne - Paris - Berlin
C) Bükreş - Edirne - Berlin
D) Paris - Edirne - Berlin
E) Bükreş - Paris - Berlin

8. **Ayastefanos Antlaşması'nın;**

I. Büyük Bulgaristan Krallığı kurulacak,
II. Teselya, Yunanistan'a bırakılacak,
III. Kars, Ardahan, Batum ve Doğubayazıt Ruslara bırakılacak,
IV. Osmanlı Rusya'ya savaş tazminatı ödeyecek

maddelerinden hangileri Berlin Antlaşması ile değişime uğramıştır?

A) Yalnız I B) I ve III C) II ve IV
D) III ve IV E) I, III ve IV

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

9. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde halkın devletin yaptıklarından haberdar olmasını sağlamak için ilk kamu oyu uygulaması kabul edilmektedir?**

A) Muharrem Kararnamesi'nin yayımlanması
B) Takvim-i Vekayi'nin çıkarılması
C) Mürur Tezkeresi'nin ortaya atılması
D) Gülhane-i Hatt-ı Hümayun'un yayımlanması
E) Dahiliye Nezareti'nin kurulması

10. **Islahat Fermanı'nda** "Azınlıklarda devlet memuru ve asker olabilecektir." **şeklinde maddeye yer verilmesi;**

I. öşür,
II. cizye,
III. haraç

vergilerinden hangilerinin kaldırıldığının göstergesidir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

11. **Aşağıdaki devletlerden hangisi Kırım Savaşı'na katılmadığı halde savaş sonucunda düzenlenen Paris Konferansı'nda yer almıştır?**

A) İngiltere B) Fransa C) Prusya
D) Piyemonte E) Avusturya

12. Berlin Antlaşmasında "Osmanlı Devleti, Rumların yaşadığı Girit Adası'nda ıslahat yapacak" maddesi yer almıştır.

Osmanlı Devleti;

I. Tanzimat,
II. Halepa,
III. Islahat

fermanlarından hangileri ile bu kararı uygulamaya koymuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

13. **II. Mahmut Dönemi'nde oluşturulan Bab-ı Meşihat Dairesi aşağıdaki makamlardan hangisinin yerine kurulmuştur?**

A) Şeyhülislamlık
B) Kazaskerlik
C) Reisülküttablık
D) Sadaret Kethüdalığı
E) Sadrazamlık

14. **Osmanlı ülkesinde yapılan ilk demiryolu hattı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) İzmir - Aydın Hattı
B) Kahire - İskenderiye Hattı
C) İstanbul - Bilecik Hattı
D) Selanik - Manastır Hattı
E) Bağdat - Yafa Hattı

15. I. Mora İsyanı'nın bastırılmaya çalışılması
II. Arabistan'daki Vehhabilik sorununun çözümlenmesi
III. Kütahya Antlaşması'nın imzalanması

Yukarıdakilerden hangilerinde Kavalalı Mehmet Ali Paşa'nın etkisinin olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

16. I. Tanzimat Fermanı
II. Birinci Meşrutiyet
III. Islahat Fermanı
IV. İkinci Meşrutiyet

Bu demokratikleşme hareketlerinin ilan edildiği dönemler Abdülmecit ve II. Abdülhamit olarak gruplandırıldığında aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

	Abdülmecit	II. Abdülhamit
A)	I ve II	III ve IV
B)	I ve III	II ve IV
C)	I ve IV	II ve III
D)	II ve IV	I ve III
E)	III ve IV	I ve II

INDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

1. II. Meşrutiyet 1908'de ilan edilmiştir. Aynı tarihte; Bulgaristan bağımsızlığını kazanmış, Yunanistan Girit Adası'nı ilhak ettiğini açıklamış, Avusturya Bosna-Hersek'i topraklarına katmıştır. Ancak Tunus'un Fransa tarafından işgal edilmesi 1881'de gerçekleşmiştir.

ABCDE

2. A, B, D ve E seçeneklerinde II. Abdülhamit ile ilgili doğru bilgilere yer verilmiştir. Ancak ilk posta pulu II. Abdülhamit değil, Abdülaziz Dönemi'nde bastırılmıştır.

ABCDE

3. Eflak ve Boğdan ileriki süreçle birleşip "Romanya" adını almıştır. Hatta Boğdan'ın bir kısmı da daha sonra Moldova adında ayrı bir ülke olmuştur. Eflak, Boğdan ve diğer bölgelerin Osmanlı'ya karşı ayaklanması ve özerklik talebinde bulunmaları milliyetçilik akımından etkilendiklerinin göstergesidir. Ancak Eflak ve Boğdan'a özerklik verilmesi toprak kaybı değil, iç işlerinde serbestlik verilmesidir. Üstelik Eflak ve Boğdan ilk toprak kaybı da değildir.

ABCDE

4. 93 Harbi'nde Erzurum'daki direnişin örgütlenmesinde ve Azizîye Tabyalarının Ruslardan geri alınmasında etkili olan kadın kahraman "Nene Hatun"dur. Mezarı da Azizîye Tabyalarında bulunmaktadır. Diğer seçeneklerdeki kadınlar, Millî Mücadele Dönemi'nde etkili olan kadın kahramanlardır.

ABCDE

5. II. Mahmut Dönemi'nde; yalnızca erkeklerin sayıldığı ilk nüfus sayımı yaptırmış (askere gidecek ve vergi verecek kişi sayısını belirlemek için), merkezi otoriteyi güçlendirmek için posta teşkilatı kurulmuş, Asakir-i Mansure-i Muhammediye ordusunun ihtiyaçlarını karşılamak için Mansure Hâzinesi oluşturulmuştur. **(Yeni MEB)**

ABCDE

6. Genç Osmanlılar içinde Namık Kemal, Şinasi, Agah Efendi, Ziya Paşa, Ali Suavi, Mithat Paşa gibi şahıslar yer almıştır. Ahmet Cevdet Paşa Mecelle adlı Medeni Kanun'un hazırlanmasında komisyon başkanlığı yapan şahıstır.

ABCDE

7. Sırplar; 1812 Bükreş Antlaşması ile ayrıcalık, 1829 Edirne Antlaşması ile özerklik, 1878 Berlin Antlaşması ile bağımsızlık hakkı elde etmiştir.

ABCDE

8. Ayastefanos Antlaşmasında yer alan II. ve IV. öncüllerdeki maddeler aynı şekilde Berlin Antlaşmasında da yer almıştır. Ancak "Büyük Bulgaristan Krallığı kurulacak" maddesi Berlin Antlaşmasında "Bulgaristan toprakları üçe ayrılıp, Osmanlı'ya bağlanacak" şeklinde değiştirilmiştir. Böylece Rusların Bulgaristan üzerinden sıcak denizlere inmesi önlenmiştir. "Kars, Ardahan, Batum ve Doğubayazıt Ruslara bırakılacak" maddesi "Kars, Ardahan ve Batum Ruslara bırakılacak, Doğubayazıt Osmanlı'da kalacak" şeklinde değiştirilmiştir.

ABCDE

9. II. Mahmut Dönemi'nde ilk resmi gazete olarak kabul edilen Takvim-i Vakayi çıkarılmıştır. Bu gazetenin çıkarılması halkın devletin yaptıklarından haberdar olması anlamında ilk kamu oyu uygulaması kabul edilmektedir. **(Yeni MEB)**

ABCDE

10. Gayrimüslim sağlıklı erkekler askere alınmadıklarından dolayı devlete "cizye" vergisi ödemekteydiler. Islahat Fermanı'nda böyle bir maddenin yer alması cizye vergisinin de kaldırıldığının göstergesidir.

ABCDE

11. Osmanlı ile Rusya arasındaki Kırım Savaşı'na İngiltere, Fransa, Piyemonte ve Avusturya da dahil olmuştur. Ancak Kırım Savaşı'na katılmadığı halde savaş sonucundaki Paris Konferansı'nda yer alan devlet "Prusya"dır. Prusya o dönemdeki Almanya'dır.

ABCDE

12. Osmanlı Devleti, 1878 yılındaki Halepa Fermanı ile Girit Adası'ndaki Rumlara çeşitli haklar tanımıştır. Bu doğrultuda Halepa Fermanı II. Abdülhamit Dönemi'nde ilan edilmiştir. Tanzimat (1839) ve Islahat (1856) fermanları 1878'deki Berlin Antlaşmasından önce gerçekleşen demokratikleşme faaliyetleridir.

ABCDE

13. II. Mahmut Dönemi'nde; Sadaret Kethüdalığı'nın yerine Dahiliye (İç İşleri) Nezareti, Reisülküttablığın yerine Hariciye (Dış İşleri) Nezareti, Sadrazamlığın yerine Başvekalet (Başbakanlık), Şeyhülislamlığın yerine Bab-ı Meşihat Dairesi (Diyanet İşleri Başkanlığı) oluşturulmuştur.

ABCDE

14. **Osmanlı ülkesinde ilk demiryolu hattı:** Kahire-İskenderiye Hattı'dır. **(Yeni MEB) Osmanlı ülkesinde Anadolu'daki ilk demiryolu hattı:** İzmir - Aydın Hattı'dır. (Bazı kaynaklar İzmir - Turgutlu Hattı'nı da kabul eder.)

ABCDE

15. Kavalalı Mehmet Ali Paşa; II. Mahmut'un yardım isteği üzerine Mora İsyanı'nı bastırmaya çalışmış, Arabistan'daki Vehhabilik sorununun çözümlenmesinde etkili olmuş (Yeni MEB), Osmanlı padişahı II. Mahmut ile Kütahya Antlaşması'nı imzalamıştır.

ABCDE

16. 1839 Tanzimat Fermanı ve 1856 Islahat Fermanı - Abdülmecit Dönemi'nde, 1876 I. Meşrutiyet ve 1908 II. Meşrutiyet - II Abdülhamit Dönemi'nde ilan edilmiştir.

ABCDE

İNDEKSAKADEMİ youtube/indeksakademi

OK-YAY

OK-YAY

17. "Kiliseleri ve kutsal yerleri ziyarete gelen Ermeni toplumu, Zemzem denilen su yerine panayırlarına ve diğer mabet ve kutsal yerlere vardıklarında, devletin yönetim görevlilerinden ve başkalarından hiç kimse karışmayacak ve rahatsız etmeyecektir. Her kim karışır, rahatsız eder, değiştirir ve bozarsa, hükümdarların yardımcısı olan Allah'ın katında suçlular takımından sayılsınlar."

Yavuz Sultan Selim'in Osmanlı idaresine giren Ermeniler için yayımladığı bu emir, aşağıda verilen belge türlerinden hangisine aittir?

A) Ahitnâme B) Amannâme
C) Müsadere D) İcazetnâme
E) Adaletnâme

18. **Osmanlı Devleti'nde Ahmet Cevdet Paşa başkanlığında hazırlanan Medeni Kanun aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Tanzimat Fermanı
B) Kanunuesasi
C) Islahat Fermanı
D) Sened-i İttifak
E) Mecelle

19. Osman Gazi'nin yanına gelen bir Germiyan tüccarı Osman Gazi'ye: "Her kim pazara mal getirirse, ondan akçe alayım." demiştir. Osman Gazi: "Adam, pazara gelenlerden alacağın var mı ki, akçe alasın?" diye sorunca tüccar: "Bu bir gelenektir. Her yerde yük başına padişah için alınır." demiştir.

Bu metinde geçen diyaloğa göre Osman Gazi Dönemi'nden itibaren aşağıdaki vergilerden hangisi alınmaya başlanmıştır?

A) Bac B) Avarız C) Öşür
D) Cizye E) Haraç

20. **Osmanlı Devleti'nin hüküm sürdüğü süre içinde, farklı unsurları barış ve huzur içerisinde yaşattığı için Osmanlı Klasik Dönemi Batı'da hangi isimle anılmıştır?**

A) Turkuveri B) Osmanlı Barışı
C) Pax Hazaria D) Millet Sistemi
E) Devlet-i Aliyye

21. **Osmanlı Devleti uyguladığı iskân siyaseti ile;**

I. fethedilen yerleri Türk İslamlaştırmayı,
II. boş arazilerin nüfus ve tarımla canlandırmayı,
III. kırsal kesimlere ekonomik hareketlilik kazandırmayı

durumlarından hangilerini amaçlamıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

22. Macar tarihçi Lajos Fekete (Loyaş Fekete) "Türkler, Macar halkına iş imkânları sağlamış, dinlerini ve kültürlerini yaşamaları konusunda serbest bırakmıştır." demiştir.

Bu durum Osmanlının uyguladığı hangi politikanın bir sonucudur?

A) Millet sistemi B) Töre
C) İstimalet D) Pençik
E) Devşirme

23. **Osmanlı Devleti'nde uygulanan vakıf sistemi,**

I. boş ve ıssız yerlerin iskâna açılması,
II. toplumda dayanışma ve yardımlaşma kültürünün yerleşmesi,
III. fethedilen bölgelerin imar edilmesi ve konargöçerlerin şehir medeniyetine ulaşması

amaçlarından hangilerine yöneliktir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

24. **Osmanlı Devleti'nde fakirlere ve medrese öğrencilere sıcak yiyecek dağıtmak amacıyla aşağıda verilen hangi hayır kurumu açılmıştır?**

A) Sebil B) İmarethane C) Kapan
D) Han E) Ribat

OK-YAY
OK-YAY

1. Osmanlı Devleti kuruluşundan itibaren Hristiyan ailelerden alınan çocukları eğiterek bunların asker veya devletin önemli kademelerinde yer almasını sağlamıştır. Bu uygulamaya **"Kul Sistemi"** adı verilmiştir. Bu sistemde yetişen kişiler, devlet yönetiminde sadrazamlığa kadar yükselmiştir.

CEVAP A

2. **İstimalet;** Osmanlı Devleti fethettiği yerlerde yaşayan gayrimüslim halka uyguladığı hoşgörü ve adalet politikasının genel adıdır. **"Gönül alma"** olarak da adlandırılan bu politika sayesinde gayrimüslimlerin ayin ve ibadetlerine karışılmamış, o zamana kadar kendilerinden yüksek oranlarda alınan vergileri düşürülmüş ve ticari hayatına müdahalede bulunulmamıştır. Bu durum başta Bosna ve Hersekliler olmak üzere bazı Balkan topluluklarının Türk İslam kültürünü yakından tanımasına ve benimsemesine neden olmuştur.

CEVAP C

3. Osmanlı Devleti'nin kendinden önceki Büyük Selçuklu, Anadolu Selçuklu, Gazneli ve beyliklerden daha uzun ömürlü olmasında; ikili teşkilatın kaldırılması, ülkenin hanedan üyeleri arasında paylaştırılmaması, güçlü bir merkezî otoritenin kurulması ve bunun taşrada dâhil uygulanması, fethedilen yerlerde iskân, istimalet, kul sistemi (devşirme) ve tımar sistemlerinin uygulanarak bölgeye yerleşilmesi etkili olmuştur.

CEVAP E

4. Osmanlı padişahlarının payitaht olarak adlandırdıkları İstanbul, tarih boyunca **Dersâadet, Asitâne, İstanbol, İslambol, Konstantiniyye** ve **Konstantinapolis** gibi birçok isimle anılmıştır. Bitinya ise Yalova, Bartın, İzmit, Bilecik gibi bölgelerin Bizans İmparatorluğu Dönemi'ndeki genel adıdır.

CEVAP E

5. Osmanlı Devleti'nin kuruluşundan itibaren birçok aile devlete hizmet etmiştir. Bunlar içinde özellikle Mihaloğulları, Malkoçoğulları, Evrenosoğulları, Turahanoğulları gibi akıncı aileler sınır boylarında oturmuş keşif hareketi yapmış ve düşmana ilk saldırıyı gerçekleştirmişlerdir. Osmanlıda bu askerî gruba **Akıncılar** adı verilmiştir.

CEVAP D

6. Osmanlı padişahlarından III.Mehmet Dönemi'nde şehzadelerin sancağa çıkması uygulamasına son verilmiş, böylece şehzadeler Topkapı Sarayı'nda odalara hapsedilerek illere veya taşraya vali veya asker olarak gönderilmemiştir. Bu da devlet işlerinde tecrübesiz padişahların yetişmesine neden olmuştur.

CEVAP B

7. Osmanlı idari teşkilatında eyaletler vergi düzeni esas alınarak salyaneli (yıllıklı) ve salyanesiz (yıllıksız) olmak üzere ikiye ayrılmıştır. Bunların dışında iç işlerinde serbest dış işlerinde merkeze bağlı imtiyazlı (ayrıcalıklı) bazı eyaletlerde vardır. Salyaneli (yıllıklı) eyaletler merkez İstanbul'dan uzak olup tımar sisteminin uygulanmadığı onun yerine ise iltizam (ihale yolu ile vergi toplama) sisteminin uygulandığı yerlerdir. Mısır, Bağdat, Tunus, Cezayir, Habeşistan (Etiyopya), Yemen ve Trablusgarp salyaneli eyaletler arasında iken Karaman salyanesiz eyaletler arasında yer almıştır.

CEVAP D

8. Osmanlı Devleti uygulamış olduğu dirlik (tımar) sistemi ile toprağın boş kalmasını engelleyerek üretimde sürekliliği sağlamak, düzenli vergi toplayarak, devlet memuru ve askerin maaşını ödemek ve burada yetiştirilen asker ile de bölgenin güvenliğini sağlamayı amaçlamıştır. Uygulanan bu sistemde ise yetişen askerler bölgede kalmıştır. Bu yüzden merkez ordusunun ihtiyacı tımar sistemden karşılanmamıştır.

CEVAP A

9. **Pençik Sistemi,** Osmanlı Devleti padişahlarından I.Murat Dönemi'nde uygulamaya konulan esir edilmiş beş askerden birinin askere alındığı sistemdir. Bu sisteme giren esir askere önce Türk İslam âdetleri öğretilir, daha sonra Acemi Oğlanlar Ocağına alınır ve burada yedi-sekiz yıl eğitim verildikten sonra Kapıkulu Ocaklarında göreve başlatılırdı. Bu sistem ilk Türk İslam devletlerinde uygulanan gulam sisteminin geliştirilmiş hâlidir.

CEVAP A

10. Osmanlı ordu teşkilatı kara kuvvetleri ve deniz kuvvetleri şeklinde ikiye ayrılmıştır. Kara Kuvvetleri ise Kapıkulu askerleri, eyalet askerleri ve yardımcı kuvvetler olarak sınıflara ayrılmıştır. Kapıkulu askerleri ise, kapıkulu piyadeleri (yaya) ve kapıkulu süvarileri (atlı) olarak kendi içinde bir kez daha ayrılmıştır. Kapıkulu piyadeleri; Acemi Oğlanlar Ocağı, Yeniçeri Ocağı, Cebeci Ocağı, Topçu Ocağı, Top Arabacıları Ocağı, Lağımcı Ocağı, Humbaracı Ocağı ve Bostancı Ocağından oluşmuştur. Ordunun önünden giderek keşif yapan akıncılar ise eyalet askerleri sınıfında yer almıştır.

CEVAP E

OK-YAY
OK-YAY

11. Osmanlı Devleti'nde ordu XVI. yüzyıldan itibaren özellikle devşirme usulüne aykırı olarak Kapıkulu Ocağına eğitimsiz ve başıboş kimselerin girmesiyle bozulmaya başlamıştır.Merkezdeki bu bozulmaların yanında taşrada eyalet kuvvetlerinin de bozulmasıyla ordu eski gücünü kaybetmiştir.Bunun üzerine XVII. yüzyıldan itibaren orduyu ıslah etme çalışmaları başlamıştır. I.Mahmud Dönemi'nde Batılı devlet adamları getirilerek Topçu Ocağı ıslah edilmiş ve teknik subay okulu açılmıştır. III.Selim Dönemi'nde Nizam-ı Cedid adında bir ordu kurulurken, II.Mahmud ise Yeniçeri Ocağını kaldırarak yerine Asakir-i Mansurey-i Muhammediyye adında yeni bir ordu kurmuştur. I.Ahmet Dönemi'nde çıkarılan ekber ve erşet sistemi ise hanedanın en büyük ve en akıllı erkek üyesinin tahta geçmesi ile ilgilidir. Bu sistemin Osmanlı askerî sınıfında yapılan ıslah çalışmaları ile herhangi bir ilgisi yoktur.

CEVAP E

12. Osmanlı Devleti'nde kamu görevlilerinin haksız yollarla elde ettikleri gelir veya emlakın bir kısmına ya da tamamına devlet tarafından el konulmasına **"Müsadere"** denilmiştir. İlk defa Fatih Sultan Mehmet (II.Mehmet) Dönemi'nde uygulanan bu sistem, önce II.Mahmud Dönemi'nde kısmen daha sonra ise Sultan Abdülmecid Dönemi'nde ise tamamen kaldırılmıştır.

CEVAP B

13. II.Mahmud Dönemi'nde Divan-ı Hümayun kaldırılınca, Sadrazamlık; Başvekâlete, Reisülküttablık; Hariciye Nazırlığına, Defterdarlık; Maliye Nazırlığına, Şeyhülislamlık ise Bab-ı Meşihat Dairesine dönüşmüştür. Nizam-ı Cedit ise III.Selim Dönemi'nde yapılan ıslahatlar ve yeni kurulan Batı tarzı ordunun genel adıdır.

CEVAP E

14. Osmanlı Devleti'nde tayin işleminin ya da birine bir vazife verildiğini gösteren belgelere **"Berat"** adı verilmiştir. Beratnamelerde padişahın tuğrası yer almıştır.

CEVAP A

15. Osmanlı Devleti'nde yasakların çiğnenmesi hâlinde uygulanacak cezaları ve kuralları gösteren belgelere **"Yasaknâme"** adı verilmiştir. Yasaknâmelerde idari, askerî ve mali alanlarda uygulanacak ceza hükümlerine yer verilmiştir.

CEVAP E

16. Osmanlı Devleti'nde Divan-ı Hümayuna Fatih Sultan Mehmet'e kadar padişahlar, Fatih'le beraber ise sadrazamlar (vezir-i azam) başkanlık etmeye başlamıştır.

CEVAP D

17. Yavuz Sultan Selim kiliseleri ve kutsal yerleri ziyaret eden Ermeni toplumuna hiç kimsenin karışmayacağını ve rahatsız etmeyeceğini **"Amânnâme"** adı verilen bir belge ile duyurmuştur.

CEVAP B

18. **Mecelle;** Osmanlı Devleti'nde **Ahmet Cevdet Paşa** başkanlığında İslam hukuku esas alınarak hazırlanmış bir medeni kanundur.

CEVAP E

19. Osman Bey Dönemi'nden itibaren uygulamaya konulan **"Bac"**dır. Bu belge pazara gelenlerden yük başına alınmıştır.

CEVAP A

20. Osmanlı Devleti hüküm sürdüğü süre içinde farklı unsurları barış ve huzur içerisinde yaşattığı için Osmanlı Klasik Dönemi için Batı'da **"Osmanlı Barışı"** deyimi kullanılmıştır.

CEVAP B

21. İskânın kelime anlamı yurtlandırma veya bir yere yerleştirmedir. Osmanlı Devleti'nde uygulanan iskân siyaseti sayesinde hem devletin gelişmesi hem de fethedilen yerlerin Türk İslamlaştırılması sağlanmıştır. Bu uygulama ile boş yerler canlandırılırken kırsal kesimlere de ekonomik hareketlilik kazandırılmıştır.

CEVAP B

22. Osmanlı Devleti, iskân siyasetinin yanında fethedilen bölgelerin halkına istimalet politikası (gönül alma) uygulayarak onlara iyi davranmış, can ve mal güvenliklerini sağlamış, dinî ayin ve ibadetlerinde ise serbest bırakmıştır. Bu sayede birçok Balkan halkı İslamiyet'i seçmiştir. Bu dönemlerde yaşayan seyyah ve tarihçiler de eserlerinde Osmanlının uyguladığı istimalet politikasından övgüyle bahsetmiştir.

CEVAP C

23. Vakıflar, İslam ülkelerinin toplum ve kültür hayatında önemli bir rol oynayan hayır kurumlarıdır. Vakıf; Bir kişi veya grubun mülkünü hiçbir menfaat beklemeden toplumun hizmetine sunmasıdır.Bu sayede cami, mescit, darüşşifa, medrese, mektep, tekke, zaviye, sebil, çeşme, han, hamam ve külliyeler yapılmıştır. Osmanlı fethettiği bölgeleri bu sistemle İslamlaştırmış, boş ve ıssız yerleri iskâna açmış ve konargöçerleri şehir medeniyetine ulaştırmıştır. Ayrıca medreselerde üretilen bilgileri halka ulaştırarak toplumda kültür birliğini de sağlamaya çalışmıştır.

CEVAP B

24. Osmanlı Devleti'nde fakirlere ve medrese öğrencilerine sıcak yiyecek dağıtmak amacıyla imarethaneler yani aşevleri kurulmuştur.

CEVAP B

OK-YAY
OK-YAY

1. **Osmanlı Devleti'nde oluşturulan Lonca Teşkilatının, ihtiyaç duyulduğunda gerekli mesleki yeterliliğe sahip olan kişilere dükkân açmasını sağlaması aşağıdakilerden hangisi ile ilgilidir?**

A) Ehl-i hibre B) İltizam
C) Gedik D) İaşecilik
E) Narh

2. **Osmanlı Devleti'nde uygulanan Çiftlhane Sistemi içinde toprağı üç yıl üst üste ekmeyen köylüden ceza olarak hangi vergi alınmıştır?**

A) Öşür B) Haraç C) Avarız
D) Çiftbozan E) Cizye

3. **Osmanlı Devleti'nin Klasik Dönemi'nde tüketiciyi korumaya yönelik tedbirler arasında;**

I. standardizasyon,
II. narh sistemi,
III. toptancı halleri

durumlarından hangileri yer almıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

4. **Osmanlı Devleti'nde padişah malının mutlak vekili olup sadrazama karşı sorumlu olan divan üyesi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Vezir B) Defterdar
C) Veziriazam D) Kazasker
E) Nişancı

5. **Osmanlı Devleti'nde demirden ya da tunçtan, yuvarlak ve içi boş biçimde dökülüp içine patlayıcı maddeler doldurularak havan topuyla ya da el ile atılan bombalar yapan askerî ocak aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Cebeci B) Akıncılar
C) Humbara D) Yeniçeri
E) Topçu

6. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde yer alan örfi vergiler arasında bulunmaz?**

A) Avarız B) Cizye C) Çiftbozan
D) Ağnam E) Bac

7. **Osmanlı Devleti'nin topraklar üzerinde tek tip bir vergi düzeninin olmamasında,**

I. fethedilen bölgelerin coğrafi şartları,
II. birlikte yaşamaya başlanılan milletlerin etnik ve kültürel özellikleri,
III. halkın sosyal ve ekonomik yapısı

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

8. **Osmanlı Devleti'nin XVI. yüzyıldan itibaren Fransa, İngiltere ve Hollanda gibi devletlere kapitülasyonlar vermesi;**

I. Coğrafi Keşiflerin olumsuz etkilerini azaltmak,
II. Avrupalı tüccarları Doğu Akdeniz limanlarına çekerek ticaret yapmalarını sağlamak,
III. siyasi dostluklar kurmak

amaçlarından hangilerine yöneliktir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

OK-YAY
OK-YAY

9. **Osmanlı Devleti'nde XVI. yüzyılın sonlarına doğru tımar sisteminin bozulması;**

I. taşrada güvenlik sorununun ortaya çıkmasına,

II. köylü ve sipahilerin toprağı bırakıp şehirlere göç etmesine,

III. üretimin azalmasına ve ordunun ihtiyaçlarının merkez hazineden karşılanmasına

durumlarından hangilerine neden olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

10. **Osmanlı Devleti'nde vergi kaynaklarının işletilmesinin açık artırma usulü ile belli bir süreliğine kişilere verildiği sisteme ne isim verilmiştir?**

A) İltizam B) Kul
C) Millet D) Pençik
E) Tımar

11. **Osmanlı Devleti, iltizam ihalesi alan mültezimlerin sık sık değişmesi ve mültezimlerin daha fazla kâr sağlamak amacıyla vergi kaynaklarını talan etmeye başlaması üzerine bu durumu engellemek ve vergi devamlılığını sağlamak amacıyla vergi kaynaklarının mültezimlere ömür boyu verildiği hangi sisteme geçmiştir?**

A) Tımar B) Malikâne
C) Kul D) Millet
E) Vakıf

12. **Osmanlı Devleti'nde silahların bakım ve onarımından sorumlu askerî sınıf aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Lağımcılar B) Yeniçeriler
C) Sakalar D) Cebeciler
E) Akıncılar

13. **Yapımına XV. yüzyılda başlanan ve XIX. yüzyıla kadar devlet işlerinin yürütüldüğü *Saray-ı Cedide-i Amire* veya *Saray-ı Hümayun* olarak da adlandırılan Osmanlı sarayı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Dolmabahçe B) Topkapı
C) Çırağan D) İshak Paşa
E) Beylerbeyi

14. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde eğitim veren örgün kurumlardan biri <u>değildir</u>?**

A) Enderun B) İdâdi
C) Rüştiye D) Cami
E) Medrese

15. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde eğitimin bozulma nedenleri arasında <u>gösterilemez</u>?**

A) Yöneticilerin bilim alanındaki çalışmalara desteğinin azalması

B) Felsefe ve mantık gibi akli ilimlerden vazgeçilmesi

C) Medreselerin kendi iç müfredatının gelişmeyi zorlaştırması

D) Batı'da eğitim alanında görülen gelişmelerin takip edilememesi

E) II.Murat tarafından Enderun Mektebinin açılması

16. • Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nin önemli hekimi ve bilim insanıdır.
• *Risalet'ün Nuriyye* ve *Maddetül Hayat* adlı eserler yazmıştır.
• Mikrop teorisini bulan ilk kanser araştırmacısıdır.

Yukarıda tanıtılmaya çalışılan Osmanlı bilim insanı kimdir?

A) Sabuncuoğlu Şerafettin
B) Akşemsettin
C) Ali Kuşçu
D) Takiyüddin Mehmet
E) Lagari Hasan Çelebi

OK-YAY
OK-YAY

17. "Hastalıkların insanlarda teker teker meydana geldiğini sanmak hatadır. Hastalık insandan insana bulaşmak suretiyle geçer. Bu bulaşma ise gözle görülemeyecek kadar küçük fakat canlı tohumlar vasıtasıyla olur." **sözleri ile Pasteur'dan (Pastör) yüzyıllar önce mikrop teorisini ortaya atan ve Fatih Sultan Mehmet'in de hocalığını yapan bilim insanı kimdir?**

A) Hezarfen Ahmet Çelebi
B) Akşemsettin
C) Marco Paşa
D) Sabuncuoğlu Şerafettin
E) Kâtip Çelebi

18.
- Osmanlı bilim tarihinin en büyük astronomudur.
- Osmanlının ilk rasathanesini III.Murat Dönemi'nde İstanbul'da inşa ettirmiştir.
- Ekinoksları belirlemek için *Zat-ül Evtar* adlı bir rasat aleti icat etmiştir.

Yukarıda tanıtılmaya çalışılan Osmanlı bilim insanı kimdir?

A) Hezarfen Ahmet Çelebi
B) Piri Reis
C) Takiyüddin Mehmet
D) Kâtip Çelebi
E) Ali Kuşçu

19. **Osmanlı Devleti ile ilgili çalışmalarıyla tanınmış olan ve 25'ten fazla kitap, 300'den fazla makale ile ömrünü tarih araştırmalarına vakfeden *Tarihçilerin Kutbu* ünvanlı tarihçi yazar kimdir?**

A) Prof. Dr. İsmail Hakkı Uzunçarşılı
B) Prof. Dr. Halil İnalcık
C) Ord. Prof. Dr. Mehmet Fuat Köprülü
D) Prof. Dr. İbrahim Kafesoğlu
E) Ord. Prof. Dr. Gazi Yaşargil

20. "Eğer iki kişi birbirine yapışıp yakasını yırtarsa, kadı bu kişileri yalnızca uyarsın, ceza uygulamasın. Eğer birbirlerinin saçını ve sakalını yolarlarsa, bunlardan 20 akçe alınsın. Bu kişiler fakirlerse bu ceza 10 akçeye düşürülsün."

Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'ne ait verilen bu hüküm, aşağıda verilen belge türlerinden hangisine aittir?

A) Kanunnâme
B) Amânnâme
C) Ahitnâme
D) Müsâdere
E) Berâtnâme

21. **Osmanlı Devleti'nde saray ve yönetici sınıfa sanatsal üretim sağlayan ve saraya bağlı kurumlarda çalışan mimarlar, nakkaşlar, halıcılar ve sanatkârlar gibi iş bilen kimseleri bünyesinde barındıran esnaf örgütüne ne isim verilmiştir?**

A) Lonca Teşkilatı
B) Ehl-i Hiref
C) Sanay-i Nefise Mektebi
D) Ehl-i Hibre
E) Ahiler

22. **Osmanlı Devleti'nde Kanuni Sultan Süleyman'ın Macaristan ve Irak seferleri ile Barbaros Hayreddin Paşa'nın deniz seferlerini *Beyan-ı Menazil-i Sefer-i Irakeyn ve Süleymanname* adını verdiği eserleri ile minyatürleştiren ünlü nakkaş kimdir?**

A) Nakkaş Osman
B) Levni
C) Matrakçı Nasuh
D) Nigari
E) Nakkaş Sinan

23. **Osmanlı Devleti'nde 1874 yılında ilk resim sergisini açan ve *Bursa Manzaraları, Talim Yapan Erler, Narlar ve Ayvalar ve Tepe Üzerindeki Kale* gibi eserler yapan ünlü ressam kimdir?**

A) Şeker Ahmet Paşa
B) İbrahim Çallı
C) Osman Hamdi Bey
D) Mihri Müşfik
E) Mustafa Itri Efendi

24. "3000 kese mal harcayıp öyle yeni bir saray yapmıştır ki Âdem Devri'nden beri dünyanın mimar ve mühendisleri öyle gönül açıcı bir saray yapmamışlardır. Dünya seyyahları bu dünya yüzünde benzerini görmemiş zira deniz kıyısında olup iki tarafı deniz, kuzey tarafı Karadeniz, doğu yönü Akdeniz ve güney tarafı Ayasofya Camisi'dir."

Evliya Çelebi'nin vermiş olduğu bu bilgiler aşağıdaki saraylardan hangisiyle ilgilidir?

A) Beylerbeyi
B) Dolmabahçe
C) Galata
D) Yıldız
E) Topkapı

OK-YAY
OK-YAY

1. Osmanlı Devleti'nde şehirlerdeki ekonomik faaliyetler belirli şartlara bağlandığı için her isteyen zanaate ve ticarete atılamamıştır. Osmanlı Devleti şehirlerde plansız iş yeri açmayı önlemek ve bölgeler arasında ekonomik dengeyi sağlamak için çeşitli tedbirler almıştır. Bu tedbirlerden biri de Gedik Hakkı'dır. Gedik Hakkı, ihtiyaç duyulduğunda gerekli mesleki yeterliliğe sahip olan kişilerin dükkân açma hakkıdır. Gedik Hakkı sayesinde ticaret, tarım ve sanayide dengeler korunmuş ve ekonomik düzenin devamlılığı sağlanmıştır.

CEVAP C

2. **Çifthane Sistemi;** toprağın mülkiyetini devlete, kullanma hakkının ise köylülere ait olduğu bir sistemdir. Bu sistemde köydeki her bir aileye bir çift öküzün işleyebileceği kadar arazi verilmiştir. Bu sistemde olan köylüler toprağı sebepsiz yere ekmemezlik yapamamıştır. Köylüler toprağı üç yıl üst üste mazeretsiz bir şekilde ekmezse, köylünün elinden toprak alınır ve başkasına verilmiştir. Ayrıca ceza olarak da kendisinden çiftbozan vergisi alınmıştır.

CEVAP D

3. **Osmanlı Devleti'nin Klasik Dönemi'nde** sanayi ve tarım ürünlerinin aynı özellik ve kalitede tüketiciye ulaştırılmasına **"Standardizasyon"**, fiyatların önceden belirlenerek esnafın belirlenen fiyatların üzerinde satış yapmasına izin verilmemesine **"Narh Sistemi"** ve şehre gelen tarım ürünlerinin **kapan** adı verilen toptancı hallerine getirilerek tüketicinin talebine sunulması, tüketiciyi korumak için alınan tedbirler arasında yer almıştır.

CEVAP E

4. Osmanlı Devleti'nde Çandarlı Kara Halil Paşa ve Karamanlı Rüstem Paşa tarafından maliye teşkilatı kurulmuştur. Bu teşkilatın başında defterdar bulunmuştur. İlk kez I.Murat Dönemi'nde bahsi geçen defterdar, sadrazama karşı sorumlu olup padişahın malının mutlak vekili sayılmıştır.

CEVAP B

5. **Humbara,** demir ve ya tunçtan dökülmüş el bombası anlamına gelir. XVI. yüzyılda Osmanlı askerî sınıfına dâhil edilen Humbara Ocağı, II.Abdülhamid Dönemi'ne kadar varlığını sürdürmüştür.

CEVAP C

6. **Şeri Vergiler;** İslam'ın almasını kesinleştirdiği, Hz.Muhammed ve Dört Halife Dönemi'nden itibaren halktan alınan vergilerdir. Bu vergiler öşür, haraç, cizye ve zekâttır. **Cizye** ise gayrimüslimlerin askere gitmemeleri karşılığında ödediği bir vergidir.

CEVAP E

7. Osmanlı Devleti'nin toprakları üzerinde tek tip bir vergi düzeni olmamıştır. Özellikle fethedilen bölgelerin coğrafi şartları, etnik ve kültürel özellikleri ile sosyal ve ekonomik yapısı dikkate alınarak vergi konusunda ayrı ayrı düzenlemeler yapılmıştır. Örneğin, tamamı Müslüman olan bir bölgeden cizye ve haraç alınmadığı gibi fethedilen bölgelerde yıllarca halkın alışmış olduğu vergiler ve farklı vergi tiplerine ise dokunulmamıştır.

CEVAP E

8. Osmanlı Devleti XVI. yüzyıldan itibaren Coğrafi Keşiflerin olumsuz etkilerini azaltmak, (Akdeniz limanlarının önemini kaybetmesi ile Osmanlı gümrük gelirlerinin azalması ve yeni ticari yolların keşfedilmesiyle İpek ve Baharat Yolu'nun öneminin azalması) Avrupalı tüccarların tekrar Doğu Akdeniz limanlarında ticaret yapmasını sağlamak ve siyasî dostluklar kurmak amacıyla, önce Fransa'ya daha sonra İngiltere ve Hollanda gibi diğer Avrupa ülkelerine kapitülasyonlar (ayrıcalıklar) vermiştir.

CEVAP E

9. XVI. yüzyılın sonlarına doğru bozulmaya başlayan tımar sistemi, XVII. yüzyılda da bozulmaya devam etmiştir. Özellikle tımarların ehil olmayan kişilere verilmesi, rüşvet ve adam kayırma gibi nedenler sistemin bozulmasına sebep olmuştur. Tımar sisteminin bozulmasıyla güvenlik sorunu ortaya çıkmış, köylüler ve sipahiler toprağı bırakıp şehirlere göç etmişlerdir. Bu durum da üretimin azalmasına ve ordunun ihtiyaçlarının merkez hazineden karşılanmasına sebep olmuş ve bu nedenle de bütçe açıkları artmıştır.

CEVAP E

10. Osmanlı Devleti XVI. yüzyıldan sonra iltizam sistemine geçmiştir. Bu sistem devletin vergi kaynaklarının yani mukataaların işletilmesinin açık artırma usulü ile belli bir süreliğine mültezim adı verilen görevlilere verilmesidir. Bu sistemin amacı hazineye acil ve hızlı bir şekilde nakit para girişi sağlamaktır.

CEVAP A

11. Osmanlı Devleti tımar sisteminin bozulmasından sonra iltizam sistemine geçmiştir. Bu sistemde mukataa topraklarının geliri açık artırma (ihale) ile mültezim adı verilen kişilere verilmiştir. Zamanla bu kişilerin sık değişmesi ve mültezimlerin daha fazla kâr sağlamak amacıyla vergi miktarlarını ve çeşidini artırması tepkilere neden olmuştur. Osmanlı Devleti de bu durumu engellemek ve vergi devamlılığını sağlamak amacıyla vergi kaynaklarının mültezimlere ömür boyu verilmesi anlamına gelen **"Malikâne Sistemi'ne"** geçmiştir. Ancak bu da ilerde ayanlığı güçlendirmiş ve bu kişilerin devletin karşısına bir güç olarak ortaya çıkmasına neden olmuştur.

CEVAP B

ÖK-YAY
ÖK-YAY

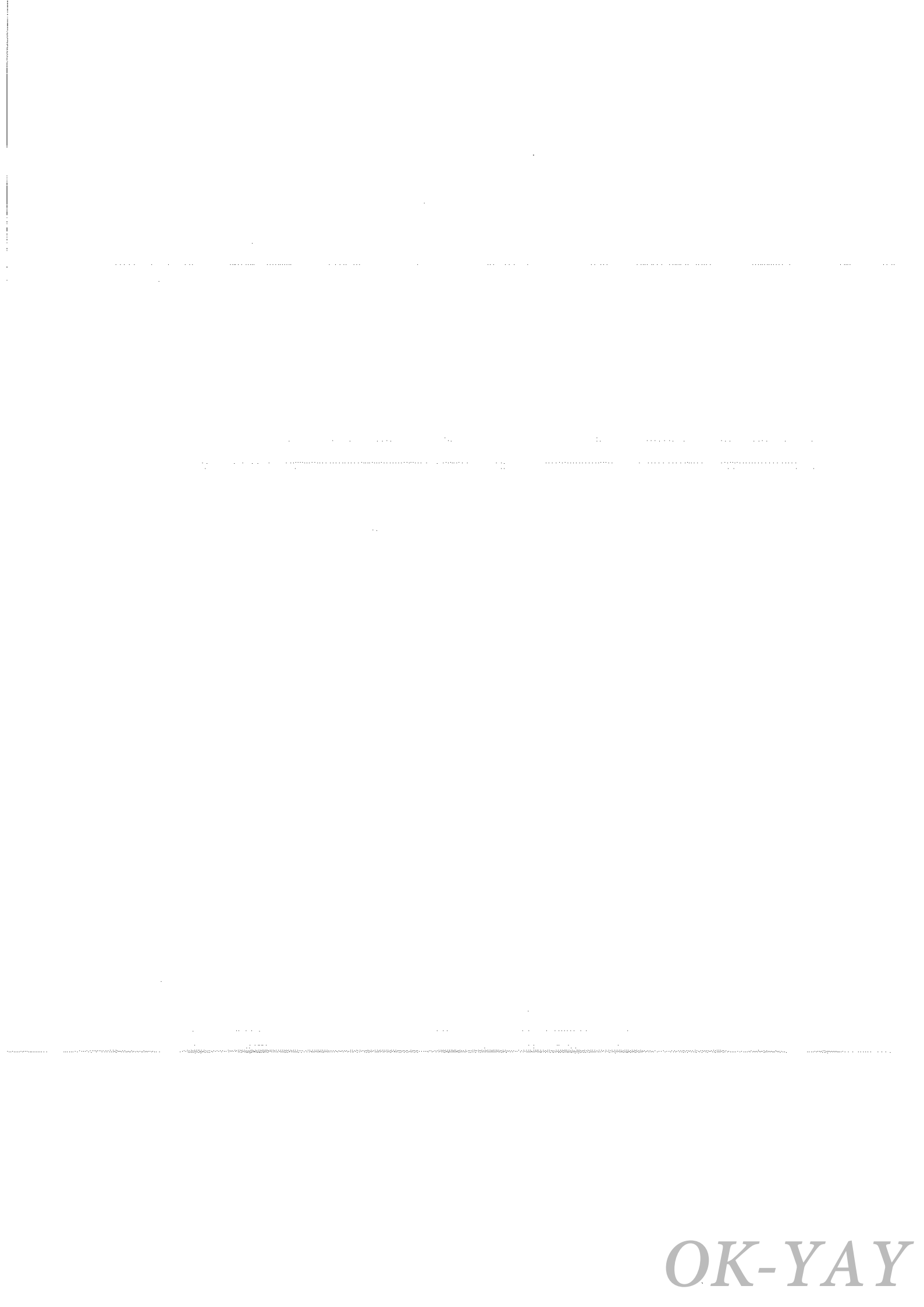

12. Osmanlı Devleti'nde silahların bakım ve onarımdan sorumlu olan askerî sınıfa **"Cebeci"** adı verilmiştir.

CEVAP D

13. Osmanlı Devleti'nde yapımına Fatih Sultan Mehmet Zamanı'nda başlayıp XIX. yüzyıla kadar devletin yönetim merkezliğini yapan saray **Topkapı Sarayı**'dır. Bu saraya **"Yeni Saray"** ve **"Saray- Cedide-i Amire"** ismi verilmiştir.

CEVAP B

14. Klasik Dönem Osmanlı eğitim sistemi örgün ve yaygın olmak üzere ikiye ayrılmıştır. Örgün eğitim, belli bir mekânda planlı ve programlı yapılan eğitimdir. Yaygın eğitim ise örgün eğitimin dışında kalan bütün eğitim faaliyetleridir. Örgün eğitimin içinde Sıbyan Mektebi, medrese, enderun, harem, Şehzadegân Mektebi ve askerî eğitim veren kuruluşlar yer alırken, yaygın eğitimde ise cami, tekke, zaviye, kütüphane, dergâh, sahaf, kıraathane, rasathane, lonca, konak ve muvakkithane (namaz vakitlerinin belirlenmesi için astronomi çalışmaları yapan mekân) gibi kurum ve kuruluşlar yer almıştır.

CEVAP D

15. Osmanlı Devleti'nde eğitimin bozulma nedenleri arasında; Batı'daki gelişmelerin takip edilmemesinin yanı sıra yöneticilerin bilimsel çalışmalara destek vermeyip felsefe ve mantık gibi akli ilimlerden vazgeçilmesi ve medrese müfredatlarının gelişimi zorlaştırması gösterilebilir. II.Murat Dönemi'nde Enderun Mektebinin açılması ise Osmanlı Devleti'nin Kuruluş Dönemi'nde eğitim alanında atılmış olumlu adımlardan biri olarak gösterilebilir.

CEVAP E

16. **Akşemsettin**, Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde yaşamış önemli hekim ve bilim insanıdır. **Risaletün Nuriyye** ve **Maddetül Hayat** adlı eserleri yazmıştır. Kendisi Osmancık Medresesi müderrislerinden biridir. Tam bir doktor olarak yetişmiş, bulaşıcı hastalıklar üzerine yıllarca çalışmıştır. Yaptığı çalışmalar sonucunda mikrop teorisini bulmuş ve ilk kanser araştırmacısı olmuştur.

CEVAP B

17. 1390-1459 yılları arasında yaşayan Akşemsettin Osmanlı Devleti'nin yetiştirdiği ünlü bir hekimdir. Fatih Sultan Mehmet'in hocalığını da yapan Akşemsettin bulaşıcı hastalıklar üzerinde yıllarca çalışmıştır. Kendisi Pasteur'dan (Pastör) yıllar önce mikrop teorisini bulan ilk kanser araştırmacısıdır.

CEVAP B

18. **Takiyüddin Mehmet,** Osmanlı bilim tarihinin en büyük astronomudur. Mısır, Şam ve Semerkant medreselerinde matematik, astronomi, mekanik ve tıp konularında otuzun üstünde eser kaleme almıştır. III. Murat Dönemi'nde Osmanlının ilk rasathanesini inşa ettirmiştir. Ekinoksları belirlemek için **"Zatül Evtar"** adlı aleti icat etmiş yıldızların enlem ve boylamlarının belirlenmesinde Venüs'ü kullanarak farklı bir hesaplama usulü keşfetmiştir.

CEVAP A

19. **Halil İnalcık;** 1916-2016 yılları arasında yaşamış ve Osmanlı Tarihi ile ilgili yaptığı araştırmalar ile ünlenen bir tarihçidir. 25'ten fazla kitap ve 300'den fazla makale yazan İnalcık'a **"Tarihçilerin Kutbu"** ünvanı verilmiştir.

CEVAP E

20. Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde kadıların uygulamasını gerektiren bu emirler **"Kanunname"** adlı belge türüne örnektir.

CEVAP A

21. **Ehl-i Hiref;** Osmanlıda zanaatkârları, özellikle küçük el sanatları ile uğraşan kimseleri barındıran örgüttür. Saray ve yönetici sınıfa sanatsal üretim sağlayan ve saraya bağlı kurumlarda çalışan mimarlar, nakkaşlar, halıcılar vb. sanatkârlar Ehl-i Hiref örgütüne bağlı iş bilen kimselerdir.

CEVAP B

22. **Matrakçı Nasuh;** Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde yaşamış ünlü bir minyatür sanatçısı yani nakkaştır. Özellikle Kanuni Sultan Süleyman'ın Macaristan ve Irak Seferleri ile Barbaros Hayreddin Paşa'nın deniz seferlerini anlattığı **"Beyan-ı Menazil-i Sefer-i Irakeyn** ve **Süleymannâme"** adlı eserleri gerek resim değeri gerekse tarihî kaynak olmaları açısından son derece önemlidir.

CEVAP C

23. Osmanlı Devleti'nde resim sanatı XIX. yüzyıldan itibaren önem kazanmıştır. Özellikle 1841-1906 yılları arasında yaşayan **Şeker Ahmet Paşa** Osmanlıdaki ilk resim sergisini açması yönünden büyük öneme sahiptir. Kendisi **"Bursa Manzaraları, Talim Yapan Erler, Narlar ve Ayvalar ve Tepe Üzerindeki Kale"** gibi birbirinden değerli resimler yapmıştır.

CEVAP A

24. Osmanlı Devleti'nin en ünlü seyyahı olan Evliya Çelebi'nin soruda bilgiler verdiği yapı **Topkapı** Sarayı'dır. Topkapı Sarayı'nın 1465 yılında inşasına başlanıp 1478 yılında bitirilmiş ve Osmanlı Devleti'nin XIX. yüzyıla kadar yönetim merkezliğini yapan bir yer olmuştur.

CEVAP E

OK-YAY

1. **Osmanlı Devleti'nin Klasik Dönem hukuk sistemini oluşturmasında;**

I. İslam hukuku,
II. Türk gelenek ve görenekleri,
III. fethedilen yerlerdeki uygulamalar

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

2. **Osmanlı Devleti'nde halkın refahını sürekli kılmak için öncelikle piyasalarda istenilen kalitede uygun fiyata yeterli miktarda mal bulunması ile arz talep yönlü bir ekonominin çıkmasını sağlayan ekonomik anlayışa ne isim verilmiştir?**

A) Narh B) İaşecilik
C) Fiskalizm D) Gedik
E) Emanet

3. **Osmanlı Devleti'nde örgün eğitim kurumlarının en önemlisi olan medreselerde okuyan bir öğrencinin akademik kariyer basamakları seçeneklerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?**

A) Danişmend - Muid - Softa - Müderris - Mülazım
B) Mülazım - Müderris - Danişmend - Muid - Softa
C) Softa - Danişmend - Muid - Mülazım - Müderris
D) Muid - Softa - Müderris - Mülazım - Danişmend
E) Müderris - Mülazım - Softa - Danişmend - Muid

4. **Avrupalıların *Blue Mosque* (Mavi Camii) olarak adlandırdığı ve Mimar Sinan'ın öğrencisi** Sedefkâr Mehmet Ağa **tarafından aşağıdaki camilerden hangisi yaptırılmıştır?**

A) Selimiye
B) Sultanahmet
C) Hacı Özbek
D) Nuruosmaniye
E) Hacı Bayram

5. **Osmanlı Devleti klasik Dönem kültür ve medeniyetinin oluşumunda;**

I. Orta Asya Türk gelenekleri,
II. İslamiyet'in getirdiği kültürel değerler,
III. hâkim olunan coğrafyadaki kültürel unsurlar

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

6. **Osmanlı Devleti XIX. yüzyıla kadar gayrimüslimlerin güvenliğini sağlamak ve askerlikten muaf tutmak karşılığında aşağıdaki vergilerden hangisini almıştır?**

A) Cizye B) Ağnam
C) Öşür D) Avarız
E) Haraç

7. **Osmanlı nüfusunun büyük bir kısmını oluşturan köylülere, devletin işletilmesi amacıyla arazi verip ve bu arazilerin satılmasının ve vakfedilmesinin yasaklandığı sisteme ne isim verilmiştir?**

A) Gulam B) Pençik C) Çiftlhane
D) İltizam E) İkta

8. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı vakıf teşkilatının özelliklerinden biri değildir?**

A) Vakfın işleyişi şeri hukuk kurallarına göre düzenlenir ve devlet tarafından teftiş edilirdi.
B) Bir kişi vakıf eser için harcadığı parayı geri alamaz ve bağışladığı mal üzerinden mülkiyet hakkı iddia edemezdi.
C) Vakıf malı satılamaz ve miras bırakılamazdı.
D) Vakıf için malını bağışlayan kişinin irade beyanına *Sıyga* adı verilirdi.
E) Faaliyetlerine başladıkları gün *Amin Alayı* adı verilen bir tören düzenlenirdi.

OK-YAY
OK-YAY

9. **Osmanlı Devleti'nde hazineye ait gelirleri mümkün olduğu kadar yüksek bir düzeye çıkartıp, ulaştığı düzeyin altına inmesini engelleyen ekonomik anlayışa ne isim verilir?**

A) Fiskalizm B) Müsadere
C) İaşecilik D) Mukataa
E) Narh

10. **Osmanlı Devleti'nde Sıbyan Mektebine gidecek öğrencilerin okula başladıkları gün yapılan törene ne isim verilmiştir?**

A) Cülus töreni B) Amin Alayı
C) Ulufe töreni D) Çıkma usulü
E) Huzur töreni

11. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin Klasik Dönemi'ndeki (XVI. yüzyıl) divan üyelerinden biri değildir?**

A) Vezir B) Nişancı
C) Şeyhülislam D) Kazasker
E) Defterdar

12. **Osmanlı Devleti aşağıda verilen hangi eyaletten ne vergi ne de asker almıştır?**

A) Habeş B) Hicaz C) Anadolu
D) Kırım E) Yemen

13. **Osmanlı Devleti'nin ülkede yaşayan toplulukları din ya da mezhep esasına göre örgütleyerek yönetme biçimine ne isim verilmiştir?**

A) Reaya B) Beraya
C) Millet sistemi D) Narh
E) Dirlik sistemi

14. **Osmanlı Devleti'nde bir göreve atanana aylık bağlama; söz, nişan veya ayrıcalık verilen kimseler için çıkarılan padişah buyruğuna ne isim verilir?**

A) Ferman B) Yasakname
C) Kanunname D) Beratname
E) Adaletname

15. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin bir askerî sınıfı olan Kapıkulu Ocağının özelliklerinden biri değildir?**

A) Devşirme kökenli askerler oluşturmuştur.
B) Üç ayda bir *ulufe* adında maaş almışlardır.
C) Askerlik dışında herhangi bir işle ilgilenmemişlerdir.
D) Devlet merkezinde ve yakınlardaki kışlalarda kalmışlardır.
E) Orhan Bey Zamanı'nda kurulmuştur.

16. **Osmanlı Devleti'nde yapılan şenlikler;**

I. devlet otoritesini ve zenginliğini halka ve dünyaya göstermek,
II. yapılan bölgeye ekonomik hareket getirmek,
III. halkın moral seviyesini yükseltmek

amaçlarından hangilerine yöneliktir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

OK-YAY

OK-YAY

17. **Osmanlı Devleti'nde uygulanan vakıf sisteminin aşağıda verilen hangi alanla bir ilişkisi olduğu söylenemez?**

A) Sağlık B) Askerî C) Eğitim
D) Sosyal E) Ekonomi

18. **Osmanlı Devleti içindeki ailelerin yapısı, mirasçıların durumu, çocuk sayısı, çift evliliklerin hangi amaçlarla yapıldığının yazılı olduğu ve kadılar tarafından tutulan deftere ne isim verilmiştir?**

A) Mühimme B) Tahrir C) Ahkâm
D) Tereke E) Ruznâmçe

19. **Osmanlı Devleti'nde 1895 yılında din, dil, ırk, cinsiyet ve mezhep ayrımı yapmadan kimsesiz, yaşlı, güçsüz ve engelliyi himaye etmek amacıyla aşağıda verilen hangi hayır kurumu açılmıştır?**

A) Darülhâyr-ı Ali B) Hilâl-i Âhmer
C) Dârüleytâm D) Dârülâceze
E) Dârülbedâyi

20. **Osmanlı Devleti'nde yaygınlık kazanan vakıfların kurulma amaçları arasında aşağıdakilerden hangisi bulunmamaktadır?**

A) Topluma faydalı olmak
B) Dinî ihtiyaçları karşılamak
C) Toplumun kültür ve sanat düzeyini yükseltmek
D) Özel mülkiyet anlayışını güçlendirmek
E) Sağlık ve bayındırlık alanlarında toplumun ihtiyaçlarını giderebilmek

21. **Osmanlı ekonomisinde eksik rekabet şartlarından dolayı devletin fiyatlara müdahale etmesine ne isim verilmiştir?**

A) Fiskalizm B) Narh C) Kapan
D) İaşecilik E) Muhtesip

22. **Osmanlı Devleti'nde fethedilen yerlerin sosyo ekonomik yapısını, Tahrir defterine kaydeden divan üyesi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Sadrâzam B) Kazâsker
C) Nişâncı D) Reisülküttâp
E) Defterdar

23. **1840 yılında Sultan Abdülmecid tarafından yayımlanan Vilayet Nizamnamesi'ne göre Osmanlı Devleti'nin taşra teşkilatındaki yeni yapılanmanın büyükten küçüğe doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Sancak - Eyalet - Kaza - Köy
B) Eyalet - Kaza - Sancak - Köy
C) Kaza - Eyalet - Sancak -Köy
D) Eyalet - Sancak - Kaza - Köy
E) Sancak - Eyalet - Köy - Kaza

24. **Osmanlı Devleti'nde Kazaskerin kendi bölgelerinde ulemanın işlemlerini tuttuğu kayıt defterine ne isim verilmiştir?**

A) Tahrir B) Mühimme
C) Ruznâmçe D) Beylikçi
E) Tereke

OK-YAY

OK-YAY

1. Osmanlı Devleti'nin Klasik Dönemi'nde hukuk sistemini oluşturmasında; İslam hukuk kuralları, Türk gelenek ve görenekleri yani örfi hukuk ve fethedilen yerlerdeki uygulamalar etkili olmuştur.

CEVAP E

2. **İaşe;** besleme, bakma gibi anlamlara gelmektedir. Osmanlı Devleti'ndeki ekonomi anlayışı da bu ilkeye göre şekillenmiştir. Buna göre, devlet halkın ihtiyacına yönelik her türlü malı ülkede bulundurmak için çabalamalıdır.

CEVAP E

3. Medreselerde orta düzeyde ders görenlere **softa** veya **suhte** adı verilmiştir. Yükseköğretime geçen öğrencilere ise **danişmend** adı verilmiştir. Daha sonra yükseköğretimi bitiren öğrenci müderris (öğretmen) yardımcısı anlamına gelen **muid** olmuştur. Muidler esası sıra beklemeye dayanan bir sistemle önce **mülazım** (atanmayı bekleyen öğretmen) daha sonra ise sıra kendilerine gelince ise **müderris** ünvanı ile medreselere öğretmen olarak atanmıştır.

CEVAP C

4. Osmanlı Devleti'nde Sedefkâr Mehmet Ağa'nın mimarlığını yaptığı ve her sene yüz binlerce turistin ziyaret ettiği yer **Sultanahmet Camii**'dir.

CEVAP E

5. Verilen her üç durum da Osmanlının devlet teşkilatlanmasında, hukukta, eğitimde, ordu yapısında vs. etkili olmuştur.

CEVAP E

6. Osmanlı Devleti'nin içinde yaşayan gayrimüslimler XIX. yüzyıla kadar güvenliklerin sağlanması ve askerlikten muaf olmaları için **Cizye vergisi** ödemişlerdir.

CEVAP A

7. Osmanlıda köylülerin büyük bir kısmı **"Çifthane Sistemi"** ile devletin kendilerine tahsis ettiği çiftlikleri işletilmiştir. Bu çiftlikler hibe edilemez, satılamaz veya vakfedilemez sadece babadan oğula miras bırakılabilmiştir.

CEVAP B

8. **Amin Alayı;** çocukların Sıbyan Mektebine başladıkları gün yapılan törene verilen isimdir. Bu törende mahallenin hocası tarafından dualar okunmuş ve davetlilere ikramlarda bulunulmuştur. Diğer seçeneklerde yer alan bilgilerde ise vakıfların özellikleri verilmiştir.

CEVAP E

9. Ekonomi ile ilgili kararlar alınırken devletin bir yandan gelirlerini yükseltmesine diğer yandan ise harcamalarını kısmasına **"Fiskalizm"** adı verilmiştir.

CEVAP A

10. Osmanlı Devleti'nde altı yaşına gelen çocuklar kız veya erkek fark etmeksizin Sıbyan Mekteplerine veya mahalle mektebine yazılmıştır. Okulun açıldığı ilk gün mahallenin hocası tarafından dualar edilir ve davetlilere ikramlarda bulunulurdu. Bu yapılan törene **"Amin Alayı"** adı verilmiştir.

CEVAP E

11. Osmanlı Devleti'nde divanda alınan kararların dine uygun olup olmadığına karar veren şeyhülislam, XVII. yüzyıldan itibaren divan üyesi olmuştur.

CEVAP C

ÖK-YAY

12. Osmanlı Devleti Hicaz bölgesinin kutsallığından dolayı (Mekke ve Medine) buralardan ne vergi ne de asker almıştır. Diğer tüm eyaletler ise ya vergi ya da asker göndermişlerdir.

CEVAP E

13. Osmanlı Devleti sınırları içinde yaşayan Müslim - gayrimüslim tebaayı dinine ya da mezhep anlayışlarına göre yönetmiştir. Buna **"Millet Sistemi"** adı verilmiştir.

CEVAP C

14. Açıklaması verilen kanun hükümlerine **"Berât"** adı verilmiştir.

CEVAP D

15. **Kapıkulu Ocağı**; Osmanlı Devleti'nde I.Murat Dönemi'nde Edirne'de kurulmuştur.

CEVAP E

16. Osmanlı toplumunda yapılan şenlikler, eğlenceler ve geleneksel törenler Orta Asya Türk gelenekleri ve İslami unsurlara dayandırılmıştır. Şenliklere hükümdarlar da katılmıştır.Bu sayede devletin otoritesi ve zenginliği halka ve dünyaya gösterilmiş, şenliğin yapıldığı bölgeye ekonomik hareketlilik kazandırılmış, dini amaçlara hizmet etmiş ve halkın moral seviyesi yükseltilmeye çalışılmıştır.

CEVAP B

17. Osmanlı Devleti'nin kuruluşundan yıkılışına kadar büyük bir önem verilerek uygulanan vakıf sistemi sosyal, ekonomi, sağlık ve eğitim alanlarında hizmetleri olurken, askerî alanda bir faaliyeti söz konusu değildir.

CEVAP E

18. Osmanlı aile yapılarının durumunu Osmanlı mahkemelerinde kadıların tuttuğu **"Kadı Sicilleri"** içinde bulunan **"Tereke Defterleri"**nden öğrenilmektedir.

CEVAP D

19. II.Abdülhamid **1895** yılında kimsesiz çocuklarla, engelli ve muhtaç kimseleri barındırmak ve ihtiyaçlarını karşılamak için **Dârülâceze** adıyla bir hayır kurumu açmıştır. Bu kurumda din, dil, ırk, cinsiyet ve mezhep ayrımı yapılmadan kimsesiz, yaşlı, güçsüz ve engelli vatandaşlara hizmet verilmiştir.

CEVAP E

20. **Vakıf,** bir malı menfaati kamuya (halka) bırakılmak üzere özel mülkiyetten çıkartmaktır. Vakıf olarak yapılan bir kurum veya kuruluşun amaçları arasında özel mülkiyet anlayışını güçlendirmek olamaz. Vakıf ve özel mülkiyet birbirlerinin tam tersi anlayışlardır.

CEVAP A

21. Osmanlı Devleti'nde özellikle zirai (tarım) ürünlerde arz şartlarının çok değişken olması ve tekelci eğilimlerin önlenmesi amacıyla devlet ekonomiye müdahalede bulunarak malların fiyatlarını duruma göre düşürmüş veya yükseltmiştir. Devletin fiyat politikasının esasını teşkil eden bu uygulamaya **"Narh"** adı verilmiştir.

CEVAP E

22. Osmanlı Devleti'nde XVII. yüzyıla kadar devletin tüm yazışmalarını yapan, name, menşur ve beratların üzerine tuğra çeken, fethedilen ülkelerin sosyo ekonomik durumlarını Tahrir defterine kayıtlarını tutan divan görevlisi **Nişancı**'dır.

CEVAP C

23. 1840 yılında yayımlanan Vilayet Nizamnamesi'ne göre en büyük idari birim eskiden de olduğu gibi eyalet oldu. Eyaletler sancaklara, sancaklar kazalara, kazalar da köylere ayrıldı.

CEVAP D

24. Osmanlı Devleti'nde bir divan üyesi olan Kazasker'in kendi bölgelerindeki ulemanın işlemlerini tuttuğu deftere **"Ruznâmçe"** adı verilmiştir.

CEVAP C

OK-YAY
OK-YAY

1. **XVI. yüzyılın ortasından XVII. yüzyılın sonlarına kadar Batı Avrupa'da etkili olan, bir ülkenin zenginliğinin sahip olduğu altın, gümüş gibi değerli madenlerin miktarlarıyla ölçüldüğü ve Osmanlı ekonomisinde de bozulmalara yol açan ekonomik anlayışa ne isim verilmiştir?**

A) Fiskalizm B) Merkantilizm
C) Narh D) Sürrealizm
E) Sosyalizm

2. **Osmanlı Devleti'nde ilk medresenin açıldığı şehir ve bu medreseye atanan ilk müderris seçeneklerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?**

	Şehir	Müderris
A)	Bursa	Ebusuud Efendi
B)	İznik	Davud-i Kayseri
C)	Edirne	Kadızade-i Rumi
D)	İznik	Ali Kuşçu
E)	İstanbul	Altuncuzade

3. **1386-1470 yılları arasında yaşamış, Amasya Dârüşşifasında hekimlik yapan, hasta tedavilerini en ince ayrıntılarına kadar minyatürle destekleyerek anlatan ve Fatih Sultan Mehmet'e ithaf ettiği *Kitabül-Cerrahiyyetü'l Haniyye*'nin yazarı olan bilim insanı kimdir?**

A) Altuncuzâde B) Fezari
C) Kadızâde-i Rumi D) İbn-i Sina
E) Sabuncuoğlu Şerafettin

4. **Osmanlı tarihinin padişahlık yönetimine karşı ilk teşkilatlı muhalefetini başlatan, fikirlerinde Batı, Türk ve İslam kültürlerinin etkisi olan, Meşrutiyet'in ilan edilmesi ve Osmanlı Devleti'nin ilk anayasasının hazırlanmasında etkili olan hareket aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Cizvit B) Genç Osmanlılar
C) İttihat ve Terakki D) Teşkilat-ı Mahsusa
E) Hisarcılar

5. **Osmanlı Devleti'nde toplumu oluşturan bütün unsurları tebaa olarak kabul ederek toplum yapısında Fatih Sultan Mehmet'ten sonra yeni bir dönem başlatan padişah kimdir?**

A) III.Selim B) II.Mahmud
C) II.Abdülhamid D) I.Murat
E) Sultan Abdülmecid

6. **Osmanlı Devleti'nde padişaha, hanedan üyelerine, veziriazama, beylerbeyine, sancakbeyine ve üst düzey devlet görevlilerine hizmetleri karşılığında verilen toprak çeşidi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Has B) Paşmaklık
C) Yurtluk D) Malikâne
E) Haraci

7. **Bir dönem Akkoyunlu hükümdarı Uzun Hasan'ın elçisi olarak İstanbul'a gelen ve Fatih Sultan Mehmet'in teklifi üzerine İstanbul'a yerleşip Ayasofya Medresesi'nin müderrisliğini yapan ünlü astronom ve matematikçi kimdir?**

A) Ali Kuşçu
B) Uluğ Bey
C) Takiyüddin Mehmet Bey
D) Lagari Hasan Çelebi
E) Hezarfen Ahmet Çelebi

8. **1498 - 1563 yılları arasında yaşayan, Hint Deniz Seferleri'nde bulunan, *Mirat'ül Memalik* ve *Kitab'ül-Muhit* adlı eserlerin sahibi ünlü denizci kimdir?**

A) Pirî Reis
B) Çaka Bey
C) Turgut Ali Reis
D) Seydi Ali Reis
E) Piyale Paşa

OK-YAY

OK-YAY

9. **XIX. yüzyılın sonlarından I.Dünya Savaşı'na kadar geçen sürede Osmanlı Devleti'nde yabancı yatırımların en yoğun olduğu sektör hangisidir?**

A) Limanlar B) Madencilik C) Sanayi
D) Demir yolları E) Bankacılık

10. **Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde hekimlik yapan ve özellikle idrar yolu hastalıkları üzerinde çalışmaları ile bitkilerden ilaç yapma konusunda uzmanlaşan bilim insanı kimdir?**

A) Sabuncuoğlu Şerafettin
B) Altuncuzade
C) Akşemseddin
D) Hacı Paşa
E) Marco Paşa

11. **1877'de kurulan *Osmanlı Hilal-i Ahmer Cemiyeti*, Türkiye Cumhuriyeti'nde hangi ismi almıştır?**

A) Yeşilay
B) Kızılay
C) Çocuk Esirgeme Kurumu
D) Darülaceze
E) Darüşşafaka

12. **Osmanlı Devleti'nin II.Meşrutiyet Dönemi'nde kurulan partiler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?**

A) Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası
B) Osmanlı Ahrar Fırkası
C) Osmanlı Demokrat Fırkası
D) İttihad-ı Muhammediye Fırkası
E) Fedekârân-ı Millet Cemiyeti

13. **Osmanlı Devleti'nde iki denizin ve iki karanın hükümdarı anlamına gelen *Sultanül Bahreyn* ve *Hakanül Berreyn* ünvanı hangi hükümdara, yaptığı fetihler sonucu verilmiştir?**

A) Yavuz Sultan Selim
B) Fatih Sultan Mehmet
C) Kanuni Sultan Süleyman
D) II.Bayezit
E) Yıldırım Bayezit

14. **Osmanlıda kadıların kazalarda görev ve yetkileri arasında hangisi bulunmaz?**

A) Merkezden gönderilen ferman ve diğer emirlerin halka iletilmesini sağlamak
B) Halkın isteklerini dinlemek ve bunları divana ulaştırmak
C) Nikah kıymak, vakıf ve şirket kurma onayı vermek
D) Davalara bakıp yargıçlık görevini üstlenmek
E) Devletin dış işleri ile ilgili yazışmalarını yürütmek

15. **Osmanlı Devleti'nde Balkan Savaşları ve I.Dünya Savaşı'nın sonunda kimsesiz kalan çocukları barındırmak ve onları meslek sahibi yapmak amacıyla 1914'te hangi kurum açılmıştır?**

A) Dârülaceze B) Hamidiye Etfâl
C) Dârüleytam D) Hilal-i Ahmer
E) Dârülbedayi

16. **1525 - 1585 yılları arasında yaşamış, astronomi, matematik ve mühendislik alanlarında çalışmalar yapan ve Osmanlı Devleti'nin ilk rasathanesini kuran bilim insanı kimdir?**

A) Takiyüddin Mehmet
B) Uluğ Bey
C) Piri Reis
D) Hezarfen Ahmet Çelebi
E) Ali Kuşçu

KPSS TARİH SORU BANKASI
OK-YAY
OK-YAY

OK-YAY

17. **1633 yılında IV.Murat'ın kızının doğum gününde kendi yaptığı roketle uçan ilk Türk kimdir?**

A) Koçi Bey
B) Hezarfen Ahmet Çelebi
C) Lagari Hasan Çelebi
D) Takiyüddin Mehmet
E) Humbaracı Ahmet Paşa

18. **1826 yılında Enderunda musiki okulunun kapatılması ve Mehterhanenin de dağılmasıyla İtalyan sanatçı *Giuseppe Donizetti* başkanlığında hangi kurum açılmıştır?**

A) Darülelhan
B) Sanayi Nefise Mektebi
C) Mızıka-yı Hümayun
D) Darüşşafaka
E) Darülmesai

19. Osmanlı Devleti'nde 1877-78 ve 1912-13 yıllarında yaşanan Osmanlı-Rus ve Balkan Savaşları sonucunda Balkanlar'da, Kırım ve Kafkasya'da yaşayan yüz binlerce Müslüman ve gayrimüslim halk Anadolu'ya göç etmiştir.

Buna göre, yaşanan bu gelişmenin aşağıdakilerden hangisine neden olduğu savunulamaz?

A) Anadolu nüfusunun artmasına
B) Boş arazilerin tarıma açılmasına
C) Muhacirlerin geldikleri ülkede edindikleri tecrübeleri Anadolu halkıyla paylaşmasına
D) Anadolu'ya yeni tarım metodlarının girmesine
E) Ülke içinde yaşayan toplam gayrimüslim nüfusun Müslüman nüfusu geçmesine

20. **Osmanlı Devleti'nde devlet otoritesini temsil edenlerin halka karşı bu otoriteyi kötü kullanmaları hâlinde, görevlilerin bu davranışlarını olağanüstü tedbirler alarak yasaklayan genel özellikteki padişah fermanına ne isim verilmiştir?**

A) Kanunnâme B) Beratnâme
C) Adaletnâme D) Yasaknâme
E) Ahitnâme

21. **1632 yılında IV.Murat'ın huzurunda Galata Kulesi'nden atlayarak Üsküdar'a inen ve insanlık tarihinin ilk başarılı uçuşunu yapan bilim insanı kimdir?**

A) Lagari Hasan Çelebi
B) Wright Kardeşler
C) Hezarfen Ahmet Çelebi
D) Vecihi Hürkuş
E) Abdullah İbn-i Firnas

22. **Türkiye Selçuklu Devleti'nde esnaf teşkilatı olan Ahilik, Osmanlı Devleti'nde hangi isimle faaliyetlerine devam etmiştir?**

A) Bedesten B) Derbent C) Kapan
D) Hirfet E) Lonca

23. **Fatih Sultan Mehmet Zamanı'nda ilahiyat ve İslam hukuku fakülteleri olan hangi medrese açılmıştır?**

A) Süleyman Paşa Medresesi
B) Süleymaniye Medresesi
C) Yağıbasan Medresesi
D) Sahn-ı Seman Medresesi
E) Karatay Medresesi

24. **Osmanlı Devleti'nde Divan-ı Hümayun toplantılarında alınan kararlar hangi deftere kaydedilmiştir?**

A) Tahrir B) Rüus C) Mühimme
D) Ruznamçe E) Tereke

OK-YAY

1. **Merkantilizm;** devletin ekonomide korumacı bir rol üstlenerek dış satımı destekleyip, dış alımı sınırlandıran ve ülkelerin zenginliklerin altın ve gümüş miktarıyla ölçüldüğü ekonomik anlayıştır. Bu anlayış gereği Osmanlı ülkesine altın ve gümüş girişi hızlanmıştır. Bunun neticesinde birçok maden ocağı kapanmış, altın ve gümüş ucuz, bol ve kolay bulunur hâle gelmiştir. Akçenin değeri düşmüş, enflasyon ve fiyat artışları yaşanmış ve Osmanlı ekonomisi bozulmaya başlanmıştır.

CEVAP E

2. Osmanlı Devleti'nde ilk medrese Orhan Bey Dönemi'nde İznik'te açılan, İznik Medresesi'dir. Bu medreseye atanan ilk müderris ise **Davud-i Kayseri**'dir.

CEVAP E

3. **Sabuncuoğlu Şerafettin;** 1386-1470 yılları arasında yaşayan Osmanlının tıp alanında yetiştirdiği önemli şahsiyetlerden biridir. **Kitabül-Cerrahiyyet'ül Haniyye** eserinden hariç hayvanlar ve kendi üzerinde denediği ilaçları ve tedavi metotlarını anlattığı **Mücerrebname** adlı eseri de bulunmaktadır.

CEVAP E

4. II.Mahmud Zamanı'nda Avrupa'ya gönderilen öğrenciler daha sonra Osmanlı yönetimine karşı teşkilatlı bir muhalefet hareketi başlatmışlardır. Başlarında Ziya Paşa, Mithat Paşa gibi isimlerin yer aldığı bu hareket **Genç Osmanlılar** ya da **Jön Türkler** adıyla tanınmıştır. II.Abdülhamid'e Meşrutiyet'i ve Kanunuesasi'yi ilan ettiren de yine bu cemiyet olmuştur.

CEVAP E

5. **"Ben tebaamdan Müslümanımı camide, Hristiyanımı kilisede, Musevisini havrada fark ederim. Aralarında başka fark yoktur. Hepsi benim evladımdır."** diyerek tüm vatandaşların ayrım yapmadan muamele göreceğinden Fatihten sonra ilk bahseden Osmanlı padişahı **II.Mahmut**'tur.

CEVAP B

6. Osmanlı Devleti'nde geliri padişaha, hanedan üyelerine, divan üyelerine, beylerbeyi ve sancakbeyi gibi üst düzey devlet görevlerine ayrılan topraklara **"Has"** adı verilmiştir.

CEVAP A

7. **Ali Kuşçu;** Uluğ Bey'in ölümünden sonra Uzun Hasan'ın (Akkoyunlular) yanında elçilik görevi yapmış ve İstanbul'a da elçi olarak gönderilmiştir. Fatih Ali Kuşçu'ya İstanbul'da kalmasını teklif etmiştir. Elçilik görevini tamamlayan Ali Kuşçu İstanbul'a gelerek Ayasofya Medresesi'nin müderrisliğine atanmış ve ömrünün son iki yılını İstanbul'da geçirmiştir. Özellikle matematik, astronomi, filoloji ve kelam konularında eserler vermiştir.

CEVAP A

8. **Seydi Ali Reis;** 1498-1568 yılları arasında yaşadı. Hint Deniz Seferlerine katıldı. Seferi ve dönüşünde gördüklerini **Mirat-ül Memalik** adlı eserinde kaleme almıştır. **Kitabü'l Muhit**'te ise yön tayini, büyük fırtınalar, limanlar, rüzgârlar, zaman hesabı gibi denizcilikle ilgili bilgiler vermiştir.

CEVAP D

9. Özellikle Osmanlı Devleti'nin Almanya ile ortak başlattığı Berlin-Bağdat demir yolu ve kapitülasyonlarında etkisiyle birçok demir yolunun İngiliz, Fransız ve Almanların elinde olması diğer sektörlere göre Osmanlı Devleti'nde demir yollarını yabancıların en çok yatırım yaptığı sektör hâline getirmiştir. Buna göre, 1888'de %33,4 olan demir yoluna yapılan yabancı yatırım 1914'e gelindiğinde %63,1'e yükselmiştir.

CEVAP B

10. **Altuncuzade;** Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde idrar yolları hastalığına yakalanmış birçok kişiyi bitkilerden ilaç yaparak iyileştirmiştir.

CEVAP B

11. 1868'de **"Osmanlı Yaralı ve Hasta Askerlere Yardım Cemiyeti"** ismiyle kurulan bu topluluk, 1877'de **Osmanlı Hilal-i Ahmer** adını almıştır. 1923'te Türkiye Hilal-i Ahmer Cemiyeti, 1935 yılında **Türkiye Kızılay Cemiyeti** adını alarak faaliyetlerine devam etmektedir.

CEVAP D

12. **Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası;** Türkiye Cumhuriyeti'nde 1924-1925 yılları arasında faaliyet gösteren Türkiye'nin ilk muhalefet partisidir.

CEVAP A

OK-YAY
OK-YAY

13. Fatih Sultan Mehmet hükümdarlığı boyunca (1451-1482) karada Amasra, Trabzon, Karaman, Konya, Sırbistan, Arnavutluk ve Bosna Hersek'i alırken denizde Mora Yarımadası, Kırım, Ege ve Yunan adalarını almıştır. Özellikle İstanbul'u da fethettiği için kendisine iki deniz ve iki karanın hükümdarı anlamında **"Sultanül Bahreyn ve Hakanül Berreyn"** ünvanı verilmiştir.

CEVAP B

14. Osmanlı Devleti'nde kadıların kazalarda görevleri arasında dış yazışmaları yürütmek bulunmaz. Bu görev bir divan üyesi olan Reisülküttab'a aittir.

CEVAP E

15. **Darüleytam (Yetimler Yurdu),** 1914 yılında Balkan Savaşları ve I.Dünya Savaşı'nda kimsesiz kalan çocukları barındırmak ve onları meslek sahibi yapmak amacıyla kurulmuştur.

CEVAP C

16. **Takiyüddin Mehmet;** 1525 - 1586 yılları arasında astronomi, matematik ve mühendislik alanlarında çalışmalar yapan ve eserlerinde astronomi aletlerinin nasıl kullanılacağı konusunda bilgiler veren ve Osmanlının ilk rasathanesini kuran bilim insanıdır.

CEVAP A

17. Kendi yapmış olduğu roket (füze) ile uçan ilk Türk, 1633 yılında yerden 300 metre havalandıktan sonra İstanbul Boğazı'na iniş yapan **Lagari Hasan Çelebi**'dir.

CEVAP C

18. **Mızıkâ-yı Hümayun;** İtalyan sanatçı Giuseppe Donazetti başkanlığında Batı tarzı müzik akımının gelişmesine yol açan bir anlayışla 1831 yılında II.Mahmut tarafından kurdurulmuştur.

CEVAP C

19. Osmanlı Devleti Dağılma Dönemi'ne girip toprak kaybetmeye başlayınca Kırım, Kafkasya ve Balkanlar'da yaşayan Müslüman ve gayrimüslim halk da Anadolu'ya göç etmeye başlamıştır. Bu göçlerin en büyükleri, 1877-78 Osmanlı-Rus Savaşı ve 1912-13 yılları arasında yapılan Balkan Savaşları sonrasında yaşanmıştır. Yapılan bu göçler ile Anadolu nüfusu artmış, muhacirler (göçmenler) yerleşikleri arazileri daha evvel yaşadıkları bölgedeki tecrübelerini kullanarak işlemiş ve bu sayede boş araziler tarıma açılmış ve Anadolu'ya yeni tarım metodları girmiştir. Yapılan bu göçler ülkedeki gayrimüslim nüfusun Müslüman nüfusuna geçmesine ise neden olmamıştır.

CEVAP E

20. Osmanlı Devleti'nde yöneticilerin halka kötü davranmasının önüne geçilmek istenmiştir. Yayımlanan **Adaletnâmeler** ile devlet otoritesini temsil eden yöneticilerin otoritelerini kötüye kullanıp, halka kötü davranması engellenmiştir.

CEVAP C

21. Kendinden önceki uçuş denemeleri yapan bilim insanlarının eserlerini inceledikten sonra IV.Murat'ın huzurunda kendi yaptığı kanatlarla Galata Kulesi'nden atlayıp Boğaz'ı geçerek Üsküdar'a inen ve insanlık tarihinin ilk başarılı uçuşunu yapan bilim insanı **Hezârfen Ahmet Çelebi**'dir.

CEVAP D

22. Ahi Evran tarafından kurulan ve esnafların birlikte hareket etmesini sağlayan Ahilik Teşkilatı, Osmanlı Devleti'nde **Lonca** ismini alarak faaliyetlerine devam etmiştir.

CEVAP E

23. **Sahn-ı Seman Medreseleri;** Fatih Sultan Mehmet **Dönemi'nde** İlahiyat ve İslam hukuku fakülteleri tarzında açılmıştır.

CEVAP D

24. Osmanlı Devleti'nde Divan-ı Hümayun toplantılarında alınan tüm kararlar **Mühimme** defterine kaydedilmiştir.

CEVAP C

OK-YAY

OK-YAY

1. - Menzil Teşkilatı
- Derbentçiler
- Mekkâri Taifesi

Yukarıda verilenler Osmanlı Devleti'nde hangi alanla ilgilidir?

A) Hukuk B) Ticaret C) Sağlık
D) Mimari E) Yönetim

2. 1868'de yaralı askerlere yardım etmek ve ihtiyaç olan bölgelere sıhhiye heyetleri göndermek amacıyla *Osmanlı Yaralı ve Hasta Askerlere Yardım Cemiyeti* kurulmuştur.

Bu kuruluş 1877'de hangi adı alarak çalışmalarına devam etmiştir?

A) Hilal-i Ahmer B) Dârülaceze
C) Dârüşşafaka D) Dârülfünun
E) Hamidiye Alayları

3. **Osmanlı Devleti'nin ilk resmî tarihçisi kimdir?**

A) Nabi B) Âşıkpaşazâde
C) Kâtip Çelebi D) Naima
E) Peçevi

4. I. Mısır
II. Cezayir
III. Trablusgarp

Yukarıda verilenlerden hangileri tımar sisteminin uygulanmadığı (salyaneli) eyaletlerdir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

5. **Osmanlı Devleti'nde tımar sahiplerinin her üç bin akçe; zeamet ve has sahiplerinin ise her beş bin akçe ile yetiştirdiği atlı askere ne isim verilmiştir?**

A) Yeniçeri B) Akıncı C) Cebelü
D) Azap E) Deliler

6. **Osmanlı Devleti'nde Yeniçeri Ocağından çıkanlar, emekli olan veya ölenlerin yerine Acemioğlanlar Ocağından yapılan yeni alıma ne isim verilmiştir?**

A) Cülus B) Pençik C) Derbent
D) Ulufe E) Bedergâh

7. **Osmanlı ordusunda top ilk defa hangi savaşta kullanılmıştır?**

A) Niğbolu B) I.Kosova
C) Ankara D) Sırpsındığı
E) Varna

8. Salyaneli eyaletlerde;

I. İhale ile belirlenen sistemde vergi kaynağı arazidir.
II. Yapılan ihalenin adıdır.
III. İhaleyi kazanan kişilere verilen isimdir.

Yukarıda açıklamaları verilen kavramlar hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

	I	II	III
A)	İltizam	Mukataa	Tımar
B)	Paşmaklık	Mültezim	İltizam
C)	Mukataa	İltizam	Mültezim
D)	Dirlik	Has	Sekban
E)	Yurtluk	Müsadere	Timarda

OK-YAY
OK-YAY

OK-YAY

9. **I.Murat Dönemi'nde savaşta alınan esir ve ganimetlerin beşte birinin sultana yani devlete verilmesi anlamına gelen ve Karamanlı bilgin Mevlâna Rüstem'in önerisiyle hayata geçirilen sistem aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Tımar B) Devşirme
C) Pençik D) Müsadere
E) İltizam

10.

I.	İlk kadı	Osman Bey
II.	İlk beylerbeylik	I.Murat
III.	İlk düzenli ordu	Orhan Bey
IV.	İlk tımar sistemi	I.Bayezit
V.	İlk medrese	Orhan Bey

Yukarıda Osmanlı tarihi ile ilgili verilen eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. **Aşağıda verilen açıklamalardan hangisi yanlıştır?**

A) İmarethane, fakir ve medrese öğrencilerine yiyecek verilen kurumdur.
B) Dârülaceze, kimsesiz çocuklar ile engelli ve muhtaç kimselerin barınması amacıyla yapılmıştır.
C) Dârüleytam, kimsesiz çocukları barındırmak ve onları meslek sahibi yapmak amacıyla kurulmuştur.
D) Külliye, genellikle camilerin etrafında toplanan hayır kurumlarının tamamının bulunduğu yerdir.
E) Dârülbedâyi, Ermeni saldırıları sonucu yetim kalan çocukların hem ahlaki hem de ilmi eğitim alması için kurulmuştur.

12. **Osmanlı Devleti'nde şehzadeler sancaklara gönderilirken şehzadeler ile birlikte gönderilen devlet yönetme konusunda bilgisi ve deneyimi olan kişilere ne isim verilmiştir?**

A) Atabey B) İnanç C) Melik
D) Lala E) Kethüda

13. **Osmanlı Devleti'nde *Ülke padişah ve oğullarınındır* anlayışını getirerek veraset sisteminde ilk değişikliği yapan padişah aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Orhan Bey B) II.Selim C) I.Murat
D) I.Ahmet E) I.Selim

14. **Osmanlı Devleti'nde vezirlazam sefere çıktığında onun yerine vekil olarak getirilen devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Yeniçeri ağası
B) Sadaret kaymakamı
C) Beylerbeyi
D) Şeyhülislam
E) Vezir

15. **Osmanlı Devleti'nde esnafın denetimi yapan üretimin kaliteli yapılıp yapılmadığını, belirlenen fiyatlara uyulup uyulmadığını denetleyen görevli aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Beylerbeyi B) Ehl-i Hibre
C) Mimarbaşı D) Subaşı
E) Muhtesip

16. **Aşağıda verilen Osmanlı Devleti askerî sınıflarından hangisi, Kapıkulu askerleri arasında bulunmaz?**

A) Humbaracılar B) Bostancılar
C) Lağımcılar D) Cebeciler
E) Sakalar

OK-YAY

17. **Osmanlı Devleti'nde seyfiye grubunu genel olarak oluşturanlar aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Yöneticiler ve askerler
B) Askerler ve defterdarlar
C) Kadılar ve müderrisler
D) Reisülküttab ve nişancılar
E) Subaşı ve akıncılar

18. **Yapımına XV. yüzyılda başlanan ve XIX. yüzyıla kadar devlet işlerinin yürütüldüğü Osmanlı sarayı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Dolmabahçe B) Topkapı C) Çırağan
D) İshak Paşa E) Beylerbeyi

19. **Osmanlı Devleti'nde XIX. yüzyıla kadar devlet adamlarının eğitim ve öğretim görerek merkez teşkilatının yönetici ihtiyacının karşılandığı yere ne isim verilmiştir?**

A) Sancak B) Enderun C) Birun
D) Harem E) Vakıf

20. **Aşağıdaki padişahların hangisinin zamanından itibaren divana sadrazamlar başkanlık etmeye başlamıştır?**

A) I.Ahmet B) I.Selim
C) II.Mehmet D) II.Mahmud
E) III.Mustafa

21. **Osmanlı Devleti'nde önceleri Nişancı'ya bağlı bir kâtipken XVII. yy.dan itibaren devletin dış işlerinden sorumlu hâle gelen divan üyesi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kazasker B) Vezir C) Defterdar
D) Sadrazam E) Reisülküttab

22. I. Devletin mali işlerinden sorumludur.
II. Padişah adına yazılan belgelere tuğra çeker.
III. Padişahın mutlak vekilidir.

Yukarıda özellikleri verilen Osmanlı Devleti divan üyeleri, aşağıdaki seçeneklerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	I	II	III
A)	Defterdar	Nişancı	Sadrazam
B)	Sadrazam	Nişancı	Reisülküttab
C)	Vezir	Sadrazam	Kazasker
D)	Kazasker	Nişancı	Vezir
E)	Defterdar	Sadrazam	Nişancı

23. **Osmanlı Devleti'nde XIX. yüzyılda yapmış olduğu arkeolojik çalışmalar sonucu müzeciliği başlatan ve *Sanay-i Nefise Mektebi*'ni kuran bilim insanı kimdir?**

A) Osman Hamdi Bey
B) Şeker Ahmet Paşa
C) Ahmet Cevdet Paşa
D) Sinan Bey
E) Mihri Müşfik

24. **Osmanlı Devleti'nde askerî davalardan, eğitim ve adalet işlerinden sorumlu olup doğuştan Müslüman olma şartı aranan divan üyesi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Sadrazam B) Defterdar
C) Kazasker D) Reisülküttab
E) Nişancı

OK-YAY
OK-YAY

1. Osmanlı Devleti ticareti geliştirmek için yol ağının her biriminde taşımacılığın hızlı bir şekilde yapılması için Menzil Teşkilatını, anayollar üzerinde geçitlerin denetimi için derbentçileri ve ticaret yolları üzerinde taşımacılığı meslek edinen Mekkâri Taifesi'ni kurmuş ve desteklemiştir.

CEVAP E

2. Osmanlı Devleti'nde 1868 yılında **"Osmanlı Yaralı ve Hasta Askerlere Yardım Cemiyeti"** kurulmuştur. Bu cemiyet 1877 yılında **Hilal-i Ahmer** adını almıştır. Osmanlı Devleti'nin yıkılmasının ardından ise 1935'te **Türkiye Kızılay Cemiyeti** adını almıştır. Bu cemiyet kuruluşundan itibaren birçok savaşta önemli çalışmalarda bulunmuştur. Bu çalışmalar arasında yaralı askerlere yardım etme, ihtiyaç olan bölgelere sıhhiye heyetlerinin gönderilmesi gösterilebilir. Kızılay günümüzde de hem yurt içinde hem de yurt dışında faaliyetlerine devam etmektedir.

CEVAP A

3. Osmanlı Devleti'nde resmî tarih yazıcılarına **"Vakanüvis"** denilmiştir. **Naima** ise Osmanlı Devleti'nin ilk resmî tarihçisidir. Yaşadığı dönemdeki olayları anlattığı **Naima Tarihi** adında bir eser yazmıştır.

CEVAP D

4. Osmanlı Devleti'nde merkeze bağlı eyaletler kendi içinde vergi düzeni esas alınarak salyaneli, salyanesiz ve özel yönetimli olan eyaletler olarak üçe ayrılmıştır. Salyaneli eyaletler tımar sisteminin uygulanmadığı eyaletler olup merkezden uzak yerlerdir. Bu eyaletler Mısır, Habeş, Yemen, Tunus, Cezayir ve Trablusgarp'tır.

CEVAP E

5. Osmanlı Devleti'nin bazı topraklarının gelirlerini hizmet karşılığı olarak askerlerine ve memurlara verdiği sisteme **Tımar** adı verilmiştir. Her tımar sahibi topladığı verginin üç bin akçesiyle; has ve zeamet sahibi ise toplanan vergilerden beş bin akçesi ile **Cebelü** adı verilen atlı asker yetiştirmiştir.

CEVAP D

6. Osmanlı Devleti'nde Yeniçeri Ocağından ayrılanlar, emekli olanlar ve ölen yeniçerilerin yerlerine, Acemioğlanlar Ocağında yeni alımlar yapılmıştır. Yapılan bu alımlara **"Kapıya Çıkma"** veya **"Bedergâh"** adı verilmiştir.

CEVAP B

7. Osmanlı ordusunda **ilk top**, I.Murat Dönemi'nde **I.Kosova Savaşı**'nda (1389) kullanılmıştır.

CEVAP B

8. Osmanlı Devleti'nde tımar dışında kalan bölgelerin vergilerini toplamak için yapılan ihaleye **"İltizam"** adı verilmiştir. İhale ile belirlenen sistemde vergi kaynağı olan araziye **"Mukataa"**, ihale sistemine **"İltizam"** ihaleyi kazanan kişilere de **"Mültezim"** adı verilmiştir.

CEVAP C

9. I.Murat Dönemi'nde kurulan Kapıkulu Ocağının asker ihtiyacını karşılamak için Karamanlı bilgin Mevlâna Rüstem'in önerisiyle, savaşlarda esir edilen çocuklardan beşte birinin devlete ait olduğu **"Pençik Sistemi"** hayata geçirilmiştir.

CEVAP C

10. Osmanlı Devleti'nde ilk kadı ataması Osman Bey, ilk beylerbeylik I.Murat, yaya ve müsellem adıyla kurulan ilk ordu ve ilk medrese ise Orhan Bey dönemlerine ait gelişmelerdir. Osmanlı Devleti'nde ilk tımar sistemini uygulayan padişah ise Yıldırım Bayezit değil Osman Bey'dir.

CEVAP D

11. **Darülbedayi;** Osmanlı Devleti'nde tiyatroya verilen isimdir. Darülbedayinin karşısında verilen açıklama 1903'te II.Abdülhamid Dönemi'nde açılan Darülhayr-ı Ali adında bir kuruluşa aittir.

CEVAP E

12. Osmanlı Devleti'nde şehzadeler belli bir yaşa gelince sancağa çıkmışlardır. Sancaklara gönderilen şehzadelere bu görevlerinde yardımcı olmak amacıyla yanlarına bilgili ve deneyimli kişiler verilmiştir. Bu kişilere ise **"Lala"** adı verilmiştir.

CEVAP D

OK-YAY

OK-YAY

13. Osmanlı Devleti kurulduğunda hükümdarın vefat etmesinden sonra yerine kimin geçeceği belli değildi. I.Murat'a kadar "Ülke hanedanın ortak malıdır." anlayışı hâkimdi. I.Murat ise taht kavgalarını sınırlandırmak ve merkezî otoriteyi korumak için Osmanlı tarihinde ilk kez veraset sisteminde değişiklik yaparak **"Ülke padişah ve oğullarındır."** anlayışını getirmiştir.

CEVAP C

14. Osmanlı Devleti'nde padişahtan sonra en yetkili devlet adamı veziriazamdır. Veziriazam, Serdar-ı ekrem ünvanıyla sefere çıktığında ise yerine vekil olarak **"Sadaret Kaymakamı"**nı (Sadaret Kethüdası) bırakmıştır.

CEVAP E

15. **Muhtesip;** Osmanlı Devleti'nde, üretimin kaliteli yapılıp yapılmadığını ve fiyatlara uyulup uyulmadığını denetleyen görevlidir.

CEVAP E

16. Osmanlı ordusunun merkezinde görev yapan Kapıkulu askerleri kendi içinde de ocaklara ayrılmıştır. Bunlar arasında **Humbaracılar**; el bombası ve top mermisi yapma, **Bostancılar**; saray ve köşkleri korumada, **Lağımcılar**; tünel kazarak ve fitil döşeyerek kale duvarlarının yıkılmasında, **Cebeciler** ise savaş aleti imalatı ve tamirini yapmakta görevliydiler. Ordunun su ihtiyacını karşılayan Sakalar ise Kapıkulu askerlerine değil eyalet askerlerine bağlı bir sınıftı. (Osmanlı Devleti'nin kara kuvvetleri kapıkulu, eyalet ve yardımcı kuvvetler olmak üzere üçe ayrılmıştır.)

CEVAP E

17. Osmanlı Devleti'nde yöneticiler "Seyfiye, İlmiye ve Kalemiye" olarak sınıflandırılmıştır. Bunlardan yöneticiler ve askerler **"Seyfiye"** grubunda yer almışlardır.

CEVAP A

18. **Topkapı Sarayı,** İstanbul'un Fethi'nden sonra yapımına başlanmış ve XIX. yüzyıla kadar devlet işleri bu sarayda yürütülmüştür.

CEVAP B

19. **Enderun;** İlk olarak II. Murat Dönemi'nde Edirne'de kurulmuştur. Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde ise Topkapı Sarayı'na taşınmıştır. Burada yetişen devşirme çocukları ise eğitim ve öğretim görerek devletin memur ihtiyacını karşılamıştır.

CEVAP E

20. Orhan Bey Dönemi'nde kurulan Divan-ı Hümayun'a II. Mehmet'e (Fatih Sultan Mehmet) kadar padişahlar başkanlık ederken, Fatih'ten sonra ise sadrazamlar başkanlık etmiştir.

CEVAP C

21. Devletin iç ve dış yazışmalarından sorumlu divan üyesi Nişancı'dır. XVII. yüzyılda ise devletin dış işlerindeki yazışmalar artınca, Nişancı'dan ayrılarak **Reisülküttablık** makamı kurulmuştur.

CEVAP E

22. Osmanlı Devleti'nde devletin mali işlerinden **"Defterdar,"** padişah adına yazılı belgelere tuğrasını çeken **"Nişancı,"**padişahın mutlak vekili ise **"Sadrazam"**dır.

CEVAP A

23. Osmanlı Devleti'nde İstanbul Arkeoloji Müzesini açarak müzeciliği başlatan ve Sanayi-i Nefise Mektebini kuran kişi **Osman Hamdi Bey**'dir.

CEVAP A

24. Osmanlı Devleti'nin bugünkü Millî Eğitim Bakanı ve Adalet Bakanı görevini üstlenen ve doğuştan Müslüman olma şartı aranan divan üyesi **Kazasker**'dir.

CEVAP D

OK-YAY

OK-YAY

1. **Osmanlı Devleti'nin kuruluş yıllarında Balkanlar'da ilerlemesi;**

I. Osmanlı Devleti'ne karşı Hristiyan devletlerin ittifak kurmasına,

II. Osmanlı medeniyetinin Balkanlar'a taşınmasına,

III. Balkanlar'ın kesin olarak Türk yurdu hâline gelmesine

durumlarından hangilerine ortam hazırlamıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

2. **Bazı Fransız yazarların "Şimşek" ünvanı verdikleri Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) I.Murat B) II.Bayezit
C) II.Murat D) Orhan Bey
E) I.Bayezit

3. **Aşağıdakilerden hangisi 1299-1453 yılları arasında Osmanlı Devleti'nde yaşanan bir gelişme değildir?**

A) İlk defa Osmanlı - Haçlı savaşlarının başlanması
B) Osmanlı padişahlarının halife ünvanını kullanmaya başlaması
C) Anadolu Türk siyasi birliğinin sağlanmaya çalışılması
D) Taht kavgalarının başlaması
E) Yönetim merkezi için saray yapılması

4. **1389'da Sırp Kralı Lazar'ın damadı olan** Miloş Obiliç, **Osmanlı padişahlarından hangisini savaş meydanında şehit etmiştir?**

A) I.Bayezit B) I.Murat
C) II.Osman D) III.Selim
E) IV.Murat

5. **Kelime anlamı *meylettirme, cezbetme, gönül alma* olan ve genel olarak Osmanlı Devleti'nin uzlaştırıcı fetih siyaseti için kullanılan ifade aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Gaza B) Cihat
C) İstimalet D) İskân
E) Müsadere

6. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin Rumeli'de yoğunlaşan İskân siyaseti ile amaçladığı hedefler arasında gösterilemez?**

A) Fetih hareketlerinde sürekliliği sağlamak
B) Anadolu içinde aralarında kavgaları olan aşiretleri birbirinden uzaklaştırmak
C) Gayrimüslim halkın ayaklanma ihtimalini ortadan kaldırmak
D) Konargöçer Türkmenlerin yerleşik hayata geçmesini sağlamak
E) Anadolu Türk siyasi birliğini sağlamak

7. **Osmanlı Devleti'nde özellikle Rumeli'ye geçilmesiyle ilk defa Orhan Bey Zamanı'nda uygulamaya konulan, fethedilen gayrimüslim topraklarına Anadolu'dan Türkmenlerin yerleştirilerek fethedilen bölgelerdeki kalıcılığı sağlamaya yönelik devlet politikasına ne isim verilmiştir?**

A) Timar B) Ahilik C) İskân
D) İstimalet E) Gaza

8. • Savaş sonunda Makedonya kapıları Osmanlı Devleti'ne açılmıştır.
• Osmanlı Devleti başkentini Edirne'ye taşımıştır.
• Balkanlar'daki Macar hâkimiyeti kırılmıştır.

Yukarıda verilenlerden hangileri Osmanlı Devleti'nde 1364 yılında yaşanan hangi gelişmenin sonuçları arasında yer almıştır?

A) Sırpsındığı Savaşı'nın kazanılması
B) İstanbul'un fethedilmesi
C) Yeniçeri Ocağının kaldırılması
D) Divanı Hümayunun kurulması
E) I.Kosova Savaşı'nın kazanılması

OK-YAY

9. **Aşağıdakilerden hangisi Orhan Bey Dönemi'nde yaşanan gelişmelerden biri değildir?**

A) Bursa'nın alınıp başkent yapılması
B) Anadolu Türk birliğinin tamamen sağlanması
C) İlk Osmanlı medresesinin açılması
D) Bizans'la Pelekanon Savaşı'nın yaşanması
E) Çimpe Kalesi'nin alınarak Rumeli'ye ilk kez geçilmesi

10. **Osmanlı Devleti'nin kurulduğu ve yayıldığı ilk alanlar olan** Kocaeli, Sakarya, Bilecik, Bursa, İznik, Düzce, Yalova, Bolu, Bartın **ve** Zonguldak **illerini kapsayan coğrafi alanın Antik Çağ ve sonrasındaki adı nedir?**

A) Konstantiniyye B) Bitinya
C) Kilikya D) Pontus
E) İzorya

11. **Osmanlı Devleti'nin XIV ve XV. yüzyıllarına ait araştırmalar yapan Mehmet Fuat Köprülü'ye göre Osmanlı Beyliği'nin kurulup gelişmesinde aşağıdakilerden hangisinin etkisinden söz edilemez?**

A) Türkmenlerin, gaza ruhu ile Bizans üzerine seferler yapması
B) Selçuklu Devleti'nin zayıflaması ve beyliklerin kurulduğu dönemde Anadolu'daki siyasi boşluğun olması
C) Türklerin millî özelliklere sahip olması
D) Avrupa'da Reform ve Rönesans hareketlerinin başlaması
E) Beyliğin kurulduğu bölgenin jeopolitik konumu

12. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin kurucusu olan Osman Bey Dönemi'ne ait bir gelişme değildir?**

A) Yaya ve müsellem adıyla ilk ordunun kurulması
B) Dursun Fakih'in Karacahisar'a kadı olarak atanması
C) İnegöl, Yundhisar ve Bilecik'in fethedilmesi
D) *Bac* adında ilk defa vergi alınması
E) Bizans ile Bafeus Savaşı'nın yapılması

13. **Osmanlı Devleti'nin kuruluşunda ilke edindiği Anadolu'daki Türk beylikleri ile iyi geçinme politikası, aşağıda verilen hangi beyliğin topraklarının ele geçirilmesi ile sona ermiştir?**

A) Aydınoğulları B) Karesioğulları
C) Hamitoğulları D) Germiyanoğulları
E) Candaroğulları

14. • 1075'te Türkiye Selçukluların ilk başkenti olmuştur.
• I.Haçlı Seferi sonucunda önce Haçlıların sonra Bizans İmparatorluğu'nun eline geçmiştir.
• 1204-1261 yılları arasında Bizans'a da başkentlik yapan bu şehir 1331 yılında Osmanlılar tarafından fethedilmiştir.

Tarihi hakkında kronolojik şekilde yukarıda bilgi verilen şehir aşağıdakilerden hangisidir?

A) İstanbul B) Bursa C) Bilecik
D) İznik E) Edirne

15. **1302 yılında Osmanlı Devleti ile Bizans İmparatorluğu arasında meydana gelen *Bafeus Savaşı* olarak geçen bu savaşın diğer adı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Koyunhisar Savaşı B) Maltepe Savaşı
C) Niğbolu Savaşı D) I.Kosova Savaşı
E) Sırpsındığı Savaşı

16. **Osmanlı Devleti'nde yaşanan hangi gelişme, devletin sınırlarının 1389'daki hâline geri gelmesine neden olmuştur?**

A) II.Kosova Savaşı'nın kazanılması
B) Timur ile Ankara Savaşı'nın yapılması
C) Karesioğullarının alınması
D) Sırpsındığı Savaşı'nın kazanılması
E) II.Mehmet'in tahta çıkması

OK-YAY
OK-YAY

17. I. I.Bayezid
II. I.Mehmet
III. II.Murat

1402 Ankara Savaşından sonra Timur tarafından Semerkant'a götürülen Mustafa Çelebi, yukarıda verilen hangi padişahlar zamanında Osmanlı Devleti'ne isyan etmiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

18. **Osmanlı Devleti'nde tarihe *Düzmece Mustafa Olayı* olarak geçen bu gelişmenin yaşanmasında aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?**

A) Sırpsındığı Savaşı
B) I.Kosova Savaşı
C) Niğbolu Savaşı
D) Ankara Savaşı
E) Varna Savaşı

19. **Osmanlıların, Rumeli'de kalıcı oldukları ilk askerî üssü aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Çimpe B) Keşan C) Hayrabolu
D) Edirne E) Dimetoka

20. **Osmanlı Devleti'nin kuruluş yıllarında, Balkan fetihlerinde hızlı hareket etmesinde aşağıdakilerden hangisi etkili olmamıştır?**

A) İstanbul ve Balkanlar'da veba salgınının yayılması
B) Bizans'ta taht kavgalarının yaşanması
C) Balkan ülkelerinde merkezî otoritenin kuvvetli olmaması
D) Bizans'ın Haçlıların yardımını alması
E) Osmanlının istimâlet politikasını uygulaması

21. **1364 yılında Macar Kralı Layoş komutasındaki Avrupalı devletlerden oluşan Haçlı ordusunun, Osmanlı Devleti tarafından Meriç Nehri kıyılarında Hacı İlbey'i komutasındaki Osmanlı birlikleri tarafından ani bir baskın düzenlenerek yok edilmesi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) I.Kosova B) Sırpsındığı
C) Ankara D) Varna
E) Koyunhisar

22. Osmanlı Devleti'nden iskân politikası ilk defa Orhan Bey Zamanı'nda Rumeli'ye geçilmesiyle uygulanmaya başlanmıştır. Osmanlılar, gayrimüslimlerin yaşadığı toprakları fethedince Anadolu'dan getirdiği Türkmenleri de bu bölgelere yerleştirmiştir.

Buna göre Osmanlının Rumeli'de yoğunlaşan bu siyaset ile aşağıdakilerden hangisini amaçladığı söylenemez?

A) Fethedilen bölgelerin Türkleşmesini ve İslamlaşmasını sağlayarak egemenliği kalıcı hâle getirmek
B) Konargöçer Türkmenlerin yerleşik hayata geçmesini sağlamak
C) Avrupalılar arasında yaşanan mezhep ayrılıklarına son vermek
D) Gayrimüslim halkın ayaklanma ihtimalini ortadan kaldırmak
E) Aralarında kavgalar yaşanan aşiretleri birbirinden uzaklaştırmak

23. **XV. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde teşkilatlandırma, sosyal hayatı düzenleme ve beylere danışmanlık yapma gibi önemli görevleri üstlenen kişiler kimlerdir?**

A) Âşıklar B) Ozanlar C) Ahiler
D) Akıncılar E) Gaziler

24. **Aşağıdakilerden hangisi I.Murat Dönemi'nde yaşanan gelişmeler arasında gösterilemez?**

A) Haçlılarla ilk kez savaşılması
B) Germiyanoğullarından çeyiz yolu ile toprak alınması
C) Hamitoğullarından para ile toprak satın alınması
D) Veraset sisteminde ilk düzenlemenin yapılması
E) Ankara Savaşı'nın Timur'a kaybedilmesi

OK-YAY

1. Osmanlı Devleti'nin Balkanlar'da ilerlemesi; Osmanlıya karşı Hristiyan devletlerin Haçlı ittifakı kurmasına, Osmanlı kültür ve medeniyetinin Balkanlar'a (Rumeli) tanınmasına ve zamanla yapılan mücadeleler sonucunda Balkanlar'ın kesin Türk yurdu hâline gelmesine neden olmuştur.

CEVAP E

2. Osmanlı Devleti'nin dördüncü hükümdarı olan I.Bayezit, daha şehzadeliği döneminden itibaren katıldığı savaşlarda gösterdiği cesaret ve süratli oluşundan dolayı kendisine **"Yıldırım"** ünvanı verilmiştir. Bazı Fransız yazarlar ise bu ünvanın yerine **"Şimşek"** kelimesini kullanmışlardır.

CEVAP E

3. Osmanlı Devleti'nde 1299-1453 yılları arasında ilk defa Osmanlı-Haçlı Savaşı olan Sırpsındığı Savaşı yapılmış, Anadolu Türk siyasi birliğini sağlamak için Anadolu'daki diğer beylikler Osmanlı topraklarına katılmış, 1402-1413 yılları arası (Fetret Devri) Osmanlı şehzadeleri arasında taht kavgası yaşanmış ve yönetim merkezi için Bey ve Edirne sarayları yapılmıştır. Osmanlı padişahlarının halife ünvanını kullanması ise 1517 Ridaniye Savaşı'ndan sonra olmuştur. Bu ünvan ilk defa Yavuz Sultan Selim tarafından kullanılmıştır.

CEVAP B

4. Osmanlı Devleti 1389 yılında Haçlılar ile yaptığı I.Kosova Savaşı'nı kazanmıştır. Bu dönemde Osmanlı Devleti'nin padişahı I.Murat'tı. I.Murat zaferden sonra savaş meydanını gezerken yaralı hâlde olan Sırp Kralı Lazar'ın damadı Miloş Obiliç tarafından şehit edilmiştir. I.Murat Osmanlı tarihinde savaş meydanında şehit edilen tek Osmanlı padişahı olmuştur.

CEVAP C

5. Osmanlı Devleti Rumeli'nde iskân politikası ile birlikte istimalet politikasını da uygulamaya koymuştur. Buna göre, sözlük anlamı **"meylettirme, cezbetme, gönül alma"** olan istimalet genel olarak Osmanlı Devleti'nin uyguladığı **"uzlaştırıcı fetih siyaseti"** için kullanılan bir tabirdir. Osmanlı Devleti fethedilen bölge halkına iyi davranarak onları himaye etmiş, inançlarında serbest bırakmış, onların can ve mal güvenliğini sağlayarak gönüllerini kazanmaya çalışmıştır.

CEVAP D

6. Anadolu Türk siyasi birliğini sağlamak, Anadolu içinde tek bir Türk devleti olana kadar diğerlerini kendi topraklarına katmak anlamına gelirken; iskân ise fethedilen Rumeli topraklarına Anadolu'da yaşayan Türkmenlerin göç ettirilmesi demektir. Kısacası iskân siyasetinin Anadolu Türk siyasi birliğinin sağlanması ile herhangi bir ilgisi bulunmaz.

CEVAP E

7. **İskân;** yerleşme, yerleştirme veya şenlendirme demektir. Osmanlı Devleti'nde ilk iskân Orhan Bey Dönemi'nde yapılarak zamanla bir devlet politikası hâline getirilmiştir. Özellikle Rumeli'ye geçilmesiyle fethedilen gayrimüslim topraklarına Anadolu'dan Türkmenler getirilerek yerleştirilmiştir. Böylece fethedilen bölgelerde kalıcı olunmaya çalışılmıştır.

CEVAP C

8. 1364'te ilk Osmanlı Haçlı savaşı olan Sırpsındığı Savaşı'nı Osmanlı Devleti'nin kazanmasıyla başkent Edirne'ye taşınmıştır. Ayrıca bu savaş sonunda Makedonya kapıları Osmanlıya açılmış ve Balkanlar'daki Macar hâkimiyeti de zayıflamıştır.

CEVAP A

9. Osmanlı Devleti'nin ikinci padişahı olan Orhan Bey Dönemin'de; 1326'da Pelekanon Savaşı yapılıp Bursa alınarak başkent yapılmıştır. İlk defa İznik'te Osmanlı medresesi açılmış ve Rumeli'de ilk toprak parçası olan Çimpe Kalesi alınmıştır. Anadolu Türk siyasi birliğini tamamen sağlaması ise Yavuz Sultan Selim Zamanı'nda Dulkadiroğullarına son verilmesiyle olmuştur.

CEVAP E

10. **Bitinya;** bugünkü Kocaeli, Sakarya, Bilecik, Bursa, İznik, Düzce, Yalova, Bolu, Bartın ve Zonguldak illerini kapsayan coğrafi alanın Antik Çağ ve sonrasında kullanılan adıdır.

CEVAP C

11. Osmanlı tarihi araştırmacısı Mehmet Fuat Köprülü maddeler hâlinde Osmanlı Beyliği'nin kurulup gelişmesindeki faktörleri sıralamıştır. Bunlar arasında Osmanlının kuruluşundan yaklaşık iki yüz yıl sonra Avrupa'da gerçekleşen Reform ve Rönesans hareketleri beyliğin kısa sürede kurulup gelişmesinde etkili olan bir gelişme değildir.

CEVAP D

12. Osmanlı Devleti'nde ordu Orhan Bey Zamanı'nda oluşturulmuştur. Kurulan bu ordunun adı **Yaya** ve **Müsellem**'dir.

CEVAP A

OK-YAY
OK-YAY

13. Osmanlı saldırmıyor hem de yakınındaki devletlerle iyi geçiniyordu. Hatta hem coğrafi açıdan Bizans'a yakın olup devamlı fetih yönünü Bizans'a çevirerek gaza faaliyetlerinde bulunmasından dolayı dönemin beyliklerinden bile destek alıyordu. Ancak Osmanlıların 1345'te Karesioğulları topraklarını ele geçirmesi ile yıllardır uyguladıkları **"Anadolu içindeki Türk beylikleri ile iyi geçinme"** politikasını sona erdirmiştir.

CEVAP B

14. **İznik;** 1075'te Kutalmışoğlu Süleyman Şah tarafından Bizans'tan alınıp Türkiye Selçuklularının başkenti yapılmıştır. Ancak 1097 yılında Türk İslam dünyası üzerine yapılan I.Haçlı Seferi sonunda, önce Haçlıların ardından da Bizans'ın eline geçmiştir. IV.Haçlı Sefer'inden sonra İstanbul'un Latin Krallığı tarafından ele geçirilmesi üzerine 1240-1261 yılları arasında Bizans'a başkentlik yapmıştır. İznik, 1331'de Orhan Bey Zamanı'nda fethedilerek Osmanlı Devleti'ne kısa bir süreliğine de olsa başkentlik yapmıştır.

CEVAP D

15. 1302 yılında meydana gelen ilk Osmanlı-Bizans Savaşı olan **"Koyunhisar Savaşı"**nın diğer adı **Bafeus** veya **Bafeon Savaşı**'dır.

CEVAP A

16. 1402 yılında Timur ile Yıldırım Bayezit arasındaki savaşı Timur kazanmış ve Yıldırım Bayezit esir düşmüştür. Bu olaydan sonra Yıldırım'ın dört oğlu arasında da taht kavgaları başlanmıştır. Ayrıca Timur, Yıldırım'ın son verdiği beyliklerin beylerine sahip olduğu beyliklerini geri verince Osmanlı Devleti 1389'daki sınırlarına Ankara Savaşı sonucunda geri dönmüştür.

CEVAP B

17. Ankara Savaşı'nda Timur'a esir düşen Mustafa Çelebi, Timur'un ölümünden sonra serbest kalmıştır. Bizans'ın desteğini alan Mustafa Çelebi'nin Rumeli'deki isyanını Çelebi Mehmet bastırmıştır. Bunun üzerine tekrar Bizans'a sığınan Mustafa Çelebi, II.Murat Zamanı'nda yeniden ayaklanmasına rağmen Edirne'de yakalanıp idam edilmiştir.

CEVAP D

18. 1402 Ankara Savaşı sonrasında Yıldırım Bayezit ile oğlu Şehzade Mustafa Timur tarafından esir edilerek Semerkant'a götürülmüştür. Timur'un ölümü üzerine serbest kalan Mustafa Çelebi Anadolu'ya gelip taht iddasında bulununca kardeşi Mehmet Çelebi tarafından **Düzmece** olarak nitelendirilmiştir.

CEVAP D

19. Osmanlılar, Çimpe Kalesi'ni alarak hem Anadolu'dan Rumeli'ye geçerken güvenliğini artırmış hem de Anadolu'dan gelen Türkmenlerin Balkanlar'a rahat bir şekilde sevkini sağlamıştır.

CEVAP A

20. Osmanlı Devleti üzerine düzenlenen Haçlı Seferleri, Osmanlının Balkanlar'daki ilerleyişini zorlaştırmıştır. Bu yüzden Haçlı Seferleri'ni Osmanlıların Balkanlarda hızlı bir şekilde ilerlemesini sağlayan nedenler arasına alınamaz.

CEVAP D

21. 1363 Sazlıdere Savaşı sonucunda Osmanlı Devleti Bizans'ın elinden Edirne ve Filibe'yi almıştır. Bu gelişme üzerine Sırplar ve Bulgarlar, Edirne ve Filibe'yi geri almak için Papa aracılığıyla Avrupa'yı harekete geçirmiş ve Osmanlı üzerine Avrupalı devletlerin askerlerinden oluşan bir Haçlı ordusu kurmuşlardır. Macar kralı Layoş komutasındaki bu ordu Edirne üzerine yürüyünce Rumeli beylerbeyi Lala Şahinpaşa ve Hacı İlbey süratle bölgeye gelmişlerdir. Hacı İlbey Haçlı kuvvetlerinin Meriç Nehri kıyısında hazırlıksız olduğunu görünce gece üç koldan ani bir baskın düzenleyerek Haçlıları mağlup etmiştir. 1364 yılında yaşanan bu ilk Osmanlı-Haçlı Savaşı **"Sırpsındığı Savaşı"** olarak tarihe geçmiştir.

CEVAP E

22. Rumeli'de yoğunlaşan iskân siyaseti ile Osmanlı Devleti şunları amaçlamıştır:

- Fethedilen bölgelerin Türkleşmesini ve İslamlaşmasını sağlayarak egemenliği kalıcı hâle getirmek,
- Konargöçer Türkmenlerin yerleşik hayata geçmesini sağlamak,
- Gayrimüslim halkın ayaklanma ihtimalini ortadan kaldırmak,
- Aralarında kavgalar yaşanan aşiretleri birbirinden uzaklaştırmaktır.

Osmanlı Devletinin uygulamış olduğu bu iskân siyaseti; Avrupalılar arasında yaşanan mezhep ayrılıklarını sona erdirmeye yönelik değildir. Osmanlı Devleti tam aksine bu mezheplere bağlı devletlerin birbiriyle çatışmalarının devam etmesini istemiştir.

CEVAP C

23. Ahlak ile zanaatı birleştirmiş bir meslek örgütü olan Ahiler, Osmanlı Devleti'ni kuran Osman Bey'in manevi destekçisi olmuşlardır. Osman Bey bir yeri fethettikten sonra bu bölgede nasıl bir yönetim uygulayacağını Ahilere sormuştur. Ayrıca Ahiler; beyliği teşkilatlandırma, sosyal hayatı düzenleme ve beylere danışmanlık yapma gibi görevleri de üstlenmişlerdir.

CEVAP C

24. Osmanlı Devleti'nin üçüncü padişahı olan I. Murat Dönemi'nde Haçlılar ile ilk defa savaşılmıştır. (1364 Sırpsındığı Savaşı), Germiyanoğullarının toprakları çeyiz yoluyla Hamitoğullarının toprakları ise para ile satın alınmış ve "ülke hükümdar ve oğullarına aittir." kuralı getirilerek veraset sisteminde ilk defa düzenleme yapılmıştır. Ankara Savaşı ise Timur ile Yıldırım Bayezit arasında 1402 yılında yapılmıştır. Ankara Savaşı I.Murat Dönemi değil Yıldırım Bayezit Dönemi'ne ait bir gelişmedir.

CEVAP E

OK-YAY

1. **Osmanlı Devleti'ni kuran ve *sağlam, güçlü ve kuvvetli* anlamına gelen boy aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kayı B) Yazır C) Bayat
D) Afşar E) Kınık

2. **Osmanlı Devleti'nde şehirlerin imar edilmesi, toplumun huzur ve güvenliğinin sağlanması ve boş alanların yerleşime açılarak buralara Müslüman nüfusun yerleştirilmesi aşağıdaki hangi kavramla ilişkilidir?**

A) İstimalet B) Şenlendirme
C) Reaya D) Narh
E) Malikâne

3. I. Maltepe Savaşı
II. Sırpsındığı Savaşı
III. I.Kosova Savaşı

Yukarıdaki gelişmelerden hangileri Orhan Bey Dönemi'ne aittir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

4. **Osmanlı padişahlarının hangisinin zamanında Bizans'la yapılan antlaşmayla; İstanbul'da bir Türk mahallesinin kurulması, Türklerin davalarına bakmak için bir kadı tayin edilmesi ve Bizans'ın Osmanlı Devleti'ne her yıl vergi vermesi kararlaştırılmıştır?**

A) Osman Bey B) Orhan Bey
C) I.Murat D) I.Bayezit
E) II.Mehmet

5. **Timur'un 1402 Ankara Savaşı'ndan sonra Anadolu'dan çekilmesiyle hangi devlet, Anadolu'nun doğusunda güçlü hâle gelerek Osmanlı Devleti'ne rakip olmuştur?**

A) Safeviler B) Babürlüler
C) Kadı Eretna D) Akkoyunlular
E) Memlükler

6. • Sırp Krallığı yeniden kurulacak ve Sırplar Osmanlı Devleti'ne vergi verecek.
• Antlaşma 10 yıl geçerli olacak.
• Eflâk, Osmanlılara vergi vermek koşuluyla Macaristan'ın himayesine bırakılacak.

Yukarıda alınan kararlar Osmanlı Devleti'nin 1444 yılında Macaristan Devleti ile imzaladığı hangi antlaşmaya aittir?

A) İstanbul B) Edirne-Segedin
C) Belgrad D) Karlofça
E) Amasya

7. **İbn-i Batuta'nın *"Türkmen hükümdarlarının en ulusu"* olarak ifade ettiği ve teşkilatçı, toparlayıcı ve askerî bir deha olarak nitelendirdiği Osmanlı padişahı kimdir?**

A) Osman Bey B) Orhan Bey
C) I.Murat D) I.Mehmet
E) II.Murat

8. **Osmanlı Devleti'nin 1298 yılında hangi şehri fethetmesi, sonraki dönemlerde buradaki demir madenini işleyerek ordunun silah ihtiyacını karşılamasına yardımcı olmuştur?**

A) Bursa B) İznik C) Bilecik
D) İzmit E) Edirne

OK-YAY
OK-YAY

9. I. Altın Orda
II. Memlükler
III. İlhanlılar

Yukarıdaki devletlerden hangileri Osmanlı Devleti'nin kuruluş yılları ile çağdaştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

10. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti ile Haçlılar arasında 1364 yılında yapılan Sırpsındığı Savaşı'nın sonuçlarından biri değildir?**

A) Edirne ve Batı Trakya daha emniyetli hâle gelmiştir.
B) Meriç Irmağı tamamen Osmanlının kontrolüne girmiştir.
C) Macarların Balkanlar üzerinde etkisi azalmıştır.
D) Balkanlar üzerine yapılan fetih hareketleri hızlanmıştır.
E) Osmanlı Devleti'nin Balkanlar'daki hâkimiyeti kesinleşmiştir.

11. **1391 yılında İstanbul'u kuşatan ilk Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) I. Bayezit B) Orhan Bey
C) II.Murat D) I.Mehmet
E) II.Mehmet

12. **Osmanlı tarihinde 1402'den 1413 yılına kadar süren ve taht kavgalarıyla geçen döneme ne isim verilmiştir?**

A) Lale Devri
B) Tanzimat Dönemi
C) Nizâm-ı Cedit
D) Fetret Devri
E) Büyük Kaçgun

13. **Türkiye tarihinin farklı dönemlerinde kurulan Anadolu Türk siyasi birliği, aşağıda yapılan hangi savaşlar sonrası bozulmuştur?**

A) Malazgirt - Kösedağ
B) Kösedağ - Ankara
C) Miryokefalon - Varna
D) I.Kosova - Malazgirt
E) Koyunhisar - Niğbolu

14. - Bulgar Krallığı'na tamamen son verilmiştir.
- Eflâk ve Boğdan Osmanlı üstünlüğünü tanımıştır.
- Macarlar etkisiz hâle getirilmiştir.

Yukarıda verilenler Osmanlı Devleti ile Haçlılar arasında 1396 yılında yapılan hangi savaşın sonuçlarıdır?

A) Niğbolu Savaşı B) I.Kosova Savaşı
C) Varna Savaşı D) II.Kosova Savaşı
E) Sırpsındığı Savaşı

15. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin XIV. yüzyılda, kısa sürede büyüyüp gelişmesinde etkili olan durumlardan biri değildir?**

A) Balkanlar'ın siyasi karışıklıklar içinde olması
B) Osmanlıların gaza ve cihat politikasını benimsemesi
C) Anadolu beyliklerinin Osmanlı sultanını halife olarak tanıması
D) Türk beyliklerinin kendi aralarındaki mücadelelerine karışması
E) Fethedilen yerlerde istimalet politikasını uygulaması

16. – Beyim Bizans'a karşı nasıl bir siyasi politika izlemeliyiz?
– Bizans'a karşı cihat ve gaza geleneği ile hareket edeceğiz. Halkın canına ve malına dokunmayacağız. Türkmen beyliklerinin kendi aralarındaki mücadelelerinde yer almayacağız. Dursun Fakih sen de kadı olarak Karacahisar'da adıma hutbe okut ve fakir fukaraya sadaka dağıt.

Yukarıda verilen diyalog aşağıda Osmanlı padişahlarından hangisinin döneminde yaşanmıştır?

A) Osman Bey B) Orhan Bey
C) I.Murat D) I.Bayezit
E) I.Mehmet

OK-YAY

OK-YAY

17. **Osmanlı Devleti padişahı Yıldırım Bayezit, İstanbul Kuşatması sırasında Bizans'a gelebilecek yardımları engellemek amacıyla;**

I. Selimiye Kışlası,

II. Anadolu Hisarı,

III. Rumeli Hisarı

yapılarından hangilerini inşa ettirmiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) I ve III E) I, II ve III

18. **Osmanlı Devleti'nde 1402 Ankara Savaşı'nın hemen ardından başlayıp Fetret Devri'nin sonuna kadar, taht mücadelesine girişen şehzadeler arasında aşağıdakilerden hangisi bulunmaz?**

A) Musa Çelebi B) İsa Çelebi

C) Mehmet Çelebi D) Mustafa Çelebi

E) Süleyman Çelebi

19. **Osmanlı Devleti'nde devlet merkezinin devamlı olarak batıya doğru kayması, aşağıdakilerden hangisini göstermektedir?**

A) Türk beylikleri arasında savaşlar yapıldığını

B) Fetih hareketlerinin yönünü

C) Ticaret yollarına hâkim olunduğunu

D) Bizans İmparatorluğu'nun yıkıldığını

E) Anadolu Türk siyasi birliğinin sağlandığını

20. **Osmanlı Devleti padişahı Yıldırım Bayezit'in 1391-1402 yılları arasında üst üste yaptığı dört İstanbul kuşatmasını da kaldırmasında;**

I. Niğbolu Savaşı'nın başlaması,

II. doğuda Timur tehlikesinin görülmesi,

III. Osmanlı akıncılarının Ploşnik'te pusuya düşürülmesi

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

21. **Osmanlı Devleti'nde 1416 yılında çıkan dinî nitelikli ilk toplumsal ayaklanma aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Mustafa Çelebi İsyanı

B) Baba İshak İsyanı

C) Şeyh Bedrettin İsyanı

D) Baba Zünnun İsyanı

E) Bozoklu Celâl İsyanı

22. **Osmanlı Devleti'nde 1421-1451 yılları arasında hükümdarlık yapan ve imar işlerine önem verip pek çok eser bıraktığı için *Hayır Babası* ünvanı verilen Osmanlı padişahı kimdir?**

A) I.Mehmet B) I. Murat

C) Orhan Gazi D) II.Murat

E) II.Mehmet

23. **Osmanlı Devleti'nin;**

I. Karesioğullarını topraklarına katması,

II. Çimpe Kalesi'ni alması,

III. Menteşeoğullarına son vermesi

faaliyetlerinden hangileri Rumeli'ye geçişini kolaylaştırmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) II ve III E) I, II ve III

24. **Osmanlı Devleti ile Bizans İmparatorluğu arasında 1302 yılında yapılan ilk savaş aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Pelekanon B) Varna

C) Koyunhisar D) I.Kosova

ÖSS - YGS TEMİZ SORU BANKASI
OK-YAY
OK-YAY

OK-YAY

1. Osmanlı Devleti'ni kuran Kayı boyu, Oğuzların Bozok kolundandır. Kayı; **"sağlam, güçlü** ve **kuvvetli"** anlamlarına gelmektedir.

CEVAP A

2. Osmanlı Devleti Orhan Bey'den itibaren fethedilen yerlere Müslüman nüfusa yerleştirmeye başlamıştır. Yerleştirilen bu nüfusa hem ayrıcalıklar vermiş hem de fethedilen bölgelerde kalıcı olabilmek için imar faaliyetlerine de önem vermiştir. Osmanlı Devleti'nin bu politikasına **"iskan"** veya **şenlendirme"** adı verilmiştir.

CEVAP B

3. Orhan Bey Dönemi'nde 1329'da Bizans ile Maltepe (Pelekanon) Savaşı yapılmıştır. Sırpsındığı Savaşı; I.Murat Dönemi'nde, II.Kosova Savaşı ise II.Murat Zamanı'nda yapılmıştır.

CEVAP A

4. Yıldırım Bayezit, İstanbul'u dört defa kuşatmıştır. Yıldırım Bayezit Doğu'da Timur tehlikesinin görülmesi üzerine Bizans ile bir antlaşma yaparak kuşatmayı kaldırmıştır. **Bu antlaşmaya göre;** İstanbul'da bir Türk mahallesi kurulacak, İstanbul'daki Türklerin davalarına bakmak için bir kadı tayin edilecek ve Bizans, Osmanlı Devleti'ne her yıl vergi verecek gibi kararlar alınmıştır.

CEVAP D

5. 1402 yılında yapılan Ankara Savaşı'nı Timur kazanmış ve Osmanlı Devleti 11 yıl süren Fetret Dönemi'ne girmiştir. Timur, Osmanlının son verdiği beyliklerin beylerini yanına çağırarak onlara beyliklerini geri vermiştir. 1403'te ise Timur'un Anadolu'dan çekilmesiyle Anadolu'nun doğusunda güçlenen Akkoyunlular ise Osmanlıyı tehdit eder hâle gelmiştir.

CEVAP B

6. Osmanlı Devleti, 1444'te Haçlılar ile yapılan savaşı kaybetmesi ve aynı anda Karamanoğulları'nın isyan etmesi nedeniyle barış isteğinde bulunmuş ve Macarlarla Edirne - Segedin Antlaşması'nı imzalamıştır. Bu antlaşmada Sırp Krallığı yeniden kurulacak ve Sırplar Osmanlı Devleti'ne vergi verecek, Eflâk Osmanlılara vergi vermek koşuluyla Macaristan'ın himayesine bırakılacak ve antlaşma ise 10 yıl geçerli olacaktır gibi maddeler yer almıştır.

CEVAP B

7. Osmanlı Devleti'ni Osman Bey kurmuştur fakat onu teşkilatlandıran ve devlet hâline getiren Orhan Bey'dir. Teşkilatçı, toparlayıcı ve askerî bir deha olan Orhan Bey'i ünlü seyyah İbn-i Batuta, **"Türkmen hükümdarlarının en ulusu"** olarak nitelendirmiştir.

CEVAP E

8. Osman Bey; 1292'de Yarhisar ve Bilecik'i Bizans'ın elinden almış ve devletin merkezini de Bilecik'e taşımıştır. Bilecik'in fethedilmesi ile buradaki demir madeni işlenerek ordunun silah ihtiyacı karşılanmaya çalışılmıştır.

CEVAP C

9. Çağdaş olma; bir devletin yaşadığı dönemlerde diğer farklı bölgelerde hüküm süren diğer devletler ile aynı anda yaşamalarıdır. Örneğin bugün Türkiye Cumhuriyeti ile İran, Irak, Suriye, ABD, İngiltere çağdaştır; yani aynı zaman dilimi içinde birlikte yaşamaktadır. Osmanlı Devleti ise (1299) Karadeniz'in kuzeyinde bulunan Altın Orda (1227-1502),Mısır'da bulunan Memlükler (1250-1517) ve İran'da kurulan İlhanlılar devletleri ile (1256-1335) çağdaştır.

CEVAP E

10. 1364 yılında Edirne ve Filibe'nin alınmasına tepki duyan Papa V.Urban'ın teşvikiyle Avrupa'da bir Haçlı ordusu oluşturuldu. Yapılan savaşı (Sırpsındığı Savaşı) Osmanlı Devleti kazandı. Balkanlar ise II.Kosova Savaşı'nın ardından kesin olarak Türk yurdu hâline gelmiştir.

CEVAP E

11. Yıldırım Bayezit; Bizans'ın Osmanlı Devleti'ne karşı Avrupa devletlerini kışkırtması ve Karamanoğulları Beyliği ile ittifak hâlinde olması üzerine İstanbul'u kuşatmıştır. Böylece İstanbul'u kuşatan ilk Osmanlı padişahı da Yıldırım Bayezit (I.Bayezit) olmuştur.

CEVAP A

12. 1402 Ankara Savaşı'ndan sonra Yıldırım Bayezit'in oğulları arasında taht kavgaları başladı. 11 yıl devam eden bu taht mücadeleleri Osmanlı Devleti'ne Anadolu ve Balkanlar'da sıkıntılı bir süreç yaşattığı için 1402 - 1413 yılları arasına **"Fetret Devri"** adı verilmiştir.

CEVAP D

OK-YAY

OK-YAY

13. Anadolu Türk siyasi birliği ilk olarak 1243'te Türkiye Selçuklu Devleti ile İlhanlılar arasında yapılan Kösedağ Savaşı ile ikinci olarak ise 1402'de Osmanlı Devleti ile Timur arasında yapılan Ankara Savaşı ile bozulmuştur. (Anadolu'da beyliklerin kurulması Türk siyasi birliğinin bozulması anlamına gelir.)

CEVAP B

14. Osmanlı Devleti'nin Balkanlar'da ilerlemesi ve İstanbul'u kuşatması üzerine Papa IX. Benifas'ın girişimleriyle Macar Kralı Sigismund önderliğinde yeni bir Haçlı ordusu oluşturulmuştur. 1396 yılında yapılan **Niğbolu Savaşı**'nı Osmanlılar kazanmıştır. Bu savaş sonrası Bulgar Krallığı'na tamamen son verilirken Macarlar etkisiz duruma getirilmiştir. Ayrıca bu savaş sonucunda Eflâk ve Boğdan Osmanlı üstünlüğünü tanımıştır.

CEVAP A

15. Osmanlı Devleti'nin aşiretten büyük bir devlet hâline gelmesinde, padişahların üstün özellikleri, merkezî otoritenin güçlü tutulması, gaza ve cihat politikası izlenmesi, Türk beyliklerinin kendi aralarındaki mücadelelerine karışmayıp iyi ilişkiler kurması, Ahilerin desteği, fethedilen yerlerde (özellikle gayrimüslim) halka adaletli ve hoşgörülü (istimalet) yaklaşılması ve Bizans ile Balkanlar'ın dinî ve siyasi açıdan karışıklıklar içinde bulunması etkili olmuştur.

CEVAP C

16. Osman Bey ile Dursun Fakih arasında geçen bu diyalogta Osman Bey'i cihat ve gaza ile hareket edileceğini, Türkmen beylikleri ile iyi geçinileceğini söylemiş, Dursun Fakih'i de Karacahisar'a kadı olarak atamıştır.

CEVAP A

17. Bizans'a gelebilecek yardımları engellemeye amaçlayan Yıldırım Bayezit, Anadolu Hisarı'nı yaptırmıştır.

CEVAP B

18. Yıldırım Bayezit'in Ankara Savaşı'nda Timur'a esir düşmesi ve çok kısa bir süre sonra da vefat etmesi üzerine Yıldırım'ın oğulları Musa, Süleyman, Mehmet ve İsa Çelebi arasında taht kavgaları başlamıştır. Yıldırım Bayezit'in diğer oğlu Mustafa Çelebi ise Timur tarafından esir olarak götürüldüğü için savaşın hemen ardından başlayan taht mücadelesinde yer almamıştır.

CEVAP D

19. Osmanlı Devleti'ne sırasıyla Karahisar, Bilecik, Bursa, İznik, Edirne ve İstanbul başkentlik (merkez) yapmıştır. Söğüt ve Domaniç'te kurulan bu beyliğin başkentini devamlı olarak batıya doğru kaydırması yaptığı fetihlerin yönünü göstermektedir.

CEVAP B

20. Yıldırım Bayezit, İstanbul'u kuşatan ilk Osmanlı padişahıdır. İstanbul'u farklı zamanlarda dört defa kuşatmasına rağmen çeşitli nedenlerden dolayı alamamıştır. Bunun nedenleri arasında; Niğbolu Savaşı'nın başlaması, doğuda Timur tehlikesinin görülmesi ve Anadolu ve Rumeli'de çıkan karmaşalardır. Ploşnik Bozgunu ise I.Murat Zamanı'nda Sırp ve Boşnak kuvvetlerinin Lala Şahin Paşa komutasındaki Osmanlı kuvvetlerini pusuya düşürerek yenmesidir. Bu olayın İstanbul kuşatmalarının kaldırılmasına herhangi bir etkisi bulunmamaktadır.

CEVAP C

21. I.Mehmet Dönemi'nde, Osmanlı tarihinin dinî nitelikli ilk toplumsal ayaklanması **"Şeyh Bedrettin İsyanı"** ortaya çıkmıştır. Çıkan bu ayaklanma bastırılmış ve Şeyh Bedrettin yakalanarak idam edilmiştir.

CEVAP E

22. **II.Murat** Osmanlı halkı tarafından çok sevilen bir padişahtı. Halk onu **"Koca Murat Gazi"** isminin yanı sıra Anadolu'da yaptığı birçok eserden dolayı da **"Hayır Babası"** ünvanını almıştır.

CEVAP B

23. Orhan Bey Dönemi'nde denizci bir beylik olan Karesioğullarının Osmanlı topraklarına katılması ve Osmanlının Rumeli'deki ilk toprağı olan Çimpe Kalesi'nin alınması, Osmanlının Rumeli'ye geçişini kolaylaştırmıştır. Menteşeoğulları ise Muğla ve civarında hüküm sürmüştür. Bu beyliğe son verilmesinin Rumeli'ye geçilmesine herhangi bir etkisi bulunmamaktadır.

CEVAP C

24. 1302 yılında Bursa tekfurunun öncülüğünde birleşen Rum tekfurları, Bizans'tan aldıkları yardımlarla Osman Bey'i yöreden atmak için harekete geçmişlerdir. Koyunhisar'da yapılan ilk Osmanlı-Bizans Savaşı'nı ise Osmanlı Devleti kazanmıştır. Kazanılan zaferle Osmanlıya İzmit yolu açılmıştır.

CEVAP C

ÖK-YAY
ÖK-YAY

OK-YAY

1. **1364 yılında Osmanlı Devleti ile Haçlılar arasında yapılan ilk savaş aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Pelekanon Savaşı B) Ankara Savaşı
C) Niğbolu Savaşı D) I.Kosova Savaşı
E) Sırpsındığı Savaşı

2. **1396 yılında Haçlılarla yapılan Niğbolu Savaşı'nı kazandığı için halife tarafından kendisine *Sultan-ı İklim-i Rum* ünvanı verilen Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Osman Bey
B) Orhan Bey
C) I.Mehmet
D) I.Bayezit
E) II.Murat

3. Osmanlı Kuruluş Dönemi'nde akıncı gazilerin elindeki her beş esirden biri padişah adına alınırdı. Alınacak esiri seçme hakkı padişaha aitti. Bu şekilde devlet elinde toplanan esirleri bir Türk köyüne gönderir; onların Türkçe öğrenip İslamlaşmaları sağlanırdı. Sonra da bunlar bir kışlada toplanıp, sultanın emrinde olan bir ordu oluşturulurdu.

Buna göre metinde anlatılan uygulama aşağıdakilerden hangisidir?

A) Pençik B) Bac C) Müsadere
D) İskân E) İltizam

4. I. Sırpsındığı
II. I.Kosova
III. Koyunhisar
IV. Ankara

Yukarıda verilenlerden hangileri, 1299-1453 yılları arasında Osmanlı Devleti ile Haçlı orduları arasında gerçekleşmemiştir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) I ve IV E) III ve IV

5. Bir tarih öğretmeni dersinde; "İslamiyet Öncesi Dönem'de binicilik ve atıcılıkta usta olan Türk kadınları, savaşlara erkeklerle birlikte katılmıştır. İslamiyet'e geçişin ardından da bu gelenek sürdürülmüş ve Anadolu'da Ahiliğe denk bir kadınlar teşkilatı kurulmuştur." demiştir.

Tarih öğretmeninin ifadesinde yer alan kadınlar teşkilatı, Osmanlı Devleti'nin Kuruluş Dönemi'nde yer alan aşağıdaki kavramlardan hangisine karşılık geldiği söylenebilir?

A) Yaya ve müsellemler
B) Gaziyan-ı Rûm
C) Bacıyan-ı Rûm
D) Ahiyan-ı Rûm
E) Abdalan-ı Rum

6. **Osmanlı Devleti'nin Kuruluş Dönemi'nde hangi padişah zamanında, Anadolu Türk siyasi birliği ilk defa büyük ölçüde sağlanmıştır?**

A) Orhan Bey B) I.Bayezit
C) I.Murat D) II.Murat
E) I.Mehmet

7. **Haçlıların II.Mehmet'in küçük yaşta tahta geçmesinden faydalanmak istemeleri, 1444 yılında Osmanlı - Haçlı savaşlarından hangisine neden olmuştur?**

A) II.Kosova Savaşı
B) Varna Savaşı
C) I.Kosova Savaşı
D) Ankara Savaşı
E) Sırpsındığı Savaşı

8. **XIII. yüzyılın ortalarından itibaren Anadolu coğrafyasında birçok yeni devletin kurulması aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?**

A) Anadolu'da ticari hayatın canlı olduğunun
B) Anadolu Türk siyasi birliğinin bozulduğunun
C) Anadolu'da sadece Türklerin yaşadığının
D) Haçlıların Anadolu coğrafyasına saldırılarını artırdığının
E) Malazgirt Savaşı'nın kazanıldığının

OK-YAY

9. **Osmanlı Devleti'nin kuruluş yıllarında Anadolu Türk siyasi birliğinin sağlanmasına katkı veren padişahlar arasında hangisi bulunmaz?**

A) Osman Bey B) Orhan Bey
C) I.Murat D) I.Bayezit
E) I.Mehmet

10. **Osmanlı Devleti'nde *Hüdavendigâr* ve *Gazi Hünkâr* ünvanları ile anılan padişah kimdir?**

A) Osman Bey B) I.Murat
C) I.Bayezit D) Orhan Bey
E) II.Mehmet

11. Haçlılar, 1444 yılında imzalanan Edirne - Segedin Antlaşması'nı II.Murat'ın tahtı on iki yaşındaki II.Mehmet'e bırakması sebebiyle bozulup savaş hazırlıklarına başlamışlardır.

Bu gelişme sonrası Osmanlı ordusunun başına geçen II.Murat Haçlılar'a karşı hangi savaşı kazanmıştır?

A) Varna B) I.Kosova
C) Niğbolu D) Sırpsındığı
E) II.Kosova

12. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin Balkanlar'da yürüttüğü iskân politikasının amaçlarından biri değildir?**

A) Göçebe Türkmenlere yurt bulmak
B) Balkanlar'daki Türk nüfusunu artırmak
C) Türkmenlerin yerleşik yaşama geçmesini sağlamak
D) Anadolu'da toplumsal düzeni ve asayişi devam ettirmek
E) Balkan halklarının tümünü Türkleştirmek

13. **Osmanlı Devleti'nin Anadolu Türk siyasi birliğinin sağlanması yolunda attığı ilk adım aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Bizans ile yapılan Koyunhisar Savaşı'nı kazanması
B) Bursa'nın fethedilerek merkez yapılması
C) Kapıkulu Ocağının kurulması
D) Karesioğulları Beyliği'ne son verilmesi
E) Haçlı ordularıyla mücadele edilmesi

14. I. Timur'un Sivas'ı işgal etmesi
II. Timur'un Çin'e yapacağı sefer öncesi arkasında güçlü bir devlet bırakmak istememesi
III. Anadolu'daki Türk beylerinin Timur'u kışkırtmaları

1402 yılında Osmanlı Devleti ile Timur Devleti arasında yapılan Ankara Savaşı'nın nedenleri arasında hangileri yer almıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

15. **Osmanlı tarihinde Fetret Devri'ni sona erdirip Osmanlı Devletini'ni dağılmaktan kurtardığı için *Devletin İkinci Kurucusu* ünvanını alan Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) I.Bayezit
B) II.Mehmet
C) I.Mehmet
D) I.Selim
E) I.Süleyman

16. **Tarihçi Gibbons *"Padişahlığı boyunca Hristiyanlara papalıktan daha iyi muamele etmiştir."* sözleri ile 1362-1384 yılları arasında hükümdarlık yapan hangi Osmanlı padişahının hoşgörüsüne vurgu yapmıştır?**

A) Osman Bey B) Orhan Bey
C) I.Murat D) I.Mehmet
E) I.Bayezit

OK-YAY
OK-YAY

17. **Osmanlı Devleti'nin 1402 yılında Timur ile yaptığı Ankara Savaşı'nı kaybetmesinde;**

I. Timur ordusunda asker sayısının fazla olması,

II. Osmanlı ordusundaki Anadolu Türk Beyliklerinden oluşan bazı birliklerin ve Karatatarların Timur tarafına geçmesi,

III. Timur ordusunda zırhlı süvarilerin ve fillerin bulunması

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

18. **Osmanlı Devleti'nde *Şeyh Bedrettin ve Mustafa Çelebi* isyanları hangi padişah döneminde ortaya çıkmıştır?**

A) I.Bayezit B) I.Mehmet
C) Orhan Bey D) II.Murat
E) Osman Bey

19. **1448 yılında Osmanlı Devleti ile Haçlılar arasında yapılan hangi savaş sonucunda, Türklerin Balkanlar'dan atılamayacağı anlaşılmış ve 1683 Viyana Kuşatması'na kadar Osmanlıya karşı bir Haçlı İttifakı kurulamamıştır?**

A) II.Kosova B) Sırpsındığı
C) Niğbolu D) Varna
E) Pelekanon

20. **Osmanlı Devleti padişahlarından II. Murat'ın 1441-1444 Macaristan Seferi sırasında Anadolu'da Osmanlıya isyan ederek Macarlarla Edirne-Segedin Antlaşması yapılmasına neden olan beylik, aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Karamanoğulları B) Aydınoğulları
C) Dulkadiroğulları D) Germiyanoğulları
E) Candaroğulları

21. I. Sırpsındığı
II. Varna
III. Ankara
IV. II.Kosova

Yukarıda verilen savaşların kronolojik sırası seçeneklerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

A) I - II - III - IV B) III - I - IV - II
C) I - III - II - IV D) III - II - IV - I
E) II - IV - I - III

22. **I.Murat Zamanı'nda toprakları çeyiz yoluyla ve satın alınarak Osmanlı Devleti'ne katılan beylikler, seçeneklerin hangisinde birlikte verilmiştir?**

A) Candaroğulları - Hamitoğulları
B) Kadı Eretna - Karamanoğulları
C) Karesioğulları - Germiyanoğulları
D) Germiyanoğulları - Hamitoğulları
E) Saruhanoğulları - Aydınoğulları

23. **Aşağıdakilerden hangisi 1402'de Osmanlı Devleti ile Timur Devleti arasında yapılan Ankara Savaşı'nın sonuçlarından biri değildir?**

A) Anadolu Türk siyasi birliği bozulmuştur.
B) Uzun süredir kuşatma altında olan İstanbul'un fethi gecikmiştir.
C) Osmanlı Devleti'nin Balkanlar'daki fetihleri durma noktasına gelmiştir.
D) Balkanlar'da önemli ölçüde toprak kaybedilmiştir.
E) Yıldırım Bayezit'in oğulları arasında on bir yıl süren taht mücadeleleri başlamıştır.

24. **Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlı Devleti'nde 1299-1453 yılları arasında padişahlık yapanlardan biri değildir?**

A) I.Bayezit B) I.Selim
C) I.Mehmet D) I.Murat
E) II.Murat

OK-YAY

1. 1363 Sazlıdere Savaşı'yla Edirne ve Filibe'nin Osmanlı Devleti'nin eline geçmesiyle Avrupa'da Osmanlıya karşı bir Haçlı ordusu oluşturulmuştur. 1364 yılında ilk Osmanlı-Haçlı savaşını (Sırpsındığı Savaşı) Osmanlı Devleti kazanmıştır.

CEVAP E

2. 1396 yılında yapılan Niğbolu Savaşı'nı Osmanlıların kazanması üzerine halife Yıldırım Bayezit'e **"Sultan-ı İklim-i Rum"** ünvanını vermiştir.

CEVAP D

3. Osmanlı Devleti'nde Karamanlı bilgin Mevlâna Molla Rüstem, ordunun asker ihtiyacını karşılamak için savaşlarda esir edilen her beş kişiden birinin devlet hizmetine alındığı **"Pençik Sistemi"**ni önermiştir.

CEVAP A

4. Osmanlı Devleti Kuruluş Dönemi'nde Haçlılar ile Sırpsındığı, I.Kosova, Niğbolu, Varna ve II.Kosova savaşlarını yapmıştır. 1329 yılında yapılan Pelekanon Savaşı Osmanlılar ile Bizans arasında; 1402 yılında yapılan Ankara Savaşı ise Osmanlılar ile Timur arasında gerçekleşmiştir.

CEVAP B

5. İslamiyet Öncesi Dönem'de binicilik ve atıcılıkta usta olan Türk kadınları, savaşlara erkeklerle birlikte katılmıştır. İslamiyet'e geçişin ardından da bu gelenek sürdürülmüş ve Anadolu'da **Bacıyan-ı Rûm** adıyla bir kadınlar teşkilatı kurulmuştur.

CEVAP C

6. Yıldırım Bayezit Zamanı'nda Aydınoğulları, Menteşeoğulları, Germiyanoğulları, Karamanoğulları, Hamitoğulları, Eretna Devleti, Saruhanoğulları ve Candaroğulları'nın Kastamonu kolu Osmanlı topraklarına katılmıştır. Böylece Anadolu Türk siyasi birliği **büyük** ölçüde sağlanmıştır.

CEVAP B

7. II.Murat, Edirne-Segedin Antlaşması'ndan sonra tahtını kendi isteğiyle oğlu II.Mehmet'e bıraktı. II.Mehmet'in küçük yaşta tahta geçmesinden yararlanmak isteyen Avrupa devletleri, Edirne-Segedin Antlaşması'nı bozarak Osmanlı Devletine karşı bir Haçlı birliği oluşturmuşlardır. Bunun üzerine devlet adamları II.Murat'ın tekrar başa geçmesini sağlamıştır. 1444 yılında Haçlılarla yapılan Varna Savaşı'nı ise Osmanlı Devleti kazanmıştır.

CEVAP E

8. 1243 yılında Türkiye Selçuklu Devleti ile İlhanlılar arasında yapılan Kösedağ Savaşı sonrasında Anadolu Türk siyasi birliği bozularak, Anadolu'da ikinci kez Türk devletleri kurulmuştur.

CEVAP B

9. Osmanlı Devleti'nin ilk kurucusu olan **Osman Bey** Türk beylikleri ile iyi ilişkiler kurarak onlara karşı bir seferde bulunmamıştır ve kendi döneminde hiçbir Türk beyliği Osmanlıya katılmamıştır.

CEVAP A

10. Osmanlı padişahlarının çoğu lakap ve ünvanlarıyla anılmıştır. I. Murat'ın ünvanları ise **"Hüdavendigar ve Gazi Hünkâr"**dır.

CEVAP B

11. 1444 yılında Osmanlı Devleti ile Macarlar arasında yapılan Edirne-Segedin Antlaşması sonrası II.Murat tahtı 12 yaşındaki oğlu II.Mehmet'e bırakmıştır. Bu durumdan faydalanmak isteyen Haçlılar, Edirne-Segedin Antlaşması'na uymayarak Osmanlı Devleti'ne karşı savaş hazırlığına başlamıştır. Bunun üzerine II.Murat ordunun başına geçerek Haçlıları 1444 yılında Varna Savaşı'nda mağlup etmiştir.

CEVAP A

12. İlk defa Orhan Bey Dönemi'nde başlayan iskân politikası (yerleştirme) kuruluş yıllarında her padişah zamanında ilerleyerek devam ettirilmiştir. Bu sayede göçebe yaşayan Türkmenlere yeni bir yurt bulunması ve onların yerleşik düzene geçirilmesi amaçlanmıştır. Buraya yerleştirilen ailelerin zamanla çoğalmasıyla da Balkanlar'daki Türk nüfusu giderek artmıştır. Balkanlar'a getirilenler, özellikle Anadolu'da sorun çıkaran veya kan davalı aileler arasında seçilerek, bölgelerin asayişi sağlanmış ve aynı zamanda toplumun huzurunun da bozulmamasına dikkat edilmiştir. Osmanlının bu fetihleri yaparken Balkan halklarının tümünü Türkleştirmek gibi bir amacı ise olmamıştır.

CEVAP B

OK-YAY
OK-YAY

13. Orhan Bey; 1345 yılında iç karışıklıklar yaşayan Karesioğulları Beyliği'nin üzerine yürüyerek bu beyliği topraklarına katmıştır. Böylece Osmanlı Devleti'ne katılan ilk beylik (devlet) Karesioğulları olmuştur. Bu da Anadolu Türk siyasi birliğinin sağlanması yolunda atılmış ilk adım olarak tarihe geçmiştir.

CEVAP D

14. Yıldırım Bayezit yaptığı seferler sonucu Timur Devleti ile sınır komşusu olmuştur. Çin üzerine sefer düzenlemek isteyen Timur, arkasında güçlü bir devletin olmasını istememiştir. Bunun üzerine Irak'ta bulunan Celayiroğulları ile Karakoyunlular üzerine seferler yapmıştır. Timur'un yenilgiye uğrattığı bu devletlerin beyleri Osmanlı Devleti'ne sığınmıştır. Bunun üzerine Timur bu beyleri Osmanlı Devleti'nden istemiştir. Karşılıklı mektuplaşmalar sırasında gerilim iyice artmıştır. Yıldırım'ın hâkimiyeti altına aldığı Türk beyliklerinin beylerinin de Timur'u kışkırtması sonucu Timur, Sivas'ı işgal etmiştir. Bu olay sonucunda iki ordu Ankara Savaşı'nda karşı karşıya gelmiştir. Yapılan savaşı ise Timur kazanmıştır.

CEVAP B

15. 1402-1413 yılları arasında kardeşleri ile yaptığı taht mücadelesini kazanan ve Osmanlı Devleti'ni yıkılmaktan kurtaran Mehmet Çelebi'dir. Bu yüzden Mehmet Çelebi'ye **"Devletin İkinci Kurucusu"** ünvanı verilmiştir.

CEVAP E

16. I.Murat padişahlığı boyunca dinî hoşgörüsü sayesinde Katolik ve Ortodoks Hristiyanların takdirini kazanmıştır. Gayrimüslimleri ibadetlerinde serbest bırakan I.Murat'tan, tarihçi Gibbons övgü dolu sözlerle bahsetmiştir.

CEVAP C

17. 1402 yılında Osmanlı Devleti ile Timur Devleti Ankara'nın Çubuk Ovası'nda karşı karşıya gelmiştir. Osmanlı ordusundaki bazı Türkmen beyliklerinden oluşan birliklerin ve Karatatarların Timur tarafına geçmesi, Timur'un ordusunda asker sayısının fazla olması, zırhlı süvarilerin ve fillerin de bulunması Osmanlı ordusunun Ankara Savaşı'nı kaybetmesine yol açmıştır.

CEVAP E

18. Fetret Devri'nin getirdiği karışıklıklardan fırsat bularak kendi düşüncelerini Anadolu'da yaymak isteyen Şeyh Bedrettin ile Bizans İmparatorluğu'ndan aldığı destekle Osmanlı tahtını ele geçirmek isteyen Mustafa Çelebi, I.Mehmet Dönemi'nde isyan etmiştir.

CEVAP B

19. II.Murat'ın II.Kosova Savaşı'nı kazanması ile Türklerin Balkanlar'dan atılamayacağı ve Balkanlar'ın bir Türk yurdu olduğu kesinleşmiştir. Bu savaştan sonra Avrupalılar da 1683 II.Viyana Kuşatması'na kadar Osmanlıya karşı bir Haçlı ittifakı kuramamıştır.

CEVAP A

20. Osmanlı Devleti ile Karamanoğulları arasında siyasi ve askerî mücadeleler özellikle Karamanoğlu II.İbrahim Bey'in (1423-1464) iktidarda olduğu dönemde yoğunlaşmıştır. Sırp ve Macarlarla ittifakkuran Karamanoğulları Bizans İmparatoru vasıtasıyla Macar kralına müracaat ederek, Haçlılar, Osmanlıya karşı savaşa teşvik etmiştir. II.Murat bir taraftan Macar ve Sırplarla bir taraftan Karamanoğulları isyanı ile uğraşınca Macarlarla 1444 yılında Edirne-Segedin Antlaşması'nı imzalamak zorunda kalmıştır. Antlaşma sonucunda Anadolu'ya dönen II.Murat Karamanoğulları üzerine büyük bir sefere çıkmıştır. Zor durumda kalan II.İbrahim Bey, Sultan Murat'ın ağır şartlarını kabul etmek zorunda kalmıştır.

CEVAP A

21. Osmanlı Devleti 1364'te **Sırpsındığı**, 1402'de **Ankara**, 1444'te **Varna** ve 1448'te **II.Kosova** savaşlarını yapmıştır.

CEVAP C

22. I.Murat Zamanı'nda Germiyanoğlu Süleyman Şah kızını I.Murat'ın oğlu Yıldırım Bayezit ile evlendirmiş ve çeyiz olarak da beyliğin topraklarını vermiştir. Yine bu dönemde Hamitoğullarının toprakları da para karşılığı satın alınmıştır.

CEVAP D

23. 1402 yılında yapılan Ankara Savaşı'nı Osmanlı Devleti'nin kaybetmesi sonucunda; Anadolu Türk siyasi birliği bozularak tekrar beylikler kurulmuş, İstanbul'un fethi elli yıl kadar geçikmiş, Osmanlının Balkanlar'daki ilerleyişi dururken Yıldırım Bayezit'in oğulları arasında taht kavgaları başlamıştır. 11 yıl süren ve Fetret Devri (Bunalım Devri) diye adlandırılan bu zamanda, Balkanlar'da önemli ölçüde bir toprak kaybı ise yaşanmamıştır. Bunun temel sebebi; Balkan uluslarının Osmanlı idaresinden memnun olmalarıdır.

CEVAP D

24. Osmanlı Devleti'nin Kuruluş Dönemi'nde sırayla; Osman Bey, Orhan Bey, I.Murat, I.Bayezit, I.Mehmet ve II.Murat padişahlık yapmıştır. I.Selim ise 1512-1520 yılları arasında (XVI.yüzyıl) Osmanlı Devleti'nde padişahlık yapmıştır.

CEVAP E

OK-YAY

1. **Tarihçiler tarafından *"sekiz yıla seksen yıllık iş sığdırmış büyük bir padişah"* olarak nitelendirilen Osmanlı padişahı kimdir?**

A) I.Selim
B) II.Mehmet
C) I.Süleyman
D) II.Murat
E) I.Bayezit

2. **Arapça, Farsça, Latince, Rumca, Slavca, İbranice ve Çağatayca olmak üzere yedi dil bilen ve 1466 yılında Batlamyus haritasını yeniden tercüme ettirip haritadaki adları Arap harfleriyle yazdıran Osmanlı padişahı kimdir?**

A) II.Bayezit B) I.Murat C) I.Selim
D) II.Mehmet E) II.Murat

3. **Osmanlı padişahı Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde kuşatıldığı hâlde alınamayan Rodos ve Belgrad, aşağıdaki Osmanlı padişahlarından hangisi döneminde fethedilmiştir?**

A) I.Bayezit
B) I.Selim
C) I.Süleyman
D) II.Selim
E) III.Murat

4. **1571 senesinde Osmanlı Devleti'nin Venedik'e ait bir ada olan Kıbrıs'ı fethetmesi, aşağıdakilerden hangisine neden olmuştur?**

A) Cerbe Deniz Savaşı
B) Sinop Vakası
C) İnebahtı Deniz Muharebesi
D) Çanakkale Savaşı
E) Preveze Deniz Savaşı

5. **1515 yılında Osmanlı Devleti'nin Dulkadiroğulları ile yaptığı hangi savaşı kazanması Anadolu Türk siyasi birliğini kesin olarak sağlamıştır?**

A) Otlukbeli B) Çaldıran
C) Mercidabık D) Turnadağ
E) Ridaniye

6. **1526 yılında Osmanlı Devleti'nin Macaristan'ı mağlup ettiği Osmanlı ve dünya tarihinin en kısa süren meydan savaşı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Mohaç B) Ridaniye
C) Otlukbeli D) Kırım
E) Çaldıran

7. **XVI. yüzyıl Osmanlı Devleti sadrazamlarından Sokullu Mehmet Paşa, 1571 yılında yaşanan hangi gelişme sonrası kendisini ziyaret eden Venedik elçisine; "Biz sizden Kıbrıs'ı almakla kolunuzu kesmiş olduk. Siz donanmamızı yakmakla bizim sakalımızı traş etmiş oldunuz." sözlerini söylemiştir?**

A) İnebahtı Deniz Savaşı
B) Cerbe Deniz Savaşı
C) Preveze Deniz Savaşı
D) Navarin Olayı
E) Çeşme Baskını

8. **Fatih Sultan Mehmet Zamanı'nda Topkapı Sarayı'na taşınan Enderundan eğitimlerini tamamlayanların görevlerine atanmasına ne isim verilmiştir?**

A) Amin alayı B) Çıkma C) Berat
D) Huzur E) Sancak

OK-YAY
OK-YAY

9. **Osmanlı Devleti XVI. yüzyılda Baharat Yolu'nun hâkimiyeti için hangi devletle mücadele etmiştir?**

A) Venedik B) İspanya C) Malta
D) Portekiz E) Ceneviz

10. **Fatih Sultan Mehmet, 1461 senesinde hangi devlete son vererek, Bizans Devleti'nin tekrar kurulma ihtimalini ortadan kaldırmıştır?**

A) Sırbistan
B) Candaroğulları
C) Arnavutluk
D) Bosna-Hersek
E) Trabzon Rum İmparatorluğu

11. **1492'de İspanya'da baskı ve katliama uğrayan Yahudileri Osmanlı topraklarına getirip İstanbul'a yerleştiren Osmanlı padişahı kimdir?**

A) I.Bayezit
B) II.Mehmet
C) I.Süleyman
D) I.Selim
E) II.Bayezit

12. I. Cenevizlilerden Amasra'nın alınması
II. Kırım'ın fethedilmesi
III. İsfendiyaroğulları'ndan Sinop ve Kastamonu'nun alınması

Buna göre Fatih Sultan Mehmet Zamanı'nda yaşanan gelişmelerden hangileri, Anadolu Türk siyasi birliğini sağlamaya yöneliktir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

13. **Osmanlı Devleti'nde *Muhibbi* mahlasıyla şiirler yazan Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) I.Selim
B) I.Süleyman
C) II.Mehmet
D) II.Bayezit
E) III.Murat

14. **Aşağıdakilerden hangisi Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde fethedilen yerlerden biri değildir?**

A) Belgrad B) Mora
C) Bosna D) Boğdan
E) Kırım

15. **Osmanlı Devleti'nin XV. yüzyılda Venedik'e vermiş olduğu imtiyazlar;**

I. ticari hareketlilik sağlamak,
II. Venedik'i Haçlı İttifakından koparmak,
III. Akdeniz'de korsan faaliyetlerini durdurmak

amaçlarından hangilerine yöneliktir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

16. **Fatih Sultan Mehmet Türk birliğini bozmaya yönelik faaliyetleri ve Avrupalı devletlerle kurduğu ittifaklardan dolayı Uzun Hasan ile 1473'te hangi savaşı yapmıştır?**

A) Cerbe Deniz Savaşı
B) Otlukbeli Savaşı
C) Preveze Deniz Savaşı
D) Mercidabık Savaşı
E) Turnadağ Savaşı

OK-YAY

OK-YAY

17. **Osmanlı padişahlarından Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde aşağıdaki yerlerden hangisinin 1475 yılında fethedilmesi, Karadeniz'i bir Türk gölü hâline getirmiştir?**

A) Trabzon B) Mora C) Kırım
D) Otranto E) Arnavutluk

18. **Osmanlı padişahlarından Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde Avusturya ile 1533 yılında yapılan hangi antlaşma sonucunda, Orta Avrupa'nın siyasi üstünlüğü Osmanlı Devleti'nin eline geçmiştir?**

A) Nasuh Paşa
B) İstanbul
C) Amasya
D) Kasr-ı Şirin
E) Zitvatorok

19. **XVI. yüzyılda, Fatih Sultan Mehmet'in İstanbul'u fethedip önemli ticaret yollarını ele geçirmesi, Avrupalıları aşağıdakilerden hangisi yapmaya zorlamıştır?**

A) Sanayi İnkılabı
B) Reform
C) Fransız İhtilali
D) Rönesans
E) Coğrafi Keşifler

20. **Osmanlı Devleti ile İran arasında 1555 yılında yapılan ilk resmî antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kasr-ı Şirin
B) Kerden
C) Amasya
D) Nasuh Paşa
E) Ferhat Paşa

21. **Aşağıdakilerden hangisi Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde çıkan isyanlardan biri değildir?**

A) Şah Kulu B) Ahmet Paşa
C) Kalenderoğlu D) Baba Zünnun
E) Canberdi Gazali

22. **XVI. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin bir iç sorunuyken uluslararası bir sorun hâline gelen gelişme aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Azınlıklar B) Boğazlar
C) Yabancı Okullar D) Cem Sultan
E) Kapitülasyonlar

23. **Zihniyetiyle, bilim insanlarına gösterdiği sevgi ve fikrî özgürlük ile *"Bir ayağı Şark'ta bir ayağı Garb'ta olan büyük hükümdar"* ünvanı verilen Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) II.Mehmet
B) I.Selim
C) I.Süleyman
D) II.Bayezit
E) II. Murat

24. I. Reform
II. Rönesans
III. Coğrafi Keşifler

İstanbul'un 1453 yılında Osmanlı Devleti tarafından fethedilmesi, ileride hangi gelişmelerin yaşanmasında etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

OK-YAY

OK-YAY

1. 1512-1520 yılları arasında padişahlık yapan Yavuz Sultan Selim, sekiz yıllık saltanatı boyunca yaptığı fetihlerle tarihçiler tarafından **"Sekiz yıla seksan yıllık iş sığdırmış büyük bir padişah"** olarak nitelendirilmiştir.

CEVAP A

2. 1451-1481 yılları arası hükümdarlık yapan Fatih Sultan Mehmet toplamda yedi dil bilmektedir. Fatih ayrıca ünlü Batlamyus haritasını yeniden tercüme ettirerek haritadaki adları Arap harfleriyle yazdırmıştır.

CEVAP D

3. Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde kuşatılan ancak alınamayan **Rodos** ve **Belgrad,** Kanuni Sultan Süleyman Zamanı'nda fethedilmiştir.

CEVAP C

4. 1571 yılında Osmanlı Devleti Venedik'in elinden Kıbrıs'ı almıştır. Bunun üzerine Haçlılar da İnebahtı Deniz Savaşı'nda Osmanlı donanmasını yakmıştır.

CEVAP C

5. 1515 yılında yapılan Tumadağ Savaşı'yla Dulkadiroğulları Beyliği'ne tamamen son verilmiştir. Böylece Anadolu Türk siyasi birliği kesin olarak sağlanmıştır.

CEVAP D

6. 1526 yılında Osmanlı Devleti ile Macaristan arasında yapılan Mohaç Meydan Muharebesi iki saatlik kısa bir süre içerisinde Osmanlı kuvvetlerinin mutlak zaferiyle sonuçlanan dünya tarihinin en kısa süren meydan muharebesidir.

CEVAP A

7. **Sokullu Mehmet Paşa;** 1571 yılında Venedik'in elinden Kıbrıs'ı almıştır. Bunun üzerine Venedik'in çağrısıyla Osmanlı Devleti'ne karşı denizlerde bir Haçlı ittifakı kurulmuştur. Bu ittifak Kıbrıs'ı geri almak için saldırsa da başarılı olmamıştır ancak Haçlı ordusu intikam alabilmek için İnebahtı'da bulunan Osmanlı donanmasını yakmıştır. Sokullu Mehmet Paşa da bu olay sonrası kendini ziyarete gelen Venedik elçisine soruda yer alan sözleri söylemiştir.

CEVAP A

8. İlk defa II.Murat Dönemi'nde Edirne'de kurulan Enderun, Fatih Dönemi'nde Topkapı Sarayı'na taşınmıştır. Bir çok odadan oluşan Enderunda eğitimini tamamlayanlar birunda ve taşrada çeşitli görevlere atanmıştır. Bu görevlendirmeye ise **"Çıkma"** adı verilmiştir.

CEVAP E

9. Osmanlı Devleti XVII. yüzyılda Baharat Yolu hâkimiyeti için Portekizlilerle mücadeleye girmiştir. Portekizliler, yapmış olduğu seferlerle Çin ve Japonya'ya kadar olan okyanusu kontrolleri altına almışlardır. Bu gelişme sonucunda Hint Okyanusu'ndan Avrupa'ya sevk edilen mallar Portekizlilerin tekeline geçmiştir.

CEVAP B

10. Amasya valisinin akınları neticesinde Trabzon Rum İmparatorluğu zayıflatılmış, 15 Temmuz 1461'de kuşatılan Trabzon, 15 Ağustos 1461 tarihinde fethedilmiştir. Yakalanan Bizans şehzadesi ise idam edilmiştir. Böylece Bizans'ın tekrar dirilme umutları sona ermiştir.

CEVAP C

11. II.Bayezit Dönemi'nde İspanya'da yaşayan Müslümanlar ve Yahudiler baskı ve katliama maruz kalmıştır. Bunun üzerine II.Bayezit, İspanya'ya gönderdiği gemilerle orada bulunan hem Müslüman hem de Yahudileri İstanbul'a getirmiştir.

CEVAP B

12. Anadolu coğrafyası içinde yaşayan bir Türk beyliğinin ya da devletinin bir başka Türk devleti tarafından sınırlarına katılması Anadolu Türk siyasi birliğini sağlamaya yönelik bir çalışmadır. Cenevizlilerin Türk olmaması ve Kırım'ın da Anadolu'da bulunmaması gibi nedenlerden dolayı bu iki bölgenin fethedilmesi, Anadolu Türk siyasi birliğini sağlama çabası içinde yer almaz. Türk beyliği olan ve Anadolu'da Kastamonu ve Sinop'ta faaliyet gösteren İsfendiyaroğulları'na son verilmesi ise Anadolu Türk siyasi birliğini sağlamaya yöneliktir.

CEVAP E

OK-YAY

13. Osmanlı padişahlarından Kanuni Sultan Süleyman (I.Süleyman) **"Muhibbi"** mahlasını kullanarak şiirler yazmıştır.

CEVAP B

14. Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde Osmanlı Devleti aleyhine ittifaklar kuran Sırbistan'ın üzerine sefer düzenlemiştir. Bu sefer sonucu Belgrad hariç tüm Sırbistan fethedilmiştir.

CEVAP A

15. Osmanlı Devleti XV. yüzyılda Venedik'e imtiyazlar vermiştir. Osmanlı Venedik'e imtiyaz vermekle; ticari hareketliliği artırmak ve Haçlı ittifaklarının içinde devamlı yer alan Venedik'i bu ittifaktan çıkarmayı amaçlamıştır.

CEVAP C

16. Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde, Uzun Hasan yönetimindeki Akkoyunlu Devleti özellikle hâkim olduğu Doğu Anadolu Bölgesi'nde gücünü giderek artırmış ve Şiiliği yayma faaliyetlerine hız vermiştir. Ayrıca Osmanlının karşısında olan Türk beyliklerine destek verirken Avrupalı devletlerle de Osmanlı aleyhine ittifaklar yapmıştır. Bunun üzerine Fatih, Akkoyunlular üzerine sefere çıkmıştır. Erzincan dolaylarında yapılan Otlukbeli Savaşı'yla Akkoyunlular mağlup edilerek Doğu Anadolu'nun güvenliği sağlanmıştır.

CEVAP E

17. İpek Yolu'nun bir başka durağı olan Kırım,1475'te Gedik Ahmet Paşa tarafından fethedilmiştir. Kırım'ın da alınmasıyla Karadeniz'i çevreleyen tüm kara parçaları alınarak Karadeniz bir Türk gölü hâline getirilmiştir.

CEVAP C

18. 1533'te, Osmanlı Devleti ile Avusturya arasında yapılan İstanbul Antlaşması'yla, Avusturya arşidükü (kralı) Osmanlı sadrazamına denk sayılmıştır. (Bu durum Osmanlı padişahına denk bir devlet yöneticisinin olmadığını göstermesi açısından önemlidir.) Böylece Osmanlı Devleti Orta Avrupa'nın siyasi üstünlüğünü ele geçirmiştir.

CEVAP B

19. Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde İpek Yolu'nun son merkezleri olan İstanbul ve Kırım fethedilmiştir. Ayrıca Boğazlar'da Osmanlı Devleti'nin eline geçmiştir. Bu gelişmeler üzerine Avrupalılar yeni ticaret yolları bulabilmek için Coğrafi Keşifleri başlatmıştır.

CEVAP D

20. Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde İran Hükümdarı Tahmasb'ın Osmanlı topraklarına saldırması üzerine Kanuni, İran'a dört sefer düzenledi. İran barış isteyince de 1555 yılında Amasya Antlaşması imzalanmıştır. Amasya Antlaşması Osmanlı Devleti'nin İran'la imzaladığı ilk resmi antlaşma olmuştur.

CEVAP C

21. 1520'de tahta çıkan Kanuni Sultan Süleyman Anadolu ve Mısır'da çıkan birçok isyan ile uğraşmıştır. Şah Kulu İsyanı ise II.Bayezit Dönemi'nde ortaya çıkmıştır.

CEVAP A

22. Fatih Sultan Mehmet'in ölümü sonrası oğulları II.Bayezit ile Cem Sultan arasında taht kavgası başlamıştır. Bu taht kavgasını kaybeden Cem Sultan önce Memlüklere, daha sonra ise Saint Jean (Sen Jan) Şövalyeleri'nin daveti üzerine Rodos'a gitmiştir. Buradan da Avrupa'ya götürülen Cem Sultan 1495 yılına kadar Papa'nın yanında kalmıştır. Böylece Osmanlı Devleti'ni ilgilendiren bu iç olay, Cem Sultan'ın Avrupa'ya götürülmesiyle uluslararası bir sorun hâline gelmiştir.

CEVAP B

23. Osmanlı padişahlarından II.Mehmet (Fatih Sultan Mehmet) ilme ve ilim adamlarına çok değer vermiştir. Dünyanın dört bir tarafından ilim insanlarını saraya davet ederek onlarla fikir alışverişinde bulunmuştur. Bu yüzden kendisine **"Bir ayağı Şark'ta bir ayağı Garp'ta olan büyük hükümdar"** ünvanı verilmiştir.

CEVAP A

24. İstanbul'un fethedilmesi sonucu Bizanslı bilim insanları İstanbul'dan ayrılıp İtalya'da Rönesans Hareketlerinin başlamasında etkili olurken, ticaret yollarının Osmanlı Devleti'nin denetimine girmesiyle de Avrupalı devletler yeni yollar bulmak amacıyla Coğrafi Keşifleri başlatmıştır. Katolik Kilisesinde yapılan düzenlemeler olan Reform'un başlamasında, Osmanlı Devleti'nin herhangi bir etkisi olmamıştır.

CEVAP D

OK-YAY
OK-YAY

1. **Osmanlı Devleti'nin Akdeniz'i bir Türk gölü hâline getirmesi, hangi savaşın sonucunda gerçekleşmiştir?**

A) Cerbe Deniz Savaşı
B) Preveze Deniz Savaşı
C) Hint Deniz Seferleri
D) Prut Savaşı
E) Mohaç Meydan Muharebesi

2. **Osmanlı Devleti'nin denizlerdeki hangi savaşı kazanmasının yıl dönümü günümüzde *Donanma Günü* olarak kutlanmaktadır?**

A) Çalı Bey
B) Cerbe Deniz
C) Çanakkale
D) Preveze Deniz
E) İnebahtı

3. **Aşağıda verilen hangi Osmanlı padişahına, Hicaz bölgesine Osmanlı topraklarına kattığından dolayı *Hadimü'l Haremeyn-i Şerifeyn* (Mekke ve Medine'nin hizmetçisi) ünvanı verilmiştir?**

A) II.Mehmet B) I.Selim
C) II.Murat D) I.Bayezit
E) II.Süleyman

4. **Kanuni Sultan Süleyman 1566 yılındaki son seferini hangi yere yapmıştır?**

A) Belgrad'a B) Rodos'a C) Budin'e
D) Zigetvar'a E) Viyana'ya

5. **Osmanlı padişahlarından Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde, Haçlılar ile 1560 yılında yapılan hangi savaş sonrası, Osmanlı Devleti'nin Kuzey Afrika'daki üstünlüğü kesinleşmiştir?**

A) Preveze Deniz Savaşı
B) Hotin Savaşı
C) Cerbe Deniz Savaşı
D) Sırpsındığı Savaşı
E) Turnadağ Savaşı

6. **Osmanlı Devleti'nin yönetim sistemi Yavuz Sultan Selim'e, kadar monarşik bir özellik gösterirken 1517 yılında yaşanan hangi gelişme ile monarşinin yanında teokratik bir yapıya da kavuşmuştur?**

A) Mısır Seferi sonucunda halifeliğin alınması
B) Dulkadiroğulları Beyliği'ne son verilmesi
C) Kıbrıs'ın Venediklilerin elinden alınması
D) Ekber ve erşet sisteminin getirilmesi
E) Avrupa'da Reform Hareketi'nin başlaması

7. **XVI. yüzyılda hangi Osmanlı padişahı zamanında yaşanan gelişmelerden dolayı Batı'ya yapılan seferlerde bir durgunluk yaşanmıştır?**

A) II.Mehmet B) I.Selim
C) II.Bayezit D) I.Süleyman
E) II.Selim

8. Osmanlı Devleti padişahı Fatih Sultan Mehmet, İstanbul'u fethedip Bizans İmparatorluğu'na son verdiği hâlde, İstanbul'da bulunan Ortodoks kilisesinin varlığına dokunmamıştır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi Fatih'in bu yolla ulaşmak istediği bir amaç olamaz?

A) Hristiyanlar arasında yaşanan mezhep ayrılıklarına son vermek
B) Yönetimi altındaki Hristiyanlara hoşgörü ile davranıldığını ortaya koymak
C) Ortodoks kilisesinin hareketlerini kontrol altında tutmak
D) Katolik kilisesine karşı bir güç oluşturmak
E) Balkanlar'da yapılacak savaşlarda Rumların desteğini sağlamak

OK-YAY

9. **Osmanlı Devleti'nin 1538-1553 yılları arasında Hint Denizi'ne yapılan seferlerde başarılı olamamasının nedenleri arasında hangisi bulunmaz?**

A) Osmanlı donanmasının okyanus şartlarına uygun olmaması
B) Malta Kuşatması sırasında Turgut Reis'in şehit düşmesi
C) Portekiz donanmasının güçlü olması
D) Gücerat sultanlarının Osmanlı donanmasına yardım etmemesi
E) Hint Denizi'nin Osmanlı gemicileri tarafından iyi tanınmaması

10. **II.Bayezit Dönemi'nde 1511'de Tokat, Amasya ve Çorum civarında Safevi Devleti hükümdarı Şah İsmail tarafından da desteklenen hangi isyan ortaya çıkmıştır?**

A) Baba Zünnun B) Şah Kulu
C) Şeyh Bedrettin D) Bozoklu Celâl
E) Buçuktepe

11. **Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde yapılan fetihlerin amaçları arasında aşağıdakilerden hangisi bulunmaz?**

A) Ticaret yollarını ele geçirmek
B) Bizans'ın yeniden kurulmasını engellemek
C) Anadolu Türk siyasi birliğini sağlamak
D) Karadeniz ticaretine egemen olmak
E) Hristiyan dünyasını birleştirmek

12. **Osmanlı padişahlarından hangisinin zamanında, Anadolu Türk siyasi birliği kesin olarak sağlanmıştır?**

A) I.Bayezit
B) II.Mahmud
C) II.Mehmet
D) I.Süleyman
E) I.Selim

13. I. Hicaz su yolları problemini çözmek
II. Memlüklerle iş birliği içinde olan Dulkadiroğullarına son vermek
II. İslam dünyasının liderliğini ele geçirmek

Yukarıda verilenlerden hangileri, Yavuz Sultan Selim'in Memlükler üzerine sefere çıkmasında etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

14. **Osmanlı padişahı Yavuz Sultan Selim Dönemi'nde *Mercidabık* ve *Ridaniye* savaşları hangi devlet ile yapılmıştır?**

A) Safeviler
B) Akkoyunlular
C) Dulkadiroğulları
D) Memlükler
E) Timurlular

15. **Aşağıdakilerden hangisi Yavuz Sultan Selim'in yaptığı Mısır Seferi'nin sonuçlarından biri değildir?**

A) Memluk Devleti yıkıldı.
B) Halifelik Osmanlılara geçti.
C) Mukaddes emanetler İstanbul'a getirildi.
D) Akdeniz bir Türk gölü hâline geldi.
E) Baharat Yolu, Osmanlı Devleti'nin eline geçti.

16. **Osmanlı Devleti'nin Memluk Devleti ile Ridaniye Savaşı'nı yaptığı 1517 yılında Avrupa'da yaşanan eş gelişme aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Coğrafi Keşifler
B) Reform
C) Rönesans
D) Yüzyıl Savaşları
E) Otuz Yıl Savaşları

OK-YAY
OK-YAY

17. **Kanuni Sultan Süleyman'ın XVI. yüzyılda Fransa'ya kapitülasyon vermesi;**

I. Akdeniz ticaretini canlandırma,

II. Avrupa siyasi birliğini parçalama,

III. Çanakkale ve İstanbul boğazlarının güvenliğini sağlama

amaçlarından hangilerine yöneliktir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

18. "Benim altınla doldurduğum hazineyi, torunlarımdan her kim doldurabilirse kendi mührü ile mühürlesin, aksi hâlde Hazine-i Hümayun benim mührümle mühürlensin." **sözlerini vasiyet olarak bırakan Osmanlı padişahı kimdir?**

A) I.Süleyman
B) II.Bayezit
C) I.Selim
D) I.Bayezit
E) II.Mehmet

19. **Osmanlı Devleti'nin Yükselme Dönemi'nde II.Bayezit ile kardeşi Cem Sultan arasında yaşanan taht kavgasının bir iç sorunken uluslararası bir soruna dönüşmesinin <u>temel sebebi</u> aşağıdakilerden hangisidir?**

A) II.Bayezit'in tahta geçmesi
B) Cem Sultan'ın önce Rodos Şövalyelerine sonra Papalığa sığınması
C) Osmanlının Yükselme Dönemi'ni sona erdirmesi
D) II.Bayezit'in tahta geçmesinde devşirmelerin desteğini alması
E) Cem Sultan'ın kendi adına hutbe okutması

20. **1453 yılında İstanbul'un fethedilmesinin Türk tarihi açısından sonuçları arasında hangisi <u>bulunmaz</u>?**

A) II.Mehmet *Fatih* ünvanı almıştır.
B) İstanbul, Osmanlı Devleti'nin başkenti ilan edilmiştir.
C) Osmanlı Devleti, Yükselme Dönemi'ne girmiştir.
D) Orta Çağ sona erip, Yeni Çağ başlamıştır.
E) Ortodoks halkın koruyuculuğunu Osmanlı Devleti üstlenmiştir.

21. **Osmanlı Devleti'nin XV. yüzyılda hangi yeri alması, İslam dünyasında *Parlak fetih* anlamına gelen *Fethi Mübin* olarak adlandırılmıştır?**

A) Edirne B) İstanbul
C) Semerkant D) Bursa
E) Mısır

22. **Aşağıdakilerden hangisi II.Mehmet'in İstanbul'u fethetmesinin nedenlerinden biri <u>değildir</u>?**

A) Bizans'ın Osmanlı şehzadelerini kışkırtması
B) Anadolu ve Rumeli arasındaki toprak bütünlüğünün sağlanmak istemesi
C) Ticaret yollarının ve kazançlarının ele geçirilmek istenmesi
D) Eski bir kültür ve yerleşim merkezi olması
E) Doğu'nun zenginliklerine ulaşılmak istenmesi

23. **Aşağıdakilerden hangisi Fatih Sultan Mehmet'in İstanbul'un fethi için yaptığı hazırlıklardan biri <u>değildir</u>?**

A) Dört yüz parçalık bir donanma hazırlaması
B) Rumeli Hisarı'nı yaptırması
C) Avrupalı devletlerden askeri güç talep etmesi
D) Havan topları döktürmesi ve tekerlekli kule yaptırması
E) Karamanoğulları ile barış antlaşması yapması

24. **1519'da Tokat ve civarında başlayan ve Celâli İsyanlarının ilki olan *Bozoklu Celâl İsyanı* Osmanlı padişahlardan hangisinin döneminde ortaya çıkmıştır?**

A) I.Selim
B) II.Bayezit
C) II.Mehmet
D) II.Mahmud
E) I.Süleyman

OK-YAY

1. Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde, Barbaros Hayreddin Paşa komutasındaki Osmanlı donanması Haçlıları 1538'de **"Preveze Deniz Savaşı"** ile mağlup etmiştir. Böylece Mora ve Dalmaçya kıyılarının Osmanlı Devleti'nin eline geçmesiyle Akdeniz'de üstünlük de Osmanlı Devleti'ne geçmiş olmuştur. **Bu savaşın sonunda Akdeniz bir Türk gölü hâline gelmiştir.**

CEVAP E

2. 1538'te Osmanlı Devleti ile Haçlı ordusu Preveze Deniz Savaşı'nda karşı karşıya geldiler. Barbaros Hayreddin Paşa komutasındaki Osmanlı ordusu Andrea Doria komutasındaki Haçlı ordusunu mağlup etmiştir. (27 Eylül 1538) Bu zaferin yıl dönümü günümüzde **"Donanma Günü"** olarak kutlanmaktadır.

CEVAP D

3. Osmanlı Devleti Yükselme Dönemi padişahlarından biri olan I.Selim (Yavuz Sultan Selim) 1516 Mercidabık ve 1517 Ridaniye Savaşları ile Memlükler'e son vermiş, Hicaz olmak üzere Mısır ve Suriye'yi de Osmanlı topraklarına katmıştır. Bu gelişme üzerine kendisine **Hadim'ül Haremeyn-i Şerifeyn** (Mekke ve Medine'nin Hizmetçisi) ünvanı verilmiştir.

CEVAP E

4. Osmanlı Devleti'nde en uzun süre (1520-1566) tahtta kalan padişah Kanuni Sultan Süleyman'dır. 46 sene boyunca sayısız seferler yapan Kanuni, **"Zigetvar Seferi"** sırasında hayatını kaybetmiştir.

CEVAP C

5. 1560 yılında Haçlı donanmasının Kuzey Afrika'da Türk egemenliğine son vermek istemesi üzerine İspanyolların elinde bulunan Cerbe Adası, Turgut Reis tarafından kuşatılmıştır. Piyale Paşa'nın da desteğiyle Haçlı ordusu mağlup edilmiştir. Böylece Kuzey Afrika'daki Türk üstünlüğü bu savaşın kazanılmasıyla kesinleşmiştir.

CEVAP C

6. Osmanlı yönetim sistemi, Yavuz Sultan Selim'in 1517 yılında Mısır'a düzenlediği sefere kadar monarşik (tek kişinin mutlak egemenliği) bir özellik taşırken, 1517'de Memluk Devleti'nin yıkılıp halifeliğin Osmanlı Devleti'ne geçmesiyle monarşik yapının yanında teokratik (dine dayalı) bir yapıya da kavuşmuştur.

CEVAP A

7. II.Bayezit, Yükselme Dönemi'nin Fatih'ten sonra gelen ikinci padişahıdır. Kendi döneminde Cem Sultan Olayı ile uğraşması ve Avrupalıların Osmanlının batıya sefer yapması hâlinde Cem Sultan'ı Anadolu topraklarına geri gönderip tekrar taht kavgalarını başlatma tehditleri yüzünden bu dönemde batıya çok az sefer yapılabilmiştir.

CEVAP B

8. Fatih Sultan Mehmet İstanbul'un fethettikten hemen sonra Ortodoks kilisesinin varlığına dokunmayarak; Hristiyanlara hoşgörülü davranıldığını göstermek, Ortodoks kilisesinin hareketlerini kontrol altında tutmak, Katolik kilisesine karşı güç oluşturmak ve Rumeli'de yapılacak seferlerde Ortodoks Rumların desteğini almayı amaçlamıştır. Fatih'in Katolik- Ortodoks mezhep ayrılıklarına son vermek gibi bir amacı ise olmamıştır.

CEVAP A

9. Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde Gücerat hükümdarının Portekiz saldırılarına karşı Osmanlı Devleti'nden yardım istemesi üzerine 1538, 1551, 1552 ve 1553 yıllarında Hint Denizi'ne dört sefer düzenlenmiştir. Yapılan bu seferlerde ise istenilen başarı elde edilememiştir. Turgut Reis'in Malta Kuşatması (1565) sırasında şehit olmasının bu olaydan daha önce yaşanan Hint Deniz Seferlerinin başarılı olamamasına herhangi bir etkisi bulunmamaktadır.

CEVAP E

10. Osmanlı Devleti'nin doğu sınırında bulunan Safevi Devleti (İran) Şiilik propagandası yolu ile Osmanlı Devleti'nin topraklarının ele geçirmek istemiştir. Bu amaçla Tokat ve çevresindeki Şiileri ayaklandırarak **"Şah Kulu İsyanı"**nı başlatmıştır. Osmanlı Devleti ise bu isyanı bastırarak Şiilik faaliyetlerinin yayılmasını engellemiştir.

CEVAP B

11. Fatih Sultan Mehmet, İstanbul ve Kırım'ı alarak Karadeniz ticaretine egemen olmuştur. Mora ve Trabzon'u fethederek Bizans'ın tekrar diriltme umutlarını sona erdirirken İstendiyaroğulları ve Karamanoğulları üzerine yaptığı seferlerle de Anadolu Türk siyasi birliğini sağlamaya çalışmıştır. Ayrıca Fatih ve sonrasında gelen hiçbir Osmanlı padişahı parçalanmış bir şekilde olan Hristiyan dünyasını (Katolik-Ortodoks) birleştirerek güçlü bir rakibinin ortaya çıkmasını istememiştir. Fatih'te bunun tam tersini yaparak kapalı hâlde bulunan Ortodoks kilisesini açtırarak bu bölünmenin devam etmesini istemiştir.

CEVAP B

OK-YAY
OK-YAY

12. Yavuz Sultan Selim, Çaldıran Savaşı dönüşünde Dulkadiroğulları Beyliği üzerine giderek **"Turnadağ Savaşı"** ile bu beyliğe son vermiş ve böylece Anadolu'da alınacak hiçbir Türk beyliği de kalmamıştır. Böylece Anadolu'da Türk siyasi birliği kesin olarak sağlanmıştır.

CEVAP E

13. Osmanlı - Memluk ilişkileri ilk olarak Yıldırım Bayezit Dönemi'nde bozulmuştur. Fatih Zamanı'nda ise kutsal topraklara gidilen yollardaki su kuyularının kapalı olması (Hicaz su yolları meselesi) yüzünden Türk hacılarının yollarda hayatını kaybetmesi ilişkileri gerginleştirmiştir. Bu gerginlik II.Bayezit Dönemi'nde savaşa dönüşmüştür. Yavuz Sultan Selim'in Memlüklerle yakın ilişki içinde olduğu Dulkadiroğulları Beyliği'ne son vermesi, Hicaz su yolları probleminin çözülememesi ve her iki devletin de İslam dünyasının liderliği için çekişmesi, Yavuz'un Memlükler üzerine sefer düzenlemesinde etkili olmuştur.

CEVAP E

14. 1516 **Mercidabık** ve 1517 **Ridaniye** savaşları, Osmanlı Devleti ile Memluk Devleti arasında yapılmıştır.

CEVAP D

15. Yavuz Sultan Selim Dönemi'nde seferler Memluk Devleti üzerine yapılmıştır ancak bu seferler sonucunda Akdeniz bir Türk gölü hâline gelmemiştir. Akdeniz'in bir Türk gölü hâline gelmesi ise Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde olmuştur.

CEVAP A

16. **1517** yılında Osmanlı Devleti Ridaniye Savaşı ile Memluk Devleti'ne son verirken aynı yıl Avrupa'da Martin Luther, Wittenberg Kilisesinin duvarına 95 maddelik bildiriye asarak **Reform**'u başlatmıştır.

CEVAP B

17. Kanuni Sultan Süleyman, Fransa Kralı Fransuva'yı Roma-Germen İmparatoru Şarkları'in elinden kurtarmıştır. Bu olay her iki devleti de birbirine yaklaştırmıştır. Bunun üzerine Kanuni; Akdeniz ticaretini canlandırmak ve Avrupa Hristiyan birliğini parçalamak (Fransa'yı yanına çekerek) için 1535 yılında Fransa'ya kapitülasyon adı verilen ticari ve hukuki ayrıcalıklar tanımıştır. Kanuni'nin Fransa'ya bu kapitülasyonları vermesinde; Çanakkale ve İstanbul boğazlarının güvenliği sağlamaya yönelik herhangi bir amacı ise bulunmamaktadır.

CEVAP C

18. 1512-1520 yılları arasında padişahlık yapan Yavuz Sultan Selim, Mısır Seferi sonucunda hazineyi altınla doldurmuş ve ardından da vasiyetini açıklamıştır. O tarihten sonra gelen hiçbir padişah da hazineyi Yavuz Sultan Selim kadar dolduramadığı için hazinenin kapısı daima Yavuz Sultan Selim'in mührüyle mühürlenmeye devam etti.

CEVAP C

19. Fatih Sultan Mehmet'in ölümünden sonra oğulları II.Bayezit ile Cem Sultan arasında taht kavgası başlamıştır. II.Bayezit'a yenilen Cem Sultan önce Karamanoğulları'na sonra Rodos Şövalyeleri'ne daha sonra ise Papa'ya sığınmıştır. Böylece Cem Sultan Olayı Osmanlının bir iç sorunu uluslararası bir soruna dönüşmüştür.

CEVAP B

20. 29 Mayıs 1453 yılında İstanbul'un fethedilmesinin Türk ve dünya tarihi açısından birçok sonucu olmuştur. Orta Çağ'ın sona erip Yeni Çağ'ın başlaması ise Türk tarihi açısından değil, dünya tarihi açısından önemli bir sonuçtur.

CEVAP D

21. 1453'te İstanbul'un alınması ile Bizans İmparatorluğu sona ermiştir. Bu olay İslam dünyasında da büyük yankı uyandırmıştır. Bu yüzden İslam dünyası İstanbul'un alınmasını **"Feth-i Mübin"** (Parlak Fetih) olarak nitelendirmiştir.

CEVAP E

22. Hristiyan dünyasının en büyük kalesi sayılan İstanbul'un fethedilme nedenleri arasında doğunun zenginliklerine ulaşma isteği yoktur. Çünkü; İstanbul Osmanlı Devleti'nin batı yönünde kalan bir kentidir. Doğu'nun zenginliklerine ulaşılmak istenmesi ise Haçlı Seferleri'nin yapılmasının nedenleri arasındadır.

CEVAP C

23. Osmanlı Devleti, İstanbul'un fethi için Rumeli Hisarı'nı yaptırırken İstanbul'un surlarını yıkacak şekilde büyük toplar (Şahi) döktürmüştür. Osmanlı Devleti, Bu süreçte İstanbul'un fethi için herhangi bir Avrupalı devletten yardım istememiştir. Fetih öncesi Avrupalı devletlerden yardım isteyen ise Bizans İmparatorluğu olmuştur.

CEVAP C

24. Yavuz Sultan Selim Dönemi'nde fetihlerin artması sonucu artan masrafların halktan karşılanmasına ve ödedikleri vergilerin yükseltilmesine tepki duyan **Bozoklu Celâl**, 1519 yılında Tokat'ta isyan etmiştir. İsyan bastırılmıştır ancak bundan sonra Anadolu'da ekonomik ve toplumsal nedenlerle çıkan tüm isyanlara "Celâlîlerine benzeyen" anlamında "Celâlî" ismi verilmiştir. (Kelimelerin sonuna takılan "-i" eki, benzeyen anlamındadır. Türk-Türkî, Celâl-Celâlî gibi)

CEVAP A

OK-YAY

1. **1656 yılında tarihe *Vaka-i Vakvakiye* veya *Çınar Vakası* olarak geçen olay, Osmanlı padişahlarından hangisinin döneminde yaşanmıştır?**

A) II.Osman B) I.Süleyman
C) I.Ahmet D) IV.Mehmet
E) IV.Murat

2. **IV. Murat'ın alkol, tütün içilmesi ve kahvehaneleri kapatmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Büyük İstanbul depremi
B) İstanbul yangınları
C) İstanbul Boğazı'nın taşması
D) Viyana bozgunu
E) Müslümanların ibadetlerini aksatması

3. **Osmanlı Devleti'nde en küçük yaşta tahta çıkan padişah kimdir?**

A) IV.Mehmet B) II.Mehmet
C) I.Süleyman D) I.Ahmet
E) II.Osman

4. **XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde ortaya çıkan Celâlî isyanlarından sonra Anadolu'da nizamı ve devlet otoritesini tekrar sağlayan veziriazam kimdir?**

A) Kuyucu Murat Paşa
B) Damat İbrahim Paşa
C) Sokullu Mehmet Paşa
D) Kara Mustafa Paşa
E) Çandarlı Halil Paşa

5. **1571 yılında yaşanan hangi gelişme, Avrupalıların *Yenilmez Türk* kavramını değiştirmesine yol açmıştır?**

A) I.Viyana Kuşatması
B) İnebahtı Deniz Savaşı
C) II.Viyana Kuşatması
D) Lehistan Seferi
E) I.Kosova Savaşı

6. **Osmanlı Devleti'nde ilk defa kendi askeri ve halkı tarafından katledilen padişah kimdir?**

A) I.Murat B) II.Abdülhamid
C) III.Selim D) II.Osman
E) I.Mustafa

7. **Osmanlı Devleti'nin kara ordusunun en önemli unsuru olan yeniçerilerin disiplinsizliği ve isteksizliği ilk defa hangi sefer sırasında kendini göstermiştir?**

A) Budin B) Zigetvar C) Belgrad
D) Hotin E) Bağdat

8. **XVII. yüzyılda yoğunlaşan Celâlî isyanları Osmanlı Devleti'nde,**

I. devletin vergi gelirlerinin azalıp para sıkıntısı çekmesine,
II. taşrada sosyal düzenin bozulmasına,
III. üretimin azalması sonucu fiyatların yükselmesine

durumlarından hangilerine neden olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

OK-YAY
OK-YAY

9. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde XVII. yüzyılda ortaya çıkan Suhte Ayaklanmalarının nedenlerinden biri değildir?**

A) Ulema çocuklarının hak etmeden ayrıcalık kazanması
B) Medreselere kapasitelerinin üzerinde öğrenci alınması
C) İlmiye sınıfında yükselmenin rüşvet ve iltimasa bağlı olması
D) Artan enflasyon sebebiyle medrese gelirlerinin azalması
E) Köylünün ağır vergileri ödeyememesi

10. **Aşağıdakilerden hangisi XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin Duraklama Dönemi'ne girmesine yol açan nedenlerden biri değildir?**

A) Doğal sınırlara ulaşılması
B) Avrupa'da yaşanan bilimsel gelişmelerin takip edilememesi
C) Dünya iktisat sisteminin değişmesi
D) Celâli İsyanları'nın yaygınlaşması
E) Patrona Halil İsyanı'nın başarıya ulaşması

11. **Osmanlıda 1603-1610 yılları arasında yaşanan hangi gelişme *Büyük Kaçgun* olarak nitelendirilen olaya, sebep olmuştur?**

A) Moğol istilası
B) Rumeli'deki toprak kayıpları
C) Celâli isyanları
D) Vaka-yı Vakvakiye
E) Veba salgını

12. **Osmanlı padişahı III.Mehmet komutasındaki Osmanlı ordusu, Mohaç'tan 70 yıl sonra hangi meydan muharebesinde zafer elde etmiştir?**

A) Kosova B) Çaldıran C) Hotin
D) Haçova E) Mercidabık

13. **Osmanlı Devleti tarihinde ilk defa gece sokağa çıkma yasağı getiren padişah aşağıdakilerden hangisidir?**

A) II. Osman B) IV. Murat
C) IV. Mehmet D) I. Ahmet
E) II. Mahmud

14. **XVII. yüzyılda yaşayan Koçi Bey'in "Eski zamanda İslam askeri az, öz, temiz ve disiplinli iken şimdi başka asker kalmayıp kulluk ulufeli kula kalıp âleme fesat tohumu ekildi. İstedikleri zaman sefere giderler, itaat yok padişahtan korku yok." sözleri aşağıdaki hangi gelişme ile ilişkilendirilemez?**

A) II. Osman'ın Yeniçeriler tarafından tahttan indirilmesi
B) Cülus bahşişi için sık padişah değişikliğinin yaşanması
C) Vaka-i Vakvakiye ile devlet adamlarının öldürülmesi
D) II. Mahmud'un Yeniçeri Ocağını kaldırması
E) Sefer sırasında Yeniçerilerin isteksiz davranması

15. **1645'te Osmanlılar tarafından kuşatılmaya başlanan Venedik'e ait hangi ada, 1669'da yirmi dört senelik bir kuşatma sonucunda fethedilmiştir?**

A) Rodos B) Girit C) Malta
D) Kıbrıs E) Sakız

16. **XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde bozulmaya başlayan timar sisteminin aşağıdaki alanlardan hangisine olumsuz etkisi daha az olmuştur?**

A) Yönetim B) Askerî C) Ekonomi
D) Sosyal E) Eğitim

OK-YAY

17. **IV. Mehmet Dönemi'nde kendisine sunulan sadrazamlık teklifini, çeşitli şartlar öne sürerek kabul eden devlet adamı kimdir?**

A) Tarhuncu Ahmet Paşa
B) Köprülü Fazıl Ahmet Paşa
C) Merzifonlu Kara Mustafa Paşa
D) Köprülü Mehmet Paşa
E) Alemdar Mustafa Paşa

18. **Aşağıdaki Osmanlı padişahlarından hangisine, XVII. yüzyılda İran üzerine yaptığı seferler sonucunda *Bağdat Fatihi* ünvanı verilmiştir?**

A) II.Osman B) IV.Murat
C) II.Selim D) I.Ahmet
E) II.Mahmud

19. **1699 yılında Osmanlı Devleti'nin imzaladığı hangi antlaşma ile Türklerin Avrupa'da ilerleyişi 1921 Sakarya Meydan Muharebesi'ne kadar durmuştur?**

A) Küçük Kaynarca Antlaşması
B) Belgrad Antlaşması
C) Karlofça Antlaşması
D) İstanbul Antlaşması
E) Paris Barış Antlaşması

20. • Zitvatorok
• Vasvar
• Karlofça

Yukarıda XVII. yüzyıla ait olan bu antlaşmalar, Osmanlı Devleti ile hangi devlet arasında imzalanmıştır?

A) Macaristan B) Avusturya
C) Fransa D) Lehistan
E) Rusya

21. **Osmanlı Devleti'nde XVII. yüzyılda yapılan ıslahatların genel özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi bulunmaz?**

A) Nedenleri araştırılmadan sorunlara çözüm aranmıştır.
B) Avrupa'daki gelişmeler takip edilmiştir.
C) Islahatlar daha çok askerî alanda yapılmıştır.
D) Islahatlara yeniçeriler, devlet adamları, saray kadınları ve ulema engel olmaya çalışmıştır.
E) Baskı ve şiddet yolu ile devlet otoritesi sağlanmak istenmiştir.

22. **1639 yılında Osmanlı Devleti ile İran arasında imzalanan hangi antlaşmayla, günümüzdeki Türkiye-İran sınırı büyük ölçüde belirlenmiştir?**

A) Nasuh Paşa
B) Kasr-ı Şirin
C) Amasya
D) Ferhat Paşa
E) İstanbul

23. **Osmanlı Devleti padişahlarından IV.Murat, devletin kötüye gidişinin nedenlerini ve bu kötü gidişin durdurulması için;**

I. Koçi Bey,
II. Naima
III. Kâtip Çelebi

devlet adamlarından hangilerine risale hazırlatmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

24. **Osmanlı Devleti'nde XVII. yüzyıldan itibaren tımar sisteminin bozulmasının sonuçları arasında aşağıdakilerden hangisi bulunmaz?**

A) Üretim azalarak hayat pahalılaşmıştır.
B) Halktan yeteri derecede vergi toplanamamıştır.
C) Köylüler topraklarını terk ederek göç etmiştir.
D) Şehirlerde asayiş ve işsizlik sorunları ortaya çıkmıştır.
E) Örfi vergilerin köylüden alınması yasaklanmıştır.

OK-YAY
OK-YAY

1. 1656 yılında meydana gelen **"Vaka-i Vakvakiye"** veya **"Çınar Vakası"** dönemin veziriazamı Tarhunculara karşı düzenlenmiştir. Bu olayı devletin en üst bürokratlarından 30'a yakın kişinin çınar ağacına asılması olayıdır. Bu olay IV.Mehmet Dönemi'nde yaşanmıştır.

CEVAP D

2. **IV.Murat;** kahvede geç saatlere kadar oturan ve alkol tüketen bir adamın gece kahveden çıkarken içtiği sigaranın izmaritinden çıkan XVII. yüzyılda İstanbul yangınlarından sonra içki ve tütün içimini yasaklarken, kahvehaneleri de kapatmıştır.

CEVAP E

3. **IV.Mehmet** altı yaşındayken Osmanlı tahtına çıkmıştır. Bu özelliği kendisine Osmanlı Devleti'nde en küçük yaşta padişah olan hükümdar olma ünvanını kazandırmıştır.

CEVAP A

4. Celâli İsyanlarını sert bir şekilde bastıran veziriazam, Kuyucu Murat Paşa'dır. Bir rivayet kendisine **"Kuyucu"** lakabının takılması, isyancıların kellesini alıp kuyulara atması ile ilgilidir.

CEVAP A

5. 1571 yılında gerçekleşen **İnebahtı Deniz Savaşı,** Avrupa'da **"Yenilmez Türk"** kavramının değişmesine neden olmuştur.

CEVAP C

6. II. Osman'ın Hotin Seferi'nde sonra Yeniçeri Ocağını kaldırmak istemesinin Yeniçeriler tarafından duyulması üzerine II.Osman Yedikule Zindanları'na götürülerek şehit edilmiştir.

CEVAP D

7. II.Osman ordusunun başında çıktığı Hotin Seferi'nden sonra beklediği büyük zaferi alamaması, ilk defa bir Osmanlı hükümdarının Yeniçeri Ocağını kaldırma fikrini gündeme getirmesine neden olmuştur.

CEVAP D

8. XVII. yüzyılda Anadolu'da yoğunlaşan Celali İsyanları (Tavil Ahmet, Karayazıcı, Deli Hasan, Canbulatoğlu vb.) devletin vergi gelirlerinin azalıp para sıkıntısı çekmesine, taşrada sosyal düzenin (göçlerin artmasına, köylerden kente göçlerin artmasına) bozulmasına ve bu durumda üretimin azalıp fiyatların artmasına neden olmuştur.

CEVAP E

9. XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde medrese öğrencileri (suhte) ayaklanmıştır. Özellikle ulema çocuklarının kayırılması, medreselere kapasitenin üzerinde öğrenci alınması, rüşvet ve iltimasın (torpil) artması ve medrese gelirlerinin azalması bu isyanların çıkmasının en önemli nedenleri arasında yer almıştır.

CEVAP E

10. **Patrona Halil İsyanı,** 1730 yani XVIII. yüzyıla ait bir gelişmedir. Bu isyanın sonucunda Lale Devri sona ermiştir.

CEVAP E

11. 1603 ve 1610 yılları arasında yedi yıl süren köyden kente göç edilmesine **"Büyük Kaçgun"** veya **"Büyük Firar"** adı verilmiştir. Bu olayın temel sebebi ise Celâli İsyanlarıdır.

CEVAP D

12. III.Mehmet'in orduya moral ve inanç katmasından dolayı muharebenin ilk günü Osmanlı ordusu yenik gibi görünse de ikinci gün ikindi vakti Osmanlı Devleti Haçova'da büyük bir zafer kazanmıştır.

CEVAP D

OK-YAY

13. IV.Murat Dönemi'nde 2 Eylül 1633 tarihinde İstanbul'da büyük bir yangın çıkmıştır. Yangını tütün içenlerin çıkardığı haberinin şehirde yayılması sonucu IV.Murat önce kahvehaneleri kapattırmış sonra da ilk defa gece sokağa çıkma yasağı getirilmiş bu tür olayların bir daha yaşanmasını engellemeye çalışmıştır.

CEVAP B

14. XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin gidişatı ile ilgili rapor (risale) yazan Koçi Bey özellikle Kapıkulu Ocağının eski gücünde olmadığını, padişahtan korkmadığını, cülus bahşişi için padişahları tahttan indirdiklerini ve itaat etmediklerini belirtmiştir. Anlatılan bu durum ise II.Mahmud'un Yeniçeri Ocağını kaldırması ile ilişkilendirilemez. Diğer seçeneklerde yer alanlar ise Koçi Bey'in risalesinde yer alan tespitlere neden olan gelişmelerdir.

CEVAP B

15. Girit'i elinde bulunduran Venedik, Osmanlıya ait ticaret yapan ya da hacı taşıyan gemilere saldırması sonucunda Girit, Osmanlı Devleti tarafından 1645 yılında kuşatılmıştır. 24 yıl süren kuşatma sonucu Girit Adası, Osmanlı Devleti tarafından 1669 yılında fethedilmiştir. Bu kuşatmanın uzun sürmesi Osmanlı donanmasının eski gücünde olmadığını da göstermiştir.

CEVAP B

16. XVII. yüzyılda tımar sisteminin bozulmaya başlaması, Celâli Ayaklanmaları nedeniyle; yönetim, tımarlı sipahi sayısının azalmasıyla; askerî, halktan alınan vergilerin azalması sebebiyle; ekonomik, şehirlere göç edilmesi nedeniyle de sosyal alanlarda olumsuz sonuçlar doğurmuştur. Tımar sisteminin bozulmasının eğitime verdiği kapsamlı bir olumsuzluk bulunmamaktadır.

CEVAP E

17. IV. Mehmet Dönemi'nde ülkedeki kötü gidişe çözüm bulmak amacıyla yaşı ilerlemiş olmasına rağmen Köprülü Mehmet Paşa'ya sadrazamlık teklifi götürülmüştür. Köprülü Mehmet Paşa da ıslahatların sürekli ve kalıcı olmasını istediğinden saraya bazı şartlar öne sürmüştür. Böylece Osmanlı tarihinde saraya şartlar öne sürerek sadrazamlık görevini kabul eden ilk ve tek kişi **Köprülü Mehmet Paşa** olmuştur.

CEVAP B

18. IV.Murat Dönemi'nde İran, Osmanlı-Avusturya savaşlarından ve iç isyanlarından fırsat bilerek sık sık Osmanlı topraklarına saldırmaya devam etmiştir. Bunun üzerine IV.Murat biri 1635'te diğeri ise 1638'de olmak üzere İran'a iki sefer düzenlenmiş ve İran'ın elinden Revan ve Bağdat'ı almıştır. Bu seferlerden dolayı IV.Murat'a **"Bağdat Fatihi"** ünvanı verilmiştir.

CEVAP B

19. 1699 yılında Osmanlı Devleti ile Kutsal İttifak devletleri arasında imzalanan Karlofça Antlaşması ile Osmanlı Devleti saldırı durumundan savunmaya, Avrupalı devletler ise savunma durumundan saldırı durumuna geçmiştir. Türklerin bu geri çekilişi 1921 Sakarya Meydan Muharebesi'ne kadar sürmüştür.

CEVAP C

20. Osmanlı Devleti ile Avusturya arasında 1606'da **Zitvatorok**, 1664'te **Vasvar** ve 1699'da **Karlofça** antlaşmaları imzalanmıştır.

CEVAP B

21. XVII. yüzyılda devletin kötü gidişatını önlemek için padişahlar ve devlet adamları birçok ıslahat hareketi gerçekleştirmiştir. Osmanlı Devleti bu ıslahatları yaparken Avrupa'daki gelişmeleri takip etmemiştir.

CEVAP D

22. IV.Murat, İran üzerinde düzenlediği iki sefer sonucunda İran'ın isteği üzerine 1639'da **Kasr-ı Şirin Antlaşması** imzalanmıştır. Bu antlaşma bugün de geçerli olan Türkiye-İran sınırını büyük ölçüde belirlemiştir.

CEVAP B

23. IV.Murat devletin kötüye gidişinin nedenleri ve bu kötü gidişin durdurulması için alınabilecek tedbirlere ilişkin devletin ileri gelenlerine rapor hazırlatmıştır. Bu raporlardan özellikle Koçi Bey ve Kâtip Çelebi'nin raporları sorunların tespiti için önemlidir.

CEVAP B

24. Devlete ekonomik, siyasi ve askerî anlamda önemli katkılar sağlayan tımar sisteminde, XVII. yüzyıl ile beraber bozulmalar başlamıştır. Tımarların hak eden kişilere değil de rüşvet karşılığında başkalarına verilmesi sistemin bozulmasında temel etkendir. Tımarlarını kaybeden pek çok dirlik sahibi ayaklanmalar çıkarmıştır. Böylece tarımsal üretim azalmış, halktan yeterince vergi toplanamamıştır. Devletin koyduğu ağır vergileri karşılayamayan köylüler topraklarını terk edip şehirlere göç etmiştir. Bu da şehirlerde asayiş, işsizlik gibi sıkıntılara yol açmıştır. Osmanlı tarihinin hiçbir döneminde ise köylüden alınan örfi vergiler kaldırılmamıştır. (Tımar sisteminin bozulmasındaki en önemli etkenlerden biri de halka konulan ağır vergilerdir.)

CEVAP C

OK-YAY
OK-YAY

1. **XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde modern anlamda ilk kez bütçe çalışması yapan devlet adamı kimdir?**

A) Merzifonlu Kara Mustafa Paşa
B) Tarhuncu Ahmet Paşa
C) Köprülü Mehmet Paşa
D) Kuyucu Murat Paşa
E) Köprülü Fazıl Ahmet Paşa

2. **Osmanlı Devleti'ni XVII. yüzyılda batıda en geniş sınırlara ulaşması aşağıdaki antlaşmalardan hangisiyle olmuştur?**

A) Karlofça Antlaşması
B) Bucaş Antlaşması
C) İstanbul Antlaşması
D) Hotin Antlaşması
E) Ferhat Paşa Antlaşması

3. **Osmanlı padişahlarından I.Ahmet Zamanı'nda yapılan Türkiye'nin ilk altı minareli camisi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Nuruosmaniye
B) Ortaköy
C) Selimiye
D) Sultanahmet
E) Ayasofya

4. I. İltizam sisteminin yaygınlaşması
II. Yerel yöneticilerin kanunlara aykırı vergi toplaması
III. Kapıkulu Ocağına usulünden ve gereğinden fazla asker alınması

Yukarıda verilenlerden hangileri XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde çıkan Celâlî Ayaklanmalarının nedenlerinden biri değildir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve III E) II ve III

5. **Osmanlı Devleti ile Avusturya arasında 1606 yılında yapılan hangi antlaşma sonucu, Avusturya arşidükü Osmanlı padişahına protokolde eşit sayılmıştır?**

A) İstanbul
B) Kasr-ı Şirin
C) Karlofça
D) Zitvatorok
E) Amasya

6. **Osmanlı Devleti'nin tarihinde ilk defa yabancı devletlerin ara buluculuğunu kabul ettiği ve ilk kez müzakere yoluyla imzaladığı 1699 tarihli antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Prut
B) Karlofça
C) Pasarofça
D) Belgrad
E) Küçük Kaynarca

7. **XVII. yüzyılın sonlarında imzalanan hangi antlaşma Avrupa devletleri Osmanlı Devleti'ne karşı savunmadan saldırı durumuna geçmiştir?**

A) Karlofça
B) Küçük Kaynarca
C) Bucaş
D) Ferhat Paşa
E) Zitvatorok

8. **1656 yılında ayaklanan yeniçerilerin isyan etmesi sonucu otuza yakın devlet adamının öldürülüp ağaçlara asılması olayına Osmanlı tarihine ne isim verilmiştir?**

A) Vakay-ı Hayriyye
B) Buçuktepe İsyanı
C) Bozoklu Celâlî İsyanı
D) Vakay-ı Vakvakiye
E) Nizam-ı Cedit

OK-YAY

9. **Aşağıdakilerden hangisi XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde görülen iç isyanların çıkmasında etkili olan nedenlerden biri değildir?**

A) Merkezî otoritenin zayıflaması
B) Rüşvet ve adam kayırmanın artması
C) Tımar sisteminin bozulması
D) Doğuda ve batıda en geniş sınırlara ulaşılması
E) Savaşların uzun sürmesi ve masrafların artması

10. I. Kasr-ı Şirin
II. Serav
III. Nasuh Paşa

Yukarıda verilen antlaşmalardan hangileri XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti ile İran arasında imzalanmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

11. **Aşağıdakilerden hangisi, sancağa çıkmayan ve kafes usulüyle yetişen ilk Osmanlı padişahıdır?**

A) III.Mehmet B) I.Ahmet C) III.Selim
D) IV.Murat E) II.Osman

12. **Osmanlı Devleti'nde XVII. yüzyıldan itibaren devletin eski gücüne dönebilmesi için yeni ve kalıcı tedbirlerin alınması gerektiğini düşünen devlet erkânının nasihatname tarzında hazırladığı raporlara ne isim verilmiştir?**

A) Layiha B) Tahrir C) Avarız
D) Meşveret E) Seferatnâme

13. **Osmanlı Devleti'nde eğitim ve kültürel alanda yaşanan hangi gelişme ülkenin geri kalmasına neden olmuştur?**

A) *Devlet, ocak içindir* anlayışının askerler tarafından benimsenmesi
B) Beşik ulemalığı sisteminin getirilmesi
C) En büyük ve en olgun erkek üyenin tahta geçmesinin kararlaştırılması
D) Sancak usulünün kaldırılması
E) Devletin doğal sınırlara ulaşması

14. **Osmanlı Devleti'nin Duraklama Dönemi'ne girmesinde;**

I. merkezî otoritenin kaybolması,
II. savaşların uzun sürmesi,
III. tımar sisteminin bozulması

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

15. **Osmanlı Devleti'nde veraset sisteminde son değişikliği yapan padişah, aşağıdakilerden hangisidir?**

A) III.Ahmet B) I.Ahmet
C) II.Mahmud D) IV.Murat
E) II.Osman

16. **Osmanlı Devleti'nin XVII. yüzyılda imzaladığı aşağıdaki antlaşmalardan hangileri, birbirinin devamı niteliğindedir?**

A) Vasvar - Hotin
B) Ferhat Paşa - Bucaş
C) Prut - Küçük Kaynarca
D) Karlofça - İstanbul
E) Bucaş - Karlofça

OK-YAY
OK-YAY

17. **XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'ni doğuda ve batıda en geniş sınırlara ulaşması aşağıdaki antlaşmalardan hangileriyle gerçekleşmiştir?**

	Doğu	Batı
A)	Zitvatorok	Prut
B)	Karlofça	Kasr-ı Şirin
C)	Kasr-ı Şirin	Ferhat Paşa
D)	Ferhat Paşa	Bucaş
E)	Bucaş	İstanbul

18. I. Toprak düzeninin bozulması
II. *"Devlet, ocak içindir."* anlayışının benimsenmesi
III. Kapıkulu askerlerinin maaşlarının düzenli ödenmemesi

Yukarıdaki durumlardan hangileri XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde çıkan İstanbul (merkez) isyanlarının nedenlerinden biri değildir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

19. **Osmanlı Devleti'nde sancak sisteminin kaldırılıp kafes usulünün getirilmesi, aşağıdakilerden hangisine neden olmuştur?**

A) Toprak bütünlüğünün bozulmasına
B) Celâli isyanlarının çıkmasına
C) Deneyimsiz padişahların başa geçmesine
D) Merkezî otoritenin artmasına
E) Islahat hareketlerinin başarılı olmasına

20. **XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde çıkan hangi isyan sonucunda, Anadolu'da can ve mal güvenliği kalmazken köyden kente doğru yapılan göçler artmıştır?**

A) Yeniçeri B) Celâli
C) Eyalet D) Suhte
E) Ayân

21. **Yeniçeri Ocağını kaldırmak isteyen ilk Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) IV.Murat B) II.Mahmud
C) III.Selim D) II.Osman
E) I.Murat

22. I. Çınar Vakası'nın yaşanması
II. II.Osman'ın yeniçeriler tarafından öldürülmesi
III. Celâli isyanlarının çıkması

XVII. yüzyılda verilen olaylardan hangileri, Osmanlı Devleti'nin merkezî otoritesini sarsmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

23. **XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin izlediği genel politika, aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Mevcut toprakları korumak
B) Avrupa'nın bilimsel ve teknololik gelişmeleri yakından takip etmek
C) Kapitülasyonları yaygınlaştırmak
D) Avrupa'da başlayan mezhep savaşlarında taraf olmak
E) Kaybettiği toprakları geri almak

24. **Aşağıdakilerden hangisi XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde ıslahat yapan devlet adamlarından biri değildir?**

A) IV.Murat B) III.Selim
C) II.Osman D) I.Ahmet
E) Köprülüler

OK-YAY

1. IV.Mehmet Dönemi'nde görevlendirilen **Tarhuncu Ahmet Paşa,** çoğunlukla maliye alanında ıslahatlar yapmıştır. Modern anlamda bütçe çalışması da yine Tarhuncu Ahmet Paşa Dönemi'nde yapılmıştır.

CEVAP E

2. Osmanlı Devleti, IV.Mehmet Zamanı'nda Lehistan üzerine sefere çıkmıştır. Bazı kaleleri kaybeden Leh Kralı barış istemiştir. 1672'de imzalanan Bucaş Antlaşması'yla Podolya arazisi Osmanlıya bırakılmıştır. Podolya'nın da alınmasıyla Osmanlı Devleti batıda en geniş sınırlara ulaşmıştır.

CEVAP E

3. Sultanahmet Camii, 1605-1616 yılları arasında I.Ahmet tarafından İstanbul'da Mimar Sedefkâr Ağa'ya yaptırılmıştır. Avrupalılarca **"Mavi Camii"** olarak adlandırılan bu caminin yazıları Diyarbakırlı Seyyid Kasım Gubarı tarafından yazılmıştır. Sultanahmet Camii, Türkiye'nin ilk altı minareli camisidir.

CEVAP D

4. İlk olarak Yavuz Sultan Selim Dönemi'nde Bozoklu Celâl adında bir sipahinin çıkardığı isyan daha sonra Anadolu'da çıkan isyanların genel bir adı olmuştur. Bu isyanların temel nedeni ise ekonomiktir. Özellikle Osmanlı Devleti'nin İran ve Avusturya ile yapılan savaşları kazanmak amacıyla halktan ağır vergiler alması, tımar topraklarını iltizama çevirmesi ve yerel yöneticilerin kanunlara aykırı vergi toplaması isyanların çıkmasının nedenleri arasındadır. Kapıkulu Ocağına usulsüz asker alınması ise Celâli isyanlarının değil İstanbul Ayaklanmalarının nedenleri arasındadır.

CEVAP C

5. Kanuni Sultan Süleyman Zamanı'nda imzalanan İstanbul Antlaşması (1533) ile Osmanlı sadrazamı Avusturya arşidüküne (kral) denk sayılmıştır. Bu durum 1606 yılında Osmanlı Devleti ile Avusturya arasında imzalanan Zitvatorok Antlaşması ile son bulmuştur. Bu antlaşma ile Avusturya arşidükü Osmanlı padişahına denk sayılmış ve kendisine cesar (imparator) denilmesi kararlaştırılmıştır.

CEVAP B

6. 1699 yılında Osmanlı Devleti ile Kutsal İttifak Devletleri arasında yapılan Karlofça Antlaşması Osmanlı Devleti tarihinde ilk defa müzakere yoluyla ve yabancı devletlerin ara buluculuğu ile yapılan bir antlaşma olmuştur.

CEVAP A

7. 1683-1699 yılları arasında Osmanlı Devleti ile Kutsal İttifak devletleri ile yapılan savaşı Osmanlı Devleti kaybetmiştir. Savaş sonunda İngiltere ve Hollanda elçilerinin aracılığıyla Karlofça Antlaşması imzalanmıştır. Bu antlaşma ile Osmanlı Devleti Batı'da ilk kez toprak kaybetmiştir. Ayrıca II.Kosova'dan (1448) beri savunmaya çekilen Avrupa devletleri bu antlaşmadan sonra saldırıya geçmiştir.

CEVAP A

8. IV.Mehmet'in saltanatı sırasında aylardır maaş almayan veya düşük ayarlı maaş alan yeniçeriler ayaklanmıştır. Bu ayaklanma sonucu otuza yakın devlet adamı öldürülerek çınar ağaçlarına asılmıştır. Osmanlı tarihinde bu olaya **"Şecere-i Vakvak"**, **"Vakayı Vakvakiye"** veya **"Çınar Vakası"** adı verilmiştir.

CEVAP D

9. XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde idari, mali, ekonomik, askeri ve sosyal alanlarda meydana gelen sıkıntılar iç çalkantılara neden olmuş, İstanbul, Anadolu ve eyaletlerde isyanlar çıkmıştır. Bu isyanların çıkmasında merkezî otoritenin bozulması, saray adamlarının ve valide sultanların yönetimde etkili olması, tımar sisteminin bozulması, tarımsal üretimin düşmesi, halktan ağır vergiler alınması, köylünün toprağı terk etmesi, ordunun bozulması, savaşların uzun sürmesi ve masrafların artması gösterilebilir. Osmanlının XVII. yüzyılda doğu ve batıda en geniş sınırlara ulaşması iç isyanların çıkmasında herhangi bir etkisi olmamıştır.

CEVAP D

10. XVII. yüzyılda I.Ahmet, II.Osman ve IV.Murat dönemlerinde İran ile mücadeleler olmuştur. Bu mücadeleler sonucunda 1612'te **Nasuh Paşa,** 1618'de **Serav** ve 1639'da ise **Kasr-ı Şirin** antlaşmaları imzalanmıştır.

CEVAP E

11. Osmanlı Devleti'nde III.Mehmet sancaktan gelerek tahta çıkmıştır. Kendisi tahta çıkınca da sancağa çıkma uygulamasına son vermiştir. Bu yüzden şehzadelerde şimşirlik (halk adıyla kafes) adı verilen odalarda tutulmuştur. III.Mehmet'in vefat etmesiyle de yönetici zümrenin tavsiyesiyle I.Ahmet şimşirlikten çıkarılıp tahta geçmiştir.

CEVAP B

OK-YAY
OK-YAY

12. Osmanlı Devleti; XVII. yüzyıldan itibaren devletin düştüğü siyasi, ekonomi, eğitim ve toplumsal alanlarda sorunların tespiti için önemli devlet adamlarına **lahiyalar** yazdırmıştır.

CEVAP C

13. XVII. yüzyılda eğitim alanında birçok karar alınmıştır. Özellikle **"Hocanın oğlu da hocadır."** anlayışı yani **"Beşik ulemalığı"** sisteminin getirilerek küçük yaşta çocukların ders vermesi ve pozitif bilimlerin (kimya, matematik, cebir vb.) medrese ders programından çıkarılması, Osmanlı eğitim sisteminin gerilemesine neden olmuştur.

CEVAP C

14. Osmanlı Devleti XVII. yüzyılda idari, mali, siyasi açıdan eski gücünden uzaklaşmaya başlamıştır. Özellikle bu yüzyılda iç isyanların çıkması ve timar sisteminin bozulması sonucu devlet otoritesini kaybetmeye başlamıştır. Yine savaşların eskiye göre uzun sürmesi de devleti ekonomik alanda olumsuz etkilemiştir.

CEVAP E

15. Osmanlı Devleti'nde veraset (tahta çıkma) sisteminde son değişikliği I.Ahmet **"Ekber (en büyük) ve Erşed (akıllı olgun)"** sistemini getirerek yapmıştır.

CEVAP B

16. Osmanlı Devleti, Kutsal İttifak Devletleri ile yaptığı savaş sonunda 1699 yılında Karlofça Antlaşması'nı imzalamıştır. Bu antlaşmada Rus elçisinin imza yetkisi olmadığı için Karlofça Antlaşması'nı imzalamamıştır. Osmanlı Devleti Karlofça'nın devamı sayılan İstanbul Antlaşması'nı Rusya ile 1700 yılında imzalamıştır. O yüzden Karlofça ve İstanbul Antlaşmaları birbirlerini tamamlayan antlaşmalardır.

CEVAP D

17. Osmanlı Devleti en geniş sınırlarına XVII. yüzyılda ulaşmıştır. Batıda 1672 yılında Lehistan ile yapılan Bucaş Antlaşması doğuda ise 1590 yılında İran ile yapılan Ferhat Paşa Antlaşması'yla Osmanlı Devleti en geniş sınırlara ulaşmıştır.

CEVAP D

18. Osmanlı Devleti XVII. yüzyılda birçok isyan ile uğraşmak zorunda kalmıştır. Bunlardan başkent İstanbul'da çıkan yeniçeri ayaklanmaları önemlidir. Kapıkulu Ocağındaki askerlerin **"Ocak, devlet içindir."** anlayışını değiştirmeleri (Devlet, ocak (asker) içindir.) ve üç ayda aldıkları ulufe maaşlarının geç ödenmesi veya ayarı düşük para ile ödenmesi, İstanbul ayaklanmalarının çıkmasının nedenleri arasındadır. Toprak düzeninin (timar sistemi) bozulması ise Anadolu'da çıkan Celâlî (Anadolu) Ayaklanmalarının bir nedenidir.

CEVAP A

19. XVII. yüzyılda I.Ahmet'in veraset anlayışında değişiklik yaparak **"Ekber ve Erşed"** sistemi taht kavgalarını önlesede şehzadelerin sancağa çıkma (illere vali olarak gönderilmesi) uygulamasının kaldırılması devlete zarar vermiştir. Eskiden deneyim kazanmak için gönderilen şehzadeler bu uygulama sonucu Topkapı Sarayı'nda bir odada tutulmuştur. Sırası gelince padişah olan bu şehzadeler hiçbir şekilde devlet yönetme tecrübesi kazanmadan tahta çıkmışlardır.

CEVAP C

20. XVII. yüzyılda çıkan isyanlarından biri de Celâlî Ayaklanmalarıdır. Bu ayaklanmalar sonucunda köyden kente göçler başlamış, köylülerin terk ettiği topraklara ise eşkıyalar yerleşmiştir. Böylece Anadolu'da da can ve mal güvenliği sağlanamaz hâle gelmiştir.

CEVAP E

21. II.Osman, Lehistan üzerine çıkılan **Hotin Seferi** sırasında kalenin kuşatılmasına rağmen yeniçerilerin isteksiz davrandığını görmesi üzerine Yeniçeri Ocağını kaldırmaya düşünmüştür. Bu fikrinin saray içinde yayılması sonucu II.Osman, yeniçeriler tarafından Yedikule Zindanlarına götürülerek şehit edilmiştir.

CEVAP D

22. 1645'te IV.Mehmet'in tahta çıkışında Kapıkulu askerleri ayarı düşük aylık verilmesine tepki göstererek isyan etmiştir. Askerler idamlarını istedikleri devlet adamlarından oluşan bir listeyi padişah IV.Mehmet'e sunmuşlardır. Padişahın onay vermesi sonucu otuza yakın devlet adamı asılarak idam edilmiştir. Tarihe **"Vaka-i Vakvakiye"** (Çınar Vakası) olarak geçen bu olay, merkezî otoritenin ne kadar sarsıldığını göstermesi açısından önemlidir. Aynı şekilde II.Osman'ın da yeniçeriler tarafından öldürülmesi ve Anadolu'da Celâlî isyanlarının çıkması da devlet otoritesinin ne kadar kaybolduğunu göstermektedir.

CEVAP E

23. Osmanlı Devleti'nin önemli XVII. yüzyılda izlediği genel politika doğuda ve batıda ulaşmış olduğu en geniş imparatorluk topraklarını korumaktır.

CEVAP A

24. Osmanlı Devleti'nin önemli ıslahatçılarından olan III.Selim, Duraklama Dönemi'nin (XVII. yüzyıl) değil Gerileme Dönemi'nin (XVIII. yüzyıl) padişahıdır.

CEVAP B

OK-YAY

1. **Osmanlı Devleti'nde 1718 - 1730 yılları arasında yaşayan Lale Devri'nin ünlü şairi kimdir?**

A) Baki B) Fuzuli C) Nedim
D) Nigar E) Nefi

2. **Aşağıdakilerden hangisi XVIII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde eğitim alanında yapılan çalışmalar arasında bulunmaz?**

A) Matbaanın getirilmesi
B) Kütüphanelerin ülke geneline yayılması
C) Avrupa'ya eğitim amaçlı öğrenci gönderilmesi
D) Yabancı dil eğitimine önem verilmesi
E) İlköğretimin herkese zorunlu hâle gelmesi

3. **1773 yılında Cezayirli Gazi Hasan Paşa tarafından bugünkü *Deniz Harp Okulunun* temeli sayılan hangi kurum açılmıştır?**

A) Donanma Cemiyeti
B) Hilal-i Ahmer
C) Tersane Hendesehanesi
D) Mühendishane-i Berr-i Hümayun
E) İrade-i Cedit

4. **Aşağıdaki yapılardan hangisi XVIII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin mimari yapısında etkili olan Avrupa tarzı eserlerden biri değildir?**

A) Nuruosmaniye Külliyesi
B) Laleli Külliyesi
C) Beylerbeyi Camii
D) İshak Paşa Sarayı
E) Sultanahmet Camii

5. **Osmanlı Devleti'nde temsili kâğıt paraya geçişinin ilk aşaması sayılan ve iç borçlanma anlamına gelen kavram aşağıdakilerden hangisidir?**

A) İltizam B) Mecidiye
C) Kaime D) Esham
E) Gedik

6. **XVIII. yüzyılda Osmanlı Devleti iltizam uygulanmasından vazgeçerek vergi kaynaklarının yaşam boyu kiralandığı hangi sisteme geçmiştir?**

A) Müsadere
B) İltizam
C) Pençik
D) Malikâne
E) Timar

7. **III.Selim Dönemi'nde oluşturulan** Nizam-ı Cedit Ordusu **ilk zaferini aşağıda verilen devletlerden hangisiyle yapılan savaşta almıştır?**

A) İngiltere B) Rusya C) Fransa
D) Almanya E) İran

8. **XVIII. yüzyıl Osmanlı padişahlarından biri olan III. Selim, yaptığı yeniliklerde daha çok hangi ülkeyi kendisine örnek almıştır?**

A) İngiltere B) Fransa C) İtalya
D) Almanya E) Rusya

OK-YAY
OK-YAY

9. **XVIII. yüzyıl Osmanlı Devleti padişahlarından III.Selim'in yaptığı yeniliklerin tümüne ne isim verilmiştir?**

A) Nizam-ı Cedit
B) Sekban-ı Cedit
C) Kanunname-i Ali Osmanî
D) İrad-ı Cedit
E) Tanzimat

10. **Aşağıdakilerden hangisi III.Selim Dönemi ıslahatları arasında gösterilemez?**

A) Mühendishane-i Berr-i Hümayunun kurulması
B) Askerî teknik okullarda Fransızca'nın zorunlu yabancı dil olarak okutulması
C) Batı tarzı askerî birliklerin oluşturulması
D) Yerli malı kullanımının teşvik edilmesi
E) Batı'dan ilk kez askerî alanda yararlanılmak üzere uzman getirilmesi

11. I. Osmanlı Devleti
II. İngiltere
III. Avusturya-Macaristan

Yukarıda verilenler devletlerden hangileri, Fransız İhtilali'nden dünyaya yayılan ulusçuluk akımından diğer devletlere göre daha çok etkilenmişlerdir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

12. **Osmanlı Devleti Lale Devri'nde aşağıda verilen şehirlerden hangisinde geçici bir elçilik açmamıştır?**

A) Viyana B) Paris C) Londra
D) Moskova E) Varşova

13. **1768 - 1774 yılları arasında devam eden Osmanlı - Rus Savaşı sırasında, Ruslar Osmanlı Devleti'ne ait hangi limana baskın düzenlemişlerdir?**

A) Kırım B) Sinop C) İnebahtı
D) Çeşme E) Navarin

14. **28 Mayıs 1740'ta imzalanan antlaşmayla Fransızlar'a verilen kapitülasyonları genişleten ve sürekli hâle getirerek, antlaşmanın hükümdarların saltanat süresiyle sınırlı olmasından çıkaran Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) II.Osman B) IV.Murat
C) III.Mehmet D) I.Ahmet
E) I.Mahmud

15. **XVIII. yüzyılda Osmanlı Devleti, hangi antlaşmaya ara buluculuk yaptığı için Fransa'ya verilen kapitülasyonları kalıcı hâle getirmiştir?**

A) Bükreş
B) Belgrad
C) Küçük Kaynarca
D) Yaş
E) Pasarofça

16. **Osmanlı Devleti'nin XVIII. yüzyıl başlarında imzaladığı hangi antlaşma ile daha önce kaybettiği toprakları geri alma umutları sona ermiştir?**

A) Prut
B) Küçük Kaynarca
C) Yaş
D) Zİştovi
E) Pasarofça

OK-YAY

17. Osmanlı Devleti XVIII. yüzyıldan I.Dünya Savaşı'na kadarki dönemde Avrupa'nın büyük devletlerini *Düvel-i Muazzama* şeklinde nitelendirmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu devletler arasında bulunmaz?

A) Rusya B) Avusturya C) Fransa
D) İngiltere E) İspanya

18. **Osmanlı Devleti'nde XVIII. yüzyıla kadar matbaanın yaygınlaşmamasında;**

I. hattatlığın yaygın bir meslek olması,
II. dinî tutuculuk ve yasakların bulunması,
III. okuryazar oranının düşüklüğü ve okuma alışkanlığının yaygın olmaması

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

19. **1724 yılında Osmanlı Devleti ile Rusya arasında yapılan ilk dostluk antlaşması, aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Küçük Kaynarca
B) İstanbul
C) Bahçesaray
D) Berlin
E) Yaş

20. **Osmanlı Devleti'nde Lale Devri olarak isimlendirilen bu dönem hangi tarihler arasını kapsamaktadır?**

A) 1700 - 1715 B) 1718 - 1730
C) 1750 - 1760 D) 1402 - 1413
E) 1876 - 1908

21. **XVIII. yüzyılda Avrupa'da yaşanan hangi gelişme, Osmanlı Devleti ile Avrupa devletleri arasındaki ekonomik güç dengesinin Osmanlıların aleyhine bozulmasına neden olmuştur?**

A) Fransız İhtilali
B) Sanayi İnkılabı
C) Aydınlanma Çağı
D) Rönesans
E) Baltalimanı Antlaşması

22. **XVIII. yüzyılda Osmanlı Devleti'ne İbrahim Müteferrika ve Said Mehmet Efendi, tarafından hangi yenilik getirilmiştir?**

A) Çiçek aşısı B) Özel gazete
C) Türk matbaası D) Telgraf
E) Yabancı okul

23. **XVIII. yüzyılda Avrupa'da yaşanan en önemli gelişmesi sayılan Sanayi İnkılabı ilk olarak hangi ülkede başlamıştır?**

A) Fransa B) İngiltere
C) İspanya D) Almanya
E) İtalya

24. **1716-1718 yılları arasında İstanbul'da görev yapan İngiliz elçisinin eşi Lady Montagu'nun (Leydi Montegü) *"Türkiye Mektupları"* adlı eserinde Osmanlıda özellikle çiçek hastalığına karşı ilk defa aşı yapıldığını yazması, Lady Montagu'nun aşağıdaki padişahlardan hangisinin döneminde Osmanlı ülkesinde yaşadığını gösterir?**

A) III.Ahmet B) I.Mahmud C) III.Selim
D) IV.Murat E) III.Mustafa

OK-YAY
OK-YAY

1. Osmanlı Devleti'nde 1718-1730 yılları arasında yaşanmıştır. Bu dönemin en ünlü şairi **Nedim**'dir.

CEVAP C

2. XVIII. yüzyılda eğitim alanında da birçok ıslahat yapılmıştır. Bu yüzyılda Avrupa'dan askerî alanda eğitimci ve danışman getirilmiştir. Matbaanın açılması, kütüphanelerin ülke geneline yaygınlaştırılmaya çalışılması, Avrupa'ya öğrenci gönderilmesi, yabancı dil eğitimine ve Avrupa'da yayımlanan eserlerin Türkçeyi tercüme edilmesine önem verilmesi bu dönemde eğitim alanında yapılan yeniliklerdir. İlköğretimin herkese zorunlu hâle getirilmesi ise II.Mahmud Dönemi'nde yapılan bir ıslahat çalışmasıdır. II.Mahmud 1808-1839 (XIX. yüzyıl) yılları arasında padişahlık yapmıştır.

CEVAP E

3. Osmanlı Devleti III.Mustafa Dönemi'nde Cezayirli Gazi Hasan Paşa tarafından 1773'te bugünkü Deniz Harp Okulunun temeli sayılan **"Tersane Hendesehanesi"** açılmıştır. Bu kuruluş ileride adını **"Mühendishane-i Bahr-i Hümayun"** olarak değiştirmiştir.

CEVAP C

4. Sultanahmet Camii, 1616 yılında Osmanlı Devleti'nin Klasik Dönemi'nde Türk İslam tarzı mimari ile yaptığı bir eserdir. Avrupa tarzı mimari eserler ise XVIII. yüzyılda Osmanlı eserlerinde etkisini göstermeye başlamıştır.

CEVAP E

5. Osmanlı Devleti, XVIII. yüzyılda devlet bütçesinde oluşan açığı kapatmak amacıyla günümüz hazine bonosuna benzer bir şekilde **"Esham"** adıyla iç borçlanmaya gitmiştir. İlk defa 1775 senesinde III.Mustafa Dönemi'nde kanunlaşan bu sistem, temsilî kâğıt paraya geçişin ilk aşaması sayılmıştır.

CEVAP B

6. Osmanlı Devleti XVIII. yüzyıla kadar timar dışında kalan toprakların gelirlerini açık artırma yoluyla mültezim denen kişilere kiralıyordu. Osmanlı Devleti bu yüzyıldan itibaren ise iltizam uygulamasından vazgeçerek vergi kaynaklarının yaşam boyu kiralandığı **"Malikâne Sistemi"**ne geçmiştir. Bu sistemle mukataa topraklar kişiye, muaccele denen satış bedeli karşılığında hayatı boyunca olmak şartıyla kiralanmıştır.

CEVAP D

7. Fransız İhtilali sonucunda Fransa'nın başına geçen Napolyon Bonopart, Osmanlı Devleti'ne ait olan Mısır'a saldırmıştır. İngiltere'nin ve Rusya'nın da tepkisine neden olan bu işgal, Cezzar Ahmet Paşa komutasındaki Nizam-ı Cedit ordusunun **"Akka Kalesi"**nde Fransız ordusunu yenmesi ve ardından Fransa'yla yapılan 1801 El-Ariş ve 1802'de yapılan Paris Antlaşması ile son bulmuştur.

CEVAP D

8. III.Selim şehzadeliği sırasında bile yapacağı ıslahatlar için Fransa kralı ile mektuplaşmıştır. Kendisi Osmanlı padişahı olunca da ıslahatlarda daha çok **Fransa**'yı örnek almıştır.

CEVAP C

9. III.Selim Dönemi'nde yapılan yeniliklerin tümüne ve bu dönemde kurulan orduya "Yeni Düzen" anlamına gelen **"Nizam-ı Cedit"** adı verilmiştir.

CEVAP A

10. XVIII. yüzyıl Osmanlı Devleti padişahı olan III.Selim Dönemi'nde; Mühendishane-i Berr-i Hümayun kurulmuştur. Fransızca askerî okullarda ilk yabancı resmî dil olmuş, Batı tarzı askerî birlikler oluşturulmuş ve yerli malı kullanımı teşvik edilmiştir. Batı'dan ilk teknik uzmanların gelmesi ise I.Mahmud Dönemi'nde Osmanlıya gelmişlerdir.

CEVAP E

11. Fransız İhtilali sonucunda birçok yeni kavramın ortaya çıkması, halkları ve devletleri olumlu veya olumsuz şekilde etkilemiştir. İnsan hakları, demokrasi, adalet, kardeşlik gibi kavramlar halklar ve devletlerin gelişmesi için olumlu olurken, özellikle her ırkın kendi devletini kurması anlamına gelen ulusçuluğun yayılması bazı devletler için olumsuz olmuştur. Özellikle sınırları içinde çok ulusa (millete) sahip olan devletlerden olan Osmanlı Devleti ile Avusturya-Macaristan İmparatorluğu ulusçuluk akımından en çok etkilenen devletler olmuştur. İngiltere ise bu gelişmeden daha az etkilenmiştir.

CEVAP D

12. Osmanlı Devleti XVIII. yüzyılda Avrupa devletleriyle mücadele ederken bu devletleri daha yakından tanımak amacıyla **Viyana, Paris, Moskova** ve **Varşova** gibi önemli başkentlere ilk defa geçici elçilikler açmıştır. Bu geçici elçiliklerin açıldığı yerler arasında ise **Londra** bulunmamaktadır.

CEVAP C

OK-YAY

13. 1768-1774 yılları arasında yaşanan Osmanlı-Rus Savaşı sırasında Osmanlı Devleti'nin deniz gücünü yok etmek isteyen Rusya, 1770 yılında **Çeşme Limanı**'na baskın düzenleyerek Osmanlı donanmasını yakmıştır.

CEVAP B

14. Osmanlı Devleti padişahlarından Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde Fransa'ya verilen gerçek anlamda kapitülasyonlarda her iki taraftan birinin saltanatı sona erdiğinde antlaşma da sona erecekti. 1740 yılına gelindiğinde ise 1739 Belgrat Antlaşması'na arabuluculuk yapan Fransa'ya dönemin padişahı I.Mahmud tarafından süresiz (daima) şekilde kapitülasyon verilmesine karar verilmiştir.

CEVAP E

15. Osmanlı Devleti, 1740 yılında Rusya ve Avusturya ile ayrı ayrı yaptığı Belgrad Antlaşması'na ara buluculuk yaparak daha fazla toprak kazanmasını sağladığını iddia eden Fransa'ya verdiği kapitülasyonları sürekli (daimî) hâle getirmiştir.

CEVAP E

16. Osmanlı Devleti, Rusya ile imzaladığı Prut Antlaşması (1711) ile kaybettiği toprakları geri alma ümidini artırmış ancak yedi sene sonra Avusturya ile imzaladığı **Pasarofça Antlaşması** (1718) ile de **kaybettiği toprakları geri alma umutlarını sona erdirmiştir.**

CEVAP E

17. Osmanlı Devleti; İngiltere, Rusya, Avusturya ve Fransa devletlerini büyük devletler anlamına gelen **"Düvel-i Muazzama"** olarak nitelendirmiştir. İspanya ise bu devletler arasında yer almamıştır.

CEVAP E

18. Osmanlı Devleti'ne matbaa Lale Devri'nde İbrahim Müteferrika ve Salt Efendi tarafından Macaristan'dan getirilmiştir. Modern matbaanın 1492'de icat edilmesine rağmen Osmanlı Devleti'ne 229 yıl sonra gelmesinde; ülkede hattatlığın yaygın olması, dinî kitapların çoğaltılması işinin (müstensih) belirli bir grubun elinde olması, okuryazarlığın ve okuma alışkanlığının az olması sebebiyle matbaaya ihtiyacın olmadığının düşünülmesi etkili olmuştur.

CEVAP E

19. Osmanlı Devleti XVIII. yüzyılın ilk yıllarında gözünü İran ve Azerbaycan topraklarına diken Rusya üzerine **"İran Seferi"**ne çıkmıştır. Osmanlı Devleti'nin Rus ordusuyla çatışma durumuna gelmesi üzerine Fransa ara buluculuk önerisinde bulunmuştur. Fransa'nın araya girmesiyle Rusya ile Osmanlı Devleti arasında 1724 yılında ilk dostluk antlaşması olan **"İstanbul Antlaşması"** imzalanmıştır. Bu antlaşmayla İran'ın Kafkasya toprakları Rusya ve Osmanlı Devleti arasında paylaşılmıştır.

CEVAP E

20. 1718 yılında Osmanlı Devleti Avusturya ile imzaladığı Pasarofça Antlaşması'yla Lale Devri'ne girmiştir. Bu dönem 1730'da çıkan Patrona Halil İsyanı'yla da sona ermiştir.

CEVAP B

21. **Sanayi İnkılabı,** Osmanlı ekonomisini olumsuz yönde etkilemiştir. Bu gelişmeyle Osmanlı Devleti'yle Avrupa devletleri arasındaki güç dengesi Osmanlılar aleyhine bozulmuştur. İngiltere'nin fabrikalarında işlenen dokumaların Osmanlı pazarlarına ucuz ve bol şekilde girmesiyle, Osmanlı dokuma tezgâhları birer birer kapanmaya başlamıştır. Bu diğer tüm ürünlerin Osmanlı pazarlarına girmesiyle de devam etmiştir.

CEVAP E

22. Osmanlı Devleti'nde matbaa XVI. yüzyılda Ermeniler, Yahudiler ve Rumlar tarafından kullanılıyordu. Türklere ait bir matbaa ise bulunmuyordu. Osmanlı Devleti'nde ilk Türk matbaası Said Mehmet Efendi ile İbrahim Müteferrika tarafından 1727 yılında Macaristan'dan getirilmiştir.

CEVAP A

23. Her türlü üretim faaliyetinde kol gücünün yerini, makine gücünün alması demek olan Sanayi İnkılabı, fen bilimlerindeki buluşların üretim alanının da uygulanmasıyla XVIII. yüzyılda ilk olarak (dokuma sanayi) **İngiltere**'de başlamıştır.

CEVAP B

24. Osmanlı Devleti'nin 1703-1730 yılları arasında padişah III.Ahmet'tir. III.Ahmet Dönemi'nde 1718 yılında Avusturya ile Pasarofça Antlaşması imzalanarak Osmanlı Devleti Lale Devri'ne girmiştir. Özellikle 1716-1718 yılları arasında İstanbul'da görev yapan İngiliz elçisinin eşi Lady Montagu'nun "Türkiye Mektupları" adlı eserinde çiçek hastalığına karşı aşı yapıldığını yazması kendisinin **III.Ahmet Dönemi'nde Osmanlı ülkesinde bulunduğunu göstermiştir.**

CEVAP A

OK-YAY

1. **XVIII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin Paris'e elçi olarak gönderdiği Yirmisekiz Mehmet Çelebi, elçilik yıllarında gördüklerini hangi eserde toplamıştır?**

A) Keşfü'z Zünun B) Sefaretname
C) Cihannüma D) Kitab-ı Bahriye
E) Mirat-ül Memalik

2. · Türkler, Avrupa'dan atılacak.
· İstanbul merkez olmak üzere bir Rus prensinin yönetiminde bir devlet kurulacak.

Yukarıda amaçları verilen ve Rus Prensi Potemkin tarafından hazırlanan plan aşağıdakilerden hangisidir?

A) Grek
B) Dakya
C) Don - Volga
D) Süveyş Kanalı
E) Panslavizm

3. I. Küçük Kaynarca Antlaşması
II. Aynalıkavak Tenkihnamesi
III. Yaş Antlaşması

Osmanlı Devleti'nin Kırım'ın kaybettiği antlaşmaların kronolojik sıralaması seçeneklerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

A) II - I - III B) III - II - I C) I - III - II
D) I - II - III E) II - III - I

4. **XVIII. yüzyılda Avrupa'da Osmanlıya getirilen *Comte de Bonneval* ve *Baron de Tott* hangi alanda ıslahat çalışmaları yapmıştır?**

A) Mimari B) İdari C) Sanat
D) Askeri E) Hukuk

5. **1791 yılından itibaren;**
I. Rusya,
II. İngiltere,
III. Avusturya

devletlerinden hangileri çıkarlarını korumak için Osmanlı Devleti ile barış politikası izlemeye başlamıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

6. **Osmanlı Devleti'nin XVIII. yüzyılda Rusya ile imzaladığı hangi antlaşmayla Kırım bağımsız hâle gelmiştir?**

A) Yaş
B) Hünkâr İskelesi
C) Küçük Kaynarca
D) Belgrad
E) Pasarofça

7. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti padişahlarından III.Ahmet Dönemi'nde yapılan yeniliklerden biri değildir?**

A) İlk Türk matbaasının açılması
B) Resmî Gazete'nin yayımlanması
C) Çiçek aşısının uygulanması
D) Tercüme Encümenliğinin kurulması
E) Tulumbacılar Ocağının açılması

8. **Aşağıdakilerden hangisi XVIII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin yaptığı ıslahat çalışmalarının özellikleri arasında gösterilemez?**

A) Avrupa'nın üstünlüğü kabul edilmiştir.
B) XVII. yüzyıl ıslahatlarına göre daha kalıcı olmuştur.
C) Bilim, eğitim, askerî ve maliye alanlarında yoğunlaşılmıştır.
D) Halkın ihtiyaç ve isteklerine cevap verecek şekilde hazırlanmıştır.
E) Çıkarları zedelenen çevreler tarafından engellenmeye çalışılmıştır.

OK-YAY

9. **Aşağıdakilerden hangisi XVIII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde ıslahat yapan devlet adamlarından biri değildir?**

A) III.Ahmet B) I.Mahmud C) III.Selim
D) I.Ahmet E) I.Abdülhamid

10. Karadeniz ve Baltık Denizi yoluyla sıcak denizlere ulaşmak isteyen Çar. I.Petro bu amaçla Osmanlı Devleti'nden Azak Kalesi'ni aldıktan sonra İsveç'in elinde bulunan Baltık Denizi'ne yönelmiştir. İsveç Kralı XII. Şarl (Demirbaş Şarl), ise Ruslarla yaptığı Pltova Savaşını kaybedip Osmanlı Devleti'ne sığınmıştır.

Buna göre yaşanan gelişmeler, Osmanlı Devleti ile Rusya arasında 1711 yılında yapılan hangi savaşa neden olmuştur?

A) Kırım B) Girit C) Belgrat
D) Prut E) Dömeke

11. **Osmanlı Devleti'nde 1718 - 1730 yılları arasında yaşanan Lale Devri'nde aşağıda verilen alanların hangisinde bir ıslahat yapılmamıştır?**

A) Askerî B) Mali C) Kültürel
D) Sağlık E) Diplomasi

12. **Avrupa'dan Osmanlı Devleti'ne getirilen ilk teknik yenilik aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kâğıt B) Barut C) Telgraf
D) Matbaa E) Pusula

13. **Osmanlı Devleti'nde Batı tarzında ilk askerî ıslahatları yapan Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) II.Mahmud B) III.Ahmet
C) I.Mahmud D) II.Mehmet
E) IV.Murat

14. **Türk modernleşme tarihinde askerî ve sosyal ekonomik yönlerden yenileşmeyi sağlayabilmek için, ilk defa geniş bir program çerçevesinde ve devlet adamlarının hazırladığı raporlar doğrultusunda ıslahatlar yapan Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) II.Mahmud B) II.Osman
C) III.Selim D) IV.Murat
E) II.Abdülhamid

15. **Osmanlı Devleti padişahlarından III.Selim Nizam-ı Cedit Ordusunun masraflarını karşılamak amacıyla aşağıdakilerden hangisini kurdurmuştur?**

A) Düyun-u Umumiye İdaresi
B) İrad-ı Cedit
C) Divan-ı Hümayun
D) Defterdarlık
E) Hazine-i Amire

16. **XVIII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde sadece askerî okullarda zorunlu olarak kabul edilen ilk yabancı dil aşağıdakilerden hangisidir?**

A) İngilizce B) İtalyanca C) Fransızca
D) Latince E) Almanca

OK-YAY
OK-YAY

17. **Osmanlı Devleti'nde Lale Devri ile III.Selim Dönemi'ni bitiren isyanlar aşağıdaki seçeneklerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?**

	Lale Devri	III. Selim
A)	Şeyh Bedrettin	Şah Kulu
B)	Kabakçı Mustafa	Celâli
C)	Patrona Halil	Kabakçı Mustafa
D)	31 Mart	Eyalet
E)	Vaka-i Vakvakiyye	Merkez

18. **Osmanlı Devleti ilk kalıcı elçiliği, aşağıda verilen hangi şehirde açmıştır?**

A) Viyana B) Paris C) Roma
D) Moskova E) Londra

19. **Osmanlı Devleti padişahı III. Selim Dönemi'nde devletin içinde bulunduğu durum ve sorunların çözümü için devlet adamlarına hazırlatılan belgelere ne isim verilmiştir?**

A) Ferman B) Meşveret C) Berat
D) Kanunnâme E) Layiha

20. **1718-1730 yılları arasında Osmanlı Devleti'nin sadrazamlığını aşağıda verilen devlet adamlarından hangisi yapmıştır?**

A) Nevşehirli Damat İbrahim Paşa
B) Merzifonlu Kara Mustafa Paşa
C) Köprülü Mehmet Paşa
D) Nişancı Mehmet Paşa
E) Alemdar Mustafa Paşa

21. **XVIII. yüzyıldan itibaren Osmanlı Devleti'nin Avrupa'dan getirilen birçok uzmandan yararlanması, aşağıdakilerden hangisini gösterir?**

A) İlk defa dış borç alındığını
B) Avrupa ile diplomatik ilişkilerin başladığını
C) Avrupa'nın teknik alandaki üstünlüğünün kabul edildiğini
D) Teokratik devlet yapısının güçlendirildiğini
E) Kapitülasyonların yaygınlaştırıldığını

22. **Osmanlı Devleti Batı'nın üstünlüğünü, 1718 yılında Avusturya ile imzaladığı aşağıda verilen antlaşmaların hangisiyle kabul etmiştir?**

A) Karlofça
B) Pasarofça
C) Prut
D) Belgrad
E) Küçük Kaynarca

23. **Osmanlı Devleti'nde 1718 yılında** Pasarofça Antlaşması **ile başlayıp 1730 yılında** Patrona Halil İsyanı **ile sona eren döneme Osmanlı tarihinde ne isim verilmiştir?**

A) Lale Devri
B) Fetret Devri
C) Tanzimat Dönemi
D) Büyük Kaçgun
E) İstibdat Dönemi

24. I. Batı'dan teknik uzmanlar getirilmiştir.
II. Teknik subay yetiştirmek için *Hendesehane* açılmıştır.
III. Fransa'ya verilen kapitülasyonlar sürekli hâle getirilmiştir.

Yukarıda verilenlerden hangileri, Osmanlı Devleti padişahlarından I.Mahmud Dönemi'ne ait gelişmelerdir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

OK-YAY

1. Yirmisekiz Mehmet Çelebi, Osmanlı Devleti'nin Paris'e gönderdiği ilk geçici elçidir. Çelebi, elçilik yıllarında gördüklerini **"Sefaretnâme"** adındaki eserinde toplamıştır. Bu eser Osmanlının **"Batı'ya açılan ilk penceresi"** olarak görülmüştür.

CEVAP E

2. Osmanlı-Rus Savaşı (1768-1774) devam ederken Rus prensi Potemkin, **"Doğu Sisteminin Büyük Planı"** adıyla Osmanlı Devleti'ni yıkma projesi hazırlamıştır. Projeye göre Türkler Avrupa'dan atılacak ve İstanbul merkez olmak üzere bir Rus prensinin yönetiminde **"Grek Devleti"** kurulacaktı. Hatta bu projenin uygulanacağını düşünen Rus Çariçesi (Kraliçe) II.Katerina, 1779'da doğan torununa Bizans İmparatorluğu'nun kurucusu olan Konstantin'in adını bile vermiştir.

CEVAP A

3. Kırım; 1774 yılında Osmanlı Devleti ile Rusya arasında yapılan **"Küçük Kaynarca Antlaşması"** ile bağımsız olmuştur. 1779'da yine Rusya ile yapılan **"Aynalıkavak Tenkihnamesi"** ile Rusya'nın desteklediği Şahin Giray'ın Kırım hanı olması onaylanmıştır. 1783'te ise Rusya Kırım'ı kendi topraklarına kattığını açıklasa da bu 1792 yılında Osmanlı Devleti ile Rusya arasında yapılan **"Yaş Antlaşması"** ile resmileşmiştir.

CEVAP E

4. XVIII. yüzyılda Avrupa'dan getirilen **Comte de Bonneval** (Humbaracı Ahmet Paşa) ile **Baron de Tott** askerî alanda ıslahatlar yapmıştır.

CEVAP D

5. Osmanlı Devleti XVIII. yüzyılda da gerilemeye devam etmiş ve Avrupa devletlerinin çıkar politikalarına alet olmuştur. Rusya'nın sıcak denizlere inip sömürgelerine zarar vereceğini düşünen İngiltere ile Fransız İhtilali'nden sonra yayılan milliyetçilik (ulusçuluk) akımından olumsuz etkilenen Avusturya-Macaristan İmparatorluğu, 1791 Ziştovi Antlaşması sonrası Osmanlı Devleti ile barış politikası izlemeye başlarken, amacı başta Kırım'ı alarak Karadeniz'e ondan sonrada Ege ve Akdeniz'e hâkim olmak olan Rusya ile mücadeleler bu yüzyılda da devam etmiştir.

CEVAP E

6. 21 Temmuz 1774'te Osmanlı Devleti ile Rusya arasında **"Küçük Kaynarca Antlaşması"** imzalanmıştır. Bu antlaşma ile Kırım'a bağımsızlık verilmiştir. Böylece Osmanlı Devleti tarihinde ilk defa tamamı Türk ve Müslüman olan bir toprak parçasını kaybetmiştir.

CEVAP C

7. III. Ahmet Dönemi'nin diğer ismi Lale Devri'dir. Bu dönemde kültür, sağlık, diplomasi ve mimari alanda yapılan çalışmalar yapılmıştır. Osmanlı Devleti'nde ilk resmî gazete ise II.Mahmud Zamanı'nda çıkarılmıştır. Bu gazetenin adı Takvim-i Vakayi'dir.

CEVAP E

8. XVIII. yüzyılda yapılan ıslahatların özellikleri arasında; Avrupa'nın (Batı) üstünlüğü kabul edilmiş, XVIII. yüzyıl ıslahatlarına göre daha kalıcı olmuş, bilim, askerî, maliye ve eğitim alanında yoğunlaşırken bu ıslahatlar, çıkarları zedelenen bazı gruplar (saray kadınları, yeniçeri, ulema, devlet adamları vs.) tarafından da engellenmeye çalışılmıştır. Bu yüzyılda ne de daha sonraları yapılan ıslahatlar, halkın ihtiyaçları ve isteklerine göre değil devletin ihtiyaçları göz önüne alınarak yapılmıştır.

CEVAP D

9. XVIII. yüzyıl ıslahatçıları **3. 1. 3. 1. 3.** şeklinde kodlanır. Bunlar; III.Ahmet, I.Mahmud, III.Mustafa, I.Abdülhamit ve III.Selim'dir. I.Ahmet ise XVII. yüzyılda ıslahat yapmış bir padişahtır.

CEVAP C

10. Rusya tarihinin en önemli devlet adamlarından biri de Çar I. Petro'dur. Özellikle boğazları, Kırım'ı alma ve Ortodoksları bir bayrak altında toplama politikasından dolayı XVIII. yüzyıldan itibaren Osmanlı Devleti ile Rusya birçok olayda karşı karşıya gelmiştir. Bunlardan biri de İsveç kralı XVII. Şarl'ın (Demirbaş Şarl) Ruslardan kaçarak Osmanlıya sığınmasıdır. Bu kaçış esnasında Ruslar Osmanlı topraklarına girince bu durum Osmanlı Devleti ile Rusya arasında 1711 yılında Prut Savaşı'na neden olmuştur.

CEVAP D

OK-YAY
OK-YAY

11. 1718-1730 yılları arasında Lale Devri olarak nitelendirilen bu zaman aralığında askerî alan ile ilgili bir ıslahat çalışması yapılmamıştır.

CEVAP A

12. Osmanlı Devleti Avrupa'dan ilk yenilikleri Lale Devri'nde getirmiştir. Bu yenilikler arasında İbrahim Müteferrika ve Sait Efendi'nin getirmiş olduğu matbaa, Batı'dan getirilen ilk teknik yeniliktir.

CEVAP D

13. Osmanlı Devleti Batı'nın üstünlüğünü Lale Devri'yle (1718) kabul etmiştir. Lale Devri'nde ise askerî alanda bir çalışma yapılmamıştır. III.Ahmet'in Patrona Halil İsyanı sonucunda tahttan ayrılmasıyla başa geçen I.Mahmud, Batı'dan askerî uzmanlar getirerek askerî alanda ilk ıslahat çalışmalarını başlatmıştır. Bu alanda ilk açılan kurum ise **"Hendesehane"** olmuştur.

CEVAP C

14. XVIII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde tahta geçen her padişah ıslahat yapmıştır. Bunlar arasında Avrupa'yı örnek alarak, eski kurumları kaldırıp daha kalıcı ıslahatlar yapan ise III.Selim olmuştur.

CEVAP C

15. III.Selim Batı'dan getirdiği uzmanlardan destek alarak kurduğu Nizam-ı Cedit ordusunun masraflarını karşılamak amacıyla ayrı bir hazine kurdurmuştur. Bu hazineye ise **"İrad-ı Cedit"** adı verilmiştir.

CEVAP E

16. III.Selim yaptığı ıslahatlarda Fransa'yı örnek almıştır. Ayrıca, 1740'dan itibaren Fransa ile kapitülasyon antlaşmasının sürekli hâle gelmesi, iki devlet arasındaki dostluğu pekiştirmiştir. Bu dostluk III.Selim Zamanı'nda devam etmiş ve Fransızca'nın yabancı dil olarak askerî okullarda öğrenilmesine karar verilmiştir. Böylece **Fransızca** Osmanlı Devleti'nde zorunlu olarak kabul edilen **ilk resmî dil olmuştur.**

CEVAP C

17. Lale Devri; 1718'de Pasarofça Antlaşması ile başlayıp, 1730'da Patrona Halil İsyanı'yla sona ermiştir. III.Selim Dönemi ise 1807'de çıkan Kabakçı Mustafa Paşa İsyanı ile sona ermiştir.

CEVAP C

18. Osmanlı Devleti ilk kalıcı elçiliği III.Selim Zamanı'nda Londra'da açmıştır. Londra'ya gönderilen ilk kalıcı Osmanlı elçisi ise **Yusuf Agâh Efendi** olmuştur.

CEVAP B

19. III.Selim devletin kötü gidişatını durdurmak için devlet adamlarına raporlar hazırlatmıştır. Bu raporlara **"Layiha"** adı verilmiştir.

CEVAP B

20. 1718-1730 yılları arasında Osmanlı Devleti'nin sadrazamlığını **Nevşehirli Damat İbrahim Paşa** yapmıştır. Damat İbrahim Paşa, III.Ahmet'in kızı Fatma Sultan ile evlenerek damat ünvanını almıştır. 1718 yılında sadrazamlığa getirilerek Avusturya ile Pasarofça Antlaşması'nı imzalanmıştır. Patrona Halil İsyanı sonucu öldürülmüştür.

CEVAP A

21. Osmanlı Devleti Batı'nın üstünlüğünü XVIII. yüzyılda kabul etmiştir. Batı tarzı ıslahatlar yapılabilmesi içinde bu yüzyılda Batı'dan birçok uzman getirilmiştir. (Comte de Bonneval, Barön de Tott vb.) Bu durum Batı'nın teknik alanda üstünlüğünün kabul edildiğini gösterir.

CEVAP C

22. Osmanlı Devleti, 1718 yılında Avusturya ile yaptığı **"Pasarofça Antlaşması"** ile Batı'nın üstünlüğünü kabul ederken bu antlaşma sonrasında ise Lale Devri'ne girmiştir.

CEVAP E

23. Osmanlı Devleti'nin 1718'de Avusturya ile imzaladığı Pasarofça Antlaşması'yla başlayıp 1730'da Patrona Halil İsyanı ile sona eren döneme **"Lale Devri"** adı verilmiştir.

CEVAP A

24. XVIII. yüzyılda önemli padişahlarından olan I.Mahmud, Batı'dan teknik uzmanlar getirerek **"Hendesehane"** adı verilen subay okulunu açmıştır. Ayrıca bu dönemde 1739 yılında Avusturya ve Rusya ile yapılan Belgrad Antlaşması'na ara buluculuk yaptığı için Fransa'ya verilen kapitülasyonlar da sürekli hâle getirilmiştir.

CEVAP B

OK-YAY

1. **II.Mahmud Dönemi'nde yaşanan hangi gelişme ile Türk tarihinde bir padişah ilk kez kendi gücü dışında bir başka gücün varlığını tanımıştır?**

A) Tanzimat Fermanı'nın yayımlanması
B) Kanunuesasi'nin ilan edilmesi
C) Senedi İttifak'ın imzalanması
D) Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılması
E) *Nizam-ı Cedit* adında bir ordu kurulması

2. **II.Abdülhamid'in İslamcılık politikası;**

I. Osmanlı tebaasını İslam bayrağı altında toplamak,
II. dış ülke Müslümanlarını halifelik makamı etrafında toplamak,
III. Sünnilik ve Şiilik arasında bir yakınlaşma meydana getirerek Orta Doğu'daki İngiliz planlarını boşa çıkarmak

amaçlarından hangilerine yöneliktir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

3. **1881'de Osmanlı Devleti'nde hangi kurumun açılması ile *devlet içinde devlet* durumu ile karşı karşıya kalınmıştır?**

A) Sekban-ı Cedit
B) Muhassıllık Meclisleri
C) Düyun-u Umumiye İdaresi
D) Yeniçeri Ocağı
E) Meclis-i Mebusan

4. **Aşağıdakilerden hangisi Düyun-u Umumiye İdaresinde yer alan ülkelerden biri değildir?**

A) İngiltere B) Osmanlı C) Almanya
D) Avusturya E) Rusya

5. **1856 Islahat Fermanı'na karşı 1859 yılında İstanbul'da ortaya çıkan ve Sultan Abdülmecid'i tahttan indirerek eski düzeni yeniden kurmayı amaçlayan darbe girişimi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Edirne Vakası
B) Patrona Halil İsyanı
C) Kabakçı Mustafa Paşa İsyanı
D) Kuleli Vakası
E) Vaka-i Vakvakiyye

6. **Aşağıdakilerden hangisi 1839 yılında ilan edilen Tanzimat Fermanı'nın özelliklerinden biri değildir?**

A) Batı kültürünü iyi bilen Mustafa Reşit Paşa tarafından hazırlanmıştır.
B) Sultan Abdülmecid Dönemi'nde ilan edilmiştir.
C) Kanun gücünün üstünlüğü ilk defa bir padişah tarafından kabul edilmiştir.
D) Kanun önünde herkesin eşit olmasına karar verilmiştir.
E) Kardeşler arasında yaşanan taht kavgalarına son verilmesi amaçlanmıştır.

7. **1839 yılında Osmanlı Devleti'nde yaşanan hangi gelişme, Avusturya Başbakanı Metternich'in ülkesinde de benzer taleplerle karşılaşabileceği, Rusya'nın da Osmanlı Devleti'nin iç ve dış siyasette güçlenebileceği ve İngiltere ile Fransa'nın Osmanlı Devleti üzerindeki etkinliklerini artıracağı kaygısıyla bu iki devlet tarafından tepkiyle karşılanmıştır?**

A) Meşrutiyet'in ilan edilmesi
B) Yeniçeri Ocağının kaldırılması
C) Kırım Savaşı'nın başlaması
D) Tanzimat Fermanı'nın ilan edilmesi
E) Osmanlı Devleti ile İngiltere arasında Baltalimanı Antlaşması'nın imzalanması

8. **II.Mahmud'un 1821'de başlayan Yunan İsyanının başladığı sıralarda bu olayla yeteri derecede ilgilenememesinin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Yeniçeri Ocağının kaldırılmış olması
B) Yanya Valisi Tepedelenli Ali Paşa'nın isyan etmesi
C) Osmanlı - Rus Savaşı'nın başlaması
D) Boğazların uluslararası bir soruna dönüşmesi
E) Osmanlı Devleti ile Rusya arasında Kırım Savaşı'nın çıkması

OK-YAY
OK-YAY

9. **Sultan II.Abdülhamid'in "*İslam'ı müdafaa etmek için kanının son damlasına kadar ve hazinesinin son kuruşuna kadar harcamaya hazırdır.*" sözlerinin İstanbul'da Vakit ve Arapça El Cevaib gazetelerinde sık sık tekrarlanması, aşağıda verilen hangi devletin XIX. yüzyılda Kuzey Afrika'daki yaptığı işgallere karşı içeride ve dışarıda direnişi artırmak ve muhalefet oluşturmaya yöneliktir?**

A) İngiltere B) Fransa C) Almanya
D) Rusya E) İtalya

10. **Padişahlığı Meclis tarafından onaylanan ve Mecliste yemin ederek göreve başlayan ilk Osmanlı padişahı kimdir?**

A) II.Abdülhamid B) V.Mehmet Reşat
C) II.Mahmud D) Sultan Vahdettin
E) Sultan Abdülmecid

11. **Osmanlı Devleti'nde 1890'larda başlayan Ermeni Olayları sonucu yetim kalan çocuklar ile başıboş çocukların hem ahlaki hem de ilmî eğitimlerini alması için 1903'te hangi kurum açılmıştır?**

A) Himaye-i Etfal Cemiyeti
B) Darülhayr-ı Ali
C) Donanma Cemiyeti
D) Hilâl-i Ahmer Cemiyeti
E) Sanayi-i Nefise Mektebi

12. **Padişahlığı döneminde yüzlerce okul yaptırdığı için kendisine *Maarifperver* ünvanı verilen Osmanlı padişahı kimdir?**

A) II.Mehmet
B) I.Selim
C) II.Abdülhamid
D) III.Selim
E) II.Mahmud

13. **Osmanlı Devleti'nin XIX. yüzyılda demir yolu yatırımlarına önem vermesinin nedenleri arasında aşağıdakilerden hangisi bulunmaz?**

A) Merkezî devlet otoritesinin ülkenin uzak bölgelerine kadar ulaştırmak
B) İsyan bölgelerine kısa sürede ulaşarak iç güvenliği sağlamak
C) Tarımsal vergileri toplamak
D) Savaş dönemlerinde cepheye asker ve malzeme sevk etmek
E) Fetih yapılan bölgelere Türkmenleri yerleştirmek

14. I. Mehmet Âkif
II. Ziya Paşa
III. Namık Kemal

Yukarıda verilen düşünce insanlarından hangileri, Osmanlı Devleti'nin dağılmasını önlemek amacıyla ortaya atılan Osmanlıcılık fikrini savunanlar arasında bulunmaz?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

15. **XIX. yüzyılda adalete önem verdiği, yeni kanun ve tüzükler hazırlattığı için kendisine *Adil* ünvanı verilen Osmanlı Devleti padişahı kimdir?**

A) III.Murad B) II.Abdülhamid
C) I.Murad D) I.Süleyman
E) II.Mahmud

16. **İngiltere, 1878 yılında yapılan Berlin Konferansı sırasında Ayastefanos Antlaşması'nın şartlarının hafifletilmesi karşılığında Osmanlı Devleti'nden hangi bölgenin yönetiminin kendisine verilmesini istemiştir?**

A) Girit B) Rodos C) Kırım
D) Kıbrıs E) Makedonya

OK-YAY

17. **1791 yılından beri Osmanlı Devleti'nin topraklarını koruyan İngiltere, ilk defa hangi olay sırasında bu politikayı uygulamaktan vazgeçmiştir?**

A) Kırım Savaşı
B) Belgrad Savaşı
C) Balkan Savaşı
D) 93 Harbi
E) Trablusgarp Savaşı

18. **XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde yaşanan hangi gelişme ile Osmanlı vatandaşları ilk defa seçme ve seçilme hakkı elde etmiştir?**

A) Tanzimat Fermanı
B) Kanunuesasi
C) Sened-i İttifak
D) Islahat Fermanı
E) Kanunname-i Ali Osmani

19. **XIX. yüzyılda hangi Osmanlı padişahı, akli dengesinin bozuk olduğu gerekçesiyle şeyhülislamın fetvasıyla görevinden alınmıştır?**

A) Sultan Abdülmecid B) II.Mahmud
C) Sultan Abdülaziz D) II.Abdülhamid
E) V.Murat

20. **1877-1878 yılları arasında Osmanlı ile Rusya arasında yaşanan 93 Harbi'nde gösterdiği başarılı mücadelelerinden dolayı *Plevne Gazisi* veya *Plevne Kahramanı* ünvanı verilen asker ve devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Osman Paşa B) Ahmet Muhtar Paşa
C) Halil Paşa D) Nene Hatun
E) Fahrettin Paşa

21. **Osmanlı Devleti'nde çıkarılan ilk resmî gazete aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Ceride-i Havadis B) Tercüman-ı Ahval
C) Takvim-i Vekayi D) İrade-i Milliye
E) Tercüman-ı Hakikat

22. **XIX. yüzyılda milliyetçilik hareketleri sonucu Osmanlı Devleti'nden imtiyaz elde eden ilk azınlık toplum aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Rumlar B) Sırplar
C) Araplar D) Arnavutlar
E) Ermeniler

23. **XIX. yüzyılda Avrupa devletlerine eğitim amacıyla öğrenci gönderen ilk Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) III.Selim B) II.Mahmud
C) II.Abdülhamid D) Sultan Abdülmecid
E) Sultan Abdülaziz

24. **II.Abdülhamid'in dış politikada benimsediği ve I.Dünya Savaşı sırasında Arapların Osmanlıya karşı İngilizlerle iş birliği yapması sonucu önemini yitiren Osmanlı Devleti'ni dağılmaktan kurtarma fikri aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Batıcılık B) İslamcılık
C) Türkçülük D) Osmanlıcılık
E) Federalizm

OK-YAY
OK-YAY

1. Osmanlı Devleti'nin Klasik Dönemi'nin yönetim anlayışında padişahın mutlak otoritesi vardı. Son sözü padişah söylerdi. Bu durum II.Mahmud'a kadar devam etmiştir. 1808'de padişah II.Mahmud, İstanbul ve taşrada kaybolan otoriteyi yeniden tesis etmek amacıyla Âyanlar (nüfuzlu kişiler) ile bir anlaşma yapmıştır. Tarihe **Sened-i İttifak** olarak geçen bu belge ile Türk tarihinde ilk kez bir padişah, kendi gücü dışında bir başka gücün varlığını tanımıştır.

CEVAP C

2. II.Abdülhamid uyguladığı İslamcılık politikası ile Osmanlı Müslüman tebaasını İslam bayrağı altında toplamak, dış ülke Müslümanlarının Halifelik makamı etrafında toplanmasını temin ederek mevcut problemlerin çözümünde karşılıklı destek ve yardım temin etmek ve Sünnilik ile Şiilik arasında bir yakınlaşma ve birlik meydana getirerek yine Orta Doğu'daki İngiliz planlarını sonuçsuz bırakmak ve bu sayede Hindistan Şiilerinin de siyasi desteğini temin etmeyi amaçlamıştır.

CEVAP E

3. 20 Aralık 1881'de kurulan Düyun-u Umumiye İdaresi, Osmanlı Devleti'nin tuz, tütün, ispirto, balık, ipek ve damga, Bulgaristan vergisi, Kıbrıs vergisi, Doğu Rumeli vergisi gibi geliri çok olan vergilere el koymuştur. Bu şekilde devletin mali gücünü elinden alan Düyun-u Umumiye İdaresi **"devlet içinde devlet"** durumuna gelmiştir.

CEVAP D

4. 1877-78 Osmanlı-Rus Savaşı sonrası Osmanlı Devleti, Rusya'ya savaş tazminatını ödeyememiştir. Bunun üzerine Osmanlı Devleti dış müdahaleye meydan vermemek için alacaklıların vekillerini görüşmeye çağırmıştır. İstanbul'da yapılan görüşmeler sonucunda alacaklılar ile bir antlaşmaya varılmıştır. Bu antlaşma 20 Aralık 1881 tarihinde bir kararname ile ilan edilmiştir. **Muharrem Kararnamesi** adı verilen bu anlaşma gereğince İstanbul'da **"Düyun-u Umumiye İdaresi"** kurulmuştur. Bu komisyon İngiliz, Fransız, Alman, Avusturya, İtalyan ve Galata bankerlerinin temsilcilerinden ve Osmanlı temsilcisi ile birlikte yedi üyeden oluşmuştur. Bu idarede Rusya'ya ait bir temsilci bulunmamıştır.

CEVAP E

5. 1859 yılından Islahat Fermanı'na İstanbul'da bir tepki ortaya çıkmıştır. Tarihe **"Kuleli Vakası"** diye geçen olayın başlangıcını teşkil eden **"Müdafaa-i Şeriat Cemiyeti"**, Sultan Abdülmecid'i tahtan indirerek eski düzenin yeniden kurulmasını amaçlamıştır. Grup üyeleri harekete geçmeden ihbar üzerine yakalanmış ve yargılanmak için Kuleli Askerî Lisesine götürülmüştür. Yargılama sonucunda bazı üyeleri idam cezasına çarptırılmışsa da Sultan Abdülmecid tarafından cezaları ömür boyu hapse çevrilmiştir.

CEVAP B

6. Tanzimat Fermanı, 1839 yılında Sultan Abdülmecid tarafından Gülhane Parkı'nda ilan edilmiştir. Osmanlı Devleti'nin içte ve dışta yaşadığı sorunlara çözüm olması amacıyla ilan edilen bu fermanı, Batı kültürünü iyi bilen Mustafa Reşit Paşa hazırlamıştır. Bu ferman ile kanun gücünün üstünlüğü ilk defa bir padişah tarafından kabul edilirken kanun önünde Müslüman, gayrimüslim herkesin kanun önünde eşit olmasına karar verilmiştir. Osmanlı Devleti'nde yaşanan taht kavgalarına I.Ahmet Dönemi'nde çıkartılan **"ekber ve erşet"** sistemi ile son verilmiştir. Bu durumun Tanzimat Fermanı'nın özellikleri ile bir ilgisi bulunmamaktadır.

CEVAP B

7. Osmanlı Devleti Sultan Abdülmecid Zamanı'nda 1839 yılında Tanzimat Fermanı'nı ilan etmiştir. Bu fermanla gayrimüslimlerin haklarını artıran Osmanlı Devleti böylece ülke içindeki gayrimüslimlerin devlete olan bağlılıklarını artırarak yabancı devletlerin azınlıkları bahane ederek içişlerine karışmasını engellemek istemiştir. Osmanlı Devleti'nde yaşanan bu durum imparatorluk yapısına sahip olan Avusturya-Macaristan İmparatorluğu'nun ülke içinde yaşayan başka ulusların da aynı hakları isteyeceğini düşünmesi, Rusya'yı da Osmanlının tekrar eski gücüne kavuşacağı, Osmanlı ülkesinde çok sayıda İngiliz ve Fransız gayrimüslimin Osmanlı ülkesinde yaşaması ve ticaretle uğraşmasından dolayı İngiltere ve Fransa'nın Osmanlı üzerinde etkinliğini artıracağı kaygısı bu fermana tepki göstermesine neden olmuştur.

CEVAP D

8. Osmanlı padişahı II.Mahmud Dönemi'nde 1821'de Mora'da Yunan isyanı çıkmıştır. Bu isyan başladığı sırada II.Mahmud'un bu sorunla yeteri kadar ilgilenememesinin temel nedeni **Yanya valisi Tepedelenli Ali Paşa'nın isyan etmesi** ve ordunun çoğunun isyanı bastırmak için gönderilmesidir.

CEVAP A

9. Fransa'nın, Cezayir, Fas ve Tunus'u işgal etmesi üzerine İstanbul'da Vakit ve Arapça yayın yapan El Cevaib gazeteleri çıkarılarak bu gazetelerde sık sık **"Sultan, İslam'ı müdafaa etmek için kanının son damlasına kadar ve hazinesinin son kuruşuna kadar harcamaya hazırdır."** denilerek içeride direnişi artırma dışarıda ise Avrupa devletleri nezdinde Fransa'ya karşı bir muhalefet oluşturulmaya çalışılmıştır.

CEVAP E

10. 31 Mart Vakası sonucunda Sultan II.Abdülhamid görevinden ayrılmıştır. Yerine ise Sultan V.Mehmet Reşat getirilmiştir. 21 Ağustos 1909'da da 1876 Kanunuesasi'nin 24 maddesi değiştirilmiştir. Bu değişikliklerden biri de padişahın tahta çıkışında Kanunuesasi hükümlerine uyacağına, vatan ve millete sadakat edeceğine dair yemin etmesi şartı getirilmiştir. Böylece **V.Mehmet Reşat**, padişahlığı Meclis tarafından onaylanan ve Mecliste yemin eden ilk Osmanlı padişahı olmuştur.

CEVAP B

OK-YAY

11. Osmanlı Devleti'nde **"Millet-i Sadıka"** olarak bilinen Ermeniler XIX. yüzyılın ikinci yarısından itibaren bağımsızlık kazanmak için isyan etmişlerdir. Bu isyanlar sonucunda binlerce Osmanlı vatandaşı şehit edilmiştir. Bunun üzerine II.Abdülhamid yetim kalan çocukların eğitim alabilmesi ve topluma faydalı birer birey olabilmesi için 1903'te **"Darülhayr-ı Ali"** adında bir kurum açmıştır.

CEVAP E

12. II.Abdülhamid eğitimi vilayetlere yayma yönünde birçok çalışma yapmıştır. Onlarca idadi (lise), rüştiye (ortaokul) ve askerî okul açan padişah eğitim binalarını inşa edilmesi için Paris'ten mimarlar ve planlar getirtmiştir. Kendisi, döneminde çok okul yaptırdığı için kendisine **"Maarifperver"** ünvanı verilmiştir.

CEVAP C

13. Osmanlı Devleti XIX. yüzyılda demir yolu yatırımlarına önem vermeye başlamıştır. Bu durumun nedenleri arasında; devlet otoritesinin en uzak bölgelere kadar ulaştırma, çıkan isyanlara daha hızlı müdahale ederek bölgenin güvenliğini sağlama, kırsal kesimlerde vergi toplamayı kolaylaştırma (Timar ve iltizam sisteminin kaldırılmış olması ve devletin kendi vergi memurlarını ilgili bölgelere gönderme kararı alması) savaş dönemlerinde cepheye asker ve malzeme göndermi etkili olmuştur. Osmanlı Devleti XIX. yüzyılda fetihten ziyade kendi topraklarını koruma politikasına geçtiği için, Kuruluş ve Yükselme dönemlerindeki gibi fetih yapılan yerlere iskân politikası ile Türkmenleri yerleştirme gibi bir uygulama yapmamıştır.

CEVAP E

14. XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'ni dağılmaktan kurtarmak amacıyla; Osmanlıcılık, İslamcılık, Türkçülük ve Batıcılık gibi fikir akımları ortaya çıkmıştır. Bu fikir akımlarından biri olan Osmanlıcılığın en önemli temsilcileri ise Ziya Paşa, Mithat Paşa ve Namık Kemal'dir. Mehmet Âkif ise İslamcılığın savunucuları arasında yer almıştır.

CEVAP A

15. 1785-1839 yılları arasında yaşayan II.Mahmud, 1808 yılında tahta çıkmıştır. Kendisi reformist bir padişah olan II.Mahmud öncelikle adalete önem verdiği, yeni kanun ve tüzükler hazırlattığı için kendisine **"Adli"** ünvanı verilmiştir.

CEVAP E

16. 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı sonrasında Osmanlı Devleti ile Rusya arasında Ayastefanos Antlaşması imzalanmıştır. Bu antlaşmayı çıkarlarına aykırı bulan Avrupalı devletler Berlin Konferansı'nı toplanmıştır. İngiltere ise Osmanlı Devleti'nden Ayastefanos Antlaşması'nın şartlarının hafifletilmesi karşılığında Kıbrıs'ın yönetiminin kendisine verilmesini talep etmiştir. Ayrıca İngiltere, Kıbrıs'ın yönetimine verilmemesi hâlinde burayı işgal etme tehdidinde de bulunmuştur. Mecbur kalan Osmanlı Devleti, Kıbrıs'ın yönetimini İngiltere'ye bırakmıştır.

CEVAP D

17. Rusya, Osmanlı Devleti'nin Tersane (İstanbul) ve Londra Konferansı kararlarını kabul etmeyince Osmanlı Devleti'ne savaş ilan etmiştir. İngiltere ilk kez bu savaş sırasında Rusya'ya karşı Osmanlı toprak bütünlüğünü koruma politikasından vazgeçmiştir. 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı'nı ise Avrupa devletlerinin yardımı olmayınca Rusya kazanmıştır.

CEVAP D

18. Türk tarihinin ilk yazılı anayasası Kanunuesasi'dir. Bu anayasada **"Mebusan Meclisi üyeleri dört yılda bir yapılan seçimle erkeklerin seçeceği milletvekillerinden oluşacaktır."** maddesiyle kısıtlı da olsa (kadınlar oy kullanamadığından) halk ilk defa seçme ve seçilme hakkını elde etmiştir.

CEVAP B

19. Avrupa'da eğitim alarak tekrar Osmanlıya dönen Jön Türkler, Meşrutiyet'i ilan etmeye yanaşmayan Sultan Abdülaziz'i tahttan indirdiler ve yerine ise V.Murat'ı padişah yapmışlardır. V.Murat akli dengesinin bozuk olduğu gerekçesiyle şeyhülislamın fetvasıyla görevinden alınmış ve yerine üç ay sonra II.Abdülhamid getirilmiştir.

CEVAP E

20. **Osman Paşa;** 1877-1878 Osmanlı - Rus Savaşı (93 Harbi) sırasında Plevne Kalesi'ni kuşatan Rus askerlerine karşı çok zor şartlar altında kalmasına rağmen kaleyi Ruslar'a vermemiştir. O yüzden kendisine **"Plevne Gazisi"** veya **"Plevne Kahramanı"** ünvanı verilmiştir.

CEVAP A

21. II.Mahmud Zamanı'nda ilk defa resmî gazete çıkartılarak ülkede çıkan kanunların, genelge ve yönetmeliklerin halka ulaşması sağlanmak istenmiştir. Çıkarılan bu gazeteye ise **"Takvim-i Vekayi"** adı verilmiştir.

CEVAP C

22. Fransız İhtilali'nin yaydığı milliyetçilik akımı ile Rus ve Avusturya'nın casusları tarafından kışkırtılan Sırplar, ilk olarak 1804'te **Kara Yorgi** önderliğinde isyan etmiştir. Sırplar, 1812 yılında Bükreş Antlaşması'yla Osmanlı Devleti'nden imtiyaz elde eden ilk toplum olmuştur.

CEVAP D

23. XIX. yüzyıl Osmanlı padişahlarından II.Mahmud Zamanı'nda ilk defa Avrupa devletlerine eğitim amaçlı öğrenciler gönderilmiştir.

CEVAP B

24. Balkanlar'daki Panslavizm politikasını etkisiz hâle getirmek, Müslümanların devlete olan bağlılıklarını artırmak için özellikle II.Abdülhamid Zamanı'nda devletin dış politikasının temelini oluşturan **"İslamcılık"** (Ümmetçilik) fikri; halifenin cihat (Müslümanların, Hristiyanlara karşı savaşa çağrılması) çağrısına uymayarak Kanal ve Hicaz-Yemen cephelerinde Araplarn İngilizlerle iş birliği yapmaları sonucu geçerliliğini yitirmiştir.

CEVAP E

OK-YAY
OK-YAY

1. **Osmanlı Devleti'nde 1810'lu yıllarda çıkan Rum İsyanı'nın nedenleri arasında aşağıdakilerden hangisi bulunmaz?**

A) Rum aydınların bağımsızlık çalışmaları
B) Fransız İhtilali'nin getirdiği milliyetçilik akımı
C) Rusların ve Yunanların eski Bizans İmparatorluğu'nu yeniden kurmak istemeleri
D) Yanya Valisi Tepedelenli Ali Paşa'nın isyan etmesi
E) Osmanlının Tersane Konferansı'nda alınan kararları kabul etmemesi

2. I. Çeşme
II. Navarin
III. İnebahtı
IV. Sinop

Osmanlı Devleti'nin donanmasının yakıldığı bu baskınlardan hangileri, XIX. yüzyılda gerçekleşmiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız IV C) I ve III
D) I ve IV E) II ve IV

3. **XIX. yüzyılda devlet memurlarını iç işleri ve dış işleri olarak ikiye ayıran ve memurlara pantolon, ceket ve fes giyme zorunluluğu getiren Osmanlı padişahı kimdir?**

A) II.Mahmud B) II.Abdülhamid
C) Sultan Abdülmecid D) Sultan Abdülaziz
E) III.Selim

4. **Sultan II.Mahmud Zamanı'nda Anadolu'dan İstanbul'a gelenlerin hangi belgeyi alması zorunlu hâle getirilmiştir?**

A) Celp B) Tahrir
C) Mürur Tezkeresi D) Berat
E) Esham

5. **II.Abdülhamid Dönemi'nde, Doğu Anadolu toprakları üzerinde bir Ermeni devletinin kurulmasını önlemek ve Rusya ile çıkabilecek bir savaş durumunda bölgede hazır silahlı güç bulundurmak amacıyla yerel halktan oluşan hangi teşkilat kurulmuştur?**

A) Teşkilat-ı Mahsusa
B) Asakir-i Nizamiye
C) Hamidiye Alayları
D) Nizam-ı Cedid
E) Redif Birlikleri

6. **XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti ile Rusya arasında yaşanan 1877 - 1878 (93 Harbi) Savaşında, Erzurum halkını Aziziye Tabyasında Ruslara karşı direniş göstermesine öncülük eden kimdir?**

A) Nene Hatun
B) Gazi Osman Paşa
C) Kâzım Karabekir
D) Gazi Ahmet Muhtar Paşa
E) Fahrettin Paşa

7. **Osmanlı Devleti XIX. yüzyılda, ilk kez hangi devlete karşı denge politikası uygulamıştır?**

A) İngiltere B) Fransa
C) Rusya D) Almanya
E) Avusturya

8. **Osmanlı Devleti'nin 1853 yılında Sinop'ta donanmasının Rusya tarafından yakılması, hangi savaş sırasında yaşanan bir gelişmedir?**

A) 93 Harbi
B) Kırım Savaşı
C) Petervaradin Savaşı
D) Dömeke Meydan Muharebesi
E) I.Balkan Savaşı

OK-YAY

9. **1853-1856 Kırım Savaşı devam ederken 4 Kasım 1854'te İstanbul'a gelerek Selimiye ve Levent kışlalarında yaralı Osmanlı ve İngiliz askerlerinin tedavisi ile ilgilenen hemşireliğin kurucusu aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Münire İsmail
B) Kerime Salahar
C) Florance Nightingale
D) Mary McNeill
E) Nene Hatun

10. **Osmanlı Devleti ilk dış borcu hangi savaş sırasında almıştır?**

A) Trablusgarp
B) Kırım
C) I.Dünya
D) Belgrad
E) I.Balkan

11. **Osmanlı Devleti 1856'da yayınladığı Islahat Fermanı'nı katıldığı hangi konferans sırasında alınacak kararlarda etkili olabilmek amacıyla ilan etmiştir?**

A) Paris Barış
B) Londra
C) Lozan
D) San Remo
E) İstanbul

12. **Aşağıdakilerden hangisi 1856 yılında yayımlanan Islahat Fermanı ile ilk defa getirilen düzenlemeler arasında bulunmaz?**

A) Gayrimüslimler devlet memuru olabilecek.
B) Cizye vergisi ile iltizam usulü kaldırılacak.
C) Herkesin can, mal ve ırz güvenliği korunacak.
D) Herkes şirket ve banka gibi ticari nitelikli kurumlar açabilecek.
E) Gayrimüslimler belediye ve il meclislerine üye olabilecek.

13. **II.Mahmud'un 1826 yılında Yeniçeri Ocağını kaldırmasına Osmanlı tarihinde ne isim verilmiştir?**

A) Alemdar Olayı B) Büyük Kaçgun
C) Vakay-ı Hayriyye D) Şecere-i Vakvak
E) Celay-ı Vatan

14. **Osmanlı padişahı Sultan Abdülaziz'in yurt dışına seyahat amacıyla çıkması;**

I. Rusya'nın planlarını Avrupalı devletlere anlatmak,
II. padişahın Avrupa hükümdarları katındaki saygınlığını Osmanlı Hristiyanlarına göstermek,
III. Avrupa devletlerinden dış borç alabilmek

amaçlarından hangilerine yöneliktir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

15. **II. Mahmud Döneml'nde,**

I. Yeniçeri Ocağının kaldırılması,
II. Âyanlar ile Sened-i İttifak'ın imzalanması,
III. sadrazam ve şeyhülislamın yetkilerinin kısıtlanması

durumlarından hangileri ile merkezî otorite güçlendirilmeye çalışılmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

16. **XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'ne *Hasta Adam* yakıştırması yapan devlet aşağıdakilerden hangisidir?**

A) İngiltere B) Rusya C) Fransa
D) Almanya E) İtalya

OK-YAY
OK-YAY

17. **Aşağıdakilerden hangisi II. Mahmud Dönemi'ne ait gelişmelerden biri değildir?**

A) Askerî ve vergi toplanan amacıyla ilk nüfus sayımı yapılmıştır.

B) Karantina ve posta teşkilatı kurulmuştur.

C) İstanbul'da kız ve erkek çocuklarına ilköğretim zorunlu hâle getirilmiştir.

D) Nizam-ı Cedit adında yeni bir ordu kurulmuştur.

E) Ordunun fes ihtiyacının karşılamak için Feshane açılmıştır.

18. **1833 yılında Osmanlı Devleti ile Rusya arasında yapılan hangi antlaşmayla, Rusya Boğazlardan serbest geçiş hakkı elde etmiştir?**

A) Baltalimanı

B) Hünkâr İskelesi

C) Kütahya

D) Möntrö

E) Paris Barış

19. **XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'ne isyan ederek bağımsızlık kazanan ilk azınlık millet aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Yunanlılar B) Ermeniler

C) Araplar D) Arnavutluk

E) Sırplar

20. **Osmanlı Devleti 1833 yılında Rusya ile imzaladığı hangi antlaşma sonrasında Boğazlar konusunda son kez tek başına karar vermiştir?**

A) Hünkâr İskelesi Antlaşması

B) Londra Boğazlar Sözleşmesi

C) Mondros Ateşkes Antlaşması

D) Baltalimanı Antlaşması

E) Montrö Boğazlar Sözleşmesi

21. **1839 yılında Osmanlı Devleti, Avrupalıların azınlık haklarını öne sürerek kendi iç işlerine müdahalesini engellemek, dağılmayı önlemek ve Mısır meselesinde Avrupa'nın desteğini almak için aşağıdakilerden hangisini yayımlamıştır?**

A) Sened-i İttifak'ı

B) Tanzimat Fermanı'nı

C) Muharrem Kararnamesi'ni

D) Islahat Fermanı'nı

E) Kanunuesasi'yi

22. **XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti, Mısır Sorunu'nun çözümüne destek olması için 1838 yılında İngiltere ile hangi antlaşmayı imzalamıştır?**

A) Kale-i Sultaniye

B) Hünkâr İskelesi

C) Paris

D) Baltalimanı

E) Kütahya

23. **Aşağıdakilerden hangisi 1840 yılında yapılan Londra Boğazlar Konferansı'na katılan devletlerden biri değildir?**

A) Rusya B) Prusya C) Avusturya

D) İtalya E) İngiltere

24. **II.Mahmud Zamanı'nda işlevini kaybetmiş Enderunun yerine devlet adamı yetiştirmek amacıyla hangi kurum açılmıştır?**

A) Mekteb-i Tıbbiye

B) Mekteb-i Maarif-i Adliye

C) Hendesehane

D) Nizam-ı Cedit

E) Mekteb-i Harbiye

OK-YAY

1. Fatih Dönemi'nden itibaren Osmanlı Devleti'ne bağlanan Rumlar; milliyetçilik akımı, Rum aydınların çalışmaları, Avrupa devletlerinin kışkırtmaları, Ruslar ve Yunanların eski Bizans İmparatorluğu'nu yeniden kurmak istemeleri ve Yanya Valisi Tepedenli Ali Paşa'nın isyan etmesi neticesinde 1821 yılında ayaklanmışlardır. Tersane Konferansı ise Balkan Bunalımını çözmek için 1878 yılında İstanbul'da toplanmıştır. Osmanlı Devleti bu konferansta alınan kararları kabul etmemiştir. Osmanlının bu kararları kabul etmemesinin Rum isyanı ile bir ilgisi bulunmamaktadır.

CEVAP C

2. Osmanlı donanması tarihte dört kez yakılmıştır. Bunlar; 1571'de Haçlılar tarafından **İnebahtı**'da, 1770'te Rusya tarafından **Çeşme**'de,1827'de Rusya, İngiltere ve Fransa tarafından **Navarin**'de, 1853'te ise yine Ruslar tarafından Sinop'ta Osmanlı donanmaları yakılmıştır. Bunlardan 1827 Navarin ile 1853 Sinop baskınları, XIX. yüzyılda gerçekleşmiştir.

CEVAP B

3. XIX. yüzyılda siyasi, mali, hukuki, sağlık, askeri ve toplumsal alanlarda radikal reformlar (ıslahat) yapan ve devletin ilerde daha da demokratikleşmesini sağlayan devlet adamı II.Mahmud'dur. Bu dönemde memurlar iç ve dış işleri diye ikiye ayrılırken memurlara ise ceket, pantolon ve fes giyme zorunluluğu getirilmiştir.

CEVAP A

4. Sultan II.Mahmud İstanbul'a gitmek isteyenler hakkında soruşturma yapıldıktan sonra geçiş belgesi ya da dâhili (iç) pasaport anlamına gelen **"Mürur Tezkeresi"** alma şartı getirmiştir.

CEVAP C

5. II.Abdülhamid Dönemi'nde, Doğu Anadolu toprakları üzerinde Rusya destekli bir Ermeni Devleti'nin kurulmasını engellemek ve Rusya ile çıkacak bir savaşta bölgede hazır silahlı bir güç bulundurmak amacıyla yerel halktan oluşan **"Hamidiye Alayları"** kurulmuştur.

CEVAP C

6. **Nene Hatun;** 1877 - 1878 Osmanlı - Rus Savaşı'nda Erzurum'u ele geçirmek için Aziziye Tabyalarına saldıran Ruslar'a karşı Erzurum halkını direnişe çağıran kadın kahramandır.

CEVAP D

7. Osmanlı Devleti varlığını devam ettirebilmek için XIX. yüzyılda Avrupa devletlerinin kendi aralarındaki çıkar çatışmalarından yararlanmıştır. Denge politikası adı verilen bu politikayı da ilk kez Mısır'ı işgal eden Fransa'ya karşı İngiltere ve Rusya'nın desteğini alarak uygulamıştır.

CEVAP D

8. Rusya, 1841 Londra Boğazlar Sözleşmesi'yle kaybettiği hakları geri almak ve Kudüs'teki Ortodoksların ayrıcalıklarını artırmak için elçisi Menşikof'u Osmanlı Devleti'ne göndermiştir. Osmanlı Devleti Menşikof'un isteklerini kabul etmeyince de Rusya Osmanlıya savaş açmıştır. 1853-1856 yılları arasında yapılan "Kırım Savaşı" sırasında Ruslar, 1854 yılında Sinop'ta bulunan Osmanlı donanmasını yakmıştır.

CEVAP B

9. 1853-1856 Kırım Savaşı'nda yaralanan askerler İstanbul'a getirilerek Levent ve Selimiye kışlalarında tedavi altına alınmıştır. 4 Kasım 1854'te İstanbul'a gelen gönüllü hasta bakıcı **"Florance Nightingale"** (Florans Naytıngel) yaralılarla ilgilendi. Geceleri lambasıyla dolaştığı için kendisine **"Lambalı Kadın"** lakabı takılmıştır. Florance Nightingale ülkesine döndükten sonra modern hemşireliği kurmuştur.

CEVAP D

10. 1853-1856 yılları arasında yapılan **Kırım Savaşı** sırasında, Osmanlı Devleti Sultan Abdülmecid Zamanı'nda ilk kez **İngiltere'den dış borç almıştır.**

CEVAP B

11. 1853-1856 yılları arasında devam eden Kırım Savaşı'nın sonunda Paris Barış Konferansı toplanmıştır. Tanzimat Fermanı ile başlayan yenileşme hareketlerinin devamı olarak değerlendirilen Islahat Fermanı, Avrupalı devletlerin de baskıları neticesinde Paris Barış Konferansı'nda ilan edilmiştir.

CEVAP A

12. 1856 yılında ilan edilen Islahat Fermanı ile gayrimüslimlerle ve Müslümanlara eşit haklar verilmiştir. Özellikle gayrimüslimlere verilen hakların çok olduğu bu fermanda, herkesin can, mal ve ırz güvenliğinin korunmasına dair bir düzenleme ilk kez yer almamıştır. Bu karar ilk defa Islahat Fermanı'nda değil, Tanzimat Fermanı'nda alınmıştır.

CEVAP C

OK-YAY
OK-YAY

13. II.Mahmud 1826 yılında Osmanlının Yeniçeri Ocağı dışındaki ocakları toplayarak Yeniçerilerin kaldığı Levent ve Selimiye kışlalarını top atışına tutarak Yeniçeri Ocağını kaldırmıştır. Tarihte bu olaya hayırlı olay anlamına gelen **"Vakay-ı Hayriyye"** adı verilmiştir.

CEVAP C

14. Sultan Abdülaziz'in 1867'de çıktığı Avrupa gezisinin hedefi; hürriyet fikirleriyle medeniyetin Osmanlıda ne kadar ilerlediğini Avrupa'ya göstermek, Rusya'nın planlarını Avrupa'ya anlatıp endişe uyandırmak, padişahın Avrupa'da gördüğü saygınlığı Osmanlı Hristiyanlarına göstermek ve sanayi ve sömürge zengini Avrupa devletlerinden dış borç almaktır.

CEVAP B

15. II.Mahmud 1808 yılında tahta geçtiğinde taşrada bulunan ve Âyan adı verilen yerel nüfuzlu askerî ve idari güçler merkezî otoriteyi tanımıyorlardı. Bunun üzerine II.Mahmud Âyanların hepsini İstanbul'a davet ederek onlarla **"Sened-i İttifak"** adı verilen bir uzlaşma belgesi imzalanmıştır. Yaşanan bu gelişme ile II.Mahmud bozulan devlet otoritesini tekrar sağlamaya çalışmıştır. Ayrıca kendisinin sadrazam ve şeyhülislamın yetkilerini kısıtlaması ve ıslahatlara engel olup sürekli devlet otoritesinin dışına çıkan Yeniçeri Ocağını kaldırması, merkezî otoriteyi güçlendirmek için aldığı tedbirler arasında gösterilebilir.

CEVAP E

16. **"Hasta adam"** tabiri resmî kayıtlara Rus Çarı I.Nikolay'ın İngiliz elçisi Sir Hamilton Seymour'la yaptığı konuşmayla geçmiştir. Çar I.Nikolay elçiye **"Kollarımız arasında hasta, çok ağır hasta bir adam var."** sözleriyle başlayarak eğer bir gün Osmanlı Devleti ölürse İstanbul'u kendilerinin işgal edeceğini söylemiştir.

CEVAP B

17. Nizam-ı Cedit II.Mahmud Zamanı'nda açılan bir kurum değildir. Bu kavram III.Selim Zamanı'nda yapılan tüm ıslahatlara ve kurulan yeni orduya verilen isimdir.

CEVAP D

18. Rusya II.Mahmud'un çağrısı üzerine donanmasını İstanbul'a yollamış ve Osmanlı-Rusya arasında da 1833 yılında **"Hünkâr İskelesi Antlaşması"** imzalamıştır. Bu antlaşmaya göre Rusya, bir saldırıya uğrarsa Osmanlı Devleti, Boğazları Rusya'nın savaştığı devlete kapatacak, Rus gemilerinin ise Boğazlardan geçişine izin verecekti. Alınan bu karar ile Rusya Boğazlardan serbest geçiş hakkı elde etmiştir.

CEVAP C

19. 1829 yılında Rusya ile Osmanlı Devleti arasında Edirne Antlaşması imzalanmıştır. Bu antlaşma ile Yunanlılar bağımsız bir devlet hâline gelmiştir. Böylece Osmanlıdan bağımsızlık kazanan ilk azınlık Yunanlılar olmuştur. (Osmanlıya ilk isyan eden ve ilk imtiyaz (ayrıcalık) kazanan Sırplardır fakat ilk bağımsızlığını kazanan Yunanlılardır.)

CEVAP A

20. Osmanlı Devleti Rusya ile imzaladığı Hünkâr İskelesi Antlaşması'yla (1833) Boğazlar konusunda son kez tek başına karar vermiştir. Çünkü 1841 yılında Osmanlının da imzaladığı Londra Boğazlar Sözleşmesi, Avrupalı devletlerin direktifleriyle hazırlanmıştır. Sonuçta Hünkâr İskelesi Antlaşması'nda Boğazlar konusunda Rusya'ya hak veren devlet, Osmanlı Devleti'dir. Dolayısıyla **Osmanlı Devleti'nin Boğazlar konusunda son kez tek başına karar verdiği antlaşma Hünkâr İskelesi Antlaşması'dır.**

CEVAP A

21. **Tanzimat Fermanı**, Sultan Abdülmecid Dönemi'nde Avrupalıların azınlık haklarını öne sürerek iç işlerine müdahalesini engellemek, dağılmayı önlemek ve Mısır meselesinde Avrupa'nın desteğini almak için ilan edilmiştir.

CEVAP E

22. 1838 yılında Osmanlı Devleti Mısır Sorunu'nun çözümünde İngiltere'nin desteğini sağlamak için İngilizlerle **"Baltalimanı Antlaşması"**nı imzalanmıştır. Osmanlı Devleti, 1840 yılında yapılan Londra Konferansı'nda bu desteği İngiltere'den görmüştür.

CEVAP D

23. Avrupa devletleri Rusya'nın Boğazları geçerek Akdeniz'e inmesini çıkarlarına uygun bulmadıklarından Hünkâr İskelesi Antlaşması'nın süresinin bitmesini beklemişlerdir. 1841 yılında yapılan konferansa Rusya, İngiltere, Fransa, Avusturya, Osmanlı Devleti ve Prusya katılmıştır. İtalya, Londra Boğazlar Sözleşmesi'nin imzalandığı tarihte (1841) henüz siyasi birliğini sağlayamamıştır. (1841 yılında İtalya'da şehir devletleri vardı. Siyasi birliğini tamamlamış bir devlet yoktu.)

CEVAP B

24. Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde Topkapı Sarayı'nda açılan Enderun, zamanla işlevini yitirmeye başlamıştır. Devlet adamlarının zamanın şartlarına göre eğitim almasını isteyen II.Mahmud Enderunun yerine devlet adamı yetiştirmek için **"Mekteb-i Maarifi Adliye"**yi hizmete açmıştır.

CEVAP E

OK-YAY

1. **Osmanlı Devleti'nin XIX. yüzyılda imzaladığı hangi antlaşmayla Boğazlar ilk defa uluslararası bir statü kazanmıştır?**

A) Montrö Boğazlar Sözleşmesi
B) Hünkâr İskelesi Antlaşması
C) Lozan Barış Antlaşması
D) Londra Boğazlar Sözleşmesi
E) Baltalimanı Antlaşması

2. **Osmanlı Devleti'nde 1872 yılında Teodor Kasap tarafından çıkarılan ilk mizah dergisi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Gırgır
B) Vekay-I Tıbbiye
C) Diyojen
D) Tanin
E) Demet

3. **1804'te Osmanlı Devleti'nde çıkan Sırp İsyanı'nın nedenleri arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?**

A) Milliyetçilik akımından etkilenmesi
B) Osmanlı - Avusturya Savaşlarının Sırp topraklarında geçmesi
C) Rusya'nın panslavizm politikası
D) Osmanlı Devleti'nin Navarin'de gemilerinin yakılması
E) Osmanlı idarecilerinin Sırp halkına baskı yapması

4. **1839 yılında ilan edilen Tanzimat Fermanı'nda herkesten eşit vergi alınması ve vergilerin merkezden gelen memurlar tarafından toplanmasının kararlaştırılması, aşağıda verilen hangi uygulamanın kaldırılmasına neden olmuştur?**

A) İltizam
B) Öşür
C) Timar
D) Pençik
E) Kul

5. **Avrupalıların Osmanlı Devleti'ni Balkan ve Anadolu'da atmak için ortaya attıkları *Şark Meselesi* ilk defa nerede gündeme gelmiştir?**

A) Kırım Savaşı
B) Küçük Kaynarca Antlaşması
C) 1877-78 Osmanlı-Rus Savaşı
D) Viyana Kongresi
E) I.Dünya Savaşı

6. I. Azınlıklar
II. Mehmet Ali Paşa
III. Boğazlar
IV. Cem Sultan

Yukarıda verilenlerden hangileri XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde bir iç sorunken uluslararası bir sorun hâline gelmiştir?

A) I ve II
B) II ve III
C) I ve IV
D) I, III ve IV
E) I, II ve III

7. I. 1833 Mehmet Ali Paşa - Osmanlı Devleti
II. 1833 Osmanlı Devleti - Rusya
III. 1838 İngiltere - Osmanlı Devleti

Yukarıda verilen taraflar arasında XIX. yüzyılda yapılan antlaşmalar aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	I	II	III
A)	Kütahya	Hünkâr İskelesi	Baltalimanı
B)	Baltalimanı	Hünkâr İskelesi	Kütahya
C)	Baltalimanı	Kütahya	Hünkâr İskelesi
D)	Kütahya	Baltalimanı	Hünkâr İskelesi
E)	Hünkâr İskelesi	Baltalimanı	Kütahya

8. **Osmanlı Devleti 1838 yılında İngiltere ile aşağıdaki hangi antlaşmayı imzalayarak, Avrupa'nın açık pazarı hâline gelmiştir?**

A) Paris
B) Kütahya
C) Berlin
D) Hünkâr İskelesi
E) Baltalimanı

OK-YAY
OK-YAY

9. **Aşağıdakilerden hangisi 1838 yılında İngiltere ile Osmanlı Devleti arasında imzalanan Baltalimanı Antlaşması sonrası yaşanan bir gelişme olamaz?**

A) Türk tüccarları iflas etmiştir.
B) Osmanlı pazarları ithal mallarla dolmuştur.
C) Lonca teşkilatı önemini kaybetmiştir.
D) İngiltere'den ilk defa dış borç alınmıştır.
E) Osmanlı ekonomisi dışa bağımlı bir hâle gelmiştir.

10. **6 Nisan 1909 tarihinde Galata Köprüsü üzerinde uğradığı bir suikast sonucu öldürülen Türkiye'nin ilk basın şehidi olarak tarihe geçen Serbesti gazetesinin başyazarı kimdir?**

A) Ahmet Mithat Efendi
B) Derviş Vahdeti
C) Hasan Fehmi
D) Sedat Simavi
E) Hasan Tahsin

11. • Sırbistan, Karadağ ve Romanya bağımsız olacak.
• Kars, Ardahan ve Batum Rusya'ya verilecek.

Yukarıda verilen kararlar, Osmanlı Devleti'nin 1878 yılında Rusya ile imzaladığı hangi antlaşmanın maddeleri arasında yer almıştır?

A) Berlin B) Bükreş C) Edirne
D) Kütahya E) Paris

12. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin XIX. yüzyılda kaybettiği topraklardan biri değildir?**

A) Sırbistan B) Yunanistan C) Tunus
D) Trablusgarp E) Mısır

13. **Osmanlı Devleti'nin XIX. yüzyılda Rusya ile imzaladığı hangi antlaşma yürürlüğe girmeden iptal edilmiştir?**

A) Sevr B) Ayastefanos C) Berlin
D) Bükreş E) Edirne

14. I. Yabancılardan iç gümrük vergisinin kaldırılması
II. %3 olan gümrük vergisinin ihracatta %12, ithalatta %5 olması
III. Balkan Bunalımı'nın çıkması

Yukarıdakilerden hangileri Osmanlı Devleti'nde ticari hayatın Avrupalıların eline geçmesine zemin hazırlamıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

15. **Osmanlı Devleti 1853-1856 yılları arasında Avrupa Devletleri ile Rusya arasında yaşanan Kırım Savaşı'nı kazanmasına rağmen sonrasında imzaladığı hangi antlaşma ile yenik bir devlet muamelesi görmüştür?**

A) Londra Boğazlar Sözleşmesi
B) Berlin Antlaşması
C) Ayastefanos Antlaşması
D) Paris Barış Antlaşması
E) Bükreş Antlaşması

16. • Tanzimat Fermanı
• Islahat Fermanı
• I.Meşrutiyet

Yukarıda verilen gelişmeler Osmanlı Devleti'nin dağılmasını önlemek amacıyla ortaya atılan fikir akımlarından hangisinin doğrultusunda yapılmıştır?

A) Batıcılık B) Osmanlıcılık C) İslamcılık
D) Federalizm E) Türkçülük

OK-YAY

17. **Osmanlı Devleti'nde gayrimüslimler ile Müslümanlar arasındaki eşitliğin tam olarak sağlanması aşağıdakilerden hangisiyle gerçekleşmiştir?**

A) Tanzimat Fermanı B) Sened-i İttifak
C) Mecelle D) Islahat Fermanı
E) Halepa Fermanı

18. **Osmanlı Devleti'nde gayrimüslimlerin kazandığı ilk siyasal hak aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Cizye vergisini ödememe
B) Devlet memuru olabilme
C) İl genel meclislerine seçilebilme
D) Kendi dillerinde eğitim yapan okullar açabilme
E) Mülkiyet hakkına sahip olma

19. **Osmanlı Devleti'nin 1838 yılında İngiltere ile imzaladığı hangi antlaşma ile ekonomik yönden çöküşü hızlanırken, dış ticarette bağımsız ekonomik politikalar uygulama şansı ortadan kalkmıştır?**

A) Hünkâr İskelesi
B) Berlin
C) Edirne
D) Baltalimanı
E) Belgrad

20. **Aşağıdakilerden hangisi Tanzimat Dönemi yeniliklerinden biri değildir?**

A) İlk Osmanlı bankasının açılması
B) Darülfünunun'da ilk dersin yapılması
C) Millî Eğitim Bakanlığının kurulması
D) İlk demir yolunun açılması
E) Köylere ve mahallelere muhtar atanması

21. **Osmanlı Devleti'nde 1860 yılında Şinasi ve Agâh Efendi tarafından çıkarılan ilk özel gazete aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Takvim-i Vekayi
B) Tercüman-ı Ahval
C) Cerîde-i Resmiye
D) Tasvir-i Efkâr
E) Volkan

22. **1867 yılında çiftçiyi desteklemek amacıyla kurulmuş olan** Memleket Sandıkları, **1888 yılında aşağıdakilerden hangisine dönüştürülmüştür?**

A) Bank-ı Dersaadet
B) Bank-ı Osmani Şahane
C) Ziraat Bankası
D) Hamidiye Alayları
E) Teşkilat-ı Mahsusa

23. **II.Abdülhamid'in 1876 yılında Meşrutiyet'i ilan etmesinde,**

I. Osmanlı Devleti'nin dağılmasını engellemek,
II. ulusçuluk akımının etkilerini hafifletmek,
III. Tersane (İstanbul) Konferansı kararlarında etkili olabilmek

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

24. **Osmanlı Devleti'nin Tanzimat'la birlikte yerli bir sanayi kurma çabalarının başarısız olmasında,**

I. daha önce Avrupa devletlerine verilen kapitülasyonların devam etmesi,
II. Avrupa ülkeleri ile yapılmış ticaret sözleşmelerinin bulunması,
III. devletin sanayinin gelişmesine imkân tanımaması

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

OK-YAY
OK-YAY

1. 1841 yılında birçok Avrupalı devletin katılımıyla imzalanmış Londra Boğazlar Sözleşmesi'ne göre; Boğazlar Osmanlı egemenliğinde kalacak fakat barış zamanında bütün devletlerin savaş gemilerine kapalı, ticaret gemilerine ise açık olacaktır. Bu sözleşme ile Boğazlar ilk defa uluslararası bir statü kazanmıştır.

CEVAP D

2. Osmanlı Devleti'nde 1872 yılında Teodor Kasap tarafından **"Diyojen"** adlı bir dergi çıkarılmıştır. Diyojen Osmanlı tarihinde çıkarılan ilk mizah dergisidir.

CEVAP C

3. Osmanlı Devleti'ne ilk isyan eden millet Sırplar'dır. Sırplar Fransız İhtilali'nin getirdiği milliyetçilik akımı, Rusya'nın Slav olan Sırpları Osmanlıya karşı kışkırtması, burada bulunan Osmanlı idarecilerinin halka kötü davranmaları ve Osmanlı-Avusturya Savaşları'nın Sırp topraklarında yaşanması, Sırpların isyan etmesinin başlıca nedenleridir. Osmanlı Devleti'nin 1827 yılında Rusya tarafından Navarin'de gemilerinin yakılması ise Osmanlı Devleti'nin 1821'de başlayan Yunan İsyanı'nı bastırması ve devamında Rusya'nın isteklerinin Osmanlı Devleti tarafından kabul edilmemesi üzerine Rusya'nın yaptığı bir eylemdir. Dolayısıyla bu gelişmenin Sırp ayaklanması ile herhangi bir ilgisi bulunmamaktadır.

CEVAP B

4. 1839 yılında yayınlanan Tanzimat Fermanı ile herkesten eşit vergi alınması öngörülmüştür. Bu da yıllarca salyaneli eyaletlerde vergilerin ihale yoluyla alınmasını sağlayan **"İltizam Usulü"**nün kaldırılmasına ve vergilerin merkezden gelen memurlar tarafından toplanmasına yol açmıştır.

CEVAP A

5. **"Şark Meselesi"** kavramı ilk kez Viyana Kongresi (1815) sırasında kullanılmıştır. Bu deyim Türklerin 1071 Malazgirt Savaşı'ndan sonra Anadolu'ya yerleşmeye başlamalarından 1923 tarihine kadar geçen dönemde Avrupalıların Türk İslam dünyasına karşı izledikleri politikayı ifade etmiştir. Şark Meselesi genel olarak XIX. yüzyılın ilk yarısında Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünün korunması, ikinci yarısında Avrupa'daki toprakların paylaşılması ve XX. yüzyılda da tüm topraklarının paylaşılması anlamında kullanılmıştır.

CEVAP B

6. Osmanlı Devleti'nde bir iç sorunken bir dış sorun hâline gelen ilk konu XVI. yüzyıldaki **"Cem Sultan"** olayıdır. XIX. yüzyılda ise ulusçuluğun etkisiyle Osmanlıdaki azınlıkların ayaklanması, Tanzimat ve Islahat Fermanları ile azınlık sorununu bir iç sorunken bir dış sorun hâline getirmiştir. Yine XIX. yüzyılda Hünkâr İskelesi ve Londra Boğazlar sözleşmesi ile Boğazlar, 1833 Kütahya Antlaşması ve 1840 Londra Konferansı ile Mehmet Ali Paşa sorunları bir iç sorunken uluslararası bir sorun hâline gelen konulardır.

CEVAP E

7. Osmanlı Devleti ile Mehmet Ali Paşa arasında Kütahya Antlaşması (1833) yine aynı yıl Osmanlı Devleti ile Rusya arasında Hünkâr İskelesi Antlaşması, Osmanlı Devleti ile İngiltere arasında ise Baltalimanı Antlaşması (1838) imzalanmıştır.

CEVAP A

8. Osmanlı Devleti, Mısır Meselesi'nde destek almak için 1838 yılında İngiltere ile **"Baltalimanı Antlaşması"**nı imzalamıştır. Bu antlaşmayla yabancılara uygulanan iç gümrük vergisi kaldırılırken yabancıların ödedikleri gümrük vergisi ise düşürülmüştür. Bu da İngiliz mallarının Osmanlının tüm kentlerine bol ve ucuz bir şekilde ulaşmasını sağlamıştır. Böylece yerli üretici bu ucuz mallar ile rekabet edemeyerek iflas etmiştir. Böylece Osmanlı Devleti Avrupa'nın açık pazarı hâline gelmiştir.

CEVAP E

9. 1838 Baltalimanı Antlaşması'yla, yabancı mallara uygulanan gümrük vergi oranı düşürülürken iç gümrük vergisi de kaldırılmıştır. Böylece Osmanlı pazarları ithal edilen ucuz ve bol mallarla dolmuştur. Bu durumla rekabet edemeyen Türk tüccarları iflas ederken, tüccarların oluşturduğu esnaf teşkilatı olan Lonca'da eski önemini kaybetmiştir. Bu da Osmanlı ekonomisinin dışa bağımlı hâle gelmesine yol açmıştır. Osmanlı Devleti ilk dış borcu ise Baltalimanı Antlaşması'yla değil Kırım Savaşı (1854) sırasında İngiltere'den almıştır.

CEVAP D

10. **Hasan Fehmi Bey;** 1874-1909 yılları arasında Osmanlı Devleti'nde faaliyet gösteren Serbesti gazetesinin başyazarıdır. Kendisi İttihat ve Terakki Fırkası karşıtı yazıları ile tanınmıştır. 6 Nisan 1909 tarihinde Galata Köprüsü üzerinde bir suikast sonucu öldürülmesiyle Türkiye'nin ilk basın şehidi olarak tarihe geçmiştir. Bu olaydan sonra İstanbul'daki Avcı Taburları ayaklanmış ve bunun sonucunda, 13 Nisan 1909 (31 Mart Olayı) tarihinde İstanbul'da İttihat ve Terakki yönetimine karşı bir isyan başlamıştır.

CEVAP C

OK-YAY

11. 1878 yılında Rusya ile imzalanan **Berlin Antlaşması**'yla Sırbistan, Karadağ ve Romanya bağımsız olurken Kars, Ardahan ve Batum Rusya'ya bırakılmıştır.

CEVAP A

12. Osmanlı Devleti XIX. yüzyılda Fas, Tunus, Cezayir, Yunanistan, Sırbistan, Karadağ, Romanya ve Mısır'ı kaybetmiştir. Osmanlı Devleti Trablusgarp'ı ise 1912 yılında (XX. yüzyıl) İtalya ile yapılan Uşi Antlaşması ile kaybetmiştir.

CEVAP D

13. Osmanlı Devleti, 1877 - 1878 Osmanlı - Rus Savaşı'ndan sonra Rusya ile Ayastefanos Antlaşması'nı imzalamıştır. Bu antlaşmayı çıkarlarına uygun bulmayan Avrupa devletleri ise bu antlaşmanın yerine Berlin Antlaşması'nı imzalamışlardır. Osmanlı tarihinde imzalanmasına rağmen yürürlüğe girmeyen ilk antlaşma Ayastefanos, ikinci antlaşma ise Sevr Antlaşması'dır.

CEVAP E

14. Osmanlı Devleti ile İngiltere arasında imzalanan Baltalimanı Antlaşması'yla yabancılardan iç gümrük vergisinin kaldırılması ve yabancılardan alınan gümrük vergisinin düşürülmesi, Osmanlı ticari hayatının yabancıların eline geçmesine neden olmuştur. Balkan milletlerinin isyan etmesinin ise Osmanlının ticaretinin yabancıların eline geçmesine bir etkisi yoktur.

CEVAP C

15. Osmanlı Devleti Avrupalı devletlerin desteğiyle Kırım Savaşı'nda Rusya'yı mağlup etmiştir. Savaş sonrası yapılan Paris Barış Antlaşması'nda **"Karadeniz tarafsız hâle getirilecek, tüm devletlerin ticaret gemilerine açık fakat savaş gemilerine kapatılacaktır."** maddesi yer almıştır. Bu maddeye bakıldığında ise Osmanlı Devleti'nin savaşı kazanan bir devlet gibi değil de savaştan yenik ayrılan bir devlet muamelesi gördüğü anlaşılmıştır.

CEVAP D

16. Dil, din, ırk farkı gözetmeksizin herkesi adalet, eşitlik, hürriyet ölçüleri içinde bir arada tutup Osmanlı toplumu oluşturmak için ortaya atılan Osmanlıcılık fikri doğrultusunda Tanzimat ve Islahat fermanları ile I.Meşrutiyet ilan edilmiştir. Her üçünde de gayrimüslim hakları güvence altına alınmıştır.

CEVAP E

17. 1856 yılında ilan edilen Islahat Fermanı'yla gayrimüslimlerin Müslümanlarla arasındaki tüm farklar (eşitsizlikler) kaldırılarak herkes eşit haklara sahip olmuştur.

CEVAP B

18. Gayrimüslimler ilk siyasal haklarını Islahat Fermanı'nda yer alan **"Gayrimüslimler belediye ve il meclislerine üye olabilecekterdir."** kararıyla elde etmişlerdir.

CEVAP C

19. Osmanlı Devleti 1838 yılında İngiltere ile Baltalimanı Antlaşması'nı imzalamıştır. Bu antlaşma ile İngiltere'ye verilen kapitülasyonlar genişletilmiş, iç gümrük vergileri kaldırılmış ve dış gümrük vergileri ise azaltılmıştır. Bu durum Osmanlı Devleti'nin ekonomik yönden çöküşünü hızlandırmış ve dış ticarette bağımsız ekonomik politikalar uygulama şansını ortadan kaldırmıştır. Bu durumun olumsuz etkileri nedeniyle, Osmanlı Devleti sanayi açısından Avrupa ile rekabet edemez hâle gelmiştir.

CEVAP B

20. 1839 yılında ilan edilen Tanzimat Fermanı'ndan 1876 yılında ilan edilen I.Meşrutiyet'e kadar olan süreye (1839-1876) **"Tanzimat Dönemi"** denilmiştir. Bu dönemde ilk Osmanlı bankası olan Bank-ı Dersaadet açılmış, bugünkü Millî Eğitim Bakanlığının görevlerini yerine getiren Maarif-i Umumiye Nezareti kurulmuş, ilk üniversite olan Darülfünun ve İzmir-Aydın arası ilk demir yolu da hizmete açılmıştır. Köy ve mahallelerde muhtarlıkların oluşturulması ise II.Mahmud Zamanı'nda yapılan bir düzenlemedir.

CEVAP E

21. Osmanlı Devleti'nde Türkler tarafından çıkarılan ilk özel gazete **"Tercüman-ı Ahval"**dir. Bu gazetenin başyazarı **"Şair Evlenmesi"** adlı ilk tiyatro eserini de yazan Şinasi ve Agâh Efendi'dir.

CEVAP C

22. Tanzimat Dönemi'nde çiftçiyi desteklemek için Memleket Sandıkları kurulmuştur. Bu uygulamanın başarılı olması sonucu Mithat Paşa'nın gayretiyle Memleket Sandıkları, 1888 yılında Ziraat Bankasına dönüştürülmüştür.

CEVAP C

23. II.Abdülhamid'in Meşrutiyet'i ilan etmesinin nedenleri arasında; XIX. yüzyılın başından itibaren başlayan ulusçuluk akımının etkilerini azaltmak ve bu sayede gayrimüslimleri devlet yönetiminde söz sahibi ederek Osmanlı Devleti'nin dağılmasını engellemek amaçlanmıştır. Ayrıca 1876 yılında İstanbul'da toplanan Tersane Konferansı kararlarında da etkili olması için konferansın toplandığı gün ilan edilmiştir. (23 Aralık 1876)

CEVAP E

24. Osmanlı Devleti XVIII. yüzyılda İngiltere'de başlayan Sanayi İnkılabı'ndan, daha önce vermiş olduğu, siyasi ve ekonomik kaygılarla genişleterek verdiği kapitülasyonlarla Avrupa'nın açık pazarı hâline gelmiştir. Bunun üzerine Osmanlı Devleti'nin Tanzimat'la beraber yeniden yerli bir sanayi kurma çabası olmuşsa da, kapitülasyonların yaygın şekilde verilmiş olması, daha önce yapılmış ticaret sözleşmeleri (Baltalimanı Antlaşması gibi) ve devletin sanayinin gelişmesine imkân tanımaması yüzünden başarılı olunamamıştır.

CEVAP B

OK-YAY
OK-YAY

1. **Osmanlı Devleti, son dönemlerinde almış olduğu borçların faizlerini bile ödeyemez hâle gelince, borç alınan devletlerin, bankaların ve şahısların menfaatlerini korumak ve borçların düzenli bir şekilde ödenmesini sağlamak amacıyla 1881 yılında aşağıda verilenlerden hangisini yayımlamak zorunda kalmıştır?**

A) Tanzimat Fermanı'nı
B) Sened-i İttifak'ı
C) Islahat Fermanı'nı
D) Muharrem Kararnamesi'ni
E) Londra Sözleşmesi'ni

2. **Osmanlı padişahlarından II.Mahmud; "Ben tebaamın Müslümanını camide, Hristiyanını kilisede, Musevisini havrada fark ederim. Aralarında başka fark yoktur. Cümlesi hakkında muhabbet ve adaletim tamdır. Hepsi evladımdır." sözleri ile Osmanlı Devleti'ni dağılmaktan kurtarma fikirlerinden hangisini uygulamaya koymuştur?**

A) İslamcılık B) Türkçülük
C) Osmanlıcılık D) Turancılık
E) Batıcılık

3. **1839'da ilan edilen Tanzimat Fermanı'nın içeriği hangi devlet adamı tarafından hazırlanmıştır?**

A) Ziya Paşa
B) Mithat Paşa
C) Ahmet Cevdet Paşa
D) Mustafa Reşit Paşa
E) Osman Paşa

4. **Osmanlı Devleti'nin en fazla dış borç aldığı devletler oldukları için Düyun-u Umumiye İdaresinin dönüşümlü başkanlığını yapma görevi hangilerine verilmiştir?**

A) Almanya - İngiltere
B) İngiltere - Fransa
C) Fransa - Almanya
D) Avusturya - İngiltere
E) İngiltere - Rusya

5. **Osmanlı Devleti'ndeki ilk anayasacılık hareketi aşağıdakilerden hangisiyle başlamıştır?**

A) Islahat Fermanı B) Sened-i İttifak
C) I.Meşrutiyet D) Tanzimat Fermanı
E) II.Meşrutiyet

6. **Aşağıdakilerden hangisi 1839 yılında ilan edilen Tanzimat Fermanı'nın ilan edilme gerekçelerinden biri olamaz?**

A) Gayrimüslimlerin devlete bağlılığını artırmak
B) Osmanlı Devleti'nin dağılmasını engellemek
C) Mehmet Ali Paşa meselesinde Avrupalı devletlerin desteğini kazanmak
D) Ulusların bağımsızlık çabalarına destek vermek
E) Avrupalı devletlerin azınlıkları bahane ederek Osmanlının iç işlerine karışmasını engellemek

7. **1826'da Yeniçeri Ocağını kaldıran Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) I.Abdülhamid B) III.Selim
C) I.Mahmud D) II.Mahmud
E) II.Abdülhamid

8. **Osmanlı padişahlarından II.Mahmud'un aşağıda verilen hangi ıslahatı gerçekleştirmesi, özel mülkiyeti güvence altına almıştır?**

A) Redif birliklerini kurması
B) Tımar sistemini kaldırması
C) Köy ve mahalle muhtarlıklarını oluşturması
D) Müsadere usulüne son vermesi
E) Devlet memurlarına maaş bağlaması

OK-YAY

9. I. Yeniçeri Ocağının kaldırılması
II. Avrupa'ya ilk kez eğitim amaçlı öğrenci gönderilmesi
III. Redif Birliklerinin kurulması

XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde yaşanan yukarıda verilen gelişmelerden hangileri, Osmanlı Devleti'nin merkezî otoritesini artırmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

10. **Osmanlı Devleti'nin vatandaşları arasında din ve mezhep farkı gözetmeyeceği teminatını, Fatih Sultan Mehmet'ten sonra ilk defa veren Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Abdülaziz B) IV.Murat
C) II.Abdülhamid D) II.Mahmud
E) III.Selim

11. **1826 yılında Yeniçeri Ocağının kaldırılması;**
I. ıslahatların önünün açılması,
II. merkezî otoritenin güçlenmesi,
III. Asakir-i Mansure-i Muhammediyye adında yeni bir ordunun kurulması
gelişmelerinden hangilerine yol açmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

12. I. Sekban-ı Cedit Ocağı
II. Eşkıncı Ocağı
III. Mekteb-i Harbiye

Yukarıda verilenlerden hangileri II.Mahmud Dönemi'nde yapılan askerî ıslahatlar arasında yer almıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

13. **1878 Berlin Antlaşması ile Osmanlı Devleti aşağıdaki yerlerden hangilerini kaybetmiştir?**
A) Sırbistan - Karadağ - Romanya
B) Arnavutluk - Bosna - Hersek
C) Yunanistan - Cezayir - Arnavutluk
D) Fas - Cezayir - Tunus
E) Karadağ - Mısır - Girit

14. **1878 yılında Ayastefanos Antlaşması'nın yerine imzalanan Berlin Antlaşması ile Osmanlı Devleti'nin, Ayastefanos Antlaşması'na göre tek kazancı aşağıdaki yerlerden hangisi olmuştur?**

A) Vilayet-i Sitte B) Doğu Trakya
C) Batı Trakya D) Doğubayazıt
E) Elviye-yi Selase

15. I. 1876 Anayasası
II. 1921 Anayasası
III. 1961 Anayasası

Yukarıda verilenlerden hangilerinde çift meclisli bir yapı benimsenmiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

16. I. Tercüman-ı Ahval'in yayımlanması
II. İlk kâğıt paranın bastırılması
III. İlk defa dış borç alınması

Yukarıda verilenlerden hangileri Tanzimat Dönemi gelişmeleri arasında yer almıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

OK-YAY
OK-YAY

17. **Osmanlı Devleti'nde eski ve yeni kurumlar aşağıdaki dönemlerden hangisinden itibaren birlikte faaliyet göstermiştir?**

A) İstibdat B) Fetret
C) Tanzimat D) I.Meşrutiyet
E) II.Meşrutiyet

18. **Osmanlı Devleti'nin Avrupa hukukundan yararlanacağı ve toprak bütünlüğünün Avrupalı devletler tarafından korunacağının garantisi aşağıda verilen hangi antlaşmada ilk defa yer almıştır?**

A) Berlin B) Bükreş C) Paris
D) Edirne E) Londra

19. **Osmanlı Devleti'nde aşağıdaki devirlerin hangisinde Batılılaşma çabası olmamıştır?**

A) Tanzimat Dönemi
B) I.Meşrutiyet Dönemi
C) Fetret Devri
D) Lale Devri
E) II.Meşrutiyet Dönemi

20. **XIX. yüzyıl Osmanlı padişahlarından olan II.Mahmud 1826 yılında Yeniçeri Ocağını kaldırdıktan hemen sonra "Bundan sonra saltanatın millet için bir dehşet, bir korku kaynağı değil bir destek olmasını istiyorum. Bunun için ferdin malına devletçe el konulması geleneğini kaldırıyorum." sözleri üzerine hangi ıslahatı yapmıştır?**

A) Müsadere usulünü kaldırmıştır.
B) Memura fes, ceket ve pantolon giyilmesi zorunluluğu getirmiştir.
C) Takvim-i Vekayi adında resmî bir gazete çıkarmıştır.
D) Timar sistemini kaldırarak taşrada Bedif Birliklerini kurmuştur.
E) Divan-ı Hümayunu kaldırarak yerine nazırlıklar oluşturmuştur.

21. I. Hükûmet yaptığı işlerden padişaha karşı sorumludur.
II. Mebusan Meclisi üyeleri dört yılda bir halk tarafından seçilir.
III. Meclisi açma kapatma yetkisi padişaha aittir.

Yukarıda verilen Kanunuesasi maddelerine bakılarak hangilerinin demokratik bir anlayışa uygun olduğu söylenemez?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

22. **II.Abdülhamid Zamanı'nda aşağıda verilen hangi devlet ile siyasi, ekonomik ve askerî ilişkiler güçlenmiştir?**

A) İngiltere B) Fransa C) ABD
D) Almanya E) İtalya

23. **Osmanlı Devleti'nin aşağıda verilen hangi konferansta alınan kararları kabul etmemesi, 1877 - 1878 Osmanlı - Rus Savaşı'nın başlamasına neden olmuştur?**

A) Paris Barış Konferansı
B) San Remo Konferansı
C) Tersane Konferansı
D) Londra Konferansı
E) Londra Boğazlar Konferansı

24. **1881'de açılan Müzey-i Hümayunun başkanlığına aşağıdakilerden hangisi getirilmiştir?**

A) Şeker Ahmet Paşa
B) Mustafa Reşit Paşa
C) İbrahim Çallı
D) Osman Hamdi Bey
E) Güllü Agop

OK-YAY

1. Osmanlı Devleti ilk defa Kırım Savaşı (1853-1856) sırasında İngiltere'den dış borç almıştır. Alınan bu ilk borçtan sonra da 1874'e kadar 15 kez borçlanma antlaşması imzalayarak özel kişiler, bankalar ve devletlerden borç almaya devam etmiştir. Osmanlı Devleti bu borçların faizlerini bile ödeyemeyecek duruma gelince de borç alınan devletlerin, bankaların ve şahısların menfaatlerini korumak ve borçların düzenli bir şekilde ödenmesini sağlamak amacıyla 1881 yılında **"Muharrem Kararnamesi"**ni yayımlamak zorunda kalmıştır. Bu kararname ile Avrupalılar borçlarını tahsil edebilmek için **"Düyun-u Umumiye İdaresi"**ni kurmuşlardır.

CEVAP D

2. Osmanlı padişahlarından II.Mahmud bu sözleri ile din, dil ve ırk farkı gözetmeksizin herkesi Osmanlı vatandaşı sayma anlayışı olan **Osmanlıcılık** politikasını uygulamaya koymuştur.

CEVAP C

3. 1839 yılında yayınlanan Tanzimat Fermanı'nın içeriği, Hariciye (Dışişleri) Nazırı (Bakanı) **Mustafa Reşit Paşa** tarafından hazırlanmıştır.

CEVAP D

4. Osmanlı Devleti'nden iki, yabancı devletlerden de beş temsilcinin görev aldığı Düyun-u Umumiye İdaresi karma bir yapıdan oluşmuştur. Borçların büyük bir kısmı İngiltere ve Fransa'dan alındığı için bu iki ülke temsilcileri Düyun-u Umumiye İdaresinin başkanlıklarını dönüşümlü olarak yapmışlardır. Beş yıl için seçilen tüm üyeler Osmanlı Devleti'nin hizmetinde çalışan bir memur gibi kabul edilmiştir.

CEVAP B

5. Osmanlı Devleti XIX. yüzyılda Sened-i İttifak ile ilk demokratikleşmeyi, Tanzimat Fermanı ile de anayasal düzene geçişin ilk aşamasını gerçekleştirmiştir.

CEVAP C

6. 1839 yılında Gülhane Parkı'nda okunan Tanzimat Fermanı'nın ilan edilmesinde; gayrimüslimlerin devlete olan bağlılıklarını artırmak, Mısır Sorunu'nda (Mehmet Ali Paşa Olayı) Avrupalı devletlerin desteğini kazanmak, Avrupalı devletlerin azınlıkları bahane ederek iç işlerine karışmasını engellemek ve bu sûrette Osmanlı Devleti'nin dağılmasını önlemek amaçlanmıştır. Bu fermanın amacı; Osmanlının içinde yaşayan azınlıkların bağımsız olmasını engellemektedir. Bu sebeple ilan edilen bu fermanın ulusların (milletlerin) bağımsızlık çabalarına destek vermesi beklenemez.

CEVAP A

7. I.Murat Zamanı'nda kurulan Yeniçeri Ocağı, 1826 yılında II. Mahmud Dönemi'nde kaldırılmıştır. Vak'a-i Hayriyye (Hayırlı Olay) olarak adlandırılan bu olaydan sonra **"Asakir-i Mansure-i Muhammediyye"** adında bir ordu kurulmuştur.

CEVAP D

8. II. Mahmud Yeniçeri Ocağını kaldırdıktan sonra yaptığı açıklamada müsadere sisteminin kaldırıldığını da söylemiştir. Böylece Fatih Sultan Mehmet'ten beri uygulanan **"Ölen bir devlet memurunun mallarının devlete kalması"** anlamına gelen müsadere usulü kaldırılarak özel mülkiyet güvence altına alınmıştır.

CEVAP B

9. II.Mahmud Dönemi'nde Yeniçeri Ocağının kaldırılması ve timarlı sipahilerin yerine eyaletler de güvenliği sağlamak için kurulan Redif Birlikleri, devletin merkezî otoritesini artıran gelişmelerdir. II.Mahmud Dönemi'nde eğitim için Avrupa'ya öğrenciler gönderilmesi ise devlet otoritesini artıran bir gelişme değildir.

CEVAP D

10. II.Mahmud **"Ben tebaamın Müslümanını camide, Hristiyanını kilisede, Yahudisini ise havrada fark ederim. Aralarında başka fark yoktur. Hepsi benim evladımdır"** sözleriyle, Fatih Sultan Mehmet'ten sonra ilk defa din ve vicdan özgürlüğünü teminat altına alan Osmanlı padişahı olmuştur.

CEVAP C

11. I.Murat Dönemi'nde kurulan Kapıkulu Ocaklarının en imtiyazlı (ayrıcalıklı) ve en önemli savaş gücünü oluşturan Yeniçeri Ocağı, III.Murat'tan itibaren bozulmaya başlamıştır. Her fırsatta isyan etmeyi alışkanlık hâline getiren, ıslahatlara karşı çıkan, devlet adamlarını ve hatta padişahı bile öldüren Yeniçeri Ocağı, 1826 yılında II. Mahmud tarafından kaldırılmış ve yerine **"Asakir-i Mansure-i Muhammediyye"** ordusu kurulmuştur. Böylece merkezî otorite güçlenirken yapılacak olan ıslahatların önündeki en büyük engel de kaldırılmıştır.

CEVAP E

12. II.Mahmud Dönemi'nde Yeniçeri Ocağı kaldırılmadan önce **Sekban-ı Cedit** ve **Eşkinci Ocağı** kurulmuş fakat bu ocaklar yeniçeriler tarafından ortadan kaldırılmıştır. Mekteb-i Harbiye ise yine II.Mahmud Dönemi'nde açılan bir okuldur. Bu okulda subay yetiştirilmiştir.

CEVAP B

OK-YAY
OK-YAY

13. 1878 Berlin Antlaşması'yla **Sırbistan, Karadağ** ve **Romanya** bağımsızlıklarını kazanmışlardır.

CEVAP A

14. 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı'nda sonra Rusya ile Osmanlı Devleti arasında imzalanan Ayastefanos Antlaşması'nda Kars, Ardahan, Batum ve Doğubayazıt Rusya'ya bırakılırken, Ayastefanos-un yerine imzalanan Berlin Antlaşması'yla ise Doğubayazıt Osmanlı Devleti'ne geri verilmiştir.

CEVAP B

15. 1876'da ilan edilen Kanunuesasi sonrası yasama (kanun çıkarma) yetkisi Meclis-i Âyan ve Meclis-i Mebusana verilmiştir. Yine 1961 Anayasası'yla da yasama yetkisi Senato ve Temsilciler Meclisine verilmiştir. Bu iki durum çift parlamentolu (meclis) bir yapının benimsendiğini gösterir. 1921 Anayasası'nda (Teşkilat-ı Esasiye) ise yasama yetkisi sadece Büyük Millet Meclisine verilmiştir.

CEVAP D

16. Tanzimat Dönemi, 1839'da başlar ve 1876'da sona erer. Bu dönemde ilk özel gazete olan Tercüman-ı Ahval yayın hayatına başlamış ilk defa Kırım Savaşı sırasında İngiltere'den dış borç alınmış (1854) ve ilk defa kâğıt para (kaime) basılmıştır.

CEVAP E

17. Osmanlının Klasik Dönemi'nden itibaren var olan eğitim, hukuk, sosyal, siyasal, askerî vb. birçok kurum XIX. yüzyılda yeni kurumların açılması ile birlikte faaliyet göstermeye başlamıştır. Tanzimat Dönemi'nde ortaya çıkan bu iklikler, Türkiye Cumhuriyeti'nde yapılan inkılaplar (Tevhid-i Tedrisat, Medeni Kanun vb.) ile ortadan kaldırılmıştır.

CEVAP C

18. 1856 yılında yapılan Paris Barış Antlaşması'yla Osmanlı Devleti bir Avrupa devleti sayılmış ve Avrupa hukukundan faydalanacağı karara bağlanmıştır. Yine bu antlaşmayla Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünün Avrupa devletleri tarafından korunması da bu antlaşmada yer almıştır.

CEVAP C

19. Osmanlı Devleti'nde Lale Devri'nden (1718-1730) itibaren başlayan Batılılaşma çabaları, Tanzimat Dönemi, I. ve II.Meşrutiyet dönemlerinde de devam etmiştir. Fetret Devri ise 1402-1413 yılları arasında Osmanlı şehzadeleri arasında geçen taht kavgalarına verilen dönemin adıdır.

CEVAP C

20. Osmanlı padişahı II.Mahmud, 1826 yılında diğer ocakları da yanına alarak Yeniçeri Ocağını ortadan kaldırmıştır. İstanbul'da yaşanan ordular arasındaki bu iç savaş İstanbul'da yaşayan insanları dehşete düşürünce, II.Mahmud Müslim ve gayrimüslimlerin İstanbul'dan ayrılmaması için yıllardır uygulanan "Müsadere" usulünü kaldırmıştır.

CEVAP A

21. 1876 yılında ilan edilen ve Osmanlı Devleti'nin ilk anayasası olan Kanunuesasi'de hükûmetin yaptığı işlerden dolayı padişaha hesap vermesi (Demokratik ülkelerde hükûmet halka yani Meclise hesap verir.) ve milletin seçtiği Meclisi açma kapama yetkisinin padişahın elinde olması (Demokratik ülkelerde Meclis sadece resmî tatiller veya çalışma saatleri arasında kapalı olur.) demokrasiye (halk egemenliği) aykırı gelişmelerdir. Mebusan Meclisini oluşturan milletvekillerini dört yılda bir yapılan seçimle halkın seçmesi ise demokratik bir uygulamadır.

CEVAP D

22. 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı sırasında o zamana kadar Osmanlının toprak bütünlüğünü koruyan İngiltere, bu politikasından vazgeçerek kendisi de Osmanlı Devleti'ni parçalamaya karar vermiştir. XIX. yüzyılda denge politikası izleyen Osmanlı Devleti, siyasi birliğini yeni kuran ve sömürge elde edebilmek için İngiltere ve Fransa'nın rakibi olan Almanya ile II.Abdülhamid Dönemi'nden yıkılışına kadar siyasi ve ekonomik ilişkilerini geliştirmiştir.

CEVAP A

23. XIX. yüzyılın ikinci yarısında Avrupalı devletler Osmanlı Devleti'nin içindeki milletleri kışkırtmaya ve isyana teşvik etmişlerdir. Birçok Balkan ülkesinde isyanların artması üzerine Avrupalı devletler Osmanlının da katıldığı Tersane (İstanbul) Konferansı'nın toplanmasını sağlamışlardır. Bu konferansta Avrupa devletleri Osmanlının içinde yaşayan milletlere imtiyaz, özerklik ve bağımsızlık verilmesini talep edince Osmanlı Devleti masadan kalkmış ve konferans sonuçsuz kalmıştır. Bu da Rusya'nın Osmanlı Devleti'ne savaş ilan etmek için bahanesi olmuştur. Rusya Osmanlı Devleti'ne savaş ilan etmiş 1877 - 1878 Osmanlı - Rus Savaşı'nı (93 Harbi) başlatmıştır.

CEVAP E

24. Osmanlı Devleti'nde müzecilik faaliyetlerine XIX. yüzyılın ikinci yarısında başlanmıştır. Bu yüzyıllarda eski eserlere duyulan merak bir hayli artınca II.Abdülhamid 1881'de Müzeyi Hümayunu kurmuştur. Bu kurumun başına ise **Osman Hamdi Bey** getirilmiştir.

CEVAP D

OK-YAY

1. 19 Nisan 1909'da Hareket Ordusu adına Mustafa Kemal tarafından yazılan bildirgede: "Millet, yıllardan beri zulüm yapan istibdat kuvvetlerini parçalayarak meşrutiyet hükûmetini kurdu. Bu kansız mutlu inkılaptan zarar gören aşağılık kimseler, kanunsuz bir şekilde çıkarlarının teminine hizmet eden eski durumun geri gelmesi için bin türlü ve alçaklığa başvurarak yasal meşrutiyet hükûmetini yıkmak istedi." denilmiştir.

Hareket Ordusu tarafından yayımlanan bu bildirgede bahsedilen gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

A) Babıali Baskını B) Menemen Olayı
C) 31 Mart Ayaklanması D) Şeyh Said İsyanı
E) Kuleli Olayı

2. **Osmanlı Devleti'nden ayrılan en son Balkan ülkesi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Makedonya B) Yunanistan
C) Romanya D) Bulgaristan
E) Arnavutluk

3. **Aşağıdakilerden hangisi 1915-1916 yıllarında İtilaf Devletleri ile Osmanlı Devleti arasında yapılan Çanakkale Deniz ve Kara Savaşlarının sonuçlarından biri değildir?**

A) I.Dünya Savaşı'nın süresini uzatması
B) Yarım milyona yakın insanın hayatını kaybetmesi
C) Bulgaristan'ın savaştan çekilmesi
D) Rusya'ya gerekli ekonomik ve askerî yardımın ulaştırılamaması
E) Mustafa Kemal'in Anadolu'da tanınan bir komutan hâline gelmesi

4. **I.Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti'nin aşağıdaki savaştığı cephelerden hangisinde yaşadığı kayıplar, Atatürk önderliğinde kurulan yeni Türk Devleti'nde yaptığı devrimler sırasında yetişmiş insan ve aydın eksikliğini her alanda hissettirmesine neden olmuştur?**

A) Çanakkale B) Irak C) Mısır
D) Kafkasya E) Galiçya

5. **1908'de Meşrutiyet'in ikinci kez ilan edilmesinde;**

I. İttihat ve Terakki'nin Rumeli'de ayaklanma hazırlığı içinde olması,
II. Genç Osmanlıların çabaları,
III. İngiltere ve Rusya arasında Reval Görüşmelerinin yapılması

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

6. **Mustafa Kemal, 1914 Ağustos'unda Sofya'dan İstanbul'da bulunan Dr. Tevfik Rüştü Aras'a yazdığı mektupta** "Bu savaş çok uzun sürecektir. Ona girmekte geç kalınmaz, bundan korkup acele etmeyelim." **demiştir.**

Buna göre, Mustafa Kemal'in bahsettiği gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

A) I.Balkan Savaşı
B) Trablusgarp Savaşı
C) I.Dünya Savaşı
D) Kurtuluş Savaşı
E) II.Balkan Savaşı

7. 14 Nisan 1909'da İstanbul'da yaşanan olaylar üzerine Mustafa Kemal III. Ordu Komutanı Mahmud Şevket Paşa ile görüşerek "Yapılacak tek şeyin İstanbul'a kuvvet sevki olduğunu" söylemiştir.

Mustafa Kemal'in bu şekilde tedbir alınmasını istediği gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

A) Babıali Baskını'nın yapılması
B) Yunanistan'ın Girit'i ilhak etmesi
C) Çırağan Olayı'nın yaşanması
D) Kanunuesasi'nin ilan edilmesi
E) 31 Mart İsyanı'nın çıkması

8. **İtilaf Devletlerinin I.Dünya Savaşı'ndan sonra kendi aralarındaki anlaşmazlıkların ortaya çıktığı, yenilen devletler ile yapılan barış anlaşmalarının uzun ömürlü olmaması ve burada alınan kararların ikinci kez bir Dünya Savaşı'na neden olmasından dolayı** "Barışa son veren barış" **şeklinde nitelendirilen konferans aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Lozan B) Paris C) Mudanya
D) Londra E) Berlin

OK-YAY
OK-YAY

9. **28 Nisan 1915'te** "Ordum, gerek Kut karşısında, gerekse Kut'u kurtarmak isteyenler karşısında 300'den fazla zabiti ile 10 binlerini şehit ve yaralı verdi. Fakat buna karşılık İngiliz ordusundan bugün burada 5 general, 481 subay, 12 bin 300 eri esir aldı." **sözleri ile Irak Cephesi'nde elde edilen zaferi tanımlayan Osmanlı subayı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Fahrettin Paşa B) Rauf Orbay
C) Mustafa Kemal D) Ali Fuat Cebesoy
E) Halil Paşa

10. **Balkan Savaşları öncesinde;**

I. İttihat ve Terakki iktidarının "Kiliseler ve Okullar Kanunu" ile Bulgaristan ve Yunanistan arasındaki anlaşmazlığa son vermesi,
II. 1905'te Japonlara yenilen Rusya'nın yeniden dış politikasını Balkanlar'a çevirmesi,
III. Rusların Balkanlar'da Panslavizm politikası uygulamaya çalışması

durumlarından hangileri, Balkan ülkelerinin bir araya gelmesine ortam hazırlamıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

11. **Çanakkale Cephesi'nde düşman gemilerini Boğaz'dan geçirmeyerek tarihe** "Çanakkale Geçilmez" **mührünün vurulmasını sağlayan ve bu zaferden dolayı kendisine** *18 Mart Kahramanı* **ve** *İstanbul'u kurtaran birinci kişi* **ünvanı verilen Osmanlı Subayı kimdir?**

A) Mustafa Kemal B) Enver Paşa
C) Ali Fuat Paşa D) Cevat Paşa
E) Kâzım Paşa

12. **Sultan II.Abdülhamid,** "Hem bari orduyu politikadan çekebilseydik... Hanedana karşı olanlar, hanedandan yana olanlar diye bölündü yeni baştan ordu... 93 Muharebesi'ni kaybettik. 93 Muharebesi'ni niçin kaybettiysek bu muharebeyi de onun için kaybettik. Tarih değil, hatalar durmadan tekerrür ediyor..." **şeklindeki sözlerini yaşanan hangi gelişme için söylemiştir?**

A) Balkan Savaşları
B) I.Dünya Savaşı
C) 31 Mart Vakası
D) Trablusgarp Savaşı
E) Babıali Baskını

13. I. Ham madde ve pazar arayışı
II. Coğrafi konumunun yakınlığı
III. Osmanlının bölgeyi savunacak güçte olmaması

Yukarıda verilenlerden hangileri İtalya'nın Trablusgarp'ı işgal etmesinin nedenleri arasında yer almıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

14. 1914-1918 yılları arası devam eden I.Dünya Savaşı sonrasında birçok yeni devlet kurulmuştur.

Yeni kurulan bu devletlerden üçü, aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

A) Sırbistan - Romanya - Karadağ
B) Polonya - Yugoslavya - Çekoslovakya
C) Yunanistan - Bulgaristan - Belçika
D) Hollanda - Belçika - Lüksemburg
E) Yugoslavya - Yunanistan - Türkiye

15. **1912-1913 yılları arasında meydana gelen I.Balkan Savaşı'nı Osmanlı Devleti'nin kaybetmesinde,**

I. subaylar arasında particilik çekişmesinin artması,
II. gençleştirme politikası doğrultusunda ordudaki asker sayısının azaltılması,
III. birden fazla cephede savaşılması

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

16. **Aşağıdakilerden hangisi 1912-1913 yılları arasında yaşanan I.Balkan Savaşı'nın sonuçlarından biri değildir?**

A) Osmanlı Devleti ile Bulgaristan arasındaki sınır Meriç Nehri olmuştur.
B) Londra Antlaşması imzalanmıştır.
C) Osmanlıcılık fikri önemini yitirmiştir.
D) Batı Trakya Türkleri sorunu ortaya çıkmıştır.
E) Bulgaristan diğer devletlere göre topraklarını daha fazla genişletmiştir.

OK-YAY

OK-YAY

17. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin I.Balkan Savaşı sonucu kaybettiği yerlerden biri değildir?**

A) Makedonya B) Bosna
C) Arnavutluk D) Batı Trakya
E) Selânik

18. 1914 Kasım'ında Salih Bozok'un genel durum hakkındaki görüşünü sorması üzerine, Mustafa Kemal cevap olarak yazdığı mektupta "Ben Almanların bu harpte muzaffer olacaklarına kesinlikle emin değilim. Bir vazifeye atanmam için Harbiye Nazırına yazdım. Bu görevde kalmak istemediğimi, millet ve memleketin büyük bir savaşa hazırlandığı bir sırada benim de herhangi bir kıtanın başında bulunmak istediğimi bildirdim." demiştir.

Buna göre, Mustafa Kemal Atatürk'ün I.Dünya Savaşı'nda aktif görev almak için kalmak *istemediğini belirttiği görevi* **aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Yıldırım Orduları Grup Komutanlığı
B) Sofya Ataşemiliterliği
C) 9. Ordu Müfettişliği
D) Temsil Heyeti Başkanlığı
E) 7. Ordu Komutanlığı

19. **I.Balkan Savaşı'nda alınan yenilgiden hükümeti sorumlu tutan İttihat ve Terakki, aşağıdakilerden hangisini gerçekleştirmiştir?**

A) Meşrutiyet'i ilan etmiştir.
B) Kanunuesasi'de değişiklik yapmıştır.
C) Babıali Darbesi'ni yapmıştır.
D) Orduyu ıslah etmek için çalışmalara başlamıştır.
E) Rejimi değiştirmek için çalışmıştır.

20. **ABD'nin I.Dünya Savaşı'na girmesine neden olan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Goben ve Breslav gemilerinin Osmanlıya sığınması
B) İtalya'nın taraf değiştirerek İtilaf Devletleri safına geçmesi
C) Alman denizaltılarının ABD'ye ait sivil ticaret ve yolcu gemilerine saldırması
D) ABD Başkanı Wilson'un on dört maddeden oluşan ilkelerini yayımlaması
E) Çarlık Rusya'nın Bolşevik İhtilali sonucu savaştan çekilmesi

21. **Aşağıdakilerden hangisi I.Dünya Savaşı'nın başlamasının nedenlerinden biri değildir?**

A) Fransız İhtilali'nden yayılan ulusçuluk akımının etkisi
B) Devletler arasında siyasi ve ekonomik rekabet
C) Fransa ile Almanya arasındaki Alsas-Loren sorunu
D) Ülkeler arasında silahlanma yarışı ve bloklaşma
E) İtalya ve Almanya'da faşist ve totaliter rejimlerin işbaşına geçmesi

22. **Almanya'nın Osmanlı Devleti'ni I.Dünya Savaşı'nda kendi yanında savaşa katılmasını istemesinin nedenleri arasında;**

I. yeni cephelerin açılmasını sağlayarak kendi savaş yükünü hafifletme,
II. padişahın halifelik gücünden yararlanarak sömürgeci devletlerin altında yaşayan Müslümanları ayaklandırma,
III. Osmanlı Devleti'nin ekonomik gücünü kullanma

durumlarından hangileri gösterilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

23. **XIX. yüzyılın sonlarına doğru İngiltere'nin Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünü korumaktan vazgeçmesi, Osmanlı Devleti'ni hangi devlete yakınlaştırmıştır?**

A) Fransa B) İtalya C) Almanya
D) İspanya E) ABD

24.

Deme Komutanı Binbaşı Mustafa Kemal, 1912

Yukarıda verilen görsele bakılarak Mustafa Kemal aşağıdaki savaşlardan hangisine katılmıştır?

A) I.Balkan B) Çanakkale
C) Trablusgarp D) Sakarya
E) I.İnönü

OK-YAY
OK-YAY
KPSS TARİH SORU BANKASI

OK-YAY

1. Soruda verilen bildirgede kansız bir şekilde meşrutiyet yönetimine geçildiği ancak bu rejime geçilmesinden sonra çıkarları zedelenenler tarafından, bu yeni rejime karşı eski düzene dönmek için isyanlar çıkarıldığından bahsedilmiştir. Burada bahsedilen isyan 13 Nisan 1909'da Avcı Taburları öncülüğünde başlatılan 31 Mart İsyanı'dır.

CEVAP C

2. Arnavutluk, Osmanlı Devleti'nden en son ayrılan Balkan ülkesidir. (I.Balkan Savaşı sırasında Osmanlıdan ayrılarak bağımsızlığını ilan etmiştir.)

CEVAP E

3. Çanakkale Cephesi'nde Osmanlı Devleti'nin elde etmiş olduğu başarıdan sonra Bulgaristan da İttifak Bloku'nda savaşa dâhil olmuştur. (Seçenekte ise Bulgaristan'ın savaştan çekildiği yazmaktadır.)

CEVAP C

4. Çanakkale Cephesi'nde kaybedilen harbiyeli, mülkiyeli, tıbbiyeli ya da sultanili yetişmiş aydın eksikliği özellikle Atatürk önderliğinde yapılan devrimler sırasında her alanda hissedilmiştir.

CEVAP A

5. 1908 yılında İngiltere ile Rusya arasında yapılan **"Reval Görüşmeleri"** sonrasında (Bu görüşme her iki devletin Osmanlıyı parçalamak için anlaşmalarıdır.) ülkenin parçalanacağını iddia eden İttihat ve Terakki üyeleri Makedonya ve Selânik'te isyan ettiler. Balkanlar'ın elden çıkma ihtimaline karşılık II.Abdülhamid de ikinci kez Meşrutiyet'i ilan etmek zorunda kaldı. Genç Osmanlılar ise II.Meşrutiyet ilan edilmesinde değil, I.Meşrutiyet'in ilanında etkili olmuştur.

CEVAP D

6. Mustafa Kemal'in Ağustos 1914'te Sofya'da ateşemiliterlik yaparken İstanbul'da bulunan Tevfik Rüştü (Aras) Bey'e yazmış olduğu bu mektupta bahsettiği gelişme I.Dünya Savaşı'dır.

CEVAP B

7. Mustafa Kemal İstanbul'a kuvvet sevk edilmesi gerektiğini 14 Nisan 1909'da söylemiştir. Mustafa Kemal'in bu tedbirin alınmasını istemesinde hemen bir gün önce, 13 Nisan'da, yaşanan 31 Mart İsyanı etkili olmuştur. Miladi takvime göre 13 Nisan'da gerçekleşen bu isyanda Avcı Taburları İstanbul'da II.Meşrutiyet'e karşı ayaklanmışlardır. İsyanı ise Selânik'ten gelen Hareket Ordusu bastırmıştır. Mustafa Kemal de bu orduda "Kurmay Yüzbaşı" olarak görev yapmıştır.

CEVAP E

8. I.Dünya Savaşı'ndan sonra İtilaf Devletleri yenik çıkan devletlerle yapacakları barış antlaşmalarını görüşmek için Paris Barış Konferansı'nda bir araya geldiler. Yapılan görüşmeler sonucunda Almanya, Bulgaristan, Avusturya ve Macaristan ile ayrı ayrı antlaşmalar yaptılar. Yapılan bu antlaşmalar ikinci kez bir dünya savaşını engelleyemediği için bu konferans **"Barışa son veren barış"** olarak nitelendirilmiştir.

CEVAP B

9. I.Dünya Savaşı sırasında İngilizlere karşı Irak Cephesi'nde Kutül Amare Savaşı'nı kazanan Halil Paşa, kazanılan bu zaferin ardından soruda verilen sözleri söylemiştr.

CEVAP E

10. Balkan savaşları öncesinde Bulgaristan ve Yunanistan arasındaki kilise anlaşmazlığının sona ermesi, 1905'te Rusların Japonya'ya yenilmesiyle Uzak Doğu politikasından vazgeçerek tekrar Balkanlar'a yönelmesi ve Panslavizm politikasını hayata geçirmek istemesi, dört Balkan ülkesinin Osmanlıya karşı birleşmesinde etkili olmuştur.

CEVAP E

11. I.Dünya Savaşı'nda Çanakkale Cephesi'nden Çanakkale Müstahkem Mevkii Komutanı olan Cevat Çobanlı'ya, 18 Mart 1915'te yapmış olduğu savunmadan dolayı "18 Mart Kahramanı" ve "İstanbul'u Kurtaran Birinci Kişi" ünvanları verilmiştir.

CEVAP D

12. 1909'da görevinden alınarak Selânik'e sürgün olarak gönderilen II.Abdülhamid 1912-13 yılları arasında yapılan ve Osmanlı Devleti'nin yenilgisi ile sonuçlanan Balkan Savaşları hakkında soruda verilen sözleri söylemiştir. Çünkü Osmanlı Devleti'nin Balkan Savaşı'nı kaybetmesinin temel nedeni, ordunun içine siyaset girmesidir.

CEVAP A

OK-YAY

13. XIX. yüzyılda siyasi birliğini tamamlayan İtalya, sömürge yarışında İngiltere ve Fransa'ya göre geç kalmıştır. Bunun içinde coğrafi konumunun yakın olması, Osmanlı Devleti'nin bölgeyi savunacak güçte olmaması ve ham madde ve pazar arayışı gibi nedenlerden dolayı Trablusgarp'ı işgal etmiştir.

CEVAP E

14. I.Dünya Savaşı sonucunda **Yugoslavya, Çekoslovakya** ve **Polonya** devletleri kurulmuştur.

CEVAP E

15. I.Balkan Savaşı'nın kaybedilmesinde; dört ülkenin birden saldırmasıyla Osmanlının ordusunu dörde bölerek dört farklı cepheye asker göndermesi, savaştan önce orduyu gençleştirme adına yaşı askerlik çağını geçmiş veya terhisi gelmiş (askerliğini tamamlamış) 65 bin askerin ordudan gönderilmesi, subaylar arasında particiliğin yaygın hâle gelmesi ve savaş sırasında farklı partileri savunan subayların düşman kuvvetlerinin saldırılarına karşılık birbirlerine yardım etmemeleri gibi nedenler etkili olmuştur.

CEVAP E

16. I.Balkan Savaşı sonucunda Osmanlı Devleti'nin Balkanlar'da toprağı kalmadı ve burada yaşayan Türkler azınlık durumuna düşmüştür. Savaş sırasında Arnavutluk'un da Osmanlıdan ayrılmasıyla Osmanlıcılık politikası iflas etmiştir. Savaş sonunda Balkan ülkeleri ile Londra Antlaşması imzalanmış ve bu savaştan en kârlı çıkan devlet Bulgaristan olmuştur. Bu savaş sonunda Bulgaristan ile Osmanlının sınırları Meriç Nehri değil, Midye-Enez Hattı olmuştur. (Çünkü savaş sırasında Bulgar orduları Meriç Nehri'ni aşarak Osmanlıya ait Edirne, Kırklareli ve Tekirdağ'ı işgal etmiştir.)

CEVAP A

17. Osmanlı Devleti I.Balkan Savaşı'yla Arnavutluk, Selânik, Makedonya, Ege Adaları, Batı ve Doğu Trakya'yı kaybetmiştir. Bosna-Hersek ise I.Balkan Savaşı'yla değil, II.Meşrutiyet'in ilan edildiğinünleri takiben Avusturya-Macaristan İmparatorluğu tarafından ilhak edilerek Osmanlı Devleti'nin elinden çıkmıştır.

CEVAP E

18. Mustafa Kemal I.Dünya Savaşı başladığında Sofya Ataşemiliteri olarak görev yapıyordu. O yüzden Salih Bozok'a cevaben yazdığı mektupta Sofya Ataşemiliterliği görevinde kalmak istemediğini belirtmiştir.

CEVAP E

19. I.Balkan Savaşı'nda alınan ağır yenilgiden Osmanlı Hükûmetini sorumlu tutan İttihat ve Terakki **"Babıali Darbesi"**'ni (Hükûmet Darbesi) yaparak hükûmeti ele geçirmiştir.

CEVAP C

20. 1917 yılında gelindiğinde I.Dünya Savaşı'nın kazananı belli değildi. ABD ise bu süreçte özellikle İtilaf Devletlerine silah ve cephane satıyordu. Bu durumu kabullenmeyen Almanya, denizaltıları vasıtasıyla ABD'ye ait sivil ticaret ve yolcu gemilerini batırınca ABD, I.Dünya Savaşı'na İtilaf Devletleri tarafında katılmıştır.

CEVAP C

21. I.Dünya Savaşı'nın başlamasında özel ve genel nedenler etkili olmuştur. Almanya ve İtalya'da totaliter (baskıcı) ve faşist (ırkçı) iktidarların başa gelmesi (Almanya'da Adolf Hitler'in, İtalya'da Benito Mussolini'nin işbaşına gelmeleri) I.Dünya Savaşı'nın nedeni değil bir sonucudur.

CEVAP E

22. Almanya, Osmanlı Devleti'nin kendi yanında savaşa girmesini istemiştir. Almanya bu sayede yeni cephelerin açılmasıyla kendisinin savaş yükünü hafifletecek, Osmanlı halifesi de cihat ilan ederek dünyadaki Müslümanları İngiltere ve Fransa'ya karşı ayaklandırarak bu iki devleti savaş sırasında zor durumda bırakacaktı. Osmanlının ekonomisi ise I.Dünya Savaşı'ndan çok daha önceleri iflas etmişti.

CEVAP D

23. 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı sırasında İngiltere'nin Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünü korumaktan vazgeçmesi, Osmanlı Devleti'ni Almanya'ya yaklaştırmıştır.

CEVAP C

24. Soruda verilen görselde Mustafa Kemal'in Binbaşı rütbesi ile 1912 yılında Derne Komutanlığı yaptığı görülmektedir. Bu görsel, 1911 yılında başlayıp 1912 yılında Uşi Antlaşması'nın imzalanmasıyla sona eren Trablusgarp Savaşı'na aittir. Mustafa Kemal savaş başladığında **"Gazeteci Mustafa Şerif Bey"** takma adıyla Mısır üzerinden Trablusgarp'a gitmiştir. Derne ve Tobruk'ta İtalyanlara karşı başarılı bir şekilde mücadele etmiştir.

CEVAP C

OK-YAY
OK-YAY

1. I. Kaybedilen toprakların geri alınmak istenmesi
II. Almanya'nın savaşı kazanacağına inanılması
III. Kapitülasyonlardan kurtulmak istenilmesi

Yukarıda verilen durumlardan hangileri Osmanlı Devleti'nin I.Dünya Savaşı'na girmesinde etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

2. Trablusgarp'taki Fransız Konsolosu A. Alrick Fransız Dışişleri Bakanlığına gönderdiği raporunda "Muhtemelen Selânik İttihat ve Terakki Komitesi üyesi olan bir Türk subayı, birkaç günden beri bu civarda olup bitenler ve kişiler hakkında soruşturma yapmaktadır. Kendisinin, daha şimdiden birçok yüksek memur ve eşrafı anayasaya ve onun başlıca ilkelerine sadakat yemini yapmaya davet ettiği, hürriyet ilkesi konusunda dindaşlarının menfi davranışıyla veya hiç değilse bazı tereddütleriyle karşılaştığı söylenmektedir." demiştir.

Buna göre, raporda bahsedilen Türk subayı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Mustafa Kemal B) Nuri Paşa
C) Neşet Paşa D) Enver Paşa
E) Cemal Paşa

3. I. Kafkasya
II. Kanal
III. Hicaz
IV. Makedonya
V. Çanakkale

Yukarıda verilen cephelerden hangileri, Osmanlı Devleti tarafından açılmamıştır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II, III ve IV E) III, IV ve V

4. **22 Aralık 1914'te Enver Paşa komutasında başlatılan Sarıkamış Harekâtı,**

I. Orta Asya Türklerini Turancılık fikri merkezinde Osmanlı ile birleştirmek,
II. Almanların en büyük hedefi olan Bakü petrollerini ele geçirmek,
III. Berlin Antlaşması ile daha önce kaybedilen Kars, Batum ve Ardahan'ı geri almak

amaçlarından hangilerine yöneliktir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

5. **Mustafa Kemal, I.Dünya Savaşı sırasında,**

I. Çanakkale,
II. Kafkasya,
III. Suriye

cephelerinden hangilerinde savaşmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

6. Osmanlı ülkesinde asırlar boyunca Müslümanlar ve Ermeniler huzur için yaşamışlardır. Ticaret ve sanatla uğraşan ve kuyumculuk yapan Ermeniler refah içinde bir hayat sürmüştür. Ermeniler Osmanlı devlet kademelerinde de görev almıştır. XIX. yüzyılın başlarında Avrupalı devletlerin kışkırtmasıyla Balkanlar'da birçok azınlık isyan ederken Ermeniler ise isyan etmemiştir.

Bu nedenden dolayı Osmanlı devlet yöneticileri Ermenilere hangi ünvanı vermişlerdir?

A) Levanten
B) Millet-i Sadıkâ
C) Evlad-ı Fatihân
D) Nemçe
E) Millet-i Hâkime

7. "Siz harp cephelerinde, Arıburnu'nda ve Anafartalar'da tanıdığım komutansınız... Artık Türkiye'den ayrılmak zorundayım. Emrim altındaki kuvvetleri, bu memlekete geldiğim günden beri saydığım bir komutana, size bakıyorum... Emir sizindir, ben sizin misafirinizim."

Yukarıda verilen metindeki sözlerden sonra Yıldırım Orduları Grup Komutanlığını Mustafa Kemal Paşa'ya devreden kimdir?

A) Helmuth Von Moltke
B) Liman Von Sanders
C) Edmund Allenby
D) Amiral Bristol
E) Erich von Falkenhayn

8. **Mustafa Kemal 1915'te** "Size ben taarruzu emretmiyorum, ölmeyi emrediyorum. Biz ölünceye kadar geçecek zaman zarfında yerimize başka kuvvetler ve kumandanlar geçecek." **emrini aşağıdaki cephelerden hangisinde söylemiştir?**

A) Çanakkale B) Kafkasya
C) Suriye D) Irak
E) Hicaz

OK-YAY

9. **Mustafa Kemal 1918'de, "Subaylarımız, askerlerimiz vatan ve din duygularıyla, kendilerine özgü millî kahramanlıklarıyla bu derece kuvvetli bir düşmana karşı başkent kapılarını korumakla gerçekten övünmeye değer bir mevki kazanmışlardır. Komuta ettiğim bütün birliklerin subaylarını ve bireylerini birer birer takdir ederim." şeklindeki konuşmasını, I.Dünya Savaşı sırasında açılan hangi cephe ile ilgili yapmıştır?**

A) Kanal B) Kafkasya C) Suriye
D) Çanakkale E) Hicaz

10. **Aşağıdakilerden hangisi 1917'de ABD başkanı Woodrow Wilson'un yayınladığı ilkelerden biri değildir?**

A) Gizli diplomasi yapılmayacak.
B) Devletler arasındaki anlaşmazlıkların çözümü amacıyla bir teşkilat kurulacak.
C) Yenen devletler yenilenlerden toprak ve savaş tazminatı almayacak.
D) Her ulus kendi geleceğine kendi karar verecek.
E) Her ülke sivil savunma örgütleri kuracak.

11. "Biliniz ki kahraman askerelerim İslam'ın göz bebeği olan Medine'yi son fişeğine, son damla kanına, son nefesine kadar savunmaya ant içmiştir. Bu asker Medine'nin enkazı içinde ve nihayet Ravza-i Mutahhara'nın altında kan ve ateşten örülmüş kızıl bir kefenle gömülmedikçe Medine Kalesi'nin burçlarından ve Mescid-i Saadet minarelerinden Türk'ün al bayrağı inmeyecektir."

Yukarıda verilen bu sözleri söyleyen Hicaz Seferî Kuvvetleri komutanı kimdir?

A) Ömer Fahrettin Paşa (Türkkan)
B) Kâzım Paşa (Karabekir)
C) Dr. Esat Paşa (Işık)
D) Cevat Paşa (Çobanlı)
E) Ali Fuat Paşa (Cebesoy)

12. "Türk sebatının, İngiliz inadını kırdığı bu harpte birinci vaka Çanakkale'de ikinci vaka da burada geçti."

Osmanlı Devleti subaylarından Halil Paşa'ya ait olan bu sözler, I.Dünya Savaşı'ndaki hangi cephede yaşananlar için söylemiştir?

A) Suriye B) Irak C) Hicaz
D) Kafkasya E) Kanal

13.

I.	Osmanlı Devleti	Mondros
II.	Almanya	Versay
III.	Avusturya	Sen Jermen
IV.	Bulgaristan	Nöyyi
V.	Macaristan	Triyanon

Yukarıda I.Dünya Savaşı'nda devletler ve imzaladıkları barış antlaşmaları yer almaktadır. **Bu eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

14. **I.Dünya Savaşı sırasında Hicaz-Yemen Cephesi'nde yapmış olduğu savunmadan dolayı kendisine *Çöl Ortasında Plevne Kahramanı* ünvanı verilen Osmanlı subayı kimdir?**

A) Enver Paşa
B) Kâzım Paşa (Karabekir)
C) Rauf Paşa (Orbay)
D) Fahrettin Paşa (Türkkan)
E) Cemal Paşa

15.
- Almanların isteği üzerine açılmıştır.
- Bölgedeki Müslümanların yardım edeceği düşünülmüştür.
- İngiltere'nin sömürgeleri ile bağlantısının kesilmesi amaçlanmıştır.

Yukarıda açılma amaçları verilen I.Dünya Savaşı sırasında açılan hangi cephe ile ilgilidir?

A) Kafkasya B) Kanal
C) Çanakkale D) Hicaz
E) Irak

16. Ömer Ankara'da sahnelenen özellikle Osmanlı Devleti'nin son dönemlerini anlatan bir tiyatro gösterisine gitmiştir. Gösterinin birinci perdesindeki oyunun adı "Edirne Düşerken" olurken ikinci perdesinde ise oynanan oyunun adının "Edirne'ye Tekrar Selam Olsun" olduğunu görmüştür.

Buna göre Ömer tarihî konulardan hangisinin işlendiği bir oyuna gitmiştir?

A) Çanakkale Savaşı - Büyük Taarruz
B) I.Balkan Savaşı - II.Balkan Savaşı
C) Trablusgarp Savaşı - I.İnönü Savaşı
D) Reval Görüşmeleri - II.İnönü Savaşı
E) Kut'ül Amare Savaşı - Sakarya Savaşı

OK-YAY
OK-YAY

17.

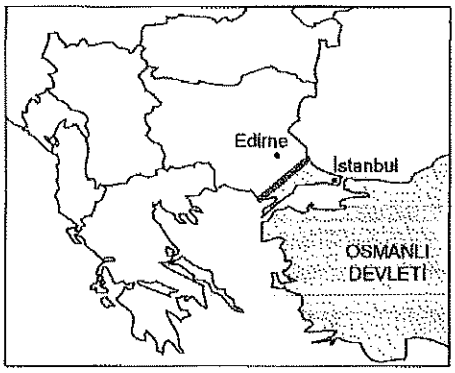

Yukarıda Osmanlı Devleti'nin Trakya sınırına ait bir harita verilmiştir.

Buna göre renkli gösterilen sınır çizgisi, aşağıdakilerden hangisinin sonucunda belirlenmiştir?

A) Osmanlı Devleti'nin I.Balkan Savaşı'nı kaybetmesiyle
B) Sevr Barış Antlaşması'nın imzalanmasıyla
C) 18 Mart 1915'te Çanakkale Deniz Savaşları'nın kazanılmasıyla
D) Osmanlı Devleti'nin I.Dünya Savaşı'ndan yenik çıkmasıyla
E) Bulgaristan'ın Osmanlı Devleti'nin yanında I.Dünya Savaşı'na girmesiyle

18. **I.Dünya Savaşı sırasında imzalanan gizli antlaşmalar arasında aşağıdakilerden hangisi yer almamıştır?**

A) Sykes - Picot
B) Saint Jean de Maurienne
C) Londra
D) Mondros
E) Mac Mahon

19. Tarih öğretmeni Selim Bey "XX. Yüzyıl Başlarında Osmanlı Devleti" ünitesini anlatırken ders sırasında "Selmân-ı Pak Muharebeleri" "Halil Paşa" ve "General Townshend" ifadelerini kullanmıştır.

Buna göre Selim Bey derste hangi konuyu anlatmaktadır?

A) Hicaz Cephesi'ni
B) Trablusgarp Savaşı'nı
C) Irak Cephesi'ni
D) I.Balkan Savaşı'nı
E) Kanal Cephesi'ni

20. **I.Dünya Savaşı'ndan sonra İtilaf Devletleri'nin kendi aralarında ilk görüş ayrılığı yaşamaları hangi konferans sırasında ortaya çıkmıştır?**

A) Paris B) Yalta
C) San Remo D) San Francisco
E) Tahran

21. · Rusya I.Dünya Savaşı'ndan çekilmiştir.
· Doğu Cephesi kapanmıştır.
· Kars, Ardahan ve Batum Osmanlı Devleti'ne verilmiştir.

Yukarıda sonuçları verilen antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

A) Londra B) Mondros C) İstanbul
D) Brest Litowsk E) Mac Mahon

22. **28 Haziran 1914'te Avusturya-Macaristan veliahtı Ferdinand'ın Gavrilo Princip'in (Gavilo Prinsip) adında bir Sırp milliyetçisi tarafından Saraybosna gezisi sırasında suikaste uğraması aşağıdakilerden hangisine neden olmuştur?**

A) Dünya Ekonomik Krizi'nin çıkmasına
B) Milletler Cemiyetinin kurulmasına
C) I.Dünya Savaşı'nın başlamasına
D) Balkan Savaşlarının çıkmasına
E) Balfour Deklarasyonu'nun yayımlanmasına

23. Meral Öğretmen "I.Dünya Savaşı'nda Cepheler" ünitesini anlatırken ders sırasında "Nuri Paşa" "Brest-Litovsk Antlaşması" ve "Sevk ve İskân Kanunu" gibi ifadeler kullanmıştır.

Buna göre Meral Öğretmen derste hangi cepheyi anlatmaktadır?

A) Irak B) Kafkas C) Suriye
D) Çanakkale E) Galiçya

24. – Niçin kaçıyorsunuz?
– Efendim düşman...
– Nerede?
– İşte diye 261 rakımlı tepeyi gösterdiler.
– "Düşmandan kaçılmaz" dedim.
– "Cephanemiz kalmadı." dediler.

"Bağırarak süngü tak emrini verdim ve yere yatırdım. Süngü savaşı ile Conkbayırı o an düşman eline düşmekten kurtulmuştu. Kazanılan o an düşmana karşı kazanılan bir zaferi simgeliyordu."

Yukarıda verilen bu olay I.Dünya Savaşı sırasında hangi cephede yaşanmıştır?

A) Kanal B) Kafkas
C) Çanakkale D) Hicaz
E) Irak

OK-YAY

1. Osmanlı Devleti'nin I.Dünya Savaşı'na girmesinin nedeni daha önceki kaybettiği toprakları geri almak ve neredeyse tüm Avrupa devletlerine verilen kapitülasyonlardan kurtulmaktır. Bunun da ancak Almanya'nın yanında savaşa girilerek mümkün olacağına inanılmıştır. Çünkü Osmanlı devlet yöneticileri savaşı Almanların kazanacağına inanmışlardır.

CEVAP E

2. Trablusgarp'taki Fransız Konsolosu A.Alrick'in Fransız Dışişleri Bakanlığına gönderdiği raporunda bahsettiği ve Selânik İttihat ve Terakki Komitesi üyesi olarak belirttiği Türk subayı **Mustafa Kemal**'dir.

CEVAP A

3. Osmanlı Devleti'nin I.Dünya Savaşı sırasında kendi açtığı cephelere taarruz, (Kafkasya ve Kanal) İtilaf Devletlerinin Osmanlıya saldırmasıyla açılan cephelere savunma (Çanakkale, Hicaz-Yemen, Suriye ve Irak) ve müttefiklerine yardım ettiği cephelere ise yardım cepheleri (Galiçya, Romanya ve Makedonya) adı verilmiştir. Buna göre Hicaz-Yemen, Çanakkale ve Makedonya cepheleri Osmanlı Devleti tarafından açılmamıştır.

CEVAP E

4. Osmanlı Devleti'nin Kafkasya Cephesi'ni açmasında; bölgedeki Türklere ulaşarak Turancılığı gerçekleştirmek, Bakü petrollerine ulaşmak ve 1878 Berlin Antlaşması ile kaybedilen Kars, Ardahan ve Batum'u geri almaktır.

CEVAP E

5. Mustafa Kemal, I.Dünya Savaşı sırasında Çanakkale (1915), Kafkasya (1916) ve Suriye (1917) cephelerinde İtilaf Devletlerine karşı savaşmıştır.

CEVAP B

6. XIX. yüzyılın başlarında Osmanlı ülkesinde yaşayan Ermenilere, Fransız İhtilali'nden etkilenmeyip isyan etmedikleri için **"Sadık Millet"** anlamına gelen **"Millet-i Sadıka"** ünvanı verilmiştir.

CEVAP B

7. Otto Liman von Sanders, 30 Haziran 1913 tarihinde Osmanlı Devleti'ndeki Alman Askerî Misyon Başkanlığı görevine atanmıştır. 1915'te Gelibolu ve Çanakkale Boğazı'nı savunan V. Ordu Komutanlığına atanmıştır. 1918'de de Sina ve Filistin Cephesi'ne Yıldırım Orduları Grup Komutanlığına atanmış ancak 1918'de İngiliz general Edmund Allenby tarafından yenilgiye uğratılmıştır. Bunun üzerine Mustafa Kemal Paşa'ya görevini devretmiştir.

CEVAP D

8. Mustafa Kemal bu emri, Çanakkale Cephesi'nde Conkbayırı'nda cephanesi biten 57. Alay'daki askerlere vermiştir.

CEVAP A

9. Mustafa Kemal'in bu sözleri Çanakkale Savaşı ile ilgilidir. Eğer Çanakkale Savaşı kaybedilseydi İtilaf Devletleri başkent İstanbul'a saldıracaklardı. Bir bakıma Çanakkale Savaşı'nın kazanılması İstanbul'un işgalini önlemiştir.

CEVAP B

10. ABD Başkanı Wilson tarafından yayımlanan ilkeler arasında "Her ülke sivil savunma teşkilatını (örgütünü) kuracak." şeklinde bir karar bulunmamaktadır.

CEVAP E

11. Ömer Fahrettin Paşa (Türkkan), 1868 yılında Bulgaristan'ın Rusçuk kentinde dünyaya gelmiştir. Balkan Savaşı sırasında Edirne'nin geri alınmasında görev yapmıştır. I.Dünya Savaşı'nda Mekke Emiri Şerif Hüseyin İsyanı sırasında zor koşullar altında, Medine'yi iki yıl yedi ay savunarak **"Çöl Kaplanı"**, **"Çöl Ortasında Plevne Kahramanı"**, **"Türk Kaplanı"** gibi ünvanlar alarak tarihe geçmiştir.

CEVAP A

12. I.Dünya Savaşı sırasında **Irak Cephesi'nde** başarılar kazanan **Halil Paşa**, Kut'ül Amare Savaşı'nın hemen ardından **"Türk sebatının (sabrının) İngiliz inadını kırdığı bu harpte birinci vaka Çanakkale'de ikinci vaka burada geçti."** demiştir.

CEVAP D

13. I.Dünya Savaşı'ndan yenik çıkan devletlerle İtilaf Devletleri ilk olarak ateşkes antlaşmalarını imzalamışlardır. İtilaf Devletleri Almanya ile Rethondes, Osmanlı ile Mondros, Bulgaristan ile Selânik ve Avusturya-Macaristan İmparatorluğu ile de Villa Gusti ateşkes antlaşmaları imzalanarak savaş sona erdirilmiştir. Daha sonra yine bu devletlerle barış antlaşmaları imzalanmıştır. (Almanya; Versay, Osmanlı Devleti; Sevr, Avusturya; Sen Jermen, Macaristan; Triyanon ve Bulgaristan ile de Nöyyi barış antlaşmaları imzalanmıştır.)

CEVAP B

OK-YAY
OK-YAY

14. **Fahrettin Paşa'ya**, Hicaz-Yemen Cephesi'nde İngiliz ve Araplara karşı yaptığı Medine Müdafaası'nda gösterdiği başarıdan dolayı **"Çöl Ortasında Plevne Kahramanı"** ünvanı verilmiştir.

CEVAP D

15. Osmanlı Devleti, Almanların isteği üzerine; İngiltere'nin sömürge yolları ile bağlantısını kesmek ve kaybettiği Mısır'ı bölgedeki Arapların da yardımıyla geri almak için Kanal Cephesi'ni açmıştır.

CEVAP B

16. Ömer'in gittiği tiyatro gösterisinin birinci perdesinde **"Edirne Düşerken"** konusu I.Balkan Savaşı, ikinci perdenin konusu olan **"Edirne'ye Tekar Selam Olsun"** ise II.Balkan Savaşı ile ilgilidir. Edirne, I.Balkan Savaşı sonucunda kaybedilmiş, II.Balkan Savaşı'nda ise geri alınmıştır.

CEVAP E

17. Soruda verilen haritada Osmanlı Devleti'nin Midye-Enez çizgisinin doğusuna çekildiği anlaşılmaktadır. Bu durum I.Balkan Savaşı'nda olmuş ve Bulgar orduları İstanbul önlerine kadar gelince Osmanlı Devleti İngiltere'ye başvurarak barış istemiş ve yapılan görüşmeler sonucu Londra Antlaşması imzalanmıştır. Osmanlı Devleti'nin bu antlaşmayla Bulgaristan ile yeni sınırı, Midye-Enez çizgisi olmuştur.

CEVAP A

18. İtilaf Devletleri I.Dünya Savaşı sırasında İttifak Devletlerini savaş sonunda nasıl paylaşacaklarına dair gizli antlaşmalar yapmıştır. Bu gizli antlaşmalar; Skyes-Picot, Saint Jean de Maurienne, Londra, Boğazlar, Mc Mahon ve Petrograd Protokolüdür. Mondros Ateşkes Antlaşması ise savaş bittikten sonra İtilaf Devletleri ile Osmanlı Devleti arasında uluslararası kamuoyuna açık bir şekilde yapılmıştır.

CEVAP D

19. I.Dünya Savaşı sırasında İtilaf Devletleri, bölgedeki petrol alanlarını ele geçirmek ve kuzeye doğru ilerleyip Ruslarla birleşmek amacıyla Irak Cephesi'ni açmıştır. Basra Körfezi'nden çıkarma yaparak Bağdat'a doğru ilerlemeye çalışan İngilizlere karşı Osmanlı kuvvetleri Selmân-ı Pak Muharebelerinde (22-25 Kasım 1915) ardından da Halil Paşa komutasında Kut'ül Amare denilen yerde İngiliz kuvvetlerini kuşatmıştır. İngiliz askerleri, komutanları General Townshend ile birlikte 29 Nisan 1916'da esir alınmıştır.

CEVAP C

20. İtilaf Devletleri I.Dünya Savaşı sonrasında yenilen devletlerle yapılacak olan barış esaslarını belirlemek için Paris Barış Konferansı'nı toplamışlardır. Bu toplantıda daha önce gizli antlaşmalarla İtalya'ya verilen İzmir ve çevresi, İngiltere'nin Akdeniz'de kendi sömürgelerine yakın bir devlet istemediğinden dolayı İtalya'dan alınıp Yunanistan'a verilmiştir. Bu olay üzerine İtalya ile İngiltere arasında toprak paylaşımı yüzünden ilk kez görüş ayrılığı yaşanmıştır.

CEVAP A

21. 1917 yılında Bolşevik İhtilali'yle Çarlık Rusya yıkıldı ve yerine Sovyet Rusya kurulmuştur. Yeni gelen yönetim Brest-Litowsk Antlaşması'yla da savaştan çekilmiştir. Rusya'nın savaştan çekilmesiyle de Doğu Cephesi (Kafkasya) kapanmıştır. Ayrıca Rusya'nın elinde bulunan Kars, Ardahan ve Batum'u da Osmanlı Devleti'ne geri verilmiştir.

CEVAP D

22. 28 Haziran 1914'te Avusturya-Macaristan İmparatorluğu veliahtı Ferdinand'ın, Gavrilo Princip (Gavilo Prinsip) tarafından suikastle öldürülmesi sonucunda Avusturya - Macaristan İmparatorluğu Sırbistan'a savaş ilan ederek I.Dünya Savaşı'nı başlatmıştır.

CEVAP C

23. Osmanlı Devleti'nin I.Dünya Savaşı'na katıldıktan sonra açtığı ilk cephe Kafkasya Cephesi olmuştur. Bu cephede Ermenilerin Ruslarla iş birliği yapması sonucu 1915'te "Sevk ve İskân Kanunu" çıkartılmıştır. 1917'de Çarlık Rusya'da çıkan Bolşevik İhtilali sonucu Rusya ile İttifak Devletleri arasında Brest-Litovsk Anlaşması imzalanarak Rusya savaştan çekilmiştir. 1918'de Ermenilerin Bakü'de katliam yapması üzerine Nuri Paşa (Killigil) Bakü'ye giderek, Bakü'yü Ermenilerden kurtarmıştır. Meral Öğretmen'in dersinde kullandığı bu ifadeler Kafkas Cephesi ile ilgilidir.

CEVAP E

24. Mustafa Kemal'in anlatımında geçen olay, Conkbayırı'nda meydana gelmiştir. Conkbayırı, Çanakkale Cephesi'nde yer alan mevkilerden biridir.

CEVAP C

OK-YAY

OK-YAY

9. • Balkanların Türk yurdu olduğu kesinleşmiştir.
• Haçlıların Osmanlı'ya karşı cesareti kırılmıştır.

Yukarıdaki gelişmeler aşağıdaki savaşlardan hangisinin sonuçları arasındadır?

A) Çirmen B) Niğbolu C) I. Kosova
D) Sırpsındığı E) II. Kosova

10. **Osmanlıların fethettikleri bölgelerdeki gayrimüslim ahaliyi kendi yönetimlerine çabuk ısındırabilmek için, onlara dinî serbestiyet vermek, vergi muafiyeti tanımak gibi uyguladıkları politikalara verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Gazâ B) İskân C) İstimalet
D) Esham E) İltizam

11. **Osmanlı Devleti'nde I. Mehmet'in (Çelebi) "Devletin İkinci Kurucusu" olarak anılmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Devşirme Kanunu'nu çıkarması
B) Amasya'da sancakbeyliği görevi yapması
C) Kardeşler arasındaki taht kavgalarını bitirerek Fetret Devri'ne son vermesi
D) Şeyh Bedrettin İsyanı'nı bastırması
E) Mustafa Çelebi'yle yaptığı saltanat mücadelesini kazanması

12. **1391 yılında İstanbul'u kuşatan ilk Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) I. Murat B) Orhan Bey C) I. Mehmet
D) I. Bayezid E) II. Murat

13. **Osmanlı Devleti'nin Kuruluş Dönemi'ne ilişkin aşağıda verilen eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?**

A) İlk düzenli ordunun kurulması - Orhan Bey
B) Anadolu Beylerbeyliğinin kurulması - I. Bayezid
C) Kapıkulu Ocağının kurulması - I. Murat
D) İlk divan örgütünün kurulması - II. Murat
E) Fetret Dönemi'ne son verilmesi - I. Mehmet

14. Osmanlı Devleti'nin Rumeli topraklarını fethetmesinde bazı akıncı aileler de etkili olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi bu akıncı ailelerden biri değildir?

A) Mihal B) Turhan C) Malkoç
D) Çandarlı E) Evrenos

15. II. Murat, Edirne-Segedin Antlaşması'ndan sonra tahtı küçük yaştaki oğlu Mehmet'e bırakmıştır.

Bu durumdan yararlanmak isteyen Haçlıların Segedin Barışı'nı bozarak Osmanlı Devleti'ne saldırmaları, aşağıdaki savaşlardan hangisinin yaşanmasına neden olmuştur?

A) I. Kosova B) Niğbolu C) II. Kosova
D) Sırpsındığı E) Varna

16. Osmanlı Devleti'nin Rumeli'ye geçmesi ile birlikte Anadolu'daki Türk ailelerin bir kısmı bu bölgeye nakledilerek iskân edilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi Rumeli'ye nakil ve iskân edilen bu Türk ailelerine verilen addır?

A) Mekkâri Grubu B) Evlâd-ı Fatihan
C) Bacıyân-ı Rum D) Gaziyân-ı Rum
E) Abdalan-ı Rum

CBA Yayınları

OK-YAY

ÇÖZÜMLER

1. Osmanlı Devleti'nin, Bizans'ta yaşanan taht kavgaları sürecinde Kantakuzen'e yardım karşılığında Çimpe Kalesi'ni alarak ilk kez Rumeli'ye geçmesi Orhan Bey Dönemi'nde gerçekleşmiştir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

2. Osmanlı Devleti'nin Balkanlarda izlediği yayılma politikasının amaçları arasında İslamiyet'i yayarak bölge halkını Müslümanlaştırmak yer almaz. Osmanlı Devleti fethettiği bölgelerde kalıcılığı sağlamak adına Türk-İslam kültürünü yerleştirmeyi hedeflemiş, ancak bunu yaparken istimalet (hoşgörü) politikası izlemiştir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

3. Soruda, Osmanlı Beyliği'nin Rumeli'de fetih hareketlerine vurgu yapılmış ve bunun sonuçları sorgulanmıştır. Bu bağlamda Edirne'nin fethedilmesi bu fetih hareketlerinin bir sonucudur. Ancak diğer seçeneklerde verilen gelişmeler Rumeli'de fetih hareketlerine başlanmasının sonuçları arasında gösterilemez.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

4. İstanbul'un kuşatılması esnasında inşa edilen ve diğer adı "Güzelcehisar" olan Anadolu Hisarı Yıldırım Bayezid Dönemi'nde yaptırılmıştır. Fatih Dönemi'nde bunun karşısına "Boğazkesen" adıyla da bilinen Rumeli Hisarı yaptırılacaktır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

5. Osmanlı Devleti'nde Osmanlı Devleti'nde ilk dinî ve sosyal içerikli ayaklanma olarak bilinen Şeyh Bedreddin İsyanı I. (Çelebi) Mehmet Dönemi'nde, 1419'da ortaya çıkmıştır. Şeyh Bedreddin ile müritleri Torlak Kemal ve Börklüce Mustafa'nın İzmir ve Manisa'da çıkardığı bu isyan kısa sürede bastırılmış ve Şeyh Bedreddin Orta Makedonya'da bir şehir olan Serez'de idam edilmiştir. (1420)

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

6. Soruda verilen öncüllerin hepsi Osmanlı Devleti'nin XIV. yüzyılda kısa sürede gelişmesinde etkili olmuştur.

Osmanlı Devleti'nin kısa zamanda büyümesinde etkili olan unsurlar şunlardır:

- Coğrafî (Jeopolitik) konumu
- Ahilerin desteği
- Bizans'a yakın bir uç beyliği olması
- Devlet adamlarının yetenekli olması
- İskân politikası
- İstimalet (hoşgörü) politikası
- İlk dönemlerde beyliklerle savaşılmaması
- Gaziyân-ı Rum, Ahiyan-ı Rum, Abdalan-ı Rum ve Baciyan-ı Rum gibi grupların desteği
- Merkezîyetçi devlet anlayışı
- Cihat ve gaza anlayışı

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

7. Abbasî Halifesi I. Mütevekkil tarafından Yıldırım Bayezid'e "Sultan-ı İklim-i Rum" yani "Anadolu'nun Sultanı" unvanının verilmesinde, 1396'da Haçlılara karşı yapılan Niğbolu Savaşı'nın kazanılması etkili olmuştur.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

8. "Bafeus Savaşı" olarak da bilinen, 1302'de Osmanlı Devleti'nin zaferiyle sonuçlanan ilk Osmanlı-Bizans savaşı, Koyunhisar Savaşı'dır. (Halil İnalcık, Bafeus Muharebesi'nin gerçekleşme sebebini, Osmanlı Devleti'nin Nikea'yı (günümüzde İznik) tekrar Türk hâkimiyetine alma isteği olarak göstermektedir.)

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

CBA Yayınları

CBA Yayınları
OK-YAY

9. II. Murat Dönemi'nde, Haçlılarla yapılan II. Kosova Savaşı (1448) sonucunda Balkanların Türk yurdu olduğu kesinleşmiş ve Haçlıların Osmanlı'ya karşı cesareti kırılmıştır. Ayrıca bu savaş, Türklere karşı Haçlıların son saldırısı olmuştur.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

10. Osmanlı Devleti'nin fethettiği bölgelerdeki gayrimüslim ahaliyi kendi yönetimlerine çabuk ısındırabilmek için onlara dinî serbestîyet vermek, vergi muafiyeti tanımak gibi uyguladıkları politikaya "İstimalet" adı verilmiştir.

- **Gazâ:** Osmanlılarda din için yapılan savaşı ifade eden ve bir fetih ideolojisi haline gelen kavram
- **İskân:** Fethedilen yerlere nüfus yerleştirme politikası
- **Esham:** Osmanlı Devleti'nde 18. yüzyıldan itibaren uygulamaya konulan iç borçlanma sistemi
- **İltizam:** Nakit para ihtiyacını karşılamak amacıyla uygulanan ihale usulü vergi toplama sistemi

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

11. Osmanlı Devleti'nde Osman Bey'den sonra devletin "İkinci Kurucusu" olarak I. Mehmet (Çelebi) kabul edilmektedir. Çelebi Mehmet'in "Devletin İkinci Kurucusu" olarak anılmasının nedeni, kardeşler arasındaki taht kavgalarını bitirerek Fetret Devri'ne son vermesidir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

12. 1391 yılında İstanbul'u kuşatan ilk Osmanlı padişahı I. (Yıldırım) Bayezid'dir. Yıldırım Bayezid Dönemi'nde İstanbul 1391, 1395, 1397 ve 1400 yıllarında dört kez kuşatılmıştır. Bu kuşatmalar sırasında Bizans'a gelebilecek yardımları önlemek adına Anadolu Hisarı yaptırılsa da kuşatmalar başarısızlıkla sonuçlanmıştır. Bu kuşatmaların başarısız olmasında Haçlı ordularının Niğbolu Kalesi'ne yönelik harekete geçmesi ve doğuda Timur tehlikesinin baş göstermesi etkili olmuştur.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

13. Osmanlı Devleti'nin Kuruluş Dönemi'ne ilişkin D seçeneğinde verilen eşleştirme yanlıştır. Nitekim Osmanlı Devleti'nde ilk divan örgütünün kurulması II. Murat değil Orhan Bey Dönemi'nde gerçekleşmiştir. Diğer seçeneklerde yer alan eşleştirmeler doğrudur.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

14. Osmanlı Devleti'nin Rumeli topraklarını fethetmesinde bazı akıncı aileler etkili olmuştur. Bunlar dört aile olup; Mihaloğulları, Turahanoğulları, Evrenosoğulları ve Malkoçoğulları'dır. Soruda D seçeneğinde verilen Çandarlı Ailesi bu akıncı ailelerden biri değildir. Çandarlı Ailesi, Osmanlı kuruluş ve gelişme sürecinde kazaskerlik ve veziriazamlık gibi önemli makamları ellerinde tutarak devletin teşkilatlanmasında birinci derecede rol üstlenen Türk ailesidir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

15. II. Murat, Edirne-Segedin Antlaşması'ndan sonra tahtı küçük yaştaki oğlu Mehmet'e bırakmıştır. Bu durumdan yararlanmak isteyen Haçlıların Segedin Barışı'nı bozarak Osmanlı Devleti'ne saldırmaları, 1444 yılında Varna Savaşı'nın yaşanmasına neden olmuştur.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

16. Osmanlı Devleti'nde, ilk kez Orhan Bey Dönemi'nde Rumeli'ye geçilmesi ile birlikte Anadolu'daki Türk ve Müslüman ailelerin bir kısmı bu bölgeye nakledilerek iskân edilmiştir. Bölgede Türk-İslam kültürünün yerleşmesi amacıyla buralara iskân edilen bu Türk ailelerine "Evlâd-ı Fatihan" adı verilmiştir.

- **Gaziyân-ı Rum:** Gaziler ve alpler
- **Bacıyân-ı Rum:** Kadın teşkilatı
- **Abdalan-ı Rum:** Horasan erenleri
- **Mekkâri Taifesi:** Osmanlı ticarî hayatında taşımacılık (nakliye) işleri ile uğraşan grup

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

CBA Yayınları

OK-YAY

1. Mustafa Çağan, "XIV. ve XV. Yüzyıllarda Balkanlarda Osmanlı Hakimiyeti" konulu bir ödev hazırlamaktadır.

Mustafa Çağan'ın, hazırlayacağı ödevde aşağıdaki savaşlardan hangisine yer vermesi beklenemez?

A) Çirmen B) Niğbolu C) I. Kosova
D) Palekanon E) Varna

2. **Osmanlı Devleti'nde Anadolu'da denetimi kolaylaştırmak amacıyla merkezi Kütahya olmak üzere Anadolu Beylerbeyliğinin kurulması hangi padişah döneminde gerçekleşmiştir?**

A) I. Murat B) Orhan Bey C) I. Mehmet
D) I. Bayezid E) II. Murat

3. **Osmanlı Devleti'nin kuruluş sürecinde;**

I. tahrir defterlerinin tutulması,
II. Kapıkulu Ocağının kurulması,
III. timar usulünün sistemleştirilmesi

faaliyetlerinden hangileri merkezileşmeyi güçlendirmek amacıyla atılan adımlardandır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

4. Tarih öğretmeni Sema Hanım, dersinde öğrencilerine aşağıdaki bilgileri vermiştir:

- Yeniçeri Ocağı kuruldu.
- Edirne, Osmanlı Devleti'nin başkenti yapıldı.
- Rumeli Beylerbeyliği oluşturuldu.

Buna göre Sema Öğretmen aşağıdaki padişahlardan hangisinin dönemini anlatmaktadır?

A) I. Murat B) II. Murat
C) Çelebi Mehmet D) Orhan Bey
D) Yıldırım Bayezid

5. **Aşağıdakilerden hangisi Timur ile yapılan 1402 Ankara Savaşı sonrasında yaşanan Fetret Devri'nde mücadele eden şehzadelerden biri değildir?**

A) İsa Çelebi B) Musa Çelebi
C) Mustafa Çelebi D) Mehmet Çelebi
E) Süleyman Çelebi

6. **Osmanlı Devleti'nin kuruluş sürecinde uyguladığı iskân politikasıyla;**

I. fethedilen yerlerde kalıcı olma,
II. egemenlik anlayışını değiştirme,
III. ele geçirilen bölgelerde Türk kültürünü yerleştirme

amaçlarından hangilerine yönelik hareket ettiği savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

7. **Aşağıdakilerden hangisi Orhan Bey Dönemi gelişmelerinden biri değildir?**

A) Bursa'nın başkent yapılması
B) Karesioğulları Beyliği'nin topraklara katılması
C) İznik'te ilk Osmanlı medresesinin açılması
D) Rumeli Beylerbeyliğinin oluşturulması
E) "Yaya ve Müsellem" adıyla ilk düzenli ordunun kurulması

8. **Aşağıdakilerden hangisi, 1402'de gerçekleşen Ankara Savaşı'nın sonuçlarından biri değildir?**

A) İstanbul'un fethinin gecikmesi
B) Bizans'ın Osmanlı üzerindeki baskısının azalması
C) Anadolu'da siyasi birliğin bozulması
D) Balkanlardaki fetih hareketlerinin gecikmesi
E) Osmanlı Devleti'nde Fetret Devri'nin başlaması

CBA Yayınları

CBA Yayınları
OK-YAY

9. **Aşağıdaki savaşlardan hangisinin Osmanlı Devleti'nin Balkanlara yerleşmesinde etkili olduğu savunulamaz?**

A) Varna B) Niğbolu C) I. Kosova
D) Otlukbeli E) Sırpsındığı

10. **Osmanlı Devleti'nin Kuruluş Dönemi'nde askerî ve siyasi yapılanma sürecinde aşağıdaki unsurlardan hangisinin etkili olduğu savunulamaz?**

A) Ahilik B) Bacıyan-ı Rum
C) Abdalan-ı Rum D) Gaziyan-ı Rum
E) Batınîlik

11. Orhan Bey Dönemi'nde Rumeli'ye ilk iskân gerçekleştirilmiş ve "*Göçer Ev*" veya "*Kara Arap*" olarak adlandırılan bir grup Türk göçebesi, 1357'de Gelibolu yöresine ve daha sonra da Hayrabolu'ya yerleştirilmiştir.

Osmanlı kaynaklarında "Göçer Ev" veya "Kara Arap" olarak adlandırılan bu Türk göçebe grubu aşağıdaki beyliklerden hangisine aittir?

A) Karesioğulları B) Dulkadiroğulları
C) Saruhanoğulları D) Karamanoğulları
E) Menteşeoğulları

12. **Osmanlı Kuruluş Dönemi'nde yaşanan;**

I. Bafeus,
II. Ploşnik,
III. Çirmen

savaşlarından hangileri Osmanlı Devleti'nin Bizans ile yaptığı savaşlar arasında yer alır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

13. **Lala Şahin Paşa komutasındaki Osmanlı ordusunun zaferiyle sonuçlanan ve Edirne'nin fethedilmesini sağlayarak Osmanlı Devleti'ne Balkanların kapısını açan savaş aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Sazlıdere B) Çirmen C) I. Kosova
D) Palekanon E) Sırpsındığı

14. I. Orhan Bey
II. Yıldırım Bayezid
III. II. Murat

Yukarıdaki Osmanlı padişahlarından hangileri İstanbul'u kuşatmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

15. **1446'da Edirne'de çıkan ve II. Mehmet'in birinci saltanatından uzaklaştırılmasına sebep olan ilk yeniçeri ayaklanması aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Savcı Bey İsyanı
B) Buçuktepe İsyanı
C) Patrona Halil İsyanı
D) Kabakçı Mustafa İsyanı
E) Vardar Ali Paşa İsyanı

16. **Orhan Bey Dönemi'nde teşkilatlanmaya önem veren Osmanlı Devleti, bu dönemde aşağıdaki devletlerden hangisine ödediği vergiyi keserek tam bağımsız bir devlet haline gelmiştir?**

A) İlhanlı B) Eretna
C) Karakoyunlu D) Karamanoğulları
E) Anadolu Selçuklu

CBA Yayınları

OK-YAY

ÇÖZÜMLER

1. Mustafa Çağan'ın, "XIV. ve XV. Yüzyıllarda Balkanlarda Osmanlı Hakimiyeti" konulu hazırlayacağı ödevde, D seçeneğinde verilen Palekanon Savaşı'na yer vermesi beklenemez. Çünkü Maltepe Savaşı olarak da bilinen Palekanon Savaşı, Orhan Bey Dönemi'nde Bizans ile yapılan bir savaş olup Balkanlarla ilgili değildir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

2. Osmanlı Devleti'nde Anadolu'da denetimi kolaylaştırmak amacıyla merkezi Kütahya olmak üzere Anadolu Beylerbeyliğinin kurulması I. (Yıldırım) Bayezid Dönemi'nde gerçekleşmiştir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

3. Osmanlı Devleti'nin kuruluş sürecinde öncüllerde verilen; tahrir defterlerinin tutulması (I), Kapıkulu Ocağının kurulması (II) ve timar usulünün sistemleştirilmesi (III) faaliyetlerinin tamamı merkezileşmeyi güçlendirmek amacıyla atılan adımlar arasında yer alır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

4. Tarih öğretmeni Sema Hanım'ın, dersinde öğrencilerine verdiği; Yeniçeri Ocağı kurulması, Edirne'nin Osmanlı Devleti'nin başkenti yapılması ve Rumeli Beylerbeyliğinin oluşturulması bilgilerinden hareketle, Sema Öğretmen I. Murat Dönemi'ni anlatmaktadır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

5. Yıldırım Bayezid Dönemi'nde Timur ile yapılan 1402 Ankara Savaşı sonrasında Osmanlı Devleti'nde yaşanan Fetret Devri'nde;

- İsa Çelebi – Balıkesir'de,
- Musa Çelebi – Bursa'da,
- Mehmet Çelebi – Amasya'da,
- Süleyman Çelebi – Edirne'de

hükümdarlığını ilan ederek taht mücadelesine girmiştir. Ancak şehzade Mustafa Timur tarafından Semerkant'a götürülmüştür, Mustafa Çelebi sonradan taht mücadelesine girişecektir. (Düzmece Mustafa Olayı gibi.)

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

6. Osmanlı Devleti Kuruluş Dönemi'nde iskân politikası izlemiş, bu politika doğrultusunda doğudan gelen Türkmenleri Balkanlarda fethedilen bölgelere yerleştirmiştir. Osmanlı Devleti izlediği bu politikayla fethedilen yerlerde kalıcı olmayı (I) ve ele geçirilen bölgelerde Türk kültürünü yerleştirmeyi (III) amaçlamıştır. Öte yandan Osmanlı Devleti fethettiği bölgelerde egemenlik anlayışını değiştirme gibi bir anlayış içerisinde olmamıştır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

7. Soruda D seçeneğinde verilen "Rumeli Beylerbeyliğinin oluşturulması" Orhan Bey Dönemi gelişmelerinden biri değildir. Rumeli Beylerbeyliğinin oluşturulması I. Murat Dönemi'nde gerçekleştirilmiştir. Orhan Bey Dönemi'nde; Bursa başkent yapılmış, Karesioğulları Beyliği topraklara katılmış (Karesioğulları, denizcilik konusunda Osmanlı'ya katkı sağlamış, bu da Osmanlı'nın Balkanlarda ilerlemesine imkân vermiştir), İznik'te ilk Osmanlı medresesi açılmış ve "Yaya ve Müsellem" adıyla ilk düzenli ordu kurulmuştur.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

8. Soruda B seçeneğinde verilen "Bizans'ın Osmanlı üzerindeki baskısının azalması" 1402'de gerçekleşen Ankara Savaşı'nın sonuçlarından biri değildir. Aksine Bizans'ın baskısı azalmamış artmıştır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

CBA Yayınları

CBA Yayınları
OK-YAY

9. Osmanlı Devleti'nin Kuruluş Dönemi'nde gerçekleşen Sırp Sındığı (1364), Niğbolu (1396), Varna (1444) ve II. Kosova (1448) savaşları Haçlılara yönelik mücadeleler olup Osmanlı Devleti'nin Balkanlara yerleşmesinde etkili olan gelişmelerdir. Ancak 1473'te gerçekleşen Otlukbeli Savaşı Osmanlı ile Akkoyunlu Devleti arasında yaşanmış olup Balkanlarla bir ilgisi yoktur.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

10. Osmanlı Devleti'nin Kuruluş Dönemi'nde askerî ve siyasi yapılanma sürecinde Ahilik örgütü ile Bacıyan-ı Rum, Abdalan-ı Rum, Gaziyân-ı Rum gibi gruplar son derece etkili olmuştur. Fakat Batınîlik hareketi, Büyük Selçuklu Devleti'nin yıkılmasında etkili olan bir unsur olup Osmanlı Devleti ile bir ilgisi yoktur.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

11. Orhan Bey Dönemi'nde Rumeli'ye ilk iskân gerçekleştirilmiş ve "*Göçer Evler*" veya "*Kara Arap*" olarak adlandırılan bir grup Türk göçebesi, 1357'de Gelibolu yöresine ve daha sonra da Hayrabolu'ya göç yoluyla yerleştirilmiştir. Osmanlı kaynaklarında ismi "Göçer Evler" veya "Kara Arap" olarak adlandırılan bu Türk göçebe grubu Karesioğulları Beyliği halkından seçilmiştir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

12. Osmanlı Kuruluş Dönemi'nde yaşanan ve öncüllerde yer alan Bafeus Savaşı Osmanlı Devleti'nin Bizans ile yaptığı savaşlar arasında yer alır. Çirmen ve Ploşnik Savaşları Balkanlarda Sırplarla yapılan savaşlardır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

13. Lala Şahin Paşa komutasındaki Osmanlı ordusunun zaferiyle sonuçlanan ve Edirne'nin fethedilmesini sağlayarak Osmanlı Devleti'ne Balkanların kapısını açan savaş Sazlıdere Savaşı'dır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

14. Osmanlı Devleti'nde 1453'te fethedilmesine kadar İstanbul'u kuşatan padişahlar Yıldırım Bayezid (İlk kez) (II) ve II. Murat (III)'tır. Ayrıca 1402-1413 yılları arasında yaşanan Fetret Devri'nde Musa Çelebi de bir kuşatma girişiminde bulunmuş ancak başarı sağlanamamıştır. (*NOT:* Osmanlı tarihinde İstanbul'u kuşatan tek şehzade Musa Çelebi'dir.).

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

15. 1446'da Edirne'de çıkan ve II. Mehmet'in birinci saltanatından uzaklaştırılmasına sebep olan ilk yeniçeri isyanı Buçuktepe İsyanı'dır. Osmanlı tarihinde görülen bu ilk yeniçeri ayaklanmasının temel sebebi, Osmanlı para birimi olan akçenin ayarının düşürülmesidir. Öte yandan Buçuktepe Vak'ası'nın II. Mehmet'i tahttan uzaklaştırmak için Çandarlı Halil Paşa tarafından tertiplenmiş olduğu yolunda kuvvetli deliller de vardır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

16. Osmanlı Devleti, Orhan Bey Dönemi'nde teşkilatlanma çalışmalarına önem verirken ayrıca bu dönemde, 1336 yılında İlhanlı Devleti'ne ödediği vergiyi kesmiş ve Osmanlı Devleti "tam bağımsız" bir devlet haline gelmiştir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

CBA Yayınları

OK-YAY

1. II. Mehmet, İstanbul'un fethinden sonra Ortodoks Kilisesi'ni himaye altına alırken; Ermeni Kilisesi'nin teşkilatlanmasına da olanak sağlanmıştır.

II. Mehmet'in izlediği bu politikayla;

I. dinsel farklılıkları ortadan kaldırma,
II. Katolik Kilisesi'ne karşı güç oluşturma,
III. Hristiyan dünyasının birleşmesini önleme

amaçlarından hangilerine yönelik hareket ettiği savunulamaz?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

2. **Osmanlı Devleti'nin, 1475'te Gedik Ahmet Paşa komutasında aşağıdaki yerlerden hangisini ele geçirmesiyle Karadeniz bir "Türk Gölü" haline gelmiştir?**

A) Samsun B) Trabzon C) Kırım
D) Kıbrıs E) Sinop

3. **Aşağıdakilerden hangisi II. Bayezid Dönemi gelişmelerinden biri değildir?**

A) Cem Sultan Olayı'nın yaşanması
B) İspanya'daki Yahudilere yardım edilmesi
C) Dulkadiroğulları Beyliği'ne son verilmesi
D) Şahkulu İsyanı'nın patlak vermesi
E) Kili ve Akkerman kalelerinin ele geçirilmesi

4. **"Boğazkesen" olarak da adlandırılan Rumeli Hisarı, hangi Osmanlı padişahı tarafından yaptırılmıştır?**

A) I. Murat B) I. Selim
C) I. Mehmet D) II. Mehmet
E) I. Bayezid

5. **Osmanlı Devleti'nde müsadere, sancak, cülûs bahşişi gibi uygulamalarla "Nizam-ı Âlem" için kardeş katlini yasalaştıran *Kanunname-i Âl-i Osman*, aşağıdaki padişahlardan hangisinin döneminde hazırlanmıştır?**

A) II. Murat
B) Yıldırım Bayezid
C) Fatih Sultan Mehmet
D) Yavuz Sultan Selim
E) Kanuni Sultan Süleyman

6. Osmanlı Devleti'nin Barbaros Hayrettin Paşa'nın vefatından sonra gerileyen Akdeniz'deki gücü, Kaptan-ı Derya Piyale Paşa'nın 1560 yılında Haçlılara karşı kazandığı zaferle yeniden üstün hale gelmiştir.

Piyale Paşa komutasındaki Osmanlı donanmasının kazandığı bu zafer aşağıdakilerden hangisidir?

A) Malta Kuşatması
B) Cerbe Deniz Savaşı
C) Sakız Adası'nın fethi
D) Rodos'un alınması
E) Preveze Deniz Savaşı

7. **II. Bayezid Dönemi'nde, Safevi Devleti'nin Şiiliği yayma amacıyla başlattığı propagandaların sonucu olarak 1511'de Anadolu'da çıkan ayaklanma aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Şahkulu B) Kalenderoğlu
C) Şeyh Bedreddin D) Bozoklu Celâl
E) Baba Zünnûn

8. **Tokat civarında çıkan ve Anadolu'da Celâli İsyanlarına başlangıç oluşturan Bozoklu Celâl Ayaklanması aşağıdaki padişahlardan hangisinin döneminde çıkmıştır?**

A) II. Selim B) II. Bayezid
C) III. Murat D) I. Selim (Yavuz)
E) I. Süleyman (Kanuni)

CBA Yayınları

CBA Yayınları
OK-YAY

9. **Kanuni Dönemi'nde ortaya çıkan;**

I. Ahmet Paşa,
II. Baba Zünnûn,
III. Canberdi Gazali

isyanlarından hangileri Mısır'a egemen olmayı hedeflemiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

10. **Dersinde,** "Osmanlı Devleti, İstanbul'u fethetmeden önce Bizans halkının gönlünü fethetmiştir." **diyen bir tarih öğretmeni, Osmanlı Devleti'nin uyguladığı hangi politikaya dikkat çekmiştir?**

A) İskân B) Denge C) İstimalet
D) Merkeziyetçilik E) Fiskalizm

11. **Aşağıdakilerden hangisi II. Mehmet (Fatih) Dönemi'nde yaşanan gelişmelerden biri değildir?**

A) Kırım'ın fethedilmesi
B) Otlukbeli Savaşı'nda Akkoyunluların mağlup edilmesi
C) *Kanunname-i Âl-i Osman* adıyla ilk Osmanlı kanunnamesinin hazırlanması
D) Ramazanoğulları Beyliği'ne son verilmesi
E) Topkapı Sarayı ve Çinili Köşk'ün inşa edilmesi

12. **1571 İnebahtı Deniz Savaşı'ndan sonra Venedik elçisine;** "Biz Kıbrıs'ı almakla sizin kolunuzu kestik, siz ise İnebahtı'da bizi yenmekle sakalımızı tıraş ettiniz. Kesilen kolun yerine yenisi gelmez, fakat kesilen sakalın yerine daha gürü çıkar." **cevabını vererek Osmanlı'nın gücünü ortaya koyan devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Seydi Ali Reis B) Kılıç Ali Paşa
C) Sokullu Mehmet Paşa D) Turgut Reis
E) Barbaros Hayrettin Paşa

13. I. Süleyman (Kanuni), Fransa'nın desteğini sağlayabilmek için birçok alanda yardımlarda bulunmuş, ayrıca 1535 yılında taraflar arasında yapılan anlaşma gereği Fransa'ya çeşitli ayrıcalıklar vermiştir.

Kanuni'nin, Fransa'ya karşı bu davranışıyla aşağıdakilerden hangisini amaçladığı savunulamaz?

A) Akdeniz ticaretini canlandırmak
B) Avrupa'da Hristiyan birliğini parçalamak
C) Hint Deniz Seferlerinde kendisine taraf bulmak
D) Coğrafi Keşifler'in olumsuz etkilerini ortadan kaldırmak
E) Fransa'yı, İspanya Kralı Şarlken'e karşı bir güç unsuru olarak kullanmak

14. **Osmanlı Devleti'nde** "balyos" **adı verilen elçileri ilk kez sürekli bulundurma hakkını elde eden devlet aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Ceneviz B) Venedik C) İspanya
D) İngiltere E) Fransa

15. I. III. Murat
II. II. Selim (Sarı)
III. I. Süleyman (Kanuni)

Sokullu Mehmet Paşa yukarıda verilen Osmanlı padişahlarından hangilerinin döneminde sadrazamlık yapmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

16. **Kanuni Dönemi'nde İran'la imzalanan ilk resmî antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Bucaş B) Amasya C) İstanbul
D) Kasr-ı Şirin E) Ferhat Paşa

CBA Yayınları

OK-YAY

ÇÖZÜMLER

1. II. Mehmet, İstanbul'un fethinden sonra Ortodoks Kilisesi'ni himaye altına alırken; Ermeni Kilisesi'nin teşkilatlanmasına da olanak sağlanmıştır. Fatihin böyle bir siyaset izlemesinde dinsel farklılıkları ortadan kaldırma (I) gibi bir amaç güdülmemiştir. Bu politikayla asıl hedeflenen Katolik Kilisesi'ne karşı güç oluşturmak ve Hristiyan birliğini parçalamaktır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

2. Fatih Dönemi'nde, Gedik Ahmet Paşa komutasındaki Osmanlı donanmasının 1475'te Kırım'ı fethetmesiyle Karadeniz bir "Türk Gölü" haline gelmiştir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

3. Soruda C seçeneğinde verilen "Dulkadiroğulları Beyliği'ne son verilmesi" II. Bayezid Dönemi gelişmelerinden biri değildir. Dulkadiroğulları Beyliği'ne, 1515 Turnadağ Savaşı ile I. Selim (Yavuz) tarafından son verilecektir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

4. İstanbul'un fethi için yapılan hazırlık çalışmalarından biri olan ve Çanakkale ve İstanbul boğazlarının güvenliği için inşa edilen Rumeli Hisarı (Boğazkesen) II. Mehmet (Fatih) Dönemi gelişmeleri arasında yer almaktadır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

5. Osmanlı Devleti'nin ilk kanunnamesi olarak kabul edilen Kanunname-i Âl-i Osman, II. Mehmet (Fatih) Dönemi'nde hazırlanmıştır. Bu kanunname ile;
   - Kardeş katli ("*Nizam-ı Âlem*" için)
   - Sancak sistemi
   - Cülûs bahşişi
   - Müsadere sistemi

   yasalaşmıştır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

6. Osmanlı Devleti'nin Barbaros Hayrettin Paşa'nın vefatından sonra gerileyen Akdeniz'deki gücü, Kaptan-ı Derya Piyale Paşa'nın 1560 yılında Haçlılara karşı kazandığı zaferle yeniden üstün hale gelmiştir. Piyale Paşa komutasındaki Osmanlı donanmasının kazandığı bu zafer Cerbe Deniz Savaşı'dır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

7. II. Bayezid Dönemi'nde Safevi Devleti'nin Şiîlik propagandası ile başlattığı kışkırtmalar sonucu 1511 yılında Anadolu'da çıkan ayaklanma Şahkulu İsyanı'dır. Şiîliği yaymayı hedefleyen bu isyan güçlükle de olsa bastırılmıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

8. Tokat civarında çıkan ve Anadolu'da Celâli İsyanlarına başlangıç oluşturan Bozoklu Celâl Ayaklanması Yavuz Sultan Selim Dönemi'nde ortaya çıkmıştır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

CBA Yayınları

CBA Yayınları
OK-YAY

9. Yavuz Sultan Selim'in ölümünden sonra, başka erkek kardeşi olmadığı için taht mücadeleleri ile uğraşmadan tahta çıkan Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde Anadolu'da ve çeşitli eyaletlerde isyan hareketleriyle uğraşmıştır. Bu dönemde yaşanan isyanlardan Canberdi Gazali ve Ahmet Paşa isyanları Mısır'a egemen olmak için çıkarılmıştır. Canberdi Gazali Memlûk Devleti'ni canlandırmak istediği için, Ahmet Paşa ise sadrazam yapılmadığı için isyan etmiş, isyanlar kısa sürede bastırılmıştır. Baba Zünnûn isyanı ise genel olarak ekonomik sıkıntılardan kaynaklanmıştır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

10. Soruda bir tarih öğretmeninin "Osmanlı Devleti, İstanbul'u fethetmeden önce Bizans halkının gönlünü fethetmiştir." ifadesinden hareketle Osmanlı Devleti'nin uyguladığı hoşgörü yani istimalet politikasına vurgu yapılmıştır. Bu politika doğrultusunda Bizans halkına din ve vicdan hürriyeti tanınarak onların devlete ısındırılması hedeflenmiştir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

11. Soruda D seçeneğinde verilen "Ramazanoğulları Beyliği'ne son verilmesi" II. Mehmet (Fatih) Dönemi'nde yaşanan gelişmelerden biri değildir. Ramazanoğulları Beyliği 1608'de, I. Ahmet Dönemi'nde Osmanlı topraklarına dâhil olmuştur.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

12. 1571 İnebahtı Deniz Savaşı'ndan sonra Venedik elçisine; "Biz Kıbrıs'ı almakla sizin kolunuzu kestik, siz ise İnebahtı'da bizi yenmekle sakalımızı tıraş ettiniz. Kesilen kolun yerine yenisi gelmez, fakat kesilen sakalın yerine daha gürü çıkar." cevabını vererek Osmanlı'nın gücünü ortaya koyan devlet adamı Sokullu Mehmet Paşa'dır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

13. I. Süleyman (Kanuni), Fransa'nın desteğini sağlayabilmek için birçok alanda yardımlarda bulunmuş, ayrıca 1535 yılında taraflar arasında yapılan anlaşma gereği Fransa'ya çeşitli ayrıcalıklar vermiştir. Kanuni, bu davranışıyla; Akdeniz ticaretini canlandırmayı, Avrupa'da Hristiyan birliğini parçalamayı, Coğrafi Keşiflerin olumsuz etkilerini ortadan kaldırmayı ve Fransa'yı, İspanya Kralı Şarlken'e karşı bir güç unsuru olarak kullanmayı hedeflemiştir. Ancak Hint Deniz Seferlerinde kendisine taraf bulma gibi bir amaç söz konusu değildir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

14. Osmanlı Devleti'nde, Fatih Dönemi'nde, "balyos" adı verilen elçileri İstanbul'da sürekli bulundurma hakkını elde eden ilk devlet Venedik'tir. Bu Fatih Sultan Mehmet'in Venediklilere verdiği imtiyazlarla ilgilidir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

15. Osmanlı Devleti'nde bir döneme damgasını vuran Boşnak asıllı bir devşirme olan Sokullu Mehmet Paşa,

- III. Murat (I)
- II. Selim (Sarı) (II)
- Kanuni Sultan Süleyman (III)

dönemlerinde sadrazamlık yapmıştır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

16. Osmanlı Devleti'nin Kanuni Dönemi'nde 1555'te İran'la imzaladığı ilk resmî antlaşma Amasya Antlaşmasıdır.

- Ferhat Paşa Antlaşması (1590) – Osmanlı x İran
- Bucaş Antlaşması (1672) – Osmanlı x Lehistan
- Kasr-ı Şirin Antlaşması (1639) – Osmanlı x İran
- İstanbul Antlaşması (1700) – Osmanlı – Rusya

arasında imzalanmıştır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

CBA Yayınları

OK-YAY

1. I. Memlük Devleti'ne son verilmesi
II. Baharat Yolu'nun denetim altına alınması
III. Doğu Anadolu'daki Safevi etkisinin kırılması

Yukarıdakilerden hangileri Yavuz Sultan Selim Dönemi gelişmeleri arasındadır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

2. **Sokullu Mehmet Paşa Dönemi'nde, aşağıdaki yerlerden hangisinin fethedilmesi üzerine 1571 yılında Haçlılar İnebahtı'da Osmanlı donanmasını yakmıştır?**

A) Kıbrıs B) Rodos C) Belgrat
D) Girit E) Kırım

3. **Aşağıdakilerden hangisi I. Süleyman (Kanuni) Dönemi gelişmelerinden biridir?**

A) Kıbrıs Adası'nın fethedilmesi
B) Trabzon Rum İmparatorluğu'na son verilmesi
C) II. Viyana Kuşatmasının başarısızlıkla sonuçlanması
D) İran ile Amasya Antlaşmasının imzalanması
E) Baharat Yolu'nun denetim altına alınması

4. **Aşağıdakilerden hangisi Kanuni Dönemi'nde Hint Deniz Seferleri'ne katılan denizcilerden biri değildir?**

A) Seydi Ali Reis B) Piri Reis
C) Turgut Reis D) Murat Reis
E) Hadım Süleyman Paşa

5. **Aşağıdakilerden hangisi II. Mehmet Dönemi'nde bilim ve eğitim alanlarında yaşanan gelişmelerden biri değildir?**

A) Sahn-ı Seman Medresesinin açılması
B) Pek çok bilim adamına sarayda yer verilmesi
C) Hendesehane adıyla bir askerî okulun açılması
D) Çeşitli dillerdeki kitapların tercüme ettirilmesi
E) Felsefe ve din konularında tartışma ortamının oluşturulması

6. 1532 Almanya Seferi sonrası Avusturya ile imzalanan İstanbul Anlaşması'nda, Avusturya imparatoru protokol bakımından Osmanlı sadrazamına eşit sayılmış ve Avusturya imparatoru barışı bozmadıkça anlaşmanın yürürlükte kalacağı kabul edilmiştir.

Buna göre;

I. Sadrazam ile padişahın yetkileri eşittir.
II. Avusturya üzerinde üstünlük kurulmuştur.
III. Barış süresi Avusturya'nın davranışına bağlıdır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

7. **Osmanlı Devleti'nin Doğu Akdeniz'deki güvenliğini tam olarak sağlaması aşağıdaki yerlerden hangisinin fethedilmesiyle gerçekleşmiştir?**

A) Malta B) Sakız C) Kıbrıs
D) Rodos E) Midilli

8. **"Hâdimü'l-Harameyn-i Şerif" unvanına sahip olan ilk Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) II. Mehmet (Fatih) B) II. Bayezid
C) III. Murat D) I. Selim (Yavuz)
E) I. Süleyman (Kanuni)

CBA Yayınları

CBA Yayınları
OK-YAY

9. **Aşağıdakilerden hangisi II. Mehmet (Fatih) için kullanılan unvanlardan biri değildir?**

A) Sultan B) Kayser C) Han
D) Hakan'ül Bahreyn E) Kağan

10. II. Mehmet fetih hazırlıklarını yaparken Bizans İmparatoru IX. Konstantin Katolik ve Ortodoks kiliselerini birleştirmeye çalışmış ancak Bizans'ın yüksek dereceli memurlarından Lukas Notaras "İstanbul'da Latin külahı görmektense Türk sarığı görmeyi tercih ederiz." demiştir.

Buna göre;

I. Hristiyan dünyasında dinî hoşgörünün olduğu,
II. Avrupa'da mezhep çatışmalarının sona erdiği,
III. Osmanlı Devleti'nin din ve vicdan hürriyetine önem verdiği

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

11. **II. Mehmet (Fatih) Dönemi'nde gerçekleşen Otlukbeli Savaşı'nda aşağıdaki devletlerden hangisinin mağlup edilmesiyle, Doğu Anadolu'nun güvenliği önemli ölçüde sağlanmıştır?**

A) Eretna B) Karakoyunlu
C) Akkoyunlu D) Karamanoğulları
E) Kadı Burhaneddin

12. **Osmanlı Devleti'nde Avrupa'yı Balkanlara bağlanması nedeniyle Orta Avrupa'da yapılacak fetihler için üs haline getirilen bölge aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Viyana B) Lehistan C) Erdel
D) Belgrad E) Boğdan

13. Fatih Sultan Mehmet'in ölümünden sonra II. Bayezid'in padişahlığını kabul etmeyen Cem Sultan tahtı ele geçirmek için birçok devletten destek almış ve bu sorun uluslararası bir boyut kazanmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi Cem Sultan'a destek veren devletlerden biridir?

A) Timur B) Eyyubi C) Memlük
D) Akkoyunlu E) Safevi

14. **II. Bayezid Dönemi'nde aşağıdaki bölgelerden hangisinde yapılan katliamlar üzerine bölge Yahudileri kurtarılarak İstanbul ve Selanik'e yerleştirilmiştir?**

A) Fransa B) İtalya C) İspanya
D) Venedik E) Filistin

15. **Kanuni Dönemi'nde Osmanlı Devleti'ne Akdeniz'de üstünlük kazandıran ve yıl dönümü, günümüzde "Donanma Günü" olarak kutlanan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Rodos'un fethi
B) Girit Adası'nın fethi
C) Cerbe Deniz Savaşı
D) Hint Deniz Seferleri
E) Preveze Deniz Savaşı

16. **Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlı Devleti'nin Yükselme Dönemi'ndeki teşkilatlanma çalışmaları arasında gösterilemez?**

A) Topkapı Sarayı'nın inşa edilmesi
B) Kapıkulu Ocağı'nın kurulması
C) Sahn-ı Seman Medresesinin kurulması
D) Divan başkanlığının sadrazama bırakılması
E) Kaptanıderyanın divan üyesi yapılması

CBA Yayınları

OK-YAY

ÇÖZÜMLER

1. Soruda öncüllerde verilen; Memlük Devleti'ne son verilmesi (I), Baharat Yolu'nun denetim altına alınması (II) ve Doğu Anadolu'daki Safevi etkisinin kırılması Yavuz Sultan Selim Dönemi gelişmeleri arasındadır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

2. Sokullu Mehmet Paşa Dönemi'nde 1570 yılında Kıbrıs'ın fethedilmesi üzerine, 1571 yılında Haçlılar İnebahtı'da Osmanlı donanmasını yakmışlardır. Osmanlı donanması tarihinde 4 kez yakılmıştır:

- (1571) İnebahtı – Haçlılar
- (1770) Çeşme – Rusya
- (1827) Navarin – Rusya/İngiltere/Fransa
- (1853) Sinop – Rusya

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

3. Soruda D seçeneğinde verilen "İran ile Amasya Antlaşmasının imzalanması" I. Süleyman (Kanuni) Dönemi gelişmelerinden biridir. 1555 yılında İran ile imzalanan Amasya Antlaşması, Osmanlı ile İran arasında yapılan ilk resmî antlaşmadır.

- Kıbrıs Adası'nın fethedilmesi (II. Selim)
- Trabzon Rum İmparatorluğu'na son verilmesi (Fatih)
- II. Viyana Kuşatması (Başarısız) (IV. Mehmet)
- Baharat Yolu'nun denetim altına alınması (Yavuz)

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

4. Soruda C seçeneğinde verilen "Turgut Reis" Kanuni Dönemi'nde Hint Deniz Seferleri'ne katılan denizcilerden biri değildir. Kanuni Dönemi'nde Hint Deniz Seferleri'ne sırası ile;

- I. Hint Deniz Seferi'ne – Hadım Süleyman Paşa
- II. Hint Deniz Seferi'ne – Piri Reis
- III. Hint Deniz Seferi'ne – Murat Reis
- IV. Hint Deniz Seferi'ne – Seydi Ali Reis

katılmıştır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

5. Soruda C seçeneğinde verilen "Hendesehane adıyla bir askerî okulun açılması" II. Mehmet Dönemi'nde bilim ve eğitim alanlarında yaşanan gelişmelerden biri değildir. Bu dönemde; Sahn-ı Seman Medresesi açılmış, pek çok bilim adamına sarayda yer verilmiş, çeşitli dillerdeki kitaplar tercüme ettirilmiş ve felsefe ve din konularında tartışma ortamı oluşturulmuştur. Fakat Hendesehane, XVIII. yüzyılda, I. Mahmut Dönemi'nde açılacak olan Avrupa tarzı ilk askerî teknik okuldur.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

6. Kanuni Sultan Süleyman'ın 1532 Almanya seferi sonrası Avusturya ile imzalanan İstanbul Antlaşması'nda, Avusturya imparatoru protokol bakımından Osmanlı sadrazamına eşit sayılmış ve Avusturya imparatoru barışı bozmadıkça anlaşmanın yürürlükte kalacağı kabul edilmiştir. İstanbul Anlaşması'nın bu maddelerinden hareketle; Osmanlı Devleti'nin Avusturya üzerinde üstünlük kurduğu (II) ve barış süresinin Avusturya'nın davranışına bağlı olduğu (III) yargılarına ulaşılabilir. Ancak sadrazam ile padişahın yetkilerinin eşit olması gibi bir durum söz konusu değildir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

7. Osmanlı Devleti Sokullu Mehmet Paşa Dönemi'nde 1570'te Kıbrıs'ı fethederek Doğu Akdeniz'deki güvenliğini tam olarak sağlayabilmiştir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

8. İslâmiyet'in iki mukaddes şehri olan ve bu sebeple "Haremeyn" diye anılan Mekke ve Medine'nin hizmetkârı anlamındaki bu unvanı ilk kullanan hükümdar Eyyûbi hanedanının kurucusu Selâhaddin Eyyûbi'dir. Öte yandan "Hâdimü'l-Harameyn-i Şerif" unvanına sahip olan ilk Osmanlı padişahı ise Yavuz Sultan Selim'dir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

CBA Yayınları

CBA Yayınları
OK-YAY

9. Soruda E seçeneğinde verilen "Kağan" unvanı II. Mehmet'in (Fatih) kullandığı unvanlardan biri değildir. II. Mehmet için; Han, Hakan, Sultan, Kayser, Ebu'l-Feth, Sultanü'l-Berreyn ve Hakanü'l-Bahreyn ("İki Karanın ve İki Denizin Hükümdarı") gibi unvanlar kullanılmıştır. Öte yandan II. Mehmet (Fatih) şiirlerinde "Avni" mahlasını kullanmıştır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

10. II. Mehmet fetih hazırlıklarını yaparken Bizans İmparatoru IX. Konstantin Katolik ve Ortodoks kiliselerini birleştirmeye çalışmış ancak Bizans'ın yüksek dereceli memurlarından Lukas Notaras "İstanbul'da Latin külahı görmektense Türk sarığı görmeyi tercih ederiz." demiştir. Verilen bu iki durum değerlendirildiğinde Osmanlı Devleti'nin din ve vicdan hürriyetine önem verdiği yargısına ulaşılabilir. Ancak Hristiyan dünyasında dinî hoşgörünün olduğu ya da Avrupa'da mezhep çatışmalarının sona erdiği gibi bir sonuç çıkarılamaz.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

11. II. Mehmet (Fatih) Dönemi'nde gerçekleşen 1473 Otlukbeli Savaşı Akkoyunlu Devleti hükümdarı Uzun Hasan ile yapılmış, elde edilen zaferle Doğu Anadolu'nun güvenliği önemli ölçüde sağlanmıştır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

12. Osmanlı Devleti'nde Avrupa'yı Balkanlara bağlaması nedeniyle Orta Avrupa'da yapılacak fetihler için üs haline getirilen bölge, 1521'de Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde fethedilen Belgrad'dır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

13. Fatih Sultan Mehmet'in ölümünden sonra II. Bayezid'in padişahlığını kabul etmeyen Cem Sultan tahtı ele geçirmek için birçok devletten destek almış ve bu sorun uluslararası bir boyut kazanmıştır. Bu süreçte Cem Sultan önce Memlüklerden destek aramış; sonra Karamanoğulları, Rodos Şövalyeleri, Fransa ve en son Papaya sığınmıştır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

14. II. Bayezid Dönemi'nde İspanya'da yapılan katliamlar üzerine bölge Yahudileri kurtarılarak İstanbul ve Selanik'e yerleştirilmiştir. 1492'de İspanya'dan kovulan Yahudiler, İspanya kökenli oldukları için kendilerine "Sefarad" adını koymuşlardır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

15. Kanuni Dönemi'nde Osmanlı Devleti'ne Akdeniz'de üstünlük kazandıran ve günümüzde yıl dönümleri her 28 Eylül'de "Donanma Günü" veya "Türk Denizcilik Günü" olarak kutlanan, Osmanlı donanmasının Haçlılara karşı büyük bir zafer kazandığı gelişme Preveze Deniz Savaşı'dır. Bu savaşta donanmanın komutanı olan Türk denizcisi de Barbaros Hayreddin Paşa'dır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

16. Soruda B seçeneğinde verilen "Kapıkulu Ocağının kurulması" Osmanlı Devleti'nin Yükselme Dönemi'ndeki teşkilatlanma çalışmaları arasında gösterilemez. Nitekim Kapıkulu Ocağı Osmanlı Kuruluş Dönemi'nde, I. Murat zamanında kurulmuştur.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

CBA Yayınları

OK-YAY

1. **Osmanlı Devleti'nde medrese öğrencilerine öğrenim gördükleri alanda yetkinlik kazandıklarını göstermek için verilen "diploma" mahiyetindeki belge aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Ahidnâme B) Berat
C) İcazetname D) Hatt-ı Hümayun
E) Fütüvvetname

2. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı timar sisteminin özelliklerinden biri değildir?**

A) Ordunun asker ihtiyacını karşılamıştır.
B) Timar sahiplerinin vergi toplama hakkı vardır.
C) Merkezî otoritenin denetimine tabidir.
D) Tarım arazileri özel mülkiyete dayanmaktadır.
E) Sipahiye başlangıçta "kılıç" adı verilen dirlik tahsis edilmiştir.

3. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde ticaret yapılan mekânlar arasında yer almaz?**

A) Han B) Kapan C) Arasta
D) Zaviye E) Bedesten

4. ***Kitab-ı Bahriye* adlı eserinde Akdeniz sahillerini, limanları, adaları anlatan ve aynı zamanda çizdiği dünya haritasıyla bilinen ünlü Türk denizcisi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kemal Reis B) Piri Reis
C) Seydi Ali Reis D) Oruç Reis
E) Hızır Reis

5. **Osmanlı Dönemi'nde kâğıt süsleme sanatı olarak gelişme gösteren, özel karışımlı suyun içerisine boya serpiştirilmesiyle yapılan sanat aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Tezhip B) Çini C) Bezeme
D) Ebru E) Minyatür

6. **Osmanlı Devleti'nde eyaletlerin salyaneli ve salyanesiz olarak gruplandırılmasında;**

I. eyalet sınırlarının geniş olması,
II. eyaletlerin gelir miktarlarının farklı olması,
III. timar sisteminin her bölgede uygulanmaması

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

7. **Osmanlı Devleti'nde yeniçerilerin ihtiyaç duyduğu ok, yay, kılıç, zırh, kalkan, tüfek gibi savaş aletlerinin yapıldığı ve tamir edildiği askerî birim aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Topçular B) Lağımcılar C) Cebeciler
D) Humbaracılar E) Bostancılar

8. I. I. Murat
II. I. Ahmet
III. Fatih Sultan Mehmet

Yukarıdaki padişahlardan hangileri veraset sisteminde yeni düzenlemeler yapmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

CBA Yayınları

CBA Yayınları
OK-YAY

9. **Osmanlı Devleti'nde vakıf yöneticilerine verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Mültezim B) Muid C) Mülazım
D) Mütevelli E) Muhtesip

10. Osmanlı Devleti'nde 1453-1566 yılları arasında görev yapan 24 sadrazamdan 20'si devşirme sistemiyle yetişmiş ve göreve gelmiştir.

Buna göre;

I. Enderun eğitimine önem verilmiştir.
II. Yönetimde sadece gayrimüslimlere yer verilmiştir.
III. Türkmenler devlet yönetiminden uzaklaştırılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

11. **Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlı Devleti'nde başkent İstanbul'un yönetiminde yer alan görevlilerden biri değildir?**

A) Veziriazam B) Şehremini
C) Taht kadısı D) Beylerbeyi
E) Yeniçeri ağası

12. **Osmanlı Devleti'nde bir kalenin, bir şehrin fethedilmesini ya da Hristiyan devletlere karşı yapılan savaşları anlatan eserlerin genel adı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Salname
B) Sefaretname
C) Siyasetname
D) Gazavatname
E) Menakıbname

13. **Osmanlı Devleti'nde kunduracı, demirci, duvarcı, marangoz, dokumacı gibi meslek gruplarına verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Hirfet B) Debbağ C) Hüccet
D) Hacegân E) Kassam

14. **Osmanlı Devleti'nde orta düzey görevlilere maaş karşılığında verilen ve yıllık geliri yirmi bin akçe ile yüz bin akçe arasında olan dirlik topraklarına verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Timar B) Has C) Zeamet
D) Vakıf E) Yurtluk

15. **Osmanlı Devleti'nde;**

I. öşür,
II. haraç,
III. âdet-i ağnam

vergilerinden hangileri sadece gayrimüslimlerden alınmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

16. **Osmanlı Devleti'yle ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?**

A) Kazalarda idarî ve hukukî işlerden sorumlu olan görevli kadıdır.
B) Tarımla uğraşan gayrimüslimlerden haraç vergisi alınmıştır.
C) Kalemiye sınıfının en üst yöneticisi kazaskerdir.
D) Altın para ilk kez Fatih Dönemi'nde bastırılmıştır.
E) Ekber ve Erşed sistemi I. Ahmet Dönemi'nde uygulamaya konmuştur.

CBA Yayınları

OK-YAY

ÇÖZÜMLER

1. Osmanlı Devleti'nde medrese öğrencilerine öğrenim gördükleri alanda yetkinlik kazandıklarını göstermek için verilen "diploma" mahiyetindeki belge icazetname olarak adlandırılmaktadır.
   - **Ahidname:** Hükümdarların emriyle bazı devlet, zümre ve şahıslara özel haklar öngören belge
   - **Beratname:** Atama belgesi
   - **Hatt-ı Hümayun:** Bizzat padişah tarafından kaleme alınan emir
   - **Fütüvvetname:** Ahilik kurumunda, esnafın uymakla yükümlü olduğu ilkeleri ihtiva eden belge

   Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

2. Soruda D seçeneğinde verilen bilgi Osmanlı timar sisteminin özelliklerinden biri değildir. Timar sisteminde tarım arazileri, özel mülkiyete değil mirî araziye yani mülkiyeti devlete ait olan topraklara dayanmaktadır. Bu sistemle; sipahiye başlangıçta "kılıç" adı verilen dirlik tahsis edilmiş, ordunun asker ihtiyacı karşılanmıştır. Timar sahiplerinin vergi toplama hakkının da olduğu bu sistem merkezî otoritenin denetimine tabidir.

   Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

3. Soruda D seçeneğinde verilen zaviye, Osmanlı Devleti'nde ticaret yapılan mekânlar arasında yer almaz. Zaviye, daha çok kırsal alanlarda kurulan ve farklı işlevleri olan, tekke gibi tarikat etkinliklerinin yürütüldüğü dinî yapılara verilen addır. Osmanlı Devleti'nde ticaret yapılan mekânlar arasında; han, kervansaray, kapan, arasta, bedesten gibi yapılar sayılabilir.

   Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

4. *Kitab-ı Bahriye* adlı eserinde Akdeniz sahillerini, limanları, adaları anlatan ve aynı zamanda çizdiği dünya haritasıyla bilinen ünlü Türk denizcisi Piri Reis'tir.

   Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

5. Osmanlı Dönemi'nde kâğıt süsleme sanatı olarak gelişme gösteren, özel karışımlı suyun içerisine boya serpiştirilmesiyle yapılan sanat ebru sanatıdır. Ebru; tezhip ve hat ile birlikte kitap sayfalarında, murakka kenarlarında, ciltlerde, yazı boşluklarında ve koltuklarında kullanılmakla birlikte günümüzde başlı başına bir sanat eseri olarak düşünülmekte ve sergilenmektedir.

   Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

6. Osmanlı Devleti'nde eyaletler salyaneli, salyanesiz ve imtiyazlı olmak üzere 3 ana gruba ayrılır. Bunlardan salyaneli ve salyanesiz olarak gruplandırılmasında timar sisteminin her bölgede uygulanmaması (III) etkili olmuştur. Bir eyalette timar sistemi uygulanıyorsa "salyanesiz", timar sistemi uygulanmıyor ve onun yerine iltizam sistemi uygulanıyorsa "salyaneli" eyalet olarak kabul edilmiştir. Eyalet sınırlarının geniş olması ya da eyaletlerin gelir miktarlarının farklı olması bu gruplandırmanın yapılmasında etkili değildir.

   Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

7. Osmanlı Devleti'nde yeniçerilerin ihtiyaç duyduğu ok, yay, kılıç, zırh, kalkan, tüfek gibi savaş aletlerinin yapıldığı ve tamir edildiği askerî birim cebecilerdir. Kapıkulu piyadeleri içinde yer alan cebeci ocağı silah yapım, bakım ve onarım birimidir.

   Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

8. Osmanlı Devleti'nde veraset anlayışında değişiklik yapan padişahlar şunlardır:

I. Murat Dönemi	I. Murat Dönemi'nde "Ülke padişahın ve oğullarının ortak malıdır." anlayışı getirilmiştir. Amaç merkezî otoriteyi korumaktır. İlk kez kardeş katli uygulamıştır.
II. Mehmet (Fatih) Dönemi	Fatih Dönemi'nde "Ülke sadece padişahın malıdır." anlayışı getirilmiştir. Ayrıca "Kanunname-i Âl-i Osman" ile "kardeş katli" yasal hâle getirilmiş ve merkeziyetçi bir yapı sağlanmıştır.
I. Ahmet Dönemi	I. Ahmet Dönemi'nde ise "Ekber ve Erşad" sistemi getirilmiş, böylece tahta "en büyük ve olgun" olanın geçmesi sağlanmıştır. Bundaki amaç ise kardeş katline son vermek ve taht kavgalarını önlemektir.

   Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

CBA Yayınları

CBA Yayınları
OK-YAY

9. Osmanlı Devleti'nde vakıf yöneticilerine "mütevelli" ya da "fakih" unvanı verilmiştir.

- **Mültezim:** Osmanlı Devleti'nde devlete ait vergi gelirinin özel bir şahsa verilmesini ifade eden iltizam sisteminde ihaleyi alan kişi
- **Muid:** Müderrisin yardımcısı, asistan
- **Mülazım:** Atama bekleyen aday görevli
- **Muhtesip:** Çarşı, pazarı denetleyen görevli, zabıta

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

10. Osmanlı Devleti'nde 1453-1566 yılları arasında görev yapan 24 sadrazamdan 20'si devşirme sistemiyle yetişmiş ve göreve gelmiştir. Bu durum, Enderun eğitimine önem verildiğini (I) ve Türkmenlerin devlet yönetiminden zamanla uzaklaştırılmış olduğunu (III) göstermektedir. Fakat yönetimde sadece gayrimüslimlere yer verildiği gibi bir yargı çıkarılamaz.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

11. Soruda D seçeneğinde verilen beylerbeyi Osmanlı Devleti'nde başkent İstanbul'un yönetiminde yer alan görevlilerden biri değildir. Beylerbeyi, taşra teşkilatında eyaletlerin yönetiminden sorumlu görevlidir. Öte yandan başkent İstanbul'un yönetiminde; sadrazam, yeniçeri ağası, taht kadısı, şehremini, muhtesip ve mimarbaşı yer alıyordu.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

12. Osmanlı Devleti'nde bir kalenin, bir şehrin fethedilmesini ya da Hristiyan devletlere karşı yapılan savaşları anlatan eserlerin genel adı gazavatnamedir.

- **Salname:** Osmanlı'da resmî ve özel kurumlar tarafından yayımlanan yıllıklar
- **Sefaretname:** Yabancı ülkelere gönderilen elçilerin kaleme aldığı raporlar
- **Siyasetname:** Devlet yönetimi konusunda devlet adamlarına öğütler içeren eserlerin ortak adı
- **Menakıbname:** Velilerin daha çok kerametlerinin anlatıldığı eserlerin genel adı

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

13. Osmanlı Devleti'nde kunduracı, demirci, duvarcı, marangoz, dokumacı gibi meslek gruplarına verilen ad hirfettir.

- **Debbağ:** Derici
- **Hüccet:** Şer'i mahkemelerde sunulan kanıt, delil ya da düzenlenen hukukî belge
- **Hacegân:** Osmanlı devlet teşkilatında alanında tecrübe sahibi olmuş yönetici memurlara verilen rütbe
- **Kassam:** Vefat eden kimselerin terekelerini taksim eden şer'i memur

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

14. Osmanlı Devleti'nde orta düzey görevlilere maaş karşılığında verilen ve yıllık geliri yirmi bin akçe ile yüz bin akçe arasında olan dirlik topraklarına "zeamet" adı verilmiştir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

15. Soruda öncüllerde verilen vergi türlerinden haraç (II) vergisi sadece gayrimüslimlerden alınıyordu. Bu vergi 1/5 oranındaki ürün vergisidir. Öte yandan öşür sadece Müslümanlardan alınan 1/10 oranındaki bir ürün vergisidir. Âdet-i ağnam vergisi ise küçükbaş hayvanlardan alınan bir vergidir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

16. Osmanlı Devleti'yle ilgili olarak C seçeneğinde verilen bilgi doğru değildir. Nitekim kalemiye sınıfının en üst yöneticisi kazasker değil nişancıdır. Ayrıca kazasker eğitim, hukuk ve din işlerinden sorumlu olup ilmiye sınıfına mensuptur.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

CBA Yayınları

OK-YAY

1. **Osmanlı Devleti'nde şehir ve kasabalarda el sanatları ile uğraşanlarla geçimlerini mal ve hizmet üretimi, alım ve satımı ile sağlayanların genel adı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Ehl-i hiref B) Hacegî C) Mekkârî
D) Ehl-i şer' E) Ehl-i seyf

2. **Osmanlı timar sistemine göre dirliklerin has, zeamet ve timar olarak gruplandırılmasında;**

I. ürün çeşitliliği,
II. nüfus yoğunluğu,
III. kişilerin makam ve görevi

unsurlarından hangileri belirleyici olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

3. **Osmanlı Devleti'nde sancakbeyliği ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?**

A) Sancakbeyleri sancağın merkezindeki kazada ikamet ederdi.
B) Sancakbeyi, eyaletleri teşkil eden sancakların en yüksek idarecisidir.
C) Sancakbeyleri "seyfiye" veya "ehl-i kılıç" adı verilen zümrenin içinde yer almaktaydı.
D) Devlet hiyerarşisinde sancakbeyi, beylerbeyinden önce gelirdi.
E) Sancakbeyi, taşrada padişahın yürütme yetkisini kullanırdı.

4. **Osmanlı Devleti'nde padişahın güç ve otoritesini temsil eden asker ve yöneticilerden oluşan, temeli Kapıkulu Sistemi'ne dayanan, devlete yaptıkları hizmet karşılığında dirlik alan, halkın refahını ve güvenini temin etme görevi olan sınıf, aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Âyan B) Seyfiye C) Reaya
D) Kalemiye E) İlmiye

5. **Osmanlı Devleti'nde aşağıdaki görevlilerden hangisi kalemiye sınıfına dâhil değildir?**

A) Nişancı B) Defterdar
C) Reisülküttap D) Şeyhülislam
E) Defter emini

6. Osmanlı Devleti'nde XVIII. yüzyıldan itibaren görevlendirilen resmî tarihçilere "vakanüvis" adı verilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi ilk resmî Osmanlı vakanüvisidir?

A) Tursun Bey B) İbrahim Peçevi
C) Âşık Paşazade D) Hoca Sadettin
E) Mustafa Naima Efendi

7. **Osmanlı Devleti'nde uygulanan;**

I. iltizam,
II. emanet,
III. malikâne

sistemlerinden hangileri mali uygulamalar arasında yer alır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

8. Osmanlı Devleti'nin ilk dönemlerinde ellerindeki çiftliklerine karşılık atlarıyla sefere giden, daha sonra geri hizmet kıtası olarak hizmet gören, vergiden muaf oldukları için bu unvanla anılan askerî gruptur.

Yukarıda bahsedilen askerî birlik aşağıdakilerden hangisidir?

A) Müsellem B) Beşli C) Bostancı
D) Turnacı E) Voynuk

CBA Yayınları

CBA Yayınları
ÖK-YAY

9. **II. Mehmet Dönemi'nde davet üzerine İran'dan gelerek Sahn-ı Seman Medresesinde hocalık yapan, yazmış olduğu *Risâletü'l-Fethiye* adlı eseriyle bilinen bilim adamı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Ali Kuşçu B) Akşemseddin
C) Takiyüddin Mehmet D) Ahi Ahmet Çelebi
E) Sabuncuoğlu Şerafettin

10. **Osmanlı Klasik Dönemi'ne ait bir kanunnamede geçen;** "Ayakkabıcılar kırmızı, nar rengi veya erguvan renginde ayakkabıların âlâsını 30-33 akçeden, ortasını 28-30 akçeden ve düşüğünü de 26-28 akçeden satsınlar. Rus derisinden sarı çizmelerin âlâsı 27 akçe, ortası 26 akçe, düşüğü 24-25 akçe olsun." **ifadeleri aşağıdaki kavramlardan hangisiyle ilgilidir?**

A) Timar B) Gedik C) Emanet
D) Narh E) İltizam

11. **Osmanlı Devleti'nde padişahın;**

I. ferman çıkarma,
II. berat yayımlama,
III. müsadere uygulama

faaliyetlerinden hangileri "yasama" yetkisine sahip olduğuna kanıt olarak gösterilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

12. **Osmanlı Devleti'nde kuşatmalarda veya savaşlarda tünel kazıp, fitil döşeyerek kale duvarlarının yıkılmasını sağlayan askerî sınıf aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Lağımcılar B) Cebeciler
C) Topçular D) Humbaracılar
E) Müsellemler

13. **Osmanlı Devleti'nde ilmiye sınıfı;**

I. ordu,
II. eğitim,
III. hukuk

alanlarının hangilerinde yetki sahibiydi?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

14. **Osmanlı Devleti'nde Hz. Peygamber soyundan gelen seyyid ve şeriflerin işleriyle uğraşmak, onların özlük haklarını korumak ve şecerelerini kontrol ve takip etmek gibi görevleri yerine getiren ilmiye sınıfı mensubu kişilere ne ad veriliyordu?**

A) Kadı B) Şeyhülislam C) Nişancı
D) Fetva emini E) Nakibüleşraf

15. **Osmanlı mahkemelerinde kadı sicilleri içerisinde yer alan;** "kassam" **olarak görevlendirilmiş ilmiye sınıfı mensubu tarafından, ailelerin mevcut çocuk sayısı (kız - erkek), mirasçıların durumu ve birden fazla evliliğin hangi amaçlarla yapıldığı gibi konuların kaydedildiği defterlere ne ad veriliyordu?**

A) Tereke B) Tahrir C) Mühimme
D) Vakfiye E) İcazet

16. **Osmanlı Devleti'nde çarşı ve pazarların düzenini sağlamak; fiyat, ölçü aletleri ve esnaf gruplarını denetlemek gibi işlere bakan görevli aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kapan emini B) Muhtesip
C) Beytülmal emini D) Şehremini
E) Kadı naibi

CBA Yayınları

OK-YAY

ÇÖZÜMLER

1. Osmanlı Devleti'nde şehir ve kasabalarda el sanatları ile uğraşanlarla geçimlerini mal ve hizmet üretimi, alım ve satımı ile sağlayanların genel adı Ehl-i hiref'tir.
   - **Hacegi:** Ticaret erbabı, tüccar
   - **Mekkâri:** Nakliye işlerini meslek edinen grup
   - **Ehl-i şer':** Hukuk, din ve eğitim alanlarındaki görevlilerden oluşan ilmiye sınıfı
   - **Ehl-i seyf:** Asker ve yöneticilerden oluşan seyfiye sınıfı

   Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

2. Osmanlı timar sistemine göre dirliklerin has, zeamet ve timar olarak gruplandırılmasında, dirlik tahsis edilen kişilerin makam ve görevi belirleyici olmuştur. Ürün çeşitliliği ya da nüfus yoğunluğu gibi faktörlerin bu gruplandırmada herhangi bir etkisi yoktur.

   Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

3. Osmanlı Devleti'nde sancakbeyliği ile ilgili soruda D seçeneğinde verilen bilgi yanlıştır. Nitekim hiyerarşide sancakbeyi, beylerbeyinden önce değil sonra gelirdi. Beylerbeyi eyaletleri yönetirken sancakbeyleri sancaklarda idareci olarak görev yapardı. Osmanlı idaresinde bulunan idari ve askerî yapılanmada beylerbeyliklerden sonra gelen sancakbeyi savaş zamanı emri altındaki timarlı sipahilerle beylerbeyinin emri altına girerdi.

   Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

4. Osmanlı Devleti'nde padişahın güç ve otoritesini temsil eden asker ve yöneticilerden oluşan, temeli Kapıkulu Sistemi'ne dayanan, devlete yaptıkları hizmet karşılığında dirlik alan, halkın refahını ve güvenini temin etme görevi olan sınıf seyfiye sınıfıdır.

   Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

5. Osmanlı Devleti'nde diplomasi ve bürokrasi alanlarındaki görevlilerin yer aldığı kalemiye sınıfında soruda D seçeneğinde verilen şeyhülislam yer almaz. Şeyhülislam kalemiye değil ilmiye sınıfına mensuptur.

   Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

6. Osmanlı Devleti'nde XVIII. yüzyıldan itibaren görevlendirilen resmî tarihçilere "vakanüvis" adı verilmiş olup ilk resmî Osmanlı vakanüvisi de Halepli Mustafa Naima Efendi'dir.

   Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

7. Osmanlı mali organizasyonunda merkezî hazine gelirleri tarihsel süreç içerisinde **emanet, iltizam** ve **malikâne** olmak üzere üç şekilde toplanmıştır. Başlangıçta mukataaların vergi gelirleri toplanmasında emanet ve iltizam yöntemlerinin her ikisi de kullanılmıştır. Başlangıç döneminde yaygın olan emanet usulünde, hazineye ait vergi gelirleri "**emin**" adı verilen devletin maaşlı bir memur kadrosu tarafından toplanmaktaydı. Emin, devletten aldığı maaşla veya bir dirlik karşılığında görevini yerine getirirdi. Eminler genellikle mültezimler tarafından tercih edilmeyen veya askerî açıdan önemli vergi kaynaklarının tahsiline tayin edilmişlerdir. XVI. yüzyılın sonlarına doğru iltizam sistemi yaygınlaşmış, XVII. yüzyıl sonlarında ise malikâne sistemi ön plana çıkmıştır.

   Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

8. Osmanlı Devleti'nin ilk dönemlerinde ellerindeki çiftliklerine karşılık atlarıyla sefere giden, daha sonra geri hizmet kıtası olarak hizmet gören, vergiden muaf oldukları için bu unvanla anılan askerî grup "müsellem" teşkilatıdır.

   Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

CBA Yayınları

CBA Yayınları
OK-YAY

9. II. Mehmet Dönemi'nde davet üzerine İran'dan gelerek Sahn-ı Seman Medresesinde hocalık yapan, yazmış olduğu *Risâletü'l-Fethiye* adlı eseriyle bilinen bilim adamı Ali Kuşçu'dur.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

10. Osmanlı Klasik Dönemi'ne ait bir kanunnamede geçen; "Ayakkabıcılar kırmızı, nar rengi veya erguvan renginde ayakkabıların âlâsını 30-33 akçeden, ortasını 28-30 akçeden ve düşüğünü de 26-28 akçeden satsınlar. Rus derisinden sarı çizmelerin âlâsı 27 akçe, ortası 26 akçe, düşüğü 24-25 akçe olsun." ifadeleri "narh" kavramıyla ilgilidir. Narh, fiyat belirlemedir. Kanunnamede ayakkabı ve çizmelerin hangi fiyattan satılması gerektiği belirtilmiş, bir anlamda narh kesilmiştir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

11. Osmanlı Devleti'nde padişahın; ferman çıkarma (I) ve berat yayımlama (II) faaliyetleri "yasama" yetkisine sahip olduğuna kanıt olarak gösterilebilir. Ancak padişahın müsadere uygulaması "yargı" yetkisiyle ilgili bir durumdur.

Osmanlı Devleti'nde padişahın;

- **Yasama:** Ferman, kanunname, ahidname, adaletname, berat, hatt-ı hümayun ve irade (iş emri)
- **Yürütme:** Divanıhümayun ile kullanmıştır.
- **Yargı:** Müsadere sistemi ve kulluk hakkıdır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

12. Osmanlı Devleti'nde kuşatmalarda veya savaşlarda tünel kazıp, fitil döşeyerek kale duvarlarının yıkılmasını sağlayan askerî sınıf lağımcılardır.

- **Cebeci:** Silah yapan ve onaran askerî sınıf
- **Topçu:** Top üreten ve kullanan askerî sınıf
- **Humbaracı:** Havan topu ve el bombası yapan teknik askerî sınıf
- **Müsellem:** Osmanlı Devleti'nin ilk dönemlerinde ellerindeki çiftliklerine karşılık atlarıyla sefere giden, daha sonra geri hizmet kıtası olarak hizmet gören, vergiden muaf oldukları için bu unvanla anılan askerî grup.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

13. Osmanlı Devleti'nde "ulema" sınıfı olarak da adlandırılan ilmiye sınıfı; eğitim, hukuk, fetva ve diyanet teşkilâtını oluşturan medrese menşeli ulema mensuplarından oluşuyordu.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

14. Osmanlı Devleti'nde Hz. Peygamber soyundan gelen seyyid ve şeriflerin işleriyle uğraşmak, onların özlük haklarını korumak ve şecerelerini kontrol ve takip etmek gibi görevleri yerine getiren ilmiye sınıfı mensubu kişilere "nakibüleşraf" adı verilmiştir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

15. Osmanlı mahkemelerinde kadı sicilleri içerisinde yer alan; "kassam" olarak görevlendirilmiş ilmiye sınıfı mensubu tarafından, ailelerin mevcut çocuk sayısı (kız - erkek), mirasçıların durumu ve birden fazla evliliğin hangi amaçlarla yapıldığı gibi konuların kaydedildiği defterlere "Tereke Defterleri" adı verilmiştir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

16. Osmanlı Devleti'nde çarşı ve pazarların düzenini sağlamak; fiyat, ölçü aletleri ve esnaf gruplarını denetlemek gibi işlere bakan görevli muhtesiptir.

- **Kapan emini:** Sebze, meyve ve hububattan alınacak vergileri belirler, ürünlerin adaletli bir şekilde tartılması ve dağıtılmasını sağlayan görevli
- **Beytülmal emini:** Devlete ait mal varlıklarının emanet edildiği, bunları korumakla görevli kişi
- **Şehremini:** Sarayın ihtiyaçlarıyla kamu binalarının tamir ve inşası için malzeme temin eden görevli (1855 yılından sonra belediye başkanı için kullanılan unvan)
- **Kadı naibi:** Taşrada köylerde adalet işlerini yürüten görevli, kadı vekili

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

CBA Yayınları

OK-YAY

1. **III. Murat Dönemi'nde İstanbul'da ilk Osmanlı rasathanesini açan bilim adamı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Uluğ Bey B) Molla Fenarî
C) Takiyûddin Mehmet D) Matrakçı Nasuh
E) Ali Kuşçu

2. **Osmanlı ekonomisinin temel ilkelerinden biri olan ve bir anlamda "karaborsayı" önleyerek halkın refahını sağlamak amacıyla piyasada kaliteli ve yeterli miktarda mal bulundurulmasını öngören sistem, aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Esham B) İaşecilik C) İltizam
D) Fiskalizm E) Gelenekçilik

3. **Osmanlı Klasik Dönemi'nde reaya;**

I. kadı,
II. sancakbeyi,
III. Divanıhümayun

kurumlarından hangilerine, karşılaştığı herhangi bir sıkıntıda şikâyette bulunabilmiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

4. **Osmanlı Devleti'nde tıp alanında yaptığı çalışmalarla "Türk Plastik Cerrahisinin Babası" olarak kabul edilen; *Cerrahiyetü'l-Haniyye*, *Mücerrebname* adlı eserleri kaleme alan bilim adamı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Akşemsettin
B) İbn-i Sina
C) Ahi Ahmet Çelebi
D) Takiyûddin Mehmet
E) Sabuncuoğlu Şerefeddin

5. **Osmanlı Devleti'nde;**

I. timar,
II. İltizam,
III. vakıf

sistemlerinden hangileri, devletin nakit para ihtiyacını karşılamaya yöneliktir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

6. **Osmanlı Devleti'nin ünlü sanatçılarından Abdülkadir Meragi, Hacı Arif Bey ve Buhurîzâde Mustafa Itrî Efendi, aşağıdaki sanat dallarından hangisinde yaptıkları çalışmalarla ün kazanmıştır?**

A) Çini B) Hat C) Tezhip
D) Müzik E) Minyatür

7. **Osmanlı Devleti'nde Batılı anlamda tiyatronun gelişmesinde önemli bir değişim sağlayan, aynı zamanda İstanbul Şehir Tiyatrolarının temelini oluşturan ilk konservatuvar kurumu, aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Darülbedayi B) Darülelhan
C) Darülfünun D) Hendesehane
E) Sanayi-i Nefise Mektebi

8. 1584-1587 yılları arasında İstanbul'da bulunan Venedik elçisi Lorenzo Bernardo ülkesinin senatosuna sunduğu raporunda, "Sadece devlet idaresinin değil koca imparatorluğun ordularına kumanda yetkisinin de ellerine verildiği kişiler ne dük ne markî ne de konttur. Hepsi çobanlıktan gelme sıradan insanlardır. Bu sebeple biz Venediklilerin de padişahın yaptığını yapmamızda isabet vardır. Padişah bu adamlardan en iyi kaptanları, sancak beylerini, beylerbeylerini yetiştirerek onlara şan ve itibar kazandırmıştır." demiştir.

Lorenzo Bernardo'nun Osmanlı Devleti'nde uygulandığını gördüğü ve sunmuş olduğu raporda işaret ettiği sistem aşağıdakilerden hangisidir?

A) Esham B) Timar C) İltizam
D) Devşirme E) Lonca

CBA Yayınları

CBA Yayınları
OK-YAY

9. **Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlı devlet yönetimi ile ilgili doğru bir bilgi değildir?**

A) Padişahın danışma kurulu olan Divanıhümayun Orhan Bey Dönemi'nde kurulmuştur.

B) Geleneksel veraset sisteminde ilk değişiklik I. Murat Dönemi'nde yapılmıştır.

C) Divanıhümayun'a II. Mehmet Dönemi'nden itibaren sadrazamlar başkanlık etmiştir.

D) Padişahlar, I. Selim (Yavuz) Dönemi'nden itibaren "halife" unvanı kullanmışlardır.

E) I. Ahmet Dönemi'nde "Nizam-ı Âlem" için kardeş katli yasalaşmıştır.

10. **Osmanlı Devleti'nde temsilcileri arasında Amasyalı Şeyh Hamdullah, Hafız Osman ve Ahmet Akşemseddin Karahisarî gibi isimlerin olduğu; sülüs, küfî, nesih, ta'lik gibi çeşitleri bulunan sanat dalı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Çini B) Hat C) Tezhip
D) Ebru E) Çeşm-i Bülbül

11. **Osmanlı Devleti'nde aşağıdaki görevlilerden hangisi seyfiye sınıfına dâhil değildir?**

A) Sadrazam B) Kazasker
C) Yeniçeri ağası D) Sancakbeyi
E) Beylerbeyi

12. **Aşağıdakilerden hangisi lonca teşkilatının faaliyet alanlarından biri değildir?**

A) Dükkân açma ve çalışma izni vermek
B) Satışa sunulacak ürünlerin fiyatlarını belirlemek
C) Kademe geçiş belgesi olan "icazet" vermek
D) Kurallara uymayan esnafları yargılamak
E) Piyasadaki malların kalite kontrollerini yapmak

13. **Osmanlı Klasik Dönem hukuk sisteminde;**

I. şer'i kurallar,
II. eski Türk gelenekleri,
III. hâkim olunan bölgelerdeki önceki uygulamalar

unsurlarından hangileri etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

14. **Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlı Devleti'nde eğitim sistemi ile ilgili bir kavram değildir?**

A) Muid B) Danişment C) Müderris
D) Dârülkura E) Narh

15. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı ordusunda "Altı Bölük Halkı" olarak da bilinen kapıkulu süvarileri içerisindeki askerî birimlerden biridir?**

A) Beşliler B) Cebeciler
C) Lağımcılar D) Humbaracılar
E) Ulufeciler

16. Osmanlı Devleti XVIII. yüzyıla kadar timar dışında kalan toprakların gelirlerini açık artırma yoluyla mültezim denen kişilere kiralıyordu. Ancak bu yüzyıldan itibaren iltizam uygulamasından vazgeçilerek vergi kaynaklarının ömür boyu kiralandığı bir sisteme geçilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu sisteme verilen addır?

A) Esham B) Malikâne C) Pençik
D) Müsadere E) Muhassıl

CBA Yayınları

OK-YAY

ÇÖZÜMLER

1. III. Murat Dönemi'nde İstanbul'da ilk Osmanlı rasathanesini açan bilim adamı Takiyüddin Mehmet'tir. Bu rasathane günümüzde Boğaziçi Üniversitesi bünyesinde "Kandilli Rasathanesi ve Deprem Araştırma Enstitüsü" adıyla faaliyet göstermektedir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

2. Osmanlı ekonomisinin temel ilkelerinden biri olan ve bir anlamda "karaborsayı" önleyerek halkın refahını sağlamak amacıyla piyasada kaliteli ve yeterli miktarda mal bulundurulmasını öngören sistem iaşecilliktir.

Osmanlı Ekonomisinin İlkeleri		
Gelenekçilik	**İaşecilik**	**Fiskalizm**
Devletin sosyal ve ekonomik dengeleri bozacak değişimleri engellemesidir.	Devletin halkın refahını devamlı kılmak için piyasada yeterli mal bulundurmasıdır.	Devletin hazine gelirlerini yükseltmesidir.
	↑ Karaborsayı engellemek	

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

3. Osmanlı Devleti'nde vergi vermek ve askerlik yapmakla yükümlü olan halka reaya adı verilmiştir. Reaya karşılaştığı herhangi bir sıkıntıda çeşitli mercilere başvurabiliyordu. Soruda öncüllerde verilen kadı (I), sancak beyi (II) ve Divanıhümayun (III) reayanın şikâyetlerini bildirebileceği merciler arasında yer almaktadır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

4. Osmanlı Devleti'nde tıp alanında yaptığı çalışmalarla "Türk Plastik Cerrahisinin Babası" olarak kabul edilen; *Cerrahiyetü'l-Haniyye*, *Mücerrebname* adlı eserleri kaleme alan bilim adamı Sabuncuoğlu Şerefeddin'dir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

5. Osmanlı Devleti'nde devletin nakit para ihtiyacını karşılamaya yönelik uygulanan sistem *iltizam sistemi*dir. Devlete ait gelirleri toplama hakkının açık artırma (ihale) yoluyla peşin paraya şahıslara kiralanması sistemine "İltizam Sistemi", bu sistemin uygulandığı topraklara ise "Mukataa" adı verilmiştir. XVI. yüzyılda sonra uygulamaya konulan bu sistemde, devlete ait vergilerin toplanması genellikle 3 yıl için açık artırmaya çıkarılır, en yüksek bedeli veren kişiye de devredilirdi. Bu ihaleyi kazanan kişiye "mültezim" adı verilmiştir. Tanzimat'a (1839) kadar yürürlükte kalan bu sistemin en önemli yararı devletin acil para ihtiyacını karşılaması olmuştur. Timar sistemi eyaletlerde üretimde sürekliliik ve asker ihtiyacını karşılamaya yönelikken, müsadere sistemi devletin gerektiğinde mala ve mülke el koyma yetkisidir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

6. Osmanlı Devleti'nde Abdülkadir Meragi, Hacı Arif Bey, Buhurîzâde Mustafa Itrî Efendi gibi sanatçılar musiki alanında yaptıkları çalışmalarla ün kazanmıştır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

7. 1914 yılında açılan, Osmanlı Devleti'nde Batılı anlamda tiyatronun gelişmesinde önemli bir değişim sağlayan, aynı zamanda İstanbul Şehir Tiyatrolarının temelini oluşturan ilk konservatuvar kurumu Darülbedayidir.

- **Darülelhan:** Müzik evi, İstanbul Devlet Konservatuvarının temeli sayılır.
- **Hendesehane:** Osmanlı'da açılan ilk Batı tarzı askerî okuldur. (I. Mahmut)
- **Darülfünun:** İstanbul Üniversitesinin temelidir.
- **Sanayi-i Nefise Mektebi:** Osman Hamdi Bey'in kurduğu Osmanlı'daki ilk güzel sanatlar okuludur.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

8. 1584-1587 yılları arasında İstanbul'da bulunan Venedik elçisi Lorenzo Bernardo'nun Osmanlı Devleti'nde uygulandığını gördüğü ve sunmuş olduğu raporda işaret ettiği sistem devşirme sistemidir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

CBA Yayınları

CBA Yayınları
ÖK-YAY

9. Seçeneklerde verilen bilgilerden E seçeneğindeki bilgi doğru değildir. I. Ahmet Dönemi'nde "Nizam-ı Âlem" için kardeş katli yasalaşmamış, aksine II. Mehmet Dönemi'nde yasalaşan bu uygulama I. Ahmet Dönemi'nde yasaklanmıştır. Ayrıca I. Ahmet tarafından "Ekber ve Erşed" sistemi uygulamaya konmuştur.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

10. Osmanlı Devleti'nde temsilcileri arasında Amasyalı Şeyh Hamdullah, Hafız Osman ve Ahmet Akşemseddin Karahisarî gibi isimlerin olduğu; sülüs, küfî, nesih, ta'lik gibi çeşitleri bulunan sanat dalı hat sanatıdır.

- **Çini:** Cami mihraplarında, minarelerde ve saraylarda bol miktarda uygulanan, sıraltı ve sırüstü denilen iki renklendirme tekniği ile kullanılan sanat dalı
- **Tezhip:** El yazması kitapların (dinî kitaplar) kenarlarını altın tozuyla süsleme sanatı (Yaldızlama)
- **Ebru:** Kâğıt süsleme sanatı olarak gelişme gösteren, özel karışımlı suyun içerisine boya serpiştirilmesiyle yapılan sanat
- **Çeşm-i Bülbül:** Cam işleme sanatı

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

11. Soruda B seçeneğinde verilen kazasker seyfiye sınıfına dâhil değildir. Osmanlı Devleti'nde seyfiye sınıfı idari ve askerî alanlarla ilgili görevlilerdir. Bu sınıf içerisinde; sadrazam, kubbealtı vezirleri, yeniçeri ağası, kaptanıderya, beylerbeyi, sancakbeyi, subaşı, sipahi gibi görevliler yer almaktaydı. Kazasker ise eğitim, din ve hukukla ilgili görevlilerin bulunduğu ilmiye sınıfı içerisinde yer almaktadır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

12. Osmanlı Devleti'nde lonca örgütü ticari bir meslek örgütlenmesidir. Dükkân açma ve çalışma ruhsatı vermek (gedik belgesi), satışa sunulacak ürünlerin fiyatlarını belirlemek (narh kesmek), kademe geçiş belgesi olan "icazet" vermek ve piyasadaki malların kalite kontrollerini yapmak gibi fonksiyonları üstlenen bir teşkilattır. Fakat loca teşkilatının kurallara uymayan esnafları yargılamak gibi bir görevi yoktur. Yargılama işlemi kadılar ve yardımcıları tarafından yapılmıştır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

13. Osmanlı Klasik Dönem hukuk sisteminde; şer'i kurallar (I), eski Türk gelenekleri (II) ve hâkim olunan bölgelerdeki önceki uygulamalar (III) etkili olmuştur.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

14. Soruda E seçeneğinde verilen narh kavramı, Osmanlı Devleti'nde eğitim sistemi ile ilgili bir kavram değildir. Narh, ticari bir terim olup fiyat belirleme anlamına gelmektedir.

- **Muid:** Müderrislerin yardımcısı. (Asistan)
- **Danişment:** Medreseden yüksek dereceyle mezun olan öğrenci
- **Müderris:** Medrese hocası
- **Dârülkura:** Medreselerde Kur'an-ı Kerim derslerinin verildiği bölüm

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

15. Soruda E seçeneğinde verilen ulufeciler, Osmanlı ordusunda "Altı Bölük Halkı" olarak da bilinen kapıkulu süvarileri içerisindeki askerî birimlerden biridir. Sağ ve sol olmak üzere ikiye ayrılan ulufeciler, savaş zamanı sancağı korumakla görevlidirler. Öte yandan cebeciler, lağımcılar ve humbaracılar kapıkulu piyadeleri içerisinde yer alırken beşliler eyalet ordusundaki askerî birimlerden biridir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

16. Osmanlı Devleti XVIII. yüzyıla kadar tımar dışında kalan toprakların gelirlerini açık artırma yoluyla mültezim denen kişilere kiralıyordu. Ancak bu yüzyıldan itibaren iltizam uygulamasından vazgeçilerek vergi kaynaklarının ömür boyu kiralandığı bir sisteme geçilmiştir. Bu sisteme Malikâne Sistemi adı verilmiştir

- **Esham:** İç borçlanma sistemi
- **Hacegi:** Uluslararası ticaret seferi yapan tüccar
- **Pençik:** Savaşta esir alınan Hristiyan çocukların 1/5'inin devlet hizmetine alındığı sistem
- **Muhassıl:** Devlete ait vergi ve resimleri tahsil eden görevli

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

CBA Yayınları

OK-YAY

1. I. Öşür
II. Çift resmî
III. Haraç
IV. Âdet-i ağnam

Yukarıdakilerden hangileri örfi vergidir?

A) Yalnız IV B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) II, III ve IV

2. Osmanlı Devleti'nde bir göreve atanan, kendisine aylık bağlanan ya da nişan veya ayrıcalık verilen kimseler için padişah tarafından verilen atama belgesine verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

A) Buyruk B) Fetva C) İcazet
D) Berat E) Ahidnâme

3. Osmanlı Devleti'nde ticaret alanıyla ilgili aşağıda verilen kavram ve açıklama eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

A) Gedik: Dükkân açmak için verilen izin belgesi
B) Muhtesip: Meslek grupları
C) Narh: Fiyat belirleme veya sınırlandırma
D) Ehl-i Hibre: Kalite kontrol uzmanı, bilirkişi
E) Hacegi: Ticaret yapan kişi, tüccar

4. Asıl adı Abdülcelil Çelebi olup *Surname* adlı eseriyle tanınan Lale Devri'nin ünlü minyatür sanatçısı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Nigârî B) Levnî
C) Matrakçı Nasuh D) Nakkaş Osman
E) Lâgarî Hasan Çelebi

5. Osmanlı Devleti'nde aşağıdaki görevlilerden hangisi ilmiye sınıfına dâhil değildir?

A) Kadı B) Müderris
C) Nakibüleşraf D) Şeyhülislam
E) Reisülküttap

6. Timar sistemine göre kişilerin makam ve görevlerine göre sınıflandırılan dirliklerin;

I. has,
II. timar,
III. zeamet

olarak büyükten küçüğe sıralanışı, aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

A) I - II - III B) I - III - II C) II - I - III
D) III - I - II E) III - II - I

7. Aşağıdaki kavramlardan hangisi Osmanlı medrese düzeniyle ilgili değildir?

A) Mülazım B) Suhte C) Muid
D) Müderris E) Mutasarrıf

8. Osmanlı Devleti'nde;

I. şer'i,
II. ticaret,
III. cemaat

mahkemelerinden hangileri sadece gayrimüslimlerin davalarına bakmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

CBA Yayınları

CBA Yayınları
OK-YAY

9. I. *Cihannüma*
II. *Seyahatname*
III. *Mirâtü'l-Memalik*

Yukarıdakilerden hangileri Evliya Çelebi'nin eserleri arasında yer alır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

10. Osmanlı Devleti'nde bir "iç borçlanma" sistemi olarak XVIII. yüzyılda ortaya çıkan ve temsilî kâğıt paraya geçişin de ilk aşaması olarak kabul edilen sistem, aşağıdakilerden hangisidir?

A) Esham B) Narh C) Malikâne
D) Gedik E) İltizam

11. 1616'da Sedefkâr Mehmet Ağa tarafından inşası tamamlanan ve Avrupalılarca "Mavi Cami" olarak anılan ünlü eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) Şehzade Camii
B) Süleymaniye Camii
C) Selimiye Camii
D) Sultan Ahmet Camii
E) Mihrimah Sultan Camii

12. IV. Mehmet (Avcı) Dönemi'nde sarayda musiki hocalığı yapmış, *Nevakâr* makamı ile *Tuti-i Mucize-i Guyem* adlı bestesiyle ünlü sanatkâr aşağıdakilerden hangisidir?

A) Hacı Arif Bey
B) Abdülkadir Merâgi
C) Mustafa Itrî Efendi
D) Tamburi Cemil Bey
E) İsmail Dede Efendi

13. Osmanlı Devleti'nde;

I. kadı,
II. müderris,
III. şeyhülislam

görevlilerinden hangileri fetva verebilirdi?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

14. Osmanlı malî teşkilatında vergi tespiti amacıyla yapılan sayımlar sonucu oluşturulan ve bölgelerin nüfus durumuyla ilgili genel bilgilere ulaşılabilen kayıtlara verilen ad, aşağıdakilerden hangisidir?

A) Şer'iye sicilleri
B) Tahrir defterleri
C) Vakıf kayıtları
D) Mühimme defterleri
E) Ulûfe defterleri

15. IV. Murad Dönemi'nde barut macunundan hazırladığı roketle uçuş denemesi yapan ilk bilim adamı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Evliya Çelebi
B) Takiyüddin Mehmet
C) Matrakçı Nasuh
D) Hezarfen Ahmet Çelebi
E) Lâgarî Hasan Çelebi

16. Osmanlı timar sisteminde dirliklerle ilgili olarak sipahiye başlangıçta tahsis edilen dirliklere verilen ad, aşağıdakilerden hangisidir?

A) Gedik B) Kılıç C) Seferlü
D) Ulufe E) Cülus

CBA Yayınları

OK-YAY

ÇÖZÜMLER

1. Soruda öncüllerde verilen vergi türlerinden çift resmî (II) ve âdet-i ağnam (IV) örfi vergidir.

Osmanlı Devleti'nde Vergiler	
Şer'i Vergiler	**Örfi Vergiler**
• Öşür (Aşar) • Haraç • Cizye	• Adet-i Ağnam • Resm-i Çift • Çift-bozan • İspenç • Mücerred • Bennak • Avarız • Bâc • Amediye • İhtisap Resmî • Arusâne • Cerime • Yave (Kaçgun)

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

2. Osmanlı Devleti'nde bir göreve atanan, kendisine aylık bağlanan ya da nişan veya ayrıcalık verilen kimseler için padişah tarafından verilen atama belgesine berat adı verilmiştir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

3. Osmanlı Devleti'nde ticaret alanıyla ilgili soruda B seçeneğinde verilen kavram ve açıklama eşleştirmesi yanlıştır. Muhtesip bir meslek grubu değil; çarşı ve pazarı denetleyen, ölçü-tartı aletlerini kontrol eden zabıta olarak değerlendirebileceğimiz görevlidir. Öte yandan meslek gruplarına da hirfet adı verilmiştir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

4. Asıl adı Abdülcelil Çelebi olup *Surname* adlı eseriyle bilinen Lale Devri'nin ünlü minyatür sanatçısı Levnî'dir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

5. Osmanlı Devleti'nde eğitim, diyanet ve adalet işlerine bakan ilmiye sınıfında; şeyhülislam, kazasker, kadı, müderris, imam, vaiz, nakibüleşraf, kassam gibi görevliler yer alıyordu. Bu bağlamda soruda E seçeneğinde verilen reisülküttap ilmiye sınıfına dâhil değildir. Reisülküttap, XVI. yüzyıldan itibaren devletin dış yazışmalarını gerçekleştiren bir Divanıhümayun üyesi olup kalemiye sınıfına mensuptur.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

6. Tımar sistemine göre kişilerin makam ve görevlerine göre sınıflandırılan dirliklerin büyükten küçüğe sıralanışı şöyledir:

- Has (Gelir 100.000 akçe ve üzerindedir.)
- Zeamet (Geliri 20.000-100.000 akçe arasındadır.)
- Tımar (Geliri 3.00-20.000 akçe arasındadır.)

Bu durumda sorudaki doğru sıralama I-III-II şeklinde olmalıdır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

7. Soruda E seçeneğinde verilen mutasarrıf kavramı, Osmanlı medrese düzeniyle ilgili bir kavram değildir. Mutasarrıf, Osmanlı idari teşkilatında "herhangi bir makam, görev veya memuriyeti elinde bulunduran, tasarruf eden" kişi anlamına gelmekle birlikte taşra teşkilatında sancak veya livanın mülkî amiri için kullanılan unvandır.

- **Mülazım:** Atama bekleyen aday görevli
- **Suhte:** Medrese öğrencisi
- **Muid:** Müderris yardımcısı, asistan
- **Müderris:** Medrese hocası

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

8. Osman hukuk sistemi içerisinde sadece gayrimüslimlerin davalarına bakan mahkemeler cemaat mahkemeleridir. Şer'i ve ticaret mahkemeleri Müslümanların davalarına da bakmaktadır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

CBA Yayınları

CBA Yayınları
OK-YAY

9. Soruda II. öncülde verilen *Seyahatname* adlı eser Evliya Çelebi'nin eserleri arasında yer alır. *Cihannüma* Kâtip Çelebi'nin, *Mirâtü'l-Memalik* ise Seydi Ali Reis'in eseridir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

10. Osmanlı Devleti'nde bir "iç borçlanma" sistemi olarak XVIII. yüzyılda ortaya çıkan ve temsilî kâğıt paraya geçişin de ilk aşaması olarak kabul edilen sisteme "Esham Sistemi" adı verilmiştir. Esham Kanunu III. Mustafa Dönemi'nde çıkarılmış, 1774 Küçük Kaynarca Antlaşması'nın getirdiği mali yük nedeniyle bütçe açıklarını kapatabilmek amacıyla I. Abdülhamit Dönemi'nde, 1775 yılında uygulamaya konmuştur.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

11. 1616'da Sedefkâr Mehmet Ağa tarafından inşası tamamlanan ve Avrupalılarca "Blue Mosque" yani "Mavi Cami" olarak anılan ünlü eser Sultan Ahmet Camii'dir. Diğer seçeneklerde yer alan yapılardan; Şehzade Camii Mimar Sinan'ın "Çıraklık Dönemi", Süleymaniye Camii Mimar Sinan'ın "Kalfalık Dönemi", Selimiye Camii de Mimar Sinan'ın "Ustalık Dönemi" eseridir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

12. IV. Mehmet (Avcı) Dönemi'nde sarayda musiki hocalığı yapmış, *Nevakâr* makamı ile *Tuti-i Mucize-i Guyem* adlı bestesiyle ünlü sanatkâr Mustafa Itrî Efendi'dir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

13. Osmanlı Devleti'nde fetva yani şeriata uygunluk belgesi verme yetkisi sadece şeyhülislama (III) aitti. Bir anlamda ifta makamı olan şeyhülislam, alınan kararların ya da gerçekleştirilecek uygulamaların dine uygun olup olmadığı konusunda fetva verirdi. Şeyhülislamlık II. Mahmut Dönemi'nde Bâb-ı Meşihat Dairesi'ne dönüştürülmüştür.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

14. Osmanlı malî teşkilatında vergi tespiti amacıyla yapılan sayımlar sonucu oluşturulan ve bölgelerin nüfus durumuyla ilgili genel bilgilere ulaşılabilen kayıtlara verilen ad tahrir defterleridir. Osmanlı Devleti'nde ilk nüfus sayımının yapıldığı 1831 yılına kadar ülkenin nüfus durumu ile ilgili bilgilere, toprak kayıtlarının ve vergi gelirlerinin ayrıntılı bir şekilde kaydedildiği Tahrir Defterleri sayesinde ulaşmak mümkündür.

- **Şer'iye sicilleri:** Mahkeme kayıtlarını ihtiva eder.
- **Vakıf defteri:** Vakıflarla ilgili kayıtları ihtiva eder.
- **Mühimme defterleri:** Divanıhümayun'da alınan kararları ihtiva eder.
- **Ulûfe defterleri:** Kapıkulu askerlerinin isim ve maaşlarının kayıtlarını ihtiva eder. (Esame Defteri)

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

15. IV. Murad Dönemi'nde barut macunundan hazırladığı roketle uçuş denemesi yapan ilk bilim adamı Lâgarî Hasan Çelebi'dir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

16. Osmanlı timar sisteminde dirliklerle ilgili olarak sipahiye başlangıçta tahsis edilen dirliklere verilen ad "kılıç"tır.

- **Gedik:** İş yeri açma ruhsatı
- **Seferlü:** Osmanlı saray teşkilatında Enderun'da acemilere eğitim veren koğuş
- **Ulufe:** Saray hizmetlileriyle yeniçeri ve kapıkulu askerlerine ödenen üç aylık düzenli maaş
- **Cülus:** Hükümdarların ve özellikle Osmanlı şehzadelerinin tahta geçmesi hakkında kullanılan bir tabir

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

CBA Yayınları

OK-YAY

1. **Osmanlı ordusunda havan topu ve el bombası yapımından sorumlu olan teknik sınıf, aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Cebeciler B) Topçular
C) Humbaracılar D) Lağımcılar
E) Ulufeciler

2. **Osmanlı Devleti'nde, sadrazamın aşağıdakilerden hangisiyle ilgili görev ve yetkisi yoktur?**

A) Hazineyi denetlemek
B) Ordunun başında sefere gitmek
C) Hatt-ı Hümayun yayımlamak
D) Divanıhümayun'da görülen davalara katılmak
E) Padişahın yaptığı atamaları onaylamak

3. Osmanlı Devleti'nde mirî toprak rejimi çerçevesinde köylünün; toprağı habersiz terk etmemesi, sebepsiz olarak üç yıl boş bırakmaması ve ürettiği ürünün vergilerini ödemesi beklenirdi. Köylü toprağı satamaz, vakfedemez ve devredemezdi.

Buna göre mirî toprak rejimiyle;

I. üretimde sürekliliğin sağlanması,
II. merkezî otoritenin güçlendirilmesi,
III. devlet gelirlerinin tahmin edilebilir kılınması

durumlarından hangilerinin amaçlandığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

4. **Osmanlı Devleti'nde II. Bayezid Dönemi'nde konan ve olağanüstü durumlarda bir defaya mahsus alınan vergi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Haraç B) Öşür C) Âvarız
D) Çift resmî E) Âdet-i ağnam

5. I. Kazasker - İlmiye
II. Nişancı - Kalemiye
III. Defterdar - Seyfiye

Yukarıdaki görevli ve bağlı olduğu sınıf eşleştirmelerinden hangileri yanlıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

6. I. Fermanların altına padişahın tuğrasını çekmek
II. Yeni konulacak ya da değiştirilecek örfî hukuk kurallarını saptamak
III. Arazi kayıtlarını ihtiva eden tahrir defterlerinde düzeltmeler ve değişiklikler yapmak

Yukarıdakilerden hangileri, Osmanlı Devleti'nde nişancının görevleri arasındadır?

A) Yalnız III B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

7. **Osmanlı Devleti'nde külliyelerdeki yapıların kullanım koşulları, hizmetlilerin maaşları ve giderleri, tamir, harçlık gibi çeşitli harcamalar için ayrılan paralar aşağıdakilerden hangisinde belirtilmiştir?**

A) Vakfiyye B) Tahrir defteri
C) Mühimme defteri D) İcazetname
E) Tereke defteri

8. **Osmanlı Devleti'nde** "arasta, mekkârî talfesi, derbent teşkilatı" **gibi kavramlar aşağıdaki alanlardan hangisiyle ilgilidir?**

A) Tarım B) Eğitim C) Ordu
D) Ticaret E) Hayvancılık

CBA Yayınları

CBA Yayınları
OK-YAY

9. **Osmanlı Devleti'nde padişahların yasama yetkilerinden biri olan "Hatt-ı Hümayun", aşağıdakilerden hangisini ifade etmektedir?**

A) Padişahın mührü
B) Padişahın şahsına ait hazine
C) Padişahın kişilerin mal varlığına el koyması
D) Padişahın hazırladığı atama belgesi
E) Padişah tarafından bizzat yazılmış emir

10. **Osmanlı Devleti'nde vergi vermekle yükümlü yönetilen halk;**

I. reaya,
II. tebaa,
III. berâya

kavramlarından hangileriyle ifade edilmiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

11. **Yazdığı şiirlerde "Avnî" mahlasını kullanan Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) III. Selim B) IV. Murat
C) II. Mahmut D) I. Selim (Yavuz)
E) II. Mehmet (Fatih)

12. **Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlı şehzadelerinin deneyim kazanmaları amacıyla gönderildikleri şehzade sancaklarından biri değildir?**

A) Trabzon B) Amasya C) Kefe
D) Manisa E) Boğdan

13. **Katıldığı sempozyumda "Osmanlı Sarayında Yaşam" başlıklı bir sunum yapan Doktora Öğrencisi Selen'in, konuşmasında aşağıdakilerden hangisine yer vermesi beklenemez?**

A) Cülus törenleri
B) Bayramlaşma merasimleri
C) Elçilerin huzura kabul edilmesi
D) Acemi oğlanların eğitimi
E) Mültezimlerin faaliyetleri

14. **Mimar Sinan'ın "ustalık eseri" olarak kabul edilen ve Osmanlı Klasik Dönemi'nin önemli mimari örneklerinden olan eser aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Çinili Köşk B) Selimiye Camii
C) Süleymaniye Camii D) Topkapı Sarayı
E) Sultan Ahmet Camii

15. **Osmanlı Devleti'nde defterdarın görev ve yetkileri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?**

A) Paranın değerini korumak
B) Beytülmal ile ilgili işlerde hüküm yazmak
C) Rütbe ve dirlik verilecek kişileri padişaha bildirmek
D) Bütçeyi hazırlayıp padişaha sunmak
E) Dirlik kapsamındaki toprakların kaydını tutmak

16. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'ndeki bir toprak çeşidi değildir?**

A) Timar B) Yurtluk C) Paşmaklık
D) Malikane E) Salyane

CBA Yayınları

OK-YAY

ÇÖZÜMLER

1. Osmanlı ordusunda havan topu ve el bombası yapımından sorumlu olan teknik sınıf humbaracılardır.
   - **Cebeciler:** Silah yapan ve onaran askerî sınıf
   - **Topçular:** Top üreten ve kullanan askerî sınıf
   - **Lağımcılar:** Savaşlarda tünel kazıp, fitil döşeyen askerî sınıf
   - **Ulufeciler:** Sağ ve sol olmak üzere ikiye ayrılan ve savaş zamanı sancağı koruyan askerî sınıf

   Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

2. Soruda C seçeneğinde verilen "Hatt-ı Hümayun yayımlamak" sadrazamın görev ve yetkisi dâhilinde değildir. Hatt-ı Hümayun, padişahların bizzat kendilerinin yazdığı fermanlardır. Öte yandan sadrazamın; devlet hazinesini (Beytülmali) denetlemek, ordunun başında sefere gitmek, Divanıhümayun'da görülen davalara katılmak, padişahın yaptığı atamaları onaylamak gibi çok önemli görev ve yetkileri vardır.

   Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

3. Osmanlı Devleti'nde mirî toprak rejimi çerçevesinde köylünün; toprağı habersiz terk etmemesi, sebepsiz olarak üç yıl boş bırakmaması ve ürettiği ürünün vergilerini ödemesi beklenirdi. Köylü toprağı satamaz, vakfedemez ve devredemezdi. Bu bağlamda Osmanlı mirî toprak rejimiyle; üretimde sürekliliğin sağlanması (I), merkezî otoritenin güçlendirilmesi (II), devlet gelirlerinin tahmin edilebilir kılınması (III) ve ayrıca nüfus hareketlerinin denetlenmesi gibi bir çok amaç güdülmüştür.

   Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

4. Osmanlı Devleti'nde II. Bayezid Dönemi'nde konan ve olağanüstü durumlarda bir defaya mahsus alınan vergi âvarız vergisidir.

   Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

5. Soruda verilen görevli ve bağlı olduğu sınıf eşleştirmelerinden III. öncüldeki eşleştirme yanlıştır. Nitekim defterdar, Osmanlı hazinesinin başındaki kişi olup seyfiye sınıfına değil kalemiye sınıfına mensuptur.

   Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

6. Soruda öncüllerde verilen tüm faaliyetler Osmanlı Devleti'nde nişancının görevleri arasındadır. Nişancının en önemli görevi Padişah fermanlarına tuğra çekmekti. Bu görevinin dışında fermanların hazırlanmasını sağlamak, çok önemli fermanları bizzat kaleme almak, yeni konulacak ya da değiştirilecek örfî hukuk kurallarını saptamak, örfî hukuk kurallarını şer'i hukuk ile bağdaştırmak, özellikle devlet için büyük önem arz eden toprak ve vergi hukuk kurallarını derlemek, defterdarların hazırladıkları belgelerin son denetimini yapmak, merkeze gelen yakınmaları sıraya sokmak ve niteliklerine göre ayırmak da nişancının görevleri arasındaydı. Özellikle örfî hukuk kurallarının hazırlanmasındaki çalışmaları dolayısıyla nişancıya "Müfti-i Kanun" adı da verilmiştir.

   Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

7. "Vakfedilen bir malın hangi hayır işlerinde kullanılacağını, ne şekilde yönetileceğini gösteren senet" anlamındaki vakfiyeler; tesis edilen vakfın nasıl idare edileceği, nerelere ne gibi harcamalar yapılacağı, kaç kişinin çalışacağı, bunlara ne kadar maaş ödeneceği, harcamaların hangi gelirlerle karşılanacağı, vakıftan kimlerin ne şekilde faydalanacağı gibi hususların vâkıf tarafından ayrıntılı biçimde belirlendiği belgelerdir.

   Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

8. Osmanlı Devleti'nde "arasta, mekkârî taifesi, derbent teşkilatı" gibi kavramlar ticaret alanıyla ilgilidir. Nitekim;
   - **Arasta:** Üstü açık ya da kapalı dükkânların sıralı bir biçimde bulunduğu kapalı çarşıdır.
   - **Mekkârî Taifesi:** Ticaret hayatında mal taşımacılığı yapan (nakliye) gruptur.
   - **Derbent Teşkilatı:** Ticaret yolları üzerindeki geçitlerin güvenliğinden sorumlu teşkilattır.

   Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

CBA Yayınları

CBA Yayınları
OK-YAY

9. Osmanlı Devleti'nde padişahların yasama yetkilerinden biri olan "Hatt-ı Hümayun" padişah tarafından bizzat yazılmış emir anlamına gelmektedir.

- **Tuğra:** Padişahın imzası
- **Ceb-i Hümayun:** Padişahın şahsına ait hazine
- **Müsadere:** Padişahın kişilerin mallarına el koyması
- **Berat:** Padişahın hazırladığı atama belgesi

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

10. Osmanlı Devleti'nde vergi vermekle yükümlü yönetilen halk reaya (I) ve tebaa (II) kavramlarıyla ifade edilmiştir. Öte yandan berâya ise yöneten ve askeri sınıf için kullanılan bir tabirdir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

11. Yazdığı şiirlerde "Avni" mahlasını kullanan Osmanlı padişahı II. Mehmet'tir. (Fatih Sultan Mehmet)

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

12. Soruda E seçeneğinde verilen Boğdan, Osmanlı şehzadelerinin deneyim kazanmaları amacıyla gönderildikleri şehzade sancaklarından biri değildir. Özellikle güvenlik nedeniyle belli başlı merkezler sancak olarak belirlenmiştir. Osmanlı Devleti'nde şehzadelerin gönderildiği önemli sancak merkezleri arasında; Manisa, Amasya, Trabzon, Kütahya, Aydın, Konya, Çankırı, Kastamonu, Teke ve Kefe yer almaktadır. Bunlardan Kefe, Kırım'ın güneyinde bulunan bir şehir olup Anadolu dışındaki tek şehzade sancağıdır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

13. Katıldığı sempozyumda "Osmanlı Sarayında Yaşam" başlıklı bir sunum yapan Doktora Öğrencisi Selen'in, konuşmasında "Mültezimlerin Faaliyetleri" konusuna yer vermesi beklenemez. Mültezimler, iltizam sistemi çerçevesinde salyaneli (yıllıklı) eyaletlerde ihale usulüyle vergi toplama hakkını kazanan kişilerdir. Dolayısıyla Osmanlı sarayındaki yaşamla bir ilgisi yoktur. Öte yandan Osmanlı sarayında; cülus törenleri, bayramlaşma merasimleri düzenlenmiş, elçiler huzura kabul edilmiş ve ayrıca acemi oğlanlara (iç oğlanları) eğitim de verilmiştir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

14. XV. yüzyılın mimar ustası olan Mimar Sinan'ın "ustalık eseri" olarak kabul edilen Osmanlı Klasik Dönemi'nin önemli mimari eseri Edirne Selimiye Camii'dir.

- **Çinili Köşk:** Osmanlı'da en eski tarihli köşk
- Süleymaniye Camii: Mimar Sinan'ın "kalfalık eseri"
- **Topkapı Sarayı:** Fatih Dönemi'nde inşa edilen ve en uzun süre yönetim merkezi olarak kullanılan saray
- **Sultan Ahmet Camii:** Avrupalıların "Mavi Cami" olarak nitelediği yapı

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

15. Soruda E seçeneğinde verilen "Dirlik kapsamındaki toprakların kaydını tutmak" defterdarın görev ve yetkileri arasında yoktur. Bu işlemi yapmak nişancının görevlerinden birildir. Öte yandan Osmanlı maliyesinin ve hazinesinin başındaki defterdar; akçenin değerini korumak, Beytülmal (Devlet Hazinesi) ile ilgili işlerde hüküm yazmak, rütbe ve dirlik verilecek kişileri padişaha bildirmek, bütçeyi hazırlayıp padişaha sunmak, ulufe dağıtımı yapmak gibi birçok görevi yerine getiriyordu.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

16. Soruda E seçeneğinde verilen "salyane" kavramı, Osmanlı Devleti'nde bir toprak çeşidi değildir. Salyane kavramı, "yıllık" anlamına gelmekte olup Osmanlı Devleti'nde timar sisteminin uygulanmadığı eyaletlerden yılda bir kez toplanan ve başkent İstanbul'a gönderilen vergiye verilen addır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

CBA Yayınları

OK-YAY

1. Osmanlı Devleti'nde "kul sistemi", kapıkulu askerleriyle askerî ve mülkî idareciler için kullanılan bir terimdir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi "kul sistemi" içerisinde değerlendirilemez?

A) Alaybeyi B) Sadrazam C) Kazasker
D) Yeniçeri ağası E) Beylerbeyi

2. **Osmanlı Devleti'nde Divanıhümayun'a başkanlık etme görevi, aşağıdaki padişahlardan hangisinin döneminde sadrazama bırakılmıştır?**

A) I. Murat
B) II. Murat
C) Yıldırım Bayezid
D) Fatih Sultan Mehmet
E) Kanuni Sultan Süleyman

3. **Osmanlı Devleti'nde padişahın emriyle bazı devlet, zümre ve şahıslara özel haklar tanımak üzere düzenlenen belgeye verilen ad, aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Berat B) İcazet C) Ahidname
D) Fütüvvetname E) Hal' fetvası

4. **1490-1574 yılları arasında yaşamış, Kanuni Sultan Süleyman'ın oluşturduğu kanunların hazırlanmasında katkıları olan; kadılık, kazaskerlik gibi görevlerin yanı sıra Osmanlı Devleti'nde otuz yıl şeyhülislamlık görevinde bulunan kişi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Ebussuûd Efendi
B) Âşıkpaşazâde
C) Kadızade-i Rumî
D) Kemalpaşazâde
E) Hoca Sadettin Efendi

5. **Osmanlı Klasik Dönem'de, sadrazamların "Serdar-ı Ekrem" unvanıyla ordu komutanı olarak sefere çıktıklarında İstanbul'da kendi adlarına hükûmet işlerini yürütmek üzere vekil olarak bıraktıkları görevli aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Naib B) Kazasker
C) Taht kadısı D) Şeyhülislam
E) Sadaret kethüdası

6. Osmanlı ordusunun en önemli bölümlerinden biri eyalet askerlerinden oluşmaktaydı.

Aşağıdakilerden hangisi eyalet ordusunda yer alan askerî birliklerden biridir?

A) Topçular B) Beşliler C) Cebeciler
D) Humbaracılar E) Yeniçeriler

7. **Osmanlı Devleti'nde, yazılan kitapların çoğaltılmasıyla ilgili faaliyet gösteren sanatçılara verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Hattat B) Mücellit C) Müstensih
D) Müellif E) Vakanüvis

8. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde oluşturulan sosyal yardım kurumlarından biri değildir?**

A) Darüleytam
B) Darülbedayi
C) Darüşşafaka
D) Hilal-i Ahmer Cemiyeti
E) Darülaceze

CBA Yayınları

CBA Yayınları
OK-YAY

9. **Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde Hint Deniz Seferleri'ne katılan ve Sumatra Adası'ndan İstanbul'a yaptığı yolculuğu esnasındaki izlenimlerini *Mir'at'ül-Memalik* adlı eserinde anlatan denizci aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Piri Reis B) Murat Reis
C) Kemal Reis D) Turgut Reis
E) Seydi Ali Reis

10. **Osmanlı Devleti'ne ilişkin aşağıda verilen kavram ve açıklama eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?**

A) Bac: Çarşı, pazar vergisi
B) Nakkaş: Minyatür sanatçılarına verilen unvan
C) Muid: Medrese öğrencilerine verilen isim
D) Mukataa: Geliri doğrudan hazineye giden toprak
E) Vakanüvis: Resmî tarihçilere verilen unvan

11. **Osmanlı Devleti'nde her yıl Mekke ve Medine'de ikamet eden seyyid ve şerifler ile bölgenin ileri gelenlerine, fakirlere ve hac güzergâhı üzerindeki halka gönderilen para ve hediyeleri dağıtmak için oluşturulan teşkilat aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kılıç alayı B) Hacegi grubu
C) Mekkâri teşkilatı D) Surre alayı
E) Redif teşkilatı

12. **XVII. yüzyılda yaşamış, "Hacı Kalfa" unvanıyla da anılan; *Keşf-üz-Zünnûn*, *Cihannüma*, *Fezleke-i Osmanî* gibi eserleriyle bilinen bilim adamı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Evliya Çelebi B) Molla Lütfi
C) Takiyüddin Mehmet D) Kadızâde-i Rumî
E) Kâtip Çelebi

13. I. Öşür
II. Avârız
III. Âdet-i ağnam

Yukarıdakilerden hangileri Osmanlı Devleti'nde İslam hukuku çerçevesinde alınan şer'i vergi değildir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

14. **Osmanlı timar sistemiyle ilgili olan "sahib-i arz" tabiri aşağıdakilerden hangisini ifade etmek için kullanılmıştır?**

A) Timarlı sipahiler
B) Mülk arazi sahipleri
C) Timar sahiplerinin yetiştirdikleri askerler
D) Vakıf sahipleri
E) Toprağı ekip biçen reaya

15. **Osmanlı Devleti'nde Divanıhümayun üyesi olan kazaskerin görevleri arasında;**

I. müderrisleri tayin etmek,
II. divandaki davalara bakmak,
III. kadılarla ilgili şikâyetleri incelemek

faaliyetlerinden hangileri yer alır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

16. **Osmanlı Devleti'nde, ticaret alanında yolcu ve malzeme taşıma işlerini meslek edinen gruplara ne ad veriliyordu?**

A) Hacegi B) Mekkâri C) Lonca
D) Muhtesip E) Ehl-i hibre

CBA Yayınları

OK-YAY

ÇÖZÜMLER

1. Osmanlı Devleti'nde "kul sistemi", kapıkulu askerleriyle askerî ve mülkî idareciler için kullanılan bir terimdir. Bir başka ifadeyle "kul sistemi", devşirme kökenli kişiler üzerinde padişahın emretme yetkisinin olması şeklinde de tanımlanabilir. Buna göre sadrazam, vezirler, beylerbeyi, alaybeyi, sancakbeyi, yeniçeri ağası, kapıkulu ordusu vb. kul sistemi içinde yer alır. Ancak mutlaka Müslüman kökenli olması gereken kazasker "kul sistemi" içerisinde değerlendirilemez.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

2. Osmanlı Devleti'nde Divanıhümayun'a başkanlık etme görevi, Fatih Sultan Mehmet Döneml'nde sadrazama bırakılmıştır. Bundaki amaç devlet işlerinin daha hızlı kararlar alınarak rahat bir şekilde yürütülmesi, buna bağlı olarak da merkezî otoritenin güçlendirilmesidir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

3. Osmanlı Devleti'nde padişahın emriyle bazı devlet, zümre ve şahıslara özel haklar tanımak üzere düzenlenen belgeye verilen ad Ahidname'dir.
   - **Berat:** Padişah tarafından verilen atama belgesi
   - **İcazet:** Diploma, kademe geçiş belgesi
   - **Fütüvvetname:** Ahilik kurumunda, esnafın uymakla yükümlü olduğu ilkeleri ihtiva eden belge
   - **Hal' fetvası:** Padişahın tahtan indirilmesine meşruiyet kazandıran belge

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

4. 1490-1574 yılları arasında yaşamış, Kanuni Sultan Süleyman'ın oluşturduğu kanunların hazırlanmasında katkıları olan; kadılık, kazaskerlik gibi görevlerin yanı sıra Osmanlı Devleti'nde otuz yıl şeyhülislamlık görevinde bulunan kişi Ebussuûd Efendi'dir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

5. Osmanlı Klasik Dönem'de, sadrazamların "Serdar-ı Ekrem" unvanıyla ordu komutanı olarak sefere çıktıklarında İstanbul'da kendi adlarına hükûmet işlerini yürütmek üzere vekil olarak bıraktıkları görevli sadaret kethüdasıdır. Sadaret kethüdası vezirlazamların yardımcısı olup XIX. yüzyılda Dâhiliye Nezaretine dönüştürülecektir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

6. Osmanlı ordusunun en önemli bölümlerinden biri eyalet askerlerinden oluşmaktaydı. Soruda B seçeneğinde verilen Beşliler eyalet ordusunda yer alan askerî birliklerden biridir. Ancak topçular, cebeciler, humbaracılar ve yeniçeriler merkez ordusu olarak da bilinen kapıkulu ordusunda yer alıyordu.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

7. Osmanlı Devleti'nde, yazılan kitapların çoğaltılmasıyla ilgili faaliyet gösteren sanatçılara müstensih denmiştir.
   - **Hattat:** Güzel yazı yazan, hat sanatıyla uğraşan kişi
   - **Mücellit:** Ciltleme yapan kişi
   - **Müellif:** Herhangi bir eserin yazarı
   - **Vakanüvis:** Resmî tarihçilere verilen ad

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

8. Soruda B seçeneğinde verilen Darülbedayi, Osmanlı Devleti'nde oluşturulan sosyal yardım kurumlarından biri değildir. Darülbedayi; 1914 yılında kurulan, Osmanlı Devleti'nde Batılı anlamda tiyatronun gelişmesinde önemli bir değişim sağlayan, aynı zamanda İstanbul Şehir Tiyatrolarının temelini oluşturan ilk konservatuvar kurumudur.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

CBA Yayınları

CBA Yayınları
OK-YAY

9. Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde Hint Deniz Seferleri'ne katılan ve Sumatra Adası'ndan İstanbul'a yaptığı yolculuğu esnasındaki izlenimlerini *Mir'at'ül-Memalik* adlı eserinde anlatan ünlü denizci Seydi Ali Reis'tir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

10. Soruda Osmanlı Devleti'ne ilişkin verilen kavram ve açıklama eşleştirmelerden C seçeneğindeki eşleştirme yanlıştır. Muid, medrese öğrencilerine verilen bir isim olmayıp müderrislerin yardımcısıdır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

11. Osmanlı Devleti'nde her yıl Mekke ve Medine'de ikamet eden seyyîd ve şerifler ile bölgenin ileri gelenlerine, fakirlere ve hac güzergâhı üzerindeki halka gönderilen para ve hediyeleri dağıtmak için oluşturulan teşkilat "Surre Alayı"dır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

12. XVII. yüzyılda yaşamış, "Hacı Kalfa" unvanıyla da anılan; *Keşf-üz-Zünnûn*, *Cihannüma*, *Fezleke-i Osmanî* gibi eserleriyle bilinen âlim Kâtip Çelebi'dir. Kâtip Çelebi ayrıca *Düstûrü'l-amel li-ıslâhi'l-halel* (*Bozuklukların Düzeltilmesinde Tutulacak Yollar*) adlı eserinde Osmanlı Devleti'nde yaşanan bazı yönetimsel sorunlara dikkat çekerek çareler aramıştır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

13. Soruda II. öncülde verilen avârız vergisiyle III. öncülde verilen âdet-i ağnam vergisi şer'i vergi değildir.

Osmanlı Devleti'nde Vergiler	
Şer'i Vergiler	**Örfi Vergiler**
• Öşür (Aşar) • Haraç • Cizye	• Adet-i Ağnam • Resm-i Çift • Çift-bozan • İspenç • Mücerred • Bennak • Avarız • Bâc • Amediye • İhtisap Resmî • Arusâne • Cerime • Yave (Kaçgun)

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

14. Osmanlı timar sistemiyle ilgili olan "sahib-i arz", Osmanlı toprak sisteminde kendilerine tahsis edilen timar arazilerinin gelirleriyle geçinenler için kullanılan bir tabir olup Osmanlı Devleti'nde bu kavramla kastedilen timarlı sipahilerdir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

15. Soruda tüm öncüllerde yer alan faaliyetler Osmanlı Devleti'nde Divanıhümayun üyesi olan kazaskerin görevleri arasında yer alır. Osmanlı'da hukuk ve eğitim işlerinden sorumlu olan kazasker; kadı ve müderris atamalarını yapar, divandaki davalara bakar, kadılarla ilgili şikâyetleri incelerdi.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

16. Osmanlı Devleti'nde, ticaret alanında yolcu ve malzeme taşıma işlerini meslek edinen gruplara mekkârî talfesi (grubu) adı verilmiştir.

- **Hacegi:** Ticaret erbabı, tüccar
- **Lonca:** Meslek örgütlenmesi
- **Muhtesip:** Çarşı, pazarı denetleyen görevli, zabıta
- **Ehl-i Hibre:** Bilirkişi, kalite kontrol uzmanı

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

CBA Yayınları

OK-YAY

1. **XVII. yüzyılda İstanbul isyanları arasında olan ve otuz civarında devlet adamının idamıyla sonuçlanan "Vak'a-i Vakvakiyye" (Çınar Olayı) aşağıdaki padişahlardan hangisinin döneminde yaşanmıştır?**

A) I. Ahmet B) II. Selim C) II. Mustafa
D) IV. Murat E) IV. Mehmet

2. XVI. yüzyılın sonlarından itibaren Yeniçeri Ocağı'nda "Devlet, ocak içindir." anlayışı hâkim olmuştur.

Bu durumun sonucu olarak;

I. hazinenin gelirleri,
II. savaşlardaki yenilgiler,
III. kapıkulu askerlerinin nüfuzu

unsurlarından hangilerinde bir artış olduğu savunulamaz?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

3. **1638'de İran üzerine yaptığı sefer sonrasında Bağdat'ı ele geçiren ve "Bağdat Fatihi" unvanı alan Osmanlı padişahı, aşağıdakilerden hangisidir?**

A) II. Osman B) I. Ahmet C) IV. Mehmet
D) IV. Murat E) III. Ahmet

4. **Osmanlı Devleti'nde IV. Mehmet (Avcı) Dönemi'nde sadrazamlık yapan Tarhuncu Ahmet Paşa'nın, yaptığı ıslahatlarda öncelik verdiği alan aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Eğitim B) Ordu C) Maliye
D) Din E) Yönetim

5. I. Ahmet Dönemi'nde tahta, hanedandan en yaşlı ve en akıllı olanın geçmesi usulü olan "Ekber ve Erşed" sistemi uygulamaya konmuştur.

Bu uygulamayla;

I. taht kavgalarını önlemek;
II. hanedanın sürekliliğini sağlamak,
III. egemenlik anlayışında değişiklik yapmak

amaçlarından hangileri gözetilmiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

6. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde XVII. yüzyılda askerî ve mali alanda yaşanan gelişmelerden biri değildir?**

A) Kapıkulu sayısının artması
B) Boşalan dirlik toprakların tespitinin yapılması
C) İltizam sisteminin yaygınlaşması
D) Mühendishane-i Berr-i Hümayunun açılması
E) Timar sahibi tarafından yetiştirilen cebelü sayısının azalması

7. **Osmanlı Devleti'nin, XVII. yüzyılda timar sisteminin bozulması nedeniyle Anadolu'da güvenliği sağlamak için orduya aldığı ücretli askerlere verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Redif B) Cebelü C) Cebeci
D) Sekban E) Azap

8. **Osmanlı devlet teşkilatındaki bozuklukların sebepleri ve bunların düzeltilmesi için Koçi Bey tarafından "Risale" adıyla rapor sunulan Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) I. Mustafa B) II. Osman C) IV. Murat
D) IV. Mehmet E) II. Mustafa

CBA Yayınları

CBA Yayınları
OK-YAY

9. XVII. yüzyıl başlarından itibaren yoğun savaşların yanı sıra Celâli isyanlarının da etkisiyle Osmanlı ekonomisi olumsuz etkilenmiş ve devlet malî açıdan sıkıntılı bir döneme girmiştir.

Bu durumun;

I. fiyat artışlarının yaşanması,

II. timarlı asker sayısının azalması,

III. köyden kentlere göçlerin artması

gelişmelerinden hangilerine ortam hazırladığı savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

10. **1621 Hotin Seferi sonrasında merkez ordusunda ıslahat yapmayı düşünen, "Genç" lakabıyla da bilinen Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) II. Mustafa B) II. Osman C) I. Ahmet
D) IV. Murat E) IV. Mehmet

11. **IV. Mehmet (Avcı) Dönemi sadrazamlarından biri olup II. Viyana Kuşatması'nda "Serdar-ı Ekrem" unvanıyla ordunun başında yer alan, kuşatmanın başarısız olması nedeniyle idam edilen devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Cezayirli Gazi Hasan Paşa
B) Tarhuncu Ahmet Paşa
C) Nevşehirli Damat İbrahim Paşa
D) Köprülü Mehmet Paşa
E) Merzifonlu Kara Mustafa Paşa

12. **Nizam-ı Âlem anlayışı çerçevesinde Fatih Kanunnamesi ile padişahlara tanınan kardeşlerini öldürebilme yetkisi, aşağıdaki padişahlardan hangisinin döneminde kaldırılmıştır?**

A) I. Ahmet B) II. Osman C) III. Murat
D) II. Selim E) IV. Mehmet

13. Osmanlı Devleti'nde, XVII. yüzyılda Anadolu'da ortaya çıkan Celâli İsyanları sonucunda köyden kente büyük kitlesel bir göç başlamış, bu göç dalgası yaklaşık yedi yıl sürmüştür.

Yaşanan bu göç olayına verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tehcir B) Seferiye
C) Sevk ve İskân D) İmdadiye
E) Büyük Kaçgun

14. **Osmanlı Devleti'nde XVII. yüzyılda ortaya çıkan "Beşik Ulemalığı" kavramı aşağıdaki alanlardan hangisinde yaşanan bozulmaların bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır?**

A) Maliye B) Ordu C) Sanat
D) Yönetim E) Eğitim

15. **Osmanlı Devleti'nde XVII. yüzyılda uygulamaya konulan Kafes Sistemi'nin;**

I. şehzadelerin tecrübesiz kalması,

II. devlet ile halk arasındaki diyalogun kopması,

III. saray kadınlarının yönetimdeki etkisinin artması

durumlarından hangilerine yol açtığı söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

16. **Osmanlı Devleti'nde saray masraflarını azaltıp, modern anlamda ilk kez "denk bütçe" hazırlayan devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Gedik Ahmet Paşa
B) Köprülü Mehmet Paşa
C) Tiryaki Hasan Paşa
D) Tarhuncu Ahmet Paşa
E) Kemankeş Kara Mustafa Paşa

CBA Yayınları

OK-YAY

ÇÖZÜMLER

1. XVII. yüzyılda İstanbul isyanları arasında olan ve otuz civarında devlet adamının çınar ağacına asılarak idamıyla sonuçlanan "Vak'a-i Vakvakiyye" (Çınar Olayı), "Avcı" lakabıyla da bilinen IV. Mehmet Dönemi'nde yaşanmıştır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

2. XVI. yüzyılın sonlarından itibaren Yeniçeri Ocağı'nda "Devlet, ocak içindir." anlayışı hâkim olmuştur. Bu anlayış merkez ordusu olan Yeniçeri Ocağı'nın bozulması anlamına gelmektedir. Bu bağlamda; savaşlarda alınan yenilgilerde ve kapıkulu askerlerinin nüfuzunda artış olduğu söylenebilir. Fakat hazinenin gelirlerinde artış olmadığı gibi süreç içinde giderlerinde ciddi artış olmuştur.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

3. 1638'de İran üzerine yaptığı sefer sonrasında Bağdat'ı ele geçiren ve "Bağdat Fatihi" unvanı alan Osmanlı padişahı IV. Murat'tır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

4. Osmanlı Devleti'nde IV. Mehmet (Avcı) Dönemi'nde sadrazamlık yapan Tarhuncu Ahmet Paşa'nın, yaptığı ıslahatlarda öncelik verdiği alan maliyedir. Sadrazam Tarhuncu Ahmet Paşa saray masraflarını kısarak ilk kez modern anlamda denk bütçe hazırlamış, fakat çıkarları zedelenen saray eşrafının da desteğiyle öldürülmüştür.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

5. I. Ahmet Dönemi'nde tahta, hanedandan en yaşlı ve en akıllı olanın geçmesi usulü olan "Ekber ve Erşed" sistemi uygulamaya konmuştur. Bu uygulamayla; taht kavgalarını önlemek (I), hanedanın sürekliliğini sağlamak (II) ve merkezi otoriteyi güçlendirmek amaçları gözetilmiştir. Egemenlik anlayışında değişiklik yapmak gibi bir amaç söz konusu değildir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

6. Soruda D seçeneğinde verilen "Mühendishane-i Berr-i Hümayunun açılması" Osmanlı Devleti'nde XVII. yüzyılda askerî ve malî alanda yaşanan gelişmelerden biri değildir. Kara mühendishanesi olarak bilinen Mühendishane-i Berr-i Hümayun XVIII. yüzyılda, III. Selim Dönemi'nde açılmıştır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

7. Osmanlı Devleti'nin XVII. yüzyılda tımar sisteminin bozulması nedeniyle Anadolu'da güvenliği sağlamak için orduya aldığı ücretli askerlere "sekban" adı verilmiştir.

- **Redif:** II. Mahmut Dönemi'nde sancaklarda teşkil edilen ordu
- **Cebelü:** Tımar sahibinin beslediği atlı asker
- **Cebeci:** Kapıkulu Ocağı'nda silah bakımı ve onarımından sorumlu sınıf
- **Azap:** Sınır kalelerinde güvenliği sağlayan bekâr ve gönüllü asker

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

8. Osmanlı devlet teşkilatındaki bozuklukların sebepleri ve bunların düzeltilmesi için Koçi Bey tarafından "Risale" adıyla rapor sunulan Osmanlı padişahı IV. Murat'tır. XVII. yüzyılda Koçi Bey dışında ayrıca risale yazanlar arasında; Veysî, Kâtip Çelebi, Lütfi Paşa, Gelibolulu Mustafa Âli, Hasan Kâfi el-Akhisari, Aziz Efendi gibi devlet adamları sayılabilir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

CBA Yayınları

CBA Yayınları
OK-YAY

9. XVII. yüzyıl başlarından itibaren yoğun savaşların yanı sıra Celâli isyanlarının da etkisiyle Osmanlı ekonomisi olumsuz etkilenmiş ve devlet malî açıdan sıkıntılı bir döneme girmiştir. Bu durum; fiyat artışlarının yaşanmasına (I), timarlı asker sayısının azalmasına (II) ve köyden kentlere göçlerin artmasına (III) ortam hazırlamıştır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

10. 1621 Hotin Seferi sonrasında merkez ordusunda ıslahat yapmayı düşünen, "Genç" lakabıyla da bilinen Osmanlı padişahı II. Osman'dır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

11. IV. Mehmet (Avcı) Dönemi sadrazamlarından biri olup II. Viyana Kuşatması'nda "Serdar-ı Ekrem" unvanıyla ordunun başında yer alan, kuşatmanın başarısız olması nedeniyle idam edilen devlet adamı Merzifonlu Kara Mustafa Paşa'dır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

12. Osmanlı Devleti'nde, "Nizam-ı Âlem" anlayışı çerçevesinde Fatih Kanunnamesi ile padişahlara tanınan kardeşlerini öldürebilme yetkisi, I. Ahmet Dönemi'nde "Ekber ve Erşed" sisteminin benimsenmesiyle birlikte kaldırılmıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

13. Osmanlı Devleti'nde, XVII. yüzyılda Anadolu'da ortaya çıkan Celâli İsyanları sonucunda köyden kente büyük kitlesel bir göç başlamış, bu göç dalgası yaklaşık yedi yıl sürmüştür. Yaşanan bu göç olayına "Büyük Kaçgun" adı verilmiştir. Büyük Kaçgun, köylülerin iktisadi baskılara ve artan vergi yüküne dayanamayarak, yasak olmasına rağmen köylerini terk etmeleridir. Halkın, merkezi hükûmetin ulaşamadığı yerlere gitmesiyle, devletin vergi gelirleri ciddî oranda düşmüştür. Şehirlerin tarım ürünü ihtiyacının ve ihtiyaçlarının karşılanmasında zorluklar yaşanmıştır. Osmanlı ekonomisi Büyük Kaçgun'la birlikte ciddî sorunlar yaşamaya başlamıştır. Ekonomik büyüme dönemi son bulmuş, ekonomik durgunluk ve daralma dönemi başlamıştır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

14. Osmanlı Devleti'nde XVII. yüzyılda ortaya çıkan "Beşik Ulemalığı" kavramı eğitim alanında yaşanan bozulmaların bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır. Beşik Ulemalığı en basit tanımıyla "âlimin oğlu, alimdir." şeklinde ifade edilebilir. Bu anlayışın devlete verdiği zararlar oldukça fazladır. Devlet görevlilerinin seçiminde liyakat bozulmuş, eğitim faaliyetleri aksamış ve eğitim sistemi bozulmuş, devlet bilimsel gelişmeleri yakalayamamış ve teknolojik olarak geride kalmış, hukuk ve adalet düzeni yozlaşmış, adam kayırmacılık ve rüşvet artmış, toplumsal adaletin bozulması isyanların artmasına neden olmuştur. (Suhte İsyanları, Celâli İsyanları gibi)

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

15. Osmanlı Devleti'nde XVII. yüzyılda uygulamaya konulan Kafes Sistemi; devlet ile halk arasındaki diyalogun kopmasına (I), şehzadelerin devlet yönetimi konusunda tecrübesiz kalmasına (II) ve saray kadınlarının yönetimde etkisinin artmasına (III) yol açmıştır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

16. Osmanlı Devleti'nde XVII. yüzyıl ıslahatçılarından biri olup saray masraflarını azaltarak modern anlamda ilk kez "denk bütçe" hazırlayan devlet adamı Tarhuncu Ahmet Paşa'dır. Yaptığı çalışmalar saray çevresinden bazı grupların ve saray kadınlarının tepkisiyle karşılaşmış, çalışmaları hayatına mâl olmuştur.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

ÇBA Yayınları

OK-YAY

1. XVI. yüzyıl sonlarından itibaren ateşli silahların yaygınlaşmasıyla birlikte Osmanlı Devleti'nde timarlı sipahi sayısı azalmış, ulufeli asker sayısı artmıştır.

Bu durum;

I. ordu,

II. maliye,

III. eğitim

alanlarından hangilerinde düzenleme yapılmasına neden olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

2. **Osmanlı Devleti'nde şeyhülislamın yetkilerini sınırlandıran ve saray dışından evlenerek sosyal alanda ıslahat yapan ilk Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) II. Osman B) I. Ahmet C) IV. Murat
D) II. Mustafa E) III. Ahmet

3. **Aşağıdakilerden hangisi XVII. yüzyılda çıkan Celali İsyanlarının nedenlerinden biri değildir?**

A) Vergi oranlarının yükseltilmesi
B) Timar dağıtımında haksızlıklar yapılması
C) Devlet otoritesinin zaafa uğraması
D) Kapıkulu ordusunda bozulmaların yaşanması
E) Taşrada yöneticilerin halka baskı uygulaması

4. ***Düstûrü'l-amel li-ıslâhi'l-halel*** *(Bozuklukların Düzeltilmesinde Tutulacak Yollar)* **adlı eserinde Osmanlı Devleti'ndeki bazı yönetim sorunlarına dikkat çeken XVII. yüzyıl düşünürü aşağıdakilerden hangisidir?**

A) İbn-i Haldun B) Lütfi Paşa
C) Kâtip Çelebi D) Evliya Çelebi
E) Koçi Bey

5. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde XVII. yüzyıldaki ıslahatların özelliklerinden biri değildir?**

A) Bir devlet politikası haline gelememiştir.
B) Halkın istekleri ve desteğiyle hız kazanmıştır.
C) Köklü ıslahatlar yapılamamış, yapılan çalışmalar yüzeysel kalmıştır.
D) Baskı, şiddet ve korku unsurları kullanılmıştır.
E) Avrupa'daki gelişmeler örnek alınmamıştır.

6. **XVII. yüzyılda yaşanan;**

I. Celâli,

II. Eyalet,

III. İstanbul

isyanlarından hangileri doğrudan merkez ordusu tarafından çıkarılmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

7. **Osmanlı Devleti'nde timar sisteminin bozulmasının aşağıdaki alanlardan hangisine olumsuz etkisi olduğu savunulamaz?**

A) Tarım B) Güvenlik C) Ticaret
D) Maliye E) Askerlik

8. **II. Osman'ın (Genç) tahttan indirilerek öldürülmesine neden olan olay aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Saray masraflarını kısması
B) Cülus bahşişini kaldırması
C) Yeniçeri Ocağı'nı kaldırmak istemesi
D) Saray dışından evlilik yapması
E) İlmiye sınıfının yetkilerini kısıtlaması

CBA Yayınları

CBA Yayınları
OK-YAY

9. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde XVII. yüzyıl ıslahatçılarından biri değildir?**

A) IV. Murat
B) Köprülü Mehmet Paşa
C) II. Osman (Genç)
D) Ahmet Cevdet Paşa
E) Tarhuncu Ahmet Paşa

10. **Osmanlı Devleti'nde XVII. yüzyılda;**

I. hukuk,
II. askerlik,
III. maliye

alanlarının hangilerinde ıslahat çalışmaları yapılmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

11. **Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlı Devleti'nde XVII. yüzyılda çıkan isyanlardan biri değildir?**

A) Kalenderoğlu B) Karayazıcı
C) Tavil Ahmet D) Gürcü Nebî
E) Bozoklu Celâl

12. **IV. Mehmet Dönemi'nde saraya birtakım şartlar öne sürerek sadrazamlık makamına gelen devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kuyucu Murat Paşa
B) Tarhuncu Ahmet Paşa
C) Köprülü Mehmet Paşa
D) Merzifonlu Kara Mustafa Paşa
E) Köprülü Fazıl Ahmet Paşa

13. "XVII. yüzyılda Osmanlı Devlet Teşkilatı" **adlı bir proje hazırlayan Cemre'nin, çalışmasında aşağıdaki uygulamaların hangisine yer vermesi beklenemez?**

A) Timar B) İltizam C) Esham
D) Müsadere E) Sancak

14. **Aşağıdakilerden hangisinin XVII. yüzyılda Osmanlı maliyesine olumsuz bir etki yaptığı söylenemez?**

A) Timar sisteminin bozulması
B) Sık sık padişah değişikliği yaşanması
C) Ulufeli asker sayısının artması
D) Köylünün toprağı bırakarak şehirlere göç etmesi
E) Medreselerdeki öğrenci sayısının artması

15. "Girit Fatihi" **unvanıyla bilinen, IV. Mehmet (Avcı) Dönemi'nde sadrazamlık yapan ve askerlik, maliye, güvenlik gibi birçok alanda ıslahat yapan devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Tiryaki Hasan Paşa
B) Kuyucu Murat Paşa
C) Tarhuncu Ahmet Paşa
D) Merzifonlu Kara Mustafa Paşa
E) Köprülü Fazıl Ahmet Paşa

16. **Osmanlı Devleti'nde XVII. yüzyılda kahvehaneleri kapatarak, İstanbul'da ilk kez gece sokağa çıkmayı ve içki, tütün kullanımını yasaklayan padişah aşağıdakilerden hangisidir?**

A) II. Selim B) I. Ahmet C) IV. Murat
D) II. Osman E) IV. Mehmet

CBA Yayınları

OK-YAY

ÇÖZÜMLER

1. XVI. yüzyıl sonlarından itibaren ateşli silahların yaygınlaşmasıyla birlikte Osmanlı Devleti'nde timarlı sipahi sayısı azalmış, ulufeli asker sayısı artmıştır. Bu durum, ordu (I) ve maliye (II) alanlarında düzenleme yapılmasına neden olmuştur. Eğitim alanının yaşanan bu gelişmelerle doğrudan bir ilgisi yoktur.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

2. Osmanlı Devleti'nde şeyhülislamın yetkilerini sınırlandıran ve saray dışından evlenerek sosyal alanda ıslahat yapan ilk Osmanlı padişahı II. (Genç) Osman'dır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

3. Soruda D seçeneğinde verilen açıklama XVII. yüzyılda çıkan Celali İsyanlarının nedenleri arasında gösterilemez. Nitekim kapıkulu ordusunda bozulmaların yaşanması doğrudan merkez (İstanbul) isyanlarıyla bağlantılı bir gelişmedir. Öte yandan Celali İsyanlarının nedenleri arasında; Vergi oranlarının yükseltilmesi, timar dağıtımında haksızlıklar yapılması, devlet otoritesinin zaafa uğraması ve taşrada yöneticilerin halka baskı uygulaması gibi unsurları sayabiliriz.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

4. *Düstûrü'l-amel li-ıslâhi'l-halel* (*Bozuklukların Düzeltilmesinde Tutulacak Yollar*) adlı eserinde Osmanlı Devleti'ndeki bazı yönetim sorunlarına dikkat çeken XVII. yüzyıl düşünürü Kâtip Çelebi'dir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

5. Soruda B seçeneğinde verilen "Halkın istekleri ve desteğiyle hız kazanmıştır." bilgisi XVII. yüzyıldaki ıslahatların özelliklerinden biri değildir. Osmanlı Devleti'nde ıslahatlar devlet adamları tarafından yapılmış, halka inilememiştir. XVII. yüzyıl ıslahatları;

- Bir devlet politikası haline gelememiştir.
- Köklü ıslahatlar yapılamamış, yapılan çalışmalar da yüzeysel kalmıştır.
- Baskı, şiddet ve korku unsurları kullanılmıştır.
- Avrupa'daki gelişmeler örnek **alınmamıştır**.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

6. XVII. yüzyılda yaşanan ve "Vak'a-i Vakvakiyye", "II. Osman'ın Katli" gibi önemli gelişmelere neden olan İstanbul isyanları (III) doğrudan merkez ordusu tarafından çıkarılmıştır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

7. Osmanlı Devleti'nde timar sisteminin bozulması devletin birçok alanında olumsuz etki yaratmıştır. Tarım, güvenlik, maliye ve askerlik bu alanların başında gelmektedir. Fakat timar sisteminin bozulması ticaret alanını etkilememiştir. Nitekim devlete ait toprakların askerî ve idarî amaçlarla tahsisine dayanan timar sisteminin ticarî hayatla doğrudan bağlantısı yoktur.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

8. II. Osman'ın (Genç) tahttan indirilerek öldürülmesine neden olan olay Yeniçeri Ocağı'nı kaldırmak istemesidir. 1621 Hotin Seferi sonrasında merkez ordusunda ıslahat yapmayı düşünen II. Osman, bu düşüncesi nedeniyle yeniçeriler tarafından tahttan indirilerek öldürülmüştür.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

CBA Yayınları

CBA Yayınları
ÖK-YAY

9. Soruda D seçeneğinde verilen Ahmet Cevdet Paşa XVII. yüzyıl ıslahatçıları arasında yer almaz. Ahmet Cevdet Paşa XIX. yüzyıl devlet adamlarından biri olup ünlü bir vakanüvistir. Ayrıca kendisi Mecelle'yi hazırlayan komisyonun başkanlığını da yapmıştır. XVII. yüzyıl ıslahatçı devlet adamları şunlardır: III. Mehmet, I. Ahmet, Kuyucu Murat Paşa, II. (Genç) Osman, IV. Murat (Bağdat Fatihi), Tarhuncu Ahmet Paşa, Köprülü Mehmet Paşa, Köprülü Fazıl Ahmet Paşa, Köprülü Fazıl Mustafa Paşa ve Amcazâde Hüseyin.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

10. Osmanlı Devleti'nde XVII. yüzyılda yapılan ıslahatlar askerî (II) ve maliye (III) alanlarında yoğunlaşmış olup eğitim ve hukuk alanlarında ıslahat yapılmamıştır. Hatta hukuk alanında yapılan ıslahatlar ilk kez XIX. yüzyılda karşımıza çıkmaktadır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

11. Soruda E seçeneğinde verilen Bozoklu Celâl İsyanı, Osmanlı Devleti'nde XVII. yüzyılda çıkan isyanlardan biri değildir. Bozoklu Celâl İsyanı, Yavuz Sultan Selim Dönemi'nde Tokat'ta çıkan bir ayaklanmadır. Osmanlı Devleti'nde XVII. yüzyılda çıkan isyanların bazıları şunlardır: Karayazıcı, Tavil Ahmet, Canbolatoğlu, Kalenderoğlu, Katırcıoğlu, Gürcü Nebî, Deli Hasan, Abaza Ahmet Paşa, Vardar Ali Paşa ve Yeniçeri isyanları.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

12. IV. Mehmet Dönemi'nde saraya birtakım şartlar öne sürerek sadrazamlık makamına gelen devlet adamı Köprülü Mehmet Paşa'dır. Öne sürdüğü şartlar şunlardır:

- Saray, devlet işlerine karışmayacak
- Sunacağı her türlü teklif kabul edilecek
- Memurları istediği şekilde atayabilecek
- Kendisi hakkında şikâyet olduğunda yargılama olmadan cezalandırılmayacak

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

13. XVII. yüzyılda Osmanlı Devlet Teşkilatı" adlı bir proje hazırlayan Cemre'nin, çalışmasında Esham sistemine yer vermesi beklenemez. Nitekim Esham sistemi, bir iç borçlanma yöntemi olarak ilk kez XVIII. yüzyılda uygulamaya konmuştur.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

14. Soruda E seçeneğinde verilen gelişmenin XVII. yüzyılda Osmanlı maliyesine olumsuz bir etki yaptığı söylenemez. Medreselerdeki öğrenci sayısının artması devlet hazinesini doğrudan etkileyen bir gelişme değildir. Öyle ki medrese gibi vakıf kurumlarının tüm masrafları vakıf gelirlerinden karşılanmıştır. Fakat timar sisteminin bozulması, sık sık padişah değişikliği yaşanması, ulufeli asker sayısının artması ve köylünün toprağı bırakarak şehirlere göç etmesi Osmanlı maliyesine büyük darbe vuracaktır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

15. Osmanlı Devleti'nde IV. Mehmet (Avcı) Dönemi'nin en ünlü sadrazamlarından biri olan, askerî ve mali alanlarda yaptığı ıslahatlarla ön plana çıkan ve "Girit Fatihi" unvanıyla bilinen devlet adamı Köprülü Fazıl Ahmet Paşa'dır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

16. Osmanlı Devleti'nde XVII. yüzyılda kahvehaneleri kapatarak, İstanbul'da ilk kez gece sokağa çıkmayı ve içki, tütün kullanımını yasaklayan padişah, "Bağdat Fatihi" unvanıyla da bilinen IV. Murat'tır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

CBA Yayınları

OK-YAY

1. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde XVIII. yüzyılda askerî ve malî alanda yapılan uygulamalardan biri değildir?**

A) Esham usulünün uygulamaya konması
B) Müsadere sisteminin kaldırılması
C) Nizam-ı Cedit adıyla modern bir ordu kurulması
D) Yerli malı kullanımının teşvik edilmesi
E) Mühendishane-i Berri-i Hümayunun açılması

2. **1798 yılında Napolyon tarafından işgal edilen ve III. Selim Dönemi'nde Osmanlı Devleti ile Fransa arasındaki ilişkilerin bozulmasına neden olan yer aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Suriye B) Cezayir C) Mısır
D) Lübnan E) Ürdün

3. **Osmanlı Devleti'nde, Avrupa'dan getirilen ve "Humbaracı Ahmet Paşa" ismini alan ilk yabancı askerî uzman aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kont de Bonneval
B) Baron de Tott
C) Helmuth von Moltke
D) Calisto Guateli
E) Guiseppe Donizetti

4. **III. Selim Dönemi'nde, devletin aksayan yönlerine çare bulmak için çeşitli devlet adamlarına hazırlatılan raporlara ne ad verilmiştir?**

A) Hüccet B) İcazet C) Berat
D) Layiha E) Buyruk

5. **Aşağıdakilerden hangisi Lale Devri ıslahatları arasında gösterilemez?**

A) İlk Türk matbaasının kurulması
B) Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılması
C) Avrupa'da ilk kez elçiliklerin açılması
D) İlk kez itfaiye örgütü oluşturulması
E) İstanbul'da çini fabrikasının açılması

6. **XVIII. yüzyılda Yirmisekiz Mehmet Çelebi tarafından kaleme alınan ve Osmanlı Devleti'nin Batı'ya açılan ilk kapısı olarak da kabul edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?**

A) *Surname* B) *Cihannüma*
C) *Sefaretname* D) *Siyasetname*
E) *Seyahatname*

7. Osmanlı Devleti'nde, XVIII. yüzyıldan itibaren uygulanan ve vergi kaynaklarının ömür boyu kiraya verilmesi anlamına gelen Malikâne Sistemi'nde belirli bir satış bedeli vardı.

Aşağıdakilerden hangisi, sistemin bir parçası olan bu satış bedeline verilen addır?

A) Arpalık B) Gedik C) Paşmaklık
D) Muaccele E) Muhassıllık

8. **Osmanlı Devleti'nde, Avrupa başkentlerinde ilk kez daimî elçiliklerin açılması aşağıdaki padişahlardan hangisinin döneminde gerçekleştirilmiştir?**

A) III. Selim B) II. Mahmut
C) III. Mustafa D) I. Abdülhamit
E) III. Ahmet

CBA Yayınları

CBA Yayınları
OK-YAY

9. **Osmanlı Devleti'nde;**

I. esham,

II. müsadere,

III. iltizam

sistemlerinden hangileri ilk kez XVIII. yüzyılda uygulamaya konmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

10. **Osmanlı Devleti'nde, III. Ahmet'in tahttan indirilip yerine I. Mahmut'un getirilmesiyle sonuçlanan ve Lale Devri'nin sona ermesine neden olan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Buçuktepe İsyanı
B) Vak'a-i Vakvakiyye
C) Patrona Halil İsyanı
D) Edirne Vak'ası
E) Kabakçı Mustafa İsyanı

11. **Osmanlı Devleti'nde ilk daimî elçi olarak görevlendirilen Yusuf Agâh Efendi'nin görev yaptığı Avrupa başkenti aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Londra B) Berlin C) Paris
D) Viyana E) Roma

12. **Osmanlı Devleti'nde XVIII. yüzyılda, Fransızcanın askerî ve teknik okullarda okutulması ilk kez aşağıdaki padişahlardan hangisinin döneminde başlamıştır?**

A) III. Selim B) III. Mustafa
C) I. Mahmut D) I. Abdülhamit
E) III. Ahmet

13. **Aşağıdakilerden hangisi, III. Selim Dönemi'nde yapılan Nizam-ı Cedit yenilikleri arasında yer almaz?**

A) Sekban-ı Cedit ordusunun kurulması
B) İrad-ı Cedit adında bir hazinenin kurulması
C) İlk devlet matbaasının (Matbaa-i Âmire) açılması
D) Fransızcanın askerî okullarda yabancı dil olarak okutulması
E) Mühendishane-i Berrî-i Hümayun adıyla kara mühendishanesinin açılması

14. **Osmanlı Devleti'nin 1774 Küçük Kaynarca Antlaşması'nın getirdiği malî yük nedeniyle oluşan bütçe açığını kapatmak amacıyla iç borçlanmaya gittiği sistemin adı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Tağşiş B) İltizam C) Esham
D) Muaccele E) Mallkâne

15. **1703 yılında II. Mustafa'nın tahttan indirilmesi ve Şeyhülislam Feyzullah Efendi'nin katli ile sonuçlanan "Edirne Vakası" sonrasında tahtta geçen Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) III. Selim B) III. Ahmet C) I. Mahmut
D) IV. Murat E) IV. Mehmet

16. **Osmanlı Devleti'nde XVIII. yüzyılda görülen;**

I. ilk daimî elçiliklerin açılması,

II. ilk özel matbaanın kurulması,

III. ilk itfaiye örgütünün kurulması

gelişmelerinden hangileri III. Ahmet Dönemi'nde gerçekleşmiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

CBA Yayınları

OK-YAY

ÇÖZÜMLER

1. Osmanlı Devleti'nde XVIII. yüzyılda askerî ve malî alanda yapılan uygulamalara; *esham* usulünün uygulamaya konması, Nizam-ı Cedit adıyla modern bir ordu kurulması, yerli malı kullanımının teşvik edilmesi ve Mühendishane-i Berri-i Hümayunun açılması gösterilebilir. Soruda B seçeneğinde verilen gelişme ise XVIII. yüzyılda askerî ve malî alanda yapılan uygulamalardan biri değildir. Müsadere sisteminin kaldırılması öncelikle II. Mahmut Dönemi'nde önemli ölçüde sağlamış, akabinde Tanzimat Dönemi'nde tamamen kaldırılmıştır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

2. 1798 yılında Napolyon tarafından işgal edilen ve III. Selim Dönemi'nde Osmanlı Devleti ile Fransa arasındaki ilişkilerin bozulmasına neden olan yer Mısır'dır. Napolyon'un Mısır'ı işgal etmesi üzerine Osmanlı Devleti, İngiltere ve Rusya ile ittifak yaparak Fransa'ya karşı ilk kez denge siyaseti uygulamıştır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

3. Osmanlı Devleti'nde, Avrupa'dan getirilen ve "Humbaracı Ahmet Paşa" ismini alan ilk yabancı askerî uzman Kont de Bonneval'dir. Beylerbeyi pâyesiyle Humbaracı Ocağı'nın başına getirilen ve bundan böyle Humbaracı Ahmet Paşa diye şöhret bulan Bonneval işe ulufeli bir humbaracı sınıfı kurmakla başlamış ve bunun için bir nizamnâme hazırlamıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

4. III. Selim Dönemi'nde, devletin aksayan yönlerine çare bulmak için çeşitli devlet adamlarına hazırlatılan raporlara layiha adı verilmiştir.
   - **Hüccet:** Şer'î mahkemelerde sunulan kanıt, delil ya da düzenlenen hukukî belge
   - **İcazet:** Diploma, kademe geçiş belgesi
   - **Berat:** Atama belgesi
   - **Buyruk:** Padişah emri, ferman

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

5. Soruda B seçeneğinde verilen gelişme Lale Devri ıslahatları arasında gösterilemez. Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılması XIX. yüzyılda, II. Mahmut Dönemi'nde gerçekleşen bir gelişmedir. Askerî alanda herhangi bir ıslahatın olmadığı Lale Devri'nde daha çok kültür, sanat, edebiyat, bilim ve teknik alanlarında ıslahat yapılmıştır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

6. III. Ahmet Dönemi'nde (Lale Devri) Paris'e gönderilen ilk geçici elçi olan Yirmi Sekiz Çelebi Mehmet'in, görev yaptığı süre içerisinde kaleme aldığı ve bir anlamda Osmanlı'nın Batı'ya açılan ilk kapısı olarak da kabul edilen eser *Sefaretname*'dir. Sefaretname, Osmanlı Devleti tarafından gönderilen elçilerin; görevlendirildikleri bölgenin siyasi, askerî, ekonomik ve kültürel yapısına dair gözlemlerini aktardıkları raporların genel adıdır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

7. Osmanlı Devleti'nde, XVIII. yüzyıldan itibaren uygulanan ve vergi kaynaklarının ömür boyu kiraya verilmesi anlamına gelen Malikâne Sistemi'nde belirli bir satış bedeli vardı. Sistemin önemli bir parçası olan bu satış bedeline "muaccele" adı verilmiştir.
   - **Arpalık:** Devlet memurlarına hizmetteyken maaşlarına ilaveten, görevden ayrıldıktan sonra ise bir nevi emekli maaşı olarak tahsis edilen gelir
   - **Gedik:** İş yeri açma ruhsatı
   - **Paşmaklık:** Osmanlılarda hanedana mensup kadınlara tahsis edilen arazi
   - **Muhassıl:** Devlete ait vergi ve resimleri tahsil eden görevli

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

8. Osmanlı Devleti'nin Avrupa'nın çeşitli merkezlerinde ilk daimî elçilikleri açması III. Selim Dönemi'nde gerçekleşmiştir. Bu dönemde Osmanlı'nın ilk daimî elçisi olan Yusuf Agâh Efendi İngiltere'ye gönderilmiş ve kendisi Londra'da görev yapmıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

CBA Yayınları

CBA Yayınları
OK-YAY

9. Soruda öncüllerde yer alan sistemlerden sadece esham sistemi (I) Osmanlı Devleti'nde ilk kez XVIII. yüzyılda uygulamaya konulmuştur. Müsadere sistemi XV. yüzyıldan itibaren uygulanan ve Tanzimat Dönemi'nde kaldırılan bir sistemdir. Öte yandan iltizam sistemi de XV. yüzyıl ortalarından bu yana uygulanagelen ve devlete ait vergi gelirinin özel bir şahsa verilmesini öngören bir sistemdir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

10. Osmanlı Devleti'nde, 1730 yılında III. Ahmet'in tahttan indirilip yerine I. Mahmut'un getirilmesiyle sonuçlanan ve Lale Devri'nin sona ermesine neden olan gelişme Patrona Halil İsyanı'dır.

- **Buçuktepe İsyanı:** İlk yeniçeri isyanı (1446)
- **Vak'a-i Vakvakiyye:** IV. Mehmet Dönemi'nde otuzdan fazla devlet adamının idamıyla sonuçlanan isyan (Çınar Olayı)
- **Edirne Vak'ası:** 1703 yılında çıkan ve II. Mustafa'nın tahttan indirilip yerine III. Ahmet'in cülusu ile sonuçlanan ayaklanma
- **Kabakçı Mustafa İsyanı:** 1807'de Nizam-ı Cedit ve III. Selim Dönemi'ni sona erdiren isyan

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

11. Osmanlı Devleti'nin Avrupa'nın çeşitli merkezlerinde ilk daimî elçiliklerin açılması III. Selim Dönemi'nde gerçekleşmiştir. Bu dönemde Osmanlı'nın ilk daimî elçisi olarak Yusuf Agâh Efendi İngiltere'ye gönderilmiş ve kendisi Londra'da görev yapmıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

12. Osmanlı Devleti'nde XVIII. yüzyılda, Fransızcanın askerî ve teknik okullarda okutulması ilk kez III. Selim Dönemi'nde başlamıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

13. Soruda A seçeneğinde verilen "Sekban-ı Cedit ordusunun kurulması", III. Selim Dönemi'nde yapılan Nizam-ı Cedit yenilikleri arasında yer almaz. Sekban-ı Cedit ordusu, Yeniçeri Ocağı'na alternatif olarak XIX. yüzyılda, II. Mahmut Dönemi'nde kurulmuş düzenli ordudur. Ancak başarısız olunmuştur. Öte yandan III. Selim Dönemi'nde kurulan düzenli ordu ise Nizam-ı Cedit Ordusu'dur.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

14. Osmanlı Devleti'nin 1774 Küçük Kaynarca Antlaşması'nın getirdiği malî yük nedeniyle oluşan bütçe açığını kapatmak amacıyla iç borçlanmaya gittiği sistemin adı Esham sistemidir. Osmanlı Devleti'nde bir iç borçlanma yöntemi olan Esham sistemi ile ilgili kanun ilk kez III. Mustafa Dönemi'nde çıkarılmıştır. Temsilî kâğıt paraya geçişin ilk adımı olarak kabul edilen bu kanun, bütçe açıklarını gidermek ve devlet harcamalarını finanse etmek için "Esham-ı Tahvilât" denilen devlet tahvillerinin satılmasını öngörmekteydi. Bu kanunun uygulamaya konması ise I. Abdülhamit Dönemi'nde, 1774'te, Küçük Kaynarca Antlaşması'nın imzalanmasından sonra olacaktır. (1775)

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

15. 1703 yılında II. Mustafa'nın tahttan indirilmesi ve Şeyhülislam Feyzullah Efendi'nin katli ile sonuçlanan "Edirne Vakası" sonrasında tahtta geçen Osmanlı padişahı III. Ahmet'tir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

16. Osmanlı Devleti'nde XVIII. yüzyılda görülen ve öncüllerde verilen ilk özel matbaanın kurulması (II) ve ilk itfaiye örgütünün kurulması (III) III. Ahmet Dönemi'nde (Lale Devri'nde) gerçekleşmiştir. Ancak ilk daimî elçiliklerin açılması III. Selim Dönemi'nde (Nizam-ı Cedit Dönemi) gerçekleşmiştir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

CBA Yayınları

OK-YAY

1. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde XVIII. yüzyılda ortaya çıkan gelişmelerden biri değildir?**

A) İlk Osmanlı bankasının faaliyete geçmesi
B) *Esham* adıyla iç borçlanmaya gidilmesi
C) Nizam-ı Cedit ordusunun kurulması
D) Kalemiye sınıfının yönetimde etkin hâle getirilmesi
E) Çiçek aşısı uygulamasının yapılması

2. **Osmanlı Devleti'nde XVIII. yüzyılda matbaanın kullanılmaya başlanmasına;**

I. hattat,
II. lonca,
III. müstensih

gruplarından hangileri tepki göstermiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

3. **Osmanlı Devleti'nde III. Selim Dönemi'nde başlatılan Nizam-ı Cedit yeniliklerine son veren isyan aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Buçuktepe B) Patrona Halil
C) Çınar Vak'ası D) Çırağan Olayı
E) Kabakçı Mustafa

4. **Osmanlı Devleti'nde bestekarlığı ve yenilikçi kişiliğiyle tanınan, aynı zamanda "Sûzi Dilârâ" makamını bulan padişah aşağıdakilerden hangisidir?**

A) III. Selim B) III. Ahmet C) II. Mahmut
D) III. Mustafa E) I. Abdülhamit

5. **Osmanlı Devleti XVIII. yüzyılda giderlerini karşılamak için;**

I. Osmanlı Bankasını kurma,
II. Esham Sistemi'ni uygulama,
III. Avrupalı devletlerden borç alma

çalışmalarından hangilerini yapmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

6. **I. Mahmut Dönemi'nde askerî mühendis yetiştirmek amacıyla Kont de Bonneval'in (Humbaracı Ahmet Paşa) çalışmalarıyla açılan ilk teknik subay okulu aşağıdakilerden hangisidir?**

A) İstihkâm Okulu
B) Hendesehane
C) Mühendishane-i Berrî-i Hümayun
D) Sekban-ı Cedit Ocağı
E) Mühendishane-i Bahrî-i Hümayun

7. **Osmanlı Devleti'nde XVIII. yüzyılda Avrupa'dan getirilen danışman ve uzmanların "Müslüman olmaları ve Osmanlı kıyafeti giymeleri" şartı hangi padişah döneminde kaldırılmıştır?**

A) III. Ahmet B) III. Selim C) I. Mahmut
D) III. Mustafa E) I. Abdülhamit

8. **Osmanlı Devleti'nde Lale Devri'nde, yeniçeri ocağına bağlı olarak kurulan itfaiye örgütü aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Lağımcı B) Saka C) Bostancı
D) Tulumbacı E) Redif

CBA Yayınları

CBA Yayınları
OK-YAY

9. **Aşağıdakilerden hangisinin açıklaması, karşısında yanlış olarak verilmiştir?**

A) Nizam-ı Cedit: III. Selim Dönemi'nde kurulan Batı tarzında ordu

B) İbrahim Müteferrika: Osmanlı'da ilk Türk matbaasının kurulmasına öncülük eden kişi

C) Yirmisekiz Çelebi Mehmet: Paris'e gönderilen ilk geçici elçi

D) Patrona Halil İsyanı: Lale Devri'nin sona ermesine yol açan isyan

E) Giuseppe Donizetti: Avrupa'dan getirilen ilk askerî uzman

10. **Lale Devri'nde aşağıdaki alanların hangisiyle ilgili ıslahat yapıldığı savunulamaz?**

A) Mimari B) Sanat C) Edebiyat
D) Teknik E) Askerî

11. **Osmanlı Devleti'nde;**

I. Patrona Halil,
II. Kabakçı Mustafa,
III. Mehmet Ali Paşa

isyanlarından hangileri XVIII. yüzyılda yapılan ıslahatlara tepki olarak ortaya çıkmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

12. **III. Selim Dönemi'nde kurulan Nizam-ı Cedit ordusunun masraflarını karşılamak amacıyla oluşturulan hazinenin adı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) İrad-ı Cedit B) Sekban-ı Cedit
C) Ceb-i Hümayun D) Hazine-i Hassa
E) Hazine-i Emiriye

13. **III. Selim Dönemi'nde Avusturya'ya elçi olarak gönderilen ve *Sefaretname* adlı eserinde Avrupa'daki askerî ve sosyal hayatı anlatan devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Yusuf Agâh Efendi
B) Yirmisekiz Mehmet Çelebi
C) Ebubekir Ratip Efendi
D) Abdülhalim Çelebi
E) Mustafa Reşit Efendi

14. **XVIII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde aşağıdaki padişahlardan hangisinin döneminde herhangi bir ıslahat yapılmamıştır?**

A) III. Selim B) III. Osman C) III. Ahmet
D) III. Mustafa E) I. Abdülhamit

15. **Osmanlı Devleti'nde askerî yenilgiler sonrasında Avrupalı devletlerle siyasi ilişkiler dışında teknik ve kültürel alanlarda ilk kez temasa geçilen dönem aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Lale Devri
B) Tanzimat Dönemi
C) Nizam-ı Cedit Dönemi
D) I. Meşrutiyet Dönemi
E) II. Meşrutiyet Dönemi

16. **Aşağıdakilerden hangisi, XVIII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin yararlandığı yabancı uzmanlardan biri değildir?**

A) Saint Rémy
B) Jacques Balthazar Brun
C) Baron de Tott
D) Guiseppe Donizetti
E) Kont de Bonneval

CBA Yayınları

OK-YAY

ÇÖZÜMLER

1. Soruda A seçeneğinde verilen gelişme Osmanlı Devleti'nde XVIII. yüzyılda ortaya çıkan gelişmelerden biri değildir. Osmanlı'da sarraf geleneğinden bankacılığa XIX. yüzyılda geçilmiş olup, ilk banka 1847'de "Bank-ı Dersaadet" adı ile açılmıştır. *Esham* adıyla iç borçlanmaya gidilmesi, Nizam-ı Cedit ordusunun kurulması, Kalemiye sınıfının yönetimde etkin hâle getirilmesi ve çiçek aşısı uygulamasının yapılması XVIII. yüzyılda ortaya çıkan gelişmeler arasındadır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

2. Osmanlı Devleti'nde XVIII. yüzyılda (Lale Devri'nde) matbaanın kullanılmaya başlanması bu sektörde faaliyet gösteren çeşitli sanatçıları olumsuz etkilemiş ve tepkiyle karşılanmıştır. Matbaaya tepki gösteren sanatçılar içerisinde hat sanatıyla uğraşan hattatlar (I) ve eserleri çoğaltan müstensihler (III) yer almaktadır. Lonca örgütünün matbaacılık faaliyetleriyle bir bağlantısı yoktur.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

3. Osmanlı Devleti'nde III. Selim Dönemi'nde başlatılan Nizam-ı Cedit yeniliklerine son veren isyan 1807 yılında patlak veren Kabakçı Mustafa İsyanı'dır. Adamları vasıtasıyla baştan itibaren isyanı destekleyen, III. Selim'e ve Nizam-ı Cedit'e karşı girişilen tertiplerin içinde etkin rol oynamış olan IV. Mustafa 1807'de tahta geçirilmiştir. Kabakçı İsyanı ile başlayan yeni devir, yeniçerilerin devlet işlerine karışmaları ve her türlü aşırılıkları içinde geçen genel bir kargaşa dönemi olmuş, III. Selim'i tekrar tahta geçirmek üzere bir karşı darbe teşebbüsünde bulunan Alemdar Mustafa Paşa'nın müdahalesi ve II. Mahmud'un tahta çıkarılmasıyla sona ermiştir (28 Temmuz 1808).

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

4. Osmanlı Devleti'nde bestekarlığı ve yenilikçi kişiliğiyle tanınan, aynı zamanda "Sûzi Dilârâ" makamını bulan padişah III. Selim'dir. Aynı zamanda usta bir tamburi ve neyzen olan III. Selim in "İlhami" mahlasını kullanarak yazdığı şiirlerden oluşan bir de *Divan*'ı vardır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

5. Osmanlı Devleti XVIII. yüzyılda giderlerini karşılamak için bir iç borçlanma sistemi olan Esham sistemini uygulamıştır. III. Mustafa Dönemi'nde konu ile ilgili kanun çıkarılmış, 1775'te I. Abdülhamit Dönemi'nde de uygulamaya konulmuştur. Fakat Osmanlı Bankasının kurulması ve Avrupalı devletlerden borç alınması XIX. yüzyılda ortaya çıkan gelişmelerdir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

6. Osmanlı Devleti'nde I. Mahmut Dönemi'nde askerî mühendis yetiştirmek amacıyla Fransız asıllı Kont de Bonneval'in (Humbaracı Ahmet Paşa) çalışmalarıyla açılan ilk teknik subay okulu Hendesehane'dir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

7. Osmanlı Devleti'nde XVIII. yüzyılda Avrupa'dan getirilen danışman ve uzmanların "Müslüman olmaları ve Osmanlı kıyafeti giymeleri" şartı, I. Abdülhamit Dönemi'nde kaldırılmıştır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

8. Osmanlı Devleti'nde Lale Devri'nde, yeniçeri ocağına bağlı olarak kurulan itfaiye örgütü Tulumbacılar Ocağı adıyla bilinmektedir. Osmanlı Devleti'nde yangın söndürme teşkilatının kurulması ve tulumbanın kullanılması, Fransız asıllı bir mühendis olan Gerçek Dâvud (David) tarafından 1720 yılında gerçekleştirilmiştir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

CBA Yayınları

©BA Yayınları
OK-YAY

9. Soruda E seçeneğinde verilen bilgi ve açıklama doğru değildir. Giuseppe Donizetti II. Mahmut Dönemi'nde mehterhaneyi kapatıp Muzika-yı Hümayunu kuran yabancı uzmandır. Avrupa'dan getirilen ilk yabancı askerî uzman ise I. Mahmut Dönemi'nde ülkeye getirilen ve Humbaracı Ahmet Paşa adını alan Konte de Bonneval'dir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

10. Osmanlı Devleti'nde 1718 Pasarofça Antlaşması ile başlayıp 1730 Patrona Halil İsyanı ile biten on iki yıllık döneme Lale Devri adı verilmektedir. Avrupa etkisinin ve bu tarz ıslahatların ilk kez görüldüğü bu dönemde bilim, teknik, mimari, sanat, edebiyat gibi alanlarda ıslahat yapılmış; askerlik ve hukuk gibi alanlarda ıslahat yapılmamıştır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

11. Osmanlı Devleti'nde XVIII. yüzyılda yapılan ıslahatlara tepki olarak ortaya çıkan isyanalar, Patrona Halil İsyanı ve Kabakçı Mustafa İsyanı'dır. 1730 Patrona Halil İsyanı Lale Devri ıslahatlarına, 1807 Kabakçı Mustafa İsyanı da Nizam-ı Cedit ıslahatlarına tepki niteliğindedir. Öte yandan XIX. yüzyılda, II. Mahmut Dönemi'nde çıkan Mehmet Ali Paşa (Kavalalı) İsyanı'nın ıslahatlarla herhangi bir ilgisi yoktur.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

12. III. Selim Dönemi'nde kurulan Nizam-ı Cedit ordusunun masraflarını karşılamak amacıyla oluşturulan hazinenin adı İrad-ı Cedit'tir. Nizam-ı Cedit hazinesi olarak bilinen İrad-ı Cedit, III. Selim'in emri ile 1793'te Nizam-ı Cedit ordusunun giderlerini karşılamak amacıyla oluşturulan bütçedir. Kabakçı Mustafa İsyanı sonucunda III. Selim'in tahttan indirilmesiyle bu hazine kaldırılmış, biriken paralar da Darphane-i Amire hazinesine devredilmiştir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

13. III. Selim Dönemi'nde Avusturya'ya elçi olarak gönderilen ve *Sefaretname* adlı eserinde Avrupa'daki askerî ve sosyal hayatı anlatan devlet adamı Ebubekir Ratip Efendi'dir. Ebubekir Ratip Efendi aynı zamanda Osmanlı Devleti'nin son geçici Avusturya elçisidir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

14. Osmanlı Devleti'nde, XVIII. yüzyıl padişahlarından biri olan III. Osman Dönemi'nde herhangi bir ıslahat yapılmamıştır. III. Osman, 51 yıl kafes hayatı yaşayarak en uzun süre gözetim altında kalan padişah olmuştur. Musikiden ve kadınlardan hoşlanmayan III. Osman özellikle cariyelerin kendisinden uzaklaşması için ayakkabılarına demir ökçeler dahi taktırmıştır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

15. Osmanlı Devleti'nde askerî yenilgiler sonrasında Avrupalı devletlerle siyasi ilişkiler dışında teknik ve kültürel alanlarda ilk kez temasa geçilen dönem Lale Devri'dir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

16. Osmanlı Devleti XVIII. yüzyıldan itibaren askerî alanda ilk kez yabancı uzmanlardan yararlanmış ve ordunun çeşitli birimlerinde birçok ıslahat çalışması gerçekleştirmiştir. Soruda D seçeneğinde verilen Giuseppe Donizetti (Donizetti Paşa) XVIII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin yararlandığı yabancı uzmanlardan biri değildir. Nitekim Donizetti Paşa XIX. yüzyılda, II. Mahmut Dönemi'nde Osmanlı hizmetine girmiş bir İtalyan uzman olup Mehter Bölüğü'nü kaldırarak Muzika-i Hümayunu (askerî bando) kurmuştur.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

CBA Yayınları

OK-YAY

1. XVIII. yüzyıla kadar devlet, timar dışında kalan toprakların gelirlerini açık artırma yoluyla mültezim denen kişilere kiralıyordu. Bu yüzyıldan itibaren iltizam uygulamasından vazgeçilerek vergi kaynaklarının ömür boyu kiralandığı Malikâne Sistemi'ne geçilmiştir.

Bu durum, XVIII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde aşağıdakilerden hangisine yol açmıştır?

A) Lale Devri'nin sona ermesine
B) Batılaşma hareketlerinin başlamasına
C) Âyan adı verilen nüfuz sahibi yerel güçlerin ortaya çıkmasına
D) Merkezî otoritenin güçlenmesine
E) Timar sisteminin yaygınlaşmasına

2. **Osmanlı Devleti'nde, ilk kez yeniçeri sayımı yaparak ulufe alım satımını yasaklayan ve cülus bahşişini kaldıran padişah aşağıdakilerden hangisidir?**

A) III. Ahmet B) III. Selim
C) I. Abdülhamit D) III. Mustafa
E) II. Abdülhamit

3. **Osmanlı tarihinde "1718-1730" yılları arasındaki dönem aşağıdakilerden hangisiyle adlandırılmaktadır?**

A) Fetret B) Tanzimat C) İstibdat
D) Meşrutiyet E) Lale

4. **Osmanlı Devleti XVIII. yüzyılın sonlarına doğru aşağıdaki devletlerden hangisine karşı İngiltere ve Rusya'nın desteğini alarak ilk kez denge siyaseti izlemiştir?**

A) İtalya B) Fransa C) İspanya
D) Avusturya E) Lehistan

5. **Aşağıdakilerden hangisi III. Selim Dönemi'ne ait gelişmelerden biridir?**

A) Sekban-ı Cedit ordusunun kurulması
B) İlk devlet matbaasının kurulması
C) Cülus bahşişi uygulamasına son verilmesi
D) Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılması
E) İlk posta teşkilatının kurulması

6. **Osmanlı Devleti'nde XVIII. yüzyıldan itibaren divan toplantılarının yapıldığı yer aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Enderun B) Bâb-ı Âli
C) Kubbealtı D) Babüssaade
E) Bâb-ı Meşihat

7. **Aşağıdakilerden hangisi XVIII. yüzyıl ıslahatlarının özelliklerinden biri değildir?**

A) Bir devlet politikası haline gelememiştir.
B) Avrupa'daki gelişmeler ilk kez örnek alınmıştır.
C) Daha çok askerî alanda yapılmıştır.
D) Halk tarafından önemli ölçüde desteklenmiştir.
E) Yeniçerilerin tepkisiyle karşılaşmıştır.

8. **Osmanlı Devleti, aşağıdaki antlaşmalardan hangisiyle Kırım'ın Rusya'ya ait olduğunu kabul etmiştir?**

A) Yaş B) Belgrat
C) Pasarofça D) İstanbul
E) Küçük Kaynarca

CBA Yayınları

CBA Yayınları
ÖK-YAY

9. **Osmanlı Devleti'nde;**

I. İznik,

II. Bursa,

III. Yalova

şehirlerinden hangilerinde Lale Devri'nde bir kâğıt fabrikası açılmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

10. **Osmanlı Devleti'nde 1718-1730 yıllarında görev yapan Lale Devri'nin ünlü sadrazamı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kuyucu Murat Paşa
B) Halil Hamit Paşa
C) Merzifonlu Kara Mustafa Paşa
D) Baltacı Mehmet Paşa
E) Nevşehirli Damat İbrahim Paşa

11. **Osmanlı Devleti'nde III. Selim Dönemi'nde kurulan Nizam-ı Cedit ordusu ilk başarısını aşağıdaki devletlerden hangisine karşı elde etmiştir?**

A) İtalya B) Fransa C) İngiltere
D) Avusturya E) Rusya

12. **Osmanlı tarihinde görülen;**

I. Edirne Vak'ası (1703),

II. Patrona Halil İsyanı (1730),

III. Kabakçı Mustafa İsyanı (1807)

olaylarından hangileri taht değişikliğiyle sonuçlanmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

13. **Osmanlı Devleti'nde Nizam-ı Cedit ordusunda yer alarak 1799'da Fransızlara karşı Akka Kalesi'ni başarılı bir şekilde savunan komutan ve devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Çoban Mustafa Paşa
B) Hacı İvaz Paşa
C) Gazi Hasan Paşa
D) Cezzar Ahmet Paşa
E) Damat İbrahim Paşa

14. **1770'te "Çeşme Baskını" ile Osmanlı donanmasını imha eden devlet aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Venedik B) Fransa C) İngiltere
D) Avusturya E) Rusya

15. Osmanlı Devleti, Avrupa başkentlerinde ilk daimî elçilikleri III. Selim Dönemi'nde açmıştır.

Aşağıdakilerden hangisinin bu gelişmenin sonuçlarından biri olduğu söylenemez?

A) Avrupa ülkeleri ile ilişkilerin gelişmesi
B) Azınlıklara yönelik hoşgörünün giderek artması
C) Devletin dış istihbarat bilgisinin gelişmesi
D) Avrupa'daki gelişmelerin Osmanlı'ya etkisinin artması
E) Batı diplomasisinin durumu hakkında bilgi edinilmesi

16. **Osmanlı Devleti'nin daha önce Fransızlara verdiği kapitülasyonları 1740 yılında imzaladığı antlaşma ile sürekli hale getiren Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) I. Mahmut B) III. Ahmet
C) I. Abdülhamit D) III. Mustafa
E) III. Selim

CBA Yayınları

OK-YAY

ÇÖZÜMLER

1. XVIII. yüzyıla kadar devlet, timar dışında kalan toprakların gelirlerini açık artırma yoluyla mültezim denen kişilere kiralıyordu. Bu yüzyıldan itibaren iltizam uygulamasından vazgeçilerek vergi kaynaklarının ömür boyu kiralandığı Malikâne Sistemi'ne geçilmiştir. Bu durum, XVIII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde "Âyan" adı verilen nüfuz sahibi yerel güçlerin ortaya çıkmasına yol açmıştır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

2. Osmanlı Devleti'nde, ilk kez yeniçeri sayımı yaparak ulufe alım satımını yasaklayan ve cülus bahşişini kaldıran padişah I. Abdülhamit'tir. Bu gelişmeler yeniçerileri olumsuz etkilemiştir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

3. Osmanlı tarihinde "1718-1730" yılları arasındaki dönem Lale Devri olarak adlandırılmaktadır. Bu dönemin;
   - Başlangıcı olarak kabul edilen gelişme - 1718 Pasarofça Antlaşması'dır.
   - Bitişi olarak kabul edilen gelişme - 1730 Patrona Halil İsyanı'dır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

4. Osmanlı Devleti XVIII. yüzyılın sonlarına doğru İngiltere ve Rusya'nın desteğini alarak Fransa'ya karşı ilk kez denge siyaseti izlemiştir. Fransa İmparatoru Napolyon'un, İngiltere'nin sömürgeleriyle bağlantısı kesmek ve Doğu Akdeniz kıyılarına yerleşmek için 1798 yılında Mısır'ı işgal etmesi üzerine dönemin padişahı III. Selim ilk kez "denge" siyasetine başvurmuştur.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

5. Soruda B seçeneğinde verilen gelişme III. Selim Dönemi'ne ait gelişmelerden biridir. İlk devlet matbaası "Matbaa-i Amire" adıyla bu dönemde kurulmuştur.
   - Sekban-ı Cedit ordusunun kurulması - II. Mahmut
   - Cülus bahşişine son verilmesi - I. Abdülhamit
   - Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılması - II. Mahmut
   - İlk posta teşkilatının kurulması - II. Mahmut

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

6. Osmanlı Devleti'nde XVIII. yüzyıldan itibaren divan toplantıları, sadrazamın konağı olan ve bu dönemde "hükûmet" olarak nitelendirilen Bâb-ı Âli'de yapılmıştır.
   - **Enderun:** İç saray olup, devlet adamı yetiştirilir.
   - **Kubbealtı:** Klâsik Dönem'de Birun adı verilen dış sarayda divan toplantılarının yapıldığı yerdir.
   - **Babüssaade:** Sarayda Enderun ile Birun kısımlarını birbirine bağlayan bölümdür.
   - **Bâb-ı Meşihat:** II. Mahmut Dönemi'nde şeyhülislamlık makamının aldığı isimdir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

7. Osmanlı Devleti'nde XVIII. yüzyılda yapılan ıslahatların özellikleri arasında D seçeneğinde verilen "Halk tarafından desteklenmesi" yoktur.

   XVIII. yüzyıl ıslahatlarının özellikleri şunlardır:
   - Islahatlarda ilk kez Avrupa örnek alınmıştır.
   - Daha çok askerî alanda ıslahat yapılmıştır. (Dikkat! Lâle Devri hariç!)
   - Islahatlar kişilere bağlı kalmış, bir devlet politikası haline gelememiş ve halka inilememiştir.
   - Halkın desteği alınmamıştır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

8. Osmanlı Devleti, III. Selim Dönemi'nde (1792'de) imzaladığı Yaş Antlaşması ile Kırım'ın Rusya'ya ait olduğunu kabul etmiştir. Ayrıca Osmanlı Devleti'nin Kırım üzerindeki bütün haklarını kaybetmesi ile Ruslar, Karadeniz yoluyla İstanbul ve Boğazları tehdit edebilecek güce ulaşmıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

CBA Yayınları

CBA Yayınları
OK-YAY

9. Osmanlı Devleti'nde matbaacılık, İbrahim Müteferrika ile Sait Efendi'nin girişimleriyle ilk özel matbaanın kurulmasıyla Lale Devri'nde başlamıştır. Bu noktada aynı dönemde ayrıca, kâğıt ihtiyacını karşılamak için Yalova'da (III) bir kâğıt fabrikası açılmıştır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

10. Osmanlı Devleti'nde 1718-1730 yıllarında görev yapan Lale Devri'nin ünlü sadrazamı Nevşehirli Damat İbrahim Paşa'dır. Devlete birçok konuda hizmeti geçen İbrahim Paşa Patrona Halil İsyanı adı verilen olayın içine sürüklenmiş ve 1730'da patlak veren, bir bakıma halk ayaklanması sayılabilecek olayları bastıramadığı için padişah III. Ahmet'in gözünden düşmüştür. III. Ahmet, Patrona Halil ile Muslu Beşe gibi zorbaların ısrarı karşısında, çok sevdiği damadı İbrahim Paşa'yı feda etmek zorunda kalmıştır. İbrahim Paşa'nın cesedi parçalanmış bir halde Sultanahmet Meydanı'nda III. Ahmet Çeşmesi civarına terkedilmiştir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

11. Osmanlı Devleti'nde III. Selim Dönemi'nde 1793'te kurulan Nizam-ı Cedit ordusu, 1798'de Cezzar (Kasap) Ahmet Paşa komutasında Fransızlara karşı Akka Kalesi'ni savunmuş ve ilk zaferini elde etmiştir. Akka mağlubiyeti sonrasında Napolyon *"Eğer Türkler beni Akka Kalesi önünde durdurmasaydı bütün Doğu'yu ele geçirmek işten bile olmayacaktı. Ancak kader, Akka'da beni bir ihtiyarın (Cezzar Ahmet Paşa) oyuncağı etti."* demiştir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

12. Osmanlı Devleti'nde görülen ve soruda öncüllerde verilen her üç olay da taht değişikliğiyle sonuçlanmıştır. Şöyle ki;

- **Edirne Vak'ası (1703):** II. Mustafa tahttan indirildi ve yerine III. Ahmet tahta çıkarıldı.
- **Patrona Halil İsyanı (1730):** III. Ahmet tahttan indirildi ve yerine I. Mahmut tahta çıkarıldı.
- **Kabakçı Mustafa İsyanı (1807):** III. Selim tahttan indirildi ve yerine IV. Mustafa tahta çıkarıldı. Akabinde de II. Mahmut tahta çıkacak.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

13. Osmanlı Devleti'nde Nizam-ı Cedit ordusunda yer alarak, günümüzde İsrail'in sınırları içerisinde yer alan Akka Kalesi'ni 1799'da Fransızlara karşı başarılı bir şekilde savunan ve Napolyon'un *"Eğer Türkler beni Akka önlerinde durdurmasaydı, bütün Doğu'yu ele geçirmek işten bile olmayacaktı. Ancak kader, Akka'da beni bir ihtiyarın oyuncağı etti."* şeklinde nitelendirdiği Osmanlı devlet adamı, "Cezzar (Deve Kasabı)" lakabıyla da bilinen Ahmet Paşa'dır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

14. 1770'te "Çeşme Baskını" ile Osmanlı donanmasını imha eden devlet Rusya'dır. Çeşme Olayı, Akdeniz'de faaliyet gösteren Rus donanmasının 1770'te Çeşme Limanı önlerinde Osmanlı donanmasını yaktığı deniz savaşıdır. Rus filosunun Osmanlı donanmasının tahribinden sonra 1774'e kadar Akdeniz'de ve Ege'de gösterdiği faaliyetler Küçük Kaynarca Antlaşması'nın imzalanmasında önemli bir etken olmuştur.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

15. Osmanlı Devleti, izlediği denge siyaseti doğrultusunda Avrupa'da ilk daimî elçilikleri III. Selim Dönemi'nde açmıştır. Soruda B seçeneğinde verilen "Azınlıklara yönelik hoşgörünün giderek artması" bu gelişmenin sonuçlarından biri değildir. İlk daimî elçiliklerin açılmasıyla birlikte; Avrupa ülkeleri ile ilişkilerin gelişmiş, devletin dış istihbarat bilgisi artmış, Avrupa'daki gelişmelerin Osmanlı'ya etkisi artmış ve Batı diplomasisinin durumu hakkında bilgi edinebilme imkânı sağlanmıştır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

16. Osmanlı Devleti'nin daha önce Fransızlara verdiği kapitülasyonları 1740 yılında imzaladığı antlaşma ile sürekli hale getiren Osmanlı padişahı I. Mahmut'tur. 1739 Belgrad Antlaşması'na arabuluculuk yapan Fransa'yla I. Mahmut Dönemi'nde 28 Mayıs 1740'ta sözleşme imzalanmış ve kapitülasyonlar sürekli hale getirilmiştir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

CBA Yayınları

OK-YAY

1. **Osmanlı Devleti için 1853 yılında S. Petersburg'da düzenlenen bir konferansta "Hasta Adam" nitelendirmesini yapan devlet adamı aşağıdaki devletlerden hangisinin temsilcisidir?**

A) Rusya B) İngiltere C) Fransa
D) Almanya E) Avusturya

2. **1829 Edirne Antlaşması ile bağımsızlığını ilan ederek Osmanlı Devleti'nden ayrılan ilk azınlık aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Sırplar B) Macarlar
C) Yunanlılar D) Bulgarlar
E) Arnavutlar

3. **Mısır Valisi Kavalalı Mehmet Ali Paşa isyanının bir sonucu olarak 1833 yılında Osmanlı Devleti ile Rusya arasında imzalanan antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kütahya Antlaşması
B) Balta Limanı Ticaret Sözleşmesi
C) Ayastefanos Antlaşması
D) Hünkâr İskelesi Antlaşması
E) Londra Boğazlar Sözleşmesi

4. **Osmanlı Devleti, "Elviye-i Selase" olarak adlandırılan Kars, Ardahan ve Batum'u ilk kez aşağıdaki antlaşmalardan hangisinin koşulları gereğince savaş tazminatı olarak Rusya'ya bırakmıştır?**

A) Paris B) Kütahya C) Edirne
D) Bükreş E) Berlin

5. **Aşağıdakilerden hangisi Rusya'nın, Balkanlar'daki Ortodoks ve Slav toplulukları kışkırtma politikasının da etkisiyle XIX. yüzyılda bağımsız olan devletlerden biri değildir?**

A) Sırbistan B) Yunanistan
C) Karadağ D) Arnavutluk
E) Romanya

6. **Osmanlı Devleti'nin, Mısır Sorunu'nun çözümü için İngiltere'den destek istemesi aşağıdakilerden hangisine yol açmıştır?**

A) Londra Konferansı'nın toplanmasına
B) Paris Antlaşması'nın imzalanmasına
C) Boğazlar Sorunu'nun ortaya çıkmasına
D) Hünkâr İskelesi Antlaşması'nın imzalanmasına
E) Balta Limanı Sözleşmesi'nin imzalanmasına

7. **1833'te Osmanlı Devleti ile Rusya arasında imzalanan Hünkâr İskelesi Antlaşması'nın sonucu olarak ortaya çıkan sorun aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Şark meselesi B) Ermeni sorunu
C) Mübadele sorunu D) Boğazlar sorunu
E) Azınlıklar sorunu

8. **Osmanlı Devleti'nin, XIX. yüzyılda "Kutsal Yerler Sorunu" nedeniyle mücadele ettiği devlet aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Rusya B) İngiltere C) Fransa
D) İtalya E) Avusturya

CBA Yayınları

CBA Yayınları
OK-YAY

9. **V. Murat'ı tekrar tahta çıkarmak amacıyla Genç Osmanlılar Cemiyeti üyelerinden Ali Suavi öncülüğünde 20 Mayıs 1878'de gerçekleşen olay aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Çırağan Baskını
B) Çınar Olayı
C) Babıali Baskını
D) Kuleli Olayı
E) Beylerbeyi Olayı

10. **"Millet-i Sadıka" olarak nitelendirilen Ermeniler, Osmanlı Devleti'ne karşı ilk kez aşağıdaki gelişmelerden hangisi sırasında isyan etmişlerdir?**

A) Kırım Savaşı
B) 1877-1878 Osmanlı - Rus Savaşı
C) Islahat Fermanı'nın ilanı
D) Meclis-i Mebusanın açılması
E) Mehmet Ali Paşa İsyanı

11. **Osmanlı Devleti, Mısır Valisi Kavalalı Mehmet Ali Paşa'nın ayaklanması karşısında ilk kez aşağıdaki devletlerden hangisine yakınlaşmıştır?**

A) Rusya B) İngiltere C) Avusturya
D) Fransa E) Venedik

12. **Akdeniz'deki mevcut konumunu güçlendirmek isteyen Fransa'nın, 1830'da aşağıdaki yerlerden hangisini işgal etmesiyle Osmanlı Devleti Kuzey Afrika'da ilk kez toprak kaybetmiştir?**

A) Fas B) Tunus C) Cezayir
D) Mısır E) Trablusgarp

13. **1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı'nda Ruslara karşı 145 gün Plevne savunmasında yer alarak "Plevne Kahramanı" unvanı alan ünlü komutan ve devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Tayyar Paşa B) Fahreddin Paşa
C) Cezzar Ahmet Paşa D) Hüseyin Paşa
E) Gazi Osman Paşa

14. **1878'de imzalanan Berlin Antlaşması ile;**

I. Sırbistan,
II. Romanya,
III. Yunanistan

devletlerinden hangileri bağımsızlık kazanmıştır?

A) Yalnız I B) Yanız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

15. **93 Harbi'nde Ruslara karşı Aziziye Tabyası'nda yer alarak Erzurum ve çevresinde Rus işgalinin engellenmesinde önemli rol üstlenen kadın kahraman aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kara Fatma B) Nene Hatun
C) Nazlfe Kadın D) Gördesli Makbule
E) Tayyar Rahmiye

16. **XIX. yüzyılda Kars, Ardahan, Batum'un kaybedilmesine ve Sırbistan, Romanya, Karadağ'ın bağımsızlıklarını kazanmalarına neden olan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Mora İsyanı
B) Kırım Savaşı
C) 93 Harbi (Osmanlı-Rus Savaşı)
D) 31 Mart Vak'ası
E) Mehmet Ali Paşa İsyanı

CBA Yayınları

OK-YAY

ÇÖZÜMLER

1. Osmanlı Devleti için 1853 yılında S. Petersburg'da düzenlenen bir konferansta "Hasta Adam" nitelendirmesini yapan devlet adamı Rusya Çarı I. Nikola'dır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

2. 1828-1829 Osmanlı-Rus Savaşı sonrasında, 14 Eylül 1829 tarihinde imzalanan Edirne Antlaşması ile Osmanlı Devleti'nden ayrılarak bağımsızlığını kazanan ilk Balkan devleti Yunanistan olmuştur.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

3. Mısır Valisi Kavalalı Mehmet Ali Paşa isyanının bir sonucu olarak 1833 yılında Osmanlı Devleti ile Rusya arasında imzalanan antlaşma Hünkâr İskelesi Antlaşması'dır. Osmanlı Devleti ile Rusya arasında imzalanan bu antlaşmaya göre; Rusya herhangi bir saldırıya uğradığında, Osmanlı Devleti Boğazları Rusya lehine kapatacak ve bu antlaşma sekiz yıl geçerli olacaktı. Bu antlaşma ile Rusya'ya birtakım hakların verilmesi İngiltere ve Fransa'yı rahatsız etmiş, böylece Boğazlar Sorunu ortaya çıkmıştır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

4. Osmanlı Devleti, "Elviye-i Selase" olarak adlandırılan Kars, Ardahan ve Batum'u ilk kez Berlin Antlaşması'nın koşulları gereğince savaş tazminatı olarak Rusya'ya bırakmıştır. Rusya'nın güçlenmesinden rahatsız olan İngiltere, Avusturya ve Almanya'nın baskısıyla imzalanan Berlin Antlaşması, Osmanlı Devleti'nin XIX. yüzyılda imzaladığı şartları en ağır antlaşma olarak değerlendirilir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

5. Soruda D seçeneğinde verilen Arnavutluk, Rusya'nın, Balkanlar'daki Ortodoks ve Slav toplulukları kışkırtma politikasının da etkisiyle XIX. yüzyılda bağımsız olan devletlerden biri değildir. Arnavutluk, Birinci Balkan Savaşı sürecinde Osmanlı Devleti'nden ayrılarak bağımsızlığını kazanan son Balkan devleti olmuştur.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

6. Osmanlı Devleti'nin, Mısır Sorunu'nun çözümü için İngiltere'den destek istemesi 1838'de İngiltere ile Balta Limanı Ticaret Sözleşmesi'nin imzalanmasına yol açmıştır. Tekel usulünü kaldıran ve gümrük oranlarını düşüren bu antlaşmanın uygulanması, Avrupa konsoloslarının gösterdikleri ilgiye ve büyük devletlerin Osmanlı Devleti'ne uyguladıkları baskıya atfedilir. Bu görüş, sebep ve neticeyi birbirine karıştırmaktadır. Zira serbest ticaret bu dönemde iyice ilerlemişti. Aslında antlaşma serbest ticareti başlatmamış, sadece onaylamıştır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

7. 1833'te Osmanlı Devleti ile Rusya arasında imzalanan Hünkâr İskelesi Antlaşması'nın sonucu olarak ortaya çıkan sorun Boğazlar sorunudur. Mısır meselesi böylece uluslararası gündeme Boğazlar meselesini çıkarmıştır. 1841'de Londra'da yapılan toplantıda Londra Boğazlar Sözleşmesi imzalanmış ve sekiz yıllık süresi sona eren Hünkâr İskelesi Antlaşması yenilenmemiştir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

8. Osmanlı Devleti'nin, XIX. yüzyılda "Kutsal Yerler Sorunu" nedeniyle mücadele ettiği devlet Rusya'dır. 1853 Kırım Savaşı Osmanlı topraklarının paylaşılması için önemli görüşmelerin yapıldığı bir dönemin sonucunda ortaya çıkmıştır. Savaşın görünen nedeni Kudüs'te bulunan "Kutsal Yerler" ile ilgili Ortodokslar ve Katolikler arasındaki anlaşmazlıklardan kaynaklanan sorunlar olmuştur. Ancak bir süre sonra bu sorun sadece bir neden olarak kalmış ve Kırım Savaşı Avrupalı devletlerin çıkar mücadeleleri haline gelmiştir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

CBA Yayınları

CBA Yayınları
OK-YAY

9. Sarayda hapis tutulan V. Murat'ı kurtarmak ve onu tekrar tahta çıkarmak amacıyla Genç Osmanlılar Cemiyeti üyelerinden Ali Suavi öncülüğünde 20 Mayıs 1878'de gerçekleşen olay Çırağan Baskını olarak adlandırılır. 300-400 kişilik bir muhacir grubuyla Çırağan Sarayı'nı basan Ali Suavi bu olay sürecinde öldürülmüştür.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

10. "Millet-i Sadıka" olarak nitelendirilen Ermeniler, Osmanlı Devleti'ne karşı ilk kez 1877-1878 Osmanlı - Rus Savaşı (93 Harbi) sırasında isyan etmişlerdir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

11. Osmanlı Devleti, Mısır Valisi Kavalalı Mehmet Ali Paşa'nın isyanı karşısında ilk kez Rusya'ya yakınlaşmıştır. II. Mahmut bu yakınlaşmanın bir sonucu olarak "Denize düşen, yılana sarılır." diyerek Rusya ile 1833 yılında Hünkâr İskelesi Antlaşması'nı imzalamıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

12. Akdeniz'deki mevcut konumunu güçlendirmek isteyen Fransa'nın 1830'da Cezayir'i işgal etmesiyle Osmanlı Devleti Kuzey Afrika'da ilk kez toprak kaybetmiştir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

13. 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı'nda Ruslara karşı 145 gün Plevne savunmasında yer alarak "Plevne Kahramanı" unvanı alan ünlü komutan ve devlet adamı Gazi Osman Paşa'dır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

14. 1878'de imzalanan Berlin Antlaşması ile bağımsızlık kazanan Balkan devletleri; Sırbistan (I), Karadağ ve Romanya'dır. (II) Bu devletleri "**SaKaR**" şeklinde kodlayabilirsiniz. Öte yandan Yunanistan daha önce 1829 Edirne Antlaşması ile bağımsızlığını kazanan ilk azınlık olmuştu.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

15. 93 Harbi'nde Ruslara karşı Aziziye Tabyası'nda yer alarak Erzurum ve çevresinde Rus işgalinin engellenmesinde önemli rol üstlenen kadın kahraman Nene Hatun'dur.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

16. XIX. yüzyılda Kars, Ardahan, Batum'un kaybedilmesine ve Sırbistan, Romanya, Karadağ'ın bağımsızlıklarını kazanmalarına neden olan gelişme, 93 Harbi olarak da bilinen 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı'dır. Nitekim bu savaş sonrasında Rusya'nın güçlenmesinden rahatsız olan İngiltere, Avusturya ve Almanya'nın baskısıyla Berlin Antlaşması imzalanmış ve Osmanlı ciddi kayıplar vermiştir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

CBA Yayınları

OK-YAY

1. **Osmanlı Devleti'nde "Mürur Tezkiresi" adıyla da bilinen belgeyle İstanbul için ilk kez vize uygulaması aşağıdaki padişahlardan hangisinin döneminde başlamıştır?**

A) II. Mahmut B) Vahdettin
C) II. Abdülhamit D) Abdülaziz
E) Abdülmecit

2. **XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde görülen;**

I. Sened-i İttifak,
II. Birinci Meşrutiyet,
III. Tanzimat Fermanı

gelişmelerinden hangilerinin Osmanlıcılık fikri doğrultusunda gerçekleştiği söylenemez?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

3. **Osmanlı Devleti'nde ilk telgraf hattını kuran ve telgrafın mucidi Samuel Morse'un "O, bu nişanı ve tebrikiyle icadımın değerini anlayan Avrupalı ilk büyük insan olmuştur." şeklinde bahsettiği Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) II. Mahmut B) Abdülmecit
C) II. Abdülhamit D) Abdülaziz
E) V. Mehmet Reşat

4. **Osmanlı Devleti'nde II. Mahmut'un tahta çıkmasında ve Âyanlarla 1808'de Sened-i İttifak'ın imzalanmasında etkili olan devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Mithat Paşa
B) Tevfik Paşa
C) Ahmet Cevdet Paşa
D) Mustafa Reşit Paşa
E) Alemdar Mustafa Paşa

5. **Osmanlı Devleti'nde, XIX. yüzyılda ilk olarak dil ve tarih alanlarındaki yayın faaliyetleriyle ortaya çıkan fikir akımı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Batıcılık
B) İslamcılık
C) Osmanlıcılık
D) Türkçülük
E) Adem-i merkeziyetçilik

6. **XIX. yüzyılda; Girit'e özerklik verilmesi, Rumcanın resmî dil kabul edilmesi ve Girit Rumlarına vergi muafiyeti getirilmesi gibi ayrıcalıklar aşağıdakilerden hangisinin kapsamındadır?**

A) Islahat Fermanı B) Sened-i İttifak
C) Halepa Fermanı D) Tanzimat Fermanı
E) Kanunuesasi

7. **Osmanlı Devleti'nde Abdülmecit Dönemi'nde çıkarılan ve aynı zamanda Şinasi'nin başyazarlığını yaptığı ilk özel gazete aşağıdakilerden hangisidir?**

A) *Tasvir-i Efkâr* B) *Ceride-i Havadis*
C) *Takvim-i Vekayi* D) *Tercüman-ı Ahval*
E) *Ceride-i Mehâkim*

8. Osmanlı Devleti'nde II. Mahmut Dönemi'nde Divanıhümayun kaldırılmış ve nazırlıklar oluşturulmuştur.

Buna göre reisülküttaplık, aşağıdaki nazırlıklardan hangisine dönüştürülmüştür?

A) Dahiliye B) Harbiye C) Hariciye
C) Adliye E) Maarif

CBA Yayınları

CBA Yayınları
OK-YAY

9. "Gülhane-i Hatt-ı Hümayun" **adıyla da bilinen 1839 tarihli Tanzimat Fermanı'nın hazırlanmasında etkili olan devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Tevfik Paşa B) Mithat Paşa
C) Mustafa Reşit Paşa D) Ahmet Vefik Paşa
E) Halil Hamit Paşa

10. Aşağıda verilen padişah ve dönemindeki gelişme eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

A) III. Selim – Nizam-ı Cedit ordusunun kurulması
B) Abdülmecit – Tanzimat Fermanı'nın ilanı
C) II. Mahmut – Vak'a-i Hayriye'nin yaşanması
D) Abdülaziz – İlk yurt dışı seyahate çıkılması
E) II. Abdülhamit – İlk nüfus sayımının yapılması

11. Osmanlı Devleti'nin 1881'den itibaren dış borçlarını ödeyemez duruma gelmesinin;

I. İlk Osmanlı bankasının açılması,
II. kapitülasyonların sınırlandırılması,
III. Muharrem Kararnamesi'nin yayımlanması

gelişmelerinden hangilerine ortam hazırladığı savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

12. II. Abdülhamit'in, Osmanlı Devleti'ne gelen Japon heyetine karşılık 1889'da Japonya'ya gönderdiği ve dönüş yolunda batarak müretteb atının çoğunun şehit olduğu gemi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yavuz B) Ertuğrul C) Gülcemal
C) Alemdar E) Hamidiye

13. 1868'de Fransız modeli temel alınarak kurulan ve adli yargıda temyiz görevini yerine getiren Divân-ı Ahkâm-ı Adliye günümüzde hangi kuruluşun temelini oluşturmaktadır?

A) Danıştay B) Yargıtay
C) Sayıştay D) Bakanlar Kurulu
E) Anayasa Mahkemesi

14. Osmanlı Devleti'nde II. Mahmut Dönemi'nde çıkarılan ilk resmî gazete aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Tasvir-i Efkâr* B) *Ceride-i Havadis*
C) *Tercüman-ı Ahval* D) *Takvim-i Vekayi*
E) *Ceride-i Resmiye*

15. Osmanlı Devleti'nde, Fransa örnek alınarak idari yargı ve danışma organı olarak 1868 yılında oluşturulan kurum aşağıdakilerden hangisidir?

A) Divan-ı Ahkâm-ı Adliye
B) Şûray-ı Devlet
C) Meclis-i Vâla-yı Ahkâm-ı Adliye
D) Encümen-i Daniş
E) Meclis-i Âli-i Tanzimat

16. Osmanlı Devleti'nde Âyanların ve eyalet valilerinin padişaha bağlılık bildirdiği 1808 tarihli belge aşağıdakilerden hangisidir?

A) Mecelle B) Sened-i İttifak
C) Islahat Fermanı D) Kanunuesasi
E) Tanzimat Fermanı

CBA Yayınları

OK-YAY

ÇÖZÜMLER

1. Osmanlı Devleti'nde "Mürur Tezkiresi" adıyla da bilinen belgeyle İstanbul için ilk kez vize uygulaması II. Mahmut Dönemi'nde başlamıştır. Osmanlı topraklarında seyahat etmek isteyen yerli ve yabancı herkes seyahat için bir izin tezkiresi almak mecburiyetindeydi. XVI. yüzyılda "yol hükmü" denilen bu belge XIX. yüzyılda "mürur tezkiresi" adıyla anılmıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

2. XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde görülen ve soruda öncüllerde yer alan Sened-i İttifak (I) Osmanlıcılık fikri doğrultusunda gerçekleşen bir olay değildir. Osmanlıcılık fikri doğrultusunda; Tanzimat Fermanı, Islahat Fermanı ve Birinci Meşrutiyet gelişmeleri yaşanmıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

3. Osmanlı Devleti'nde ilk telgraf hattını kuran ve telgrafın mucidi Samuel Morse'un "O, bu nişanı ve tebrikiyle icadımın değerini anlayan Avrupalı ilk büyük insan olmuştur." şeklinde bahsettiği Osmanlı padişahı Abdülmecit'tir. Osmanlı Devleti'nde ilk telgraf hattı, Abdülmecit Dönemi'nde, 1855 yılında İstanbul-Edirne-Şumnu arasında kurulmuştur.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

4. Osmanlı Devleti'nde II. Mahmut'un tahta çıkmasında ve Âyanlarla 1808'de Sened-i İttifak'ın imzalanmasında etkili olan devlet adamı Rusçuk Âyanı Alemdar Mustafa Paşa'dır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

5. Osmanlı Devleti'nde, XIX. yüzyılda ilk olarak dil ve tarih alanlarındaki yayın faaliyetleriyle ortaya çıkan fikir akımı Türkçülük'tür. Nitekim bu akımın temsilcileri dil ve tarih alanlarında yaptıkları çalışmalarla ön plana çıkmışlardır. (Ziya Gökalp, Mehmet Emin Yurdakul, Yusuf Akçura vb.)

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

6. XIX. yüzyılda; Girit'e özerklik verilmesi, Rumcanın resmî dil kabul edilmesi ve Girit Rumlarına vergi muafiyeti getirilmesi gibi ayrıcalıklar 1878 tarihli Halepa Fermanı'nın kapsamındadır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

7. Osmanlı Devleti'nde Abdülmecit Dönemi'nde çıkarılan ve aynı zamanda Şinasi'nin başyazarlığını yaptığı ilk özel gazete *Tercüman-ı Ahval*'dir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

8. Osmanlı Devleti'nde II. Mahmut Dönemi'nde Divanıhümayun kaldırılmış ve nazırlıklar oluşturulmuştur. Bu doğrultuda reisülküttaplık Hariciye Nazırlığına (Dışişleri Bakanlığı) dönüştürülmüştür.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

CBA Yayınları

CBA Yayınları
ÖK-YAY

9. "Gülhane-i Hatt-ı Hümayun" adıyla da bilinen 1839 tarihli Tanzimat Fermanı'nın hazırlanmasında etkili olan ve bu fermanı Gülhane Parkı'nda okuyarak halka duyuran dönemin Hariciye Nazırı Mustafa Reşit Paşa'dır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

10. Soruda E seçeneğinde verilen padişah ve dönemindeki gelişme eşleştirmesi yanlıştır. İlk nüfus sayımının yapılması II. Abdülhamit değil II. Mahmut Dönemi'ndedir. Askerî amaçlı olarak 1831'de yapılan ilk nüfus sayımında sadece erkekler ve hayvanlar sayılmıştır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

11. Osmanlı Devleti'nin 1881'den itibaren dış borçlarını ödeyemez duruma gelmesi, Avrupalı devletlerin etkisiyle Muharrem Kararnamesi'nin yayımlanmasına yol açmıştır. Bu kararname doğrultusunda Osmanlı Devleti'nde Düyûn-ı Umumiye İdaresi kurulmuş ve Osmanlı'nın önemli vergi gelirlerine el konulmuştur. Öte yandan ilk Osmanlı bankası 1847 yılında açıldığından ve kapitülasyonların etkisi arttığından I. ve II. öncülün verilen durumla bağlantısı yoktur.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

12.

II. Abdülhamit'in, Osmanlı Devleti'ne gelen Japon heyetine karşılık 1889'da Japonya'ya gönderdiği ve dönüş yolunda batarak mürettebatının çoğunun şehit olduğu gemi Ertuğrul Firkateyni'dir. Kushimoto açıklarında tayfuna yakalanan Ertuğrul Firkateyni 16 Eylül 1890'da kayalara çarparak batmış, kazadan sadece 69 denizci kurtulabilmiştir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

13. 1868'de Fransız modeli temel alınarak kurulan ve adli yargıda temyiz görevini yerine getiren Divân-ı Ahkâm-ı Adliye günümüzde Yargıtayın temelini oluşturmaktadır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

14. Osmanlı Devleti'nde II. Mahmut Dönemi'nde çıkarılan ilk resmî gazete *Takvim-i Vekayi*'dir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

15. Osmanlı Devleti'nde, Fransa örnek alınarak idari yargı ve danışma organı olarak 1868 yılında oluşturulan kurum Şûra-yı Devlettir. Şûra-yı Devlet günümüzde Danıştayın temelini oluşturmaktadır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

16. Osmanlı Devleti'nde Âyanların ve eyalet valilerinin padişaha bağlılık bildirdiği 1808 tarihli belge Sened-i İttifak'tır. Bu belgeyle Âyanlar ve eyalet valileri padişaha bağlılıklarını bildirmiş, padişah da eyaletlere adil ve eşit vergiler salmayı taahhüt etmiştir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

CBA Yayınları

OK-YAY

1. **Aşağıda verilen padişah-ıslahat eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?**

A) II. Mahmut – Nazırlıkların kurulması
B) Abdülmecit – Islahat Fermanı'nın ilanı
C) III. Selim – Meşveret Meclisi'nin açılması
D) II. Abdülhamit – Ziraat Bankası'nın kurulması
E) Abdülaziz – İlk kâğıt paranın basılması

2. **1839'da ilan edilen Tanzimat Fermanı'nda, "Kimse yargılanmadan cezalandırılamaz. Dil, din, ırk ayrımı olmaksızın herkes yasalar önünde eşittir." ifadesine yer verilmesi Osmanlı Devleti'nin;**

I. İslamcılık,
II. Türkçülük,
III. Osmanlıcılık

fikir akımlarından hangilerini uygulamaya çalıştığına kanıt olarak gösterilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

3. **Tanzimat Fermanı'nın ilanında;**

I. milliyetçilik akımının etkilerini azaltmak,
II. teokratik devlet yapılanmasını güçlendirmek,
III. Avrupa devletlerinin Osmanlı Devleti'nin iç işlerine karışmasını önlemek

gelişmelerinden hangileri etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

4. **1876 Kanunuesasi'nin hazırlanmasında komisyon başkanı olarak görev alan dönemin sadrazamı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Mithat Paşa
B) Ahmet Vefik Paşa
C) Halil Hamit Paşa
D) Mustafa Reşit Paşa
E) Alemdar Mustafa Paşa

5. **Tanzimat Dönemi'nde;**

I. *Takvim-i Vekayi,*
II. *Ceride-i Havadis,*
III. *Tercüman-ı Ahval*

gazetelerinden hangileri çıkarılmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

6. **Osmanlı Devleti'nde yaşayan gayrimüslim tebaaya devlet memuru olabilme ve il genel meclislerine katılma hakkı aşağıdakilerden hangisiyle verilmiştir?**

A) Sened-i İttifak B) Mecelle
C) Islahat Fermanı D) Kanunuesasi
E) Tanzimat Fermanı

7. I. Mısır
II. Cezayir
III. Trablusgarp

Yukarıdakilerden hangileri Osmanlı Devleti'nin XIX. yüzyılda kaybettiği yerler arasındadır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

8. **Osmanlı Devleti'nde ilk kez yurt içi seyahatlere çıkan ve portresini devlet dairelerine astıran padişah aşağıdakilerden hangisidir?**

A) II. Mahmut B) Abdülmecit
C) II. Abdülhamit D) Abdülaziz
E) Vahdettin

CBA Yayınları

CBA Yayınları
ÖK-YAY

9. **II. Abdülhamit Dönemi'nde Doğu Anadolu'da merkezî otoriteyi sağlamak ve bölgede çıkan Ermeni isyanlarını bastırmak amacıyla kurulan askerî birlik aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Redif Birlikleri B) Avcı Taburları
C) Hamidiye Alayları D) Hilafet Ordusu
E) Halaskâr Zabitan

10. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlıcılık fikir akımının temsilcilerinden biri değildir?**

A) Şinasi B) Mithat Paşa
C) Namık Kemal D) Sait Halim Paşa
E) Mustafa Reşit Paşa

11. 1876'da Kanunuesasi'nin ilan edilmesiyle açılan Mebusan Meclisi, farklı din ve millete mensup vekillerden oluşmaktaydı. Kadınların yer almadığı bu meclisteki siyasi partiler de yoktu. Ayrıca seçmen olabilmek için belirli bir gelire sahip olma şartı da aranmaktaydı.

Yukarıda verilen bilgilere göre, Mebusan Meclisi ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Halk padişahın yanında yönetime katılmıştır.
B) Yenilikler halkın desteğiyle gerçekleştirilmiştir.
C) Demokrasi tam olarak gerçekleştirilememiştir.
D) Meclisteki farklı milletlerin temsilcileri yer almıştır.
E) Halkçı olmayan uygulamalar görülmüştür.

12. **Osmanlı Devleti'nde Enderun Mektebinin zamanla önemini kaybetmesi üzerine, bu kurumun yerine XIX. yüzyılda devlete memur yetiştirmek için açılan kurum aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Hendesehane B) Darülfünun
C) Darülmuallimin D) Mekteb-i Harbiye
E) Mekteb-i Maarif-i Adliye

13. **Aşağıdakilerden hangisi I. Meşrutiyet Dönemi'nin özelliklerinden biri değildir?**

A) Mutlak hâkimiyet anlayışının sarsılması
B) İlk kez siyasi partilerin ortaya çıkması
C) Halkın yönetime kısıtlı da olsa katılması
D) Anayasal devlet düzeninin oluşturulması
E) Osmanlıcılık politikasının benimsenmesi

14. **Osmanlı Devleti'nde mahkemelere ilişkin kanunları ve yargı kararlarını yayımlamak için 1873'te çıkarılan gazete aşağıdakilerden hangisidir?**

A) *Ceride-i Mehâkim* B) *Tasvir-i Efkâr*
C) *Takvim-i Vekayi* D) *Tercümân-ı Ahval*
E) *Ceride-i Havadis*

15. **1868-1878 yılları arasında 16 bölüm halinde hazırlanan ve ilk Osmanlı Medeni Kanunu olarak kabul edilen *Mecelle*'nin komisyon başkanı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Mithat Paşa
B) Koca Yusuf Paşa
C) Mustafa Reşit Paşa
D) Ahmet Cevdet Paşa
E) Mahmut Şevket Paşa

16. *Takvim-i Vekayi* gazetesi 5.000'e yakın basımıyla ülkenin her köşesine gitmiş, Avrupa'daki gelişmeleri aktarmış, Fransızca, Rumca, Ermenice, Arapça ve Farsça nüshalarıyla her kesime hitap ederek sadece resmî tebliğ yayımlanan bir araç olmaktan çıkmıştır.

Buna göre;

I. Basın üzerinde sansür uygulanmıştır.
II. *Takvim-i Vekayi* sadece devletin resmî yayın organı değildir.
III. Kültürel etkileşimin artmasına basının da katkısı olmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

CBA Yayınları

OK-YAY

ÇÖZÜMLER

1. Soruda E seçeneğinde verilen padişah-ıslahat eşleştirmesi yanlıştır. Nitekim Osmanlı Devleti'nde ilk kâğıt paranın basılması Abdülaziz değil Sultan Abdülmecit Dönemi'nde gerçekleşen bir olaydır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

2. 1839'da ilan edilen Tanzimat Fermanı'nda, "Kimse yargılanmadan cezalandırılamaz. Dil, din, ırk ayrımı olmaksızın herkes yasalar önünde eşittir." ifadesine yer verilmesi, Osmanlı Devleti'nin toplumsal eşitliği sağlama noktasında Osmanlıcılık (I) fikrini uygulamaya çalıştığını göstermektedir. Nitekim İslamcılık Müslümanların birliği, Türkçülük ise Türk birliği anlamına gelmektedir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

3. Tanzimat Fermanı'nın ilanında; dağılmayı önlemek, milliyetçilik akımının etkilerini azaltmak (I), Avrupa devletlerinin Osmanlı Devleti'nin iç işlerine karışmasını önlemek (III), Mısır Valisi Mehmet Ali Paşa meselesinde Avrupa'nın desteğini almak ve Londra Boğazlar Sözleşmesi'nde Avrupa'nın desteğini almak gibi pek çok etken etkili olmuştur. Teokratik devlet yapılanmasını güçlendirmek gibi bir amaç söz konusu değildir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

4. 1876 Kanunuesasi'yi hazırlayan komisyonda başkan olarak görev alan dönemin sadrazamı Mithat Paşa'dır. Kanunuesasi ile birlikte Osmanlı Devleti'nde ilk kez parlamentolu dönem başlamıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

5. Osmanlı Devleti'nde Tanzimat Dönemi 1839-1876 yılları arası dönemi kapsar. Buradan hareketle;

1840-1864 yılları arasında yayımlanan *Ceride-i Havadis* (II) ve 1860-1866 yılları arasında yayımlanan *Tercüman-ı Ahval* (III) gazeteleri Tanzimat Dönemi'nde çıkarılmıştır. *Takvim-i Vekayi* ise, 1831'de II. Mahmut Dönemi'nde çıkarılan ilk resmî gazetedir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

6. Osmanlı Devleti'nde yaşayan gayrimüslim tebaaya devlet memuru olabilme ve il genel meclislerine katılma hakkı ilk kez Islahat Fermanı ile verilmiştir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

7. Öncüllerde verilen Mısır (I) ve Cezayir (II) Osmanlı Devleti'nin XIX. yüzyılda kaybettiği yerler arasında yer alır. Bunlardan Cezayir 1830'da Fransa tarafından, Mısır ise 1882'de İngiltere tarafından işgal edilmiştir. Öte yandan Trablusgarp XX. yüzyılın başlarında, 1912'de İtalya ile imzalanan Uşi Antlaşması ile Osmanlı'dan kopmuştur.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

8. Osmanlı Devleti'nde yurt içi seyahatlere çıkan ve portresini devlet dairelerine astıran ilk padişah Sultan II. Mahmut'tur. (1808-1839)

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

CBA Yayınları

CBA Yayınları
ÖK-YAY

9. II. Abdülhamit Dönemi'nde Doğu Anadolu'da merkezî otoriteyi sağlamak ve bölgede çıkan Ermeni isyanlarını bastırmak amacıyla kurulan askerî birlik Hamidiye Alayları'dır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

10. Soruda D seçeneğinde verilen Sait Halim Paşa, Osmanlıcılık fikir akımının temsilcilerinden biri değildir. Sait Halim Paşa İslamcılık fikir akımının en önemli savunucularından biridir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

11. Soruda verilen Meclis-i Mebusanın özelliklerine göre;

- Meclisin farklı din ve millete mensup vekillerden oluşması halkın padişahın yanında yönetime katıldığını ve mecliste farklı milletlerin temsilcilerinin olduğunu,
- Mecliste kadınlara yer verilmemesi demokrasinin tam olarak gerçekleştirilemediğini,
- Seçmen olabilmek için belirli bir gelire sahip olma şartı ise halkçı olmayan uygulamalar olduğunu göstermektedir.

Fakat verilen bilgilere göre, yeniliklerin halkın desteğiyle gerçekleştirildiği yargısına ulaşılamaz.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

12. Osmanlı Devleti'nde devlete memur yetiştirmek için açılan Enderun Mektebi zamanla önemini kaybetmiş ve II. Mahmut Dönemi'nde kapatılmıştır. Bu dönemde Enderun Mektebinin yerine devlet memuru yetiştirmek için Mekteb-i Maarif-i Adliye kurulmuştur.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

13. Osmanlı Devleti'nde Birinci Meşrutiyet Dönemi'nde açılan Mebusan Meclisi'nde siyasi partilere yer verilmemiştir. Soruda verilen B seçeneğindeki "İlk kez siyasi partilerin ortaya çıkması" bu dönemin özellikleri arasında gösterilemez. Nitekim Türk tarihinde siyasi partiler ilk kez II. Meşrutiyet Dönemi'nde ortaya çıkmıştır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

14. Osmanlı Devleti'nde mahkemelere ilişkin kanunları ve yargı kararlarını yayımlamak için 1873'te çıkarılan gazete *Ceride-i Mehâkim*'dir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

15. 1868-1878 yılları arasında 16 bölüm halinde hazırlanan ve ilk Osmanlı Medeni Kanunu olarak kabul edilen *Mecelle*'nin komisyon başkanı Ahmet Cevdet Paşa'dır. Ahmet Cevdet, ayrıca kaleme aldığı *Tarih-i Cevdet* adlı eseriyle bilinen en büyük Osmanlı vakanüvisidir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

16. *Takvim-i Vekayi*'nin "Fransızca, Rumca, Ermenice, Arapça ve Farsça nüshalarıyla her kesime hitap edip; sadece resmî tebliğ yayımlanan bir araç olmaktan çıkmıştır." ifadesiyle sadece devletin resmî yayın organı olmadığı (II) yargısına ulaşılabilir. Öte yandan "Avrupa'da meydana gelen siyasi ve teknolojik gelişmeleri aktarması" noktasında da kültürel etkileşimin artmasına katkısı olduğu (III) yargısına ulaşmak da mümkündür. Basın üzerinde sansür uygulandığına dair bir sonuç çıkarılamaz.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

CBA Yayınları

OK-YAY

1. **II. Mahmut Dönemi'nde gerçekleştirilen aşağıdaki yeniliklerden hangisinin, Osmanlı toplumunda kültür çatışmalarına neden olduğu savunulabilir?**

A) Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılması
B) Müsadere usulüne son verilmesi
C) Köy ve mahalle muhtarlıklarının kurulması
D) Medreselerin yanında Avrupa tarzında okulların açılması
E) *Takvim-i Vekayi* adlı ilk resmî gazetenin çıkarılması

2. 1865-1876 yılları arasında Osmanlı aydınlarının mevcut idareye karşı oluşturduğu muhalif topluluğa Genç (Yeni) Osmanlılar Cemiyeti adı verilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi Genç Osmanlılar Cemiyeti üyelerinden biri değildir?

A) Şinasi B) Ziya Paşa
C) Namık Kemal D) Ali Suavi
E) Ahmet Cevdet Paşa

3. **Osmanlı Devleti'nde ilk kez aşağıdaki padişahlardan hangisinin döneminde memurlara maaş bağlanmıştır?**

A) II. Mahmut B) Abdülaziz
C) Vahdettin D) Abdülmecit
E) II. Abdülhamit

4. **1870'te Theodor Kasap tarafından çıkarılan; Ebüzziya Tevfik, Namık Kemal gibi ünlü şairlerin imzasız yazılarının da yer aldığı ilk mizah dergisi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) *Eylül* B) *Çaylak* C) *Demet*
D) *Gece Kuşu* E) *Diyojen*

5. "Osmanlı'da Yenileşme ve Demokratikleşme Hareketleri" konusunda araştırma yapan İsmail Bey çalışmanın I. Bölümü'nde; Osmanlı Devleti'nde ilk anayasanın yürürlükte olduğunu, siyasi partilerin mecliste yer almadığını belirtmiş; ayrıca Namık Kemal, Ziya Paşa gibi önemli kişiler hakkında da bilgiler vermiştir.

Buna göre İsmail Bey, çalışmanın I. Bölümü'nde hangi döneme ilişkin bilgiler vermiştir?

A) Tanzimat B) İstibdat
C) II. Meşrutiyet D) Nizam-ı Cedit
E) I. Meşrutiyet

6. **Osmanlı Devleti'nde XIX. yüzyılda çıkarılan;**

I. *Tasvir-i Efkâr,*
II. *Takvim-i Vekayi,*
III. *Tercüman-ı Ahval*

gazetelerinden hangileri özel gazetedir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

7. **XIX. yüzyılda Divanıhümayunun kaldırılması ve nazırlıklar oluşturularak ilk kez kabine sistemine geçilmesi aşağıdaki padişahlardan hangisinin döneminde gerçekleşmiştir?**

A) III. Selim B) Abdülaziz
C) Abdülmecit D) II. Mahmut
E) II. Abdülhamit

8. **XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'ni ekonomik ve ticari anlamda sıkıntıya sokan Balta Limanı Ticaret Sözleşmesi, aşağıdaki devletlerden hangisiyle imzalanmıştır?**

A) İngiltere B) Fransa C) Rusya
D) İtalya E) Avusturya

CBA Yayınları

CBA Yayınları
OK-YAY

9. **Osmanlı Devleti'nde ilk kez anayasaya dayalı parlamentolu sisteme geçiş, aşağıdaki padişahlardan hangisinin döneminde gerçekleştirilmiştir?**

A) III. Selim B) II. Mahmut
C) Abdülmecit D) Abdülaziz
E) II. Abdülhamit

10. **Islahat Fermanı'yla gayrimüslimlere;**

I. memur olabilme,
II. banka ve şirket kurabilme,
III. siyasi parti ve cemiyet kurma

haklarından hangileri verilmiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

11. **XIX. yüzyılın sonlarına doğru devlet yönetiminde etkili olan İslamcılık fikrinin;**

I. ümmetçi anlayışın güçlendirilmesi,
II. azınlıklara birtakım haklar verilmesi,
III. Avrupa ile kültürel ilişkilerin geliştirilmesi

unsurlarından hangilerini amaçladığı savunulamaz?

A) Yalnız I B) Yanız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

12. **Osmanlı Devleti'nde 1850'de yayın hayatına başlayan ilk Türk dergisi, aşağıdakilerden hangisidir?**

A) *Demet* B) *Şukûfezar*
C) *Mecmua-i Fünun* D) *Vekay-i Tıbbiye*
E) *Terakki-i Muhadderat*

13. II. Mahmut Dönemi'nde atılan adımlardan biri de müsaderenin büyük ölçüde kaldırılması olmuştur.

Bu gelişmenin öncelikle aşağıdakilerden hangisine ortam hazırladığı söylenebilir?

A) Halkın yeniliklere destek vermesine
B) Egemenlik anlayışının güçlenmesine
C) Özel mülkiyet anlayışının güçlenmesine
D) Halkın yönetime katılımının artmasına
E) Toprak üzerinde feodalleşmenin engellenmesine

14. **XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde görülen aşağıdaki fikir akımları ve temsilcisi eşleştirmelerinden hangisi doğrudur?**

A) Türkçülük – Ziya Paşa
B) Batıcılık – Abdullah Cevdet
C) İslamcılık – Namık Kemal
D) Osmanlıcılık – Ömer Seyfettin
E) Batıcılık – Yusuf Akçura

15. **Osmanlı Devleti'nde Tanzimat Dönemi'nde ilkokullara ne ad verilmiştir?**

A) Mektep B) Sıbyan C) Rüştiye
D) İptidai E) İdadi

16. **II. Mahmut Dönemi'nde mahalle ve köylerde muhtarlıkların kurulmasıyla;**

I. âyan,
II. redif,
III. serasker

unsurlarından hangilerinin taşradaki otoritesi ortadan kaldırılmaya çalışılmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

CBA Yayınları

OK-YAY

ÇÖZÜMLER

1. Soruda D seçeneğinde verilen ve II. Mahmut Dönemi'nde gerçekleştirilen "medreselerin yanında Avrupa tarzında okulların açılması" Osmanlı toplumunda kültür çatışmalarına neden olmuştur. Eski ve yeni kurumların bir arada olması doğal olarak bu sonucu ortaya çıkarmıştır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

2. 1865-1876 yılları arasında Osmanlı aydınlarının mevcut idareye karşı oluşturduğu muhalif topluluğa Genç (Yeni) Osmanlılar Cemiyeti adı verilmiştir. Bu bağlamda Soruda E seçeneğinde verilen Ahmet Cevdet Paşa, Genç Osmanlılar Cemiyeti üyelerinden biri değildir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

3. Osmanlı Devleti'nde devlet memurlarına ilk kez maaş bağlanması II. Mahmut Dönemi'nde gerçekleşmiştir. Bundaki temel amaç merkezî otoriteyi güçlendirmektir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

4. 1870'te Theodor Kasap tarafından çıkarılan; Ebüzziya Tevfik, Namık Kemal gibi ünlü şairlerin imzasız yazılarının da yer aldığı ilk mizah dergisi *Diyojen*'dir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

5. Soruda verilen metinde, ilk anayasanın yürürlükte olduğuna, siyasi partilerin mecliste yer almadığına ve Namık Kemal, Ziya Paşa gibi Avrupa kültürünü tanıyan önemli kişilere vurgu yapılmıştır. Bu özelliklere bakarak araştırmacı İsmail Bey'in Osmanlı Devleti'nde I. Meşrutiyet Dönemi'ne ilişkin bilgiler verdiğini söylemek mümkündür.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

6. Osmanlı Devleti'nde XIX. yüzyılda çıkarılan ve soruda öncüllerde verilen gazetelerden *Tasvir-i Efkâr* (I) ve *Tercüman-ı Ahval* (III) özel gazetelerdir.

- *Takvim-i Vekayi*, II. Mahmut Dönemi'nde 1831'de çıkarılan ilk resmî gazetedir.
- *Tercümân-ı Ahval*, 1860'ta Şinasi ile Agâh Efendi tarafından çıkarılan ilk özel gazetedir.
- *Tasvir-i Efkâr* 1865'te Şinasi tarafından çıkarılan bir diğer özel gazetedir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

7. XIX. yüzyılda Divanıhümayunun kaldırılması ve nazırlıklar oluşturularak ilk kez kabine sistemine geçilmesi II. Mahmut Dönemi'nde gerçekleşmiştir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

8. XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'ni uğraştıran ve zor durumda bırakan sorunların başında Mısır Valisi Kavalalı Mehmet Ali Paşa'nın isyanıyla ivme kazanan Mısır Sorunu'dur. II. Mahmut Dönemi'nde Osmanlı Devleti Mısır Sorunu'nun çözümü için İngiltere'den destek istemiş, buna karşılık İngiltere de Osmanlı Devleti'nden birtakım taleplerde bulunmuştur. Bu taleplerin bir sonucu olarak İngiltere ile 1838'de Balta Limanı Ticaret Sözleşmesi imzalanmış, Osmanlı Devleti bu antlaşma ile Avrupa'nın açık pazarı hâline gelmiş ve yarı sömürge durumuna düşmüştür.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

CBA Yayınları

CBA Yayınları
OK-YAY
OK-YAY

9. Osmanlı Devleti'nde ilk kez anayasaya dayalı parlamentolu sisteme geçiş II. Abdülhamit Dönemi'nde gerçekleştirilmiştir. Türk tarihinin ilk yazılı anayasası olarak kabul edilen Kanunuesasi ile birlikte Osmanlı Devleti'nde ilk kez parlamentolu dönem başlamıştır. Kanunuesasi'nin hazırlanmasında komisyon başkanı olarak görev yapan dönemin sadrazamı ise Mithat Paşa'dır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

10. XIX. yüzyılda azınlık isyanlarını önlemek ve azınlıkların devlete bağlılığını artırarak dağılmayı engellemek amacıyla Abdülmecit Dönemi'nde 1856 yılında Islahat Fermanı yayımlanmıştır. Bu ferman ile gayrimüslimlere;

- Devlet memuru olabilme (I)
- Banka ve şirket kurabilme (II)
- Osmanlı ülkesinde mülk sahibi olabilme,
- Belediye ve il genel meclislerine üye olabilme
- Mahkemelerde dinlerine göre yemin edebilme
- Askerî okullarda okuyabilme
- Askerlikten muaf olma
- Kendi dillerinde okul açabilme

gibi pek çok hak verilmiştir. Fakat siyasi parti ve cemiyet kurma faaliyetleri Osmanlı Devleti'nde II. Meşrutiyet Dönemi'nden itibaren görülen bir gelişmedir. Bu yüzden Islahat Fermanı'yla gayrimüslimlere böyle bir hak verilmemiştir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

11. Osmanlı Devleti'nde II. Abdülhamit Dönemi'nde (İstibdat Dönemi) etkili olan İslamcılık (Ümmetçilik) fikri bütün Müslümanları tek çatı altında birleştirmeyi hedeflemiştir. Bu noktada azınlıklara birtakım haklar verilmesi (II) ve Avrupa ile kültürel ilişkilerin geliştirilmesi (III) gibi amaçları gütmemiştir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

12. Osmanlı Devleti'nde 1850'de yayın hayatına başlayan ilk Türk dergisi *Vekay-i Tıbbiye*'dir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

13. Osmanlı Devleti'nde II. Mahmut Döneml'nde müsadere usulünün büyük ölçüde kaldırılması önemli adımlardan birisidir. Devletin gerektiğinde mala ve mülke el koyma yetkisi anlamına gelen müsadere sistemine önemli ölçüde son verilmesi öncelikle özel mülkiyet anlayışının güçlenmesine ortam hazırlamıştır. Tanzimat Dönemi'nde müsadere sisteminin tamamen kaldırılmasıyla özel mülkiyet anlayışı daha da gelişmiştir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

14. XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde görülen fikir akımları ve temsilcisi eşleştirmelerinden B seçeneğinde verilen eşleştirme doğrudur. Batıcılık fikrinin en önemli temsilcilerinden biri Abdullah Cevdet'tir.

- Ziya Paşa - Osmanlıcılık
- Namık Kemal - Osmanlıcılık
- Ömer Seyfettin - Türkçülük
- Yusuf Akçura - Türkçülük olmalıdır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

15. Osmanlı Devleti'nde Tanzimat Dönemi'nde eğitim veren ilkokullara İptidai adı verilmiştir. Ortaokullara Rüştiye, lise düzeyindeki eğitim kurumlarına ise İdadi ve Sultani adı verilmiştir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

16. II. Mahmut Dönemi'nde mahalle ve köylerde muhtarlıkların kurulmasıyla, taşrada zamanla güçlerini artıran Âyanların (I) otoritesi ortadan kaldırılmaya çalışılmıştır. Nitekim Âyanlar 1808'de yapılan Sened-i İttifak ile birtakım haklar elde etmiş, bu da padişahın otoritesini kısıtlamıştı.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

CBA Yayınları

OK-YAY

1. **Osmanlı Devleti'nde üyeleri halk tarafından, çift dereceli seçimle ve her elli bin erkek nüfusa bir temsilci düşecek şekilde belirlenen meclis aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Meclis-i Âyan
B) Meclis-i Vükelâ
C) Meclis-i Mebusan
D) Meclis-i Âl-i Tanzimat
E) Meclis-i Vâlâ-yı Ahkâm-ı Adliye

2. **Tanzimat Fermanı'nda yer alan;**

I. herkes kanunlar önünde eşit sayılacak,
II. vergiler herkesin gelirine göre alınacak,
III. padişah dâhil herkes kanunlara uyacak

kararlarından hangileriyle azınlık isyanlarının önlenmesi amaçlanmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

3. **Osmanlı Devleti'nin dış borçlarını tahsil etmek üzere 1881 yılında kurulan ve Osmanlı'nın önemli gelir kaynaklarına el konulmasına olanak sağlayan kurum aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Osmanlı Bankası B) İrad-ı Cedit
C) Düyûn-ı Umumiye D) Deutsche Bank
E) Hazine-i Amire

4. **Mısır Valisi Kavalalı Mehmet Ali Paşa'nın, Osmanlı Devleti'ne karşı isyan çıkarması ve Anadolu'ya sefer düzenlemesi, aşağıdaki Osmanlı padişahlarından hangisinin döneminde gerçekleşmiştir?**

A) II. Mahmut B) Abdülaziz
C) Abdülmecit D) II. Abdülhamit
E) V. Mehmet Reşat

5. **Osmanlı Devleti'nde;**

I. Kanunuesasi,
II. Sened-i İttifak,
III. Tanzimat Fermanı

düzenlemelerinden hangileri halkın yönetime katılmasını sağlamıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

6. **1863'te ilk kez Mithat Paşa tarafından kurulan Memleket Sandıkları, aşağıdaki padişahlardan hangisi döneminde Ziraat Bankası'na dönüştürülmüştür?**

A) II. Mahmut B) Abdülaziz
C) Abdülmecit D) II. Abdülhamit
E) V. Murat

7. **Tanzimat Fermanı'nda;**

I. yargı,
II. vergi,
III. askerlik

konularından hangileriyle ilgili düzenleme yapılması öngörülmüştür?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

8. **Kırım Savaşı sürecinde Osmanlı Devleti'nin İngiltere'den ilk kez dış borç alması aşağıdaki padişahlardan hangisinin döneminde gerçekleşmiştir?**

A) V. Murat B) II. Mahmut
C) Abdülmecit D) II. Abdülhamit
E) Abdülaziz

CBA Yayınları

CBA Yayınları
ÖK-YAY
ÖK-YAY

9. **Osmanlı Devleti'nde yaşanan aşağıdaki gelişmelerden hangisi, "Tanzimat Devri" olarak adlandırılan 1839-1876 yılları arasında gerçekleşmemiştir?**

A) Islahat Fermanı'nın yayımlanması
B) İlk Osmanlı bankasının açılması
C) Maarif-i Umumiye Nezaretinin kurulması
D) Mecelle'nin yürürlüğe konulması
E) Düyûn-ı Umumiye İdaresinin oluşturulması

10. Osmanlı Devleti 1833 yılında Rusya ile Hünkâr İskelesi Antlaşması'nı, 1838 yılında da İngiltere ile Balta Limanı Ticaret Antlaşması'nı imzalamıştır.

Bu antlaşmaların imzalanmasında ortak amaç aşağıdakilerden hangisidir?

A) Azınlık isyanlarını engellemek
B) Boğazlardan geçişi serbest bırakmak
C) Mısır meselesini çözmek
D) Anayasal düzene geçişe zemin hazırlamak
E) Rusya'nın sıcak denizlere inmesine destek olmak

11. Osmanlı tarihinde I. Meşrutiyet Dönemi 1876-1878 yılları arası dönemi kapsamaktadır.

I. Meşrutiyet Dönemi aşağıdaki devletlerden hangisiyle yapılan savaşın etkisiyle sona ermiştir?

A) İran B) Fransa C) Rusya
D) İngiltere E) Avusturya

12. **Osmanlı Devleti'nde "Nizamname" olarak adlandırılan ve 1881'de yayımlanan Muharrem Kararnamesi aşağıdaki alanlardan hangisiyle ilgilidir?**

A) İdarî B) Askerî C) Adlî
D) Malî E) Dinî

13. **Osmanlı Devleti'nde, II. Mahmut Dönemi'nde Divanıhümayunun yerine oluşturulan yönetim organı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Meclis-i Mebusan
B) Meclis-i Vükela
C) Meclis-i Âyan
D) Divan-ı Ahkâm-ı Adliye
E) Meclis-i Âl-i Tanzimat

14. **Aşağıdakilerden hangisi I. Meşrutiyet Dönemi'nde oluşturulan Parlamento'nun özelliklerinden biri değildir?**

A) Parlamento iki meclisten oluşmuştur.
B) Parlamentonun hükûmet üzerinde siyasal denetim yetkisi yoktur.
C) Âyan Meclisindeki üyelerin tümü Müslümanlardan oluşmaktadır.
D) Meclis başkanı, Meclisin gösterdiği adaylar arasından padişah tarafından seçilmiştir.
E) Âyan Meclisi üyeleri ömür boyu görevlerine devam edebilirdi.

15. **1879-1935 yılları arasında yaşamış, 1904'te yayımladığı *Üç Tarz-ı Siyaset* adlı makalesinde Türkçülük, Osmanlıcılık ve İslamcılık fikirlerini inceleyen fikir adamı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Ziya Gökalp
B) Yusuf Akçura
C) İsmail Gaspıralı
D) Mehmet Âkif Ersoy
E) Mehmet Emin Yurdakul

16. **Balkanlar, Kırım ve Kafkaslar'dan Anadolu'ya gelen göçmenlerin koordinasyonunu sağlamak amacıyla Sultan Abdülmecit Dönemi'nde oluşturulan kurul aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Darüleytam
B) İskân-ı Muhacirin Komisyonu
C) Hilal-i Ahdar Cemiyeti
D) Anadolu Müfettişliği
E) Sevk ve İskân Komisyonu

CBA Yayınları

OK-YAY

ÇÖZÜMLER

1. 1876 Kanunuesasi'ye göre oluşturulan Osmanlı Parlamentosu çift meclisli bir yapıya sahipti. Bu iki meclisten üyeleri halk tarafından, çift dereceli seçimle ve her elli bin erkek nüfusa bir temsilci düşecek şekilde belirlenen meclis Meclis-i Mebusandır. Üyelerinin padişah tarafından belirlendiği ve üyelerin ömür boyu görevde kalabildikleri meclis ise Meclis-i Âyandır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

2. Tanzimat Fermanı'nda yer alan ve soruda öncüllerde yer alan kararların tümüyle azınlık isyanlarını önlemek ve azınlıkların devlete bağlılığını artırarak dağılmayı engellemek amaçlanmıştır. Buna göre; herkes kanunlar önünde eşit sayılacak, vergiler herkesin gelirine göre alınacak ve padişah dâhil herkes kanunlara uyacaktı.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

3. Osmanlı Devleti'nin dış borçlarını tahsil etmek üzere 1881 yılında kurulan ve Osmanlı'nın önemli gelir kaynaklarına el konulmasına olanak sağlayan kurum Düyûn-ı Umumiye İdaresidir. Osmanlı Devleti'nin II. Abdülhamit Dönemi'nde dış borçlarını ödeyememesi üzerine, 1881'de yayımlanan Muharrem Kararnamesi ile devlet iflas ettiğini açıklamıştır. Bu gelişme üzerine Avrupalı alacaklı devletler Düyun-ı Umumiye İdaresini kurarak Osmanlı Devleti'nin önemli gelir kaynaklarına el koymuştur. Osmanlı Devleti, Düyun-ı Umumiye İdaresinin kurulmasıyla ekonomik bağımsızlığını kaybetmiştir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

4. Mısır Hıdivi (Valisi) Kavalalı Mehmet Ali Paşa'nın, Osmanlı Devleti'ne karşı isyan çıkarması ve Anadolu'ya sefer düzenlemesi II. Mahmut Dönemi'nde gerçekleşmiştir. Bu gelişme sonrasında 1833'te Kavalalı Mehmet Ali Paşa ile Kütahya Antlaşması imzalanmıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

5. Osmanlı Devleti'nde halkın ilk kez yönetime katılması 1876 Kanunuesasi (I) ile (Birinci Meşrutiyet'in ilanıyla) gerçekleşmiştir. Bu bağlamda Âyanlarla imzalanan Sened-i İttifak ve 1839'da ilan edilen Tanzimat Fermanı halkın yönetime katılmasını sağlayan gelişmeler değildir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

6. 1863'te çiftçiye kredi sağlayabilmek için ilk kez Mithat Paşa tarafından kurulan Memleket Sandıkları, II. Abdülhamit Dönemi'nde (1888'de) Ziraat Bankası'na dönüştürülmüştür.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

7. 1839'da ilan edilen Tanzimat Fermanı'na göre;

- Askerlik vatan hizmeti hâline getirilecek, askere alma ve terhis işlemleri belirli kurallara göre yapılacaktır.
- Vergiler herkesin gelirine göre alınacaktır.
- Kanunlar herkese eşit uygulanacak ve mahkemeler açık olacak.
- Kimse yargılanmadan cezalandırılmayacak

Bu bakımdan Tanzimat Fermanı'nda yargı (I), vergi (II) ve askerlik (III) konularının tümüyle ilgili düzenleme yapılması öngörülmüştür.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

8. Osmanlı Devleti'nin, 1853-1856 Kırım Savaşı sürecinde İngiltere'den ilk kez dış borç alması Sultan Abdülmecit Dönemi'nde gerçekleşmiştir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

CBA Yayınları

CBA Yayınları
OK-YAY
OK-YAY

9. Soruda E seçeneğinde verilen "Düyûn-ı Umumiye İdaresinin oluşturulması", "Tanzimat Dönemi" olarak adlandırılan 1839-1876 yılları arasında gerçekleşmemiştir. Düyûn-ı Umumiye İdaresinin kurulması II. Abdülhamit Dönemi'nde yaşanan bir gelişmedir. (1881)
- Islahat Fermanı'nın yayımlanması (1856)
- İlk Osmanlı bankasının açılması (1847)
- Maarif-i Umumiye Nezaretinin kurulması (1857)
- Mecelle'nin yürürlüğe konulması (1869)

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

10. Osmanlı Devleti 1833 yılında Rusya ile Hünkâr İskelesi Antlaşması'nı, 1838 yılında da İngiltere ile Balta Limanı Ticaret Antlaşması'nı imzalamıştır. Osmanlı Devleti'nin bu antlaşmaları imzalamasında güttüğü ortak amaç Kavalı Mehmet Paşa isyanıyla başlayan süreçte Mısır meselesini çözmektir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

11. Osmanlı tarihinde I. Meşrutiyet Dönemi 1876-1878 yılları arası dönemi kapsamaktadır. I. Meşrutiyet Dönemi 1877-1878 yıllarında Rusya ile yapılan savaşın (93 Harbi) etkisiyle sona ermiştir. Nitekim Sultan II. Abdülhamit 93 Harbi'ni bahane göstererek Kanunuesasi'yi yürürlükten kaldırmış, parlamentoyu kapatmış ve Osmanlı Devleti'nde yaklaşık 30 yıl sürecek olan "İstibdat Dönemi"ni başlatmıştır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

12. Osmanlı Devleti'nde "Nizamname" olarak adlandırılan ve 1881'de yayımlanan Muharrem Kararnamesi malî alanla ilgili bir belgedir. 28 Muharrem 1299 (20 Aralık 1881) tarihinde bir kararnâme şeklinde ilân edilen ve hükûmetin "Nizamname" adını verdiği, malî çevrelerde Muharrem Kararnamesi olarak bilinen kararname kapsamında; Osmanlı Devleti'nin tuz, ipek, tütün, ispirto ve balık üretiminden kaynaklanan vergilerine ve pul gelirlerine alacaklı devletler tarafından el konulmuştur. Bu işlemleri de 1881'de kurulan Düyûn-ı Umumiye İdaresi yürütmüştür.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

13. Osmanlı Devleti'nde, II. Mahmut Dönemi'nde Divanıhümayunun kaldırılmasıyla birlikte yerine oluşturulan yönetim organı Meclis-i Vükeladır. Merkezî idarede bazı düzenlemelerin yapılması ve nezaretlerin kurulması neticesinde oluşan bu meclis "Heyet-i Vükela" adıyla da geçmektedir. Meclis-i Vükela, başvekil olarak da adlandırılan sadrazamın başkanlığında toplanır, önemli devlet işlerini görüşür ve icra işlerinde nezaretler arasında koordinasyonu sağlardı.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

14. Osmanlı Devleti'nde I. Meşrutiyet 1876'da ilan edilmiş ve Parlamento 20 Mart 1877'de açılmıştır. Parlamento Âyan Meclisi ve Mebusan Meclisi olmak üzere iki meclisten oluşmuştur. Âyan Meclisine bir kez seçilen kişi hayatı boyunca bu görevine devam etmiştir. Ne Mebusan Meclisinin ne de Âyan Meclisinin hükûmet üzerinde siyasi denetim yetkisi vardı. Vekiller Heyeti padişaha karşı sorumluydu. Meclis başkanı Meclisin gösterdiği adaylar arasından padişah tarafından seçilirdi. Ancak Âyan Meclisi sadece Müslümanlardan oluşmamıştır. Âyan Meclisi 21 Müslüman, 5 gayrimüslimden oluşmuştur.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

15. 1879-1935 yılları arasında yaşamış, 1904'te yayımladığı *Üç Tarz-ı Siyaset* adlı makalesinde Türkçülük, Osmanlıcılık ve İslamcılık fikirlerini inceleyen fikir adamı Yusuf Akçura'dır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

16. XIX. yüzyılda Balkanlar, Kırım ve Kafkaslardan Anadolu'ya gelen göçmenlerin koordinasyonunu sağlamak amacıyla Sultan Abdülmecit Dönemi'nde oluşturulan kurul İskân-ı Muhacirin Komisyonudur. 1860'ta kurulan İskân-ı Muhacir Komisyonu, muhacirlerin ihtiyaçlarının karşılanması, kayıt altına alınmaları ve iskân edilmeleri işlemlerini gerçekleştirmek amacıyla kurulmuştur.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

CBA Yayınları

OK-YAY

1. **Rusya ile İngiltere'nin Osmanlı topraklarının paylaşımı konusunda uzlaşmaya vardığı, aynı zamanda İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin meşrutiyeti yeniden ilan etmesinde etkili olan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Berlin Kongresi
B) Tersane Konferansı
C) Reval Görüşmeleri
D) Londra Konferansı
E) Sykes-Picot Antlaşması

2. "Hürriyet Kahramanları" **olarak bilinen Enver Paşa, Resneli Niyazi Bey, Eyüp Sabri Bey gibi İttihat ve Terakki Cemiyeti üyelerinin padişaha meşrutiyeti yeniden ilan ettirebilmek için kurdukları askerî birlik aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Redif Birlikleri
B) Avcı Taburları
C) Hürriyet Taburları
D) Hareket Ordusu
E) Hamidiye Alayları

3. **Osmanlı Devleti'nde** "31 Mart Olayı" **olarak bilinen ve II. Abdülhamit'in tahttan indirilmesiyle sonuçlanan isyan, aşağıdakilerden hangisine tepki olarak ortaya çıkmıştır?**

A) Babıali Baskını'nın yaşanması
B) Kanunuesasi'nin ilan edilmesi
C) Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılması
D) İkinci Meşrutiyet'in ilan edilmesi
E) Islahat Fermanı'nın yayımlanması

4. **1876 Kanunuesasi'de yer alan aşağıdaki özelliklerden hangisi, 1909'da yapılan düzenlemelerle değişikliğe uğramamıştır?**

A) Padişahın sürgün cezası verme yetkisi
B) Padişahın meclisi açma ve kapatma yetkisi
C) Hükûmetin padişaha karşı sorumlu olması
D) Kanunları Mebusan ve Âyan meclislerinin yapması
E) Padişahın çıkarılan kanunları veto yetkisi

5. **İttihat ve Terakki Cemiyeti 1918 yılında kapatıldıktan sonra aşağıdaki isimlerden hangisiyle faaliyetlerini belli bir süre yürütmüştür?**

A) Teceddüt
B) İçtihat
C) İstiklal
D) Tesanüt
E) Mutedil

6. **1889'da İbrahim Temo, İshak Sukûti, Abdullah Cevdet gibi bir grup tıp öğrencisi tarafından kurulan; Osmanlı Devleti'ni kurtarmanın yolunu meşrutiyetin yeniden ilan edilmesinde gören cemiyet aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Ahrar
B) Teali-i İslam
C) İttihat ve Terakki
D) Hürriyet ve İtilaf
E) Vatan ve Hürriyet

7. **Osmanlı tarihinde yaşanan;**

I. Kuleli Vak'ası,
II. 31 Mart Vak'ası,
III. Bab-ı Âli Baskını

gelişmelerinden hangileri rejime yöneliktir?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

8. **Enver Paşa ve Süleyman Askerî Bey öncülüğünde Osmanlı siyasi birliğini korumak, ayrılıkçı hareketleri önlemek ve gayrinizami harp yürüterek Osmanlı ordusuna destek olmak amacıyla 17 Kasım 1913'te kurulan teşkilat aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Hizb-i Cedit
B) Yeşil Ordu
C) Teşkilat-ı Mahsusa
D) İttihat ve Terakki Cemiyeti
E) Mim Mim Grubu

CBA Yayınları

CBA Yayınları
OK-YAY

9. **21 Kasım 1911'de Miralay Sadık Bey öncülüğünde kurulan; üyeleri arasında Rıza Nur, Lutfi Fikri, Gümülcineli İsmail gibi isimlerin yer aldığı, İttihat ve Terakki Fırkasına karşı Türk siyasi tarihinin ilk büyük muhalefet partisi olarak ortaya çıkan siyasi oluşum aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Teceddüt Fırkası
B) İngiliz Muhipleri Cemiyeti
C) İttihad-ı Muhammediye Fırkası
D) Osmanlı Ahrar Fırkası
E) Hürriyet ve İtilaf Fırkası

10. **Trablusgarp Savaşı'nda İtalyanlara karşı direnişin önemli unsurlarından biri olan ve Mustafa Kemal, Enver Bey gibi komutanlar tarafından askerî eğitim verilen örgüt aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Senûsiye B) İdrisîye C) Sıddîkıye
D) Üveysîye E) Sa'diye

11. **Balkan Savaşları'ndan sonra, 1913 yılında imzalanan antlaşmalarla oluşan Osmanlı Devleti'nin batı sınırı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Tunca Nehri B) Meriç Nehri
C) Midye-Enez Hattı D) Yeşilköy
E) Çatalca

12. **Balkan Savaşları'nda Hamidiye Kruvazörü ile Ege kıyılarında başarılı mücadeleler veren, bu nedenle "Hamidiye Kahramanı" olarak anılan devlet adamı ve komutan, aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Refet Bey B) Rauf Bey
C) Cevat Paşa D) Enver Paşa
E) Ali Fuat Paşa

13. Birinci Balkan Savaşı öncesinde Rusya'nın da desteğiyle Osmanlı Devleti'ne karşı bir "Balkan Birliği" oluşturulmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi bu birlik içerisinde yer alan devletlerden biri değildir?

A) Sırbistan B) Karadağ
C) Yunanistan D) Arnavutluk
E) Bulgaristan

14. **31 Mart Olayı'nın bastırılmasında;**

I. Avcı Taburları,
II. Hamidiye Alayları,
III. Hareket Ordusu

unsurlarından hangileri etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

15. **İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin içinde muhalif olarak yer alan, daha çok muhafazakâr mebuslardan oluşan ve İttihat ve Terakki Cemiyeti'ni otoriter ve demokratik olmayan tutumundan dolayı eleştiren grup aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Tesanüt B) Mim Mim
C) Teceddüt D) Hizb-i Cedit
E) Teşkilat-ı Mahsusa

16. **1913 yılında Osmanlı Devleti'nden ayrılıp bağımsızlığını kazanan son Balkan devleti aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Sırbistan B) Romanya
C) Bulgaristan D) Yunanistan
E) Arnavutluk

CBA Yayınları

OK-YAY

ÇÖZÜMLER

1. Rusya ile İngiltere'nin Osmanlı topraklarının paylaşımı konusunda uzlaşmaya vardığı, aynı zamanda İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin meşrutiyeti yeniden ilan etmesinde etkili olan gelişme 1908 Reval Görüşmeleri'dir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

2. Enver Paşa, Resneli Niyazi Bey, Eyüp Sabri Bey gibi İttihat ve Terakki Cemiyeti üyelerinin padişaha meşrutiyeti yeniden ilan ettirebilmek için kurdukları askerî birlik Hürriyet Taburları'dır. Meşrutiyetin ikinci kez ilan edilmesi nedeniyle Enver Paşa ve Resneli Niyazi Bey "Hürriyet Kahramanları" olarak adlandırılmıştır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

3. Osmanlı Devleti'nde 13 Nisan 1909 tarihinde yaşanan, "31 Mart Olayı" olarak bilinen ve II. Abdülhamit'in tahttan indirilmesiyle sonuçlanan isyan İkinci Meşrutiyet'in ilan edilmesine tepki olarak ortaya çıkmıştır. Komutanlığını Mahmut Şevket Paşa'nın, Kurmay Başkanlığını Mustafa Kemal'in yaptığı Hareket Ordusu tarafından bu isyan bastırılmış ve rejim korunmuştur.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

4. 1876 Kanunuesasi'de yapılan 1909 yılı değişikleri arasında D seçeneğinde verilen "Kanunları Mebusan ve Âyan meclislerinin yapması" konusu yoktur. 1909 yılı değişiklikleri şunlardır:
   - Hükûmet, padişaha değil Mebusan Meclisine karşı sorumlu tutulmuştur.
   - Padişahın Meclisi kapatma yetkisi büyük oranda sınırlandırılmıştır.
   - Uluslararası antlaşmalarda "Mebusan Meclisi Onayı" zorunluluğu getirilmiştir.
   - Kanun teklifi için gerekli padişah izni kaldırılmıştır.
   - Padişahın veto, sürgün ve sansür yetkisine son verilmiştir.
   - Basın üzerindeki sansür kaldırılmıştır.
   - Cemiyet, dernek ve parti kurma hak ve hürriyetleri kabul edilmiştir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

5. Fikir olarak Türkçülük akımını savunan İttihat ve Terakki Cemiyetinin 1918 yılında kapatılıp parti üyelerinin ülkeyi terk etmesinden sonra partinin uzantısı olarak çalışmalarını sürdürdüğü yapılanma Teceddüt Fırkasıdır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

6. 1889'da İbrahim Temo, İshak Sükûti, Abdullah Cevdet gibi bir grup tıp öğrencisi tarafından kurulan; Osmanlı Devleti'ni kurtarmanın yolunu meşrutiyetin yeniden ilan edilmesinde gören cemiyet, ilk olarak "İttihad-ı Osmanî" adıyla kurulan İttihat ve Terakki Cemiyeti'dir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

7. Soruda öncüllerde verilen gelişmelerden sadece 31 Mart Vak'ası (II) doğrudan rejimi değiştirme amacıyla ortaya çıkmıştır. Kuleli Vak'ası 1859'da yaşanmış olup, yüksek rütbeli subayların Sultan Abdülmecit'i tahttan indirmek amacıyla gerçekleştirdikleri suikast girişimidir. Ancak girişim başarısız olmuştur. Bab-ı Âli Baskını ise 1913'te İttihat ve Terakkicilerin gerçekleştirdiği bir "hükûmet darbesi" olup rejimi değiştirme amacı güdülmemiştir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

8. Enver Paşa ve Süleyman Askerî Bey öncülüğünde Osmanlı siyasi birliğini korumak, ayrılıkçı hareketleri önlemek ve gayrinizami harp yürüterek Osmanlı ordusuna destek olmak amacıyla 17 Kasım 1913'te kurulan, Türkçülük ve İslamcılık ideolojileri etrafında faaliyet yürüten teşkilat Teşkilat-ı Mahsusadır. Enver Paşa'nın emriyle Harbiye Nezaretine bağlı olarak bir anlamda istihbarat örgütü şeklinde kurulan Teşkilat-ı Mahsusanın ilk başkanı da Süleyman Askerî Bey'dir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

CBA Yayınları

CBA Yayınları
OK-YAY

9. 21 Kasım 1911'de Miralay Sadık Bey öncülüğünde kurulan; üyeleri arasında Rıza Nur, Lutfi Fikri, Gümülcineli İsmail gibi isimlerin yer aldığı, İttihat ve Terakki Fırkasına karşı Türk siyasi tarihinin ilk büyük muhalefet partisi olarak ortaya çıkan siyasi oluşum Hürriyet ve İtilaf Fırkasıdır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

10. Trablusgarp Savaşı'nda İtalyanlara karşı direnişin en önemli unsurlarından biri olan ve Mustafa Kemal, Enver Paşa gibi komutanlar tarafından askerî eğitime tabi tutulan tarikat Senûsiye Tarikatı'dır. 1911 yılı Ekim ayında İtalya Trablusgarp sahillerine çıkarma yapınca Ahmed Şerîf es-Senûsî bütün yakınlarını cihada çağırmış ve Osmanlı birliklerinin yanında ülkesinin işgalden kurtarılması için mücadeleye girişmiştir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

11. Osmanlı Devleti'nin Balkan Savaşları'ndan sonra 29 Eylül 1913'te Bulgaristan ile imzaladığı İstanbul Antlaşması ve 14 Kasım 1913'te Yunanistan ile imzaladığı Atina Antlaşması'na göre oluşan "batı sınırı" Meriç Nehri'dir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

12. Balkan Savaşları'nda Hamidiye Kruvazörü ile Ege'de başarılı mücadeleler veren, bu nedenle "Hamidiye Kahramanı" olarak anılan devlet adamı ve komutan Rauf Orbay'dır. Rauf Orbay, aynı zamanda Bahriye Nazırı olarak Osmanlı Devleti adına Mondros Mütarekesi'ni imzalayan kişidir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

13. Birinci Balkan Savaşı öncesinde Rusya'nın da desteğiyle Osmanlı Devleti'ne karşı bir "Balkan Birliği" oluşturulmuştur. Bu birlik içerisinde Bulgaristan, Sırbistan, Karadağ ve Yunanistan yer almıştır. Arnavutluk bu birlik içerisinde yer alan devletlerden biri değildir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

14. Osmanlı Devleti'nde rejime yönelik ilk isyan olarak kabul edilen 31 Mart Vak'ası'nın bastırılmasında, Kurmay Başkanlığı'nı Mustafa Kemal'in, komutanlığını da Mahmut Şevket Paşa'nın yaptığı Hareket Ordusu etkili olmuştur. Avcı Taburları Taksim Kışlası'nda 31 Mart İsyanı'na destek veren askerî birlikken, Hamidiye Alayları ise II. Abdülhamit Dönemi'nde Erzurum ve çevresindeki Ermeni isyanlarını bastırmak için kurulmuş bir askerî birliktir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

15. İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin içinde muhalif olarak yer alan, daha çok muhafazakâr mebuslardan oluşan ve İttihat ve Terakki Cemiyeti'ni otoriter ve demokratik olmayan tutumundan dolayı eleştiren grup Hizb-i Cedit'tir. İttihat ve Terakki Fırkası, parti dışı ve parti içi muhalefetle karşılaşmıştır. Muhalif ve daha çok muhafazakâr mebuslardan oluşan Hizb-i Cedit Hareketi, İttihat ve Terakki Fırkası içinde ayrışmanın adı olup, bu ayrışma, 21 Kasım 1911'de kurulacak olan Hürriyet ve İtilaf Fırkasında ön ayak olmuştur.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

16. Birinci Balkan Savaşı sürecinde, 1913 yılında Osmanlı Devleti'nden ayrılarak bağımsızlığını kazanan son Balkan devleti Arnavutluk olmuştur.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

CBA Yayınları

OK-YAY

1. I. Trablusgarp Savaşı
II. Balkan Savaşları
III. Birinci Dünya Savaşı

Yukarıdaki gelişmelerden hangilerinin, Osmanlı Devleti'nde Osmanlıcılık fikrinin öneminin azalmasında etkili olduğu savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

2. Ey bu topraklar için toprağa düşmüş asker!
Gökten ecdat inerek öpse o pak alnı değer.
Sana dar gelmeyecek makberi kimler kazsın?
Gömelim gel seni tarihe desem sığmazsın.

Mehmet Akif Ersoy'un bir şiirinden alınan bu dörtlük, aşağıdakilerden hangisini konu almaktadır?

A) Sakarya Zaferi
B) Çanakkale Zaferi
C) Balkan Savaşları
D) Trablusgarp Savaşı
E) Başkomutan Meydan Muharebesi

3. **İngiliz Amiral Calthorpe ile Osmanlı Devleti'ni Rauf Orbay'ın temsil ettiği heyet tarafından 30 Ekim 1918'de imzalanan Mondros Mütarekesi, aşağıdaki gemilerin hangisinde imzalanmıştır?**

A) Ocean B) Malaya
C) Agememnon D) Inflexible
E) Queen Elizabeth

4. **Aşağıdaki cephelerden hangisi, Batılı kaynaklarda "Gelibolu Savaşı" olarak bilinen Çanakkale Savaşları ile ilişkilendirilemez?**

A) Arıburnu B) Kireçtepe
C) Conkbayırı D) Metristepe
E) Seddü'l-bahir

5. **Aşağıdakilerden hangisi, Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti ile İngiltere arasında çatışma yaşanan cephelerden biri değildir?**

A) Irak B) Kanal C) Galiçya
D) Çanakkale E) Hicaz-Yemen

6. **Aşağıda verilen Kuvayımilliye lideri ve faaliyet bölgesi eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?**

A) Tekelioğlu Sinan - Adana
B) Rıdvan Hoca - Urfa
C) Topal Osman Ağa - Giresun
D) Yörük Ali Efe - Aydın
E) İpsiz Recep - Rize

7. **I. Dünya Savaşı sürecinde Osmanlı Devleti'nin 27 Mayıs 1915'te çıkardığı Sevk ve İskân Kanunu'nun içeriğini aşağıdakilerden hangisi en iyi açıklar?**

A) Savaş için yapılan seferberlik çağrısı
B) Olası doğal afetler için önlemler alınması
C) Yabancı şirketlerin mal varlıklarına el konulması
D) Ruslarla iş birliği yapan Ermenilerin Suriye ve Lübnan'a göç ettirilmesi
E) Halkın, ülkedeki tekelci anlayıştan korunması

8. **1917 Bolşevik İhtilali nedeniyle Birinci Dünya Savaşı'ndan çekilen Rusya'nın; Kars, Ardahan ve Batum'u Osmanlı Devleti'ne geri verdiği antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kars B) Gümrü C) Moskova
D) Brest-Litowsk E) Mondros

CBA Yayınları

CBA Yayınları
ÖK-YAY

9. **Birinci Dünya Savaşı sırasında Osmanlı Hükûmeti tarafından ülke güvenliğini sağlamak amacıyla 27 Mayıs 1915'te çıkarılan Sevk ve İskân Kanunu, aşağıdaki cephelerden hangisinde yaşanan gelişmelerin bir sonucudur?**

A) Irak B) Kanal C) Kafkas
D) Çanakkale E) Romanya

10. **Aşağıdakilerden hangisi, İkinci Balkan Savaşı'nın sonuçları arasında gösterilemez?**

A) Balkan devletleri arasında Bükreş Antlaşması'nın imzalanması
B) Osmanlı Devleti'nin Edirne, Dimetoka ve Kırklareli'ni işgalden kurtarması
C) Bulgaristan'ın Trakya'da toprak kaybetmesi
D) Rus çarının, Reval'de İngiltere kralıyla görüşmesi
E) Makedonya'nın yeniden paylaşılması

11. **İtilaf Devletlerinin Paris Barış Konferansı'nda** "onarım bedeli" **teklifini gündeme getirmeleri;**

I. Misakımillî,
II. Wilson İlkeleri,
III. Amiral Bristol Raporu

belgelerinden hangilerine uymayacaklarını kanıtlar niteliktedir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

12. **Birinci Dünya Savaşı'nda Halil Paşa komutasındaki Osmanlı ordusunun başarı kazandığı Kutü'l Amare aşağıdaki cephelerden hangisindedir?**

A) Irak B) Filistin C) Kafkas
D) Hicaz-Yemen E) Kanal

13. **Birinci Dünya Savaşı sırasında Medine'yi savunan, "Çöl Kaplanı" ve "Medine Müdafii" unvanlarına sahip komutan aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Halil Paşa
B) Cafer Tayyar Paşa
C) Fahrettin Paşa
D) Cemal Paşa
E) Sakallı Nurettin Paşa

14. **Birinci Balkan Savaşı sonrasında 30 Mayıs 1913'te imzalanan ve Osmanlı Devleti ile Bulgaristan sınırını** "Midye-Enez Hattı" **olarak belirleyen antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Londra B) Paris C) Berlin
D) İstanbul E) Atina

15. Rusya, 3 Mart 1918 tarihli Brest-Litowsk Antlaşması ile 1878 Berlin Antlaşması ile kazandığı "Elviye-i Selase" kentlerini Osmanlı Devleti'ne bırakmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi "Elviye-i Selase" **kapsamında yer alan şehirlerden biridir?**

A) Muş B) Bitlis C) Sivas
D) Erzurum E) Ardahan

16. **Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti'nin, Almanya'nın isteği doğrultusunda İngiltere'nin sömürgeleriyle bağlantısını kesmek amacıyla açtığı cephe, aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kanal B) Irak-Musul
C) Suriye-Filistin D) Çanakkale
E) Hicaz-Yemen

CBA Yayınları

OK-YAY

ÇÖZÜMLER

1. Soruda verilen gelişmelerin tümü Osmanlı Devleti'nde Osmanlıcılık fikrinin öneminin azalmasında etkili olmuştur. Nitekim Trablusgarp Savaşı'nda, Balkan Savaşlarında ve Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti toprak kaybı yaşamış, bu da bütünlüğü hedefleyen ve parçalanmayı engellemeye çalışan Osmanlıcık fikrinin zayıflamasına yol açmıştır. Osmanlıcılık zayıflarken Türkçülük akımı önem kazanacaktır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

2. Ey bu topraklar için toprağa düşmüş asker!
Gökten ecdat inerek öpse o pak alnı değer.
Sana dar gelmeyecek makberi kimler kazsın?
Gömelim gel seni tarihe desem sığmazsın.
Mehmet Akif Ersoy'un bir şiirden alınan bu dörtlük Çanakkale Zaferi'ni konu almıştır. Şiirin adı "Çanakkale Şehitlerine"dir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

3. Mondros Mütarekesi, İngiliz Amiral Calthorpe ile Osmanlı Devleti'ni Rauf Orbay'ın temsil ettiği heyet tarafından 30 Ekim 1918'de Limni Adası'nda, HMS Agememnon zırhlısında imzalanmıştır. Ayrıca bu gemi ismini Truva Savaşları'ndaki bir komutandan almıştır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

4. Soruda D seçeneğinde verilen "Metristepe" Batılı kaynaklarda "Gelibolu Savaşı" olarak bilinen Çanakkale Savaşları ile ilgili değildir. Metristepe, Kurtuluş Savaşı'nda Batı Cephesi'ndeki en önemli savaşlardan biri olan ve İsmet İnönü komutasında gerçekleşen İnönü Muharebeleri ile ilgilidir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

5. Soruda C seçeneğinde yer alan Galiçya Cephesi, Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti ile İngiltere arasında çatışma yaşanan cephelerden biri değildir. Osmanlı Devleti İngiltere ile Irak, Hicaz-Yemen, Çanakkale, Kanal ve Suriye-Filistin cephelerinde savaşmıştır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

6. Millî Mücadele Dönemi'nde, direniş merkezi ile yerel kahramanı arasında yapılan eşleştirmelerden B seçeneğindeki eşleştirme yanlıştır. Rıdvan Hoca Urfa'da değil Maraş'taki direnişin simgelerinden biridir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

7. Osmanlı Devleti Birinci Dünya Savaşı sürecinde Kafkas Cephesi'nde, bölgede karışıklıklar çıkararak Ruslara destek veren Ermenilere yönelik olarak 27 Mayıs 1915'te Sevk ve İskân Kanunu'nu (Tehcir Kanunu) çıkararak ülkede güvenliği sağlamak istemiştir. Bu kanun kapsamında Ruslarla iş birliği yapan Ermeniler Suriye ve Lübnan'a zorunlu göçe tabi tutulmuştur.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

8. 1917 Bolşevik İhtilali nedeniyle Birinci Dünya Savaşı'ndan çekilen Rusya'nın; Kars, Ardahan ve Batum'u Osmanlı Devleti'ne geri verdiği antlaşma Brest-Litowsk Antlaşması'dır. 3 Mart 1918 tarihinde Osmanlı Devleti ile Sovyet Rusya arasında imzalanan Brest-Litowsk Antlaşması ile;

- Rusya Birinci Dünya Savaşı'ndan çekilmiştir.
- Kafkas Cephesi kapanmıştır.
- Osmanlı, 1878 Berlin Antlaşması ile kaybettiği Kars, Ardahan ve Batum'u (Elviye-i Selase) geri almıştır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

CBA Yayınları

CBA Yayınları
OK-YAY
OK-YAY

9. Osmanlı Devleti Birinci Dünya Savaşı sürecinde Kafkas Cephesi'nde, bölgede karışıklıklar çıkararak Ruslara destek veren Ermenilere yönelik olarak 27 Mayıs 1915'te Sevk ve İskân Kanunu'nu (Tehcir Kanunu) çıkararak ülkede güvenliği sağlamak istemiştir. Bu kanun kapsamında Ruslarla iş birliği yapan Ermeniler Suriye ve Lübnan'a zorunlu göçe tabi tutulmuştur.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

10. Soruda D seçeneğinde yer alan gelişme İkinci Balkan Savaşı'nın sonuçları arasında gösterilemez. Nitekim Rus çarının, Reval'de İngiltere kraliyla görüşmesi II. Balkan Savaşı öncesinde, 1908'de yaşanan bir gelişmedir. Reval Görüşmeleri II. Meşrutiyet'in ilanında etkili olan dış gelişmedir. İkinci Balkan Savaşı sonrasında; Balkan devletleri arasında Bükreş Antlaşması imzalanmış, Bulgaristan Trakya'da toprak kaybetmiş, Makedonya yeniden paylaşılmış, Osmanlı Devleti Edirne, Dimetoka ve Kırklareli'ni işgalden kurtarmıştır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

11. İtilaf Devletleri, Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra toplanan Paris Barış Konferansı'nda "savaş onarım bedeli" teklifini gündeme getirmişlerdir. Bu durum, İtilaf Devletleri'nin Wilson İlkeleri'ne uymayacaklarını göstermektedir. Nitekim ABD Paris Barış Konferansı'ndan sonra "Monroe Doktrini" çerçevesinde yalnızlık politikası dönmüştür.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

12. Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı ordusunun başarı kazandığı hem "Kutü'l Amare" hem de "Selman-ı Pak" bölgeleri Irak Cephesin'dedir. Selman-ı Pak'ta Sakallı Nurettin Paşa, Kutü'l Amare'de ise Halil Paşa görev almıştır. Her iki cephede de İngilizler mağlup edilmiş, İngilizler prestij kaybı yaşamıştır. Ayrıca İngiliz Generali Towshend'ı tutsak eden Halil Paşa "Kutü'l Amara Kahramanı" unvanı almıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

13. Birinci Dünya Savaşı'nda Şerif Hüseyin'in isyanı sırasında Medine'yi savunan, çıkardığı "Çekirge Genelgesi" ile askerlerinin açlıkla mücadelesini destekleyen, "Çöl Kaplanı" ve "Medine Müdafii" unvanlarına sahip komutan Fahrettin Paşa'dır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

14. Birinci Balkan Savaşı sonrasında 30 Mayıs 1913'te imzalanan ve Osmanlı Devleti ile Bulgaristan sınırını "Midye-Enez Hattı" olarak belirleyen antlaşma Londra Antlaşması'dır. 30 Mayıs 1913'te Osmanlı Devleti ile Balkan devletleri arasında imzalanan bu antlaşma ile Midye-Enez hattı Osmanlı-Bulgar sınırı olarak kabul edilmiştir. Ayrıca; Edirne, Trakya ve Dedeağaç Bulgaristan'a; Selânik, Güney Makedonya ve Girit Yunanistan'a; Kuzey ve Orta Makedonya Sırbistan'a; Silistre de Romanya'ya bırakılmıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

15. Soruda verilen E seçeneğindeki "Ardahan" şehri "Elviye-i Selase" kapsamındaki şehirlerden biridir. Rusya, 3 Mart 1918'de imzalanan Brest-Litowsk Antlaşması ile "Elviye-i Selase" kapsamındaki şehirler olan Kars, Ardahan ve Batum'u Osmanlı Devleti'ne bırakmıştır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

16. I. Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti'nin, Almanya'nın isteği doğrultusunda İngiltere'nin sömürgeleriyle bağlantısını kesmek amacıyla açtığı cephe Kanal Cephesi'dir. Bahriye Nazırı Cemal Paşa komutasındaki Osmanlı ordusu Süveyş Kanalı'na iki kez taarruza geçmiş, ancak başarı sağlanamamıştır. Osmanlı ordusunun geri çekilmesi üzerine İngilizler, Sina Yarımadası'nı ele geçirmiş ve Suriye'ye kadar ilerlemişlerdir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

CBA Yayınları

OK-YAY

1. **1916'da imzalanan Sykes-Picot Antlaşması ile Musul'un aşağıdaki devletlerden hangisine bırakılması öngörülmüştür?**

A) Rusya B) İtalya C) Fransa
D) İngiltere E) ABD

2. **İngiltere'nin Irak Cephesi'ni açmasında;**

I. Ortadoğu'daki petrolleri korumak,
II. Rusya'ya Kafkaslar üzerinden yardım götürmek,
III. Osmanlı Devleti'nin müttefikleriyle bağlantısını kesmek

amaçlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

3. **Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra mağlup devletlerle yapılacak barış koşullarını belirleyen ve yeni dünya düzeninin oluşturulmasını öngören konferans aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Paris B) Berlin C) Londra
D) İstanbul E) Viyana

4. **Osmanlı Devleti'nin Mondros Mütarekesi'ni imzalamasında;**

I. askerî güçten yoksun olması,
II. Wilson İlkeleri'nin kapsamına güvenilmesi,
III. İttihatçıların ülkeyi terk etmeleri

gelişmelerinden hangileri etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

5. **Aşağıdakilerden hangisi, Birinci Dünya Savaşı sırasında Batılı devletlerin, Osmanlı Devleti'nin topraklarını paylaşmak için kendi aralarında yaptıkları gizli antlaşmalardan biri değildir?**

A) Londra B) İstanbul
C) Rethondes D) Sykes-Picot
E) St. Jean de Maurienne

6. **Atatürk'ün Nutuk'ta, "İstanbul Rum Patrikhanesi'nde teşekkül eden bu heyet, vilayetler dahilinde çeteler teşkil ve idare etmek, mitingler ve propagandalar yaptırmakla meşgul." şeklinde bahsettiği ve Megali İdea çerçevesinde Bizans'ı yeniden canlandırmayı hedefleyen cemiyet aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kordos B) Hınçak
C) Pontus Rum D) Mavri Mira
E) Etnik-i Eterya

7. **18 Mart 1915 Çanakkale Deniz Savaşları'nda gösterdiği üstün başarı nedeniyle "18 Mart Kahramanı" unvanı alan ünlü komutan aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Ruşen Eşref B) Rauf Orbay
C) İbradalı İbrahim D) Seyit Onbaşı
E) Cevat Çobanlı

8. **Aşağıdaki devletlerden hangisi, Birinci Dünya Savaşı sürecinde Osmanlı topraklarını paylaşmaya yönelik olarak yapılan gizli antlaşmalarda yer almamıştır?**

A) Rusya B) İtalya C) Fransa
D) İngiltere E) Yunanistan

CBA Yayınları

CBA Yayınları
OK-YAY
OK-YAY

9. I. Kilikyalılar
II. Teali-i İslam
III. Wilson Prensipleri
IV. Sulh ve Selâmet-i Osmaniye

Yukarıdaki cemiyetlerden hangileri ümmetçilik fikrini savunmamıştır?

A) Yalnız I B) I ve III C) II ve IV
D) III ve IV E) II, III ve IV

10. **Aşağıdakilerden hangisi, Mondros Mütarekesi sonrasında işgallere karşı örgütlenmede etkili olan yerel halk kahramanlarından biri değildir?**

A) Çopur Musa B) Yörük Ali Efe
C) İpsiz Recep D) Tekelioğlu Sinan
E) Topal Osman Ağa

11. **Aşağıdakilerden hangisi, Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı ordusunda görev alan komutanlardan biri değildir?**

A) Enver Paşa
B) Sakallı Nurettin Paşa
C) Fahreddin Paşa
D) Mahmut Şevket Paşa
E) Cemal Paşa

12. **Rusya'nın onayıyla 16 Mayıs 1916'da İngiltere ile Fransa arasında imzalanan ve Orta Doğu'nun geleceğiyle ilgili kararların alındığı gizli antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Londra B) İstanbul
C) Mac-Mahon D) Sykes-Picot
E) St. Jean de Maurienne

13. **29 Kasım 1918'de Millî Talim ve Terbiye Cemiyeti üyeleri tarafından İstanbul'da kurulan; amacı dünyada Türkler hakkında yapılan yanlış ve ön yargılı yayınlara basın-yayın yoluyla ve belgelerle cevap vermek olan cemiyet aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Redd-i İlhak B) Mim Mim
C) Trakya Paşaeli D) Millî Kongre
E) Müdafaa-i Vatan

14. **Mondros Mütarekesi sonrasında Urfa, Antep ve Maraş'ı işgal eden İngiltere, daha sonra bu yerleri aşağıdaki antlaşmalardan hangisiyle Fransa'ya bırakmıştır?**

A) Paris Antlaşması
B) Suriye İtilafnamesi
C) Sykes-Picot Antlaşması
D) Londra Antlaşması
E) Yüzdeler Antlaşması

15. **İzmir ve çevresinde Türklerin çoğunlukta olduğunu belirten ve İzmir'in işgali sonrasında yapılan katliamlardan Yunanistan'ı sorumlu tutarak Millî Mücadele'nin haklılığını ortaya koyan ilk uluslararası belge, aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Sandler Raporu
B) Misakımillî
C) Amiral Bristol Raporu
D) King Crane Raporu
E) General Harbord Raporu

16. **Aşağıdaki antlaşmalardan hangisinin esasları Birinci Dünya Savaşı sonrasında toplanan Paris Barış Konferansı'nda belirlenmemiştir?**

A) Neuilly B) Sevr C) Trianon
D) Versailles E) St. Germain

CBA Yayınları

OK-YAY

ÇÖZÜMLER

1. Sykes-Picot Antlaşması, Birinci Dünya Savaşı sürecinde Osmanlı Devleti'nin Asya'daki topraklarının paylaşılması konusunda 16 Mayıs 1916'da yapılan gizli antlaşmadır. Sykes-Picot Antlaşması'na göre Musul'un Fransa'ya bırakılması öngörülmüştür.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

2. Irak Cephesi, Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti'nin İngilizlere karşı mücadele ettiği savunma cephelerinden biridir. İngiltere, Irak Cephesini açarak Irak (Musul–Kerkük) ve İran'ın (Abadan) petrol kaynaklarını korumayı (I), Rusya'ya Kafkaslar üzerinden yardım ulaştırmayı (II) ve sömürgelerini tehdit eden Alman ve Osmanlı kuvvetlerini engellemeyi amaçlamıştır. Osmanlı Devleti'nin müttefikleriyle bağlantısını kesmek gibi bir durum söz konusu değildir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

3. Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra mağlup devletlerle yapılacak barış koşullarının belirlendiği ve yeni dünya düzeninin oluşturulmasını öngören konferans, 18 Ocak 1919 tarihinde toplanan Paris Barış Konferansı'dır. İngiltere, Fransa, İtalya, Japonya ve ABD'nin etkili olduğu bu konferansta ayrıca manda ve himaye fikri ilk kez gündeme gelmiş, İzmir ve çevresi İngiltere tarafından İtalya yerine Yunanistan'a verilmiş ve bu da İtilaf Devletleri arasında ilk kez görüş ayrılıklarının yaşanmasına yol açmıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

4. Osmanlı Devleti'nin Mondros Mütarekesi'ni imzalaması ve Birinci Dünya Savaşı'ndan çekilmesinde öncüllerde verilen; askerî güçten yoksun olması (I), Wilson İlkeleri'nin kapsamına güvenilmesi (II) ve İttihatçıların ülkeyi terk etmeleri (III) etkili olmuştur. Bunun dışında ayrıca Bulgaristan'ın savaştan çekilmesiyle Osmanlı Devleti'nin Almanya ile bağlantısının kesilmesi de etkili olan bir diğer gelişmedir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

5. Birinci Dünya Savaşı'nın devam ettiği sırada İtilaf Devletlerinin Osmanlı topraklarını paylaşmak için kendi aralarında yaptıkları gizli antlaşmalar arasında Rethondes Antlaşması yoktur. Rethondes Antlaşması 11 Kasım 1918'de Almanya ile İtilaf Devletleri arasında imzalanan bir ateşkes olup bu mütareke ile Almanya savaştan çekilmiştir. İtilaf Devletlerinin Osmanlı topraklarını paylaşmak için kendi aralarında yaptıkları gizli antlaşmalar şunlardır:

- İstanbul (Boğazlar) Antlaşması
- Londra Antlaşması
- Sykes-Picot Antlaşması
- Petrograd Protokolü
- St. Jean de Maurienne Antlaşması

Bunların dışında İngiltere ile Hicaz Emiri Şerif Hüseyin Mac-Mahon gizli antlaşmasını imzalamışlardır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

6. Atatürk'ün *Nutuk*'ta, "İstanbul Rum Patrikhanesi'nde teşekkül eden bu heyet, vilayetler dahilinde çeteler teşkil ve idare etmek, mitingler ve propagandalar yaptırmakla meşgul." şeklinde bahsettiği ve Megali İdea (Büyük Ülkü) çerçevesinde faaliyetlerde bulunan cemiyet Mavri Mira Cemiyeti'dir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

7. 29 Kasım 1914 tarihinde Çanakkale Müstahkem Mevkii Komutanı olarak atanan Cevat Paşa, boğazın ve kıyıların savunmasından sorumluydu. Kendisi 18 Mart 1915 tarihinde Çanakkale Deniz Savaşları'nda gösterdiği üstün başarıları nedeniyle "18 Mart Kahramanı" unvanı almıştır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

8. Birinci Dünya Savaşı sırasında Osmanlı topraklarını paylaşmaya yönelik yapılan gizli antlaşmalarda imzası olan devletler şunlardır: İngiltere, Fransa, Rusya ve İtalya. Yunanistan gizli antlaşmaları imzalayan devletler arasında yer almamıştır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

CBA Yayınları

CBA Yayınları
ÖK-YAY
ÖK-YAY

9. Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra Türkler tarafından kurulan ve öncüllerde verilen cemiyetler içerisinde Kilikyalılar (I) ile Wilson Prensipleri Cemiyeti (III) ümmetçilik (İslamcılık) fikrini savunmamıştır. Bunlardan Kilikyalılar Cemiyeti yararlı cemiyet iken, Wilson Prensipleri Cemiyeti İngiliz mandasını savunmuştur.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

10. Soruda A seçeneğinde verilen Çopur Musa, Millî Mücadele Dönemi'nde işgallere karşı örgütlenmede etkili olan yerel halk kahramanlarından biri değildir. Çopur Musa, Birinci TBMM Dönemi'nde Afyon'da isyan çıkaran bir elebaşıdır. İpsiz Recep Rize'de, Tekelioğlu Sinan Adana'da, Yörük Ali Efe Aydın'da, Topal Osman Ağa ise Giresun'da direnişin simgesi olmuştur.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

11. Soruda D seçeneğinde verilen Mahmut Şevket Paşa Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı ordusunda görev alan komutanlardan biri değildir. Mahmut Şevket Paşa, 1913 yılında yaşanan ilk hükûmet darbesi olan Babıali Baskını ile sadrazam olmuş, aynı yıl içerisinde suikastla öldürülmüştür. Enver Paşa Kafkas Cephesinde, Sakallı Nurettin Paşa Irak Cephesinde, Fahreddin Paşa Hicaz-Yemen Cephesinde, Cemal Paşa ise Kanal cephesinde görev almıştır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

12. Birinci Dünya Savaşı sırasında, Osmanlı Devleti'nin topraklarını paylaşmak için İtilaf Devletleri arasında imzalanan ve Orta Doğu'nun (Suriye ile Irak'ın) geleceğiyle ilgili kararların alındığı antlaşma Sykes-Picot Antlaşması'dır. Sykes-Picot Antlaşması 1916'da İngiltere ve Fransa arasında imzalanan gizli bir antlaşma olup Hayfa, Akka ve (Musul hariç) Irak bölgesinin İngiltere'ye; Çukurova, Suriye, Lübnan ve Antakya bölgesinin ise Fransa'ya verilmesini öngörmüştür.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

13. 29 Kasım 1918'de Millî Talim ve Terbiye Cemiyeti üyeleri tarafından İstanbul'da kurulan; amacı, dünyada Türkler hakkında yapılan yanlış ve ön yargılı yayınlara basın-yayın yoluyla ve belgelerle cevap vermek olan cemiyet Millî Kongre Cemiyeti'dir. Öte yandan cemiyetin kurucularından Dr. Esat Işık'ın hazırladığı ve "Dr. Esat Işık Raporu" olarak bilinen raporda ilk kez Kuvayımilliye kavramına yer verilmiştir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

14. Mondros Mütarekesi sonrasında Urfa, Antep ve Maraş'ı işgal eden İngiltere, daha sonra bu yerleri 15 Eylül 1919'da imzalanan Suriye İtilafnamesi ile Fransa'ya bırakmıştır. Suriye İtilafnamesi'ne göre Fransa Musul ve Filistin'in İngiliz nüfuzuna bırakılmasını kabul etmiş, buna karşılık İngilizler de Kilikya ve Batı Suriye'de askeri kumandayı Fransızlara bırakmışlardır. Antlaşmanın ardından Fransızlar 29 Ekim'de Kilis'in, bir gün sonra Urfa ve Maraş'ın, 5 Kasım'da da Antep'in kontrolünü İngilizlerden devralmışlardır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

15. İzmir ve çevresinde Türklerin çoğunlukta olduğunu belirten ve İzmir'in işgali sonrasında yapılan katliamlardan Yunanistan'ı sorumlu tutarak Millî Mücadele'nin haklılığını ortaya koyan ilk uluslararası belge Amiral Bristol Raporu'dur.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

16. Seçeneklerde verilen antlaşmalardan Sevr Barış Antlaşması'nın esasları Birinci Dünya Savaşı sonrasında toplanan Paris Barış Konferansı'nda belirlenmemiştir. Bu antlaşmanın koşulları 18-26 Nisan 1920 tarihleri arasında İngiltere, Fransa ve İtalya'nın katılımıyla San Remo Konferansı'nda belirlenmiştir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

CBA Yayınları

OK-YAY

1. **Mondros Mütarekesi'nden sonra Elviye-i Selase ahalisiyle "Cenub-i Garbî Kafkas Hükûmeti" adıyla yeni bir hükûmet kurmayı amaçlayan cemiyet aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Redd-i İlhak
B) Kilikyalılar
C) Kars İslam Şûrası
D) Millî Kongre
E) Doğu Anadolu Müdafaa-i Hukuk

2. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin Balkan Savaşları sonrasında kaybettiği yerlerden biri değildir?**

A) Arnavutluk B) Makedonya
C) Batı Trakya D) Ege adaları
E) Bosna Hersek

3. **Damat Ferit Paşa'nın girişimleriyle Müslim ve gayrimüslim halk arasında uyum ve barışı sağlamak için, 31 Mart 1919'da Osmanlı Hükûmeti tarafından oluşturulan kurul aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Heyet-i Nasîha
B) İskân-ı Muhacirin Komisyonu
C) İrşad Encümeni
D) Islah Komisyonu
E) Rumeli Müfettişliği

4. **Mondros Mütarekesi imzalandığı sırada görevde olan ve Mütareke'nin imzalanmasından sonra görevden çekilen Osmanlı sadrazamı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Tevfik Paşa B) Ali Rıza Paşa
C) Sait Halim Paşa D) Ahmet İzzet Paşa
E) Damat Ferit Paşa

5. **I. Dünya Savaşı'ndan mağlup ayrılan devletlerin ortak özellikleri arasında;**

I. rejim değişikliğine uğrama,
II. askerî açıdan sınırlandırılma,
III. ekonomik yaptırımlara maruz kalma

durumlarından hangileri gösterilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

6. **31 Olayı'nı bastıran Hareket Ordusu'nun komutanı olan, 1913 Babıali Baskını sonrasında Kâmil Paşa Hükûmetinin düşürülmesiyle sadrazamlığa getirilen fakat kısa süre sonra uğradığı suikast sonucu hayatını kaybeden kişi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Talat Paşa
B) Cafer Tayyar Paşa
C) Sait Halim Paşa
D) Cemal Paşa
E) Mahmut Şevket Paşa

7. I. Kilikyalılar
II. İngiliz Muhipleri
III. Wilson Prensipleri

Yukarıdaki cemiyetlerden hangileri manda ve himaye fikrini savunmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

8. **Aşağıdakilerden hangisi I. Dünya Savaşı sonunda imzalanan barış antlaşmalarından biri değildir?**

A) Sevr B) Neuilly C) Versay
D) Trianon E) Sykes-Picot

CBA Yayınları

CBA Yayınları
ÖK-YAY

9. **Çanakkale Savaşları'nda İtilaf Devletleri'nin boğazı bombalaması karşısında saldırıyı önlemek ve düşman donanmasını çökertmek için faaliyet gösteren mayın gemisi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Yavuz B) Yunus C) Mîdilli
D) Mesudiye E) Nusret

10. **Osmanlı Devleti'nin Trablusgarp Savaşı'nda bölgeye yardım gönderememesinde;**

I. Mısır'ın İngiltere'nin işgali altında olması,
II. donanmanın kullanılamaz durumda olması,
III. yerli halkın İtalyanların yanında yer alması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

11. **Mondros Mütarekesi'nden sonra kurulan Adana, İçel, Maraş, Antakya ve İskenderun'da yaşayan Türkleri temsil etmek ve buraların Osmanlı Devleti'ne olan bağlılığını güçlendirmek için çalışmalar yürüten cemiyet aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Redd-i İlhak B) Kilikyalılar
C) Millî Kongre D) Karakol
E) Vilâyet-i Şarkiye

12. **Kafkas Cephesi'nde;**

I. Muş,
II. Bitlis,
III. Kars

şehirlerinden hangileri Mustafa Kemal tarafından Rus işgalinden kurtarılmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

13. **İttihat ve Terakki yönetiminin, I. Dünya Savaşı'nın başlamasının ardından 1 Ekim 1914'ten itibaren geçerli olmak üzere, kapitülasyonları tek taraflı olarak kaldırdığını ilan etmesine tepki gösteren ilk devlet aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Fransa B) Rusya C) Almanya
D) İngiltere E) Japonya

14. **Birinci Dünya Savaşı'nda Mustafa Kemal'in görev yaptığı cepheler aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?**

A) Suriye, Kafkas, Çanakkale
B) Çanakkale, Yemen, Kanal
C) Kafkas, Hicaz, Romanya
D) Suriye, Kanal, Çanakkale
E) Yemen, Kafkas, Romanya

15. **Mustafa Kemal,** "Biz Anafartalar'da bir Darülfünun gömdük" **sözüyle;**

I. düşmana çok ağır kayıplar yaşatılması,
II. birçok devletle aynı anda mücadele edilmesi,
III. daha çok eğitimli bir kesimin kaybedilmesi

durumlarından hangilerini vurgulamıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

16. **Osmanlı Devleti'nin Birinci Dünya Savaşı'nda ilk açtığı, aynı zamanda toprak kazancı elde ettiği cephe aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kafkas B) Çanakkale
C) Irak-Musul D) Suriye-Filistin
E) Galiçya

CBA Yayınları

OK-YAY

ÇÖZÜMLER

1. Mondros Mütarekesi'nden sonra Elviye-i Selase ahalisiyle "Cenub-i Garbî Kafkas Hükûmeti" adıyla yeni bir hükûmet kurmayı amaçlayan cemiyet 5 Kasım 1918'de Yakup Şevki Paşa'nın öncülüğünde kurulan Kars İslam Şûrası'dır. Cemiyet, Osmanlı Devleti'nin dağılması hâlinde Güney Kafkasya'da yeni bir devlet kurmayı amaçlamıştır. 30 Kasım 1918'de Kars'ta toplanan kongrede "Millî İslam Şûrası Hükûmeti"ni, 18 Ocak 1919'da toplanan ikinci kongrede ise Elviye-i Selâse (Kars, Ardahan, Batum) ahalisi bir araya gelip "Cenub-i Garbî Kafkas Hükûmeti"ni (Güneybatı Kafkasya Geçici Hükûmeti) kurmuştur. Cemiyet özellikle Ermenilere karşı mücadele etmiş, ilerleyen dönemde toplanacak olan Erzurum Kongresi'ne temsilci göndermiştir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

2. Soruda E seçeneğinde verilen Bosna Hersek, Osmanlı Devleti'nin Balkan Savaşları sonrasında kaybettiği yerlerden biri değildir. Nitekim Bosna Hersek daha önce, II. Meşrutiyet sürecinde, Avusturya-Macaristan İmparatorluğu tarafından ilhak edilmiş ve Osmanlı'nın elinden çıkmıştı.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

3. Sadrazam Damat Ferit Paşa'nın girişimleriyle Müslim ve gayrimüslim halk arasında uyum ve barışı sağlamak için, 31 Mart 1919'da Osmanlı Hükûmeti tarafından oluşturulan kurul Heyet-i Nasîhadır. Heyet-i Nasîhanın başlıca özellikleri şunlardır:

- Damat Ferit Paşa'nın sadrazam olduğu dönemde kurulmuştur.
- Anadolu ve Rumeli için iki ayrı heyet oluşturulmuştur.
- Heyet başkanı olarak şehzadeler görevlendirilmiştir.
- Müslim ve gayrimüslim halk arasında uyum ve barışı sağlamak amacıyla kurulmuştur.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

4. Mondros Mütarekesi imzalandığı sırada görevde olan ve Mütareke'nin imzalanmasından sonra görevden çekilen Osmanlı sadrazamı, 8 Ekim 1918'de Talat Paşa Hükûmetinin istifa etmesinden sonra yeni kabineyi kuran Ahmet İzzet Paşa'dır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

5. I. Dünya Savaşı'ndan mağlup ayrılan devletlerin ortak özellikleri arasında öncüllerde verilen tüm unsurları gösterebiliriz. Nitekim bu mağlup devletler; rejim değişikliğine uğramış (I), askerî açıdan sınırlandırılmış (II) ve ekonomik yaptırımlara maruz kalmışlardır. (III)

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

6. 1913 Babıali Baskını sonrasında Kâmil Paşa Hükûmetinin düşürülmesiyle sadrazamlığa getirilen fakat kısa süre sonra uğradığı suikast sonucu hayatını kaybeden asker ve siyasetçi Mahmut Şevket Paşa'dır. 31 Mart İsyanı'nı bastıran Hareket Ordusu'nun Komutanlığı da yapan Mahmut Şevket Paşa ayrıca Osmanlı Hava Kuvvetlerinin de kurucusudur.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

7. Öncüllerde verilen cemiyetlerden İngiliz Muhipleri Cemiyeti (II) İngiliz mandasını, Wilson Prensipleri Cemiyeti (III) ise ABD mandasını savunmuştur. Fakat Kilikyalılar Cemiyeti yararlı bir cemiyet olup Adana, Mersin, İçel ve Tarsus bölgesini düşmana karşı savunmuştur.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

8. Soruda E seçeneğinde verilen Sykes-Picot Antlaşması I. Dünya Savaşı'ndan sonra imzalanan barış antlaşmalarından biri değildir. Sykes-Picot Antlaşması 1916'da İngiltere ve Fransa arasında imzalanan gizli bir antlaşma olup Hayfa, Akka ve (Musul hariç) Irak bölgesinin İngiltere'ye; Çukurova, Suriye, Lübnan ve Antakya bölgesinin ise Fransa'ya verilmesini öngörmüştür.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

CBA Yayınları

CBA Yayınları
ÖK-YAY

9. Çanakkale Savaşları'nda İtilaf Devletleri'nin boğazı bombalaması karşısında saldırıyı önlemek ve düşman donanmasını çökertmek için faaliyet gösteren mayın gemisi Nusret Mayın Gemisi'dir. Nusret'in göstermiş olduğu başarıyı İngiliz Generali Oglander şu şekilde tarif etmiştir: "Pek uygun başlamış olan gün bu meçhul mayın hattının olağanüstü ve ortalığı kırıp geçiren başarısı yüzünden, tam bir başarısızlıkla sona erdi. Bu yirmi mayının seferin tahlili üzerindeki etkisi ölçülemez."

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

10. Osmanlı Devleti'nin Trablusgarp Savaşı'nda bölgeye yardım gönderememesinde iki önemli durum etkili olmuştur. Bunlardan biri Mısır'ın İngiltere'nin işgali altında olması (I) ikincisi de donanmanın Haliç'te zincirlenmesi nedeniyle kullanılamaz durumda olmasıdır. (II) Öte yandan yerli halkın İtalyanların yanında yer alması gibi bir durum söz konusu değildir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

11. Mondros Mütarekesi'nden sonra kurulan; Adana, İçel, Tarsus, Maraş, Antakya ve İskenderun'da yaşayan Türkleri temsil etmek ve buraların Osmanlı Devleti'ne bağlılığını güçlendirmek için çalışmalar yürüten cemiyet Kilikyalılar Cemiyetidir. 1918'de İstanbul'da kurulan bu cemiyetin temel amacı Çukurova Bölgesi'nde Fransız ve Ermeni işgallerine karşı halkı örgütleyerek mücadele etmektir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

12. Birinci Dünya Savaşı'nın Kafkas Cephesi'nde XVI. Kolordu Komutanı olarak bulunan Mustafa Kemal, bölgede Muş (I) ve Bitlis'i (II) Rusların işgalinden kurtarmıştır. Kars şehri ise, 3 Mart 1918'de Rusla imzalanan Brest-Litowsk Antlaşması gereği Osmanlı Devleti'ne geri verilen yerlerden biridir. (Elviye-i Selase)

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

13. İttihat ve Terakki yönetimi, I. Dünya Savaşı'nın başlamasının ardından 1 Ekim 1914'ten itibaren geçerli olmak üzere kapitülasyonları tek taraflı olarak kaldırdığını ilan etmiştir. Bu karara tepki gösteren ilk devlet de Almanya olmuştur.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

14. Birinci Dünya Savaşı'nda Mustafa Kemal'in görev yaptığı cepheleri "**ÇıKıŞ**" olarak kodlayabilirsiniz. Bu cepheler sırasıyla şu şekildedir;

- Çanakkale Cephesi
- Kafkas Cephesi
- Suriye-Filistin Cephesi

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

15. Mustafa Kemal, Çanakkale Savaşları için söylediği *"Biz Anafartalar'da bir Darülfünun gömdük."* ifadesiyle, savaşta eğitimli ve genç bir neslin kaybedilmesine (III) vurgu yapmıştır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

16. Osmanlı Devleti'nin Birinci Dünya Savaşı'nda ilk açtığı, aynı zamanda toprak kazancı elde ettiği cephe Kafkas Cephesi'dir. 3 Mart 1918'de Rusla imzalanan Brest-Litowsk Antlaşması gereği Elviye-i Selase (Kars, Ardahan, Batum) Osmanlı'ya geri iade edilmiş ve Kafkas Cephesi kapanmıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

CBA Yayınları

OK-YAY

1. **19 Şubat 1919'da İstanbul'da, Abdülfettah Efendi ve İskilipli Mehmet Âtıf gibi ulema sınıfına mensup medrese hocaları tarafından kurulan, ümmetçiliği ön plana çıkararak hilafete mutlak itaati savunan cemiyet aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kürt Teali
B) Nigehban Askerî
C) Teali-i İslam
D) Sulh ve Selamet-i Osmaniye
E) Karakol

2. **Halide Edip Adıvar tarafından kaleme alınan ve Birinci Dünya Savaşı'nda Çanakkale Savaşlarını ve buradaki acıları konu edinen hikâye tarzındaki eser aşağıdakilerden hangisidir?**

A) *Ateşten Gömlek* B) *Ateş ve Güneş*
C) *Fatih Kürsüsü* D) *Işıldağın Rüyası*
E) *Çanakkale'den Sonra*

3. **Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti'ne karşı İngiltere'ye bağlı olarak oluşturulan Anzak Kuvvetleri içerisinde;**

I. Avustralya,
II. Yunanistan,
III. Yeni Zelanda

devletlerinden hangilerinin askerleri yer almıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

4. **İkinci Meşrutiyet Dönemi'nde İslamcılık fikrinin en önemli yayın organı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) *Serbestî* B) *Mizan*
C) *Sebîlürreşâd* D) *Sada-yı Millet*
E) *İçtihat*

5. **ABD'nin I. Dünya Savaşı'na girmesinde;**

I. Rusya'nın savaştan çekilmesi,
II. İtilaf Devletleri arasında gizli anlaşmaların yapılması,
III. Amerika Birleşik Devletleri'nin ticaret gemilerinin Almanya tarafından batırılması

gelişmelerinden hangileri etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

6. **Rusya, aşağıdaki antlaşmalardan hangisi ile Trabzon'a kadar olan Doğu Karadeniz kıyıları ile Erzurum, Van, Muş, Siirt ve Bitlis'in kendisine verilmesi karşılığında diğer Osmanlı topraklarının İngiltere ve Fransa arasında paylaşılmasını kabul etmiştir?**

A) Petrograd B) Londra
C) Mac Mahon D) Sykes-Picot
E) St. Jean de Maurienne

7. **Mustafa Kemal'in,** "Bu antlaşmanın maddeleri arasında özellikle yedincisi, beyni yakan ateşten bir zehirdi. Yalnız bu madde, vatanın geri kalan kısmını düşmanların işgal ve istilasına hazır bulundurmaya yeterdi." **şeklinde nitelediği antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Sevr B) Londra C) Mondros
D) Selanik E) Mudanya

8. **Aşağıdakilerden hangisi Mondros Mütarekesi'nin kapsamındaki konulardan biri değildir?**

A) Boğazlar B) Savaş esirleri
C) Kapitülasyonlar D) Demir yolları
E) Haberleşme araçları

CBA Yayınları

CBA Yayınları
OK-YAY

9. **Mondros Mütarekesi'nden sonra İtilaf devletleri ve işgal ettikleri yerlerle ilgili;**

I. İngilizler - Musul
II. Yunanlılar - Konya
III. Fransızlar - Zonguldak
IV. İtalyanlar - İzmir

eşleştirmelerinden hangileri yanlıştır?

A) Yalnız I B) I ve III C) II ve IV
D) I, III ve IV E) II, III ve IV

10. **Birinci Balkan Savaşı sürecinde Enver Paşa liderliğindeki bazı İttihatçıların gerçekleştirdiği ve Kâmil Paşa Hükûmetinin zorla istifasıyla sonuçlanan ilk hükûmet darbesi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Çırağan Baskını
B) Kuleli Olayı
C) Babıali Baskını
D) 31 Mart Vak'ası
E) Vak'a-i Hayriye

11. **Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlı modernleşme sürecinde ortaya çıkan Türkçülük akımının temsilcilerinden biri değildir?**

A) Yusuf Akçura
B) Abdullah Cevdet
C) Ziya Gökalp
D) İsmail Gaspıralı
E) Mehmet Emin Resulzâde

12. **Mondros Mütarekesi'nin 7. maddesine dayanılarak İtilaf Devletleri tarafından işgal edilen ilk Osmanlı toprağı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Musul B) Hatay C) İzmir
D) Urfa E) İstanbul

13. **Osmanlı Devleti'nin I. Balkan Savaşı'nda Bulgaristan'a kaptırdığı ancak II. Balkan Savaşı'ndaki kargaşadan yararlanarak tekrar ele geçirdiği topraklar aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Rodos - Oniki Ada
B) Selanik - Edirne
C) Kıbrıs - Ege Adaları
D) Edirne - Kırklareli
E) Makedonya - Selanik

14. **1911 yılında İtalya'nın Trablusgarp'ı işgal etmesi üzerine, *Tanin* gazetesi muhabiri kimliğiyle gönüllü olarak gizlice bölgeye giden Mustafa Kemal, aşağıdaki takma adlardan hangisini kullanmıştır?**

A) Şevki Bey B) Şerif Bey
C) Hamdi Bey D) Vasıf Bey
E) Eşref Bey

15. **Birinci Dünya Savaşı'nda İtilaf Devletleri;**

I. Irak,
II. Çanakkale,
III. Hicaz-Yemen

cephelerinden hangilerinde müttefikleri Rusya'ya yardım amacı gütmüşlerdir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

16. **Atatürk'ün *Gençliğe Hitabe*'de yer verdiği,** "Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir." **sözleriyle aşağıdaki antlaşmalardan hangisi arasında bir bağlantı kurulabilir?**

A) Sevr B) Gümrü C) Lozan
D) Mondros E) Londra

CBA Yayınları

OK-YAY

ÇÖZÜMLER

1. 19 Şubat 1919'da İstanbul'da, Abdülfettah Efendi ve İskilipli Mehmet Âtıf gibi ulema sınıfına mensup medrese hocaları tarafından kurulan, ümmetçiliği ön plana çıkararak hilafete mutlak itaati savunan cemiyet Teali-i İslam Cemiyetidir. Bu cemiyet, önce Cemiyet-i Müdérrisîn adıyla meslekî bir cemiyet olarak kurulmuş, daha sonra bu ismi alarak fikrî, siyasî ve içtimaî bir dernek olarak faaliyetlerini sürdürmüştür.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

2. Halide Edip Adıvar tarafından kaleme alınan ve Birinci Dünya Savaşı'nda Çanakkale Savaşlarını ve buradaki acıları konu edinen hikâye tarzındaki eser Işıldağın Rüyası'dır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

3. Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti'ne karşı Çanakkale Savaşları'nda mücadele etmek için İngiltere'ye bağlı olarak oluşturulan Anzak Kuvvetleri içerisinde Avustralya (I) ve Yeni Zelanda (III) devletlerinin askerleri yer almıştır.

Austuralian & New Zeland Army Corps (**ANZAC**)

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

4. İkinci Meşrutiyet Dönemi'nde İslamcılık (Ümmetçilik) fikrinin en önemli yayın organı *Sebîlürreşâd* dergisidir. 1908'de Eşref Edip'in İslamcılık fikrini yaymak için ilk başta *Sırat-ı Müstakim* adıyla çıkardığı *Sebîlürreşâd* dergisi, aynı zamanda Mehmet Âkif Ersoy'un başyazarlık yaptığı ve İstiklal Marşı'nın yayımlandığı ilk dergi olması bakımından da önemlidir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

5. İlk başta tarafsızlığını ilan eden ABD'nin I. Dünya Savaşı'na girmesinde ticaret gemilerinin Almanya tarafından batırılması (III) etkili olmuştur. Ayrıca dönemin Almanya Dışişleri Bakanı Zimmermann'ın, Washington'daki Alman büyükelçisine çektiği telgrafın, İngiltere tarafından ele geçirilip şifresinin çözülmesi de 1917'de ABD'nin savaşa girmesinde etkili olmuştur.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

6. I. Dünya Savaşı sürecinde, Çarlık Rusya'nın Trabzon'a kadar olan Doğu Karadeniz kıyıları ile Erzurum, Van, Muş, Siirt ve Bitlis'in kendisine verilmesi karşılığında diğer Osmanlı topraklarının İngiltere ve Fransa arasında paylaşılmasını kabul ettiği anlaşma 1916'da imzalanan Petrograd Protokolü'dür.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

7. Mustafa Kemal'in "Bu antlaşmanın maddeleri arasında özellikle yedincisi, beyni yakan ateşten bir zehirdi. Yalnız bu madde, vatanın geri kalan kısmını düşmanların işgal ve istilasına hazır bulundurmaya yeterdi." Şeklinde nitelediği antlaşma 30 Ekim 1918'de imzalanan Mondros Ateşkes Anlaşması'dır. Özellikle anlaşmanın 7. maddesine vurgu yapılmıştır. 7 maddeye göre İtilaf Devletleri güvenliklerini tehlikede gördükleri herhangi bir stratejik noktayı işgal edebileceklerdi.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

8. Soruda C seçeneğinde verilen "kapitülasyonlar" Mondros Mütarekesi'nin kapsamındaki konulardan biri değildir. 30 Ekim 1918'de imzalanan Mondros Mütarekesi bir silah bırakışma antlaşmasıdır. Boğazlar, savaş esirleri, demir yolları, silah ve cephane, haberleşme araçları, ordunun dağıtılması vb. birçok konu içermektedir. Bu antlaşma ile İtilaf Devletleri, Osmanlı Devleti'nin tüm stratejik unsurlarına bir anlamda el koymuş, Osmanlı'yı savunmasız bırakarak işgallere zemin hazırlamışlardır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

CBA Yayınları

ÖK-YAY

9. Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra Osmanlı topraklarını işgal eden devletler ile işgal ettikleri yerlerle ilgili olarak verilen eşleştirmelerden Yunanlılar - Konya (II) ve İtalyanlar - İzmir (IV) eşleştirmeleri yanlıştır. Bunlardan İzmir Yunanlılar, Konya İtalyanlar tarafından işgal edilmiştir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

10. Birinci Balkan Savaşı sürecinde Enver Paşa liderliğindeki bazı İttihatçıların 23 Ocak 1913'te gerçekleştirdiği ve Kâmil Paşa Hükûmetinin zorla istifasıyla sonuçlanan ilk hükûmet darbesi Bab-ı Âli Baskını'dır. Bâbıâli baskınıyla iktidarı ele geçiren İttihat ve Terakki Cemiyeti, Mahmut Şevket Paşa'yı sadrazam yaptırmış ve I. Dünya Savaşı yenilgisine kadar muhalefeti sindirerek ülkeyi tek partili bir rejimle yönetmiştir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

11. Soruda B seçeneğinde verilen "Abdullah Cevdet" Osmanlı modernleşme sürecinde ortaya çıkan Türkçülük akımının temsilcilerinden biri değildir. Jön Türk Hareketi'nin önemli isimlerinden biri olan Abdullah Cevdet Batıcılık fikrinin temsilcileri arasında yer almaktadır. Öte yandan kendisi, 3 Haziran 1889'da diğer tıbbiyeli arkadaşları İbrahim Temo, İshak Sükûti, Mehmed Reşit ve Hikmet Emin ile birlikte, daha sonra İttihat ve Terakki Cemiyeti adını alacak olan İttihad-ı Osmanî Cemiyeti'nin ilk kurucuları arasında yer almıştır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

12. 30 Ekim 1918'de imzalanan Mondros Ateşkes Antlaşması'nın 7. maddesine dayanılarak İtilaf Devletleri (İngiltere) tarafından işgal edilen ilk Osmanlı toprağı Musul'dur.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

13. Osmanlı Devleti'nin I. Balkan Savaşı'nda Bulgaristan'a kaptırdığı ancak II. Balkan Savaşı'ndaki kargaşadan yararlanarak tekrar geri aldığı topraklar Edirne ve Kırklareli'dir. II. Balkan Savaşı'nda Mustafa Kemal Bolayır Kolordusu Kurmay Başkanı, Enver Paşa ise "Edirne Fatihi" olarak Çatalca Birlikleri Kurmay Başkanı olarak görev yapmıştır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

14. 1911 yılında İtalya'nın Trablusgarp'ı işgal etmesi üzerine, bölgeye *Tanin* gazetesi muhabiri kimliğiyle gizlice giden Mustafa Kemal "Şerif Bey" takma adını kullanmıştır. Trablusgarp Savaşı bu bağlamda "Gönüllüler Savaşı" olarak da bilinir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

15. Birinci Dünya Savaşı'nda İtilaf Devletleri, soruda öncüllerde verilen Irak (I) ve Çanakkale (II) cephelerinde müttefikleri Rusya'ya yardım amacı gütmüşlerdir. İngiltere Irak Cephesi'nde Kafkaslar üzerinden, Çanakkale Cephesi'nde de Karadeniz üzerinden Rusya'ya yardım ulaştırmayı amaçlamıştır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

16. Atatürk'ün Gençliğe Hitabe'de yer verdiği, "Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir." sözü Osmanlı Devleti'nin işgallere açık ve savunmasız bir duruma düşürüldüğüne vurgu yapmaktadır. Bu bağlamda Mondros Mütarekesi ile bir bağlantı kurulabilir. Öte yandan Mustafa Kemal Mondros Mütarekesi ile ilgili ayrıca "Osmanlı Devleti bu mütareke ile kendisini kayıtsız ve şartsız düşmana teslim etmeye razı olmuştu." ifadesini kullanmıştır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

CBA Yayınları

OK-YAY

OK-YAY